

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်
တရားရုံးချုပ်

တရားစီရင်ထုံးများ

၁၉၉၂ ခုနှစ်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်
တရားရုံးချုပ်၏ ခွင့်ပြုချက်အရ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်

တရားစီရင်ထုံးများ

ထရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်များ

ပြည်ထောင်စုတရားလွှတ်တော်ချုပ်ရုံး
စာကြည့်တိုက်

၁၉၉၂ ခုနှစ်

တရားရုံးများလက်စွဲ အပိုဒ် ၉၇၂ အရ တစ်ကြိမ်မှားရမ်းလျှင်
ရက်သတ္တပတ်(၃)ပတ်ထက်မပိုစေရ။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်
ထရားရုံးချုပ်၏ခွင့်ပြုချက်အရ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

မထမအကြိမ်

၁၉၉၄ - ဖေဖော်ဝါရီလ

ဘုပ်ဓရ-၆၀၀၀

မျက်နှာရုံး ကင်းလွတ်ခွင့်အမှတ် (၃၈/၉၄) (၂)

တရားရုံးချုပ်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးအေးမောင် (ယာယီမှတ်ပုံတင်အမှတ် ၄၂၃)က
တရားရုံးချုပ်ပုံနှိပ်တိုက်၊ အမှတ်-၁၀၁၊ ပန်းဆိုးတန်းလမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့တွင်
ရှိက်နှိပ်၍၊ တရားရုံးချုပ်၊ ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးတင်စော၊
ကင်းလွတ်ခွင့် အမှတ် ၆၇/၉၄ (၂)က ထုတ်ဝေသည်။

ပြည်ထောင်စုပြန်မာနိုင်ငံတော်

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးချုပ်နှင့် တရားသူကြီးများ

- ၁။ ဦးအောင်တိုး B.A., B.L. တရားသူကြီးချုပ်
- ၂။ ဦးကျော်စင် B.A., B.L. တရားသူကြီး
- ၃။ ဦးမျိုးထွန်းလင်း M. Com. (Ygn), LL.M. (LOND)
JUR. DRS. (UTRECHT).
Bar-at-law (INNER TEMPLE) တရားသူကြီး
- ၄။ ဦးကျော်ဝင်း B.A. တရားသူကြီး
- ၅။ ဦးအောင်မြင် B.A., R.L.
(၁၉-၂-၉၂ မှစ၍) တရားသူကြီး
- ၆။ ဦးသန်းဝေ B.A., B.L.
(၁၉-၂-၉၂ မှစ၍) တရားသူကြီး

ပြည်ထောင်စုပြန်မာနိုင်ငံတော်

ပြန်မာနိုင်ငံ တရားဝိဇ္ဇင်ဆုံး ဝိဝင်ဆုတ်ဝေစေချာအဖွဲ့

- | | |
|--|----------|
| ၁။ ဦးမျိုးထွန်းလင်း M.Com (Y&A) LL.M (LOND)
JUR. DRS. (UTRECHT),
Bar-at-Law (INNER TEMPLE) | ၂၇ နှစ် |
| ၂။ ဦးဘဟန်
ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ပြည်သူ့ဝန်ကြီးဌာန | ဆယ့်နှစ် |
| ၃။ ဦးဘတင်
ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ တရားမဝန်ကြီးဌာန | ဆယ့်နှစ် |
| ၄။ ဦးထွန်းအောင်
ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ စီမံကိန်းဌာန | ဆယ့်နှစ် |

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးချုပ်နှင့် တရားသူကြီးများ

၁။ ဦးအောင်တိုး B.A., B.L.

တရားသူကြီးချုပ်

၂။ ဦးကျော်ဝင်း B.A.

တရားသူကြီး

၃။ ဦးစောဝင်မြင့် B.A., R.L.

တရားသူကြီး

၄။ ဦးသန်းဇေ B.A., B.L.

တရားသူကြီး

၅။ ဦးတင်အုံး B.A., B.L.

တရားသူကြီး

(၂၃-၉-၉၃ မှစ၍)

၆။ ဦးတင်ထွတ်နိုင် B.A., B.L.

တရားသူကြီး

(၂၃-၉-၉၃ မှစ၍)

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်

မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံး စိစစ်ထုတ်ဝေရေးအဖွဲ့

(၂၅-၁၀-၉၃ မှ ယနေ့ထိ)

- | | |
|--|---------------|
| ၁။ ဦးတင်အုံး B.A., B.L.
တရားသူကြီး၊ တရားရုံးချုပ် | ဥက္ကဋ္ဌ |
| ၂။ ဦးစိုးမြင့်
ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ တရားရုံးချုပ် | အဖွဲ့ဝင် |
| ၃။ ဦးဘသန်းအောင်
ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ပြစ်မှုဌာန | အဖွဲ့ဝင် |
| ၄။ ဦးဘတင့်
ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ တရားမဌာန | အဖွဲ့ဝင် |
| ၅။ ဦးဘသန်း
ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ စီမံဌာန | အတွင်းရေးမှူး |

၁၉၉၂ ခုနှစ်

ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုများ

စီရင်စာပြန်စာပြန်

စာမျက်နှာ

ဒေါ်ခင်လှဝင်း	နှင့်	ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ပါ(၂)	၁
ဒေါ်တင်မြင့် ပါ(၂)	နှင့်	ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ပါ(၂)	၁
ဦးခင်ဟန်	နှင့်	ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ပါ(၂)	၈
ဦးစိုးမြင့်	နှင့်	ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ပါ(၂)	၁၄
ဦးနန္ဒမာလာ	နှင့်	ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်	၁၈
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်	နှင့်	မခင်စန်းမြင့် ပါ(၂)	၂၃
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်	နှင့်	တိုးရီ	၂၈
တိုးရီ	နှင့်	ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်	၂၈
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်	နှင့်	နော်တောင်	၃၃
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်	နှင့်	ဦးမန်လာလ်ပက်ကာ	၃၆
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်	နှင့်	ဦးဘကြည်	၃၉
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်	နှင့်	မောင်သိန်း(ခ)သိန်းလှိုင်(ခ) သက်အောင်	၄၃
မောင်မိုးတော(ခ)ငွေစိုး	နှင့်	ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်	၄၆
ဦးဘကြိုင်	နှင့်	ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ပါ(၂)	၅၂
ဦးမောင်မောင်မြင့်	နှင့်	ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ပါ(၂)	၅၈
ဦးမောင်သိန်း	နှင့်	ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ပါ(၂)	၆၃
ဒေါ်မြသွင်	နှင့်	ဦးကျော်သောင်း	၆၉
ဦးမြင့်စိုးနှင့်	နှင့်	ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ပါ(၂)	၇၆
ဦးသန်းထွန်း	နှင့်	ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ပါ(၃)	၈၁
မသန်းနွဲ့ ပါ(၂)	နှင့်	ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ပါ(၂)	၈၆
ဦးသိန်းစွာ	နှင့်	ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ပါ(၂)	၈၉
ဦးအပ္ပလယ်ကွန်တာ ပါ(၂)	နှင့်	ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ပါ(၂)	၉၅
မအေးမြင့်	နှင့်	ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်	၉၉

ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုများ

ဥပဒေများ—

- ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေ
- ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေ
- သက်သေခံအက်ဥပဒေ
- ၁၉၆၃ ခုနှစ် အများနှင့် သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်းကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေ
- ၁၉၇၄ ခုနှစ် မူးယစ်ထုံထိုင်း ဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများ ဥပဒေ
- ၁၉၈၉ ခုနှစ် နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေး အဖွဲ့၏ အမိန့်များ

ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၀-ပစ္စည်းရောင်းရငွေကို အလွဲသုံးစား ပြုခြင်း၊ ပစ္စည်းဝယ်ယူခဲ့သူထံမှ သိမ်းဆည်းရမိသော သက်သေခံ ပစ္စည်းသည် ခိုးရာပါပစ္စည်း (သို့မဟုတ်) အလွဲသုံးစားပြုရာ ပစ္စည်း (Stolen Property) ဟု ဆိုနိုင်-မဆိုနိုင်

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ဒေါ်လှကြည်သည် ၎င်းအပေါ် ချမှတ်ထားသော ပြစ်ဒဏ်အတွက် အဆင့်မြင့်ရုံးသို့ အယူခံဝင်ရောက်ခြင်း မရှိသောကြောင့် ယနေ့တိုင် အတည်ဖြစ်လျက်ရှိသည်။ ၎င်းသည် အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းများကို ကိုယ်ကျိုးအလွဲသုံးစားပြုခဲ့ကြောင်းမှာ ထင်ရှားလျက်ရှိသည်။ ရောင်း၍ ရသော ငွေကို အလွဲသုံးစားပြုခြင်း မဟုတ်ဘဲ ပိုင်ရှင်က အရောင်းခိုင်းသော ပစ္စည်းကို မိမိပိုင်ပစ္စည်းဖြစ်လေဟန် မရိုးမသားဖြင့် ကြွေးငွေ ခုနှိမ်ခဲ့ခြင်းအားဖြင့် ပစ္စည်းကို အလွဲသုံးစားပြုရာ ရောက်သည်။ သို့ဖြစ်၍ အချင်းဖြစ် သက်သေခံပစ္စည်းများမှာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၀ အရ ခိုးရာပါပစ္စည်း (သို့မဟုတ်) အလွဲသုံးစားပြုသော ပစ္စည်းဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူရမည် ဖြစ်ပေသည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၀- ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၁၇
အဓိပ္ပာယ်ရှင်းလင်းချက်- ခိုးရာပါပစ္စည်းကို ဝယ်ယူပြီး ပြန်လည်
ရောင်းချ၍ ရရှိသောငွေကို အလွဲသုံးစားပြုခြင်း၊ ယင်းငွေသည်
ခိုးရာပါပစ္စည်း ဟုတ်မဟုတ်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၀အရ ခိုးရာပါပစ္စည်း
ဖြစ်ပြီး သက်သေခံငွေများမှာလည်း ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ
၅၁၇ ရှင်းလင်းချက်ပါ ခိုးရာပါပစ္စည်းအား အသွင်ပြောင်းထားသော
ပစ္စည်းဖြစ်သည်ဟု တွေ့ရသည်။ ယင်းသို့သော အခြေအနေကြောင့်
ဦးမောင်မောင်မြင့်ထံမှ သိမ်းဆည်းခဲ့သော ငွေကို မူလရုံးတရားလိုသာ
ရထိုက်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ ဦးမောင်မောင်မြင့် အနေနှင့် မစူးစမ်း
မဆင်ခြင်ဘဲ ခိုးရာပါပစ္စည်းကို ဝယ်ယူခဲ့ခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် သက်
သေခံပစ္စည်းငွေကို ရယူပိုင်ခွင့်ရရှိနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။

ဦးမောင်မောင်မြင့် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်

၅၀

ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၀-ပစ္စည်းတစ်ခုကို ပိုင်ရှင်၏ ခွင့်ပြုချက်
ဖြင့်-ရောင်းချပြီး ရရှိသောငွေကို အလွဲသုံးစားပြုခြင်း-ရောင်းချ
ခဲ့သော ပစ္စည်းသည် အလွဲသုံးစားပြုသော (သို့မဟုတ်) ခိုးရာပါ
ပစ္စည်း ဟုတ်-မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ရာ၌ ပစ္စည်းလက်ခံရရှိသူ၏ စိတ်
သဘောထားမှာ ရှိသားဖြောင့်မတ်မှုရှိ-မရှိ လေ့လာစိစစ်ရန်
လိုအပ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ အချင်းဖြစ်သံ (၈၃)ပိဿာမှစ မယဉ်ယဉ်ကြည်
ပိုင် ပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း၊ ယင်းပစ္စည်းကို ကိုမောင်ကျော်သန်းအား
ရောင်းခိုင်းခဲ့ကြောင်းတို့မှာ ထင်ရှားလျက် ရှိသည်။ သာမန်အားဖြင့်
ပစ္စည်းတစ်ခုကို ရောင်းချရန် အပ်နှံရာတွင် အပ်နှံခံရသူအနေဖြင့် ရောင်း
ချပိုင်ခွင့် ရရှိသွားပြီးဖြစ်သောကြောင့် ထိုသူထံမှ ဝယ်ယူသူသည်လည်း
တရားဝင် ဝယ်ယူခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူနိုင်မည် ဖြစ်ပေသည်။ သို့ရာ
တွင် ပစ္စည်းလက်ခံရရှိသူ၏ စိတ်နေသဘောထားမှာ ရှိသားဖြောင့်မတ်မှု
ရှိမရှိ၊ ၎င်း၏ ဆောင်ရွက်မှုသည် အမှန်အတိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်း ဟုတ်
မဟုတ်တို့ကိုမူ လေ့လာ အကဲခတ်ရန် လိုအပ်မည် ဖြစ်သည်။

ယခုအမှုမှ သက်သေခံပစ္စည်း သံများကိုအပ်နှံစဉ်က ပစ္စည်းအတွက်
အရင်းရအောင် ရောင်းပေးရန်နှင့် အကယ်၍ အမြတ်ရပါက အမြတ်ကို
ရောင်းပေးသူ မောင်ကျော်သန်းက ယူရန် စည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်ဖြင့်

ရောင်းချစေခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ သံတစ်ပိဿာ၏ အရင်းမှာ ၆၃ ကျပ် ဖြစ်သော်လည်း မောင်ကျော်သန်းက သံတစ်ပိဿာ လျှင် ၅၃ ကျပ်နှုန်းဖြင့် ဦးမောင်သိန်းထံ ရောင်းချခဲ့သည်။ ရောင်းခိုင်းသူ သတ်မှတ်သည့် စည်းကမ်းချက်ကို သိရှိထားပါလျက် မောင်ကျော်သန်း သည် သံဈေးနှုန်းမှာ အရင်းထက် လျော့နည်းနေကြောင်းကို ပိုင်ရှင်အား အသိပေးခဲ့ခြင်း မရှိသည့်အပြင် ရောင်းရငွေကို ပြန်မအပ်ဘဲ တိမ်းရှောင် နေခဲ့သည်ဟု ထင်ရှား ပေါ်ပေါက်လျက် ရှိသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ပိုင်ရှင်နှင့် ထားခဲ့သော ပဋိညာဉ်အတိုင်း လိုက်နာခြင်းမရှိဘဲ မရိုးမသား ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် မူလကပင် မရိုးမဖြောင့်သော ရည်ရွယ်ချက်ရှိခဲ့ကြောင်း ပေါ်ပေါက်လျက် ရှိပေ သည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ သံများကို ဝယ်ယူသူ ဦးမောင်သိန်းသည် လည်း ပစ္စည်းမှာ အရောင်းထိုင်းပစ္စည်းဟု သိရသည့်အပြင် သမဝါယမ ဆိုင်မှ ပစ္စည်းဖြစ်သည်ဟု သိထားပါလျက် ယင်းသံများကို ဝယ်ယူသည့် ဘောက်ချာများကို တောင်းယူကြည့်ရှုခြင်း မရှိသည့်ပြင် ဈေးနှုန်းလျော့ ပြီး အလွက်တစု ဝယ်ယူခဲ့ကြောင်း တွေ့ရသည်။ လိုအပ်သော သတိ၊ ဝီရိယမရှိဘဲ အလွယ်တကူ ဝယ်ယူခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ ၎င်း၏စိတ်နေသဘောထား မှာလည်း သဘောရိုးရှိသည်ဟု ဆိုနိုင်ချိန်ခဲ့ယဉ်းလျက် ရှိသည်။ ထို့ပြင် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့မှ ရှာဖွေပုံစံဖြင့် ပစ္စည်းသိမ်းဆည်းစဉ်က မောင်ကျော်သန်း ထံမှ ဝယ်ယူသည့် ပြေစာလက်ခံကိုပါ တစ်ပါတည်း ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့မှ လက်ခံ ပါလျက် ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း မရှိဘဲ တရားရုံးရှေ့တွင် သက် သေခံ (၉) ပြေစာကို တင်ပြခဲ့ကြောင်း တွေ့ရပေရာ ၎င်း၏ အပြုအမူ သည် ရိုးသားမှုမရှိဟု ပေါ်ပေါက်လျက် ရှိသည်။

ဦးမောင်သိန်း နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ (၂) ... ၆၃

ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၁၅-သက်သေခံ ပစ္စည်းများကို စီမံခန့်ခွဲရာ၌ ရှာဖွေပုံစံပေါ်ရှိ မှတ်ချက်များကို လက်ခံစဉ်းစား နိုင်ခြင်း

ဆုံးဖြတ်ချက်။ တရားလို ဒေါ်သန်းစိန် ပျောက်ဆုံးသွားသော ပစ္စည်းများအနက် အချို့ကို တရားခံများက လာရောင်းသဖြင့် ဦးခင် ဟန်တို့ သားအဖက ဝယ်ယူခဲ့ကြောင်း၊ တရားခံများ၏ ထုတ်ဖော် ပြသမှုအရ အရည်ကျိပြီးဖြစ်သော ရွှေထည်များနှင့် စိန်များကို ရဲတပ်ဖွဲ့မှ လုပ်ထုံး လုပ်နည်းနှင့် အညီသိမ်းယူခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။

ရှာဖွေပုံစံများတွင် တရားခံများက ရောင်းချသည့် ရွှေထည်ပစ္စည်းများကို အရည်ကျိုလိုက်သည့်အတွက် ယင်းကဲ့သို့ အရည်ကျိုလိုက်သည့် ရွှေချောင်းများကို ပေးအပ်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ ရဲထံပေးသော ပြောကြားချက်ဖြစ်သော်လည်း ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၁၇ အရ သက်သေခံပစ္စည်းများ စီမံခန့်ခွဲရာတွင် ရှာဖွေပုံစံပေါ်ပါရှိသည့် မှတ်ချက်များကို လက်ခံစဉ်းစားနိုင်ခွင့် ရှိသည်။

ဦးခင်ဟန် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ (၂) ၀

ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၃၊ ၄၃၉- အယူခံရုံးအနေဖြင့် တရားခံအပေါ် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ရာ၌ မူလရုံး၏ စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာထက် ပို၍ အပြစ်ဒဏ်ကို သတ်မှတ်ခြင်းပြုနိုင်-မပြုနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၃(၁)(က) တွင် အမှုမှ အပြီးအပြတ်လွှတ်သော အမိန့်အပေါ် အယူခံခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍လည်းကောင်း၊ ပုဒ်မ ၄၂၃(၁)(ခ)တွင် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ထားသည့် အမိန့်အပေါ် အယူခံခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍လည်းကောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ၎င်းအနက် ပုဒ်မ ၄၂၃(၁)(က) အရ အယူခံသော အမှုတွင် တရားခံအဖြစ်ရှိကြောင်း တွေ့ရလျှင် ၎င်းအား ဥပဒေနှင့် အညီ ပြစ်ဒဏ် ချမှတ်နိုင်သည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ယင်း ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၃(၁)(ခ)အရ အယူခံသော အမှုတွင်မူ ခြွင်းချက် တစ်ရပ်အဖြစ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၆ ပုဒ်မခွဲ(၃)ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲ ပြစ်ဒဏ်ကို တိုးမပေးနိုင်ဟု အယူခံတရားရုံး၏ အာဏာကို ကန့်သတ်ထားသည်။

အယူခံတရားရုံး၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်ကို ဖော်ပြသော ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၃ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအားလုံး၏ သဘောကို ခြုံငုံစဉ်းစားပါက တရားခံအပေါ် ပြစ်ဒဏ်စီရင်မည် ဆိုပါလျှင် မူလ အမှုစစ်သော တရားရုံးက ချမှတ်နိုင်သည့် ပြစ်ဒဏ်နှင့် ပတ်သက်သော အာဏာထက်ပို၍ အပြစ်ဒဏ်ကို သတ်မှတ်ခြင်း ပြုနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ တရားခံအား မူလအမှုစစ်သော တရားရုံးမှ မြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခဲ့ပါမူ တရားခံသည် မူလအမှုစစ်သော တရားရုံးက ချမှတ်နိုင်သည့် ပြစ်ဒဏ်အထိသာ ကျခံနိုင်မည် ဖြစ်သည့်အလျောက် မူလအမှုစစ်သော တရားရုံးက အပြီးအပြတ်လွှတ်သော အမှုတွင် အယူခံ တရားရုံးအနေဖြင့်လည်း ထိုမူလအမှုစစ်သော တရားရုံးက ချမှတ်နိုင်သော ပြစ်ဒဏ်ထက် ပိုမို၍ တရားခံအပေါ် ချမှတ်ခြင်းမပြုသင့်သည့် သဘော ဖြစ်ပေသည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၁(၂)ပါ- ပြစ်မှုမကင်းသော
ယုံကြည်အပ်နှံရေး ဖောက်ဖျက်မှု-စွပ်စွဲခံရသူ ပစ္စည်းလက်ခံရာ
သို့မဟုတ် ပစ္စည်းဆက်လက်ထားရှိရာနယ်မြေအတွင်း စီရင်ပိုင်ခွင့်
ရှိသည့် တရားရုံးက စစ်ဆေးစီရင်ပိုင်ခွင့် ရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ယခုအမှုမှာ ပြစ်မှုမကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံ
ရေး ဖောက်ဖျက်မှုဖြစ်၍ ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၈ အရ စွဲဆိုမှုဖြစ်
သည်။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၁(၂)ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ
အလားတူ အမှုမျိုးကို စွပ်စွဲခံရသူ ပစ္စည်းလက်ခံရာ သို့မဟုတ် ပစ္စည်း
ဆက်လက်ထားရှိရာအရပ်ရှိ စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိသော တရားရုံးက စီရင်ပိုင်ခွင့်
ရှိသည်။ အိဆာသည် ပစ္စည်းများကို မန္တလေးမြို့၌ လက်ခံရယူခဲ့သည်
ဆိုခြင်းကြောင့် ယခုအမှုအား မန္တလေးအရှေ့မြောက်မြို့နယ် တရားရုံး
က စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းသည့် ဖော်ပြပါ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ
၁၀၁(၂)ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် ညီညွတ်မှုရှိသည်။ အလားတူပင် ပစ္စည်း
ဆက်လက်ထားရှိရာ အရပ်ဖြစ်သော ပုဇွန်တောင်မြို့နယ်တရားရုံး၌ စစ်
ဆေး စီရင်ခြင်းသည်လည်း ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် ညီညွတ်မှုရှိသည်။
ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၇၇ အရ ပြစ်မှုတိုင်းကို သာမန်အား
ဖြင့် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာအရပ်ရှိ စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိသော တရားရုံးက စီရင်ရ
မည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားရာ တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်သည် ဥပဒေအရ မှား
ယွင်းသည်ဟုကား ဆိုနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။

ဦးဘကြိုင် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ပါ(၂)

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၈၉(၂) - တရားမ တရားရုံးက
စရိတ်နှင့်ပတ်သက်သည့်ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုသာ ရည်ညွှန်းသည်-ငြင်း
ချက်တစ်ရပ်ကို ဖြေဆိုချက်နှင့် အကျုံးဝင်သက်ဆိုင်ခြင်းရှိ-မရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၈၉(၂)တွင်-
“အခွင့်အာဏာရံ တရားမ တရားရုံး တစ်ရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်
တစ်စုံတစ်ရာကြောင့် ပုဒ်မ ၄၈၈ အရ ချမှတ်ထားသည့် အမိန့်
တစ်စုံတစ်ရာကို ပယ်ဖျက်သင့်ကြောင်း၊ သို့မဟုတ် ပြောင်းလဲသင့်
ကြောင်း ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက ယူဆပါက တရားမတရားရုံး၏
ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့်လျော်ညီစွာ မိမိ၏အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်နိုင်သည် သို့
မဟုတ် ပြောင်းလဲနိုင်သည်။”

ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမှာ တရားမရုံးက ချမှတ်ထားသော မယားစရိတ်၊
ကလေးစရိတ်နှင့် ပတ်သက်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်မျိုးကိုသာ ရည်ညွှန်းခြင်း

ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားလျက်ရှိသည်။ ယင်းကိစ္စနှင့်ပတ်သက်သော အမှု တစ်ခုလုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုသာ ဆိုလိုခြင်းဖြစ်ပြီး ငြင်းချက်တစ်ခုကို ဖြေဆိုထားသည့် ဖြေဆိုချက်နှင့် အကျုံးဝင် သက်ဆိုင်ခြင်းရှိမည်မဟုတ် ပေ။ ယခုကိစ္စသည် ဖော်ပြပါဖြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၈၉(၂) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိပေ။

ဒေါ်မြသွင် နှင့် ဦးကျော်သောင်း

၆၉

ဖြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၁၇ ၏ ရှင်းလင်းချက်-သက်သေခံ ငွေများသည် မူရင်း ခိုးရာပါပစ္စည်း (သို့) အဆွင်ပြောင်းထား သည့် ခိုးရာပါပစ္စည်း မဟုတ်ခြင်း

ဆုံးဖြတ်ချက်။ သိမ်းဆည်းသောအချိန်မှာ ပစ္စည်းများကိုဝယ်ယူ ပြီးနောက် ၃၊ ၄၊ ၅ လခန့်ကြာမှ လာရောက်သိမ်းဆည်းခြင်းဖြစ်သည်။ မောင်လှဖေထံမှ ဝယ်ယူခဲ့သော စက်ဘီးများကို ပြန်လည် ရောင်းချ၍ ရရှိသည့်ငွေအဖြစ် သိမ်းဆည်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ယင်းငွေများ သည် မူလပစ္စည်းကို အသွင်ပြောင်းထားသော သို့မဟုတ် အစားထိုး ထားသော ပစ္စည်းဖြစ်သည်ဟု တင်ပြထားသော အယူခံ တရားလို၏ တင်ပြချက်ကို လက်ခံရန် အကြောင်းမရှိပေ။ ထို့ပြင် ဖြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့် ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၁၇ ၏ ရှင်းလင်းချက်ပါပစ္စည်းမျိုးဖြစ်သည်ဟုလည်း ယူဆ၍ ရနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။ အလားတူပင် ခိုးရာပါပစ္စည်းဖြစ်သည်ဟု လည်း လက်ခံရန် အကြောင်းမရှိပေ။

ဦးသန်းထွန်း နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် (၂)

၈၀

ဖြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၅ ပါ အာဏာများကို အထွေ ထွေ အုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီး ဌာန ၄ များ အား အပ်နှင်းရုံမျှနှင့် မြို့နယ်တရားသူကြီးအနေဖြင့် ယင်း အာဏာကို မကျင့်သုံးရ ဟု ဥပဒေတားမြစ်ချက် တစ်စုံတစ်ရာမရှိခြင်း

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ယခုအမှု၌ အဓိက ဆုံးဖြတ်ရန်မှာ တောင်ကြီးမြို့ နယ်တရားရုံး၏ ဆောင်ရွက်ချက်သည် ဖြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၅ အရ မှန်ကန်မှု ရှိ မရှိပင် ဖြစ်ပေသည်။ ယင်းကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားရုံးချုပ်၏ ၂၉-၉-၈၈ ရက်စွဲပါအမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၄/၈၈ အရ မြို့နယ်တရားသူကြီးများအား သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အတွင်း၌ ကျင့်သုံး နိုင်ရန်အတွက် ဖြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပါ ပထမတန်း ရာဇဝတ် အာဏာများကို အပ်နှင်းခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ဦးသန်းရွှေ၏ အထွေ

ထွေလျှောက်လွှာကို ပထမတန်း ရာဇဝတ်အာဏာရရှိသူ မြို့နယ်တရားသူကြီးက လက်ခံကြားနာ စစ်ဆေးခဲ့ခြင်းမှာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၅ ပါ အာဏာများကို အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနမှူးများအား အပ်နှင်းရုံမျှနှင့် မြို့နယ်တရားသူကြီးများအနေဖြင့် ယင်း အာဏာများကို မကျင့်သုံးရ ဟု ဥပဒေတားမြစ်ချက် တစ်စုံတစ်ရာမရှိပေ။

ထင်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ယခု အချိန်တွင် နိုင်ငံတော် တဝန်းလုံး၌ ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေး၊ ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးကို အထူး ဦးစားပေးဆောင်ရွက်နေချိန် ဖြစ်သည်။ ရပ်ရွာ အေးချမ်းသာယာရေးကို ထိခိုက်နှောင့်ယှက်စေမည့် အပြစ်အမှုများကို တတ်နိုင်သမျှ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်သွားရမည်ဖြစ်သည်။ ယခုအမှု၌ အချင်းဖြစ် မြေကွက်နှင့် ပတ်သက်၍ မည်သူမည်ဝါ ဝိုင်ထိုက်သည်၊ ရထိုက်သည်ဟူသော ကိစ္စကို သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း၊ ဌာနများသို့ တင်ပြလျှောက်ထားပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ သို့မဟုတ် ဝိုင်ရေးဝိုင်ခွင့်၊ ဆိုင်ရေးဆိုင်ခွင့်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားမဝဘုရားရုံး၏ အဆုံးအဖြတ်ကို ရယူဆောင်ရွက်နိုင်ခွင့်လည်း ရှိသည်။ ယခု အခြေအနေတွင် တစ်ဘက်ဘက်သို့ လက်ရှိပေးလိုက်မည်ဆိုလျှင် ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေးကို တစ်နည်းမဟုတ် တစ်နည်း ထိခိုက်နိုင်ဖွယ်ရာအကြောင်း ပေါ်ပေါက်လာနိုင်မည်ဟု သုံးသပ်ကာ ချမှတ်ခဲ့သော မြို့နယ်နှင့် ပြည်နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်များကို ဆက်လက် အတည်ပြုသည့် တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်သည် ဥပဒေအရ ဆီလျော်မှန်ကန်မှုရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပေသည်။

ဦးသိန်းရွှေ နှင့် ပြည်ထောင်စုံမြန်မာနိုင်ငံတော် ပါ(၂) ၈၉

မြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၁-က၊ မြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၈၆၊ ၄၂၀ အရ စွဲဆိုမှု-စာချုပ်ပါသဘောတူညီချက်ပါအတိုင်း အကောင်အထည်ဖော်လိုပါက တရားမကြောင်းအရ သက်သာခွင့် တောင်းဆိုရခြင်း

ဆုံးဖြတ်ချက်။ သာမန်အားဖြင့် ဦးစိုးမြင့်သည် ဦးဘဝေထံမှ ကြိုတင်ငွေများ ရယူထားပြီး ပေးသွင်းရမည့် သစ်လုံးများ၊ ပေးသွင်းရမည့် အချိန်တွင် ပေးသွင်းခြင်းမရှိပါက သဘောတူရိုး ရှိ-မရှိ စိစစ်ရန်နှင့် ၎င်း၏ ပျက်ကွက်မှုမှာ မြစ်မှုကြောင်း စွဲဆိုနိုင်ရန် ပေါ်ပေါက်မှု ရှိမရှိ စဉ်းစားဖွယ်ဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင် ၎င်းတို့နှစ်ဦး ချုပ်ဆိုသည့် သက်သေခံ (ခ) စာချုပ်အပိုင်း (၆) အရ စာချုပ်ထားသည့် သစ်လုံးတန်နှင့် ခွဲသားတန်များကို သတ်

မှတ်ထားသည့် ကာလအတွင်း အချိန်မီ ပြည့်စုံစွာ မပေးသွင်းနိုင်ပါက ကြိုတင်ပေးထားသော စရံငွေ၏ ၂-ဆကို ဦးစိုးမြင့်က ဦးဘဝေသို့ ပေးလျော်ရမည် ဖြစ်သည်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ယင်းစာချုပ်ပါ သဘောတူညီချက်ကို ဖြည့်စွက် အကောင်အထည်ဖော်လိုပါက တရားမကြောင်းအရ သက်သာခွင့် တောင်းဆိုရမည် ဖြစ်သဖြင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေနှင့် ငြိစွန်းချက်မရှိသည်နှင့်အမျှ မူလ မြီနယ်တရားရုံး၏ အမှုအား ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၁-က အရ ချေဖျက်ရန်သာ ရှိပေမည်။

ဦးစိုးမြင့် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ပါ(၂)

ဖြောင့်ချက် - မည်သည့်အခါတွင် ဖြောင့်ချက်မမြောက်ခြင်း၊ ဖြောင့်ချက်ကို စိစစ်ရန် အချက်များ

ဆုံးဖြတ်ချက်။ မောင်တိုးရီ၏ ဖြောင့်ချက် (သက်သေခံ-င) မှာ ရဲအချုပ်တွင် ညှဉ်းပမ်းနှိပ်စက်ခံ၍ ကြာမြင့်စွာနေပြီးမှ ပေးသောဖြောင့်ချက် ဖြစ်သည့်အပြင် ဖြောင့်ဆိုချက်မှာလည်း တစ်စုံတစ်ဦးက သင်ကြားထားသည်ကို ပြန်လည်ပြောပြသည့်အနေအထားမျိုး ပေါ်ပေါက်နေပြီး ဖြောင့်ချက်ရယူသူ တရားသူကြီးအနေဖြင့် ပြစ်မှုအကြောင်းအရာအချက်အလက် အပြည့်အစုံကို ပြည့်စုံအောင် စုံစမ်းမေးမြန်းခဲ့ခြင်း မရှိကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေသည့်အတွက် ယင်းဖြောင့်ချက်ကို စိတ်ချလက်ချလက်ခံ၍ ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ရန် ခံယဉ်းပေသည်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် နှင့် တိုးရီ

ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၉၇(၃)- အာမခံမပေးနိုင်သော အမှုတွင် အချုပ်လွှတ်ထုချေခွင့်ပြုရာ၌ ကျိုးကြောင်းဖော်ပြရမည် ဖြစ်ခြင်း

ဆုံးဖြတ်ချက်။ စစ်ကိုင်းတိုင်းတရားရုံး (ကသာမြီနယ်စု) တရားသူကြီးသည် အာမခံပေးခွင့်မရသော အမှုကို အမှုအတွင်း အချုပ်လွှတ်ထုချေခွင့်ပြုရာ၌ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၉၇(၃)အရ ယင်းသို့ အချုပ်လွှတ်ထုချေခွင့်ပြုခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကျိုးကြောင်းဖော်ပြမှတ်တမ်းတင်ခြင်းကို မလွှဲမသွေ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါလျက် ယင်းအချက်များကို မျက်ကွယ်ပြု၍ အမိန့်ချမှတ်ခဲ့ခြင်းမှာ ပေါ်ဆလွန်းရာရောက်နေသည်။

ထို့ကြောင့် ကသာမြို့နယ်စု တရားသူကြီးသည် နောင်အလားတူ ပေါ့ဆ
စွာ ဆောင်ရွက်မှုမျိုး မပေါ်ပေါက်စေရန် သတိချပ်စေလိုပေသည်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် နှင့် နော်တောင်

ရုံးပြောင်းလျှောက်ထားခြင်း - ရုံးပြောင်းစစ်ဆေးရန် သင့်-မသင့်
စဉ်းစားရာတွင် တရားသူကြီး၏အပြုအမူအရ တရားမျှတမှုရနိုင်
လိမ့်မည်မဟုတ်ဟု လျှောက်ထားသူ၏ စိတ်တွင် စိုးရိမ်မကင်း
အမှန်တကယ်ပေါ်ပေါက်ခြင်း ရှိ-မရှိကို ထည့်သွင်း စဉ်းစားရန်
လို-မလို။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ရုံးပြောင်းပေးရန် လျှောက်ထားမှုနှင့်ပတ်သက်၍
တရားရုံးသည် တရားသူကြီး၏ သမာဓိရှိခြင်း၊ ပြောဆိုခြင်း၊ စာသတ်
ကြည့်ခြင်း အစရှိသည်တို့အပေါ် စဉ်းစားရန်သာမက တရားသူကြီး၏
အပြုအမူအရ လျှောက်ထားသူ၏စိတ်တွင် အမှုကို ထိုရုံး၌ စစ်ဆေးပါ
က တရားမျှတမှု ရလိမ့်မည်မဟုတ်ဟု စိုးရိမ်မကင်း ဖြစ်ခြင်းအပေါ်တွင်
မူတည်၍ စဉ်းစားရန် ဖြစ်သည်ဆိုသည့် အချက်နှင့် ပတ်သက်၍ မူလ
တရားရုံးက တရားခံ ကိုအေးမြင့်သည့် အမှုစစ်ဆေးသောတရားသူကြီး
၏ အပြုအမူအပေါ် စိုးရိမ်မကင်းဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်ပေသည်။
တိုင်းတရားရုံးတွင် ကိုအေးမြင့်၏ ဂုဏ်သိက္ခာပြုချက်အရ ဒေါ်လှသင်
က တရားလိုအဖြစ် စွဲဆိုထားသောအမှု၌ တရားသူကြီးဖြစ်သူက ‘‘ကိုယ်
ကျူးလွန်တဲ့အမှု ကိုယ်သိတယ် ကိုယ်ဖြစ် ကိုယ်ခံ’’ ဟု ပြောခြင်းသည်
တရားခံတစ်ဦးဖြစ်သော ကိုအေးမြင့်၏စိတ်၌ အမှုကို လက်ရှိ တရားရုံး၌
ဆက်လက် စစ်ဆေးခြင်းဖြင့် တရားမျှတမှု မှန်ကန်မှုရလိမ့်မည် မဟုတ်
ဟု လျော်ကန် သင့်မြတ်သော စိုးရိမ်မကင်းမှုမျိုး ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့သော
ကြောင့် တိုင်းတရားရုံးက အမှုကို သင့်လျော်သော အခြားတရားရုံး
တစ်ရုံးသို့ ရုံးပြောင်းခွင့်မပြုခဲ့ခြင်းမှာ မှန်ကန်သည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။

မသန်းနွဲ့ ပါ(၂) နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ပါ(၂)

ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၁-က အရ အမှုတွဲ ချေဖျက်
ပေးရန် ငြင်းပယ်ခဲ့သည့် အမှုများ၌ စွဲချက်မတင်ဘဲ ယွတ်ရန်
အကြောင်းရှိပါက စွဲချက်မတင်ဘဲ ယွတ်နိုင်ခြင်း၊ စွဲချက်မတင်
ထားသည့်အခါတွင်လည်း ပြည်နယ်၊ တိုင်းနှင့် တရားရုံးချုပ်တို့
က စွဲချက်ကို ချေဖျက်ပေးခြင်း ပြုနိုင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၁-က အရ

တရားရုံးချုပ်သည် တရားရုံးတစ်ခုခုက ဤဥပဒေအရ ချမှတ်သည့်အမိန့် တစ်စုံတစ်ရာကို အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိစေရန်အတွက် လည်းကောင်း၊ တရားရုံး၏ဆောင်ရွက်ပိုင်ခွင့်များကို အလွဲသုံးစားပြုခြင်းမှ ကာကွယ်ရန် အတွက် လည်းကောင်း၊ မတရား မမျှတမှု မဖြစ်စေရန်အတွက် လည်း ကောင်း မူလ ဘူတ အာဏာကို ကျင့်သုံး၍ သင့်လျော်သည့်အမိန့်တစ်ရပ် ကို ချမှတ်နိုင်သည်။

တရားရုံးသို့ တိုင်လျှောက်လွှာ သို့မဟုတ် တိုင်လျှောက်သူ၏ ရုံး ရှေ့ အစစ်ခံချက်ပါ အကြောင်းအချက်များကို လေ့လာစိစစ်ပြီးနောက် ယင်းအချက်အလက်များသည် ပြစ်မှုမမြောက်ကြောင်း တွေ့ရှိသည့်အခါ တွင် ဖြစ်စေ၊ ပေါ်ပေါက်လာသည့် သက်သေခံချက် တစ်စုံတစ်ခုကြောင့် ပြစ်မှုမမြောက်နိုင်ကြောင်း အထင်အရှား တွေ့ရှိရသည့် အခါ၌ ဖြစ်စေ တရားရုံးချုပ်သည် မူလ ဘူတ အာဏာကို ကျင့်သုံး၍ စစ်ဆေးဆဲ အမှု တစ်ခုကို ချေဖျက်ပေးနိုင်သည်။

တရားရုံးချုပ်က မူလ ဘူတ အာဏာကို ကျင့်သုံး၍ အမှုတွဲကို ချေ ဖျက်ပေးရန်အကြောင်း မတွေ့သဖြင့် ချေဖျက်ပေးခြင်းမပြုသည့်အမှုများ ၌ စွဲချက်မတင်ဘဲ လွှတ်ရန်အကြောင်းရှိပါက စွဲချက်မတင်ဘဲ လွှတ်နိုင် သည်။ စွဲချက်တင်ထားသည့်အခါတွင်လည်း ပြည်နယ်၊တိုင်းနှင့် တရား ရုံးချုပ်တို့က စွဲချက်ကို ချေဖျက်ပေးခြင်းပြုနိုင်သည်။

ဦးအပ္ပလယ်ကွန်တာ ပါ(၂) နှင့် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် ပါ(၂)

လူသတ်မှုတွင် သေသူနှ့်ရရှိသောဒဏ်ရာမှာ ဒဏ်ရာရပြီးနောက် တစ်စုံ တစ်ရာ ပြောဆိုနိုင်ခြင်း မရှိကြောင်း ကျွမ်းကျင်သူ ဆရာဝန်၏ ထွက်ဆိုချက်ရှိသည့် အခြေအနေတွင် သေသူက မသေမီပြောကြား ခဲ့သည် ဟူသော ထွက်ဆိုချက်တစ်ခုတည်းဖြင့် ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်မှုမပြုသင့်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ သေသူက မသေမီ ပြောစကားအရ သိသည် ဆို သူ၏ ထွက်ချက်သာ တရားခံအပေါ် အဓိက ငြိစွန်းချက်ရှိသည့် အခြေ အနေတွင် သေသူသည် လည်ပင်းတွင် ဒဏ်ရာရရှိပြီးနောက် ‘‘အော်နိုင်၊ ပြောနိုင်၊ သတိရနိုင်စရာ’’ အကြောင်းမရှိတော့ဘဲ နေရာတွင်ပင် သေ ဆုံးရမည့် ဒဏ်ရာရခဲ့ကြောင်း ကျွမ်းကျင်သူ ဆရာဝန်၏ထွက်ဆိုချက်အရ ပေါ်လွင်နေသဖြင့် သေသူ ပြောစကား အရ သိရပါသည် ဆိုသော

မောင်အေးဇော်(လိုပြ-၁)၏ ထွက်ဆိုချက်မှာ သံသယဝင်စရာ မှီနေ
ပေသည်။

မအေးမြင့် နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်

....

၉၉

၁၉၆၃ ခုနှစ် အများနှင့် သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်း ကာကွယ်စောင့်
ရှောက်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ စွဲချက်တင်ပြီးသော တရားခံ
အား ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၉ အရ ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်
ထားခြင်းမှာ ဆီလျော်ခြင်းရှိ-မရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ဤအမှု ဖြစ်စဉ်နှင့် ဖြစ်ရပ်များကို ခြုံငုံသုံးသပ်ပါ
က တရားခံသည် ဌာနဆိုင်ရာတွင် ပြည်သူအတွက် တာဝန်ထမ်းဆောင်
ခဲ့ပြီး နောက်ဆုံး အငြိမ်းစားယူခဲ့သော အငြိမ်းစား ပင်စင်ခံစားသူတို့၏
ပင်စင်လစာငွေ တောင်းခံလွှာများအပေါ်တွင် လိမ်လည်ကာ အစိုးရ
အပေါ် အလွဲသုံးစားပြုလုပ် သုံးစွဲခြင်းဖြစ်သည်ကို တွေ့ရသဖြင့် ပြစ်မှု
ဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၉ ဖြင့် အပြစ်ပေးခြင်းထက် စွဲချက်တင်ခဲ့သော
၁၉၆၃ ခုနှစ် အများနှင့်သက်ဆိုင်သောပစ္စည်း ကာကွယ်စောင့်ရှောက်
ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၃ ဖြင့် အပြစ်ပေးခြင်းက ပိုမိုမျှတ မှန်ကန်မည်ဖြစ်
ပေသည်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် နှင့် ဦးဗန်လာလ်ပက်ကဉ်

၉၆

မူးယစ် ထုံထိုင်း ဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများ ဥပဒေပုဒ်မ
၆-က(ခ) နှင့် ပုဒ်မ ၆(ခ)- ရောင်းချရန် လက်ဝယ် ထားရှိ
ခြင်း ဟုတ်-မဟုတ် စိစစ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ဦးဘကြည်သည် သက်သေခံ တရုတ်ချောင်းဆိုး
ပျောက်ဆေးများကို လက်ဝယ် ထားရှိခြင်း မှန်ကန်သော်လည်း ယင်း
ဆေးများကို ရောင်းချရန်အလို့ငှာ လက်ဝယ်ထားရှိခြင်း ဟုတ် မဟုတ်
စဉ်းစားရန် လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။ ဦးဘကြည်အနေနှင့် အဆိုပါ ချောင်း
ဆိုး ပျောက်ဆေးကို ရောင်းချပါသည်ဟု သက်သေထွက်ချက် မရှိပေ။
ထို့ပြင် ယင်းဆေးကို ဒေါက်တာဌေးနိုင်(ခံပြ-၂)က ရန်ကုန်မှ ဝယ်
ယူပြီး ဦးဘကြည်ထံ အပ်နှံထားသည်ဟု ပေါ်ပေါက်သည်။ သို့ဖြစ်၍
အဆိုပါ ဆေးများကို ရောင်းချရန်အလို့ငှာ လက်ဝယ်ထားရှိခြင်းမဟုတ်
ဘဲ ဒေါက်တာဌေးနိုင်(ခံပြ-၂)က အပ်ထား၍ သိမ်းဆည်းထားပေး
သည်လည်း ဖြစ်နိုင်ပေသည်။ မည်သို့ဖြစ်စေ မူးယစ်ဆေးဝါးဖြစ်သည်ကို
သိလျက် လက်ဝယ်ထားရှိခြင်းအတွက် ဦးဘကြည်သည် ၁၉၇၄ ခုနှစ်

မူးယစ်ထုံထိုင်း ဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများ ဥပဒေပုဒ်မ ၆-က (ခ)အစား ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၆(ခ)ကိုမူ ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ကြောင်း အခိုင်အမာ ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသည်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် နှင့် ဦးဘကြည် ၃၉

မူးယစ်ထုံထိုင်း ဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများ ဥပဒေပုဒ်မ ၆-က(ခ) သက်သေခံပစ္စည်း မည်သူ၏လက်ရှိဖြစ်သည်ဆိုခြင်း ကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၇ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် တိုက်ဆိုင် သုံးသပ်ရခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၂၇ တွင် “ပစ္စည်းတစ်ခု သည် တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူ၏ မယား သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူ၏ စာရေး သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူ၏ အစေခံလက်တွင် ထိုသူပိုင် မပစ္စည်း အဖြစ်ဖြင့် ရှိသည့်အခါ ထိုပစ္စည်းသည် ထိုသူ၏ လက်ရှိဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်”ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားရာ အချင်းဖြစ်အိမ်တွင် သက်သေခံ ပစ္စည်းများ တွေ့ရှိခြင်း၌ ဒေါ်ခင်လှတွင် တာဝန်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိ ရသည်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် နှင့် မခင်စန်းမြင့် ပါ(၂) ၂၃

နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့၏ အမိန့် အမှတ် ၄/၈၉-အမိန့် ထုတ်ပြန်ချိန်တွင် ကြားနာ စစ်ဆေးဆဲ မဟုတ် ခြင်း- မြို့နယ်ပြည်သူ့ ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ ညွှန် ကြားချက်အရ မြို့နယ်သာသနာရေးဦးစီးဌာနမှူးက တရားရုံး သို့ တိုက်ရိုက်လျှောက်ထားခြင်းတို့မှာ ပိတ်သိမ်းနိုင်သော အမှု မျိုးတွင် ပါဝင်ခြင်း ရှိ-မရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ ၏ အမိန့် အမှတ် ၄/၈၉ ကို ၂၀-၇-၈၉ ရက်နေ့တွင် ထုတ်ပြန် ကြေညာခဲ့သည်။ ယခုအမှုအား မြို့နယ်တရားရုံးက ၃၀-၅-၈၉ ရက် နေ့တွင် အပြီးသတ်အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်၍ အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉ ထုတ်ပြန် ကြေညာချိန်၌ ယခုအမှုမှာ တရားရုံး၌ ကြားနာ စစ်ဆေးဆဲ မဟုတ်တော့ပေ။ သို့ဖြစ်၍ အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉ ၏ အပိုဒ်(၅)နှင့် အကျိုးမဝင်ပေ။ အလားတူပင် ယခုအမှုမှာ မြို့နယ်ပြည်သူ့ ကောင်စီ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ ညွှန်ကြားချက်အရ မြို့နယ်သာသနာရေးဦးစီး

ဌာနမှူးက မြန်မာတရားရုံးသို့ တိုက်ရိုက်(ဦးတိုက်)လျှောက်ထားသော အမှုဖြစ်သည့်အတိုင်း အမိန့် အမှတ် ၄/၈၉ အပိုဒ် (၇)နှင့်လည်း အကျိုးဝင်သဖြင့် ပိတ်သိမ်းနိုင်သောအမှုမျိုးတွင် ပါဝင်ခြင်းမရှိပေ။

ဦးနန္ဒမာလာ နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ၁၈

နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့၏ အမိန့်အမှတ် - ၄/၈၉ - တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ထိခိုက်နစ်နာမှု မဆုံးရှုံးစေရန် အတွက်သာ အမှု ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်နိုင်ရန် ရည်ရွယ်သော်လည်း လူတစ်စု၊ အသင်းအဖွဲ့များ၏ နစ်နာဆုံးရှုံးမှုအတွက် အမှုပြန် ဖွင့်နိုင်ရန် ရည်ရွယ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ ၏ အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉၊ စာပိုဒ် (၅)တွင် “၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ (၁၈) ရက်နေ့နှင့် ထိုနေ့မတိုင်မီ ပြစ်မှုတစ်ခုခုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သက်ဆိုင်ရာ တရားရုံးများ၌ ကြားနာစစ်ဆေးဆဲ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုအား လုံးကို ပိတ်သိမ်း၍ တရားခံများအား အမှုမှ ချက်ခြင်းလွှတ်ရမည်” ဟု လည်းကောင်း၊ “သို့ရာတွင် လူသတ်မှု၊ မုဒိမ်းမှု၊ သူတစ်ဦးအား ထိခိုက် နစ်နာစေသည့်ပြစ်မှု၊ ပုဂ္ဂလိကပိုင်ပစ္စည်း ဆုံးရှုံးနစ်နာသည့် ပြစ်မှုများ နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကိုယ်တိုင်ထိခိုက်နစ်နာသူက အမှုပိတ်သိမ်းခြင်း မပြုလို လျှင် ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၂ ရက်နေ့ နောက်ဆုံးထား၍ အမှုပိတ်သိမ်းခြင်းမပြုလိုကြောင်း သက်ဆိုင်ရာ တရားရုံးတွင် လျှောက် ထားခွင့်ရှိသည်။ x x” ဟု လည်းကောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ရည်ရွယ် ချက်မှာ တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ထိခိုက်နစ်နာမှုအတွက် မဆုံးရှုံးမနစ်နာ စေရန်အတွက် အခွင့်အရေးတစ်ရပ် ပေးထားခြင်းပင်ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိ ရသည်။ လူတစ်စု၊ အသင်းအဖွဲ့များ၏ နစ်နာဆုံးရှုံးမှုကို ရည်ရွယ်သည် ဟု ဆိုနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။

ဦးမြင့်စိုး နှင့် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ (၂) ၇၆

နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့၏ (၂၀-၇-၈၉) ရက်စွဲပါ အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉၊ အပိုဒ် (၅)ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်- သတ်မှတ်ထားသည့် နေ့ရက်မတိုင်မီက တရားခံပြေးအဖြစ် အမှု စွဲတင်ခဲ့သော်လည်း ယင်း တရားခံအား သတ်မှတ်ထားသော နေ့ရက် နောက်တွင်မှ ဖမ်းဆီး၍ တရားစွဲဆို တင်ပို့ခြင်းသည် နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့၏အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉ ပါ အကျိုးခံစားခွင့် ရှိ-မရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့၏ (၂၀-၇-၈၉) ရက် နေ့စွဲပါ အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉၊ အပိုင်း(၅) တွင် ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ (၁၈) ရက်နေ့နှင့် ထိုနေ့မတိုင်မီ ပြစ်မှုတစ်ခုခုနှင့် စစ်လျဉ်း၍ သက်ဆိုင်ရာတရားရုံးများ၌ ကြားနာဆဲ၊ စစ်ဆေးဆဲ၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုအားလုံးကို ပိတ်သိမ်း၍ တရားခံများအား အမှုမှ ချက်ခြင်းလွှတ်ရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားရာ ယင်းသို့ဆိုလျှင် (၁၈-၉-၈၈) ရက်နေ့နှင့် ထိုနေ့မတိုင်မီ တရားစွဲဆိုခံရပြီး ရုံးရှေ့သို့ တရားခံအဖြစ် ရောက်ရှိနေသော မပြီးမပြတ်ဘဲ ကြားနာဆဲ၊ စစ်ဆေးဆဲ အမှုအားလုံးကို ပိတ်သိမ်းကာ တရားခံများအား ချက်ခြင်းလွှတ်ရမည်ဟု ညွှန်ကြားထားခြင်းသာ ဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူရမည် ဖြစ်သည်။

ဤအမှုနှင့် ဆက်စပ်လျက်ရှိသည့် တရားခံပြေးအမှုကို (၁၈-၉-၈၈) ရက်နေ့ မတိုင်မီက ဖွင့်လှစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး ပိတ်သိမ်းခဲ့သော်လည်း တရားခံပြေး သက်အောင်အား (၁၀-၉-၈၉) ရက်နေ့တွင်မှ ဖမ်းဆီးမိပြီး (၂၀-၃-၉၀) နေ့က တရားစွဲဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်၍ တရားခံအား (၁၈-၉-၈၈) ရက်နေ့ နောက်ပိုင်းကျမှ တရားစွဲဆိုတင်ပို့ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည့် အလျောက် တရားခံသည် နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့၏ အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉ ပါ အကျိုးခံစားခွင့်များကိုခံစားခွင့်ရှိသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် နှင့် မောင်သိန်း (ခ)
သိန်းလှိုင်(ခ)သက်အောင်

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထူးအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီးချုပ် ဦးအောင်တိုး၊ တရားသူကြီးများ
ဖြစ်ကြသော ဦးကျော်တင့်၊ ဦးမျိုးထွန်းလင်း၊ ဦးကျော်ဝင်း၊
ဦးအောင်မြင် နှင့် ဦးသန်းစေ တို့ရှေ့တွင်

ဒေါ်ခင်လှဝင်း

၁။ ဒေါ်တင်မြင့်

၂။ ဒေါ်ခင်လှဝင်း

†၁၉၉၂

စက်တင်ဘာ

လ ၂၅ ရက်

နှင့်

၁။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် *

၂။ ဒေါ်ခင်သိန်းရီ

၁။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်

၂။ ဒေါ်ခင်သိန်းရီ

ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၀-ပစ္စည်းရောင်းရငွေကို အလွဲသုံးစား
ပြုခြင်း-ပစ္စည်းဗယ်ခံသူထံမှသိမ်းဆည်းရမိသောသက်သေခံပစ္စည်း
သည် ခိုးရာပါပစ္စည်း (သို့မဟုတ်) အလွဲသုံးစား ပြုရာ ပစ္စည်း
(Stolen Property) ဟု ဆိုနိုင်-မဆိုနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဒေါ်လှကြည် သည် ၎င်းအပေါ် ချမှတ်ထားသော
ပြစ်ဒဏ်အတွက် အဆင့်မြင့်ရုံးသို့အယူခံစင်ရောက်ခြင်းမရှိသောကြောင့် ယနေ့
တိုင်အတည်ဖြစ်လျက်ရှိသည်။ ၎င်းသည် အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းများကို ကိုယ်ကျိုး
အလွဲသုံးစားပြုခဲ့ကြောင်းမှာ ထင်ရှားလျက်ရှိသည်။ ရောင်း၍ရသော ငွေကို
အလွဲသုံးစားပြုခြင်းမဟုတ်ဘဲ ပိုင်ရှင်က အရောင်းခိုင်းသောပစ္စည်းကို မိမိပိုင်
ပစ္စည်းဖြစ်လေဟန် မရိုးမသားဖြင့် ကြွေးငွေခုနှိမ်ခဲ့ခြင်းအားဖြင့် ပစ္စည်းကို
အလွဲသုံးစားပြုရာရောက်သည်။ သို့ဖြစ်၍ အချင်းဖြစ်သက်သေခံပစ္စည်းများမှာ
ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၀ အရ ခိုးရာပါပစ္စည်း (သို့မဟုတ်) အလွဲ
သုံးစားပြုသော ပစ္စည်းဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူရမည်ဖြစ်ပေသည်။

* ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအထူးအယူခံမှုအမှတ် ၈၊ ၉

† ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မအမှတ် ၈၄(ခ)၊ ၈၅(ခ)တို့တွင် ချမှတ်
သော (၁၁-၇-၉၁) ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ်၏အမိန့်ကိုအထူးအယူခံမှု။

၁၉၉၂

ဒေါ်ခင်လှဝင်း

၁။ ဒေါ်တင်
မြင့်

၂။ ဒေါ်ခင်လှ
ဝင်း

နှင့်
၁။ ပြည်ထောင်

စုမြန်မာ

နိုင်ငံတော်

၂။ ဒေါ်ခင်
သိန်းရီ

၁။ ပြည်ထောင်

စုမြန်မာ

နိုင်ငံတော်

၂။ ဒေါ်ခင်

သိန်းရီ

အယူခံတရားလိုများအတွက် - ဦးသိန်းဟန်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
ဦးသိန်းဟန်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

အယူခံတရားခံများအတွက် -- ၁။ ဦးခင်အောင်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊
ရှေ့နေချုပ်ရုံး

၂။ ဦးမြင့်ဦး၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

၁။ ဦးခင်အောင်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊
ရှေ့နေချုပ်ရုံး

၂။ ဦးမြင့်ဦး၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး - ဦးဘဟန်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ တရားရုံးချုပ်

ပဲခူးမြို့နယ်တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီး အမှတ် ၃၃၀၆/၉၀ တွင်
ဒေါ်ခင်သိန်းရီက ဒေါ်လှကြည် အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၆ အရ
စွဲဆိုခဲ့ရာ မြို့နယ်တရားရုံးက ဒေါ်လှကြည်အား ယင်းဥပဒေပုဒ်မ အရ
ဒဏ်ငွေကျပ် ၁၀၀၀/- ပေးဆောင်စေ၊ မဆောင်နိုင်က ထောင်ဒဏ်
(၆)လ ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ သက်သေခံ ရွှေထည်ပစ္စည်း
အားလုံးကို ဒေါ်ခင်သိန်းရီသို့ ပေးအပ်စေရန်လည်း အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။
သက်သေခံပစ္စည်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ချမှတ်သောအမိန့်ကို ဒေါ်တင်မြင့်နှင့် ဒေါ်
ခင်လှဝင်းတို့က မကျေနပ်၍ ပဲခူးတိုင်းတရားရုံး(ပဲခူးမြို့နယ်စု)သို့ပြစ်မှုဆိုင်ရာ
ပြင်ဆင်မှုအမှတ်-၂၁၃/၉၀နှင့် ၂၁၄/၉၀တို့ဖြင့် ပြင်ဆင်မှုလျှောက်ထားခဲ့
ကြသည်။ တိုင်းတရားရုံးက မြို့နယ်တရားရုံး၏ သက်သေခံပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း
သည့်အမိန့်ကိုပယ်ဖျက်ပြီး သက်သေခံ ရွှေထည်ပစ္စည်းများကို ဒေါ်ခင်လှဝင်း
သို့ ပြန်ပေးစေရန် ပြင်ဆင်အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်းအမိန့်ကို မူလရုံးတရားလို
ဒေါ်ခင်သိန်းရီက မကျေနပ်၍ တရားရုံးချုပ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှတ်
၈၄(ခ)/၉၁ နှင့် ၈၅(ခ)/၉၁ တို့ဖြင့် ပြင်ဆင်မှု လျှောက်ထားခဲ့ရာ
တရားရုံးချုပ်က ယင်းအမှုများကို တစ်ပေါင်းတည်း ကြားနာပြီးနောက်
သက်သေခံပစ္စည်းနှင့်စပ်လျဉ်းသော ပဲခူးတိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်
လျက် မူလမြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပြန်လည် အတည်ပြု ကြောင်း
၁၁-၇-၉၁ ရက်က အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ အဆိုပါတရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်ကို
ဒေါ်ခင်လှဝင်း က မကျေနပ်၍ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအထူးအယူခံမှုအမှတ် ၈/၉၂
ကိုလည်းကောင်း၊ ဒေါ်တင်မြင့် နှင့် ဒေါ်ခင်လှဝင်း တို့က ပြစ်မှုဆိုင်ရာ
အထူးအယူခံမှုအမှတ် ၉/၉၂ ကိုလည်းကောင်း တင်သွင်းကြခြင်းဖြစ်သည်။

ဖော်ပြပါ အထူးအယူခံမှု(၂)မှုစလုံးမှာ မူလရုံး ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီး
အမှတ် ၃၃၀၆/၉၁ တစ်ခုတည်းမှပေါ်ပေါက်လာခြင်း၊ ဆုံးဖြတ်ရမည့်
ပြဿနာမှာလည်း တူညီမှုရှိခြင်းတို့ကြောင့် ဤစီရင်ချက်သည် အဆိုပါ အမှု
(၂)မှုစလုံးနှင့်အကျုံးဝင်သက်ဆိုင်စေရမည်။

ယခုအမှု၌ အဓိကဆုံးဖြတ်ရမည့်ပြဿနာသည် ပစ္စည်းပိုင်ရှင်က ရောင်း
 ခိုင်း၍ ပစ္စည်းရောင်းချသူသည် ပစ္စည်းရောင်းရသောငွေကို အလွဲသုံးစားပြု
 သော အမှုတွင် ပစ္စည်းဝယ်ယူခဲ့သူထံမှ သိမ်းဆည်းရမိသော သက်သေခံ
 ပစ္စည်းသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၀ အရ ခိုးရာပါပစ္စည်း (သို့မဟုတ်)
 အလွဲသုံးစား ပြုရာပစ္စည်း (Stolen Property) ဟု သတ်မှတ် ဆုံးဖြတ်
 ခဲ့သော မြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်နှင့် တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်တို့သည် ဥပဒေ
 အရ မှန်ကန်ခြင်းရှိ မရှိ လေ့လာသုံးသပ်ဆုံးဖြတ်ရန်ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုများက အဓိက အယူခံအကြောင်းပြချက် အဖြစ် တင်ပြ
 ရာ၌ ဒေါ်ခင်သိန်းရီ က ရောင်းချပေးရန် အပ်နှံသော ရွှေထည်ပစ္စည်းများ
 အနက်မှ အချင်းဖြစ် စိန်နားကပ်ကို တန်ဖိုးငွေ ၇၀၀၀၀/- ကျပ်ဖြင့်
 ဒေါ်လှကြည် က ဒေါ်ခင်လှဝင်း ထံ ရောင်းချခဲ့ကြောင်း၊ ဒေါ်လှကြည် က
 ယင်းငွေများကို အကြွေးဖြင့် ခုနှိမ်လိုက်သည်ဟု ထုချေပြီး ဒေါ်ခင်လှဝင်း က
 ငွေအပြေပေးချေခဲ့သည်ဟု အငြင်းပွားလျက်ရှိကြောင်း၊ တန်ရာတန်ကြေး
 ပေး၍ ဝယ်ယူထားခြင်းဖြစ်၍ ပစ္စည်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းမဟုတ်
 ဘဲ ပစ္စည်းရောင်းရငွေနှင့်စပ်လျဉ်း၍သာ ပြစ်မှု ကျူးလွန်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊
 တရားရုံးချုပ်မှ ကိုးကားထားသော စီရင်ထုတ်များမှာ ယခု အမှုဖြစ်ရပ်နှင့်
 တူညီမှုမရှိကြောင်း၊ အမှုတွဲရှိ သက်သေခံချက်များအရ အချင်းဖြစ် ပတ္တမြား
 လက်ကောက်နှင့် ဆွဲကြိုးကို ရောင်းချပေးရန် ပိုင်ရှင် ဒေါ်ခင်သိန်းရီ က
 ပေးအပ်သဖြင့် ဒေါ်လှကြည် က ဒေါ်တင်မြင့် ထံ ပြဿနာ ဒေါ်တင်မြင့် က
 တန်ဖိုးငွေ ၅၂၀၀၀/- ကျပ် ဖြတ်၍ ဝယ်ယူခဲ့ကြောင်း၊ ယင်းပစ္စည်းကို
 ဒေါ်တင်မြင့် ထံမှ တစ်ဆင့်ဝယ်သူ ဒေါ်ခင်လှဝင်း လက်ဝယ်မှ ဒေါ်တင်မြင့်
 က ပြန်လည်သိမ်းယူပြီး ရဲစခန်းသို့ ပေးအပ်ခဲ့ကြောင်းပေါ်ပေါက်လျက်ရှိရာ
 ပစ္စည်းနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းမဟုတ်ဘဲ ပစ္စည်းရောင်းရငွေနှင့် စပ်
 လျဉ်း၍သာ ပြစ်မှုကျူးလွန်ခဲ့ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သဖြင့် ပစ္စည်းရောင်းချခြင်း
 ဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၂၇ အရ ပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်ခွင့် ရရှိပြီးသူ ဒေါ်ခင်လှဝင်းကို
 ဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းအပ်နှံသူ ဒေါ်တင်မြင့် ကိုဖြစ်စေ ပစ္စည်းများ ပြန်လည်အပ်နှံ
 ထိုက်ကြောင်းဖြင့် တင်ပြထားကြသည်။

မြို့နယ်တရားရုံးအမှုတွဲ၌ ပေါ်ပေါက်ချက်များအရ ဒေါ်ခင်သိန်းရီ နှင့်
 ဒေါ်လှကြည် တို့သည် ခင်မင်သူများ ဖြစ်ကြကြောင်း၊ ဒေါ်ခင်သိန်းရီ က
 အိမ်ဆောက်ရန် ငွေလိုသဖြင့် ၎င်းပိုင်ရွှေထည်ပစ္စည်းများကို ရောင်းချပေးရန်
 ဒေါ်လှကြည် သို့ အပ်နှံလိုက်ကြောင်း၊ ဒေါ်လှကြည် သည် ယင်းပစ္စည်း
 များကိုရောင်းချခဲ့ပြီး ရောင်းချရငွေကိုသော်လည်းကောင်း၊ မရောင်းရသေး
 သည့်ပစ္စည်းများကိုသော်လည်းကောင်း ပိုင်ရှင် ဒေါ်ခင်သိန်းရီ ထံ ပြန်လည်
 အပ်နှံခြင်းမပြုဘဲ တိမ်းရှောင်နေခဲ့ကြောင်း ပေါ်လွင်ထင်ရှားလျက်ရှိသည်။

၁၉၉၂
 ဒေါ်ခင်လှဝင်း
 ၁။ ဒေါ်တင်
 မြင့်
 ၂။ ဒေါ်ခင်လှ
 ဝင်း
 နှင့်
 ၁။ ပြည်စောင်
 စုံမြန်မာ
 နိုင်ငံတော်
 ၂။ ဒေါ်ခင်
 သိန်းရီ
 ၁။ ပြည်ထောင်
 စုံမြန်မာ
 နိုင်ငံတော်
 ၂။ ဒေါ်ခင်
 သိန်းရီ

၁၉၉၂

ဒေါ်ခင်လှဝင်း

၁။ ဒေါ်တင်
မြင့်

၂။ ဒေါ်ခင်လှ
ဝင်း

နှင့်

၃။ ပြည်ထောင်
စုမြန်မာ

နိုင်ငံတော်

၂။ ဒေါ်ခင်
သိန်းရီ

၃။ ပြည်ထောင်
စုမြန်မာ

နိုင်ငံတော်

၂။ ဒေါ်ခင်
သိန်းရီ

ဒေါ်ခင်သိန်းရီ မှ အပ်နှံလိုက်သောပစ္စည်းများမှာ--

(က) ၈-၂-၉၀ ရက်တွင် စိန်အလုံးရေ (၁၆) လုံးရှိ၍ အလေးချိန်
(၃) ရတီ ခန့်ရှိ စိန်နားကပ်တစ်ရံ၊ ကလ တန်ဖိုး ငွေ
၈၀၀၀၀/- ကျပ်၊

(ခ) ၂၈-၂-၉၀ ရက်တွင် စိန်အလုံးရေ (၈) လုံးပါ တစ်ရတီခန့်ရှိ
စိန်ခြယ်နားကပ်တစ်ရံ၊ ကလတန်ဖိုး ၁၈၀၀၀/- ကျပ်၊

(ဂ) ၂၃-၄-၉၀ ရက်တွင်-

(၁) ကျောက်အလေးချိန် ၂ ကျပ် ၆ ပဲ ၆ ရွှေးရှိ ပတ္တမြား
လက်ကောက် နှင့် ဆွဲကြိုး ကလ တန်ဖိုး ငွေ ကျပ်
၅၂၀၀၀/- ၊

(၂) စိန်အလုံးရေ(၁၄)လုံးရှိ စိန်တန်းပွင့်လက်စွပ် (၂) ကွင်း
ကလတန်ဖိုးငွေကျပ် ၄၀၀၀၀/- ၊

(၃) ပတ္တမြားကျောက်အလုံးရေ (၇၁)လုံးရှိ လက်ကောက် နှင့်
ဆွဲကြိုး(၁) ကိုး ကလတန်ဖိုးငွေကျပ်၃၅၀၀၀/- ၊

တို့ဖြစ်သည်။

အထက်ပါပစ္စည်းများအနက် စိန်အလုံးရေ(၁၆)လုံး၊ အလေးချိန်(၃)
ရတီခန့်ရှိ စိန်နားကပ်တစ်ရံကို ဒေါ်လှကြည် သည် ဒိုက်ဦးမြို့နေ ဒေါ်ခင်
လှဝင်း ထံ တန်ဖိုးငွေ ၇၀၀၀၀/- ကျပ်ဖြင့် ရောင်းချခဲ့သည်။ ဒေါ်လှကြည်
က ယင်းပစ္စည်းအတွက် တန်ဖိုးငွေ ၇၀၀၀၀/- သတ်မှတ်သော်လည်း
ငွေ ၅၂၆၀/- ကျပ်ကိုသာရပြီး ကျန်ငွေများကို မိမိမှ ဒေါ်ခင်လှဝင်းသို့
ပေးရန်ရှိသည့် ကြွေးငွေ ၆၄၇၄၀/- ကျပ် ဖြင့် ခုနှိမ်ခံခဲ့ရကြောင်းဖြင့်
ထုချေထားသည်။ ဒေါ်ခင်လှဝင်း (လိပြ-၄) ကမူ ငွေ ၇၀၀၀၀/- ကျပ်
ကို အပြေအကြေပေးချေခဲ့ကြောင်းဖြင့်ထွက်ဆိုထားသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ
ဒေါ်ခင်သိန်းရီ၏ ပစ္စည်းကို ဒေါ်လှကြည်က ဒေါ်ခင်လှဝင်း ထံ ရောင်းချ
ခဲ့ကြောင်းနှင့် ရောင်းရငွေများကို ဒေါ်ခင်သိန်းရီ ထံ မပေးခဲ့ကြောင်းတို့မှာ
ထင်ရှားပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသည်။

တဖန်အထက်ဖော်ပြထားသောအပိုဒ် (ဂ) (၁) ပါ အလေးချိန် ၂ ကျပ်
၆ ပဲ ၆ ရွှေးရှိ ပတ္တမြားလက်ကောက်နှင့် ဆွဲကြိုးကိုလည်း ဒိုက်ဦးမြို့ရှိ
ဒေါ်တင်မြင့်ထံ ရောင်းချခဲ့ရာ ဒေါ်တင်မြင့် က တန်ဖိုးငွေ ၅၂၀၀၀/-
ဖြတ်ပြီးယူလိုက်သည်။ ယင်းပစ္စည်းကို ဒေါ်တင်မြင့် က ဒေါ်ခင်လှဝင်း ထံ
ပြန်လည် ရောင်းချရာ ဒေါ်လှကြည် ထံ မှ ရရန် ရှိသော အကြွေးငွေ
၅၁၂၈၀/- ကျပ်ဖြင့် ထပ်မံခုနှိမ်ပြီး ဝယ်ယူခဲ့သည်ဟု ပေါ်ပေါက်သည်။
ကျန် ပစ္စည်းများကိုမူ ဒိုက်ဦးမြို့မှ ဒေါ်အေးအေးသန်း (လိပြ-၅) နှင့်
ဦးသောင်းလွင် (လိပြ-၆) တို့ထံ ရောင်းချပေးရန် အပ်နှံထားရာမှ ရဲများက
ပြန်လည်သိမ်းဆည်းခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။

ယခုအမှု၌ အဓိကစဉ်းစားရန်ပြဿနာမှာ သက်သေခံပစ္စည်း ရွှေထည်များသည် ဖြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၀ အရ ခိုးရာပါပစ္စည်း (သို့မဟုတ်) အလွဲသုံးစားပြုသောပစ္စည်းဟုတ်မဟုတ်ပင်ဖြစ်သည်။ ယင်းအချက်ပေါ်မူတည်၍ သက်သေခံ ပစ္စည်းများကို မည်သူအားပေးထိုက်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ရန် ဖြစ်သည်။ အယူခံတရားလိုများက ဒေါ်လှကြည်သည် ပစ္စည်းကို အလွဲသုံးစားပြုခြင်းမဟုတ်ဘဲ ပစ္စည်းရောင်းရငွေကိုသာလျှင် အလွဲသုံးစားပြုခြင်း ဖြစ်ကြောင်း တရားဝင်ရောင်းချပိုင်ခွင့်ရှိသူထံမှ အဖိုးစားနားပေးပြီး ဝယ်ယူခဲ့ခြင်းဖြစ်၍ အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းများကို မိမိဘို့သာရထိုက်ကြောင်းဖြင့် တင်ပြထားကြသည်။ အမှန်မှာ ဒေါ်လှကြည်သည် ဒေါ်ခင်သိန်းရီ ထံမှ ပစ္စည်းကို ရောင်းချပေးရန် လက်ခံရယူခဲ့ပြီးနောက် ဒေါ်ခင်လှဝင်း နှင့် ဒေါ်တင်မြင့်တို့ထံ ရောင်းချခဲ့သည်။ ထိုသို့ရောင်းချရာတွင် မိမိပိုင် ပစ္စည်းမဟုတ်မှန်း သိလျက်နှင့် မိမိပိုင်ပစ္စည်းဖြစ်ဘိသကဲ့သို့ ပေးရန်ရှိသော အကြွေးငွေများနှင့် ခုနှိမ်ခွင့်ပြုခဲ့သည်။ ယင်းအခြေအနေကို ပစ္စည်းပိုင်ရှင် ဒေါ်ခင်သိန်းရီ အား ပြန်လည်အသိပေးခြင်းမရှိခဲ့ပေ။ ထို့ပြင်အကြွေးနှင့် ခုနှိမ်ပြီး ကျန်ငွေကိုပင် ပစ္စည်းပိုင်ရှင်အားမပေးအပ်ဘဲ တိမ်းရှောင်ခဲ့သည်ဟု ပေါ်ပေါက်သည်။ ၎င်း၏ အပြုအမူမှာ ရိုးသားခြင်း၊ ဖြောင့်မတ်ခြင်း မရှိကြောင်း ပေါ်လွင်သည်။ ယင်းသို့သော အခြေအနေကြောင့် အချင်းဖြစ် ရွှေထည် ပစ္စည်းများကို ဒေါ်လှကြည် အနေနှင့် ယုံကြည် အပ်နှံ ခံရသည့်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း မရှိဘဲ ကိုယ်ကျိုးအလွဲသုံးစားပြုခဲ့ကြောင်း ထင်ရှားလျက်ရှိသည်။ ပစ္စည်းကို အလွဲသုံးစားပြုခြင်းမဟုတ်ဘဲ ပစ္စည်းရောင်းရငွေကိုသာ အလွဲသုံးစား ပြုခဲ့သည်ဟု တင်ပြထားကြသော အယူခံတရားလိုများ၏တင်ပြချက်ကို လက်ခံရန် ခဲယဉ်းလျက်ရှိပေသည်။

၁၉၉၂
ဒေါ်ခင်လှဝင်း
၁။ ဒေါ်တင်မြင့်
၂။ ဒေါ်ခင်လှဝင်း
၁။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်
၂။ ဒေါ်ခင်သိန်းရီ
၁။ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်
၂။ ဒေါ်ခင်သိန်းရီ

ရှေ့နေချုပ်ရုံးအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သောဥပဒေအရာရှိကလျှောက်လဲတင်ပြရာ၌ သာမန်အားဖြင့် ပစ္စည်းတစ်ခုကို ရောင်းချရန် အပ်နှံရာတွင် အပ်နှံခံရသူအနေဖြင့် ရောင်းချပိုင်ခွင့်ရရှိသွားပြီးဖြစ်သောကြောင့် ထိုသူထံမှ ဝယ်ယူသူသည်လည်း တရားဝင်ဝယ်ယူခြင်းဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ သို့ရာတွင် ပစ္စည်းလက်ခံသူ၏ စိတ်နေသဘောထားမှာ ရိုးသားဖြောင့်မတ်မှု ရှိ မရှိ၊ ၎င်း၏ ဆောင်ရွက်မှုသည် သဘောရိုးဖြင့်ဆောင်ရွက်ခြင်း ဟုတ် မဟုတ် သုံးသပ်ကြည့်ရန် လိုမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ယခုအမှုတွင် ဥပဒေ ဒေါ်လှကြည်သည် ဒေါ်ခင်သိန်းရီ ၏ ပစ္စည်းများကို ရောင်းချရာ၌ အမှန်အတိုင်းမပြောဘဲ ဈေးတည့်ရန် နီးစပ်ပြီး စရံယူလိုက်ရမလား စသည်ဖြင့် ပစ္စည်းပိုင်ရှင်အား လှည့်ဖြားပြောဆိုခဲ့သည်ဟု ပေါ်ပေါက်ကြောင်း၊ ထို့ပြင် ပစ္စည်းကို မူလသတ်မှတ်ပေးသည့် ကာလ တန်ဖိုးထက် လျော့ပြီး ရောင်းချခဲ့ကြောင်း၊ ရောင်းချရာ၌လည်း ငွေလက်ငင်းရယူခြင်းမရှိဘဲ ၎င်း၏ အကြွေးဖြင့် ခုနှိမ်ခွင့်ပြုခဲ့ကြောင်း၊ ယင်းသို့သောအခြေအနေမှန်ကို ပစ္စည်းပိုင်ရှင်အား အသိမပေးဘဲ ရှောင်တိမ်းနေသည်ဟု ပေါ်ပေါက်သောကြောင့်

၁၉၉၂
ဒေါ်ခင်လှဝင်း
၁။ ဒေါ်တင်
မြင့်
၂။ ဒေါ်ခင်လှ
ဝင်း
နှင့်
၁။ ပြည်ထောင်
စုမြန်မာ
နိုင်ငံတော်
၂။ ဒေါ်ခင်
သိန်းရီ
၁။ ပြည်ထောင်
စုမြန်မာ
နိုင်ငံတော်
၂။ ဒေါ်ခင်
သိန်းရီ

၎င်း၏သဘောမှာ ရိုးဖြောင့်မှုရှိသည်ဟု မဆိုနိုင်ကြောင်း၊ ထို့ပြင် ပစ္စည်းဝယ်ယူသူ ဒေါ်ခင်လှဝင်းအနေနှင့်လည်း အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းမှာ ဒေါ်ခင်သိန်းရီက ရောင်းခိုင်းသောပစ္စည်းဟု မူလကတည်းက သိရှိထားပါလျက် ဒေါ်လှကြည်ထံမှ ရရန်ရှိသော အကြွေးဖြင့်အတင်းအဓမ္မခန့်ခွဲခြင်းဖြစ်သည်ဟု ပေါ်ပေါက်ကြောင်း၊ ပစ္စည်းပိုင်ရှင် ဒေါ်ခင်သိန်းရီမှ လာရောက် ညှိနှိုင်းစဉ်ကလည်း ငွေရမှ ပစ္စည်းပြန်ပေးနိုင်မည်ဟုပြောဆိုခဲ့ကြောင်း ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိရာ ၎င်း၏အပြုအမူမှာ ရိုးသားမှုရှိသည်ဟု မဆိုနိုင်ကြောင်း၊ ဖော်ပြပါ ဒေါ်လှကြည်၊ ဒေါ်ခင်လှဝင်း၊ ဒေါ်တင်မြင့် တို့သည် သဘောရိုးဖြင့် အရောင်းအဝယ်ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းမဟုတ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိရာ အချင်းဖြစ် သက်သေခံပစ္စည်းများမှာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၀ အရ ခိုးရာပါ ပစ္စည်း (သို့မဟုတ်) အလွဲသုံးစားပြုသောပစ္စည်းဟု ဆိုရမည်ဖြစ်ကြောင်းဖြင့်လျှောက်လွှဲတင်ပြသွားသည်။

ဒေါ်လှကြည် သည် ၎င်းအပေါ်ချမှတ်ထားသော ပြစ်ဒဏ်အတွက် အဆင့်မြင့် ရုံးသို့ အယူခံဝင်ရောက်ခြင်းမရှိသောကြောင့် ယနေ့တိုင် အတည်ဖြစ်လျက်ရှိသည်။ ၎င်းသည် အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းများကို ကိုယ်ကျိုးအလွဲသုံးစားပြုခဲ့ကြောင်းမှာ ထင်ရှားလျက်ရှိသည်။ ရောင်း၍ရသောငွေကို အလွဲသုံးစားပြုခြင်းမဟုတ်ဘဲ ပိုင်ရှင်က ရောင်းခိုင်းသောပစ္စည်းကို မိမိပိုင်ပစ္စည်းဖြစ်လေဟန် မရိုးမသားဖြင့် ကြွေးငွေခန့်ခွဲခြင်းအားဖြင့် ပစ္စည်းကို အလွဲသုံးစားပြုရာရောက်သည်။ သို့ဖြစ်၍ အချင်းဖြစ် သက်သေခံ ပစ္စည်းများမှာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၀ အရ ခိုးရာပါပစ္စည်း(သို့မဟုတ်) အလွဲသုံးစားပြုသောပစ္စည်းဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူရမည် ဖြစ်ပေသည်။ ဒေါ်ခင်လှဝင်းနှင့် ဒေါ်တင်မြင့်တို့သည် အဆိုပါအလွဲသုံးစားပြုသောပစ္စည်းများကို လက်ခံဝယ်ယူခဲ့ကြောင်း အမှု၌ ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသည်။

တရားရုံးချုပ်က ၎င်း၏စီရင်ချက်တွင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှု၌ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာတွင် ပါဝင်သော ခိုးရာပါပစ္စည်း (သို့မဟုတ်) အလွဲသုံးစားပြုသောပစ္စည်းများကိုဝယ်ယူသူသည် ပိုင်ဆိုင်ခွင့်မရနိုင်ကြောင်း၊ သဘောရိုးဖြင့် ဝယ်ယူကြောင်းထင်ရှားလျှင်ပင် ခိုးရာပါပစ္စည်းလက်ခံမှုဖြင့် အရေးယူခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ရနိုင်မည်ဖြစ်သော်လည်း ပစ္စည်းကိုမူ ပြန်ရနိုင်ရန် အရေးဆိုနိုင်မည်မဟုတ်ကြောင်းဖြင့် သုံးသပ်ကာ ပဲခူးတိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကိုပယ်ဖျက်ပြီး မြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပြန်လည်အတည်ပြုခဲ့ခြင်းသည် ဥပဒေ အရ ဆီလျော်မှန်ကန်မှုရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ယင်းအမိန့်အပေါ် တစ်စုံတစ်ရာ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် အကြောင်းပေါ်ပေါက်သည်ဟုမဆိုနိုင်ပေ။

ထို့ကြောင့် သက်သေခံပစ္စည်း ရွှေထည်များကို ဒေါ်ခင်လှဝင်း သို့ ပြန်ပေးစေရန် ပြင်ဆင်ချမှတ်ထားသော ပဲခူးတိုင်းတရားရုံး (ပဲခူးမြို့နယ်စု) ၏

အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး သက်သေခံ ရွှေတည်ပစ္စည်းများကို မူလရုံးတရားလို
ဒေါ်ခင်သိန်းရီသို့ ပြန်ပေးစေရန် ချမှတ်ထားသည့် ပဲခူးမြို့နယ်တရားရုံး၏
အမိန့်ကို ပြန်လည်အတည်ပြုသော တရားရုံးချုပ်၏ ၁၁-၇-၉၁ ရက်စွဲပါ
အမိန့်အပေါ် တစ်စုံတစ်ရာ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် အကြောင်းမပေါ်ပေါက်
သဖြင့် ဤအထူးအယူခံမှုများကို ပယ်ပစ်ကြောင်းအမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

၁၉၉၂
ဒေါ်ခင်လှဝင်း
၃။ ဒေါ်တင်
မြင့်
၂။ ဒေါ်ခင်လှ
ဝင်း
နှင့်
၃။ ပြည်ထောင်
စုမြန်မာ
နိုင်ငံတော်
၂။ ဒေါ်ခင်
သိန်းရီ
၃။ ပြည်ထောင်
စုမြန်မာ
နိုင်ငံတော်
၂။ ဒေါ်ခင်
သိန်းရီ

ပြစ်မှုဆိုင်ရာအထူးအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးချုပ် ဦးအောင်တိုး၊ တရားသူကြီးများ
ဖြစ်ကြသော ဦးကျော်တင့်၊ ဦးမျိုးထွန်းလင်း၊ ဦးကျော်ဝင်း
ဦးအောင်မြင် နှင့် ဦးသန်းပေ တို့ရှေ့တွင်

ဦးခင်ဟန်

နှင့်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ ။*

† ၁၉၉၂

ဒီဇင်ဘာလ

၁၀ ရက်

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၁၇- သက်သေခံပစ္စည်းများ
စီမံခန့်ခွဲရာ၌ ရှာဖွေပုံစံပေါ်ရှိ မှတ်ချက်များကို လက်ခံစဉ်းစား
နိုင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ တရားလိုဒေါ်သန်းစိန် ပျောက်ဆုံးသွားသောပစ္စည်း
များအနက် အချို့ကို တရားခံများက လာရောင်းသဖြင့် ဦးခင်ဟန်တို့သားအဖ
က ဝယ်ယူခဲ့ကြောင်း၊ တရားခံများ၏ ထုတ်ဖော်ပြသမှုအရ အရည်ကျိုပြီး
ဖြစ်သော ရွှေထည်များနှင့် စိန်များကို ရဲတပ်ဖွဲ့မှ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့်အညီ
သိမ်းယူခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ ရှာဖွေပုံစံများတွင် တရားခံ
များက ရောင်းချသည့် ရွှေထည်ပစ္စည်းများကို အရည်ကျိုလိုက်သည့်အတွက်
ယင်းကဲ့သို့ အရည်ကျိုလိုက်သည့် ရွှေချောင်းများကို ပေးအပ်ရခြင်း ဖြစ်
ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ ရဲထံပေးသော ပြောကြားချက် ဖြစ်သော်လည်း
ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၁၇ အရ သက်သေခံပစ္စည်းများ စီမံခန့်ခွဲ
ရာတွင် ရှာဖွေပုံစံပေါ် ပါရှိသည့် မှတ်ချက်များကို လက်ခံ စဉ်းစားနိုင်ခွင့်
ရှိသည်။

- အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးသိန်းဟန်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- အယူခံတရားခံများအတွက် - ၁။ ဦးဟန်ရီ၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး၊
ရှေ့ချုပ်ရုံး
၂။ ဦးခင်ဇော်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးဘဟန်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊
တရားရုံးချုပ်

* ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထူးအယူခံမှုအမှတ် ၂၀

† ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၄၀၅ (ခ) တွင် ချမှတ်သော
(၁၀-၁၀-၉၁) ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်ကို အထူးအယူခံမှု

၁၉၉၂
ဦးခင်တန်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
တော် ပါ-၂

ဟင်္သာတမြို့နယ်တရားရုံး ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၂၂၀၄/၀၉ မှ သက်သေခံ ရွှေထည်ပစ္စည်းများကို တရားလို ဒေါ်သန်းစိန်သို့ ပြန်ပေးစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်းအမိန့်ကို ပစ္စည်းပေးအပ်သူ ဦးခင်ဟန်နှင့် မောင်ဌေး ဝင်းတို့က မကျေနပ်၍ ရော့ဘတ်တိုင်း တရားရုံး (ဟင်္သာတမြို့နယ်စု) သို့ ပြင်ဆင်မှုလျှောက်ထားခဲ့သည်။ တိုင်းတရားရုံးက ပစ္စည်းများ သိမ်းဆည်း စဉ်က ဦးခင်ဟန်တို့က တရားခံများထံမှ ဝယ်ယူသည့်ပစ္စည်းများထက် ပိုမို၍ ပေးအပ်ခဲ့ခြင်း ရှိမရှိ သီးခြား အမှုဖွင့်လှစ်ကာ စုံစမ်းစစ်ဆေးရန် မြို့နယ်တရား ရုံးအား ညွှန်ကြားခဲ့သည်။ မြို့နယ်တရားရုံးက ၎င်းရုံး ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထွေ ထွေမှုအမှတ် ၂၀၃/၉၀ ကို ဖွင့်လှစ်ပြီး စုံစမ်းစစ်ဆေးပြီးနောက် ဦးခင်ဟန် တို့ထံမှ ပစ္စည်းများကို ပိုမိုသိမ်းဆည်းခဲ့ခြင်း မရှိကြောင်း သက်သေခံပစ္စည်း နှင့် စပ်လျဉ်းသော မူလအမိန့်ကို ပြင်ဆင်ရန် ထူးခြားသည့် အကြောင်းမရှိ ကြောင်းဖြင့် တိုင်းတရားရုံးသို့ ပြန်လည်တင်ပြခဲ့သည်။ တိုင်းတရားရုံးက ၎င်း၏ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ မြင်ဆင်မှုအမှတ် ၂၂/၉၁ တွင် သက်သေခံပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ချမှတ်ထားသော မြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်မှ သက်သေခံအမှတ် (၀) (ဆ) နှင့် (ည) ရှာဖွေပုံစံပါ ပစ္စည်းများကို တရားလိုဒေါ်သန်းစိန်သို့ ပြန်ပေးစေရန် အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး ရွှေအလေးချိန် ၄ ကျပ် ၁၁၀ တစ်ခြမ်း နှင့် ၂ ရတီခန့်ရှိ စိန်သေးအလုံး ၂၀ တို့ကို လျှောက်ထားသူ ဦးခင်တန် သို့ ပြန်ပေးစေရန် ပြင်ဆင်အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။

အထက်ဖော်ပြပါ တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကို ဒေါ်သန်းစိန်က မကျေနပ်၍ တရားရုံးချုပ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၄၀၅ (ခ) / ၉၁ တွင် ပြင်ဆင်မှု လျှောက်ထားခဲ့သည်။ တရားရုံးချုပ်က အထက်ပါ ရော့ဘတ်တိုင်း တရားရုံး (ဟင်္သာတမြို့နယ်စု) ၏ သက်သေခံပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်းသော အမိန့်ကို ပယ် ဖျက်ပြီး မြို့နယ်တရားရုံးက ၎င်း၏ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီးအမှတ် ၂၂၀၄/၀၉ တွင် ချမှတ်ခဲ့သော အမိန့်များကို ပြန်လည်အတည်ပြုကြောင်း ၁၀-၁၀-၉၁ ရက်က အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်းအမိန့်ကို ဦးခင်ဟန်က မကျေနပ်၍ ဤ အထူးအယူခံကို တင်သွင်းလာခြင်းဖြစ်သည်။

အမှုမှာ တရားလိုဒေါ်သန်းစိန်က ၎င်းပိုင် စိန်ရွှေရတနာများ တန်ဖိုး ၂၆၆၀၀၀ / ကျပ်ရှိကို အတူနေ တူမအရင်း မယဉ်ယဉ်ပိုက်နှင့် မောင်သန်း လှိုင်တို့က ခိုးယူရောင်းစားခဲ့သဖြင့် အရေးယူပေးရန် ရဲစခန်းသို့ တိုင်ကြား ခဲ့သည်။ မြို့နယ်တရားရုံးက အမှုကို လက်ခံစစ်ဆေးပြီးနောက် မယဉ်ယဉ်ပိုက် အား ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၀၀ အရ ထောင်ဒဏ်(၂)လ ကျခံစေရန် လည်းကောင်း မောင်သန်းလှိုင်အား ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၄ အရ ထောင်ဒဏ် (၅)လကျခံစေရန်လည်းကောင်း အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ သက်သေခံပစ္စည်း ရတနာပစ္စည်းများကို တရားလို ဒေါ်သန်းစိန်သို့ပြန်လည် ပေးအပ်စေရန်လည်း အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။

၁၉၉၂
ဦးခင်ဟန်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာနိုင်ငံ
တော် ၁၁-၂

ယခုအမှု၌ အဓိကဆုံးဖြတ်ရမည့် ပြဿနာမှာ ဦးခင်ဟန်သည် ရဲမှ ပစ္စည်းများ လာသိမ်းစဉ် စိန်ရွှေပစ္စည်းများကို ဝယ်ယူထားသည်ထက် ပိုမိုပေးအပ်ခဲ့ခြင်းရှိမရှိ၊ ထိုသို့ ပို၍ ပေးအပ်ခဲ့ခြင်း မှန်ပါက ယင်း ပစ္စည်းများကို ပြန်လည်ရပိုင်ခွင့် ရှိမရှိဟူ၍ ဖြစ်ပေသည်။

အယူခံတရားလိုက အဓိက အထူးအယူခံအကြောင်းပြချက်အဖြစ် တင်ပြရာ၌ မယဉ်ယဉ်ပိုက်သည် သေတ္တာထဲမှ ရတနာပစ္စည်းများကို အလီလီခိုးယူပြီး အကြိမ်ကြိမ် ရောင်းချခဲ့သည်ဟု ဆိုသောကြောင့် မည်သည့်နေရာ၌ မည်သည့်ပစ္စည်းကို ရောင်းချခဲ့သည်ကို မမှတ်မိနိုင်ကြောင်း၊ ပစ္စည်းရောင်းချရာ၌ လည်း ၎င်းကိုယ်တိုင်ရောင်းချခြင်းမဟုတ်ဘဲ မောင်သန်းလှိုင်ကိုရောင်းခိုင်းခြင်းသာဖြစ်၍ ၎င်း၏ ထွက်ချက်အား မယုံကြည်သင့်ကြောင်း ပြစ်မှုကြီးအမှတ် ၂၂၈၄/၈၉ ကို စစ်ဆေးစဉ်က ဦးခင်ဟန်၏ ရတနာသိုက်ရွှေဆိုင်၌ (၂) ကြိမ်သာရောင်းချဘူးသည်ဟု ပေါ်ပေါက်ကြောင်း၊ ရဲများက ပစ္စည်းသိမ်းစဉ်က ဝယ်ထားသည့်ပစ္စည်းအပြင် အခြားပစ္စည်းများပါ အကုန်အလုံးရန် ပြောသဖြင့် ကြောက်၍ ပေးအပ်ခဲ့ခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း၊ အကျိုးအကြောင်းကို သက်ဆိုင်ရာသို့ မတိုင်တန်းခဲ့၍ လက်မခံနိုင်ဟု သုံးသပ်ထားချက်မှာ ဥပဒေအရ မှန်ကန်ခြင်းမရှိကြောင်းဖြင့် တင်ပြထားသည်။

ယခုအမှု၌ အယူခံတရားလို ဦးခင်ဟန်၏ အဓိက မကျေနပ်ချက်မှာ တရားခံများထံမှ ဝယ်ယူခဲ့သော ပစ္စည်းများအပြင် အခြားပစ္စည်းများကိုပါ ပေးအပ်ခဲ့ရပြီး၊ ယင်းပစ္စည်းများကို တရားလို ဒေါ်သန်းစိန်သို့ ပြန်လည်ပေးအပ်ခြင်းကို မကျေနပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြည်သူ့ရဲက ပစ္စည်းသိမ်းဆည်းစဉ်က မူလ ရုံးတရားခံများထံမှ ဦးခင်ဟန်တို့ဝယ်ယူခဲ့သော ပစ္စည်းများအပြင် အခြားပစ္စည်းများကိုပါ သိမ်းဆည်းသွားခြင်း ရှိမရှိ သိရှိနိုင်ရန်အတွက် ပြန်လည်စုံစမ်းစစ်ဆေးရန် တိုင်းတရားရုံးက မြို့နယ်တရားရုံးအား ညွှန်ကြားခဲ့သည်။ ယင်းညွှန်ကြားချက်နှင့်အညီ မြို့နယ်တရားရုံးသည် ၎င်းရုံး ပြစ်မှုဆိုင်ရာအထွေထွေမှု အမှတ် ၂၀၃/၉၀ ကို ဖွင့်လှစ်ပြီး စုံစမ်း စစ်ဆေးခဲ့ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ယင်းသို့ စုံစမ်း စစ်ဆေးရာတွင် တရားခံများ၏ လိုက်လံပြသမှုအရ သက်သေလူကြီးများရှေ့တွင် စခန်းမှူး ဦးစိုးခန့်က ပစ္စည်းများကို သိမ်းဆည်းခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ အချို့ပစ္စည်းများမှာ ပုံသဏ္ဌာန်ပြောင်းထားပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ ရောင်းချခဲ့သည့် ပစ္စည်းအလေးချိန် အရွယ်အစားအတိုင်း ပြန်လည် သိမ်းဆည်းခဲ့သည်ဟု တွေ့ရကြောင်း၊ အခြား ထူးခြားမှုတစ်စုံတစ်ရာမတွေ့ရကြောင်းဖြင့် တိုင်းတရားရုံးသို့ ပြန်လည် တင်ပြခဲ့သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ဦးခင်ဟန်တို့ထံမှ သိမ်းဆည်းသွားသော ပစ္စည်းများသည် တရားခံများထံမှ ဝယ်ယူခဲ့သည့် ပစ္စည်းများထက် ပိုမို၍ သိမ်းဆည်းသွားခြင်းမရှိကြောင်း တင်ပြထားခြင်းဖြစ်ပေသည်။

၁၉၉၂
ဦးခင်ဟန်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
တော်ပေါ်-၂

ရွှေနေချုပ်ရုံးအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သော ဥပဒေ အရာရှိက ပထမ သတင်းပေး တိုင်ချက်ပါ ပစ္စည်းစာရင်းအရ စုစုပေါင်း ရွှေချိန် ၁၂ ကျပ် ၁၄ ပဲသားခန့်ရှိပြီး ဦးခင်ဟန်၏ ရွှေဆိုင်အပါအဝင် တရားခံများ၏ ညွှန်ပြချက်အရ အခြားရွှေဆိုင်များမှ ပြန်လည်သိမ်းဆည်းရမိသော စုစုပေါင်း ရွှေချိန်မှာလည်း ၁၂ ကျပ် ၁၂ ပဲသားခန့်ရှိသောကြောင့် ခြားနားမှုရှိသည်ဟု မဆိုနိုင်ကြောင်း၊ ဦးခင်ဟန်အနေဖြင့် သက်သေခံ ပစ္စည်းများ ပြန်လည် အပ်ခြင်းမှာ ကြောက်၍ အပ်ခြင်းမဟုတ်ဘဲ အမှုအခင်းနှင့်ပတ်သက်၍ အပ်ရမည်ကို နားလည်၍ အပ်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပန်းထိမ်ဆရာ ဦးတင်မောင်၏ ထွက်ချက်အရ ပေါ်ပေါက်ကြောင်း၊ တရားခံ မောင်သန်းလှိုင်က ရုံးရှေ့တွင် ဦးခင်ဟန်၏ ရွှေဆိုင်တွင် ရွှေ ၁၀ ပဲနှင့် ရွှေးတစ်ခြမ်း (၁) ကြိမ်၊ ၈ ပဲသား လက်ကောက် ၁ ကွင်း (၁) ကြိမ်၊ (၂) ကြိမ်သာ ရောင်းချခဲ့ကြောင်း ထွက်ဆိုပြီး၊ ဦးခင်ဟန်ကလည်း ထိုအတိုင်းပင် ထွက်ဆိုထားကြောင်း၊ ၎င်းတို့၏ ထွက်ဆိုချက်များသည် ပထမ သတင်းပေးချက်နှင့် ရဲရှေ့ တရားခံများ ဖော်ထုတ်ချက်အရ ရှာဖွေသိမ်းဆည်းမိသည့် သက်သေခံပစ္စည်း ပေါ်ပေါက်ချက်များနှင့် ကိုက်ညီမှု မရှိကြောင်း ဦးခင်ဟန်၏ ဆိုင်မှ သိမ်းဆည်းခဲ့သော သက်သေခံ (၈) ရှာဖွေပုံစံပါ ရွှေဝယ်ပြေစာ (၂) စောင်နှင့် ကိုက်ညီအောင် ထွက်ဆိုထားကြခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း၊ တရားလို ဒေါ်သန်းစိန် ပျောက်ဆုံးသွားသော ပစ္စည်းများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တရားခံ မယဉ်ယဉ်ပိုက်နှင့် မောင်သန်းလှိုင်တို့၏ ဖော်ထုတ်ညွှန်ပြချက်အရ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းနှင့်အညီ သက်သေများ ရှေ့၌ ရှာဖွေပုံစံဖြင့် သိမ်းဆည်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ ဦးခင်ဟန်က တရားခံများထံမှ ဝယ်ယူခဲ့သည့် ပစ္စည်းများထက် ပိုမိုအပ်ခဲ့သည်ဟု မပေါ်ပေါက်ကြောင်း၊ တရားရုံးချုပ်၏အမိန့်သည် ဥပဒေနှင့်ညီညွတ်မှုရှိကြောင်း ဖြင့် လျှောက်လဲတင်ပြသွားသည်။

အမှုတွဲ၌ ပေါ်ပေါက်ချက်များအရ ဒေါ်သန်းစိန်၏ပျောက်ဆုံးသွားသော ရွှေထည်ပစ္စည်းများအနက် ရွှေဒင်္ဂါး ၅ မူးသား ၁ ပြား၊ ဘီး ၁ ကျပ် ၁၂ ပဲသား၊ လက်ကောက် ၁ ကျပ်သား၊ နားကပ် ၄ ပဲသားတို့ကို ရတနာသိုက် ရွှေဆိုင် ဦးခင်ဟန်ထံ ရောင်းချခဲ့သည်ဟု တရားခံမောင်သန်းလှိုင်၏ပြောပြချက်အရ ၂၄-၁၀-၈၉ ရက်နေ့တွင် အရည်ကျိုပြီး အလေးချိန် ၃ ကျပ် ၇ ပဲ ၅ ရွှေးသားခန့်ရှိ ရွှေချောင်းတစ်ချောင်းကို သက်သေခံ အမှတ် (င) ရှာဖွေပုံစံဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပြင်သစ်ကျောက်နီ (ဂ) လုံး လက်စွပ် (၁) ကွင်းကို ယဉ်ယဉ်ပိုက်က ဦးခင်ဟန်၏သား မောင်ဌေးဝင်းထံ ရောင်းချခဲ့သည်ဟု ယဉ်ယဉ်ပိုက်၏ပြောပြချက်အရ ၁-၁၁-၈၉ ရက်နေ့က မောင်ဌေးဝင်းထံမှ ၄ ပဲသား ရွှေခဲတစ်ခု၊ ကျောက်နီ (ဂ) လုံးအား သက်သေခံအမှတ် (ဆ) ရှာဖွေပုံစံဖြင့် လည်းကောင်း၊ အလေးချိန် ၂ ကျပ်သားရှိ ရွှေလက်ကောက် တစ်ကွင်းနှင့် စိန်အသေး ၂၀ ပါ လက်စွပ်တို့ကို မောင်ဌေးဝင်းထံ ရောင်းချခဲ့သည်ဟု မောင်သန်းလှိုင်က ပြောပြသဖြင့် ၁-၁၁-၈၉ ရက်နေ့တွင်

၁၉၉၂
ဦးခင်ဟန်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
တော်ပါ-၂

မောင်ဌေးဝင်းထံမှ အရည်ကျိုပြီး အလေးချိန် ၂ ကျပ် ၆ ပဲသားရှိ ရွှေချောင်း တစ်ချောင်းနှင့် စိန်အသေး(၂၀)လုံးတို့ကို သက်သေခံအမှတ်(၁၁) ရှာဖွေ ပုံစံဖြင့် လည်းကောင်း၊ ရဲစခန်းမှူး ဦးစိုးခန့်က သိမ်းဆည်းခဲ့သည်ကို တွေ့ရ သည်။

အထက်ပါ အထောက်အထားများအရ တရားလို ဒေါ်သန်းစိန် ပျောက် ဆုံးသွားသော ပစ္စည်းများအနက် အချို့ကို တရားခံများက လာရောင်းသဖြင့် ဦးခင်ဟန်တို့သားအဖက ဝယ်ယူခဲ့ကြောင်း၊ တရားခံများ၏ ထုတ်ဖော်ပြသ မှုအရ အရည်ကျိုပြီးဖြစ်သော ရွှေထည်များနှင့် စိန်များကို ရဲတပ်ဖွဲ့မှ လုပ်ထုံး လုပ်နည်းနှင့် အညီ သိမ်းယူခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ ရှာဖွေပုံစံ များတွင် တရားခံများက ရောင်းချသည့် ရွှေထည်ပစ္စည်းများကို အရည်ကျို လိုက်သည့်အတွက် ယင်းကဲ့သို့ အရည်ကျိုလိုက်သည့် ရွှေချောင်းများကို ပေးအပ်ရခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ ရဲထံပေးသောပြောကြားချက် ဖြစ်သော်လည်း ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၁၇ အရ သက်သေခံ ပစ္စည်းများ စီမံခန့်ခွဲရာတွင် ရှာဖွေပုံစံပေါ်ပါရှိသည့် မှတ်ချက်များကို လက်ခံ စဉ်းစားနိုင်ခွင့်ရှိသည်။

တရားရုံးချုပ်က ၎င်း၏ စီရင်ချက်တွင် သက်သေခံပစ္စည်းကို မည်သူ့ လက်ရှိရထိုက်သနည်းဟူသောအချက်နှင့်ပတ်သက်၍ စီမံခန့်ခွဲရာတွင် သာမန် အားဖြင့် တရားခံ အပြစ်ရှိပါက သက်သေခံပစ္စည်းကို မူလပိုင်ရှင်သို့ ပြန်လည်ပေးအပ်ရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ သို့ရာတွင် ထူးခြားသည့်အကြောင်း ရှိလျှင် ပစ္စည်းပေးအပ်သူသို့ ပြန်လည်ပေးအပ်နိုင်မည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ယခု အမှု၌ ယင်းသို့ ထူးခြားသည့်အကြောင်းအချက်ရှိသည်ဟုမတွေ့ရကြောင်း၊ တရားခံများက ၎င်းတို့ရောင်းချထားသော ဆိုင်များကိုပြောပြပြီး ရဲတပ်ဖွဲ့ မှ သက်သေများ ရှေ့၌ စနစ်တကျ ရှာဖွေပုံစံဖြင့် သိမ်းဆည်းခဲ့ခြင်း ဖြစ် ကြောင်း၊ အကယ်၍ ဝယ်ယူထားသည့် ပစ္စည်းထက် ပိုမို၍ ပေးအပ်ခဲ့ရ သည်ဆိုလျှင် ထိုစဉ်ကပင် မမှန်မကန် သိမ်းဆည်းခံရသည်ကို သက်ဆိုင်ရာ သို့ တင်ပြအရေးဆိုသင့်ကြောင်း မူလရုံးက အချင်းဖြစ် သက်သေခံပစ္စည်း များကို မူလရုံး တရားလိုသို့ ပြန်ပေးစေရန် ချမှတ်ခဲ့သည့် အမိန့်သည် မျှတမှန်ကန်မှုရှိကြောင်းဖြင့် သုံးသပ်ကာ တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ် ဖျက်ပြီး မူလရုံး၏အမိန့်ကို ပြန်လည်အတည်ပြုခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ရဲတပ်ဖွဲ့မှ ပစ္စည်းများ သိမ်းဆည်းစဉ်က သက်သေလူကြီးအဖြစ် ရွှေပန်း ထိမ်များအသင်းဥက္ကဋ္ဌ ဦးခင်မြင့်နှင့် ဦးတင်မောင်တို့လည်း ရှိနေကြောင်း၊ ၎င်းတို့၏ထွက်ဆိုချက်များအရ ရဲအရာရှိက ဦးခင်ဟန်အား မဝယ်သည် ကို မအပ်ရန်၊ ဝယ်ထားသော ပစ္စည်းများကိုသာ ပေးအပ်ရန် ပြောပြီး သိမ်းဆည်းခြင်းဖြစ်ကြောင်း ထွက်ဆိုထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ရဲအရာရှိ

က မြိမ်းခြောက်ခြင်းပြုသည်ဟု မပါရှိပေ။ သို့ဖြစ်၍ တရားခံများထံမှ ဝယ်ယူထားသည့်ပစ္စည်းများထက် ပိုမို၍ အခြားပစ္စည်းများကိုပါ သိမ်းဆည်းခြင်းခံရပါသည်ဟု တင်ပြထားသော ဦးခင်ဟန်၏တင်ပြချက်ကို လက်ခံရန် ခဲယဉ်းလျက်ရှိသည်။ အချင်းဖြစ် သက်သေခံ ပစ္စည်းများသည် ခိုးရာပါပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားပြီးဖြစ်သောကြောင့် ပစ္စည်းပေးအပ်သူ ဦးခင်ဟန်တို့အနေနှင့် ပစ္စည်းများကို ပြန်လည်ရပိုင်ခွင့်ရှိမည်မဟုတ်ပေ။

၁၉၉၂
ဦးခင်ဟန်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
တော်မူ—၂

ထို့ကြောင့် တရားရုံးချုပ်၏ ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၀ ရက်နေ့စွဲပါ အမိန့်သည် ဥပဒေနှင့်အညီ ချမှတ်ထားသော အမိန့်ဖြစ်၍ ယင်းအမိန့်အပေါ် တစ်စုံတစ်ရာဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန်အကြောင်း မပေါ်ပေါက်သောကြောင့် ဤအထူးအယူခံကို ပယ်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာအထွေထွေလျှောက်လွှာ

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးကျော်စင်း ရှေ့တွင်

†-၁၉၉၂

ဒီဇင်ဘာလ

၁၀ ရက်။

ဦးစိုးမြင့်

နှင့်

ပြည်ထောင်စုံ မြန်မာနိုင်ငံတော် ပါ(၂)*

ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၁-က၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၆၊ ၄၂၀ အရ စွဲဆိုမှု - စာချုပ်ပါ သဘောတူညီချက်ပါ အတိုင်း အကောင်အထည်ဖော်လိုပါက တရားမကြောင်းအရ သက်သာခွင့်တောင်းဆိုရခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ သာမန်အားဖြင့် ဦးစိုးမြင့်သည် ဦးဘဝေထံမှ ကြိုတင်ငွေများ ရယူထားပြီး ပေးသွင်းရမည့် သစ်လုံးများ၊ ပေးသွင်းရမည့် အချိန်တွင် ပေးသွင်းခြင်းမရှိပါက သဘောရိုး ရှိ-မရှိ စိစစ်ရန်နှင့် ၎င်း၏ ပျက်ကွက်မှုမှာ ပြစ်မှုကြောင်း စွဲဆိုနိုင်ရန် ပေါ်ပေါက်မှုရှိမရှိ စဉ်းစားဖွယ် ဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင် ၎င်းတို့နှစ်ဦး ချုပ်ဆိုသည့် သက်သေခံ(ခ)စာချုပ်အပိုဒ်(၆) အရ စာချုပ်ထားသည့် သစ်လုံးတန်နှင့် ခွဲသားတန်များကို သတ်မှတ်ထားသည့် ကာလအတွင်း အချိန်မီ ပြည့်စုံစွာ မပေးသွင်းနိုင်ပါက ကြိုတင်ပေးထားသော စရံငွေ၏ ၂ ဆကို ဦးစိုးမြင့်က ဦးဘဝေသို့ ပေးလျှော်ရမည် ဖြစ်သည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ယင်းစာချုပ်ပါ သဘောတူချက်ကို ဖြည့်စွက် အကောင်အထည်ဖော်လိုပါက တရားမကြောင်းအရ သက်သာခွင့်တောင်းဆိုရမည်ဖြစ်သဖြင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေနှင့် ငြိစွန်းချက်မရှိသည်နှင့်အမျှ မူလ မြီနယ်တရားရုံး၏ အမှုအား ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၁-က အရ ချေဖျက်ရန်သာရှိပေမည်။

* ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထွေထွေ လျှောက်လွှာအမှတ် ၁၅

† ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၁၅၄၊ ကောလင်းမြို့နယ် တရားရုံး အမှုတွဲအား ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၁-ကအရ ချေဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားမှု။

လျှောက်ထားသူအတွက် - ဒေါ်ဒေဝီ၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

၁၉၉၂
ဦးစိုးမြင့်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
ထောင် ၁၂-၂

လျှောက်ထားခံရသူများအတွက် - ၁။ ဦးမြသိမ်း၊ လက်ထောက် ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ရှေ့နေချုပ်ရုံး

၂။ ကိုယ်တိုင် (မလာ)

တရားရေးအကြံပေး - ဦးကျော်မင်း၊ ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ တရားရုံးချုပ်။

ကောလင်းမြို့နယ်တရားရုံး ပြစ်မှုကြီးအမှတ် ၁၅၄/၉၀ တွင် ဦးဘဝေက ဦးစိုးမြင့်အား ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၀ နှင့် ၄၀၆ တို့ အရ စွဲဆိုရာ ထိုအမှုကို ဦးစိုးမြင့်က ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၁-က အရ ချေရိုက်ပေးရန် လျှောက်ထားလာခြင်း ဖြစ်သည်။

အမှုမှာ ကောလင်းမြို့၊ မြန်မာ့ကောင်းကျိုး သွင်းကုန်ထုတ်ကုန်ကုမ္ပဏီ၏ သစ်ဝယ် ကိုယ်စားလှယ်ဖြစ်သူ ဦးဘဝေက ရွှေဘိုမြို့နေ ဦးစိုးမြင့်နှင့် ပိတောက်သစ်ခွဲသား တန် ၅၀၊ သစ်လုံး တန် ၅၀ ရောင်းဝယ်ကြရန် နှစ်ဦးနှစ်ဖက် သဘောတူစာချုပ် ပြုလုပ်ပြီး ဦးဘဝေက ပေးအပ်ရမည့် ကြိုတင်ထုတ်ပေးငွေ ၂၀၀၀၀ ကျပ်ပေးပြီးဖြစ်သော်လည်း ဦးစိုးမြင့်သည် သစ်လုံးများပေးသွင်းရမည့် ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလကုန်တွင် ပေးသွင်းခြင်းမရှိဘဲ ကြိုတင် ပေးငွေများကို ကိုယ်ကျိုးအတွက် အသုံးပြုကြောင်းဖြင့် တိုင်လျှောက် စွဲဆိုသည့်အမှုဖြစ်သည်။

လျှောက်ထားသူဘက်မှ အရောင်း အဝယ်အတွက် စာချုပ် ချုပ်ဆိုပြီး စရံငွေ ကျပ် ၂၀၀၀၀ ပေးထားရာမှ စာချုပ်ပါအတိုင်း မဆောင်ရွက်နိုင်၍ ဦးဘဝေက စရံငွေ၏နှစ်ဆကို ပြန်တောင်းရာ မရရှိသဖြင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၆၊ ၄၂၀ အရ တရားစွဲဆိုခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦး အရောင်း အဝယ် ကတိစာချုပ်ဖြစ်၍ တရားမကြောင်း အရသာ စွဲဆိုရမည်ဖြစ်ပါလျက် ပြစ်မှုနှင့် စွဲဆိုခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း အဓိကထား၍ တင်ပြသည်။

မူလအမှုတွဲမှ တိုင်လျှောက်ချက် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၀ အရ လည်းကောင်း၊ ၂၅၂ အရ လည်းကောင်း စစ်ဆေးသည့် သက်သေထွက်ဆိုချက်များနှင့် တင်ပြသော အထောက်အထားများကို လေ့လာသည့်အခါ ဦးဘဝေနှင့် ဦးစိုးမြင့်တို့သည် ပိတောက်သစ်လုံးနှင့် ခွဲသားဝယ်ယူရေး စာချုပ်ကို ၂၃-၈-၈၉ နေ့တွင် သက်သေခံ (ခ) အရ ချုပ်ဆိုခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

၁၉၉၂
ဦးစိုးမြင့်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာနိုင်ငံ
အော် ပါး

ယင်း စာချုပ်၏အပိုင်း ၁ မှ ၄ အထိ သစ်လုံးနှင့် ခွဲသားများ ဝယ်ယူခြင်း၊ ပေးသွင်းခြင်းအတွက် သဘောတူညီချက်များဖြစ်ပြီး အပိုင်း ၅ တွင် လုပ်ငန်း ကြိုတင်ပေးငွေအဖြစ် ကျပ် ၂၀၀၀၀ ကို ဦးဘဝေက ဦးစိုးမြင့်သို့ ပေးရန်ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပေသည်။ ယင်းသဘောတူညီချက်အတိုင်း ဦးဘဝေက ဦးစိုးမြင့်အား ပေးခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်းလည်း ပေါ်ပေါက်သည်။

သို့ရာတွင် ဦးဘဝေ (လိုပြ-၁)၊ မောင်အောင်မျိုးစေ (လိုပြ-၂) နှင့် ဦးကိုကိုလတ် (လိုပြ-၃) တို့၏ ထွက်ဆိုချက်များအရ ဦးစိုးမြင့်သည် ၎င်းပေးသွင်းရန် တာဝန်ရှိသော သစ်များကို ပေးသွင်းခြင်း မရှိသည့်အပြင် ငွေတောင်းခံရာတွင်လည်း မရရှိသည်မှာ ပေါ်လွင်နေသည်။

သာမန်အားဖြင့် ဦးစိုးမြင့်သည် ဦးဘဝေထံမှ ကြိုတင်ငွေများ ရယူထားပြီး ပေးသွင်းရမည့်သစ်လုံးများ၊ ပေးသွင်းရမည့်အချိန်တွင်း ပေးသွင်းခြင်း မရှိပါက သဘောရိုး ရှိ-မရှိ စိစစ်ရန်နှင့် ၎င်း၏ပျက်ကွက်မှုမှာ ပြစ်မှုကြောင်း စွဲဆိုနိုင်ရန် ပေါ်ပေါက်မှုရှိမရှိ စဉ်းစားစွယ်ဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင် ၎င်းတို့နှစ်ဦး ချုပ်ဆိုသည့်သက်သေခံ (ခ) စာချုပ်အပိုင်း (၆) အရ စာချုပ်ထားသည့် သစ်လုံးတန်နှင့် ခွဲသားတန်များကို သတ်မှတ်ထားသည့်ကာလအတွင်း အချိန်မီ ပြည့်စုံစွာ မပေးသွင်းနိုင်ပါက ကြိုတင်ပေးထားသောစရံငွေ၏ ၂ ဆကို ဦးစိုးမြင့်က ဦးဘဝေသို့ပေးလျော်ရမည် ဖြစ်သည်။

ယင်း စာချုပ်ပါ သဘောတူချက်ကို ဖြည့်စွက် အကောင်အထည်ဖော်လိုပါက တရားမကြောင်းအရသာ သက်သာခွင့် တောင်းဆိုရမည်ဖြစ်သဖြင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေဖြင့် ငြိစွန်းချက်မရှိသည်နှင့်အမျှ မူလမြို့နယ်တရားရုံး၏ အမှုအား ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၁-က အရ ချေဖျက်ရန်သာရှိပေမည်။

ရှေ့နေချုပ်ရုံးမှ လိုက်ပါဆောင်ရွက်သော ဥပဒေ အရာရှိကလည်း ၂၃-၈-၀၉ ရက်နေ့တွင် ဦးဘဝေနှင့် ဦးစိုးမြင့်တို့ ချုပ်ဆိုထားသည့် သစ်လုံးနှင့် သစ်ခွဲသား ဝယ်ယူရေးစာချုပ်တွင် "စာချုပ်ထားသည့် သစ်လုံးနှင့် သစ်ခွဲသားများကို သတ်မှတ်ထားသည့်ကာလတွင် အချိန်မီ ပြည့်စုံစွာ မပေးသွင်းနိုင်ပါက ကြိုတင်ထုတ်ပေးထားသော စရံငွေ၏ နှစ်ဆကို ပေးလျော်ရပါမည်" ဟု ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရကြောင်း၊ ဤအမှုတွင် မူလရုံး တရားလို ဦးဘဝေနှင့် တရားခံ ဦးစိုးမြင့်တို့မှာ သစ်လုံးအရောင်းအဝယ် ကိစ္စအတွက် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ကတိစာချုပ်ဖြင့် ပြုလုပ်ထားကြောင်း တွေ့ရပြီး စာချုပ်ပါအတိုင်း ပျက်ကွက်ပါက ကတိပျက်ကွက်မှုအရ တရားမရုံး

တွင်သာ ဖြေရှင်း၍ ဆောင်ရွက်ရမည့် အမှုကိစ္စမျိုးဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ်ရရှိကြောင်း၊ မူလရုံးတွင် ဦးစိုးမြင့်အနေဖြင့် ဦးဘဝေထံမှငွေ ၂၀၀၀၀ ကျပ်ကို လိမ်လည် လှည့်ဖြား ရယူပြီး ကိုယ်ကျိုးအတွက် သုံးစွဲကြောင်း ပေါ်လွင်အောင် တရားလို ဦးဘဝေဘက်မှ တင်ပြနိုင်ခြင်း မရှိသည်ကို သုံးသပ်ရရှိကြောင်းနှင့် သင့်မြတ်သည့် အမိန့်တစ်ရပ် ချမှတ်သင့်ကြောင်း တင်ပြသည်။

၁၉၉၂
 ဦးစိုးမြင့်
 နှင့်
 မြတ်ထောင်စု
 မြန်မာနိုင်ငံ
 တော် ပါ-၂

ထို့ကြောင့် ကောလင်းမြို့နယ်တရားရုံးတွင် တရားလို ဦးဘဝေက တရားခံ ဦးစိုးမြင့်အား ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၀၊ ၄၀၆ အရ စွဲဆိုထားသည့် ပြစ်မှုကြီးအမှတ် ၁၅၄ / ၉၀ ကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၁-က အရ ချေဖျက်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထူးအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီးချုပ် ဦးအောင်တိုး၊ တရားသူကြီးများ
ပြစ်ကြသော ဦးကျော်တင့်၊ ဦးမျိုးထွန်းလင်း၊ ဦးကျော်ဝင်း၊
ဦးအောင်မြင် နှင့် ဦးသန်းဖေ တို့ရှေ့တွင်

ဦးနန္ဒမာလာ

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်*

† ၁၉၉၂
ဒီဇင်ဘာလ
၁၀ ရက်

နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့၏ အမိန့်အမှတ်-
၄/၈၉-အမိန့် ထုတ်ပြန်ချိန်တွင် ကြားနာ စစ်ဆေးဆဲမဟုတ်
ခြင်း- မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ ညွှန်ကြား
ချက်အရ မြို့နယ် သာသနာရေးဦးစီးဌာနမှူးက တရားရုံးသို့
တိုက်ရိုက် လျှောက်ထားခြင်းတို့မှာ ပိတ်သိမ်းနိုင်သော အမှုမျိုး
တွင် ပါဝင်ခြင်း ရှိ-မရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေး အဖွဲ့၏
အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉ ကို ၂၀-၇-၈၉ ရက်နေ့တွင် ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့သည်။
ယခုအမှုအား မြို့နယ်တရားရုံးက ၃၀-၅-၈၉ ရက်နေ့တွင် အပြီးသတ် အမိန့်
ချမှတ်ခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်၍ အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉ ထုတ်ပြန် ကြေညာချိန်၌ ယခု
အမှုမှာ တရားရုံး၌ ကြားနာစစ်ဆေးဆဲ မဟုတ်တော့ပေ။ သို့ဖြစ်၍ အမိန့်
အမှတ် ၄/၈၉၏ အပိုဒ် (၅) နှင့် အကျုံးမဝင်ပေ။ အလားတူပင် ယခု
အမှုမှာ မြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ ညွှန်ကြားချက်
အရ မြို့နယ် သာသနာရေးဦးစီးဌာနမှူးက မြို့နယ်တရားရုံးသို့ တိုက်ရိုက်
(ဦးတိုက်) လျှောက်ထားသောအမှုဖြစ်သည့်အတိုင်း အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉
အပိုဒ် (၇) နှင့်လည်း အကျုံးဝင်သဖြင့် ပိတ်သိမ်းနိုင်သော အမှုမျိုးတွင်
ပါဝင်ခြင်း မရှိပေ။

- အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးမြင့်စိုး၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- အယူခံတရားခံများအတွက် - ဦးခင်အောင်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊
ရှေ့နေချုပ်ရုံး
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးဘဟန်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊
တရားရုံးချုပ်

* ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအထူးအယူခံမှု အမှတ် ၁၇
† ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အယူခံမှု အမှတ် ၂၆၉ တွင် ချမှတ်သော
(၂၆-၂-၉၀) ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ်၏အမိန့်ကို အထူးအယူခံမှု။

၁၉၉၂
ဦးနန္ဒမာလာ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

လှည်းကူးမြို့နယ်တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီး အမှတ် ၁၀၅/၈၈ တွင် ဦးနန္ဒမာလာအပေါ် ၁၉၈၃ ခုနှစ် ဝိနည်းဓမ္မကံ အဓိကရုဏ်းမှုခင်းများ ဖြေရှင်း ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ကာကွယ် စောင့်ရှောက်သည့် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁ အရ အရေးယူစွဲဆိုခဲ့ပြီး အမှုမှ အပြီးအပြတ်လွှတ်သည့်အမိန့် ချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်း အမိန့်ကို ရှေ့နေချုပ်ရုံးက မကျေနပ်၍ တရားရုံးချုပ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အယူခံမှု အမှတ် ၂၆၉/၈၉ တွင် အယူခံတင်သွင်းခဲ့သည်။ တရားရုံးချုပ်က မြို့နယ် တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး ဦးနန္ဒမာလာအား ထောင်ဒဏ် (၆) လ ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ အဆိုပါအမိန့်ကို ဦးနန္ဒမာလာက မကျေနပ်၍ ဤအထူးအယူခံကို တင်သွင်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

အမှုမှာ လှည်းကူးမြို့နယ် လေးဒေါင့်ကန်ကျောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စောဒက ဒေါ်ခင်သန်းနှင့် စုတိတက ဦးနန္ဒမာလာတို့ ပိုင်ဆိုင်မှု အငြင်းပွားခဲ့ကြရာ နိုင်ငံတော် သံသနာယကအဖွဲ့က စောဒက ဒေါ်ခင်သန်းအား အနိုင်ပေး ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ဦးနန္ဒမာလာက အဆိုပါကျောင်းမှ ဖယ်ရှား ထွက်ခွာပေးခြင်း မရှိသဖြင့် လှည်းကူးမြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီ အလုပ်အမှု ဆောင်အဖွဲ့၏ အမိန့်အရ လှည်းကူးမြို့နယ် သာသနာရေး ဦးစီးဌာနမှူး ဦးကျော်မောင်က ၆-၁၁-၈၅ ရက်နေ့တွင် မြို့နယ်တရားရုံးသို့ တိုက်ရိုက် စွဲဆိုခဲ့ရာမှ အမှု စတင်ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

ယခုအမှု၌ အဓိကဆုံးဖြတ်ရန် ပြဿနာမှာ အယူခံတရားလို ဦးနန္ဒမာလာ အား စစ်ဆေးစီရင်ခဲ့သော ပြစ်မှုသည် နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့၏ အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉ နှင့် သက်ဆိုင် အကျုံးဝင်ခြင်း ရှိမရှိဟူသော ပြဿနာကို အဆုံးအဖြတ်ပြုရန် ဖြစ်ပေသည်။

အယူခံတရားလိုက အဓိက အယူခံအကြောင်းပြချက်အဖြစ် တင်ပြရာ၌ အယူခံ တရားလိုအပေါ် ချမှတ်ထားသော အမိန့်ညွှန်ကြားချက်များတွင် အချင်းဖြစ် ကျောင်းတိုက်မှ ထွက်ခွာသွားရမည်ဟု မပါဝင်ကြောင်း၊ ယင်း အချက်ကို သုံးသပ်ခြင်းမရှိဘဲ တရားရုံးချုပ်က အယူခံတရားလိုကို ထောင်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းလျက်ရှိကြောင်း၊ အယူခံ တရားလို သီတင်းသုံးသော ကျောင်းသည် နိုင်ငံတော်သံသရာဝိနိစ္ဆယအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်တွင် ဖော်ပြထားသော ကျောင်းအဆောက်အအုံမဟုတ်ကြောင်း၊ ဒေါ်ခင်သန်းပါ (၇)ဦးတို့ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရမည့် ကျောင်းတိုက်တွင် သီတင်းသုံးခြင်း မဟုတ်ကြောင်း၊ ယခုအမှုသည် နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေး

၁၉၉၂
ဦးနန္ဒမာလာ
နှင့်
ပြည်ထောင်စုံ
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

အဖွဲ့၏ အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉ အပိုဒ် (၅)အရ ပိတ်သိမ်းရမည့် အမှုဖြစ်ကြောင်း၊ အယူခံတရားလိုသည် လှည်းကူးမြို့နယ် လေးဒေါင့်ကန်ကျေးရွာနေ ဗုဒ္ဓဘာသာရွာသူရွာသားများ၏ ကြည်ညို လေးစားခြင်း ခံရသော ဝါတော် (၂၀) ဝါရှိ ရဟန်းဖြစ်၍ ထောင်ဒဏ် ချမှတ်ခြင်း ခံရသဖြင့် များစွာ နစ်နာကြောင်းဖြင့် တင်ပြထားသည်။

တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်ကိုလေ့လာရာ ယခုအမှု၌ အထူးအလေးဂရုပြုပြီး ဆုံးဖြတ်ရမည့် ပြဿနာမှာ အမှုသည် နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့၏ အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉ နှင့် အကျုံးဝင်မဝင် စိစစ်ရန်သာ ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ၎င်းအချက်သည်သာ အဓိက ပေါ်ပေါက်သော ဥပဒေပြဿနာဖြစ်သည်။ တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်မှားသည် မှန်သည်ဟု သုံးသပ်ရန် လိုအပ်မည်ဟု မယူဆပေ။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်ကို လေ့လာရာ၌ အမှုတွင် ပေါ်ပေါက်သော အချက်အလက်များကို တည်ဆဲ ၁၉၈၃ ခုနှစ် ဝိနည်းဓမ္မကံ အဓိကရုဏ်းမူခင်းများ ဖြေရှင်း ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သည့် ဥပဒေအရ ချိန်ထိုးပြီး သဘာဝကျကျ ဝေဖန် သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်ထားခြင်း ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ဥပဒေနှင့်အညီ စီရင် ဆုံးဖြတ်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ၎င်းအမိန့်အပေါ် ဝင်ရောက် စွက်ဖက်ရန် အကြောင်းမပေါ်ပေါက်ပေ။

နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့၏ အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉ နှင့် အကျုံးဝင်ခြင်း ရှိမရှိကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လေ့လာစိစစ်ကြည့်ရန်လိုအပ်မည် ဖြစ်သည်။ အဆိုပါ အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉ အပိုဒ် (၅)တွင်-

“၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့နှင့် ထိုနေ့မတိုင်မီ ပြစ်မှုတစ်ခုခုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သက်ဆိုင်ရာတရားရုံးများ၌ ကြားနာစစ်ဆေးဆဲ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုအားလုံးကို ပိတ်သိမ်း၍ တရားခံများအား အမှုမှ ချက်ချင်းလွှတ်ရမည်။ သို့ရာတွင် လူသတ်မှု၊ မုဒိမ်းမှု၊ သူတစ်ဦးအား ထိခိုက် နစ်နာစေသည့်ပြစ်မှု၊ ပုဂ္ဂလိကပိုင်ပစ္စည်း ဆိုးရှုံး နစ်နာသည့် ပြစ်မှုများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကိုယ်တိုင် ထိခိုက် နစ်နာသူက အမှုပိတ်သိမ်းခြင်း မပြုလိုလျှင် ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၂ ရက်နေ့ နောက်ဆုံးထား၍ အမှုကို ပိတ်သိမ်းခြင်း မပြုလိုကြောင်း သက်ဆိုင်ရာတရားရုံးတွင် လျှောက်ထားခွင့် ရှိသည်။ ယင်းသို့ လျှောက်ထားလျှင် သက်ဆိုင်ရာ တရားရုံးသည် အမှုကို ပိတ်သိမ်းသည့် အချိန်က ရောက်ရှိနေသည့် အဆင့်မှ စ၍ ဆက်လက် စစ်ဆေးရမည်။”

ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

ထို့ပြင် အပိုင်း (၇)တွင် -

“အပိုင်း(၅)သည်နိုင်ငံတော်သစ္စာဖောက်ဖျက်ပျက်ကန်မှု၊မတရား အသင်း အက်ဥပဒေအရ စွဲဆိုထားသော အမှုနှင့် အရေးပေါ် စီမံမှု အက်ဥပဒေအရ စွဲဆိုထားသောအမှုများနှင့် သော်လည်းကောင်း၊ တရားရုံးများတွင် ဦးတိုက် လျှောက်ထားစွဲဆိုသော ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုများနှင့် သော်လည်းကောင်း သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိစေရ။”

၁၉၉၂
ဦးနုမာလာ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

ဟုလည်း ပြဋ္ဌာန်း ဖော်ပြထားသည်။

နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့၏ အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉ ကို ၂၀-၇-၈၉ ရက်နေ့တွင် ထုတ်ပြန် ကြေညာခဲ့သည်။ ယခုအမှုအား မြန်မာတရားရုံးက ၃၀-၅-၈၉ ရက်နေ့တွင် အပြီးသတ်အမိန့် ချမှတ်ခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်၍ အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉ ထုတ်ပြန်ကြေညာချိန်၌ ယခုအမှုမှာ တရားရုံး၌ ကြားနာစစ်ဆေးဆဲ မဟုတ်တော့ပေ။ သို့ဖြစ်၍ အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉၏ အပိုင်း (၅) နှင့် အကျိုးမဝင်ပေ။ အလားတူပင် ယခုအမှုမှာ မြန်မာပြည်သူ့ကောင်စီအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့၏ ညွှန်ကြားချက်အရ မြန်မာသမ္မတနိုင်ငံတရားရုံးဦးစီးဌာနမှူးက မြန်မာတရားရုံးသို့ တိုက်ရိုက် (ဦးတိုက်) လျှောက်ထားသော အမှုဖြစ်သည့်အတိုင်း အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉ အပိုင်း (၇)နှင့်လည်း အကျိုးဝင်သဖြင့် ပိတ်သိမ်းနိုင်သော အမှုမျိုးတွင် ပါဝင်ခြင်း မရှိပေ။

ရှေ့နေချုပ်ရုံးအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သော ဥပဒေအရာရှိက နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့၏ အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉ အပိုင်း (၅)တွင် ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့နှင့် ထိုနေ့မတိုင်မီ ပြစ်မှုတစ်ခုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သက်ဆိုင်ရာတရားရုံးများ၌ ကြားနာစစ်ဆေးဆဲ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုအားလုံးကို ပိတ်သိမ်း၍ တရားခံများကို အမှုမှ ချက်ချင်း လွှတ်ရမည်ဟု ပါရှိကြောင်း၊ အမိန့် ထုတ်ပြန်ကြေညာသည့် ၂၀-၇-၈၉ ရက်နေ့တွင် ကြားနာ စစ်ဆေးဆဲပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုများကိုသာ ပိတ်သိမ်းရန် ဖော်ပြခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ယခုအမှုမှာ အမိန့်ထုတ်ပြန်သည့် နေ့တွင် ကြားနာစစ်ဆေးဆဲ မဟုတ်တော့ကြောင်း၊ ရှေ့နေချုပ်ရုံးက အယူခံဝင်ရောက်ခဲ့သော ပြစ်မှုဆိုင်ရာအယူခံမှု အမှတ် ၂၆၉/၈၉ ၏ မူလမှုဖြစ်သော လှည်းကူးမြန်မာတရားရုံး ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၁၀၅/၈၈ သည် ပိတ်သိမ်းရန် အကျိုးဝင်သော အမှုမဟုတ်ကြောင်း တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်သည် ဥပဒေအရ မှန်ကန်ကြောင်းဖြင့် လျှောက်လဲ တင်ပြသွားသည်။

မြန်မာတရားရုံးက တရားခံအား အမှုမှ အပြီးအပြတ်လွှတ်သော အမိန့်ကို ရှေ့နေချုပ်ရုံးက မကျေနပ်၍ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၇ အရ ၃၁-၁၀-၈၉ ရက်နေ့တွင် တရားရုံးချုပ်သို့ တင်သွင်းခဲ့သည်။ အမှုအား

၁၉၉၂
ဦးနန္ဒမာလာ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

ကြားနာပြီး ၂၆-၂-၉၀ ရက်နေ့တွင် စီရင်ချက်ချမှတ်ခဲ့သည်။ အထက်၌ ဖော်ပြထားသည့် အတိုင်း အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉ အပိုဒ် (၇) တွင် ဖော်ပြ ထားသော တိုက်ရိုက် (ဦးတိုက်) လျှောက်ထားမှုဖြစ်သောကြောင့် အမှုအား ပိတ်သိမ်းခြင်း မပြုဘဲ ဆက်လက် ကြားနာဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ အမိန့် အမှတ် ၄/၈၉ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် အညီ ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သော ကြောင့် ဥပဒေအရ မှားယွင်းခြင်း မရှိပေ။

သို့ဖြစ်၍ တရားရုံးချုပ်၏ ၂၆-၂-၉၀ ရက်စွဲပါ အမိန့်အပေါ် တစ်စုံ တစ်ရာ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် အကြောင်း မပေါ်ပေါက်သဖြင့် ဤအထူး အယူခံကို ပယ်ကြောင်း အမိန့် ချမှတ်လိုက်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်တရားသူကြီး ဦးမျိုးထွန်းလင်းရှေ့တွင်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်

နှင့်

မခင်စန်းမြင့်ပါ (၂) *

† ၁၉၉၂
ဇန်နဝါရီလ
၂၃ ရက်

မူးယစ်ထုံးထိုင်း ဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများ ဥပဒေပုဒ်မ ၆-က (ခ) - သက်သေခံပစ္စည်း မည်သူ၏ လက်ရှိ ဖြစ်သည်ဆို ခြင်းကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၂၇ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် တိုက်ဆိုင် သုံးသပ်ရခြင်း။

ဆိုမြတ်ချက်။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၂၇ တွင် “ပစ္စည်းတစ်ခုသည် တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူ၏ မယား သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူ၏ စာရေး၊ သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူ၏ အစေခံလက်တွင် ထိုသူပိုင် ပစ္စည်းအဖြစ်ဖြင့် ရှိသည့်အခါ ထိုပစ္စည်းသည် ထိုသူ၏ လက်ရှိဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်” ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားရာ အချင်းဖြစ်အိမ်တွင် သက်သေခံပစ္စည်းများ တွေ့ရှိခြင်း၌ ဒေါ်ခင်လှတွင် တာဝန်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

- အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးခင်မောင်ဦး၊ လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ရှေ့နေချုပ်ရုံး
- အယူခံတရားခံများအတွက် - ဦးသိမ်းချမ်း၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးဘသန်း၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ တရားရုံးချုပ်

ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး (ဟံသာဝတီမြို့နယ်စု)၊ ဒုတိယထိုင်း တရားသူကြီးက ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီးအမှတ် ၂၇/၈၉ တွင် အယူခံတရားခံများ ဖြစ်ကြသော မခင်စန်းမြင့်နှင့် ဒေါ်ခင်လှတို့အပေါ် ၃၁-၈-၉၀ ရက်နေ့တွင် ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံးထိုင်းဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများ ဥပဒေပုဒ်မ ၆-က (ခ) အရ စွဲချက်တင်ခဲ့ရာ ယင်းစွဲချက်အရ ပြစ်မှုမထင်ရှား၍ အမှုမှ အပြီးအပြတ်လွှတ်ခဲ့သည်။ ယင်းအမိန့်ကို ရှေ့နေချုပ်ရုံးမှ မကျေနပ်၍ တရားရုံးချုပ်သို့ ဤအယူခံမှုကို တင်သွင်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

* ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အယူခံအမှတ် ၆၁၇

† ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီး အမှတ် ၂၇ တွင် ချမှတ်သော (၁၁-၁-၉၁) ရက်စွဲပါ ရန်ကုန်တိုင်း (ဟံသာဝတီမြို့နယ်စု) တရားရုံး၏ အမိန့်ကို အယူခံမှု။

၁၉၉၂
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
နှင့်
မခင်စန်းမြင့်
ပါ(၂)

အမှုမှာ (၃-၁-၈၉) နေ့ ၁၆ : ၃၀ နာရီအချိန်တွင် တွံတေးမြို့နယ်
ပ/ရစခန်းမှ ဒုရဲအုပ် ဦးလှမြင့်နှင့်အဖွဲ့သည် သတင်းအရ သက်သေလူကြီး
များ ဖြစ်ကြသော တွံတေးမြို့နယ်၊ မင်းပိုင်းရပ်ကွက် ရဝတဥက္ကဋ္ဌ ဦးငြိမ်း
မောင်နှင့် ရဝတအဖွဲ့ဝင် ဦးသောင်းတို့နှင့် အတူ မခင်စန်းမြင့် (၁)
ဦးငွေသိန်း၏ အိမ်ကို ဝင်ရောက်ရှာဖွေရာ မခင်စန်းမြင့်၏ နေအိမ်နောက်
ရေစင်အောက်တွင် မြှုပ်ထားသော စက္ကူဖြင့် ထုပ်ထားသည့် ဆေးခြောက်
ထုပ်ငယ် (၂၀) နှင့် ဆေးခြောက်မှုန့် ၅ ကျပ်သားနှင့် မီးဖိုချောင်ကြမ်းခင်း
အောက်တွင် ပစ်ချထားသော အလေးချိန် ၁၀ ကျပ်သားခန့်ရှိ ဆေးခြောက်
ထုပ်ကိုလည်းကောင်း စုစုပေါင်း ဆေးခြောက် ၁၅ ကျပ်သား (၂၄၄.၉၅)၊
ဂရမ်ကို ရှာဖွေတွေ့ရှိ၍ မခင်စန်းမြင့်ကို ဖမ်းဆီးပြီး မူးယစ်ဆေးဝါးဥပဒေအရ
အရေးယူသော အမှုဖြစ်သည်။ ထို့နောက် မူလ တရားရုံးက တရားလိုပြ
သက်သေထွက်ချက်များအရ တရားခံ မခင်စန်းမြင့်၏ မိခင် ဒေါ်ခင်လှကိုပါ
နောက်တိုးတရားခံအဖြစ် ထည့်သွင်း သင့်သည်ဟု ယူဆ၍ ၂၇-၂-၉၀ နေ့
တွင် ဒေါ်ခင်လှအား နောက်တိုးတရားခံအဖြစ် - ထည့်သွင်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ရှေ့နေချုပ်ရုံးမှ အယူခံအကြောင်းပြချက်အဖြစ် တင်ပြရာတွင် ဒုရဲအုပ်
ဦးလှမြင့်၏ ထွက်ချက်အရ အိမ်တွင်း၌ ရှာဖွေစဉ် တရားခံ ဒေါ်ခင်လှသည်
အိမ်နောက်ဖေးတွင် ကုန်းကုန်းကုန်းကုန်းလုပ်နေသည်ဟူသော အထောက်အထားရှိ
အိမ်နောက်ဖေးသို့သွားရာ ဒေါ်ခင်လှရှိသည့် ရေတိုင်ကီအနီး ချိုင့်ခွက်တွင်
သတင်းစာစက္ကူနှင့် ထုပ်ထားသော အထုပ်ကို တွေ့ရကြောင်း၊ ဒေါ်ခင်လှ
လည်း အနီးတွင်ရှိ၍ အထုပ်ကိုဖွင့်ကြည့်ရာ တစ်လက်မအရွယ် အထုပ်ငယ်
များကို တွေ့ရကြောင်း၊ ထို့အပြင် ဒေါ်ခင်လှသည် မျက်စိဖြင့် ကြမ်းပြင်
အောက်သို့ ကြည့်နေသည်ကို တွေ့၍ မသင်္ကာသဖြင့် ဆက်လက်ရှာဖွေရာ
ကြမ်းပြင်အောက် မြေကြီးပေါ်တွင် ပစ်ချထားသော (၁၀) ကျပ်သားခန့်ရှိ
ဆေးခြောက်ထုပ်ကို တွေ့ရှိရကြောင်း၊ စုစုပေါင်း ဆေးခြောက် (၁၅) ကျပ်
သားခန့်ရှိပြီး ရှာဖွေစဉ် မခင်စန်းမြင့်နှင့် ဒေါ်ခင်လှတို့အိမ်နောက်ဖေး ပြေး
သွားကြောင်း၊ မခင်စန်းမြင့်၏ ဖခင် ဦးငွေသိန်းကို ဖမ်းမည်ပြုစဉ် သူမ
တစ်ဦးတည်းသာ လုပ်သည်ဟု ပြောခဲ့ပြီး ရှာဖွေပုံစံတွင် မခင်စန်းမြင့်က
လက်မှတ် ရေးထိုးခဲ့သည်ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

ဤအမှုတွင် တရားလိုဘက်မှ အဓိက ထွက်ချက်များတွင် ကွဲလွဲနေ
ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ တရားလို ဒုရဲအုပ် ဦးလှမြင့်၏ ထွက်ချက်တွင်
မခင်စန်းမြင့်၏ အိမ်နောက်ဖေး ရေတိုင်ကီအနီး ချိုင့်ခွက်တွင် သတင်းစာ
နှင့် ထုပ်လျက်ရှိသော အထုပ်တစ်ထုပ်ကို တွေ့ရှိရကြောင်း ထွက်ဆိုသော်
လည်း ရှာဖွေသက်သေ ဦးငြိမ်းမောင် (လိုပြ-၂) က အချင်းဖြစ် ပစ္စည်း
များကို မခင်စန်းမြင့်၏ ရေကပြင်အစပ်တွင် တွေ့ရှိရခြင်းဖြစ်သည်ဟု ထွက်
ဆိုသည်။ တရားခံ အကျိုးဆောင်မှ ပြန်လှန် စစ်မေးရာ၌ ဦးငြိမ်းမောင်က

ထွက်ဆိုရာတွင် အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းများ တွေ့သည့်နေရာမှာ ရေကပြင်ဘက် ခြံစည်းရိုးဘက်သို့ ပို၍နီးကြောင်း ထွက်ဆိုသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ထို့အပြင် ရှာဖွေသက်သေ ဦးသောင်း (လိုပြ-၁)မှာ ရှာဖွေစဉ်တွင် ဒုရဲအုပ်ဦးလှမြင့် နှင့်အတူ ပါသွားခြင်းမရှိကြောင်း ၎င်း၏ထွက်ချက်တွင် တွေ့ရှိရသည်။

၁၉၉၂
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
နှင့်
မခင်စန်းမြင့်
၁၂(၂)

ဦးငြိမ်းမောင်နှင့် ဦးသောင်းတို့ နှစ်ဦးစလုံးကပင် ၎င်းတို့သည် ရှာဖွေ ပုံစံ၌ နှစ်ကြိမ် လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ရကြောင်း တညီတညွတ်တည်း ထွက် ဆိုကြသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ ဦးငြိမ်းမောင် (လိုပြ-၂)က မခင်စန်းမြင့်၏ အိမ်တွင် ဆေးခြောက်များ တွေ့သည်ဆိုသော နေရာ၌ ခြံစည်းရိုးနှင့် အခြား အိမ်ကြား လူသွားလမ်းရှိကြောင်း ထွက်ဆိုထားသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ သို့ရာတွင် မူလတိုင်းတရားရုံးက အယူခံတရားလိုများအပေါ် ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံထိုင်းဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများ ဥပဒေပုဒ်မ ၆-က(ခ) အရ စွဲချက်တင်ခဲ့ရာ တရားခံများက အပြစ်မရှိကြောင်း ထုချေသည်။ တရားခံ မခင်စန်းမြင့်က ထုချေရာတွင် ၎င်းသည် ဘုန်းကြီးလမ်း အမှတ် ၆၀ တွင် ယောက္ခမများနှင့် အတူတကွ နေထိုင်ပြီး မိဘများအိမ်သို့ လာ ရောက်စဉ်တွင် ဒုရဲအုပ်ဦးလှမြင့်နှင့် အဖွဲ့က လာရောက်ရှာဖွေခြင်း ဖြစ် ကြောင်း၊ အိမ်တွင် ယင်းအချိန်၌ ဖခင်ဦးငွေသိန်းမှာ အိမ်ရှေ့တွင် မြောင်း ဖောက်နေပြီး အိမ်ထဲတွင် မိခင် ဒေါ်ခင်လှ၊ အစ်မ မမာလာအေးနှင့် ဓာတ်ပုံလာရောက်ရှေးသူ မော်မော်(ခ) ကျော်ဝင်းလည်း ရှိနေကြောင်း၊ ရဲအရာရှိသည် အိမ်ပေါ်ရှိ လူများအားလည်းကောင်း၊ ဘီဒို၊ မွေယာ အောက်တို့တွင် ရှာဖွေရာ ဘာမှမတွေ့ဘဲ အိမ်နောက်ဖေးသို့ ဝင်သွားပြီး နောက်မှ ရဲအရာရှိသည် အထုပ်တစ်ထုပ်ကို ယူလာပြီး အိမ်ရှေ့မှ တက်လာ ကြောင်း၊ ထိုအချိန်တွင် ၎င်းမှာ ရဲမှ ထိုင်ခိုင်းထားသဖြင့် ဘုရားစင်ရှေ့တွင် ထိုင်နေကြောင်း၊ ရဲအရာရှိက သက်သေခံပစ္စည်းကို ရှာဖွေစဉ် ရပ်ကွက် လူကြီးများနှင့် ၎င်းတို့လည်း ခေါ်မသွားကြောင်း၊ ထို့နောက် ရှာဖွေပုံစံ တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးခိုင်းရာ တရားခံ မခင်စန်းမြင့်က ရှာဖွေပုံစံတွင် ပါရှိ သော အကြောင်းအရာများကို ဖတ်မကြည့်ဘဲ မိဘများကို ဖမ်းမည်ဖိုးရိမ်၍ လက်မှတ်ရေးထိုးပေးကြောင်း ထွက်ဆိုသည်။

တရားခံ ဒေါ်ခင်လှကလည်း မခင်စန်းမြင့်ကဲ့သို့ပင် အလားတူ ထွက်ဆို ပြီး ခြံဝင်းတွင် မြောင်းများတူးရမည်ဟု ဆိုသဖြင့် ခြံစည်းရိုးများ ဖျက်ထား ကြောင်း၊ ရဲအရာရှိ ဦးလှမြင့်လာစဉ်က အိမ်နောက်ဖေးသို့ အထုပ်သွားပစ် ခြင်း မရှိဘဲ ထိုင်ခိုင်းထား၍ ထိုင်နေရကြောင်း ထွက်ဆိုသည်။ မမာမာအေး (ခံပြ-၃)က ရဲအရာရှိ ဦးလှမြင့်နှင့် အမျိုးသမီးတစ်ဦး နောက်ဖေးသို့ ဝင် သွားစဉ် ဦးငြိမ်းမောင်နှင့် ဦးသောင်းတို့ လိုက်ပါသွားခြင်း မရှိကြောင်း ထွက်ဆိုသည်။

၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံထိုင်းဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများ ဥပဒေဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေ ပုဒ်မ (၅၀) တွင် “ရှာဖွေခြင်းမပြုမီ ရှာဖွေသည့်

၁၉၉၂
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
နှင့်
မခင်စန်းမြင့်
ပါ(၂)

ဝန်ထမ်းသည် ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦးကိုသော်လည်းကောင်း၊ နှစ်ဦးထက်ပိုသော ပုဂ္ဂိုလ်
များကိုသော်လည်းကောင်း ရှာဖွေနေဆဲတွင်ရှိနေ၍ အသိသက်သေအဖြစ်
ကြည့်ရှုရန် ခေါ်ယူရမည်'ဟုပြဋ္ဌာန်းထားကြောင်း တွေ့ရသည်။

ခံပြသက်သေများအဖြစ် မမာမာအေး (ခံပြ - ၃)၊ မောင်ကျော်လင်း
(ခံပြ-၄) နှင့် ကျော်ဝင်း(ခ) မော်မော်တို့ကို တင်ပြထားရာ မမာမာအေး
(ခံပြ-၃)နှင့် ကျော်ဝင်း (ခ) မော်မော်တို့က သက်သေ ရဝတများသည်
အိမ်ထဲမှနေ၍ အိမ်နောက်ဖေးဘက်သို့ သွားရောက် ရှာဖွေရာတွင် ပါမသွား
ကြောင်း ထွက်ဆိုထားသော်လည်း တရားလိုနှင့် လိုပြသက်သေများ၏ ထွက်
ချက်အရ သက်သေခံပစ္စည်းများသည် အိမ်၏ ဥပစာအတွင်းမှ တွေ့ရှိ
ကြောင်း အငြင်းမပွားပေ။ သို့ရာတွင် မခင်စန်းမြင့်မှာ အချင်းဖြစ်အိမ်တွင်
မနေဘဲ မိဘများထံလာရောက်လည်ပတ်နေသည်မှာ (၂) ရက်ခန့်သာရှိသေး
ကြောင်းကို မမာမာအေး (ခံပြ-၃)နှင့် မောင်ကျော်လင်း (ခံပြ-၄) တို့က
ထောက်ခံထားကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ထို့ပြင် အချင်းဖြစ် သက်သေခံ
ပစ္စည်းများမှာလည်း ဒေါ်ခင်လှနှင့် နီးကပ်သော ရေထိုင်ကီအနီးရှိ ချိုင့်
ခွက်အတွင်းမှ လည်းကောင်း၊ ဒေါ်ခင်လှမှ မျက်စိဖြင့် ကြမ်းပြင်အောက်သို့
မကြာခဏကြည့်နေသော နေရာမှလည်းကောင်း တွေ့ရှိရသဖြင့် ဒေါ်ခင်လှ
သည် သက်သေခံပစ္စည်းများနှင့် ပတ်သက်၍ တာဝန်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိ
ရသည်။ မခင်စန်းမြင့်သည် ရှာဖွေပုံစံ၌ လက်မှတ် ရေးထိုးရခြင်းမှာလည်း
တစ်အိမ်လုံးကို ဖမ်းဆီးမည်စိုးရိမ်၍ ၎င်းက လက်မှတ်ရေးထိုးပေးရခြင်း ဖြစ်
ကြောင်း မခင်စန်းမြင့်၏ ထွက်ဆိုချက်ကိုလည်း လက်မခံနိုင်စရာအကြောင်း
မရှိပေ။ ထို့အပြင်ဖြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၂၇တွင် "ပစ္စည်းတစ်ခုသည် တစ်ဦး
တစ်ယောက်သော သူ၏ မယား သို့တည်းမဟုတ် ထိုသူ၏ စာရေး သို့တည်း
မဟုတ် ထိုသူ၏ အစေခံလက်တွင် ထိုသူပိုင်ပစ္စည်းအဖြစ်ဖြင့် ရှိသည့်အခါ
ထိုပစ္စည်းသည် ထိုသူ၏ လက်ရှိဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်" ဟု ပြဋ္ဌာန်းထား
ရာ အချင်းဖြစ်အိမ်တွင် သက်သေခံပစ္စည်းများတွေ့ရှိခြင်း၌ ဒေါ်ခင်လှတွင်
တာဝန်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

ထို့ကြောင့် မခင်စန်းမြင့်နှင့် ပတ်သက်သမျှ အယူခံကို ပလပ်လိုက်ပြီး
ဒေါ်ခင်လှနှင့် ပတ်သက်၍သာ ဤအယူခံကို ခွင့်ပြုကာ ရန်ကုန်တိုင်း တရား
ရုံး (ဟံသာဝတီမြို့နယ်စုံ)၏ ဒေါ်ခင်လှအပေါ် အပြီးအပြတ်လွှတ်သည့်
အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်၍ ဒေါ်ခင်လှအား ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံထိုင်း ဘေး
ဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများ ဥပဒေပုဒ်မ ၆-က(ခ)အရ အလုပ်ဖြင့်

ထောင်ဒဏ် (၁၀) နှစ် ကျခံစေရန်နှင့် ဒဏ်ငွေ ၅၀၀၀၀/- ကျပ် (ငါးသောင်းတိတိ) ပေးဆောင်စေ၊ မဆောင် ပျက်ကွက်ပါက နောက်ထပ် ထောင်ဒဏ် (၃) နှစ် ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်သည်။ ချုပ်ချယ်ရေးမှူးရုံးရှိက ယင်း ချုပ်ချယ်ရေးမှူးကို ပြစ်ဒဏ်မှ လွှတ်ပေးရန် ကျခံစေရမည်။

၁၉၉၂
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
နှင့်
စာရင်းဖြင့်
၀၁၂)

ပြစ်မှုဆိုင်ရာသေဒဏ်အတည်ပြုမှု

ပြစ်မှုဆိုင်ရာအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး ဦးကျော်တင့်နှင့် ဦးအောင်မြင်တို့ရှေ့တွင်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်

တိုးရီ

နှင့်

တိုးရီ*

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်

ဖြောင့်ချက်-မည်သည့်အခါတွင် ဖြောက်ချက်မမြောက်ခြင်း၊ ဖြောင့်ချက်အား လက်ခံရန် သင့်-မသင့် စိစစ်ရန် အချက်များ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မောင်တိုးရီ၏ ဖြောင့်ချက် (သက်သေခံ-င) မှာ ရဲအချုပ်တွင် ညှဉ်းပမ်းနှိပ်စက်ခံ၍ ကြာမြင့်စွာနေပြီးမှပေးသော ဖြောင့်ချက် ဖြစ်သည့်အပြင် ဖြောင့်ဆိုချက်များမှာလည်း တစ်စုံတစ်ဦးက သင်ကြားထားသည်ကို ပြန်လည် ပြောပြသည့် အနေအထားမျိုးပေါ်ပေါက်နေပြီး ဖြောင့်ချက်ရယူသူ တရားသူကြီးအနေဖြင့် ပြစ်မှုအကြောင်းအရာ အချက်အလက် အပြည့်အစုံကို ပြည့်စုံအောင် စုံစမ်းမေးမြန်းခဲ့ခြင်း မရှိကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေသည့်အတွက် ယင်းဖြောင့်ချက်ကို စိတ်ချလက်ချ လက်ခံ၍ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ရန် ခံယဉ်းပေသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက်- ဦးဟန်ရီ၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး
ရှေ့နေချုပ်ရုံး

ဦးကျော်တင့်ထွန်း၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

အယူခံတရားခံအတွက် - ဦးကျော်တင့်ထွန်း၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

ဦးဟန်ရီ၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး
ရှေ့နေချုပ်ရုံး

တရားရေးအကြံပေး - ဦးဝင်းလှိုင်၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး၊
တရားရုံးချုပ်

* ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ သေဒဏ်အတည်ပြုမှုအမှတ် ၆
အယူခံ ၁၀၁၁

† ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ်-၃၇၃ တွင် ချမှတ်သော (၁၉-၉-၉၁) ရက်စွဲပါ ပဲခူးတိုင်း(သာယာဝတီမြို့နယ်စု) တရားရုံး၏ အမိန့်ကို အတည်ပြုစေလိုမှု
အယူခံ

ပဲခူးတိုင်းတရားရုံး (သာယာဝတီမြို့နယ်စုံ) ပြစ်မှုကြီးအမှု အမှတ် ၃၇၃/၀၈ တွင် တရားခံ မောင်တိုးရီ၊ ဦးကျော်၊ ဦးသန်းနှင့် မောင်ရင် အေးတို့အပေါ် ၁၉၇၀ ခုနှစ်၊ သမဝါယမအသင်းဥပဒေအရ အရေးယူ စစ်ဆေးပြီး တရားခံ မောင်တိုးရီအား သမဝါယမအသင်းဥပဒေ နောက် ဆက်တွဲဇယား ၂၊ အမှတ်စဉ် ၁၅ အရ သေဒဏ်ကျခံစေရန်နှင့် တရားခံ ဦးကျော်၊ ဦးသန်းနှင့် မောင်ရင်အေးတို့အပေါ် သမဝါယမအသင်းဥပဒေ နောက်ဆက်တွဲဇယား အမှတ်စဉ် ၁၃ အရ ထောင်ဒဏ် (၅)နှစ်စီ အသီး သီး ကျခံကြစေရန် အမိန့် ချမှတ်ခဲ့သည်။ တိုင်းတရားရုံးက တရားခံ မောင်တိုးရီအပေါ် သေဒဏ်ချမှတ်ခဲ့သော အမိန့်ကို အတည် ပြုပေးပါရန် ပဲခူးတိုင်း တရားရုံး(သာယာဝတီမြို့နယ်စုံ) ဒုတိယတိုင်းတရားသူကြီးမှ တင် ပြလာသဖြင့် တရားရုံးချုပ်မှ သေဒဏ် အတည်ပြုမှု အမှတ် ၆ / ၉၁ ဖြင့် ဖွင့် လှစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ သေဒဏ် ချမှတ်ခံရသူ တရားခံ မောင်တိုး ရီကလည်း သေဒဏ်အမိန့်ကို မိမိ၏ပေးရန် တရားရုံးချုပ်သို့ အယူခံမှု အမှတ် ၁၀၁၁ / ၉၁ ဖြင့် လျှောက်ထားလာခြင်း ဖြစ်သည်။ ယင်းအမှု နှစ်မှု စလုံးမှာ တရားခံ မောင်တိုးရီအပေါ် သေဒဏ်ချမှတ်ခဲ့သော မူလရုံးပြစ်မှု ကြီး အမှုတစ်မှုတည်းမှ ချမှတ်သည့် အမိန့်အပေါ် အခြေပြု၍ တင်သွင်းလာ သော အမှုများဖြစ်သည့်အတွက် ဤစီရင်ချက်သည် ဖော်ပြပါ အမှုနှစ်မှု စလုံးနှင့် အကျုံးဝင်သည်။

၁၉၉၂
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
တိုးရီ
နှင့်
တိုးရီ
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

အမှုမှာ ၂၀-၈-၈၈ ရက်နေ့ည ၁ နာရီခန့်က သာယာဝတီမြို့နယ်၊ သုံး ဆယ်မြို့၊ ဗေဒင်ကုန်းရပ်ကွက်ရှိ မြို့နယ်သမဝါယမအသင်း အထွေထွေစီးပွား ရေးလုပ်ငန်းသိုလှောင်ရုံနှင့် ဝှဲရုံလုပ်ငန်းသိုလှောင်ရုံနှစ်ခုမှ ကုန်ပစ္စည်းများကို မသမာသူများက လုယက် ယူငင်ကြပြီး အထွေထွေ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း သိုလှောင်ရုံကို မီးရှို့ ဖျက်ဆီးကြသဖြင့် စုံစုံပေါင်းတန်ဖိုးငွေကျပ် ၂၇၉၈၄၆ / ၃၃ ပြား ဆုံးရှုံးခဲ့ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် သမဝါယမအသင်းပိုင်ပစ္စည်းများ လုယက်ယူငင်၍ မီးရှို့ ဖျက်ဆီးကြသူများအား လိုအပ်သလို အရေးယူပေး ပါရန် သာယာဝတီမြို့နယ် သမဝါယမအသင်းဥက္ကဋ္ဌက သုံးဆယ်မြို့၊ ပြည်သူ့ ရဲတပ်ဖွဲ့စခန်းသို့ တိုင်ကြားခဲ့သည့်အမှု ဖြစ်သည်။

အယူခံ တရားလို မောင်တိုးရီက အယူခံ အကြောင်းပြချက်များအဖြစ် တင်ပြရာတွင် အချင်းဖြစ်ပွားသည့် ၂၀-၈-၈၈ ရက်နေ့ညက မိမိတို့ ရပ်ကွက် အတွင်းရှိ သမဝါယမအသင်း သိုလှောင်ရုံမှ ပစ္စည်းများကို လူအုပ်ကြီးမှ လူစုလူဝေးဖြင့် ဖွင့်၍ လုယက် ယူဆောင်သွားကြသည်ကို ကြားသိရ ကြောင်း၊ မိမိသည် အရေးအခင်းဖြစ်စဉ်က အိမ်တွင်ရှိနေပြီး လုယက်သည့် နေရာသို့ သွားရောက်ခဲ့ခြင်း မရှိကြောင်း၊ ၎င်းနောက် ည(၁၀)နာရီခန့်တွင် ဂိုဒေါင်ကြီး မီးလောင်နေသည်ကို အိမ်မှ တွေ့ရှိရကြောင်း၊ ယင်းကိစ္စနှင့် ပတ်သက်ပြီး ၂၇-၉-၈၈ ရက်နေ့တွင် အဖမ်းခံရကာ ရဲစခန်းတွင် ရဲများနှင့် ဂိုဒေါင်မှူးက မီးရှို့ ခိုင်းလို့ မိမိတို့ မီးရှို့ ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုရန်နှင့်

၁၉၉၂
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
တိုးရီ
နှင့်
တိုးရီ
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

အစိုးရသက်သေလုပ်ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောဆိုကာ ရိုက်နှက်ကြသဖြင့် မိမိ
ကလည်း နောက်ထပ် အရိုက်မခံရအောင် ၎င်းတို့ ပြောခိုင်းသည့်အတိုင်း
ထွက်ဆိုခဲ့ကြောင်း၊ ထို့နောက် မိမိအား ရဲများက သာယာဝတီမြို့ရှိ တရားရုံး
သို့ ခေါ်သွားပြီး ၎င်းတို့ သင်ထားသည့်အတိုင်း ပြောရမည်ဟု ဆို၍ ဖြောင့်
ချက်ပေးခိုင်းသဖြင့် ဖြောင့်ချက်ပေးခဲ့ရကြောင်း၊ အမှုဖြစ်စဉ်အမှန်မှာ မိမိတို့
ရပ်ကွက်အတွင်းရှိ လူကြီးလူငယ် ယောက်ျား မိန်းမ (၂၀၀) ခန့်တို့သည်
သမဝါယမအသင်း ဂိုဒေါင်အား ဖောက်ထွင်း၍ ပစ္စည်းများ လုယက်
ယူဆောင်ကြကြောင်း၊ ထိုသို့ လုယက်ယူဆောင်ရာတွင် ဂိုဒေါင်အတွင်း၌
မီးမလင်းသဖြင့် ဂိုဒေါင်အတွင်းရှိ ဖယောင်းတိုင်များကို မီးထွန်းညှိ၍
ယူဆောင်ကြရာမှ ဂိုဒေါင်ကို မီးလောင်ကျွမ်းခြင်း ဖြစ်သည်ဟု သိရှိရ
ကြောင်း၊ မိမိသည် ရဲက ပြောခိုင်းသည့် အတိုင်းသာ ပြောခဲ့ရပြီး ဂိုဒေါင်မှူး
ဦးထွန်းသိန်းနှင့် သိကျွမ်းခြင်းလည်းမရှိ၊ ၎င်းထံမှ ငွေလည်း မတောင်းခဲ့ဘူး
ကြောင်း၊ ၎င်းကလည်း မီးရှိ၊ ရန် မခိုင်းစေခဲ့ကြောင်း၊ ရုံးတွင် သက်သေခံ
ပစ္စည်းအဖြစ် တင်ပြခဲ့သည့် ဓာတ်ဘူးနှစ်လုံးမှာလည်း မိမိတို့ မိသားစုအိမ်
တွင် အသုံးပြုသည့် ဓာတ်ဘူးအဟောင်းနှစ်လုံးသာ ဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိသည်
အရေးအခင်းကာလ ဆူပူဆန္ဒပြသည့် သပိတ်အဖွဲ့များ၌ လုံးဝ ပါဝင်ခဲ့ခြင်း
မရှိကြောင်း၊ အချင်းဖြစ်အမှုတွင် မိမိ မီးရှိ၊ ကြောင်း မျက်မြင်သက်သေ
များကလည်း ထွက်ဆိုထားခြင်း မရှိကြောင်း၊ အရေးအခင်းကာလအတွင်း
ဆူပူလုယက်သူများက သမဝါယမအသင်းဂိုဒေါင်အား လုယက် ဖျက်ဆီး
ရာမှ မီးလောင်ကျွမ်းခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း၊ သို့ပါ၍ မိမိအား သေဒဏ်ချမှတ်
စားသည့် အမိန့်သို့ ပယ်ဖျက်၍ ပြစ်ဒဏ်မှ လွတ်ငြိမ်း ချမ်းသာခွင့်ပြုရန်
အသနားခံပါကြောင်း တင်ပြသည်။

မူလရုံးအမှုတွဲကို လေ့လာကြည့်ရှုရာတွင် တရားခံ မောင်တိုးရီသည် သက်
သေခံ (၁) ဖြောင့်ချက်ကို သာယာဝတီမြို့နယ်တရားရုံးတွင် ဖြောင့်ဆိုခဲ့
ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ယင်းဖြောင့်ချက်တွင် တရားခံ မောင်တိုးရီက ၎င်း
အား ဂိုဒေါင်မှူး ဦးထွန်းသိန်းက ငွေကျပ် ၁၀၀၀/- ပေးမည်၊ သမ
ဝါယမဂိုဒေါင်ကို မီးရှိ၊ ပေးရန်ပြောပြီး အရက်တိုက်ကြောင်း၊ လောလော
ဆယ် ငွေကျပ် ၂၀၀/- ပေးကြောင်း၊ ၎င်းလည်း ဂိုဒေါင်ကို မီးရှိ၊ ခဲ့ရာ
ဂိုဒေါင်တစ်ခုလုံး မီးလောင် သွားကြောင်း၊ ဂိုဒေါင်အား မီးမရှိ၊ မိ
ဂိုဒေါင်အား ဖောက်ထွင်းပြီး လူအချို့မှ ပစ္စည်းများယူကြရာ ဂိုဒေါင်
အတွင်းရှိ ပစ္စည်းထက်ဝက်ကျော်မှာ ဖောက်ထွင်းသူများလက်သို့ ပါသွား
ကြောင်း၊ ကျန်ပစ္စည်းများ မီးလောင်သွားကြောင်း၊ မိမိအား ဦးထွန်း
သိန်းမှ ငွေကျပ် ၂၀၀/- သာ ပေးပြီး ကျန်ငွေများကို မပေးတော့
ကြောင်း ဖြောင့်ဆိုထားသည်။ ဂိုဒေါင်မှူး ဦးထွန်းသိန်း (လိုပြ-၄)ကမူ
၁၉-၈-၈၈ ရက်နေ့က မိမိ သုံးဆယ်မှ အပြန် လမ်းတွင် ကိုတိုးရီနှင့် တွေ့ရာ
ကိုတိုးရီက မိမိအား ဂိုဒေါင်ကို သပိတ်အဖွဲ့မှ မဖျက်ဆီးရန်အတွက် ငွေ

ကျပ် ၁၀၀၀ / - တောင်းကြောင်း၊ ၎င်းမှတစ်ဆင့် သပိတ်အဖွဲ့ကို ပေးမည်ဟု ပြောရာ ၎င်းက ငွေကျပ် ၁၀၀၀ / - မပေးနိုင်ကြောင်း၊ မိမိတွင်လည်း ပိုက်ဆံမရှိကြောင်း၊ ဒီကိစ္စ ဘာမှမဖြစ်ရန် အားလုံးတွင် တာဝန်ရှိသည်ဟု ပြန်ပြောခဲ့ကြောင်း၊ ထို့နောက် ၎င်းကိစ္စကို ဂိုဒေါင်စောင့် မြလွင်နှင့် ဇော်ဝင်းတို့အား ပြောခဲ့ကြောင်း၊ နောက်တစ်ညတွင် ဂိုဒေါင်မီးလောင် ခဲ့ကြောင်း ထွက်ဆိုသည်။ ဂိုဒေါင်စောင့် မောင်မြလွင် (လိုပြ-၂၅) နှင့် ဂိုဇော်ဝင်း (လိုပြ-၂၆) တို့က ၎င်းတို့အား ဂိုဒေါင်မှူး ဦးထွန်းသိန်းက ဂိုဒေါင်ကို ငွေကျပ် ၁၀၀၀ / - ပေးရင်ပေး မပေးရင် မီးရှို့မည်ဟု ကိုတိုးရီက ပြောသည်ဟု ပြောပြကြောင်း ထွက်ဆိုကြသည်။ ၎င်းတို့အား တရားခံ ကိုတိုးရီဘက်မှ ပြန်လှန်မေးမြန်းရာတွင် ဦးထွန်းသိန်းက မိမိတို့ အား ပြောကြားချက်အရ ဆိုပါက ကိုတိုးရီမှ ဂိုဒေါင် မီးရှို့မည်ဟု အကြောင်းကြားသည့် သတင်းကို သတိပေးသည့် အနေဖြင့် လာပြောခြင်း ဖြစ်သည်ဆိုလျှင် မှန်ကြောင်း၊ ကိုတိုးရီအနေဖြင့် ၎င်းက ငွေမပေးလျှင် ဂိုဒေါင်မီးရှို့မည်ဟု ပြောပြခဲ့ခြင်းမရှိဆိုလျှင် မှန်ကြောင်း ထွက်ဆိုကြသည်။ တရားခံ ကိုတိုးရီက ၎င်းအား ရဲက ညှဉ်းပမ်းနှိပ်စက်၍ ဖြောင့်ချက်ပေးခိုင်း သဖြင့် ပေးခဲ့ရကြောင်း ထွက်ဆိုပြီး ဖြောင့်ချက်ကို တရားရုံး၌ ပြန်လည် ရုပ်သိမ်းခဲ့သည်။ ဖြောင့်ချက် ရေးမှတ်စဉ်အခါက တရားခံသည် ရဲထံတွင် (၇) ရက် ချုပ်နှောင်ထားပြီး ဖြစ်သည်ဆိုလျှင် မှန်ကြောင်း၊ တရားခံအား ဖမ်းဆီးစဉ်အခါက ရိုက်ပုတ် ညှဉ်းဆဲခံရကြောင်း ပြောသည်ကို သက်သေခံ (င) ဖြောင့်ချက်တွင် မှတ်တမ်းတင်ထားပါကြောင်းဖြင့် ဖြောင့်ချက် ရယူ ခဲ့သူ မြန်မာတရားသူကြီး ဦးဌေးအောင် (လိုပြ-၃၇) က ထွက်ဆိုထား သည်ကို တွေ့ရသည်။

၁၉၉၂
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
တိုးရီ
နှင့်
တိုးရီ
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

အချင်းဖြစ်အမှုတွင် အယူခံတရားလို ကိုတိုးရီအပေါ် သေဒဏ်ချမှတ် ထားခြင်းမှာ ကိုတိုးရီ၏ ဖြောင့်ချက်နှင့် သက်သေ ဦးထွန်းသိန်း၏ ထွက်ဆို ချက်ချားအပေါ် အခြေခံ၍ ချမှတ်ထားခြင်းဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ သို့ရာတွင် မောင်တိုးရီ၏ ဖြောင့်ချက် (သက်သေခံ-င) မှာ ရဲအချုပ်တွင် ညှဉ်းပမ်း နှိပ်စက်ခံ၍ ကြာမြင့်စွာ နေပြီးမှ ပေးသော ဖြောင့်ချက်ဖြစ် သည့် အပြင် ဖြောင့်ဆိုချက်များမှာလည်း တစ်စုံတစ်ဦးက သင်ကြားထား သည်ကို ပြန်လည်ပြောပြသည့် အနေအထားမျိုး ပေါ်ပေါက်နေပြီး ဖြောင့် ချက်ရယူသူ တရားသူကြီးအနေဖြင့် ပြစ်မှုအကြောင်းအရာ အချက်အလက် အပြည့်အစုံကို ပြည့်စုံအောင် စုံစမ်းမေးမြန်းခဲ့ခြင်းမရှိကြောင်း ပေါ်ပေါက် နေသည့်အတွက် ယင်းဖြောင့်ချက်ကို စိတ်ချလက်ချလက်ခံ၍ ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ရန် ခံယဉ်းပေသည်။ ဦးထွန်းသိန်း (လိုပြ-၄) ၏ ထွက်ဆိုချက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စိစစ်လေ့လာရာတွင် ကိုတိုးရီမှာ ဂိုဒေါင်ကို မီးရှို့မည်ဟု အကြောင်းကြားသည့် သတင်းကို သတိပေးသည့် အနေဖြင့် လာပြောခြင်း ဖြစ်သည်ဆိုလျှင် မှန်ကြောင်း၊ ကိုတိုးရီအနေဖြင့် ငွေမပေးလျှင် မီးရှို့မည်ဟု

၁၉၉၂
 မြည်ထောင်စု
 မြန်မာ
 နိုင်ငံတော်
 တိုးရီ
 နှင့်
 တိုးရီ
 မြည်ထောင်စု
 မြန်မာ
 နိုင်ငံတော်

ပြောခဲ့ခြင်း မရှိဆိုလျှင် မှန်ကြောင်းဖြင့် ဂိုဒေါင်စောင့် မောင်မြလွင် (လိုပြ-၂၅)နှင့် ကိုဇော်ဝင်း (လိုပြ-၂၆)တို့က ထွက်ဆိုထားကြသည် ဖြစ်ရာ ဂိုဒေါင်ကို သပိတ်အဖွဲ့မှ မီးရှို့ မဖျက်ဆီးရန်အတွက် ကိုတိုးရီက ဦးထွန်းသိန်းထံမှ ငွေကျပ် ၁၀၀၀ /- တောင်းဆိုခဲ့သည်ဆိုသော အချက် မှာလည်း ခိုင်မာ တိကျမှု မရှိဘဲ မှန်ကြောင်း တထစ်ချ လက်ခံနိုင်သည့် အထောက်အထားဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ကိုတိုးရီမှ ထိုစဉ် အရေးအခင်းကာလ၌ သာမန် အရပ်သားတစ်ဦးသာ ဖြစ်ကြောင်းနှင့် သပိတ်တွင် ပါဝင်သူ မဟုတ် ကြောင်းလည်း အမှုတွင် ပေါ်ပေါက်နေသဖြင့် သပိတ်အဖွဲ့အတွက် ငွေလာ တောင်းသည်ဆိုသော အချက်ကို ယုံကြည်ရန် ခဲယဉ်းသည်။ ကိုတိုးရီအနေ ဖြင့် ပဒုမ္မာဓာတ်ဘူးနှစ်လုံးကို အချင်းဖြစ် ဂိုဒေါင် မီးလောင်ပြီးနောက်ပိုင်း၌ ကိုလှအေး (လိုပြ-၂၈)ထံ ငွေကျပ် ၄၅ /- ဖြင့် ရောင်းချခဲ့ကြောင်း၊ ယင်းဓာတ်ဘူးများကို ကိုလှအေးက ပေးအပ်သဖြင့် ရှာဖွေပုံစံ(သက်သေခံ-ယ) ဖြင့် သိမ်းဆည်းပြီး အမှုတွင် သက်သေခံပစ္စည်းအဖြစ် တင်ပြထား ကြောင်း ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိရာ အချင်းဖြစ် သမဝါယမဂိုဒေါင်မှ ခိုးယူခံရ သော ပစ္စည်းများထဲတွင် ပဒုမ္မာဓာတ်ဘူးများ ပါရှိနေသည့်အတွက် ကိုတိုးရီ သည် အခြားတရားခံများနည်းတူ သမဝါယမဂိုဒေါင်မှ သမဝါယမအသင်း ပိုင် ပစ္စည်းများ ဝင်ရောက် လုယက်ယူငင်ရာ၌ ပါဝင်ခဲ့သည်ဟု ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ယင်းကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားခံ ကိုတိုးရီမှ အကျိုးအကြောင်းလုံလောက်စွာ ရှင်းလင်းတင်ပြနိုင်ခြင်း မရှိကြောင်းလည်း တွေ့ရှိရသည်။

အထက်ပါအမှုတွင် ပေါ်ပေါက်နေသော အချက်အလက်နှင့် အထောက် အထားများအရ အယူခံတရားလို ကိုတိုးရီသည် သမဝါယမအသင်းပိုင် ပစ္စည်းများကို သမဝါယမအသင်း ဂိုဒေါင်မှ လုယက် ယူငင်ခဲ့ကြောင်း သက်သေအထောက်အထားများ တွေ့ရှိရသော်လည်း ၎င်းသည် သမဝါယမ အသင်း ဂိုဒေါင်ကို မီးရှို့ခဲ့ကြောင်း ခိုင်လုံသော အထောက်အထားများ မတွေ့ရှိရသဖြင့် ၎င်းအပေါ် သေဒဏ်ချမှတ်ထားသော မူလရုံး၏ အမိန့်ကို အတည်ပြုရန် ခဲယဉ်းပေသည်။

ထို့ကြောင့် ပဲခူးတိုင်းတရားရုံး (သာယာဝတီမြို့နယ်စု)မှ အယူခံ တရားလို ကိုတိုးရီအပေါ် ၁၉၇၀ ခုနှစ်၊ သမဝါယမအသင်းဥပဒေနောက် ဆက်တွဲဇယား ၂၊ အမှတ်စဉ် ၁၅ အရ သေဒဏ်ချမှတ်ထားသည့် အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး ကိုတိုးရီအား ၁၉၇၀ ခုနှစ်၊ သမဝါယမအသင်း ဥပဒေနောက် ဆက်တွဲဇယား ၂၊ အမှတ်စဉ် ၁၃ အရ ထောင်ဒဏ်(၅) (ငါး)နှစ် ကျခံ စေရန် ပြင်ဆင် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

ဤအမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အချုပ်ခံရသည့် ကာလများကို ဖြစ်ဒဏ်မှ ထုတ် နုတ် ခံစားခွင့်ပြုသည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး ဦးကျော်ဝင်းရှေ့တွင်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်

နှင့်

နော်တောင်*

၁၉၉၂
ဇန်နဝါရီလ
၂၀ ရက်

ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၉၇(၃)- အာမခံမပေးနိုင်သော အမှုတွင် အချုပ်လွှတ် ထုချေခွင့်ပြုရာ၌ ကျိုးကြောင်း ဖော်ပြ ရမည် ဖြစ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက် ။ ။စစ်ကိုင်းတိုင်းတရားရုံး (ကသာမြို့နယ်စု)-တရား သူကြီးသည် အာမခံမပေးခွင့်မရသော အမှုကို အမှုအတွင်း အချုပ်လွှတ် ထုချေခွင့်ပြုရာ၌ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၉၇ (၃)အရ ယင်းသို့ အချုပ်လွှတ် ထုချေခွင့်ပြုခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကျိုးကြောင်းဖော်ပြ မှတ်တမ်း တင်ခြင်းကို မလွဲမသွေဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါလျက် ယင်းအချက်များကို မျက်ကွယ်ပြု၍ အမိန့်ချမှတ်ခဲ့ခြင်းမှာ ပေါ့ဆလွန်းရာ ရောက်နေသည်။ ထို့ ကြောင့် ကသာမြို့နယ်စုတရားသူကြီးသည် နောင်အလားတူ ပေါ့ဆစွာ ဆောင်ရွက်မှုမျိုး မပေါ်ပေါက်စေရန် သတိချပ်စေလိုပေသည်။

- လျှောက်ထားသူအတွက် - ဦးမြညိမ်း၊ လက်ထောက် ညွှန်ကြား ရေးမှူး၊ ရှေ့နေချုပ်ရုံး
- လျှောက်ထားခံရသူအတွက် - ကိုယ်တိုင် (မလာ)
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးကျော်မင်း၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး၊ တရားရုံးချုပ်

စစ်ကိုင်းတိုင်းတရားရုံး (ကသာမြို့နယ်စု)ပြစ်မှုကြီးအမှတ် ၁၀၆/၈၉ တွင် မောင်နော်တောင်အား ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံထိုင်း ဘေးဖြစ်စေ တတ်သော ဆေးဝါးများဥပဒေပုဒ်မ ၆-က(ခ)၊ ၇-က(ခ)တို့ အရ စွဲဆို ခဲ့ရာ ထိုအမှုတွင် တရားခံအား အမှုစစ်ဆေးနေစဉ်အတွင်း အချုပ်လွှတ် ထုချေခွင့်ပြုခဲ့သဖြင့် ယင်းအမိန့်ကို ရှေ့နေချုပ်ရုံးက မကျေနပ်၍ တရား ရုံးချုပ်သို့ ဤပြင်ဆင်မှုကို တင်သွင်းလာခြင်း ဖြစ်သည်။

* ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၄၂ (ခ)
† ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၁၀၆ တွင် ချမှတ်သော (၂၀-၁၁-၈၉) ရက်စွဲပါ စစ်ကိုင်းတိုင်း (ကသာမြို့နယ်စု) တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပြင်ဆင်မှု

၁၉၉၂
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
နှင့်
နော်တောင်

အမှုမှာ ၁၆-၆-၈၉ နေ့ ၂၀ : ၁၅ နာရီ အချိန်ခန့်တွင် ကသာမှ နဘား သို့ ထွက်ခွာမည့် ဂျစ်ကားအမှတ် က/၆၇၇၄ ပေါ်ပါ ခရီးသည် နော် တောင် ဆိုသူအား မသင်္ကာဖွယ်ရာ တွေ့ရှိသဖြင့် စစ်ကိုင်းတိုင်း မူးယစ်ဆေး ဝါး နှိမ်နင်းရေးအဖွဲ့ (ကသာမြို့ခေါင်းဆောင် ရဲအုပ် ဦးကြည်စိန်နှင့် အဖွဲ့) က နော်တောင်အား ရဲစခန်းသို့ ခေါ်ယူရှာဖွေရာ ၎င်း၏ လွယ်အိတ် အတွင်းမှ ဘိန်းဖြူ ၀.၁၃၄ ကီလိုကို ဆပ်ပြာခွက် (၃) ခွက်ဖြင့် ထည့်လျက် တွေ့ရှိရသောကြောင့် အရေးယူခဲ့သောအမှု ဖြစ်သည်။

ရှေ့နေချုပ်ရုံးက လျှောက်ထားခံရသူအပေါ် စွဲဆိုထားသောပြစ်မှုမှာ သေဒဏ်အထိ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်နိုင်သော ပြစ်မှုဖြစ်၍ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေနောက်ဆက်တွဲဇယား (၂) စာတိုင် (၅) အရလည်းကောင်း၊ ပြစ်မှု ဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၉၇ (၁) အရလည်းကောင်း အာမခံမပေး နိုင်သော ပြစ်မှုဖြစ်သည့် အပြင် စစ်ဆေးပြီးသော သက်သေများ၏ ထွက် ဆိုချက်များအရ သက်သေခံ ဘိန်းဖြူကို လျှောက်ထားခံရသူ၏ လက်ဝယ်မှ သိမ်းဆည်းရမိကြောင်း ပေါ်ပေါက်၍ စွဲဆိုသောအမှုကို ကျူးလွန်ကြောင်း ငြိစွန်းချက်ရှိပါလျက် မူလ ရုံးက အာမခံပေးခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း အဓိကထား၍ တင်ပြသည်။

မူလအမှုတွဲမှ တိုင်ချက်နှင့် သက်သေခံ အထောက်အထားများကို လေ့ လာသည့်အခါ လိုပြသက်သေကို မြင့်ဝေ၊ တပ်ကြပ် ဝင်းမောင်၊ ရဲတပ်သား စမောင်သန်းဇော်၊ ရဲအုပ် ဦးကြည်စိန်နှင့် ကိုမြတ်ကိုကိုတို့ကို စစ်ဆေးပြီး မှုခင်းတပ်ဖွဲ့၏ မူးယစ်ဆေးဝါး စစ်ဆေး ပြန်ကြားချက်ကို တင်သွင်းပြီးဖြစ် ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ အမှုတွင် ကိုယ်တိုင် ရှာဖွေဖမ်းဆီးသူ တပ်ကြပ် ဝင်းမောင်၊ စမောင်သန်းဇော်တို့၏ ထွက်ဆိုချက်များအရ နော်တောင်သည် ကားပေါ်မှ ရဲစခန်းသို့ ခေါ်ဆောင်လာစဉ် ၎င်းပစ္စည်းများကို ကိုယ်တိုင် ဆွဲလာခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ လွယ်အိတ်နှင့် ကျွတ်ကျွတ်အိတ်မှာ တရားခံ၏ ပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း၊ ၎င်း၏ လွယ်အိတ်နှင့် ကျွတ်ကျွတ်အိတ်ထဲမှ ပစ္စည်းများ တွေ့ရှိပြီး တရားခံက ဘာမျှ မပြောတော့ကြောင်း ထွက်ဆိုချက်ရှိသည်ကို တွေ့ရသည်။

သို့ဖြစ်ရာ တရားခံသည် တွေ့ရှိသည် ဆိုသော မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် စပ် လျဉ်း၍ ဆက်လက် ရှင်းလင်းရမည့် ငြိစွန်းချက်များ ပေါ်ပေါက်နေသည့် အလျောက် အာမခံပေးခွင့်မရသော ဥပဒေပုဒ်မကို မျက်ကွယ်ပြု၍ အာမခံ ပေးရာ၌ မည်သည့် အကျိုးအကြောင်းမျှ ဖော်ပြခြင်းမပြုဘဲ အချုပ်လွှတ် ထုချေခွင့်ပေးခဲ့သည့် စစ်ကိုင်းတိုင်းတရားရုံး (ကသာမြို့နယ်စု) ၏ အမိန့် သည် မှန်ကန်သည်ဟု ဆိုနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။

အထူးသဖြင့် စစ်ကိုင်းတိုင်းတရားရုံး(ကသာမြို့နယ်စု)တရားသူကြီးသည် အာမခံပေးခွင့်မရသောအမှုကို အမှုအတွင်း အချုပ်လွှတ် ထုချေခွင့်ပြုရာ၌

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၉၇(၃) အရ ယင်းသို့ အချုပ်လွှတ် ထုချေခွင့်ပြုခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကျိုးကြောင်း ဖော်ပြမှတ်တမ်းတင်ခြင်းကို မလွဲမသွေ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါလျက် ယင်းအချက်များကို မျက်ကွယ်ပြု၍ အမိန့်ချမှတ်ခဲ့ခြင်းမှာ ပေါ်ဆဲလွန်းရာ ရောက်နေသည်။ ထို့ကြောင့် ကသာ မြို့နယ်စု တရားသူကြီးသည် နောင်အလားတူ ပေါ်စာစွာ ဆောင်ရွက်မှုမျိုး မပေါ်ပေါက်စေရန် သတိချပ်စေလိုပေသည်။

၁၉၉၂
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
နှင့်
နော်တောင်

ထို့ကြောင့် ဤပြင်ဆင်မှုကို ခွင့်ပြု၍ စစ်ကိုင်းတိုင်းတရားရုံး (ကသာ မြို့နယ်စု)မှ တရားခံ နော်တောင်အား အမှုအတွင်း အချုပ်လွှတ် ထုချေခွင့် ပြုခဲ့သည့် အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ တရားခံအား အချုပ်ဖြင့် ပြန်လည် ထားရှိစေရန် အမိန့် ချမှတ်လိုက်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး ဦးကျော်ဝင်းရှေ့တွင်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်

နှင့်

ဦးဗန်လာလ်ပက်ကဉာ*

†၁၉၉၂

ဇန်နဝါရီလ

၂၀ ရက်

၁၉၆၃ ခုနှစ် အများနှင့် သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်း ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ စွဲချက်တင်ပြီးသောတရားခံအား ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၉ အရ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ထားခြင်း ဟု ဆီလျော်ခြင်း ရှိ-မရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဤအမှုဖြစ်စဉ်နှင့် ဖြစ်ရပ်များကို ခြုံငုံသုံးသပ်ပါက တရားခံသည် ဌာနဆိုင်ရာတွင် ပြည်သူအတွက် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ပြီး နောက်ဆုံး အငြိမ်းစားယူခဲ့သော အငြိမ်းစားပင်စင်ခံစားသူတို့၏ ပင်စင် လစာငွေတောင်းခံလွှာများအပေါ်တွင် လိမ်လည်ကာ အစိုးရအပေါ် အလွဲသုံးစား ပြုလုပ် သုံးစွဲခြင်းဖြစ်သည်ကို တွေ့ရသဖြင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၉ ဖြင့် အပြစ်ပေးခြင်းထက် စွဲချက်တင်ခဲ့သော ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ အများနှင့် သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဥပဒေပုဒ်မ ၃ ဖြင့် အပြစ်ပေးခြင်းက ပိုမို မျှတမှန်ကန်မည် ဖြစ်ပေသည်။

လျှောက်ထားသူအတွက် - ဦးမြသိမ်း၊ လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ရွှေနေချုပ်ရုံး

လျှောက်ထားခံရသူအတွက် - ကိုယ်တိုင် (မလာ)

တရားရေးအကြံပေး - ဦးကျော်မင်း၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး၊ တရားရုံးချုပ်

ချင်းပြည်နယ်တရားရုံး ပြစ်မှုကြီးအမှတ် ၁၂ / ၈၉ တွင် ဦးဗန်လာလ်ပက် ကာအား ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ အများနှင့် သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်း ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ စွဲချက်တင်ခဲ့ပြီးနောက် ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၉ အရ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် (၃) နှစ် ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်း အမိန့်ကို ရွှေနေချုပ်ရုံးက မကျေနပ်သဖြင့် တရားရုံးချုပ်သို့ ဤပြင်ဆင်မှုကို တင်သွင်းလာခြင်း ဖြစ်သည်။

* ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၂၂၃(ခ)

† ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီး အမှတ် ၁၂ တွင် ချမှတ်သော (၂၉-၃-၉၀) ရက်စွဲပါ ချင်းပြည်နယ် (ဟားခါးမြို့နယ်) တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပြင်ဆင်မှု

အမှုမှာ ဟားခါးမြို့ မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်ခွဲသို့ စာရင်းရုံးမှ အထူး စစ်ဆေးမှုပြုလုပ်ရာတွင် ၁၉၈၉ ခုနှစ်အတွင်း ပင်စင်လစာတောင်းခံလွှာပေါ်တွင် ကိန်းဂဏန်းကို ပြင်ဆင် ဖြည့်စွက်ခြင်းဖြင့် စုစုပေါင်း ငွေကျပ် ၃၀၁၀၂/- ကို အလွဲသုံးစားပြုလုပ်ခဲ့ကြောင်း စစ်ဆေး တွေ့ရှိသဖြင့် တရားခံ ဦးဗန်လာလ်ပက်ကာအပေါ် ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ အများနှင့် သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ တရားစွဲဆို တင်ပို့ခဲ့သည့်အမှု ဖြစ်သည်။

၁၉၉၂
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
နှင့်
ဦးဗန်လာလ်
ပက်ကာ

ရှေ့နေချုပ်ရုံးက တရားခံသည် ပင်စင်လစာငွေ တောင်းခံလွှာများပေါ်တွင် ကိန်းဂဏန်းများ ပြင်ဆင် ဖြည့်စွက်ရေးသားခြင်းဖြင့် ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ အများနှင့် သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၃ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် အကျုံးဝင်ကျူးလွန်ကြောင်း ပေါ်လွင်ပါလျက် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၉ အရ ပြောင်းလွှဲ အစီရင်ခံစာမှတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း အဓိကထား၍ တင်ပြသည်။

ဤအမှုမှာ ရှေ့နေချုပ်ရုံးက လျှောက်ထားခံရသူ ဦးဗန်လာလ်ပက်ကာ အား မူလပြည်နယ်တရားရုံးက ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၉ အရ အလုပ်နှင့် ဆောင်ရွက်(၃)နှစ် ချမှတ်ခြင်းအစား စွဲချက်တင်သည့် ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ အများနှင့် သက်ဆိုင်သောပစ္စည်း ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ ပြစ်မှုထင်ရှားတွေ့ရှိ၍ ပြစ်ဒဏ်သတ်မှတ်ပေးရန် တင်ပြခြင်း ဖြစ်သည်။

မူလမှုတွင် တရားလိုပြသက်သေ (၁၀) ဦးကို စစ်ဆေးပြီးနောက် တရားခံအား ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ အများနှင့် သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ စွဲချက်တင်ခဲ့ရာ တရားခံက အပြစ်မရှိကြောင်း ငြင်းဆိုပြီး ပြန်ခေါ်သက်သေ (၃)ဦးကို စစ်ဆေးခြင်း၊ ကိုယ်တိုင် သက်သေအဖြစ် အစစ်ခံခြင်းပြု၍ ထုချေထားသည်။

မူလမှုတွင် ဦးလစ်လန်း (လိုပြ-၂)က ၎င်းသည် ဟားခါးမြို့တွင် လက်ထောက်ကြီးကြပ်ရေးမှူးအဖြစ် ဟားခါး ဘဏ်၌ ၁၈-၄-၈၉ နေ့က မိမိထံ ရောက်ရှိနေသော ပင်စင်တောင်းခံလွှာများကို ကြည့်ရှုသည့်အခါ စာသားနှင့် ဂဏန်း ကွာခြားနေသည်ကို တွေ့၍ မန်နေဂျာ ဦးဝင်းဆွေ (လိုပြ-၉)ထံ တင်ပြခဲ့ရာမှ တရားခံသည် ငွေကိုင်ဖြစ်၍ ချက်ခြင်း ခေါ်ယူ စစ်ဆေးခဲ့ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ထိုနေ့အတွက် ကွာခြားမှု မရှိသော်လည်း ပင်စင်လစာထုတ် ပုံစံများကို ဆက်လက် စစ်ဆေးသည့်အခါ တရားခံသည် ၂၉-၃-၉၀ နေ့ ပင်စင်ငွေများအနက် ၁၉၀၀/-ကျပ်ကို အလွဲသုံးစားပြုလုပ်ထားကြောင်း တွေ့ရှိရသဖြင့် သက်သေခံ(ခ) တိုင်ချက် ရေးစွင့်ခဲ့ပြီး ဟားခါးမြို့ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့၏ညွှန်ကြားချက်ဖြင့် ဦးစိုးမြင့် (လိုပြ-၁) ပါဝင်သော အထူးအဖွဲ့မှ စာရင်းစစ်ဆေးပေးရန် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ယင်းသို့ စစ်ဆေးရာမှ စာရင်းစစ် အစီရင်ခံစာသက်သေခံ

၁၉၉၂
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
နှင့်
ဦးဗန်လာလ်
ပက်ကာ

(ဂ)အရ တင်ပြရာတွင် ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလတွင် ၅၅/-ကျပ်၊ အောက်တိုဘာလတွင် ၂၄၀၀/-ကျပ်၊ နိုဝင်ဘာလတွင် ၅၁၀၀/-ကျပ်နှင့် ဒီဇင်ဘာလတွင် ၆၆၀၀/-ကျပ်အပြင် ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလတွင် ၁၈၃၀၀/-ကျပ်၊ မတ်လတွင် ၅၇၂၇/-ကျပ် အလွဲသုံးစား ပြုလုပ်ထားကြောင်း စုစုပေါင်း ၃၈၁၈၂/-ကျပ် ဖြစ်ကြောင်း စစ်ဆေးတွေ့ရှိခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် မန်နေဂျာ ဦးဝင်းဆွေက သက်သေခံ (ဃ)ဒုတိယတိုင်ချက်ကို ထပ်မံပေးပို့ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ကျန် တရားလိုပြသက်သေများဖြစ်ကြသော ဦးလမ်ဇမန်း၊ ဦးကျော်ဒင်၊ ချွေခါရ်၊ ဦးလှန်ဘိမ်နှင့် ဦးထာကျအိုတို့၏ ထွက်ဆိုချက်များအရလည်း အဓိက တာဝန်ရှိသူမှာ ယင်းသို့ ငွေကွာခြားခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ တရားခံ ဖြစ်သူ ငွေကိုင်သူမှာ တာဝန်ရှိနေကြောင်း ပေါ်လွင်နေသည်။

တရားခံ ဦးဗန်လာလ်ပက်ကာက သက်သေအဖြစ်အစစ်ခံရာတွင် ယင်း ငွေများကို မရိုးမသားသဘောဖြင့် ကိုယ်ကျိုးအတွက် သုံးစွဲခဲ့ခြင်းမရှိကြောင်းသာ ထုချေပြီး ထိုမျှငွေအရေအတွက် လျော့နည်းခြင်းကို ပြေလည်အောင်ရှင်းနိုင်သည်ကို မတွေ့ရှိရပေ။

သို့ဖြစ်ရာ တရားခံသည် ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်မှာ ပေါ်လွင်ပေသည်။ အပြစ်ပေးသည့်အခါတွင် စွဲချက်တင်သော ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ အများနှင့် သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်နိုင်သကဲ့သို့ အစိုးရငွေအလွဲသုံးစားမှုပြုခဲ့ခြင်း ဖြစ်သဖြင့် ယင်း ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ စွဲချက်တင်ခဲ့သည့်တိုင်အောင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၉ သို့ ပြေစင်းလဲ၍ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခဲ့သည့်ထုံး သာဓကများလည်း ရှိသည်။

သို့ရာတွင် ဤအမှုဖြစ်စဉ်နှင့် ဖြစ်ရပ်များကို မြို့ပုံ သုံးသပ်ပါက တရားခံသည် ဌာနဆိုင်ရာတွင် ပြည်သူအတွက် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ပြီး နောက်ဆုံး အငြိမ်းစားယူခဲ့သော အငြိမ်းစား ပင်စင်ခံစားသူတို့၏ ပင်စင်လစာငွေ တောင်းခံလွှာများအပေါ်တွင် လိမ်လည်ကာ အစိုးရအပေါ် အလွဲသုံးစား ပြုလုပ်သုံးစွဲခြင်းဖြစ်သည်ကို တွေ့ရသဖြင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၉ ဖြင့် အပြစ်ပေးခြင်းထက် စွဲချက်တင်ခဲ့သော ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ အများနှင့် သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်း ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဥပဒေပုဒ်မ ၃ ဖြင့် အပြစ်ပေးခြင်း က ပိုမိုမျှတ မှန်ကန်မည် ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့် ဤပြင်ဆင်မှုကိုခွင့်ပြု၍ ချင်းပြည်နယ်တရားရုံးက ဦးဗန်လာလ် ပက်ကာအား ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၉ အရ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် (၃)နှစ် ချမှတ်ထားသည့် အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်လျက် ၎င်းအား ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ အများနှင့် သက်ဆိုင်သော ပစ္စည်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် (၁၀)နှစ် (တစ်ဆယ်နှစ်တိတိ) ကျခံစေရန် ပြင်ဆင် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီးချုပ် ဦးအောင်တိုး၊ တရားသူကြီးများ
 မြစ်ကြသော ဦးကျော်တင့်၊ ဦးမျိုးထွန်းလင်း၊ ဦးကျော်ဝင်း
 ဦးအောင်မြင်နှင့် ဦးသန်းဖေ တို့ရှေ့တွင်

சுருதி

†၁၉၉၂
မေလ ၂၀ ရက်

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ဦးဘကြည်သည် သက်သေခံတရုတ်ချောင်းဆိုးပျောက်ဆေးများကို လက်ဝယ်ထားရှိခြင်း မှန်ကန်သော်လည်း ယင်းဆေးများကို ရောင်းချရန်အလို့ငှာ လက်ဝယ်ထားရှိခြင်း ဟုတ်မဟုတ် စဉ်းစားရန်လိုအပ်မည် ဖြစ်သည်။ ဦးဘကြည်အနေနှင့် အဆိုပါ ချောင်းဆိုးပျောက်ဆေးကို ရောင်းချပါသည်ဟု သက်သေထွက်ချက် မရှိပေ။ ထို့ပြင် ယင်းဆေးကို ဒေါက်တာဌေးနိုင် (ခံပြ-၂) က ရန်ကုန်မှ ဝယ်ယူပြီး ဦးဘကြည်ထံ အပ်နှံထားသည်ဟု ပေါ်ပေါက်သည်။ သို့ဖြစ်၍ အဆိုပါ ဆေးများကို ရောင်းချရန် အလို့ငှာ လက်ဝယ်ထားရှိခြင်း မဟုတ်ဘဲ ဒေါက်တာဌေးနိုင် (ခံပြ-၂) က အပ်ထား၍ သိမ်းဆည်းထားပေးသည်လည်း ဖြစ်နိုင်ပေသည်။ မည်သို့ဖြစ်စေ မူးယစ်ဆေးဝါးဖြစ်သည်ကို သိလျက် လက်ဝယ် ထားရှိခြင်းအတွက် ဦးဘကြည်သည် ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံထိုင်း ဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများ ဥပဒေပုဒ်မ ၆-က(ခ) အစား ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၆(ခ) ကိုမူဖောက်ဖျက် ကျူးလွန်ကြောင်း အခိုင်အမာပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးခင်အောင်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊
ရှေ့နေချုပ်ရုံး

အယူခံတရားခံအတွက် - ဒေါ်နီနီတင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး - ဦးဘဟန်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊
တရားရုံးချုပ်

* ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ မြစ်မှုဆိုင်ရာ အထူးအယူခံမှု အမှတ် ၂

† ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ ဖြစ်မှုဆိုင်ရာ အယူခံမှု အမှတ် ၉၀၉ တွင် ချမှတ်သော (၁၃-၆-၉၁) ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်ကို အထူးအယူခံမှု။

၁၉၉၂
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
နှင့်
ဦးဘကြည်

ရောဝတီတိုင်းတရားရုံး (မြောင်းမြမြို့နယ်စု) ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီးအမှတ် ၆၄/၈၉ တွင် ဦးဘကြည်အပေါ် ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံထိုင်း ဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများဥပဒေပုဒ်မ ၆-က(ခ) အရ စွဲချက်တင် စစ်ဆေးပြီးနောက် အမှုမှ အပြီးအပြတ်လွှတ်ကြောင်း အမိန့် ချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်းအမိန့်ကို ရှေ့နေချုပ်ရုံးက မကျေနပ်၍ တရားရုံးချုပ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အယူခံမှုအမှတ် ၉၀၉/၉၀ တွင် အယူခံတင်သွင်းခဲ့ရာ တရားရုံးချုပ်က ရောဝတီတိုင်းတရားရုံး (မြောင်းမြမြို့နယ်စု) ၏ အမိန့်ကိုအတည်ပြုပြီး အယူခံကို ပယ်ကြောင်း ၁၃-၆-၉၁ ရက်နေ့က အမိန့် ချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်းအမိန့်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဥပဒေအရ မှန်ကန်မှုရှိမရှိ စုံညီခုံရုံးဖြင့် ကြားနာပေးရန် ရှေ့နေချုပ်ရုံးက အကြောင်းကြားလာသဖြင့် ဤအထူးအယူခံမှုကို စွင့်လှစ် ဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

အမှုမှာ မြောင်းမြရဲစခန်းမှ ဒုရဲအုပ် ဦးရဲဝင်းနှင့် အဖွဲ့သည် ၂၅-၈-၈၉ ရက်နေ့ နံနက်တွင် သတင်းအရ မြောင်းမြမြို့၊ (၂)ရပ်ကွက် (၅)လမ်းနေ ဦးဘကြည်၏ နေအိမ်သို့ ဝင်ရောက်ရှာဖွေရာ ဆေးမျိုးစုံများအနက် တရုတ်ချောင်းဆိုးပျောက်ဆေး အလုံး (၁၀၀၀)ပါ အထုပ် (၁)ထုပ်ကို တွေ့ရှိရသဖြင့် ရှာဖွေ ပုံစံဖြင့် သိမ်းဆည်းပြီး ဦးဘကြည်အပေါ် ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံထိုင်းဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများဥပဒေပုဒ်မ ၆-က(ခ) အရ စွဲဆိုတင်ပို့သောအမှု ဖြစ်သည်။

ယခုအမှု၌ အဓိက ဆုံးဖြတ်ရန်ပြဿနာမှာ သက်သေခံပစ္စည်း တရုတ်ချောင်းဆိုးပျောက်ဆေးသည် မူးယစ်ဆေးဝါးတွင် အကျုံးဝင် မဝင်နှင့် ယင်းပစ္စည်းများကို အယူခံတရားခံက ရောင်းချရန်အလို့ငှာ လက်ဝယ်ထားရှိခြင်း ဟုတ်မဟုတ်တို့ကို အဆုံးအဖြတ်ပြုရန်ပင် ဖြစ်သည်။

ရှေ့နေချုပ်ရုံး၏ တင်ပြချက်၌ တရုတ် ချောင်းဆိုး ပျောက်ဆေးသည် ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ၂၄-၉-၈၂ ရက်နေ့စွဲပါ အမိန့် ကြော်ငြာစာအမှတ် ၁ ဖြင့် ကြေညာထားသည့် မူးယစ်ထုံထိုင်း ဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးဖြစ်သည်ဟု ပေါ်ပေါက်သည့်အပြင် ၎င်းဝန်ကြီးဌာနက ၉-၃-၈၉ ရက်နေ့စွဲဖြင့် ကြေညာထားချက်အရလည်း တရုတ်ချောင်းဆိုးပျောက်ဆေးသည် မူးယစ်ဆေးဝါးဖြစ်သည်ဟု ပေါ်ပေါက်ကြောင်း၊ အယူခံတရားခံ၏ နေအိမ်သို့ ၂၅-၈-၈၉ ရက်နေ့တွင် ရှာဖွေဖမ်းဆီးခဲ့ပြီး မူးယစ်ဆေးဝါးဟု ကြေညာထားသည်ကို သိလျက်နှင့် သက်သေခံ ပစ္စည်းများကို လက်ဝယ်ထားရှိခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် အယူခံတရားခံသည် ပြစ်မှုကျူးလွန်လျက်ရှိကြောင်း၊ ပစ္စည်းတွေ့ရှိသောနေရာမှာလည်း ဆေးဆိုင်ဖြစ်ပြီး အချင်းဖြစ်ဆေးကို စားသုံးသည်ဟု ထုချေခြင်းမှာလည်း လက်ခံရန်အကြောင်း မရှိကြောင်းဖြင့် တင်ပြထားသည်။

တိုင်းတရားရုံး၏ အမှုတွဲကို လေ့လာရာ၌ အချင်းဖြစ်သက်သေခံပစ္စည်း တရုတ်ချောင်းဆိုးပျောက်ဆေးထုပ်ကို ဦးဘကြည်၏ နေအိမ်မှ ၂၅-၈-၈၉

၁၉၉၂
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
နှင့်
ဦးဘကြည်

ရက်နေ့က ရှာဖွေ ဖမ်းဆီးရမိကြောင်းမှာ အငြင်းမပွားပေ။ ဦးဘကြည်က ယင်းဆေးများကို ဒေါက်တာဌေးနိုင် (ခံပြ-၂)က ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်း၌ ရန်ကုန်သွားသည့် လူကြို ဦးတင့်လွင်ဆိုသူမှ တစ်ဆင့် ဝယ်ယူခဲ့ပြီး မိမိ နေအိမ်၌ အပ်ထားစဉ် အဖမ်းခံရခြင်း ဖြစ်သည်ဟုလည်း မကောင်း၊ မိမိ၏ ဇနီး ချောင်းဆိုးရောဂါအတွက် သောက်သုံးရန်နှင့် ဒေါက်တာဌေးနိုင်၏ ဆေးခန်းတွင်လည်း ဆေးလက်ကျန် များနေသေး၍ ယင်းဆေးများကို မယူသေးခြင်းဖြစ်သည်ဟု လည်းကောင်း ထုချေထားသည်။ ဒေါက်တာဌေးနိုင် (ခံပြ-၂) နှင့် ဦးတင့်လွင် (ခံပြ-၃) တို့ကလည်း ဦးဘကြည်အား ထောက်ခံ ထွက်ဆိုထားကြသည်။

ဒုရဲအုပ် ဦးရဲဝင်းနှင့် အဖွဲ့က ဦးဘကြည်၏ နေအိမ်သို့ ၂၅-၈-၈၉ ရက်နေ့တွင် ဝင်ရောက် ရှာဖွေခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ တရုတ် ချောင်းဆိုးပျောက်ဆိုးများသည် မူးယစ်ဆေးဝါးဖြစ်ကြောင်း ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနက ၉-၃-၈၉ ရက်နေ့တွင် ကြေညာခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်၍ အချင်းဖြစ်ဆေးများကို ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနက ကြေညာပြီးနောက်ပိုင်းတွင်မှ ဦးဘကြည်၏ လက်ဝယ်မှ တွေ့ရှိခြင်းဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားပေါ်ပေါက်သည်။

ထို့ပြင် ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ၂၄-၉-၈၂ ရက်စွဲပါ အမိန့်ကြော်ငြာစာ အမှတ် ၁ တွင် ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံထိုင်း ဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများဥပဒေ၏ နည်းဥပဒေ ၂၊ အပိုဒ် (ခ)၊ အပိုဒ် (၁) (၂) (၃) နှင့် (၄) တို့တွင် ဖော်ပြပါရှိသော အရာဝတ္ထုတစ်ခုခုနှင့် ပြင်ဆင်ဖော်စပ်ထားသော ဆေးဝါး သို့မဟုတ် အခြား အရာဝတ္ထုများကို ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ် ထုံထိုင်း ဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေများ၏ နည်းဥပဒေ ၂၊ အပိုဒ်ခွဲ (ခ) အပိုဒ် (၅) တွင် ဖော်ပြထားသည့် မူးယစ်ထုံထိုင်းဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများအဖြစ် သတ်မှတ် ကြေညာထားသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကိုဒင်းပါရှိသော သက်သေခံ တရုတ်ချောင်းဆိုးသည် မူးယစ်ဆေးဝါးဖြစ်သည်ဟု ထင်ရှား ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသည်။

တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်၌ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနက အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်ပြီး နောက်မှ ယခုကဲ့သို့ ဖမ်းဆီးခြင်းဖြစ်သည်ဟု ထင်ရှားကြောင်း၊ တရားခံသည် ယင်းဆေးများကို အမိန့်ကြော်ငြာစာ မထုတ်ပြန်မီကပင် လက်ဝယ်ထားရှိသည်ဟု ပေါ်ပေါက်ကြောင်း၊ ဒေါက်တာဌေးနိုင်က တရားခံ၏ ဇနီး စားသုံးရန်အတွက် ပေးထားသည်ဟု ပေါ်ပေါက်ကြောင်း၊ အရာဝန်မှ ပေးထားသော ဆေးမှာ မူးယစ်ဆေးလော၊ ရိုးရိုးဆေးလောဟု တရားခံအနေဖြင့် မသိရှိခြင်းမှာ သဘာဝကျကြောင်း၊ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနက မကြေညာမီက ယင်းဆေးများကို လွတ်လွတ်လပ်လပ်ရောင်းဝယ်နိုင်ခြင်းကိုလည်း ထည့်သွင်း စဉ်းစားရမည် ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် သုံးသပ်ကာ မူလတိုင်းတရားရုံး၏ အမှုမှ အပြီးပြတ်လွှတ်သောအမိန့်ကို အတည်ပြုခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

၁၉၉၂
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
နှင့်
ဦးဘကြည်

အထက်၌ ဖော်ပြထားချက်များအရ ဦးဘကြည်၏ လက်ဝယ်မှ အချင်း ဖြစ် တရုတ်ချောင်းဆိုးဆေးများ ဖမ်းဆီးရမိကြောင်းမှာ အငြင်းမပွားပေ။ မည်သူက ပေးထားသည် သို့မဟုတ် အပ်ထားသည်ဖြစ်စေ ၎င်း၏ လက် ဝယ်၌ ထားရှိခြင်းအတွက် ဦးဘကြည်၌ တာဝန်ရှိသည်။ ထို့ပြင် ယင်း ဆေးများမှာ မူးယစ်ဆေးဝါးဖြစ်သည်ဟု ကြေညာထားသည်ကို သိရှိလျက် နှင့် လက်ဝယ်ထားရှိခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ပေါ်ပေါက်သည်။ ၎င်း၏ ဇနီးစား သုံးရန် ဆရာဝန်က ပေးထားခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဦးဘကြည်က ထုချေထား သော်လည်း ဆေးအလုံး (၁၀၀၀)ပါ အထုပ်မှာ တစ်စုံတစ်ရာ စားသုံး ထားသည့် လက္ခဏာမတွေ့ရသောကြောင့် ၎င်း၏ထုချေချက်ကို လက်ခံရန် သင့်မည် မဟုတ်ပေ။

ဦးဘကြည်သည် သက်သေခံ တရုတ် ချောင်းဆိုးပျောက်ဆေးများကို လက်ဝယ်ထားရှိခြင်း မှန်ကန်သော်လည်း ယင်းဆေးများကို ရောင်းချရန် အလိုငှာ လက်ဝယ်ထားရှိခြင်း ဟုတ်မဟုတ် စဉ်းစားရန်လိုအပ်မည် ဖြစ် သည်။ ဦးဘကြည်အနေနှင့် အဆိုပါ ချောင်းဆိုးပျောက်ဆေးကို ရောင်းချ ပါသည်ဟု သက်သေ ထွက်ချက်မရှိပေ။ ထို့ပြင် ယင်းဆေးကို ဒေါက်တာ ဌေးနိုင် (ခံပြ-၂)က ရန်ကုန်မှ ဝယ်ယူပြီး ဦးဘကြည်ထံ အပ်နှံထားသည် ဟုလည်း ပေါ်ပေါက်သည်။ သို့ဖြစ်၍ အဆိုပါဆေးများကို ရောင်းချရန် အလိုငှာ လက်ဝယ်ထားရှိခြင်းမဟုတ်ဘဲ ဒေါက်တာဌေးနိုင် (ခံပြ-၂)က အပ်ထား၍ သိမ်းဆည်းထားပေးသည်လည်း ဖြစ်နိုင်ပေသည်။ မည်သို့ဖြစ်စေ မူးယစ်ဆေးဝါးဖြစ်သည်ကိုသိလျက် လက်ဝယ်ထားရှိခြင်းအတွက် ဦးဘကြည် သည် ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ်ထုံထိုင်းဘေးဖြစ်စေတက်သော ဆေးဝါးများ ဥပဒေပုဒ်မ ၆-က(ခ)အစား ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၆(ခ)ကိုမူ ဖောက်ဖျက် ကျူးလွန်းကြောင်း အခိုင်အမာပေါ်ပေါက်လျက် ရှိသည်။

အယူခံတရားလို ဦးဘကြည်အား အမှုမှ အပြီးအပြတ်လွှတ်သည့် ဧရာ ဝတီတိုင်း တရားရုံး (မြောင်းမြမြို့နယ်စု)၏ အမိန့်နှင့် ယင်းအမိန့်ကို အတည် ပြုသော တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်တို့သည် အမှု၌ ပေါ်ပေါက်ချက်များအရ ဥပဒေနှင့် ညီညွတ်မှုရှိသည်ဟု ဆိုနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။

ထို့ကြောင့် ဤအထူးအယူခံကို ခွင့်ပြုပြီး အယူခံတရားခံ ဦးဘကြည် အား အမှုမှ အပြီးအပြတ် လွှတ်စေရန် ချမှတ်ထားသည့် ဧရာဝတီတိုင်း တရားရုံး (မြောင်းမြမြို့နယ်စု)၏ အမိန့်နှင့် ယင်းအမိန့်ကို အတည်ပြုသော တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်တို့ကို ပယ်ဖျက်၍ ၎င်းအား ၁၉၇၄ ခုနှစ်၊ မူးယစ် ထုံထိုင်း ဘေးဖြစ်စေတက်သော ဆေးဝါးများ ဥပဒေပုဒ်မ ၆(ခ) အရ ထောင်ဒဏ် (၅)နှစ် (ငါးနှစ်တိတိ) ကျခံစေရန် အမိန့် ချမှတ်လိုက်သည်။

ချုပ်ရက်ရှိက ထောင်ဒဏ်ကာလမှ ထုတ်နုတ်ခံစားစေ။

မြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး ဦးကျော်တင့်ရှေ့တွင်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်

နှင့်

မောင်သိန်း (ခ) သိန်းလွင် (ခ) သက်အောင်*

†၁၉၉၂

ဇန်နဝါရီလ

၁၆ ရက်

နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့၏ (၂၀-၇-၈၉) ရက်စွဲပါ အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉၊ အပိုဒ် (၅)ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက် သတ်မှတ်ထားသည့် နေ့ရက်မတိုင်မီက တရားခံပြေးအဖြစ် အမှု စွဲတင်ခဲ့သော်လည်း ယင်းတရားခံအား သတ်မှတ်ထားသော နေ့ရက် နောက်တွင်မှ ဖမ်းဆီး၍ တရားစွဲဆိုတင်ပို့ခြင်းသည် နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့၏ အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉ ပါ အကျိုးခံစားခွင့် ရှိ-မရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့၏ (၂၀-၇-၈၉) ရက် နေ့စွဲပါ အမိန့် အမှတ် ၄/၈၉၊ အပိုဒ် (၅)တွင် ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ (၁၈) ရက် နေ့နှင့် ထိုနေ့မတိုင်မီ ပြစ်မှု တစ်ခုခုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သက်ဆိုင်ရာတရားရုံးများ၌ ကြားနာဆဲ၊ စစ်ဆေး ဆဲ၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုအားလုံးကို ပိတ်သိမ်း၍ တရားခံများအား အမှုမှ ချက်ချင်း လွှတ်ရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားရာ ယင်းသို့ဆိုလျှင် (၁၈-၉-၈၈)ရက် နေ့နှင့် ထိုနေ့မတိုင်မီ တရားစွဲဆိုခံရပြီး ရုံးရှေ့သို့ တရားခံအဖြစ် ရောက်ရှိနေ သော မဒြီးမပြတ်ဘဲ ကြားနာဆဲ၊ စစ်ဆေးဆဲ အမှုအားလုံးကို ပိတ်သိမ်း ကာ တရားခံများအား ချက်ချင်း လွှတ်ရမည်ဟု ညွှန်ကြားထားခြင်းသာ ဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူရမည် ဖြစ်သည်။

ဤအမှုနှင့် ဆက်စပ်လျက်ရှိသည့် တရားခံပြေးအမှုကို (၁၈-၉-၈၈) ရက် နေ့မတိုင်မီက ဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး ပိတ်သိမ်းခဲ့သော်လည်း တရားခံပြေး သက်အောင်အား (၁၈-၉-၈၉)ရက်နေ့တွင်မှ ဖမ်းဆီးမိပြီး (၂၀-၃-၉၀) နေ့က တရားစွဲဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်၍ တရားခံအား (၁၀-၉-၈၈) ရက်နေ့ နောက်ပိုင်းကျမှ တရားစွဲဆိုတင်ပို့ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည့်အလျောက် တရားခံသည်

* ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၄၀၀ (ခ)

† ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၃၂ တွင် ချမှတ်သော (၇-၃-၉၁) ရက်စွဲပါ ပဲခူးတိုင်း (ပဲခူးမြို့နယ်) တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပြင်ဆင်မှု။

၁၉၉၂
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
နှင့်
မောင်သိန်း(ခ)
သိန်းလှိုင်(ခ)
သက်အောင်

နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့၏ အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉ ပါ အကျိုးခံစားခွင့်များကို ခံစားခွင့်ရှိသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

လျှောက်ထားသူအတွက် - ဦးမျိုးချစ်၊ လက်ထောက် ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ရွှေနေချုပ်ရုံး
လျှောက်ထားခံရသူအတွက် - ဦးကျော်ငြိမ်း၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
တရားရေးအကြံပေး - ဦးဘသန်း၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ တရားရုံးချုပ်

ပဲခူးတိုင်းတရားရုံး(ပဲခူးမြို့နယ်စု)ဖြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီး အမှတ် ၃၂ / ၉၀ သည် နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေး အဖွဲ့၏ (၂၀-၇-၈၉) ရက်စွဲပါ အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉ အပိုဒ်(၅)နှင့် အကျုံးဝင်သဖြင့် ယင်းအမှုကို ပိတ်သိမ်းပြီး တရားခံ သက်အောင်အား ပြန်လွှတ်ထားကြောင်း ချမှတ်ခဲ့သည့် တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကို ရွှေနေချုပ်ရုံးက မကျေနပ်သောကြောင့် တရားရုံးချုပ်သို့ ဤပြင်ဆင်မှုကို တင်သွင်းခြင်း ဖြစ်သည်။

အမှုမှာ (၁-၆ ၈၂) ရက်နေ့ ည (၁၀) နာရီ အချိန်ခန့်တွင် ဒိုက်ဦး မြို့နယ် ပလိပ်ကွင်းကျေးရွာနေ ဦးထောပတ်၏ နေအိမ်သို့ လူဆိုးများ ဝင်ရောက် ဓားပြတိုက်ရာ ဦးထောပတ်၏ သား ကိုရင်မောင်မှာ လူဆိုး ဓားပြများမှ သေနတ်နှင့်ပစ်၍ သေဆုံးသွားပြီး ငွေနှင့်ပစ္စည်း စုစုံပေါင်း သုံးထောင် ငါးရာကျပ်ပါသွား၍ ဒိုက်ဦးရဲစခန်းတွင် အမှုဖွင့် တိုင်ကြားခဲ့ရာမှ ပေါ်ပေါက်လာသော အမှု ဖြစ်သည်။

ရွှေနေချုပ်ရုံးက အဓိက ပြင်ဆင်မှုအကြောင်းပြချက်အဖြစ်တင်ပြရာ၌ ဤအမှုနှင့် ဆက်စပ်သည့် တရားခံပြေး အမှုဖြစ်သော ဒိုက်ဦးမြို့နယ် တရားရုံး၊ ဖြစ်မှုဆိုင်ရာ အထွေထွေမှု အမှတ် ၃၇/၈၂ မှာ (၂၄-၇-၈၂) နေ့တွင် တရားရုံးက လက်ခံစစ်ဆေးခဲ့၍ နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉ နှင့် အကျုံးဝင်သော်လည်း ဤအမှုမှ တရားခံ မောင်သိန်း(ခ)သိန်းလှိုင်(ခ)သက်အောင်သည် ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေရာမှ (၁၀-၉-၈၉)ရက်နေ့တွင် ပြန်လည် ဖမ်းဆီးမိပြီး(၂၀-၃-၉၀) ရက်နေ့ကျမှ ပဲခူးတိုင်း၊ ဒုတိယတိုင်းတရားသူကြီးရုံးသို့ တရားစွဲတင်၍ အမှုလက်ခံစစ်ဆေးခဲ့သဖြင့် နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉ ပါ အကျိုးခံစားခွင့်နှင့် အကျုံးဝင်ခြင်းမရှိပါဘဲ အမှုကို ပိတ်သိမ်းလိုက်ခြင်းသည် မှားယွင်းကြောင်း ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

ကာလစည်းကမ်းသတ်ရက် (၁)လနှင့် (၂၆) ရက် ကျော်လွန်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍လည်း ခွင့်ပြုပါရန် ရွှေနေချုပ်ရုံးမှ ကျမ်းကျိန်ချက်ကိုပါ တစ်ပါတည်း တင်ပြထားကြောင်းတွေ့ရှိရာ ယင်းကျမ်းကျိန်ချက်ပါ အချက်အလက်တို့မှာလည်း ခိုင်လုံကြောင်း တွေ့ရှိရသဖြင့် ခွင့်ပြုသည်။

နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့၏ (၂၀-၇-၈၉) ရက်
နေ့စွဲပါ အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉၊ အပိုဒ် ၅ တွင် ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ
(၁၈)ရက်နေ့နှင့် ထိုနေ့မတိုင်မီ ပြစ်မှုတစ်ခုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သက်ဆိုင်ရာ
တရားရုံးများ၌ ကြားနာဆဲ၊ စစ်ဆေးဆဲ၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုအားလုံးကို
ပိတ်သိမ်း၍ တရားခံများအား အမှုမှ ချက်ခြင်းလွှတ်ရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထား
ရာ ယင်းသို့ဆိုလျှင် (၁၈-၉-၈၈) ရက်နေ့နှင့် ထိုနေ့မတိုင်မီ တရားစွဲဆို
ခံရပြီး ရုံးရှေ့သို့ တရားခံအဖြစ်ရောက်ရှိနေသော မပြီးမပြတ်ဘဲ ကြားနာဆဲ၊
စစ်ဆေးဆဲ အမှုအားလုံးကို ပိတ်သိမ်းကာ တရားခံများအား ချက်ခြင်းလွှတ်
ရမည်ဟု ညွှန်ကြားထားခြင်းသာ ဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူရမည် ဖြစ်သည်။

၁၉၉၂
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
နှင့်
မောင်သိန်း(ခ)
သိန်းလှိုင်(ခ)
သက်အောင်

ဤအမှုနှင့် ဆက်စပ်လျက်ရှိသည့် တရားခံပြေးအမှုကို (၁၈-၉-၈၈)ရက်
နေ့ မတိုင်မီက ဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး ပိတ်သိမ်းခဲ့သော်လည်း တရားခံပြေး
မောင်သိန်း(ခ)သိန်းလှိုင်(ခ)သက်အောင်အား (၁၀-၉-၈၉)ရက်နေ့တွင်
မှ ဖမ်းဆီးမိပြီး (၂၀-၃-၉၀)နေ့က တရားစွဲဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်၍ တရားခံအား
(၁၈-၉-၈၈) ရက်နေ့ နောက်ပိုင်းကျမှ တရားစွဲဆိုတင်ပို့ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည့်
အလျောက် တရားခံသည် နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့
၏ အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉ ပါအကျိုးခံစားခွင့်များကို ခံစားခွင့်ရှိသည်ဟု မဆို
နိုင်ပေ။

ထို့ကြောင့် ဤပြင်ဆင်မှုကို ခွင့်ပြုပြီး ဝဲခူးတိုင်းတရားရုံး (ဝဲခူးမြို့နယ်စု)၏
အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ရာ တရားခံ မောင်သိန်း(ခ) သိန်းလှိုင်(ခ)သက်အောင်
အား ဆက်လက်စစ်ဆေးရန် ဝဲခူးတိုင်းတရားရုံးအား ညွှန်ကြားလိုက်ကြောင်း
အမိန့်ချမှတ်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာအထူးအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီးချုပ် ဦးအောင်တိုး၊ တရားသူကြီးများ
ဖြစ်ကြသော ဦးကျော်တင့်၊ ဦးမျိုးထွန်းလင်း၊ ဦးကျော်ဝင်း၊
ဦးစောင့်မြင် နှင့် ဦးသန်းဖေတို့ ရှေ့တွင်

† ၁၉၉၂
ဒီဇင်ဘာလ
၁၀ ရက်

မောင်ဖိုးတော (ခ) ငွေစိုး
နှင့်
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်*

ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၃ နှင့် ၄၃၉- အယူခံရုံးအနေဖြင့်
တရားခံအပေါ် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ရာ၌ မူလရုံး၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်
အာဏာထက်ပို၍ အပြစ်ဒဏ်ကို သတ်မှတ်ခြင်း ပြုနိုင်-မပြုနိုင်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၃ (၁) (က)
တွင် အမှုမှအပြီးအပြတ်လွှတ်သော အမိန့်အပေါ် အယူခံခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍
လည်းကောင်း၊ ပုဒ်မ ၄၂၃ (၁) (ခ) တွင် ပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ထားသည့်
အမိန့်အပေါ် အယူခံခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍လည်းကောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။
၎င်းအနက် ပုဒ်မ ၄၂၃ (၁) (က) အရ အယူခံသောအမှုတွင် တရားခံအပြစ်
ရှိကြောင်း တွေ့ရလျှင် ၎င်းအား ဥပဒေနှင့်အညီ ပြစ်ဒဏ် ချမှတ်နိုင်သည်ဟု
ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၃ (၁) (ခ) အရ အယူခံသော
အမှုတွင်မူ ခြွင်းချက်တစ်ရပ်အဖြစ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၆
ပုဒ်မခွဲ (၃) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲ ပြစ်ဒဏ်ကို တိုးမပေး
နိုင်ဟု အယူခံတရားရုံး၏ အာဏာကို ကန့်သတ်ထားသည်။

အယူခံတရားရုံး၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်ကို ဖော်ပြသော ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး
ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၃ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအားလုံး၏ သဘောကို ခြုံငုံ စဉ်းစား
ပါက တရားခံအပေါ် ပြစ်ဒဏ် စီရင်မည်ဆိုပါလျှင် မူလ အမှုစစ်ရသော
တရားရုံးက ချမှတ်နိုင်သည့် အပြစ်ဒဏ်နှင့် ပတ်သက်သော အာဏာထက်
ပို၍ အပြစ်ဒဏ်ကို သတ်မှတ်ခြင်းပြုနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ တရားခံအား မူလ
အမှုစစ်သော တရားရုံးမှ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခဲ့ပါမူ တရားခံသည် မူလအမှု
စစ်သော တရားရုံးက ချမှတ်နိုင်သည့် ပြစ်ဒဏ်အထိသာ ကျခံနိုင်မည် ဖြစ်
သည့် အလျောက် မူလ အမှုစစ်သော တရားရုံးက အပြီးအပြတ်လွှတ်သော
အမှုတွင် အယူခံတရားရုံးအနေဖြင့်လည်း ထိုမူလအမှုစစ်သော တရားရုံးက

* ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထူးအယူခံမှု အမှတ် ၁၀
† ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအယူခံမှု အမှတ် ၁၀၅၂ တွင် ချမှတ်သော
(၂၆-၂-၉၂) ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်ကို အထူးအယူခံမှု၊

ချမှတ်နိုင်သော ပြစ်ဒဏ်ထက်ပိုမို၍ တရားခံအပေါ် ချမှတ်ခြင်း မပြုသင့်သည့် သဘောဖြစ်ပေသည်။

- အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးခင်မောင်လှ၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- အယူခံတရားခံအတွက် - ဦးဟန်ရီ၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး၊
ရှေ့နေချုပ်ရုံး
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးဘဟန်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊
တရားရုံးချုပ်

၁၉၉၂
မောင်ဖိုးတော
(ခ) ငွေစိုး
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

စစ်ကိုင်းမြို့နယ် တရားရုံးပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီး အမှတ် ၅၀၄ / ၉၀ တွင် တရားခံ ဖိုးတော (ခ) ငွေစိုး၊ တင်ရှေ့၊ ထင်ကျော်၊ သောင်းညွန့်၊ ဒေါ်ပုတ်၊ မဇော်နှင့် မရေးတို့အား အမှုမှ အပြီးအပြတ်လွှတ် သည်။ ၎င်းအနက် တရားခံ ဖိုးတော (ခ) ငွေစိုးအား အမှုမှ အပြီးအပြတ် လွှတ်သောအမိန့်ကို ရှေ့နေချုပ်ရုံးက မကျေနပ်၍ တရားရုံးချုပ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အယူခံမှု အမှတ် ၁၀၅၂ / ၉၁ တွင် အယူခံတင်သွင်းခဲ့ရာ တရားရုံးချုပ်က မူလအမှုစစ်သော တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး တရားခံ ဖိုးတော (ခ) ငွေစိုးအား ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၂၄ အရ ထောင်ဒဏ် (၂) နှစ် ကျခံ စေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်းအမိန့်ကို တရားခံ ဖိုးတော (ခ) ငွေစိုးက မကျေနပ်၍ အထူးအယူခံကို တင်သွင်းခြင်း ဖြစ်သည်။

အမှုမှာ ၃၀-၅-၉၀ ရက်နေ့ည (၉) နာရီ အချိန်ခန့်တွင် စစ်ကိုင်းမြို့ ရွာထောင်ရွှေသမား ရပ်ကွက်နေ ဦးရီ၏ နေအိမ်တွင် ငှားရမ်း နေထိုင်သော မြင့်ဆွေ၊ မပြည့်၊ ဒေါ်ပုတ်၊ မရေး၊ ထင်ကျော်၊ သောင်းညွန့်၊ ဖိုးတောနှင့် တင်ရှေ့တို့သည် ရန်ဖြစ်ကြကြောင်း၊ အိမ်ရှင် ဦးရီနှင့် သားဖြစ်သူ သောင်းငွေ တို့က သွားရောက် ဖြန်ဖြေရာ ဖိုးတောမှ သောင်းငွေအား ဓားဖြင့် ခုတ် ကြောင်း၊ ဦးရီက သားဖြစ်သူအား သွားပွေ့သည့်အခါ ဦးရီကိုလည်း ဖိုးတောမှ ဓားဖြင့် ဆက်ခုတ်သဖြင့် ဒဏ်ရာများရရှိခဲ့ကြောင်းဖြင့် ဦးရီက စစ်ကိုင်းရဲစခန်းသို့ တိုင်ကြားရာမှ အမှုစတင်ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

ယခုအမှု၌ အဓိက ဆုံးဖြတ်ရမည့်ပြဿနာမှာ အယူခံတရားရုံးသည် မူလ အမှုစစ်သော တရားရုံး တရားသူကြီး၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာကို ကျော်လွန်၍ တရားခံတစ်ဦးအပေါ် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းမှာ ဥပဒေနှင့် ညီမညီပင် ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုက အဓိက အယူခံအကြောင်းပြချက်အဖြစ် တင်ပြရာ၌ မူလအမှုစစ်သော တရားရုံးတရားသူကြီးသည် ဒုတိယတန်း အာဏာသာ ရှိသောကြောင့် ထောင်ဒဏ် (၆) လသာ ချမှတ်နိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း၊ ပြစ်မှု ဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၁ (၁) (က) အရ တရားသေလွှတ်သည့် အမိန့်အပေါ် အယူခံရုံး၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်သည် မူလ အမှုစစ်သော တရားရုံး တရားသူကြီး၏ အာဏာထက် ကျော်လွန်၍ ချမှတ်ပိုင်ခွင့်မရှိကြောင်း၊ သို့ပါ

၁၉၉၂
မောင်ဖိုးတော
(ခ) ငွေစိုး
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

လျက် တရားခံအား ထောင်ဒဏ် (၂) နှစ် ချမှတ်ထားခြင်းမှာ ဥပဒေအရ မှန်ကန်ခြင်းမရှိကြောင်း၊ အမှုတွင် ရှေ့နောက်မညီ မယုံကြည်ထိုက်သော အယူခံတရားလိုအား ထိခိုက်နစ်နာစေသည့်သက်သေထွက်ချက် အချို့ကိုသာ ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်ထားခြင်းမှာ မှားယွင်းလျက်ရှိကြောင်းဖြင့် တင်ပြသည်။

အယူခံတရားလို၏ အဓိက အယူခံအကြောင်းပြချက်နှင့် တောင်းဆိုသော သက်သာခွင့်တို့ကို လေ့လာသော် တရားခံအား ပြစ်မှုသင်ရှား တွေ့ရှိသော တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်ကို မကျေနပ်ခြင်းထက် မူလ အမှုစစ်သောတရားရုံး တရားသူကြီး၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာကို ကျော်လွန်ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို မကျေနပ်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိရသည်။ ယင်း ဥပဒေပြဿနာကို ယခု အမှု၌ အဓိက စဉ်းစားဆုံးဖြတ်သွားရန် ဖြစ်သည်။

ယင်း ကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၃၂ (၁) တွင်—

“ထို့နောက်တွင် တရားရုံးသို့ အမှုတွဲမရောက်ရှိသေးလျှင် ထို အမှုတွဲမှတ်တမ်းကို အယူခံတရားရုံးက တောင်းခေါ်ရမည်။ အဆိုပါ အမှုတွဲမှတ်တမ်းကို ဖတ်ရှုလေ့လာပြီးနောက် အယူခံတရားလို နှင့် ၎င်း၏ရှေ့နေတို့ ရောက်ရှိလျှင် ၎င်းတို့ကို ကြားနာ၍ အစိုးရ ရှေ့နေ ရောက်ရှိလျှင်လည်း ၎င်းအား ကြားနာပြီးနောက် ပုဒ်မ ၄၁၇ အရ အယူခံမှုတွင် အကယ်၍ တရားခံရောက်ရှိလျှင် ၎င်းအား ကြားနာပြီး အမှုတွင် စွက်ဖက်ရန် လုံလောက်သောအကြောင်း မရှိဟု ထင်မြင်ပါက အယူခံမှုကို ပယ်ပစ်နိုင်သည် သို့မဟုတ်—

(က) အမှုမှာ အပြီးအပြတ်လွှတ်သည့်အမိန့်ကို အယူခံသည့်အမှု တွင် ၎င်းအမိန့်ကို ပယ်ဖျက်၍ ထပ်မံစုံစမ်းစစ်ဆေးရန် ဖြစ်စေ၊ ပြန်လည်စစ်ဆေးရန် ဖြစ်စေ၊ စစ်ဆေးစီရင်ရန်အတွက် လွှဲအပ်တင်ပို့ရန်ဖြစ်စေ ညွှန်ကြားနိုင်သည်။ သို့မဟုတ် ၎င်း တွင် အပြစ်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိပါက ဥပဒေနှင့်အညီ ပြစ်ဒဏ် ချမှတ်နိုင်သည်။”

ဟု အယူခံတရားရုံး၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာကို သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

ယခု အမှု၌ တရားခံ မောင်ဖိုးတော (ခ) ငွေစိုးအား မူလ အမှုစစ်သော တရားရုံးက အမှုမှ အပြီးအပြတ်လွှတ်သည့် အမိန့်အပေါ် ရှေ့နေချုပ်ရုံးက မကျေနပ်၍ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၇ အရ အယူခံတင်သွင်းသော အမှုတွင် တရားရုံးချုပ်က မူလအမှုစစ်သော တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး ၎င်းအား ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၂၄ အရ ထောင်ဒဏ် (၂) နှစ်ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၄၃၉ (၁)တွင် တရားရုံးချုပ်၏ ပြင်ဆင်မှုအာဏာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဖော်ပြရာ၌-

၁၉၉၂
မောင်စိုးတော
(၁)ငွေစိုး
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

“စစ်ဆေးစီရင်သည့် အမှုတွဲကို တောင်းခေါ်သော အမှုတွင် ဖြစ်စေ၊ အခြားနည်းဖြင့် သိရှိရသော အမှုတွင်ဖြစ်စေ၊ တရားလွှတ်တော်၊ ပြည်နယ် သို့မဟုတ် တိုင်းတရားရုံးသည် ပုဒ်မ ၄၂၃၊ ၄၂၆၊ ၄၂၇ နှင့် ၄၂၈ တို့အရ အယူခံရုံးအား အပ်နှံထားသည့် အာဏာ တစ်ရပ်ရပ်ဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၃၃၈ အရ တရားရုံးအား အပ်နှံထားသော အာဏာကိုဖြစ်စေ မိမိသဘောအတိုင်း သုံးစွဲခွင့်ရှိသည့် အမြင် ပြစ်ဒဏ်ကို တိုးမြှင့်နိုင်သည်။ ပြင်ဆင်တရားရုံးတွင် ပါဝင်သော တရားသူကြီးသည် အညီအမျှ သဘောထားကွဲလွဲလျှင် ပုဒ်မ ၄၂၉ တွင် ပြဋ္ဌာန်းပါရှိသည့် နည်းလမ်းအတိုင်း အမှုကို စီရင်ဆုံးဖြတ် ရမည်”

ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

ထို့ပြင် ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၄၃၉ (၃)တွင်-

“ဤပုဒ်မအရ ချမှတ်သည့်ပြစ်ဒဏ်ကို ပုဒ်မ ၃၄ အရမှ တစ်ပါး အခြားနည်းဖြင့် ဆောင်ရွက်သည့် ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက ချမှတ်ခဲ့လျှင် ယင်းတရားရုံးသည် တရားခံကျူးလွန်ခဲ့သည်ဟု မိမိထင်မြင်သော ပြစ်မှုအတွက် ပထမတန်းအာဏာရ ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက ယင်းပြစ်မှုအတွက် ချမှတ်နိုင်သည့် ပြစ်ဒဏ်ထက် ပိုမိုကြီးလေးသော ပြစ်ဒဏ်ကို တရားခံအပေါ် မချမှတ်ရ”

ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

ဖော်ပြပါ ပုဒ်မ၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်သည် တရားရုံးချုပ်၏ ပြင်ဆင်မှုအာဏာကို ဖော်ပြထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤပြဋ္ဌာန်းချက်အရဆိုလျှင် ပြင်ဆင်မှုတရားရုံးအနေဖြင့် အယူခံတရားရုံးအား အပ်နှံထားသော အာဏာများကို ကျင့်သုံးပိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း ဖော်ပြထားခြင်း ဖြစ်သည်။

ရှေ့နေချုပ်ရုံးအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သော ဥပဒေအရာရှိက ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၃ (၁) (က)တွင် အမှုမှ အပြီးအပြတ် လွှတ်သည့် အမိန့်ကို အယူခံသည်ကိစ္စကို ဖော်ပြထားပြီး ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၃ (၁) (ခ)တွင် တရားခံအား ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ထားသည့် အမိန့်အပေါ် အယူခံခြင်းကိစ္စကို ဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ အမှုမှ အပြီးအပြတ်လွှတ်သည့် ကိစ္စအတွက် အယူခံရုံးမှ မည်ရွေးမည်မျှ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရမည်ဟု ဖော်ပြထားကြောင်း၊ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်သည့် အမိန့်ကို မကျေနပ်၍ တင်သွင်းသည့် အယူခံမှုတွင် မူလအမှုစစ်သော တရားရုံး၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာ ထက် ကျော်လွန်၍ ပြစ်ဒဏ်မချမှတ်ရဟု ပြဋ္ဌာန်းထားကြောင်း ယခုအမှုမှာ

၁၆၆၊
မောင်ဖိုးတော
(ခ)ငွေစိုး
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

အမှုမှ အပြီးအပြတ်လွှတ်သော အမိန့်ကို အယူခံသည့်အမှု ဖြစ်သောကြောင့် အထက်ဖော်ပြပါ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၃ (၁) (က) တွင် ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်သည် ဥပဒေအရ မှားယွင်းခြင်း မရှိကြောင်းဖြင့် လျှောက်လဲတင်ပြသွားသည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၃ (၁) (က) တွင် အမှုမှ အပြီး အပြတ်လွှတ်သော အမိန့်အပေါ် အယူခံခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍လည်းကောင်း၊ ပုဒ်မ ၄၂၃ (၁) (ခ) တွင် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ထားသည့် အမိန့်အပေါ် အယူခံ ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍လည်းကောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ၎င်းအနက် ပုဒ်မ ၄၂၃ (၁) (က) အရ အယူခံသောအမှုတွင် တရားခံအပြစ်ရှိကြောင်း စေ့ ရလျှင် ၎င်းအား ဥပဒေနှင့် အညီ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်နိုင်သည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထား သည်။ ၎င်းဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၃ (၁) (ခ) အရ အယူခံသော အမှုတွင်မူ ခြွင်းချက်တစ်ရပ်အဖြစ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၆ ပုဒ်မခွဲ (၃) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲ ပြစ်ဒဏ်ကို တိုးမပေးနိုင်ဟု အယူခံ တရား ရုံး၏ အာဏာကို ကန့်သတ်ထားသည်။

အယူခံတရားရုံး၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်ကို ဖော်ပြသော ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၃ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအားလုံး၏ သဘောကို မြှင့် စဉ်းစား ပါက တရားခံအပေါ် ပြစ်ဒဏ်စီရင်မည်ဆိုပါလျှင် မူလအမှုစစ်သော တရား ရုံးက ချမှတ်နိုင်သည့် ပြစ်ဒဏ်နှင့် ပတ်သက်သော အာဏာထက်ပို၍ အပြစ် ဒဏ်ကို သတ်မှတ်ခြင်းပြုနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ တရားခံအား မူလ အမှုစစ် သော တရားရုံးမှ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခဲ့ပါမူ တရားခံသည် မူလအမှုစစ်သော တရားရုံးက ချမှတ်နိုင်သည့် ပြစ်ဒဏ်အထိသာ ကျခံနိုင်မည် ဖြစ်သည့် အလျောက် မူလအမှုစစ်သော တရားရုံးက အပြီးအပြတ်လွှတ်သော အမှု တွင် အယူခံ တရားရုံးအနေဖြင့်လည်း ထိုမူလ အမှုစစ်သော တရားရုံးက ချမှတ်နိုင်သော ပြစ်ဒဏ်ထက်ပို၍ တရားခံအပေါ် ချမှတ်ခြင်းမပြုသင့်သည့် သဘော ဖြစ်ပေသည်။

တရားရုံးချုပ်သည် မူလအမှုစစ်သော တရားရုံး၏ အာဏာကို မထောက် ထားဘဲ ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို ပြစ်ဒဏ်မသတ်မှတ်သင့်သည့် သဘောကို ဆိုလို ခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းကို အယူခံသည့် အမှုများတွင် မူလအမှုစစ်သော တရားရုံးက ချမှတ်ထားသော ပြစ်ဒဏ်ကို အယူခံတရား ရုံးအနေဖြင့် တိုးမြှင့်ခြင်းမပြုနိုင်ပေ။ ထိုနည်းတူပင် ပြစ်ဒဏ်ကို တိုးမြှင့်ပေး သင့်ကြောင်း၊ ပြင်ဆင်မှုတရားရုံးက ထင်မြင် ယူဆသည့်တိုင်အောင် ပြစ်မှု ဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၃၉ (၃) အရ မူလအမှုစစ်သော တရားရုံး၏ အာဏာသည် အထူးအာဏာမဟုတ်ခဲ့လျှင် ပထမတန်းအာဏာက ချမှတ် နိုင်သော ပြစ်ဒဏ်ထက် ပို၍ ပြင်ဆင်မှုတရားရုံးက ပြစ်ဒဏ်ကို တိုးမြှင့်မပေး နိုင်ချေ။ ထို့ကြောင့် အယူခံတရားရုံးကပင် ဖြစ်စေ၊ ပြင်ဆင်မှုတရားရုံး

ကပင် ဖြစ်စေ တရားခံကို ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်လျှင် ဥပဒေက သတ်မှတ်ထားသော ပြစ်ဒဏ် ဘောင်အတွင်းက ဖြစ်စေကာမူ အထက်တရားရုံး၏ အာဏာကို အတိုင်းအဆမရှိ မကျင့်သုံးစေလိုသည့် သဘောပင် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ရှေ့နေချုပ်ရုံးက ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၃ (၁) (က) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ ဥပဒေဘောင်အတွင်းက ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်နိုင်ကြောင်း တင်ပြချက်ကို ကျွန်ုပ်တို့ လက်မခံနိုင်ပေ။ အထက်တရားရုံးက ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရာတွင် မူလ အမှုစစ်သော တရားရုံး၏ အာဏာကို ထောက်ထားပြီး ပြစ်ဒဏ် သတ်မှတ်သင့်သည်ဟု သဘောရရှိသည့်အလျောက် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် နှင့် ဆရက်အာမတ်ပီ (၆)² စီရင်ထုံးပါ လမ်းညွှန်ချက်ကို ဆက်လက် လိုက်နာရန် သဘောတူသည်။

၁၉၉၂
မောင်ဖိုးတော
(ခ)ငွေစိုး
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

တရားခံ မောင်ဖိုးတောသည် ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်ဟု မူလ အမှုစစ်သော တရားရုံးက ကောက်ယူပြီး ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်မည့်ဆိုလျှင် အလွန်ဆိုး ထောင်ဒဏ် (၆) လ အထိသာ ချမှတ်ခံရမည် ဖြစ်သည်။ ထိုထက်ပို၍ ကျခံရန် အကြောင်းမရှိပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် မူလ အမှုစစ်သော တရားရုံး တရားသူကြီးသည် ဒုတိယတန်း အာဏာသာ ရရှိထားသူဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ သို့ပါလျက် တရားခံ မောင်ဖိုးတောအား မူလ အမှုစစ်သော တရားရုံးက အမှုမှ အပြီးအပြတ်လွှတ်သော အမိန့်ကို မကျေနပ်၍ တင်သွင်းလာသည့် အယူခံမှုတွင် ၎င်းအား ထောင်ဒဏ် (၂) နှစ် ချမှတ်ခြင်းသည် တရားခံအတွက် တရားမျှတမှုရှိသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

ထို့ကြောင့် ဤအထူးအယူခံကို ခွင့်ပြုပြီး တရားရုံးချုပ်က အယူခံတရားလို မောင်ဖိုးတော (ခ) ငွေစိုးအပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၂၄ အရ ပြစ်မှု ထင်ရှားတွေ့ရှိသော အမိန့်ကို အတည်ပြု၍ ပြစ်ဒဏ် သတ်မှတ်ချက်ကိုမူ ထောင်ဒဏ် (၂) နှစ်အစား ထောင်ဒဏ် (၆) လ (ခြောက်လတိတိ) သာ ကျခံစေရန် ပြင်ဆင် အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

(၁) ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံး စာ-၁၄၁၁။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာအထူးအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီးချုပ် ဦးအောင်တိုး၊ တရားသူကြီးများ
ဖြစ်ကြသော ဦးကျော်တင့်၊ ဦးမျိုးထွန်းလင်း၊ ဦးကျော်ဝင်း
ဦးအောင်မြင် နှင့် ဦးသန်းပေ တို့ရှေ့တွင်

†၁၉၉၂
မေလ ၂၀ ရက်

ဦးသင်္ကြံ
နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ (၂)*

ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၁ (၂) - ပြစ်မှုမကင်းသော
ယုံကြည် အပ်နှံရေးဇောက်ချက်မှ - စွပ်စွဲခံရသူ ပစ္စည်းလက်ခံရာ
သို့မဟုတ် ပစ္စည်းဆက်လက်ထားရှိရာ နယ်မြေအတွင်း စီရင်ပိုင်ခွင့်
ရှိသည့် တရားရုံးက စစ်ဆေးစီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ယခုအမှုမှတစ်ဆင့် ပြစ်မှုမကင်းသော သံကြွေအိမ်နဲ့ရေး
ဇောက်ချက်မှဖြစ်၍ ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၀ အရ စွပ်စွဲမှုဖြစ်သည်။
ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၁(၂)ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ အလားတူ
အမှုမျိုးကို စွပ်စွဲခံရသူ ပစ္စည်းလက်ခံရာ သို့မဟုတ် ပစ္စည်းဆက်လက်
ထားရှိရာအရပ်ရှိ စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိသော တရားရုံးက စီရင်ပိုင်ခွင့် ရှိသည်။
အိဆာသည် ပစ္စည်းများကို မန္တလေးမြို့၌ လက်ခံရယူခဲ့သည်ဟု ဆိုခြင်း
ကြောင့် ယခုအမှုအား မန္တလေးအရှေ့မြောက်မြို့နယ် တရားရုံးက စစ်ဆေး
စီရင်ခြင်းသည် ဖော်ပြပါ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၁(၂) ပါ
ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် ညီညွတ်မှုရှိသည်။ အလားတူပင် ပစ္စည်းဆက်လက်ထား
ရှိရာအရပ်ဖြစ်သော ပုဇွန်တောင်မြို့နယ် တရားရုံး၌ စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းသည်
လည်း ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် ညီညွတ်မှုရှိသည်။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး
ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇၇ အရ ပြစ်မှုတိုင်းကို သာမန်အားဖြင့် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာ
အရပ်ရှိ စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိသော တရားရုံးက စီရင်ရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားရာ
တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်သည် ဥပဒေအရ မှားယွင်းသည်ဟုကား ဆိုနိုင်မည်
မဟုတ်ပေ။

* ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထူးအယူခံမှု အမှတ် ၁
† ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထွေထွေမှု အမှတ် ၄၆ တွင် ချမှတ်သော
(၂၅-၉-၉၁) ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်ကို အထူးအယူခံမှု။

အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးသိန်းဟန်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
အယူခံတရားခံများအတွက် - ၁။ ဦးအောင်စိန်၊ ဒုတိယ ညွှန်ကြား
ရေးမှူး၊ ရှေ့နေချုပ်ရုံး
၂။ ဦးထင်ရှေ့၊ ထရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
တရားရေးအကြံပေး - ဦးဘဟန်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊
တရားရုံးချုပ်

၁၉၉၂
ဦးဘကြိုင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
၁၂(၂)

အယူခံတရားလိုက အဓိက အကြောင်းပြချက်အဖြစ် တင်ပြရာ၌ ဖြစ်မှု
မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေး ဖောက်ဖျက်မှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စစ်ဆေး
စီရင်ရန် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၁ (၂) တွင် သီးခြားပြဋ္ဌာန်း
ထားကြောင်း၊ ယင်းပြဋ္ဌာန်းချက်သည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ
၁၇၇ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို လွှမ်းမိုးကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ ပုဒ်မ ၁၇၇ ကိုသာ
ကိုးကား ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည့် တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်သည် မှားယွင်းကြောင်း၊
အီဆာ၏ အရောင်းစာရင်းကို မန္တလေး၌ ခေါ်ယူ စစ်ဆေးရာမှ အမှုပေါ်
ပေါက်လာရခြင်းဖြစ်၍ ပုဒ်မ ၁၀၁ (၂) အရ ပစ္စည်းလက်ခံရာ မန္တလေး၌
ဖြစ်စေ၊ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာ ရန်ကုန်၌ ဖြစ်စေ စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း၊ သို့ပါ
လျက် တရားရုံးချုပ်က ပုဒ်မ ၁၇၇ ကို ကိုးကားပြီး ရန်ကုန်၌သာ စီရင်ပိုင်ခွင့်
ရှိသည်ဟု ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းမှာ အထင်အရှား မှားယွင်းလျက်
ရှိကြောင်း၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၂ နှင့်လည်း ညီညွတ်မှု
မရှိကြောင်း၊ တရားလိုပြသက်သေအားလုံးနီးပါး စစ်ဆေးပြီးသည့် အဆင့်
ရောက်မှ အမှုကို ရုံးပြောင်း စစ်ဆေးခွင့်ပြုခဲ့ခြင်းကြောင့် မလိုလားအပ်ဘဲ
နှောင့်နှေး ကြန့်ကြာစေခဲ့ကြောင်းဖြင့် တင်ပြထားသည်။

မိန့်နယ်တရားရုံး၏ အမှုတွဲကို လေ့လာရာ၌ အီဆာ (ခ) ချစ်မြင့်သည်
ဦးဘကြိုင်၏ လခစား အရောင်းစာရေးဖြစ်ပြီး ရန်ကုန်ရှိ ဦးဘကြိုင်၏ ဆိုင်ခွဲ
ကို တာဝန်ယူရသူဖြစ်သည်။ ၎င်း၏ အရောင်းစာရင်းဇယားများကို စစ်ဆေး
ကြည့်ရှုရာ ၁၂-၁၀-၈၉ နေ့မှ ၃၀-၇-၉၀ နေ့ထိ အီဆာမှ မန္တလေးရှိ
ဦးဘကြိုင်၏ ပင်မဆိုင်မှ ထုတ်ယူသွားသော စက်ပစ္စည်း တန်ဖိုးပေါင်းမှာ
၇၆၀၄၈၅၉ ကျပ်ရှိရာ ၎င်းအနက်မှ ငွေ ၆၉၀၅၈၅၉ ကျပ်ကိုသာ အပ်နှံ
နိုင်ပြီး ကျန်ငွေ ၆၉၉၀၀၀ ကျပ်ကို ကိုယ်ကျိုးအလွဲသုံးစားပြုခဲ့သည်ဟု ချစ်မြင့်
ထားသည်။ အီဆာသည် မန္တလေး အရှေ့မြောက်မိန့်နယ်တွင် ပစ္စည်းလက်ခံ
ထုတ်ယူခဲ့ပြီး ယင်းပစ္စည်းများကို ရန်ကုန် ပုဇွန်တောင်၌ ထားရှိ ရောင်းချခဲ့
ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၀၁ (၂) တွင်-

“ပြစ်မှုမကင်းသော ပစ္စည်းအလွဲသုံးစားပြုမှုကို သို့မဟုတ် ပြစ်မှု
မကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေး ဖောက်ဖျက်မှုကို ယင်း ပြစ်မှုဖြစ်ရ
သည့် ပစ္စည်းအနက် မည်သည့်အစိတ်အပိုင်းကို မဆို စွပ်စွဲခံရသူ
လက်ခံရာ သို့မဟုတ် ဆက်လက်ထားရှိရာ နယ်မြေအတွင်း စီရင်ပိုင်
ခွင့် အာဏာရှိသော တရားရုံးက ဖြစ်စေ၊ ယင်း ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာ
နယ်မြေအတွင်း စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာရှိသည့် တရားရုံးက ဖြစ်စေ၊
ရုံးစစ်ဆေး သို့မဟုတ် စစ်ဆေး စီရင်နိုင်သည်။”

ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ဤပြဋ္ဌာန်းချက်အရ ပြစ်မှုမကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေးဖောက်ဖျက်မှုကို ပစ္စည်းလက်ခံရာဒေသရှိ စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိသော တရားရုံး၌ ဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းကို ဆက်လက်ထားရှိရာဒေသရှိ စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိသော တရားရုံး၌ ဖြစ်စေ စစ်ဆေး စီရင်နိုင်ကြောင်း အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ဤပြဋ္ဌာန်းချက်သည် သီးခြား ပြဋ္ဌာန်းချက်ဖြစ်သည်။

၁၉၉၂
ဦးဘကြိုင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ(၂)

ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၇၇ တွင်—

“ပြစ်မှုတိုင်းကို သာမန်အားဖြင့် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာ နယ်မြေအတွင်း စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာရှိသော တရားရုံးက စုံစမ်း စစ်ဆေး စီရင်စေရမည်။”

ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ စုံစမ်း စစ်ဆေးမှုများနှင့် စစ်ဆေး စီရင်မှုများတွင် တရားရုံးများ၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာကို ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း ဖြစ်သည်။

ဓာရားရုံးချုပ်၏ ၂၅-၉-၉၁ ရက် နေ့စွဲပါ စီရင်ချက်၌ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၇၇ ၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ ပြစ်မှုတိုင်းကို သာမန်အားဖြင့် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာအရပ်တွင် စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိသော တရားရုံးက စစ်ဆေး စီရင်ရမည်ဟူ၍ ပြဋ္ဌာန်းကြောင်း၊ ပုဇွန်တောင်ရှိ အရောင်းဆိုင်မှ ရောင်းရငွေအပေါ် မူတည်၍ တရားစွဲဆိုခြင်းဖြစ်သောကြောင့် ပြစ်မှု ကျူးလွန်ရာ အရပ်သည် ပုဇွန်တောင်ဖြစ်သဖြင့် ယင်း မြို့နယ်တရားရုံးက စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ လျှောက်ထားချက်ကို လက်ခံ၍ အမှုကို ပုဇွန်တောင်မြို့နယ် တရားရုံးသို့ ရုံးပေါင်း စစ်ဆေးခွင့် ပြုကြောင်းဖြင့် ဖော်ပြထားသည်။

ယခု အမှုမှာ ပြစ်မှုမကင်းသော ယုံကြည်အပ်နှံရေး ဖောက်ဖျက်မှုဖြစ်၍ ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၈ အရ စွဲဆိုမှုဖြစ်သည်။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၁(၂)ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ အလားတူ အမှုမျိုးကို စွပ်စွဲခံရသူ ပစ္စည်းလက်ခံရာ သို့မဟုတ် ပစ္စည်းဆက်လက်ထားရှိရာ အရပ်ရှိ စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိသော တရားရုံးက စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ အိဆာသည် ပစ္စည်းများကို မန္တလေးမြို့၌ လက်ခံရယူခဲ့သည်ဟု ဆိုခြင်းကြောင့် ယခု အမှုအား မန္တလေးအရှေ့မြောက်မြို့နယ် တရားရုံးက စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းသည် ဖော်ပြပါ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၁(၂)ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်ညီညွတ်မှုရှိသည်။ အလားတူပင် ပစ္စည်းဆက်လက်ထားရှိရာ အရပ်ဖြစ်သော ပုဇွန်တောင်မြို့နယ် တရားရုံး၌ စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းသည်လည်း ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် ညီညွတ်မှုရှိသည်။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၇၇ အရ ပြစ်မှု

၁၉၉၂
ဦးဘကြိုင်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
၁၂(၂)

တိုင်းကို သာမန်အားဖြင့် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာ အရပ်ရှိ စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိသော တရားရုံးက စီရင်ရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားရာ တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်သည် ဥပဒေအရ မှားယွင်းသည်ဟုကား ဆိုနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။

ရှေ့နေချုပ်ရုံးအတွက် လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သော ဥပဒေ အရာရှိက ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇၇ မှာ သာမန် ပြဋ္ဌာန်းချက် ဖြစ်ပြီး ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၁(၂) မှာ အထူးပြဋ္ဌာန်းချက်ဖြစ်သည် ဟု အယူခံတရားလိုမှ တင်ပြချက်မှာ မှန်ကန်ကြောင်း၊ သို့ရာတွင် အမှုဖြစ် ပွားသော နေရာမှာ မန္တလေးတွင် မဟုတ်ဘဲ ရန်ကုန်မြို့၌သာ ဖြစ်သော ကြောင့် တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်သည် အကြောင်းခြင်းရာအရလည်းကောင်း၊ ဥပဒေအရလည်းကောင်း မှားယွင်းမှုမရှိကြောင်း၊ ဦးဘကြိုင်သည် မန္တလေး မြို့၌ ပင်မဆိုင်ရှိပြီး ရန်ကုန်မြို့တွင် ဆိုင်ခွဲထားရှိပြီး စက်ပစ္စည်းများကို ပေးပို့ရောင်းချခြင်းမှာ လုပ်ရိုးလုပ်စဉ် လုပ်ငန်းတစ်ရပ်ဖြစ်ကြောင်း၊ အိဆာ သည် ယင်းပစ္စည်းများကို ဆိုင်ခွဲပေါ်သို့တင်၍ ရောင်းချခြင်းမပြုဘဲ အလွဲ သုံးစားပြုလုပ်မည်ဆိုပါက ၎င်းအား စစ်ဆေးမည့်နေရာမှာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၁(၂) အရ ပစ္စည်းလက်ခံရာ မန္တလေးမြို့၌ဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းအလွဲသုံးစားပြုလုပ်သည့် ရန်ကုန်မြို့၌ဖြစ်စေ စစ်ဆေးစီရင်ရမည် ဖြစ် ကြောင်း၊ ယခုအမှု၌ အိဆာသည် ပစ္စည်းများကို ရန်ကုန်ရှိ ဆိုင်ခွဲ၌ပင် ရောင်းချ၍ ရရှိသောငွေကို အလွဲသုံးစားပြုလုပ်သည်ဟု ပေါ်ပေါက်သော ကြောင့် ပုဇွန်တောင်မြို့နယ်၌သာ အလွဲသုံးစားပြုသည်ဟု ယူဆရမည်ဖြစ် ကြောင်း၊ မန္တလေး ပင်မဆိုင်မှ စက်ပစ္စည်းများကို ယူဆောင်လာစဉ် ကတည်းက အလွဲသုံးစားပြုလုပ်ရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် လက်ခံ ရယူခဲ့သည်ဟု ကောက်ယူနိုင်မည် မဟုတ်ကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာ ရန်ကုန်မြို့ ပုဇွန်တောင်းမြို့နယ်တရားရုံး၌ ရုံးပြောင်းစစ်ဆေးခွင့်ရှိသော တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်သည် ဥပဒေအရ မှားယွင်းမှု မရှိကြောင်းဖြင့် လျှောက်လဲ တင်ပြ သွားသည်။

မူလရုံး၏ အမှုတွဲ၌ ပေါ်ပေါက်ချက်အရ အမှုတွင် တရားလိုပြသက်သေ (၇)ဦး တင်ပြထားရာ မူလရုံးက သက်သေ (၆)ဦးကို စစ်ဆေးပြီးသည့် အချိန်တွင် အမှုအား ရုံးပြောင်းခွင့်ပြုခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ အမှုကို ရန်ကုန်တိုင်း၊ ပုဇွန်တောင်မြို့နယ် တရားရုံးသို့ ရုံးပြောင်းခွင့်ပြုခဲ့ခြင်းဖြင့် မလိုအပ်ဘဲ အမှုကို နှောင့်နှေး ကြန့်ကြာစေသည် ဟူသော အယူခံတရားလို အကျိုးဆောင်၏ တင်ပြချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပုဇွန်တောင်မြို့နယ်တရားရုံးသည် အမှုကို အစမှ ပြန်လည် စစ်ဆေးနေခြင်း မဟုတ်သောကြောင့် ယင်းတင်ပြချက်ကို လက်ခံ ရန် အကြောင်း မမြင်ပေ။ တစ်နည်းအားဖြင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၇၇ ကို လိုက်နာပြီး ရုံးပြောင်းခွင့်ပြုခဲ့သော တရားရုံးချုပ်၏ ၂၅-၉-၉၁ ရက်စွဲပါ အမိန့်သည် မလိုလားအပ်ဘဲ ချမှတ်ထားသော အမိန့်ဖြစ်သည်ဟု

မဆိုသာသောကြောင့် ယင်းအစိုးရကို ဖင်ရောက် ဖွက်ဖက်ရန်အကြောင်း
မပေါ်ပေါက်ပေ။

ထိုအခါ၌ မန္တလေးတိုင်း၊ မြောက်ဦးမယ် တရားရုံး၊ ပြစ်မှုတိုင်းရင်း
ကြီး အမှတ် ၃၅၈/၉၁-ကို ရန်ကုန်တိုင်း၊ မြောက်ဦးမယ် တရားရုံးသို့
ရုံးပြောင်း စစ်ဆေးခွင့်ရှိသော တရားရုံးချုပ်၏ ၂၅-၉-၉၁ ရက်စွဲပါ အမိန့်
ကို အတည်ပြု၍ ဤအထူးအယူခံမှုကို ပလပ်ကြောင်း အမိန့် ချမှတ်ချက်
သည်။

300



ပြည်ထောင်စု

0000

Secoos

0109

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထူးအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးချုပ် ဦးအောင်တိုး၊ တရားသူကြီးများ
ဖြစ်ကြသော ဦးကျော်တင့်၊ ဦးမျိုးထွန်းလင်း၊ ဦးကျော်ဝင်း၊
ဦးအောင်မြင်နှင့် ဦးသန်းဖေတို့ ရှေ့တွင်

၁၉၉၂
နိုဝင်ဘာလ
၁၂ ရက်

ဦးမောင်မောင်မြင့်
နှင့်
ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် ပါ့*

ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၀ - ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ
၅၁၇ အဓိပ္ပာယ်ရှင်းလင်းချက် - ခိုးရာပါပစ္စည်းကို ဝယ်ယူပြီး
ပြန်လည် ရောင်းချ၍ ရရှိသောငွေကို အလွဲသုံးစားပြုခြင်း-ယင်း
ငွေသည် ခိုးရာပါပစ္စည်း ဟုတ်-မဟုတ်

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၀ အရ ခိုးရာပါပစ္စည်း
ဖြစ်ပြီး သက်သေခံငွေများမှာလည်း ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၁၇
ရှင်းလင်းချက်ပါ ခိုးရာပါပစ္စည်းအား အသွင်ပြောင်းထားသောပစ္စည်း ဖြစ်
သည်ဟု တွေ့ရသည်။ ယင်းသို့သော အခြေအနေကြောင့် ဦးမောင်မောင်
မြင့်ထံမှ သိမ်းဆည်းခဲ့သော ငွေကို မူလရုံး တရားလိုသာ ရထိုက်ကြောင်း
ပေါ်ပေါက်သည်။ ဦးမောင်မောင်မြင့်အနေနှင့် မစူးစမ်းမဆင်ခြင်ဘဲ ခိုးရာပါ
ပစ္စည်းကို ဝယ်ယူခဲ့ခြင်းဖြစ်သောကြောင့် သက်သေခံပစ္စည်းငွေကို ရယူပိုင်
ခွင့် ရရှိနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။

- အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးသန်းညွန့်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- အယူခံတရားခံများအတွက် - ၁။ ဦးခင်အောင်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊
ရှေ့နေချုပ်ရုံး
- ၂။ ဦးမျိုးသိန်း၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးဘဟန်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ တရားရုံးချုပ်

ဆိပ်ကမ်းမြို့နယ်တရားရုံး ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီး အမှတ် ၂၀၃၉/၀၉ တွင်
တရားခံ မောင်ခင်ဇော်နှင့် မောင်ခင်မောင်ဇင်တို့ အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ

* ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထူးအယူခံမှု အမှတ် ၁၆
† ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၅၆၀ (ခ) တွင် ချမှတ်သော
(၁၆-၁-၉၂) ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်ကို အထူးအယူခံမှု။

၁၉၅၂
ဦးမောင်မောင်
မြင့်နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
၀၂ ၂

ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၀ နှင့် ၄၆၈ တို့ အရ ဖြစ်မှု ထင်ရှားစီရင်ပြီးနောက် အမှုမှ သက်သေခံပစ္စည်းငွေ ၅၀၀၀၀ ကျပ်ကို တရားလို ဒေါ်ရဟီမာသို့ ပြန်ပေး စေရန် အမိန့် ချမှတ်ခဲ့သည်။ သက်သေခံငွေနှင့် ပတ်သက်သော အမိန့်ကို ငွေအပ်ပေးသူ ဦးမောင်မောင်မြင့်က မကျေနပ်၍ ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး (ရန်ကုန်မြို့နယ်စု)သို့ ပြင်ဆင်မှု တင်သွင်းခဲ့သည်။ တိုင်းတရားရုံးက မြို့နယ် တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး သက်သေခံငွေကို ဦးမောင်မောင်မြင့်သို့ ပြန်ပေးစေရန် ပြင်ဆင်အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ အဆိုပါ တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့် ကို ဒေါ်ရဟီမာက မကျေနပ်၍ တရားရုံးချုပ်ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှုတ် ၅၆၈(ခ)/၉၁ တွင် ပြင်ဆင်မှုလျှောက်ထားခဲ့ရာ တရားရုံးချုပ်က တိုင်း တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး ဒေါ်ရဟီမာသို့ ပြန်ပေးစေရန် ချမှတ် ထားသည့် မြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပြန်လည် အတည်ပြုကြောင်း အမိန့် ချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်းအမိန့်ကို ဦးမောင်မောင်မြင့်က မကျေနပ်၍ ဤအထူး အယူခံကို တင်သွင်းလာခြင်း ဖြစ်သည်။

အမှုမှာ ရန်ကုန်မြို့ ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ် (၅)ရပ်ကွက်နေ ဒေါ်ရဟီမာက ၎င်း၏ ယောက်ျား နိုင်ငံခြားမှ ပေးပို့လိုက်သော သွပ်အချပ်စေ့ (၂၀၀)ကို ထုတ်ယူနိုင်ရန်အတွက် မောင်အောင်မင်းဦး ဆိုသူအား ကိုယ်စားလှယ် လွှဲစာဖြင့် လွှဲအပ်ထားကြောင်း၊ ပစ္စည်းမထုတ်ယူမီ မောင်အောင်မင်းဦးသည် မိန်းမခိုးပြေးသွားသဖြင့် ၎င်း၏ ကိုယ်စား မောင်ခင်ဇော်ဆိုသူအား သွပ် ထုတ်ယူရန် လွှဲအပ်ခဲ့ကြောင်း၊ မောင်ခင်ဇော်နှင့် မောင်ခင်မောင်ဇင်တို့ သည် အကောက်ခွန်ဦးစီးဌာန၌ ဒေါ်ရဟီမာ၏ လက်မှတ်အတုကို ခိုးထိုးပြီး သွပ်များကို ထုတ်ယူကာ ဦးမောင်မောင်မြင့်ထံ ရောင်းချခဲ့ကြောင်း၊ ရောင်း ခွင့်ကိုလည်း ဒေါ်ရဟီမာသို့ ပြန်ပေးသည့် မိမိတို့ ကိုယ်တိုင်အလွဲသုံးစား ပြခဲ့သောကြောင့် ၎င်း မောင်ခင်ဇော်နှင့် မောင်ခင်မောင်ဇင်တို့ အပေါ် ဥပဒေအရ အရေးယူပေးရန် ဒေါ်ရဟီမာက ဆိပ်ကမ်းရဲစခန်းသို့ တိုင်ကြား ရာမှ အမှုစတင် ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

ယခုအမှု၌ အဓိက ဆုံးဖြတ်ရမည့် ပြဿနာမှာ တရားခံများက ပစ္စည်း လိမ်လည်ထုတ်ယူပြီးနောက် ဦးမောင်မောင်မြင့်ထံ ရောင်းချခဲ့ရာ ဦးမောင် မောင်မြင့်က ယင်းပစ္စည်းများကို ပြန်လည် ရောင်းချရာမှ ရရှိသည့်ငွေ ၅၀၀၀၀ ကျပ်သည် မူလပစ္စည်း၏ အသွင်ပြောင်းလား သို့မဟုတ် အစား ထိုး ဖြစ်သလားဟူသော ပြဿနာဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလို ဦးမောင်မောင်မြင့်က အဓိက အယူခံ အကြောင်းပြ ချက်အဖြစ် ထင်မြ်ရာ၌ မောင်ခင်ဇော်တို့အား သွပ်ပြားများ ထုတ်ရန် အပြင်ပေါက်ဈေးဖြင့် ရောင်းချရန်ပါ လွှဲအပ်ထားသည်ဟု အမှု၌ ပေါ်လွင် ကြောင်း၊ သက်သေခံ ဝန်ခံချက်များအရ ငွေကို တရားမကြောင်းအရသာ တောင်းဆိုရန်ဖြစ်ကြောင်း၊ အချင်းဖြစ်သွပ်များကို အယူခံတရားလိုက စရံငွေ

၁၉၉၂
ဦးမောင်မောင်
မြင့်နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ ၂

၅၀၀၀ ကျပ် ပေးပြီး ခိုးရိုးသားသား ပေါက်ဖျော့ဖြင့် ဝယ်ယူခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ တရားခံများက သွပ်များကို ရောင်းချခွင့်ရရှိသူများ ဖြစ်သည်ဟု ပေါ်လွင်ကြောင်း၊ အယူခံတရားလိုအား ခိုးရာပါပစ္စည်းလက်ခံသူဟု ဟူဆနိုင်မည် မဟုတ်ကြောင်း၊ မိမိထံမှ သိမ်းဆည်းခဲ့သော ငွေများမှာ အချင်းဖြစ်သွပ်များကို အသွင်ပြောင်း၍ ရငွေဟုတ် မဟုတ် ဥပဒေ ပြဿနာပေါ်ပေါက်လျက် ရှိကြောင်းဖြင့် တင်ပြထားသည်။

တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက် အမှုတွဲတွင် ပေါ်ပေါက်ချက်အရ ဦးမောင်မောင်မြင့်သည် မောင်ခင်ဇော်နှင့် မောင်ခင်မောင်ဇင်တို့ထံမှ ခိုးရာပါသွပ် (၂၀၀) ချပ်ကို ဝယ်ယူခဲ့သည်ဟု အငြင်းမပွားကြောင်း၊ ပစ္စည်းပိုင်ရှင်အစစ်အမှန် ခည်သူဖြစ်သည်ဟု စုံစမ်းခြင်းမရှိဘဲ ဝယ်ယူခဲ့ခြင်းသည် ဦးမောင်မောင်မြင့်၏ မေါ့ဆမှုသာဖြစ်ကြောင်း၊ ခိုးရာပါပစ္စည်းကို သဘောရိုးဖြင့် ဝယ်ယူခဲ့သူမှန်လျှင် ခိုးရာပါပစ္စည်းကို လက်ခံထားမှုဖြင့် အပြစ်ပေးခြင်းမှ လွတ်မြောက်နိုင်သော်လည်း သက်သေခံပစ္စည်းကိုမူ ပစ္စည်းဝယ်ယူသူက ရပိုင်ခွင့်မရှိကြောင်း၊ သက်သေခံငွေ ၅၀၀၀ ကျပ်သည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၁၇(၁) ၏ ရှင်းလင်းချက်အရ မူလ သက်သေခံပစ္စည်းမှ အသွင်ပြောင်းထားသည့် ပစ္စည်းဟု ပေါ်ပေါက်ကြောင်းဖြင့် သုံးသပ်ထားသည်။

မြန်မာတရားရုံး၏ အမှုတွဲ၌ ပေါ်ပေါက်ချက်များအရ အချင်းဖြစ်သွပ်များကို ထုတ်ယူပေးရန် ဒေါ်ရဟီမာ၏ မောင်အောင်မင်းဦးအား သက်သေခံ (၁) အထူး ကိုယ်စားလှယ်လွှဲစာဖြင့် လွှဲအပ်ခဲ့ကြောင်း တွေ့ရသည်။ သို့ရာတွင် မောင်အောင်မင်းဦး မိန်းမခိုးသွားသဖြင့် ဦးသက်နိုင် (လိုပြ-၅) ၏ အစီအမံဖြင့် မောင်ခင်ဇော်နှင့် မောင်ခင်မောင်ဇင်တို့အား ထုတ်ယူရန် ရှိသော ဒေါ်ရဟီမာ၏ သွပ်များကို ထုတ်ယူရရှိရေးအတွက် အကူအညီ တောင်းခံခဲ့သည်။ မောင်ခင်ဇော်နှင့် မောင်ခင်မောင်ဇင်တို့က ဦးသက်နိုင်ထံမှ ရရှိသော စာရွက်စာတမ်းများအပြင် ဒေါ်ရဟီမာလက်မှတ်ကို အတုရေးထိုးပြီး သွပ်အချပ် (၂၀၀) ကို ထုတ်ယူခဲ့ကြောင်း အထင်အရှားတွေ့ရသည်။ ယင်းသွပ်များ ထုတ်ယူရောင်းချရန်အတွက် ဦးမောင်မောင်မြင့်ထံမှ စရံငွေ ၅၀၀၀ ကျပ်ကို ရယူခဲ့ကြောင်းလည်း သက်သေခံအမှတ် (၄) ကတိစာချုပ်အရ ထင်ရှားလျက် ရှိသည်။ သွပ်ထုတ်၍ရသောအခါ သွပ်များကို ဦးမောင်မောင်မြင့်ထံ ရောင်းချခဲ့သည်ဟုလည်း တွေ့ရှိရသည်။ သွပ်ပြားရောင်းချရငွေအားလုံးကို ပိုင်ရှင်ဖြစ်သူ ဒေါ်ရဟီမာထံ ပေးအပ်ခြင်းမရှိဘဲ မောင်ခင်ဇော်တို့က ကိုယ်ကျိုး အလွဲသုံးစားပြုခဲ့သည်ဟုလည်း အထင်အရှား ပေါ်လွင်လျက်ရှိသည်။ ယင်းငွေများကို ပြန်လည် ပေးဆပ်မည်ဟု ဝန်ခံ ကတိပြု လက်မှတ်ရေးထိုးထားကြောင်း သက်သေခံ အမှတ် (၈) အရ ထင်ရှားသည်။

အယူခံတရားလိုက မောင်ခင်ဇော်တို့အား သွပ်များ ထုတ်ယူရန်နှင့် ရောင်းချရန် ပိုင်ရှင်က လွှဲအပ်ထားကြောင်းဖြင့် တင်ပြထားသည်။ သို့ရာတွင်

၁၉၉၂
ဦးမောင်မောင်
မြင့် နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပေါ် ၊

ယင်းကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သက်သေခံ စခရက်စာအုပ် အထောက်အထား မတွေ့ရပေ။ ဦးသက်နိုင် (လိုပြ-၅)၏ ထွက်ချက်အရ သွပ်ပြားများ ထုတ် ယူရရှိရေးအတွက် မောင်ခင်ဇော်တို့အား အကူအညီတောင်းခံခဲ့သည်ဟုသာ ပေါ်ပေါက်လျက် ရှိသည်။ ဒေါ်ရဟီမာ၏ ယင်းသွပ်များကို ရောင်းချရန် မောင်ခင်ဇော်တို့အား အပ်နှံသည် သို့မဟုတ် ရောင်းပေးရန် သဘောတူခဲ့ သည်ဟု အထောက်အထားတစ်စုံတစ်ရာ မတွေ့ရပေ။

တရားခံများသည် ဒေါ်ရဟီမာ၏ လက်မှတ်အတိုက် ချွေးထိုးခဲ့သည်ဟု အမှု၌ ပေါ်လွင်သည်။ ယင်းသို့ဖြစ်လျှင် ၎င်းတို့၏ ဆောင်ရွက်ချက်သည် မူလကပင် ရိုးသားကြောင်း ပေါ်လွင်လျက် ရှိသည်။ သွပ်ပြားထုတ်ယူ ရရှိသည့် အခါ ပိုင်ရှင်အားလည်းကောင်း၊ ဆက်သွယ်ပေးသူ ဦးအက် နိုင်အားလည်းကောင်း အသိပေးခဲ့ခြင်း မရှိပေ။ ရောင်းချပြီးနောက် ရောင်းချသည့် အကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍လည်း ပိုင်ရှင်ဖြစ်သူကို အသိ ပေးခဲ့ခြင်း မရှိဟု ပေါ်ပေါက်သည်။ ဤအချင်းအရာများကို ထောက်ရှု သော် တရားခံများ၏ အပြုအမူမှာ ရိုးသားမှုမရှိ၊ မူလကပင် လိမ်လည် လှည့်ဖြားလိုသည့်စိတ် ရှိခဲ့ကြောင်း ပေါ်လွင်ချက် ရှိပေသည်။ ၎င်းတို့သည် ဒေါ်ရဟီမာ၏ သွပ်များကို တရားဝင်ရောင်းချပိုင်ခွင့် အပ်နှံထားခြင်း ခံရ သူများ မဟုတ်ကြပေ။ သွပ်များကို လိမ်လည်ရယူပြီး ရောင်းချကာ ကိုယ်ကျိုးအတွက် အလွဲသုံးစားပြုခဲ့ကြကြောင်း အမှု၌ ပေါ်လွင်ဆင်ရှား သည်။

ရှေ့နေချုပ်ရုံးအတွက် လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သော ဥပဒေအရာရှိက သက်သေခံပစ္စည်းငွေများသည် မူလပစ္စည်းမှ အသွင်ပြောင်းထားသည်ဟု ပေါ်ပေါက်ကြောင်း၊ အချင်းဖြစ်သွပ်များကို ပစ္စည်းပိုင်ရှင် ဒေါ်ရဟီမာက တရားခံ မောင်ခင်ဇော်တို့အား ရောင်းခိုင်းသည်ဟု မပေါ်ပေါက်ကြောင်း၊ သို့ပါလျက် ယင်းပစ္စည်းကို ပိုင်ရှင်၏ လက်မှတ်အတိုက် လိမ်လည် ရေး ထိုးထုတ်ယူပြီး ရောင်းချကာ ရောင်းရငွေကို ကိုယ်ကျိုး အလွဲသုံးစားပြုခဲ့ သည်ဟု ပေါ်ပေါက်ကြောင်း၊ ရောင်းပိုင်ခွင့်မရှိသူထံမှ ပစ္စည်းကို ဝယ်ယူ ခဲ့ခြင်းဖြစ်၍ ဝယ်ယူသူ ဦးမောင်မောင်မြင့်အနေနှင့် ပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို ရနိုင်မည် မဟုတ်ကြောင်း၊ တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်သည် ဥပဒေအရ ဆီလျော် မှန်ကန်မှုရှိကြောင်းဖြင့် လျှောက်လဲ တင်ပြသွားသည်။

ခြုံ၍ လေ့လာသော် မောင်ခင်ဇော်သည် ဒေါ်ရဟီမာ၏ သွပ်များကို လိမ်လည်ရယူပြီး ဦးမောင်မောင်မြင့်ထံ ရောင်းချကာ ကိုယ်ကျိုး အလွဲသုံး စား ပြုခဲ့သည်။ မောင်ခင်မောင်ဇင်က ယင်းသို့ ပြုလုပ်ရာတွင် ကူပံ့သူအဖြစ် ပါဝင်ခဲ့ကြောင်း တွေ့ရသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် သွပ်ပြားများမှာ ပြစ်မှု ဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၀ အရ ခိုးရာပါပစ္စည်းဖြစ်ပြီး သက်သေခံငွေများ မှာလည်း ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၁၇ ရှင်းလင်းချက်ပါ ခိုးရာပါ

၁၉၉၂
 ဦးမောင်မောင်
 မြင့်နှင့်
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာ
 နိုင်ငံတော်
 ၀၂၂

ပစ္စည်းအား အသွင်ပြောင်းထားသော ပစ္စည်းဖြစ်သည်ဟု တွေ့ရသည်။
 ယင်းသို့သောအခြေအနေကြောင့် ဦးမောင်မောင်မြင့်ထံမှ သိမ်းဆည်းခဲ့သော
 ငွေကို မူလရုံး တရားလိုသာ ရသိုက်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ ဦးမောင်
 မောင်မြင့်အနေနှင့် မစူးစမ်းမဆင်ခြင်ဘဲ ခိုးရာပါပစ္စည်းကို ဝယ်ယူခဲ့ခြင်း
 ဖြစ်သောကြောင့် သက်သေခံပစ္စည်းငွေကို ရယူပိုင်ခွင့်ရရှိနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။

သို့ဖြစ်၍ သက်သေခံပစ္စည်းငွေများကို ဒေါ်ရဟီမာသို့ ပြန်ပေးစေရန်
 ချမှတ်ထားသော တရားရုံးချုပ်၏ ၁၆-၁-၉၂ ရက်စွဲပါ အမိန့်သည် ဥပဒေ
 အရ ဆီလျော်မှန်ကန်မှုရှိသည်။ အဆိုပါ အမိန့်အပေါ် တစ်စုံတစ်ရာ ဝင်
 ရောက် စွက်ဖက်ရန် အကြောင်းမရှိသဖြင့် ဤအထူးအယူခံကို ပယ်ကြောင်း
 အမိန့် ချမှတ်လိုက်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာအထူးအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီးချုပ် ဦးအောင်တိုး၊ တရားသူကြီးများ
 ဖြစ်ကြသော ဦးကျော်တင့်၊ ဦးမျိုးထွန်းလင်း၊ ဦးကျော်ဝင်း၊
 ဦးစောင့်မြင် နှင့် ဦးသန်းဖေတို့ ရှေ့တွင်

ဦးမောင်သိန်း

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ (၂)*

† ၁၉၉၂

ဧပြီလ

၂၀ ရက်

ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၀-ပစ္စည်းတစ်ခုကို ပိုင်ရှင်၏ ခွင့်ပြုချက်
 ဖြင့် ရောင်းချပြီး ရရှိသောငွေကို အလွဲသုံးစားပြုခြင်း ရောင်းချ
 ခဲ့သော ပစ္စည်းသည် အလွဲသုံးစားပြုသော (သို့မဟုတ်) ခိုးရာဝါ
 ပစ္စည်း တုတ်-မဟုတ် ဆုံးဖြတ်ရာ၌ ပစ္စည်းလက်ခံရရှိသူ၏ စိတ်
 သဘောထားမှာ ရိုးသားဖြောင့်မတ်မှုရှိ-မရှိ ဆဲလလာစိစစ်ရန်
 လိုအပ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အချင်းဖြစ်သံ (၈၃) ပိဿာမှာ မယဉ်ယဉ်ကြည်ပိုင်
 ပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း၊ ယင်းပစ္စည်းကို မောင်ကျော်သန်းအား ရောင်းခိုင်းခဲ့
 ကြောင်းတို့မှာ ထင်ရှားလျက်ရှိသည်။ သာမန်အားဖြင့် ပစ္စည်းတစ်ခုကို
 ရောင်းချရန် အပ်နှံရာတွင် အပ်နှံခံရသူအနေဖြင့် ရောင်းချပိုင်ခွင့်ရရှိသွားပြီး
 ဖြစ်သောကြောင့် ထိုသူထံမှ ဝယ်ယူသူသည်လည်း တရားဝင် ဝယ်ယူခဲ့ခြင်း
 ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူနိုင်မည် ဖြစ်ပေသည်။ သို့ရာတွင် ပစ္စည်းလက်ခံရရှိသူ၏
 စိတ်နေသဘောထားမှာ ရိုးသားဖြောင့်မတ်မှုရှိမရှိ ၎င်း၏ ဆောင်ရွက်မှုသည်
 အမှန်အတိုင်းဆောင်ရွက်ခြင်း ဟုတ်မဟုတ်တို့ကိုမူ လေ့လာ အကဲခတ်ရန်
 လိုအပ်မည် ဖြစ်သည်။

ယခုအမှုမှ သက်သေခံပစ္စည်း သံများကို အပ်နှံစဉ်က ပစ္စည်းအတွက်
 အရင်းရအောင် ရောင်းပေးရန်နှင့် အကယ်၍ အမြတ်ရပါက အမြတ်ကို
 ရောင်းပေးသူ မောင်ကျော်သန်းက ယူရန် စည်းကမ်း သတ်မှတ်ချက်ဖြင့်
 ရောင်းချစေခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ သံတစ်ပိဿာ၏ အရင်းမှာ
 ၆၃ ကျပ် ဖြစ်သော်လည်း မောင်ကျော်သန်းက သံတစ်ပိဿာလျှင် ၅၃ ကျပ်
 နှုန်းဖြင့် ဦးမောင်သိန်းထံ ရောင်းချခဲ့သည်။ ရောင်းခိုင်းသူ သတ်မှတ်သည့်
 စည်းကမ်းချက်ကို သိရှိထားပါလျက် မောင်ကျော်သန်းသည် သံဈေးနှုန်းမှက

* ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထူးအယူခံမှု အမှတ် ၇

† ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၂၃၅ (ခ) တွင် ချမှတ်သော
 (၂၅-၇-၉၁) ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်ကို အထူးအယူခံမှု။

၁၉၉၂
ဦးမောင်သိန်း
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ(၂)

အရင်းထက် လျော့နည်းနေကြောင်းကို ပိုင်ရှင်အား အသိပေးခဲ့ခြင်းမရှိသည့် အပြင် ရောင်းရငွေကို ပြန်မအပ်ဘဲ တိမ်းရှောင်နေခဲ့သည်ဟု ထင်ရှား ပေါ်ပေါက်လျက် ရှိသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ပိုင်ရှင်နှင့် ထားခဲ့သော ပဋိညာဉ် အတိုင်း လိုက်နာခြင်းမရှိဘဲ မရိုးမသားဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် မူလကပင် မရိုးမဖြောင့်သော ရည်ရွယ်ချက်ရှိခဲ့ကြောင်း ပေါ်ပေါက်လျက် ရှိပေသည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။သံများကို ဝယ်ယူသူ ဦးမောင်သိန်းသည် လည်း ပစ္စည်းမှာ အရောင်းထိုင်းပစ္စည်းဟု သိရသည့်အပြင် သမဝါယမ ဆိုင်မှ ပစ္စည်းဖြစ်သည်ဟု သိထားပါလျက် ယင်းသံများကို ဝယ်ယူသည့် ဘောက်ချာများကို တောင်းယူကြည့်ရှုခြင်း မရှိသည့်ပြင် ဈေးနှုန်းလျော့ပြီး အလွယ်တကူ ဝယ်ယူခဲ့ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ဇာတိအသိသတ်၊ မိမိယ မရှိဘဲ အလွယ်တကူ ဝယ်ယူခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ ၎င်း၏ စိတ်နေသဘောထားမှာ လည်း သဘောမရှိသည်ဟု ဆိုနိုင်ရန်ခံယူဦးလျက်ရှိသည်။ ထို့ပြင် ပြည်သူ့ ရဲတပ်ဖွဲ့မှ ရှာဖွေပုံစံဖြင့် ပစ္စည်းသိမ်းဆည်းစဉ်က မောင်ကျော်သိန်းထံမှ ဝယ်ယူသည့် ပြေစာလက်ခံကိုပါ တစ်ပါတည်း ပြသရှင်းလင်းသင့်ပါလျက် ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းမရှိဘဲ တရားရုံးရှေ့ကျမှ သက်သေခံ (၉) ပြေစာ ကို တင်ပြခဲ့ကြောင်း တွေ့ရပေရာ ၎င်း၏ အပြုအမူသည် ရှိသားမှု မရှိဟု ပေါ်ပေါက်လျက် ရှိသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးစာင်ရွှေ၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

အယူခံတရားခံများအတွက် - ၁။ ဦးခင်အောင်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊
ရှေ့နေချုပ်ရုံး

၂။ ဦးခင်ဇော်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး - ဦးဘဟန်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ တရား
ရုံးချုပ်။

ဟင်္သာတမြို့နယ်တရားရုံး ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၄၁၇၉/၉၀ တွင် တရားခံ ကျော်သိန်းအား ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၆ အရ စီတင်ဒဏ် (၆)လ ကျခံစေရန်နှင့် သက်သေခံပစ္စည်း သံ (၈၃) ပိဿာကို မူလရုံး တရားလို မယဉ်ယဉ်ကြည်သို့ ပြန်ပေးစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ သက် သေခံပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်းသည့်အမိန့်ကို ပစ္စည်းပေးအပ်သူ ဦးမောင်သိန်းက မကျေနပ်၍ ရောဂတီတိုင်းတရားရုံး (ဟင်္သာတမြို့နယ်စု)သို့ ပြင်ဆင်မှု တင် သွင်းခဲ့ရာ တိုင်းတရားရုံးက မြို့နယ်တရားရုံး၏အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး သက်သေ ခံ သံ (၈၃)ပိဿာကို ဦးမောင်သိန်းသို့ ပြန်ပေးစေရန် ပြင်ဆင်အမိန့်ချမှတ် ခဲ့သည်။ အဆိုပါ အမိန့်ကို မယဉ်ယဉ်ကြည်က မကျေနပ်၍ - တရားရုံးချုပ်

၁၉၉၂
ဦးမောင်သိန်း
နှင့်
မြတ်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
၀၁(၂)

ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၂၃၅ (ခ) ၉၁ တွင် ပြင်ဆင်မှု လျှောက်ထားရာ တရားရုံးချုပ်က တိုင်းတရားရုံး၏ သက်သေခံ ပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်းသော အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး မူလရုံး၏ အမိန့်ကို ပြန်လည် အတည်ပြုကြောင်း ၂၅-၇-၉၁ ရက်နေ့တွင် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်းအမိန့်ကို ဦးမောင်သိန်းက မကျေနပ်၍ ဤအထူးအယူခံကို တင်သွင်းလာခြင်း ဖြစ်သည်။

အမှုမှာ ဟင်္သာတမြို့နယ် သမဝါယမအသင်း ကုန်မျိုးစုံဆိုင်မှ စာရေး ဖြစ်သူ မယဉ်ယဉ်ကြည်က ၎င်းဝယ်ယူထားသော သံ (၈၃) ပိဿာ တန်ဖိုး ကျပ် ၅၂၃၆ ကို အသုံးမလိုတော့၍ ရောင်းချပေးရန် မောင်ကျော်သန်းအား ၁၆-၉-၉၀ ရက်နေ့က အပ်နှံခဲ့ကြောင်း၊ မောင်ကျော်သန်းက ယင်းသံများကို ဦးမောင်သိန်းထံ ရောင်းချခဲ့သော်လည်း ရောင်းရငွေများကို မယဉ်ယဉ် ကြည်သို့ ပြန်မပေးဘဲ ကိုယ်ကျိုး အလွဲသုံးစားပြုခဲ့ကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ မောင်ကျော်သန်းအား အရေးယူပေးရန်ဟု မယဉ်ယဉ်ကြည်က ဟင်္သာတမြို့ အမှတ် (၁) ရဲစခန်းသို့ တိုင်ကြားရာမှ အမှုစတင် ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုက အဓိက အယူခံအကြောင်းပြချက်အဖြစ် တင်ပြရာ၌ အချင်းဖြစ်သံ (၈၃) ပိဿာကို မယဉ်ယဉ်ကြည်က ၎င်း၏ ဆန္ဒအရ မောင်ကျော်သန်းအား ရောင်းချခဲ့ကြောင်း၊ မောင်ကျော်သန်းက ယင်းသံများကို ဦးမောင်သိန်းထံ ရောင်းချခဲ့ရာ ဦးမောင်သိန်းက သဘောရိုးဖြင့် ဝယ်ယူခဲ့ကြောင်း၊ ရောင်းချပိုင်ခွင့်ရှိသူထံမှ ပေါက်ဈေးဖြင့် ဝယ်ယူခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ ယင်းသို့ ဦးမောင်သိန်းထံ ရောင်းပြီးချိန်အထိ ပြစ်မှုတစ်စုံတစ်ရာ ကျူးလွန်ခြင်းမရှိကြောင်း၊ ရောင်းချ၍ ရငွေကို အလွဲသုံးစားပြုလုပ်သည့် အချိန်တွင်မှ စတင် ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ ခိုးရာပါ ပစ္စည်း သို့မဟုတ် အလွဲသုံးစားပြုသော ပစ္စည်းမှာ သံမဟုတ်ဘဲ ငွေသာလျှင် ဖြစ်ကြောင်း၊ ဦးမောင်သိန်းသည် ရောင်းချပိုင်ခွင့်ရှိသူထံမှ ဝယ်ယူခဲ့ခြင်းဖြစ်၍ ကုန်စည်ရောင်းချရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၇ အရ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ အချင်းဖြစ်သက်သေခံပစ္စည်း သံ (၈၃) ပိဿာသည် ခိုးရာပါပစ္စည်းသို့မဟုတ် အလွဲသုံးစားပြုသော ပစ္စည်းမဟုတ်သောကြောင့် ဓူလရုံးတရားလို မယဉ်ယဉ်ကြည် မရထိုက်ကြောင်းဖြင့် တင်ပြထားသည်။

ယခုအမှု၌ အဓိက အဆုံးအဖြတ်ပြုရမည့် ပြဿနာမှာ ပစ္စည်းတစ်ခုကို ပိုင်ရှင်၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ရောင်းပေးသူက ပစ္စည်းကိုရောင်းချပြီး ရရှိသောငွေကို အလွဲသုံးစားပြုသည့် အမှုတွင် ၎င်းရောင်းချခဲ့သောပစ္စည်းသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၀ အရ အလွဲသုံးစားပြုသော (သို့မဟုတ်) ခိုးရာပါပစ္စည်းဟု သတ်မှတ်၍ ရမရ အဆုံးအဖြတ်ပြုရန် ဖြစ်သည်။

မြို့နယ် တရားရုံးအမှုတွဲ၌ ပေါ်ပေါက်ချက်အရ အချင်းဖြစ်သံ (၈၃) ပိဿာကိုရောင်းချပေးရန်အလို့ငှာ မယဉ်ယဉ်ကြည်က မောင်ကျော်သန်းအား

၁၉၉၂
ဦးမောင်သိန်း
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
၀၁(၂)

အပ်နှံလိုက်ကြောင်း၊ မောင်ကျော်သန်းက ယင်းသံများကို ပေါက်ဖျေးဖြင့် ဦးမောင်သိန်းသံဆိုင်၌ ရောင်းချခဲ့ကြောင်းတို့မှာ အငြင်းမပွားပေ။ ထို့ပြင် သံရောင်းရငွေများကို ပိုင်ရှင်ဖြစ်သူ မယဉ်ယဉ်ကြည်ထံသို့ အပ်နှံခြင်း မရှိဘဲ မောင်ကျော်သန်းက ကိုယ်ကျိုး အလွဲသုံးစားပြုခဲ့သည်ဟုလည်း ပေါ်ပေါက် သည်။ ယင်းသို့ ငွေများကို ကိုယ်ကျိုးအလွဲသုံးစားပြုမှုအတွက် တရားခံ မောင်ကျော်သန်းအား ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၆ အရ ထောင်ဒဏ် (၆)လ ကျခံစေရန် မြို့နယ်တရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။

တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်၌ ဦးမောင်သိန်းသည် မောင်ကျော်သန်းထံမှ သံများကို ဝယ်ယူရာတွင် ယင်းသံများကို သ / မ ဆိုင်မှ ဝယ်ယူရရှိခဲ့သည့် သံများဖြစ်သည်ဟု မောင်ကျော်သန်း၏ ပြောပြချက်အရ သိရှိရသော်လည်း ယင်းသို့ ဝယ်ယူခဲ့သည့် ပြေစာကို တောင်းယူ စစ်ဆေးကြည့်ရှုမှု မရှိခြင်း၊ သ / မ ဆိုင်၏ဘေဇာန်ချာအရ တစ်ပိဿာလျှင် ၆၃ ကျပ်နှုန်းရှိသော သံကို ၅၃ ကျပ်ဖြင့် ဈေးနှုန်းလျော့၍ ဝယ်ယူခဲ့ခြင်းတို့ကြောင့် ၎င်းသည် သဘော ရှိုးဖြင့် ဝယ်ယူခဲ့သည်ဟု ဆိုနိုင်ရန် ခံယူခြင်းကြောင်း၊ သက်သေခံပစ္စည်းသည် ခိုးရာပါပစ္စည်း သို့မဟုတ် အလွဲသုံးစားပြုသော ပစ္စည်းဖြစ်နေလျှင် ယင်း ပစ္စည်းကို ဝယ်ယူသူက ပိုင်ဆိုင်ခွင့်မရနိုင်ကြောင်း၊ သဘောရှိုးနှင့် ဝယ်ယူခဲ့ ကြောင်း ထင်ရှားလျှင်ပင် ခိုးရာပါပစ္စည်းလက်ခံမှုဖြင့် အရေးယူခံရခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ရမည် ဖြစ်သော်လည်း ပစ္စည်းပြန်ရနိုင်ရန်အတွက် အရေးဆို နိုင်မည် မဟုတ်ဟု ဦးမောင်ကိုနှင့် နိုင်ငံတော်စီရင်ထုံး ကို ရည်ညွှန်း၍ တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ကာ မြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပြန် လည် အတည်ပြုခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ရောဝတီတိုင်းတရားရုံး (ဟင်္သာတမြို့နယ်စု) ၏ စီရင်ချက်၌ ပစ္စည်း တစ်ခုအား မူလပိုင်ရှင်က အခြားသူတစ်ဦးအား ၎င်းသတ်မှတ်သည့် ဈေးဖြင့် ရောင်းချပေးရန် အပ်နှံလိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် အပ်နှံခံရသူအနေဖြင့် ထိုပစ္စည်းကို ရောင်းချပိုင်ခွင့်ရရှိမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ကုန်စည်ရောင်းချရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၇ အရ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်မရှိသူထံမှ ဝယ်ယူသူအနေဖြင့် ပိုင် ဆိုင်ခွင့်ကို မရနိုင်ဆိုခြင်းသည်လည်း မှန်ကန်ကြောင်း၊ ယခုအမှုတွင် မယဉ်ယဉ်ကြည်က ၎င်းပိုင်သံများကို ၎င်း၏သဘောဆန္ဒအလျောက် ပေါက် ဖျေးဖြင့် ရောင်းချပေးရန် တရားခံ မောင်ကျော်သန်းအား အပ်နှံလိုက်ပြီးဖြစ်၍ ထိုအချိန်မှ စ၍ မောင်ကျော်သန်းအနေဖြင့် ယင်းပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်၍ ရောင်းချပိုင်ခွင့်ရရှိသွားပြီ ဖြစ်ကြောင်း၊ ဦးမောင်သိန်းသည် သံများကို သဘောသိမ်းဖြင့် ဝယ်ယူခြင်းဖြစ်သည်ဟု မူလရုံးအမှုတွင် ထင်ရှား ပေါ်လွင် ကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ မယဉ်ယဉ်ကြည်အနေနှင့် အချင်းဖြစ်သံများကို ပြန်လည် ရယူထိုက်သူ မဟုတ်ကြောင်းဖြင့် သုံးသပ်ကာ မြို့နယ်တရားရုံး၏ သက်သေခံ

၁။ ၁၉၇၅ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံး (တရားရုံးချုပ်) စာ-၇၇။

ပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်းသော အဓိပ္ပာယ်ကို ပယ်ချက်ပြီး သက်သေခံ သံများကို ဦးမောင်သိန်းသို့ ပြန်ပေးစေရန် အဓိပ္ပာယ်ချမှတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

၁၉၉၂
ဦးမောင်သိန်း
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
၀၁(၂)

အချင်းဖြစ်သံ (၈၃)ပိဿာမှာ မယဉ်ယဉ်ကြည်ပိုင် ပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း၊ ယင်းပစ္စည်းကို မောင်ကျော်သန်းအား ရောင်းခိုင်းခဲ့ကြောင်းတို့မှာ ထင်ရှား လျက်ရှိသည်။ သာမန်အားဖြင့် ပစ္စည်းတစ်ခုကိုရောင်းချရန် အပ်နှံရာတွင် အပ်နှံခံရသူအနေဖြင့် ရောင်းချပိုင်ခွင့်ရရှိသွားပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ထိုသူထံမှ ဝယ်ယူသူသည်လည်း တရားဝင် ဝယ်ယူခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူနိုင်မည် ဖြစ်ပေသည်။ သို့ရာတွင် ပစ္စည်းလက်ခံရရှိသူ၏ စိတ်နေသဘောထားမှာ ရိုးသားဖြောင့်မတ်မှု ရှိမရှိ ၎င်း၏ ဆောင်ရွက်မှုသည် အမှန်အတိုင်း ဆောင် ရွက်ခြင်း ဟုတ်မဟုတ်တို့ကိုမူ လေ့လာအကဲခတ်ရန် လိုအပ်မည် ဖြစ်သည်။

ယခုအမှုမှ သက်သေခံပစ္စည်း သံများကို အပ်နှံစဉ်က ပစ္စည်းအတွက် အရင်းရအောင် ရောင်းပေးရန်နှင့် အကယ်၍ အမြတ်ရပါက အမြတ်ကို ရောင်းပေးသူ မောင်ကျော်သန်းက ယူရန် စည်းကမ်း သတ်မှတ်ချက်ဖြင့် ရောင်းချစေခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ သံ တစ်ပိဿာလျှင် အရင်းမှာ ၆၃ ကျပ် ဖြစ်သော်လည်း မောင်ကျော်သိန်းက သံတစ်ပိဿာလျှင် ၅၃ ကျပ်နှုန်းဖြင့် ဦးမောင်သိန်းထံ ရောင်းချခဲ့သည်။ ရောင်းခိုင်းသူ သတ်မှတ်သည့် စည်းကမ်းချက်ကို သိရှိသားပါလျက် မောင်ကျော်သန်းသည် သံ ဈေးနှုန်းမှာ အရင်းထက် လျော့နည်းနေကြောင်းကို ပိုင်ရှင်အား အသိပေး ခဲ့ခြင်း မရှိသည့်အပြင် ရောင်းရငွေကို ပြန်မအပ်ဘဲ တိမ်းရှောင်နေခဲ့သည်ဟု ထင်ရှားပေါ်ပေါက်လျက် ရှိသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ပိုင်ရှင်နှင့် ထားခဲ့ သော ပဋိသာဉ်အတိုင်း လိုက်နာခြင်းမရှိဘဲ မရိုးမသားဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် မူလကပင် မရိုးမဖြောင့်သော ရည်ရွယ် ချက်ရှိခဲ့ကြောင်း ပေါ်ပေါက်လျက် ရှိပေသည်။

သံများကို ဝယ်ယူသူ ဦးမောင်သိန်းသည်လည်း ပစ္စည်းမှာ အရောင်း ထိုင်း ပစ္စည်းဟု သိရသည့်အပြင် သမဝါယမဆိုင်မှ ပစ္စည်းဖြစ်သည်ဟု သိသားပါလျက် ယင်းသံများကို ဝယ်ယူသည့် ဘောက်ချာများကို တောင်း ယူကြည့်ရှုခြင်း မရှိသည့်ပြင် ဈေးနှုန်းလျော့ပြီး အလွယ်တကူ ဝယ်ယူခဲ့ ကြောင်း တွေ့ရသည်။ လိုအပ်သော သတိ၊ ဝီရိယမရှိဘဲ အလွယ်တကူ ဝယ်ယူခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ ၎င်း၏ စိတ်နေသဘောထားမှာလည်း သဘောရိုး ရှိသည်ဟု ဆိုနိုင်ရန် ခဲယဉ်းလျက်ရှိသည်။ ထို့ပြင် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့မှ ရှာဖွေ ပုံစံဖြင့် ပစ္စည်းသိမ်းဆည်းစဉ်က မောင်ကျော်သန်းထံမှ ဝယ်ယူသည့် ပြေစာ လက်ခံကိုပါ တစ်ပါတည်း ပြသရှင်းလင်းသင့်ပါလျက် ယင်းသို့ ဆောင်ရွက် ခဲ့ခြင်း မရှိဘဲ တရားရုံးရှေ့ကျမှ သက်သေခံ (၉)ပြေစာကို တင်ပြခဲ့ကြောင်း တွေ့ရပေရာ ၎င်း၏အပြုအမူသည် ရိုးသားမှုမရှိဟု ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသည်။

၁၉၉၂
ဦးမောင်သိန်း
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ဝါ(၂)

အထက်၌ ဖော်ပြခဲ့သည့် အတိုင်း သက်သေခံ သံ (၈၃) ပိဿာကို ရောင်းချရာတွင် ရောင်းချသူ မောင်ကျော်သန်းသည်လည်းကောင်း၊ ဝယ်ယူသူ ဦးမောင်သိန်းသည်လည်းကောင်း သဘောရိုးဖြင့် အရောင်းအဝယ် ပြုခဲ့ခြင်း မဟုတ်ဟု ပေါ်ပေါက်လျက် ရှိသောကြောင့် အချင်းဖြစ် သံ (၈၃) ပိဿာမှာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၀ အရ ခိုးရာပါ ပစ္စည်း၊ သို့မဟုတ် အလွဲသုံးစားပြုသည့် ပစ္စည်းဟု ပေါ်ပေါက်လျက် ရှိပေသည်။ နိုင်ငံတော်အတွက် လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သော ရှေ့နေချုပ်ရုံးမှ ဥပဒေအရာရှိကလည်း ယင်းအတိုင်းပင် လျှောက်လဲ တင်ပြသွားပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ အလွဲသုံးစားပြုသော အချင်းဖြစ်သံ (၈၃) ပိဿာကို ဝယ်ယူထားသူ ဦးမောင်သိန်းအနေနှင့် ပြန်လည် ရယူထိုက်သူ မဟုတ်ပေ။ ဦးမောင်သိန်းသို့ ပြန်လည် ပေးအပ်စေရန် ချမှတ်ထားသော ဧရာဝတီတိုင်းတရားရုံး (ဟင်္သာတမြို့နယ်စု) ၏ အမိန့်သည် ဥပဒေအရ ဆီလျော်မှန်ကန်မှုမရှိပေ။ ယင်းအမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး မူလရုံးတရားလို မယဉ်ယဉ်ကြည်သို့ ပြန်ပေးစေရန် ချမှတ်ထားသော အမိန့်ကို ပြန်လည်အတည်ပြုသည့် တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်သည် ဥပဒေနှင့် ညီညွတ်မှုရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပေသည်။

ထို့ကြောင့် သက်သေခံပစ္စည်းသံ (၈၃) ပိဿာကို မယဉ်ယဉ်ကြည်သို့ ပြန်ပေးစေရန် ချမှတ်ထားသော မြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပြန်လည် အတည်ပြုသည့် တရားရုံးချုပ်၏ ၂၅-၇-၉၁ ရက်စွဲပါအမိန့်ကို အတည်ပြု၍ ဤအထူးအယူခံကို ပယ်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာအထူးအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီးချုပ် ဦးအောင်တိုး၊ တရားသူကြီးများ
ဖြစ်ကြသော ဦးကျော်တင့်၊ ဦးမျိုးထွန်းလင်း၊ ဦးကျော်ဝင်း
ဦးအောင်မြင် နှင့် ဦးသန်းဖေ တို့ရှေ့တွင်

ဒေါ်မြသွင်
နှင့်
ဦးကျော်သောင်း *

†၁၉၉၂
ဇူလိုင်လ
၁၆ ရက်

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၉ (၂) - တရားမ တရားရုံးက
စရိတ်နှင့် ပတ်သက်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုသာ ရည်ညွှန်းသည်-
ငြင်းချက်တစ်ရပ်ကို ဖြေဆိုချက်နှင့် အကျုံးဝင် သက်ဆိုင်ခြင်း
ရှိ-မရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၉ (၂) တွင်-

“အခွင့်အာဏာရ တရားမတရားရုံးတစ်ရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်
တစ်စုံတစ်ရာကြောင့် ပုဒ်မ ၄၀၀ အရ ချမှတ်ထားသည့် အမိန့်
တစ်စုံတစ်ရာကို ပယ်ဖျက်သင့်ကြောင်း၊ သို့မဟုတ် ပြောင်းလဲသင့်
ကြောင်း ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက ယူဆပါက တရားမတရားရုံး၏
ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် လျော်ညီစွာ မိမိ၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်နိုင်သည်။
သို့မဟုတ် ပြောင်းလဲနိုင်သည်။”

ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမှာ တရားမရုံးက ချမှတ်ထားသော မယဝးစရိတ်၊
ကလေးစရိတ်နှင့် ပတ်သက်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်မျိုးကိုသာ ရည်ညွှန်းခြင်းဖြစ်
ကြောင်း ထင်ရှားလျက် ရှိသည်။ ယင်းကိစ္စနှင့် ပတ်သက်သော အမှုတစ်မှု
လုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုသာ ဆိုလိုခြင်းဖြစ်ပြီး ငြင်းချက်တစ်ခုကို ဖြေဆိုထား
သည့် ဖြေဆိုချက်နှင့် အကျုံးဝင် သက်ဆိုင်ခြင်း ရှိမည်မဟုတ်ပေ။ ယခု
ကိစ္စသည် ဖော်ပြပါ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၉ (၂) ပါ
ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် သက်ဆိုင်ခြင်း မရှိပေ။

- အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးအေးမောင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- အယူခံတရားခံအတွက် - ဦးသန်းအောင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးဘဟန်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ တရားရုံးချုပ်

* ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထူးအယူခံမှု အမှတ်-၅

† ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၂၄၀ (ခ) တွင် ချမှတ်သော
(၆-၉-၉၁) ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်ကို အထူးအယူခံမှု။

၁၉၉၂
ဒေါ်မြသွင်
နှင့်
ဦးကျော်
သောင်း

ကြည့်မြင်တိုင်မို့နယ်တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထူးထွေမှု အမှတ်- ၄၇/၉၀ တွင် ဒေါ်မြသွင်က တရားလိုပြုလုပ်၍ ဦးကျော်သောင်းအပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၈(၁)အရ ကလေးစရိတ်ရလိုကြောင်း လျှောက်ထားခဲ့ရာ မို့နယ်တရားရုံးက ပယ်ခဲ့သည်။ ယင်းအမိန့်ကို ဒေါ်မြသွင်က မကျေနပ်၍ ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး (ရန်ကုန်မို့နယ်စု) သို့ အယူခံ ဝင်ရောက်ခဲ့သော်လည်း မအောင်မြင်သဖြင့် တရားရုံးချုပ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၂၄၈(ခ)/၉၁ တွင် ပြင်ဆင်မှုတင်သွင်းခဲ့ရာ တရားရုံး ချုပ်ကလည်း မို့နယ်နှင့် တိုင်း တရားရုံး၏ အမိန့်များကို ဆက်လက် အတည်ပြုပြီး ပြင်ဆင်မှုကို ပယ်ပစ်ကြောင်း ၆-၉-၉၁ ရက်တွင် အမိန့်ချမှတ် ခဲ့သည်။ အဆိုပါ အမိန့်ကို ဒေါ်မြသွင်က မကျေနပ်၍ ဤအထူးအယူခံကို တင်သွင်းလာခြင်း ဖြစ်သည်။

အမှုမှာ ကြည့်မြင်တိုင် အမှတ် (၃၈) မြတ်လမ်းနဲ့ ဒေါ်မြသွင်က ၎င်းသည် အသက် (၇) နှစ်အရွယ်က စ၍ ဒေါ်ဇီဆိုသူ၏ နေအိမ်တွင် မွေး စားသမီးအဖြစ် နေထိုင်လာခဲ့ကြောင်း၊ ဦးကျော်သောင်းသည် ဒေါ်ဇီ၏ တူမ ဒေါ်မြင့်မြင့်သန်းနှင့် အိမ်ထောင်ပြုပြီး ဒေါ်မြင့်မြင့်သန်း ကွယ်လွန်ခဲ့ ကြောင်း၊ ဦးကျော်သောင်းက မိမိအား သားမယားအဖြစ်ပေါင်းသင်းနေစဉ် မွေးစားမိခင် ဒေါ်ဇီ ကွယ်လွန်သွားကြောင်း၊ ယင်းသို့ ဦးကျော်သောင်းနှင့် ဆက်လက် ပေါင်းသင်း၍ ကိုယ်ဝန်ရရှိလာသောအခါ မိမိအား ဘုန်းကြီး လူထွက် ကိုဉာဏ်လင်းဆိုသူနှင့်လက်ထပ်ပေးခဲ့ကြောင်း၊ ဦးကျော်သောင်းနှင့် ပေါင်းသင်းသဖြင့် သားကျော်စိုးလင်းနှင့် ကျော်စွာလင်း (၂) ယောက် ရရှိခဲ့ကြောင်း၊ ဦးကျော်သောင်းက မိမိအား နေအိမ်မှ နှင်ချသဖြင့် ၎င်းထံမှ ကလေးစရိတ်ရလိုကြောင်းဖြင့် လျှောက်ထားရာမှ အမှုစတင်ပေါ်ပေါက်လာ ရခြင်း ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုက အဓိက အယူခံအကြောင်းပြချက်အဖြစ် တင်ပြရာ၌ အယူခံတရားလိုနှင့် အယူခံတရားခံတို့ တိတ်တိတ်ပုန်း ပေါင်းသင်းရာမှ ကျော်စိုးလင်းနှင့် ကျော်စွာလင်းတို့ကို ရရှိခဲ့ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည့် ရန်ကုန် တိုင်းတရားရုံး၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၅၅/၈၄ (ကြည့်မြင်တိုင်) တွင် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သော ဆုံးဖြတ်ချက်ကို တရားရုံးချုပ်၊ တရားမ ပထမအယူခံမှု အမှတ် ၄၄၅/၉၀ တွင် ၄-၆-၉၁ ရက်က အတည်ပြုခဲ့ကြောင်း၊ နောက် (၃) လအကြာ ၆-၉-၉၁ ရက်တွင် တရားရုံးပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၂၄၈(ခ)/၉၁ တွင် အထက်ဖော်ပြပါ တရားမမှု မပြီးပြတ်သေးဟု ကွဲလွဲ စွာ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း၊ အိမ်ထောင်ရေးအရ မိသားစု တော်စပ်မှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားမမှုတွင် ဆုံးဖြတ်ထားချက်ကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၈ အရ စစ်ဆေးသောအမှုတွင် ကွဲလွဲဆန့်ကျင်စွာ ဆုံးဖြတ်ခြင်း ပြုနိုင်မပြုနိုင်ဟု ဥပဒေပြဿနာပေါ်ပေါက်လျက်ရှိကြောင်းဖြင့် တင်ပြထားသည်။

၁၉၉၂
ဒေါ်မြသွင်
နှင့်
ဦးကျော်
သောင်း

ယခုအမှု၌ အဓိက ဆုံးဖြတ်ရမည့်ပြဿနာမှာ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး တရားမကြီးမှု အမှတ် ၅၅/၈၄ ၏ စီရင်ချက်တွင် ရုံးငြင်းချက် အမှတ် (၃) နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဒေါ်မြသွင်နှင့် ဦးကျော်သောင်းတို့ တိတ်တိတ်ပုန်း ပေါင်းသင်းရာမှ ကျော်စိုးလင်းနှင့် ကျော်စွာလင်းတို့ကို ရရှိခဲ့ကြောင်း ဖြေဆိုချက်ကို အထက်အဆင့်မြင့် တရားရုံးချုပ်မှလည်း ပယ်ဖျက်ခြင်းမရှိ အတည် ဖြစ်နေကြောင်း ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိရာ ဤအခြေအနေမျိုးတွင် ယင်းအချက်နှင့် ဆန့်ကျင်ပြီး ကျော်စိုးလင်းနှင့် ကျော်စွာလင်းတို့သည် ဒေါ်မြသွင်နှင့် ဦးကျော်သောင်းတို့ နှစ်ဦး ပေါင်းသင်းရာမှ ရရှိခဲ့သော တရားဝင် သို့မဟုတ် တရားမဝင် သားသမီးများဖြစ်သည်ဟုဆိုရန် ခံယဉ်းကြောင်းဖြင့် သုံးသပ်ကာ မြန်မာနိုင်ငံ တိုင်းတရားရုံးတို့၏ အမိန့်ကို အတည်ပြုခဲ့သော တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်သည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၈၉ ပုဒ်မခွဲ (၂) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်း ရှိမရှိ အဆုံးအဖြတ်ပြုရန် ဖြစ်သည်။

မြန်မာတရားရုံး၏ စီရင်ချက်၌ နှစ်ဖက်သက်သေခံချက်များကို သုံးသပ်ရသော် လျှောက်ထားသူဘက်မှ ကလေး (၂) ယောက်သည် လျှောက်ထားခံရသူနှင့် ရရှိသော ကလေးများဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားအောင် သက်သေမတင်ပြနိုင်ကြောင်း၊ လျှောက်ထားခံရသူဘက်မှ ၎င်းသည် သားကြောဖြတ်ထားသူဖြစ်၍ သားသမီးရနိုင်သူမဟုတ်ကြောင်းကို ထင်ရှားစွာ သက်သေပြနိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ လျှောက်ထားသူစွဲဆိုသော ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၊ တရားမကြီးမှု အမှတ်- ၅၅ / ၈၄ တွင် ငြင်းချက်အမှတ် (၃) နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကလေး (၂) ဦးသည် တရားလိုနှင့် တရားပြိုင်တို့ တိတ်တိတ်ပုန်း ပေါင်းသင်း၍ ရရှိသည်ဟု သုံးသပ်ထားသော်လည်း အမှုကို စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်ခွဲခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း၊ ဦးကျော်သောင်းသည် ကလေးများ၏ ဖခင်ဖြစ်သူဟု မြွက်ဟချက် ဒီကရီချမှတ်ပေးခဲ့ခြင်း မဟုတ်ကြောင်းဖြင့် သုံးသပ်ကာ အထွေထွေ လျှောက်ထားမှုအား ပယ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

တိုင်းတရားရုံးက ယခုအမှုမှာ ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၅၅ / ၈၄ (ကြည့်မြင်တိုင်) တွင် ဒေါ်မြသွင်က “သူမသည် တရားပြိုင် ဦးကျော်သောင်း၏ မယားပြိုင်ဖြစ်ကြောင်း မြွက်ဟ ကြေညာပေးစေလိုမှု” စွဲဆိုခဲ့ရာ ယင်းအမှုမှ ငြင်းချက်အမှတ် (၃) ကို “တရားလို၏ လက်ထဲတွင် ရှိသော ကလေး (၂) ယောက်သည် တရားပြိုင်နှင့် တိတ်တိတ်ပုန်း မွေး၍ ရရှိသော ကလေး (၂) ယောက်ဖြစ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်သည်။” ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့ရာ ယင်းဆုံးဖြတ်ချက်ကို အခြေပြု၍ ယခုအမှုစွဲဆိုခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၈၈ (၁) အရ ကလေးစရိတ်တောင်းဆိုမှုတွင် ကလေးသည် လျှောက်ထားခံရသူ ဖခင်နှင့် တရားဝင် သို့မဟုတ် တရားမဝင် သားသမီးဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားမှသာလျှင် ဖခင်၌ စရိတ်ပေးကမ်း ထောက်ပံ့ရန် တာဝန်ရှိမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဒေါ်မြသွင်သည် ဦးဥာဏ်

၁၉၉၂၊
ဒေါ်မြသွင်
နှင့်
ဦးကျော်
သောင်း

လင်း ဆိုသူနှင့် ၂၂-၁-၇၂ ရက်တွင် လူသိရှင်ကြားလက်ထပ်ခဲ့ပြီး သား
မောင်ကျော်စိုးလင်းကို ၁၁-၉-၇၂ ရက်တွင် မွေးဖွားခဲ့ကြောင်း၊ ဒုတိယ
သား ကျော်စွာလင်းကို ၁၉-၉-၇၇ ရက်တွင် မွေးဖွားခဲ့ကြောင်း၊ မွေးဖွား
စာရင်းအရ ဖခင်အမည် ဦးဉာဏ်လင်းဟု ဖော်ပြထားကြောင်း၊ သက်သေခံ
အမှတ် (၂) မွေးဖွားစာရင်းအရ ပေါ်ပေါက်ကြောင်း၊ သက်သေခံအမှတ်
(၃) (၄) (၅) (၆) နှင့် (၇) ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်သူများ၏
စာတမ်း အထောက်အထား သက်သေခံချက်များအရ လျှောက်ထားခံရသူ
ဦးကျော်သောင်းသည် ၁၉၅၅ ခုနှစ်မှစ၍ သားသမီးရနိုင်သူမဟုတ်ဘဲ တွေ့
ရကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ ဒေါ်မြသွင်၏ ကလေး(၂)ယောက်သည် ဦးကျော်
သောင်းနှင့် ရသည့်ကလေးဟု တစ်ထစ်ချ မယူဆနိုင်ကြောင်းဖြင့် သုံးသပ်
ကာ မြန်မာတရားရုံး၏ အမိန့်ကိုအတည်ပြုပြီး အယူခံကို ပယ်ပယ်ခဲ့သည်။

တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်၌ ဒေါ်မြသွင်နှင့် ဦးကျော်သောင်းတို့သည်
တစ်အိမ်တည်း အတူနေကြသဖြင့် ကာမစက်ယှက်မှုကိုပြုရန် အခြေအနေ
ရှိနေနိုင်သော်လည်း ကျော်စိုးလင်းနှင့် ကျော်စွာလင်းတို့မှာ ၎င်းတို့ (၂)ဦး
ပေါင်းသင်းရာမှ ရရှိခဲ့သော တရားဝင် သို့မဟုတ် တရားမဝင် သားသမီး
များ ဖြစ်သည်ဆိုနိုင်ရန် ခဲယဉ်းကြောင်း၊ မြန်မာတရားရုံးက ဒေါ်မြသွင်၏
ကလေးစရိတ်လျှောက်လွှာကို ပယ်သောအမိန့်အပေါ် တိုင်းတရားရုံးက
အတည်ပြုခြင်း မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ကြောင်းဖြင့် သုံးသပ်ကာ မြန်မာနှင့်
တိုင်းတရားရုံးတို့ အမိန့်များကို အတည်ပြုပြီး ပြင်ဆင်မှုကို ပယ်ပယ်ခဲ့ခြင်း
ဖြစ်သည်။

မြန်မာတရားရုံး အမှုတွဲ၌ ပေါ်ပေါက်ချက်များအရ ဒေါ်မြသွင်သည်
အသက် (၇)နှစ် အရွယ်ကစ၍ ဒေါ်ရီ၏ နေအိမ်တွင် နေထိုင်လာခဲ့သည်။
မွေးစားသမီးဟု တင်ပြသော်လည်း ဥပဒေနှင့် အညီ တရားဝင်စာချုပ်ဖြင့်
မွေးစားသည်ဟုကား မပေါ်ပေ။ ဦးကျော်သောင်းသည် ဒေါ်ရီ၏ တူမ
ဒေါ်မြင့်မြင့်သန်းနှင့် အိမ်ထောင်ကျပြီး ဒေါ်ရီ၏ နေအိမ်၌ပင် အတူနေထိုင်
ခဲ့သည်။ ၎င်းတို့တွင် သား (၂)ယောက် ထွန်းကားခဲ့သည်။ နောက်ဆုံး
ကိုယ်ဝန်၌ ဒေါ်မြင့်မြင့်သန်းသည် အသားဝါရောဂါကြုံကပ်ခဲ့ရာ နောက်ထပ်
ကိုယ်ဝန်မယူသင့်ကြောင်း မိတ်ဆွေများက အကြံပြုကြသည်။ ထိုစဉ်က
ဦးကျော်သောင်းသည် ကာလကတ္တားတက္ကသိုလ်၌ အင်္ဂလိပ်စာအတွက် ပညာ
သင်ကြားနေချိန် ဖြစ်သည်။ ဇနီး၏ ကျန်းမာရေး အခြေအနေ၊ ၎င်း၏
ရောဂါအခြေအနေတို့ကြောင့် ကာလကတ္တားဆေးရုံတွင် တက်ရောက်
ကုသရင်း သားကြောကိုပါ ဖြတ်ခဲ့ကြောင်းဖြင့် ဦးကျော်သောင်းက ထုချေ
ထားသည်။ ထိုနှစ်မှာ ၁၉၅၅ ခုနှစ် ဖြစ်သည်။ ဒေါ်မြင့်မြင့်သန်းမှာ ထိုနှစ်
ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်နေ့၌ပင် နောက်ဆုံးကလေးကို မွေးဖွားပြီး ကွယ်လွန်
ခဲ့သည်။ ဦးကျော်သောင်းသည် ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလတွင် ဘွဲ့ရပြီး

ကာလကတ္တားမှ ရန်ကုန်သို့ ပြန်လာကာ ဒေါ်ရီ၏ နေအိမ်၌ပင် ဆက်လက် နေထိုင်ခဲ့သည်ဟု တွေ့ရသည်။

၁၉၉၂
ဒေါ်မြသွင်
နှင့်
ဦးကျော်
သောင်း

ဒေါ်မြသွင်က ၎င်းနှင့် ဦးကျော်သောင်းတို့သည် သားမယားအဖြစ် ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံခဲ့ကြကြောင်း၊ ကိုယ်ဝန်ရလာမှ ဦးကျော်သောင်း ကိုး ကွယ်သည့် ဘုန်းကြီး၏ စီစဉ်ပေးမှုအရ ကိုဉာဏ်လင်းဆိုသူနှင့် ဟန်ဆောင် လက်ထပ်ခဲ့ကြောင်း၊ အမှန်မှာ ကလေး(၂)ယောက်စလုံးသည် ဦးကျော် သောင်းနှင့် ရသော ကလေးများသာ ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် တင်ပြထားသည်။ ဒေါ်မြသွင်နှင့် ကိုဉာဏ်လင်းတို့ လက်ထပ်သောနေ့မှာ ၂၂-၁-၇၂ ရက် ဖြစ်ပြီး ပထမသားကျော်စိုးလင်းအား ၁၁-၉-၇၂ ရက်တွင်လည်းကောင်း၊ ဒုတိယသား ကျော်စွာလင်းကို ၁၉-၉-၇၇ ရက်တွင်လည်းကောင်း မွေးစွား ခဲ့သည်ဟု ပေါ်ပေါက်သည်။ ဟန်ဆောင် လက်ထပ်ခြင်း ဖြစ်သည်ဆိုသော အချက်နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ကိုဉာဏ်လင်းကို သက်သေတင်ပြသင့်သော်လည်း ယင်းသို့ တင်ပြထားခြင်းမရှိပေ။ ထို့ပြင် ယနေ့တိုင် ဒေါ်မြသွင်သည် ကိုဉာဏ်လင်းနှင့် တရားဝင်ကွာရှင်းပြီး ဖြစ်သည်ဟုလည်း တင်ပြထားချက် တစ်စုံတစ်ရာ မတွေ့ရပေ။

ထို့ပြင် ဦးကျော်သောင်း၏ သားများနှင့် ဒေါ်မြသွင်တို့ အဆင်မပြေ ပဋိပက္ခဖြစ်မှုကြောင့် ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်အတွင်းက ဒေါ်မြသွင်အပေါ် ကြည့် မြင်တိုင်မှီနယ် တရားရုံး၌ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုနှစ်ကြိမ် စွဲဆိုခဲ့သည်ဟုလည်း ကောင်း၊ အိမ်ပေါ်မှ ဆင်းမပေး၍ နှင်ထုတ်လိုမှု တရားမကြီးမှုကိုလည်း ကောင်း စွဲဆိုခဲ့ရာ ဦးကျော်သောင်းပင် အနိုင်ရရှိခဲ့သည်ဟုလည်း တွေ့ရ သည်။ ဒေါ်မြသွင်က ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၅၅/၈၄ (ကြည့်မြင်တိုင်) တွင် မယားပြင်ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာပေးစေလိုမှု စွဲဆိုခဲ့ သော်လည်း စရိတ်နှင့် တကွ ပလပ်ခြင်းခံရသည်။ တိုင်းတရားရုံးအမိန့်ကို မကျေနပ်၍ တရားရုံးချုပ် တရားမ ပထမအယူခံမှုအမှတ် ၄၄၅/၉၀ တွင် အယူခံ တင်သွင်းခဲ့သော်လည်း တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အတည်ပြုပြီး ဒေါ်မြသွင်၏ အယူခံကို ပလပ်ကြောင်း ၄-၆-၉၁ ရက်က အမိန့်ချမှတ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။

အထက်ဖော်ပြပါ တိုင်းတရားရုံး တရားမကြီးမှု အမှတ် ၅၅/၈၄ (ကြည့်မြင်တိုင်) တွင် ဒေါ်မြသွင်၏ အမှုကို စရိတ်နှင့် တကွ ပလပ်ခဲ့သော် လည်း ယင်းအမှု ငြင်းချက်အမှတ်(၃)ကို ဖြေဆိုရာတွင် “ငြင်းချက် အမှတ်(၃)နှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားပြိုင်နှင့် တရားလိုတို့ တိတ်တိတ်ပုန်း ပေါင်း သင်းရာမှ မောင်ကျော်စိုးလင်းနှင့် မောင်ကျော်စွာလင်းတို့ကို ရရှိခဲ့သည်ဟု ဖြေဆိုလိုက်သည်” ဟု ဖြေဆိုခဲ့သည်။ ယင်းအချက်ကို အဓိက အခြေပြု၍ ဒေါ်မြသွင်က ကလေး(၂)ယောက်အတွက် စရိတ်စောက်ပုံရန် လျှောက်

၁၉၉၂
ဒေါ်မြသွင်
နှင့်
ဦးကျော်
သောင်း

ထားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ဦးကျော်သောင်းသည် ၁၉၇၈ခုနှစ်တွင် ဒေါ်ညိုဆိုသူနှင့် နောက်အိမ်ထောင်ပြုခဲ့သည်။ ထိုစဉ်ကလည်း ဒေါ်မြသွင်က စရိတ်လျှောက်ထားခြင်း မရှိခဲ့ပေ။ ၎င်းအပေါ် တရားစွဲဆိုသော ၁၉၈၀ ပတ်ပန်းကျင်ကလည်း စရိတ်လျှောက်ထားခဲ့ခြင်း မရှိပေ။ ၂၃-၇-၉၀ ရက်ကျမှ ယခုအမှုကို လျှောက်ထားစွဲဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။

ဦးကျော်သောင်းက ဒေါ်မြသွင်ထံရှိသော ကလေး(၂)ယောက်မှာ ၎င်းနှင့် ရရှိခြင်း မဟုတ်ကြောင်း၊ ၎င်းအနေနှင့် ၁၉၅၅ ခုနှစ်မှစ၍ သားကြောဖြတ်ထားသဖြင့် ကလေး ရနိုင်စွမ်းမရှိတော့ကြောင်း အဓိကထား၍ တင်ပြထားသည်။ ၎င်း၏ တင်ပြချက်ခိုင်မာစေရန် သက်ဆိုင်ရာ ဆရာဝန်ကြီးများ၏ ထောက်ခံစာ၊ ဆေးစာများကိုလည်း သက်သေခံအဖြစ် တင်ပြထားသည်။ ဒေါ်ညိုနှင့် ၁၉၇၈ ခုနှစ်တွင် နောက်ထပ် အိမ်ထောင်ပြုသည့်တိုင် ကလေးမရရှိဟုလည်း ပေါ်ပေါက်သည်။ ယင်းအကြောင်းများကြောင့် မြို့နယ်နှင့် တိုင်းတရားရုံးတို့က ဦးကျော်သောင်း၏တင်ပြချက်အား ခိုင်မာလုံလောက်သည်ဟု လက်ခံခဲ့ကြခြင်းဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ဒေါ်မြသွင်၏ စွပ်စွဲချက်အား ထောက်ခံသည့် တစ်ခုတည်းသော အထောက်အထားမှာ တိုင်းတရားရုံး၏ ငြင်းချက်အမှတ် (၃) ဖြေဆိုချက်သာ ဖြစ်သည်။ အမှုတစ်ခုလုံးအား ပလပ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ယင်းဖြေဆိုချက်မှာ အမှုတစ်ခုလုံး၏ အဖြေမဟုတ်ပေ။ ထင်မြင်ယူဆချက်တစ်ခုသာ ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ အယူခံတရားလို တင်ပြသကဲ့သို့ ယင်းအချက်တစ်ခုတည်းကိုသာ အခြေခံ၍ ကလေးနှစ်ဦးသည် ဦးကျော်သောင်းနှင့် ရသော တရားမဝင် ကလေး (သို့မဟုတ်) ဖိတ်တိတ်ပွန်းရသော ကလေးဟု ဆုံးဖြတ်ရန် သင့်မည်မဟုတ်ပေ။ ထိုသို့ ဦးကျော်သောင်းနှင့် ရသော ကလေးဟု ကောက်ယူနိုင်ရန် လုံလောက်သည့် သက်သေခံ အထောက်အထားများကို ဒေါ်မြသွင်က တင်ပြနိုင်ခြင်း မရှိဟု အမှု၌ ပေါ်ပေါက်လျက် ရှိသည်။

ထို့ပြင် ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၅၅/၈၄ (ကြည့်မြင်တိုင်) တွင် ငြင်းချက်အမှတ် (၃) ၏ ဖြေဆိုချက်ကို တရားရုံးချုပ်က ပယ်ဖျက်ခြင်း မရှိသေးသောကြောင့် ယင်း ဖြေဆိုချက်ကို ဆန့်ကျင်၍ ချမှတ်ထားသော တရားရုံးချုပ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၂၄၈ (ခ)/၉၁ ၏ အမိန့်သည် မှားယွင်းကြောင်းဖြင့် အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေက တင်ပြထားသည်။ ယင်းကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၈၉(၂)တွင်-

“အခွင့်အာဏာရ တရားမ တရားရုံးတစ်ရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက် တစ်စုံတစ်ရာကြောင့် ပုဒ်မ ၄၈၈ အရ ချမှတ်ထားသည့် အမိန့် တစ်စုံတစ်ရာကို ပယ်ဖျက်သင့်ကြောင်း၊ သို့မဟုတ် ပြောင်းလဲသင့်ကြောင်း ရာဇဝတ်တရားသူကြီးက ယူဆပါက တရားမ တရားရုံး၏

ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် လျော်ညီစွာ မိမိ၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်နိုင်သည် သို့မဟုတ် ပြောင်းလဲနိုင်သည်။”

၁၉၉၂
ဒေါ်မြသွင်
နှင့်
ဦးကျော်
သောင်း

ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမှာ တရားမရုံးက ချမှတ်ထားသောစရိတ်နှင့် ပတ်သက် သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချိုးကိုသာ ရည်ညွှန်းခြင်းဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားလျက် ရှိသည်။ ယင်းကိစ္စနှင့် ပတ်သက်သော အမှုတစ်ခုလုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို သာ ဆိုလိုခြင်းဖြစ်ပြီး ငြင်းချက်တစ်ခုကို ဖြေဆိုထားသည့် ဖြေဆိုချက်နှင့် အကျုံးဝင်သက်ဆိုင်ခြင်း ရှိမည်မဟုတ်ပေ။ ယခုကိစ္စသည် ဖော်ပြပါ ပြစ်မှု ဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၈၉(၂)ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် သက်ဆိုင်ခြင်း မရှိပေ။

သို့ဖြစ်၍ ဒေါ်မြသွင်၏ အထွေထွေလျှောက်လွှာကို ပယ်ခဲ့သော ကြည့် မြင်တိုင်မှီနယ် တရားရုံး၏ အမိန့်သည်လည်းကောင်း၊ ယင်းအမိန့်ကို အတည် ပြုသောရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး(ရန်ကုန်မြို့နယ်စု)၏အမိန့်သည်လည်းကောင်း၊ အဆိုပါ အမိန့်နှစ်ရပ်ကို ဆက်လက် အတည်ပြုခဲ့သော တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်သည်လည်းကောင်း ဥပဒေအရ မှားယွင်းခြင်း မရှိချေ။ ယင်းအမိန့် အပေါ် တစ်စုံတစ်ရာဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် အကြောင်းရှိမည်ဟု မယူဆပေ။

ထို့ကြောင့် ကြည့်မြင်တိုင်မှီနယ်တရားရုံး၏ အမိန့်နှင့် ယင်းအမိန့်ကို အတည်ပြုသော ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး(ရန်ကုန်မြို့နယ်စု)၏ အမိန့်တို့ကို ဆက်လက် အတည်ပြုသော တရားရုံးချုပ်၏ ၆-၉-၉၁ ရက်စွဲပါ အမိန့်ကို အတည်ပြု၍ ဤအထူးအယူခံကို ပယ်ကြောင်း အမိန့် ချမှတ်လိုက်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထူး အယူခံမှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီးချုပ် ဦးအောင်တိုး၊ တရားသူကြီးများ
ဖြစ်ကြသော ဦးကျော်တင့်၊ ဦးမျိုးထွန်းလင်း၊ ဦးကျော်ဝင်း၊
ဦးအောင်မြင် နှင့် ဦးလန်းဖေတို့ ရှေ့တွင်

ဦးမြင့်စိုး

နှင့်

ပြည်ထောင်စုန်မြီမာနိုင်ငံတော်ပါ (၂)*

† ၁၉၉၂

မတ်လ

၁၉ ရက်

နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့၏ အမိန့်အမှတ်-
၄/၈၉-တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ထိခိုက်နစ်နာမှု မဆုံးရှုံးစေရန်
အတွက်သာ အမှု ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်နိုင်ရန် ရည်ရွယ်သော်လည်း
လူတစ်စု၊ အသင်းအဖွဲ့များ၏ နစ်နာဆုံးရှုံးမှုအတွက် အမှု
ပြန်ဖွင့်နိုင်ရန် ရည်ရွယ်သည်ဟု မဆိုနိုင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ နိုင်ငံတော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေး အဖွဲ့၏
အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉၊ စာပိုဒ် (၅) တွင် “၁၉၈၀ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ
(၁၀) ရက်နေ့နှင့် ထိုနေ့မတိုင်မီ ပြစ်မှုတစ်ခုခုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သက်ဆိုင်ရာ
တရားရုံးများ၌ ကြားနာ စစ်ဆေးဆဲပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုအားလုံး ပိတ်သိမ်း၍
တရားခံများအား အမှုမှ ချက်ခြင်းလွှတ်ရမည်” ဟုလည်းကောင်း၊ “သို့ရာ
တွင် လူသတ်မှု၊ မုဒိမ်းမှု၊ သူတစ်ဦးအား ထိခိုက်နစ်နာစေသည့် ပြစ်မှု၊
ဗုဒ္ဓလိကပိုင် ပစ္စည်းဆုံးရှုံးနစ်နာသည့် ပြစ်မှုများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကိုယ်တိုင်
ထိခိုက် နစ်နာသူက အမှုပိတ်သိမ်းခြင်း မပြုလိုလျှင် ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ စက်တင်
ဘာလ ၂၂ ရက်နေ့ နောက်ဆုံးထား၍ အမှုပိတ်သိမ်းခြင်း မပြုလိုကြောင်း
သက်ဆိုင်ရာ တရားရုံးတွင် လျှောက်ထားခွင့်ရှိသည်။ x x x” ဟု
လည်းကောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ သူတစ်ဦးတစ်ယောက်
၏ ထိခိုက် နစ်နာမှုအတွက် မဆုံးရှုံး မနစ်နာစေရန်အတွက် အခွင့်အရေး
တစ်ရပ် ပေးထားခြင်းပင်ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ လူတစ်စု၊ အသင်းအဖွဲ့
များ၏ နစ်နာဆုံးရှုံးမှုကို ရည်ရွယ်သည်ဟု ဆိုနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။

* ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထူးအယူခံမှု အမှတ် ၉

† ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၅၉ (ခ) တွင် ချမှတ်သော
(၁၁-၅-၉၀) ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်ကို အထူးအယူခံမှု။

အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးအေးချို၊ တရားရုံးချုပ် ရှေ့နေ

အယူခံတရားခံများအတွက် - ၁။ ဦးအောင်စိန်၊ ဒုတိယ ညွှန်ကြား
ရေးမှူး၊ ရှေ့နေချုပ်ရုံး

၂။ ဦးခင်မောင်ဦး၊ တရားရုံးချုပ်
ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး - ဦးဘဟန်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ တရားရုံးချုပ်

၁၉၉၂
ဦးမြင့်စိုး
နှင့်
မြတ်ဆောင်စုံ
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပေါ်၂

စမ်းချောင်းမြို့နယ်တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီးအမှတ် ၂၀၀၀/၀၀
တွင် ဦးသောင်းညွန့်အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၀/၂၀၁ အရ
စွဲဆိုထားရာ ယင်းအမှုမှာ ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ အရေးအခင်းကာလက ဖျက်ဆီး
ခြင်း ခံရသည်။ မူလရုံးတရားလို ဦးမြင့်စိုးက အမှုအား ပြန်လည် ဖွင့်လှစ်
ဆောင်ရွက်ပေးရန် လျှောက်ထားချက်အရ စမ်းချောင်းမြို့နယ်တရားရုံးက
ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထွေထွေအမှုမှတ် ၁၁၇/၀၉ ကို ဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်ပြီး
နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့၏ အမိန့်အမှတ် ၄/၀၉၊
အပိုဒ်(၅)နှင့် (၇)တို့နှင့် အကျုံးဝင်သောကြောင့် အမှုအား ၂၁-၉-၀၉
ရက်နေ့တွင် ပိတ်သိမ်းခဲ့သည်။ ဦးမြင့်စိုးက အမှုအား ပိတ်သိမ်းခြင်း မပြုလို
ကြောင်း လျှောက်ထားရာ မြို့နယ်တရားရုံးက အမိန့်အမှတ် ၄/၀၉၊
အပိုဒ်(၅)ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် မညီညွတ်ဟု အကြောင်းပြပြီး လျှောက်ထား
ချက်ကို ပယ်ခဲ့သည်။ ယင်းအမိန့်ကို ဦးမြင့်စိုးက မကျေနပ်၍ ရန်ကုန်တိုင်း
တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၄၁၃/၀၉ တွင် ပြင်ဆင်မှုလျှောက်
ထားခဲ့သည်။ တိုင်းတရားရုံးက မြို့နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး
အမှုကို ပြန်လည် ဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်ရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ အဆိုပါ
အမိန့်ကို မူလရုံးတရားခံ ဦးသောင်းညွန့်က မကျေနပ်၍ တရားရုံးချုပ်၊
ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၅၉(ခ)/၉၀ တွင် လျှောက်ထားခဲ့ရာ
တရားရုံးချုပ်က ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး မူလမြို့နယ်
တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပြန်လည် အတည်ပြုကြောင်း ၁၁-၅-၉၀ ရက်နေ့က
အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်းအမိန့်ကို မူလရုံးတရားလို ဦးမြင့်စိုးက မကျေနပ်၍
အထူး အယူခံလွှာကို တင်သွင်းလာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

အမှုမှာ ဇလွန်မြို့နယ် စစ်မှုထမ်းဟောင်းအဖွဲ့၏ လုပ်ငန်းခွဲ တာဝန်ခံ ဦးမြင့်စိုးက မြစ်သဲနှင့် ကျောက်စရစ် ပေးသွင်းသူ ဦးသောင်းညွန့်ထံမှ မြစ်သဲနှင့် ကျောက်စရစ်တန်ဖိုးငွေ ၅၆၀၀၀ ကျပ်ကို ဝယ်ယူရန် စာချုပ် ချုပ်ဆိုခဲ့ရာ ဦးသောင်းညွန့်က တန်ဖိုးငွေကျပ် ၃၅၆၉၀ ရှိ မြစ်သဲနှင့် ကျောက်စရစ်များကို ပေးသွင်းရန် ပျက်ကွက်ခဲ့ကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ ၎င်း ဦးသောင်းညွန့်အား အရေးယူပေးရန်ဟု ဗဟန်း ရဲစခန်းသို့ တိုင်ကြား ရာမှ အမှု စတင်ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ မူလက ဗဟန်းမြို့နယ်

၁၉၉၂
ဦးမြင့်စိုး
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
၀၁(၂)

တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီး အမှတ် ၃၂၃၂/၀၇ အရ ဆောင်ရွက်
နေရာမှ ဗဟန်းမြို့နယ် တရားသူကြီးအဖွဲ့ ဖျက်သိမ်းခံရသဖြင့် စမ်းချောင်း
မြို့နယ် တရားရုံးသို့ လွှဲပြောင်းရောက်ရှိသွားခြင်း ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုက အဓိက အယူခံအကြောင်းပြချက်အဖြစ် တင်ပြရာ၌
တိုင်းတရားရုံးသည် ဥပဒေပါ စကားရပ်များကို အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုခဲ့
ခြင်း မဟုတ်ကြောင်း၊ အမိန့်အမှတ် ၄/၀၉၊ အပိုဒ်(၅) “ပုဂ္ဂလိက” ပိုင်
ပစ္စည်းဟု ဖော်ပြထားရာ ၁၉၇၃ ခုနှစ်၊ စကားရပ်များအနက် အဓိပ္ပာယ်
ဖွင့်ဆိုရေးဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အဓိပ္ပာယ်ကို ကောက်ယူခဲ့ခြင်းဖြစ်၍ တိုင်း
တရားရုံး၏ အမိန့်သည် ဥပဒေအရ မှားယွင်းခြင်း မရှိကြောင်း၊ အမိန့်အမှတ်
၄/၀၉စာပိုဒ်(၅)တွင် “သူတစ်ဦးအား” ဟူသော စကားရပ်ပါဝင်ပြီး ဖြစ်
သောကြောင့် “ပုဂ္ဂလိကပိုင်ပစ္စည်း” ဟူသောစကားရပ်ကိုလည်း “သူတစ်ဦး
တစ်ယောက်၏ ပစ္စည်း” ဟု ကောက်ယူလိုက်ခြင်းမှာ တရားရုံးချုပ် ကိုယ်
တိုင်ကပင် ဥပဒေစကားရပ်များ၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ဖွင့်ဆိုရာရောက်နေ
ကြောင်း၊ ထို့ပြင် တရားရုံးချုပ်က ပုဂ္ဂလိကပိုင်ပစ္စည်းကို “သူတစ်ဦး
တစ်ယောက်၏ ပစ္စည်း” ဟု ကောက်ယူခဲ့ခြင်းသည် ဥပဒေတွင် မပါရှိသော
စကားလုံးကို ဖြည့်စွက် ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၍ မှားယွင်းကြောင်း၊
တိုင်းတရားရုံးသည် ၁၉၇၃ ခုနှစ်၊ စကားရပ်များအနက် အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆို
ချက်များနှင့် အညီ သုံးသပ်ထားခြင်းသာ ဖြစ်သောကြောင့် တိုင်းတရားရုံး၏
အမိန့်သည် ဥပဒေနှင့် ညီညွတ်မှုရှိကြောင်းဖြင့် တင်ပြထားသည်။

ယခုအမှု၌ အဓိကအဆုံးအဖြတ်ပြုရမည့် ပြဿနာမှာ နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်
ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့၏ အမိန့်အမှတ် ၄/၀၉၊ အပိုဒ် (၅)ပါ
“ပုဂ္ဂလိကပိုင်ပစ္စည်း” ဆုံးရှုံးနစ်နာသည့် ပြစ်မှုများတွင် စစ်မှုထမ်းဟောင်း
အဖွဲ့ပိုင်ပစ္စည်း ဆုံးရှုံး နစ်နာသည့် ပြစ်မှုများပါဝင်ခြင်း ရှိမရှိပင် ဖြစ်သည်။

ယင်းကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံးက အသင်းအဖွဲ့ပိုင်ပစ္စည်း
ဆုံးရှုံးမှုအတွက် အမိန့်အမှတ် ၄/၀၉၊ အပိုဒ်(၅)ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်
အကျုံးဝင်ခြင်း ရှိမရှိ စိစစ်ရန်ဖြစ်ကြောင်း၊ ၁၉၇၃ ခုနှစ်၊ စကားရပ်များ
အနက် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၅(က)၊ အစဉ် (၂၄) တွင်
“တစ်ဦးတစ်ယောက်သော သူ “သူတစ်ဦး”၊ “ပုဂ္ဂိုလ်” ဆိုသော စကား
ရပ်တွင် ကုမ္ပဏီအသင်းအဖွဲ့အစည်း၊ တစ်ခုခု သို့မဟုတ် လူတစ်စုလည်းပါ
ဝင်သည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားကြောင်း၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ (၁၁) တွင်
သူတစ်ဦးဆိုရာ၌ ကုမ္ပဏီ၊ သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်း၊ သို့မဟုတ် လူတစ်စုလည်း
ပါဝင်သည်ဟု ဖော်ပြထားကြောင်း ဒေါက်တာဘဟန် ပြုစုသည့် အဘိဓာန်
တွင် ပုဂ္ဂလိကဆိုသည်မှာ “အစိုးရနှင့် မဆိုင်သော” ဟူ၍ အဓိပ္ပာယ်
ဖွင့်ဆိုထားကြောင်း၊ အမိန့်အမှတ် ၄/၀၉ ၏ အပိုဒ် (၅)၌ ဖော်ပြ

ထားသည့် ပုဂ္ဂလိကဆိုသော စကားရပ်တွင် ကုမ္ပဏီ၊ အသင်းအဖွဲ့များ ပါဝင်သည်ဟု တွေ့ရကြောင်းဖြင့် သုံးသပ်ထားသည်။

၁၉၉၂
ဦးမြင့်စိုး
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ ၂

တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်၌ နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေး အဖွဲ့က အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉ ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့ခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ တရားရုံးများက ချမှတ်သော စီရင်ချက်အရ ပြစ်ဒဏ် ကျခံနေရသည့် နိုင်ငံ သားများနှင့် တရားရုံးများတွင် ကြားနာ စစ်ဆေးခံနေရသည့် နိုင်ငံသား တရားခံများအား သက်ဉာဏ်ရှိစေရန် ရည်ရွယ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ စစ်ဆေး ဆဲ အမှုများမှ လူသတ်မှု၊ မုဒိမ်းမှု၊ သူတစ်ဦးအား ထိခိုက် နာကျင်စေမှု၊ ပုဂ္ဂလိကပိုင်ပစ္စည်း ဆုံးရှုံးနစ်နာသည့် ပြစ်မှုများမှ အပ ကျန်အမှုများကို ပိတ်သိမ်းစေခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ လူတစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ပစ္စည်းခန်း ဆိုင်ရာ နစ်နာဆုံးရှုံးမှုအတွက် ပုဂ္ဂလိကပိုင် ပစ္စည်း ဆုံးရှုံးနစ်နာသည့် ပြစ်မှုဟု ဖော်ပြခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ယင်းထက်ကျော်လွန်၍ တရားရုံးများက ကုမ္ပဏီ၊ အသင်းအဖွဲ့တစ်ခု၏ ပစ္စည်း၊ လူတစ်စု၏ ပစ္စည်းလည်း ပုဂ္ဂလိက ပိုင်ပစ္စည်းပင် ဖြစ်သည်ဟု အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုခွင့်ကို တရားရုံးများသို့ အာဏာ အပ်နှင်းထားခြင်း မရှိကြောင်းဖြင့် သုံးသပ်ကာ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့၏ အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉၊ စာပိုဒ် (၅) တွင် “၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ (၁၈) ရက်နေ့နှင့် ထိုနေ့မတိုင်မီ ပြစ်မှုတစ်ခုခုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သက်ဆိုင်ရာ တရားရုံးများ၌ ကြားနာစစ်ဆေးဆဲ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုအားလုံးကို ပိတ်သိမ်း၍ တရားခံများ အား အမှုမှ ချက်ခြင်း လွှတ်ရမည်” ဟု လည်းကောင်း၊ “သို့ရာတွင် လူသတ်မှု၊ မုဒိမ်းမှု၊ သူတစ်ဦးအား ထိခိုက်နစ်နာစေသည့် ပြစ်မှု၊ ပုဂ္ဂလိက ပိုင်ပစ္စည်း ဆုံးရှုံး နစ်နာသည့်ပြစ်မှုများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကိုယ်တိုင် ထိခိုက် နစ်နာသူက အမှုပိတ်သိမ်းခြင်းမပြုလျှင် ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၂၂ ရက်နေ့ နောက်ဆုံးထား၍ အမှုပိတ်သိမ်းခြင်းမပြုလိုကြောင်း သက်ဆိုင် ရာ တရားရုံးတွင် လျှောက်ထားခွင့်ရှိသည်။ X X X” ဟု လည်းကောင်း ပြဌာန်းထားသည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ သူတစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ထိခိုက် နစ်နာမှုအတွက် မဆုံးရှုံး မနစ်နာစေရန်အတွက် အခွင့်အရေးတစ်ရပ်ပေး ထားခြင်းပင် ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ လူတစ်စု၊ အသင်းအဖွဲ့များ၏ နစ်နာဆုံးရှုံးမှုကို ရည်ရွယ်သည်ဟု ဆိုနိုင်မည်မဟုတ်ပေ။

ရှေ့နေချုပ်ရုံးအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သော ဒုတိယ ညွှန်ကြား ရေးမှူး ဦးအောင်စိန်ကလည်း နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေး အဖွဲ့၏ အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉၊ စာပိုဒ် (၅)ပါ “ပုဂ္ဂလိက” ဟူသော စကားရပ်သည် စာပိုဒ် (၆)ပါ “နစ်နာသူ” ဟူသော စကားရပ်နှင့် ဆက်

၁၉၉၂
ဦးမြင့်စိုး
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ၊

စစ်နေသဖြင့် ပုဂ္ဂလိကပိုင်ပစ္စည်း ရှုံးဆုံး နစ်နာသည့် ပြစ်မှုများ ဆိုသည့် စကားရပ်သည် လူ၊ ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦး တစ်ယောက်၏ နစ်နာဆုံးရှုံးသည့် ပြစ်မှုကိုသာ ချည်ညွှန်းမှုရှိကြောင်း၊ အဖွဲ့အစည်းကို ရည်ရွယ်မှုရှိသည်ဟု မပေါ်ပေါက်ကြောင်း၊ အဖွဲ့အစည်းပိုင် ပစ္စည်းနှင့် မသက်ဆိုင်ကြောင်း၊ အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉ တွင် ပုဂ္ဂိုလ်ပိုင်ဟု ပြဋ္ဌာန်းခြင်း မရှိဘဲ ပုဂ္ဂလိကပိုင် ပစ္စည်းဟု ကွဲကွဲပြားပြားပြဋ္ဌာန်းထားသဖြင့် အဖွဲ့အစည်းပိုင် မဟုတ်ဘဲ လူတစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ပစ္စည်းကိုသာ ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်မှာ ထင်ရှားကြောင်း၊ သို့ဖြစ်၍ တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်သည် မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ကြောင်းဖြင့် လျှောက်လဲ တင်ပြသွားသည်။

ယခုအမှုမှာ စစ်မှုထမ်းဟောင်းအဖွဲ့ပိုင် ပစ္စည်းဆုံးရှုံး နစ်နာမှုအတွက် စွဲဆိုသောအမှုဖြစ်သည်။ အထက်ဖော်ပြပါ နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့၏ အမိန့်အမှတ် ၄/၈၉၊ စာပိုဒ် (၅)ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်တွင် စစ်မှုထမ်းဟောင်းအဖွဲ့ ပါဝင်ခြင်းမရှိ၊ သို့မဟုတ် အကျုံးမဝင်ဟု ကောက်ယူ သုံးသပ်ထားသော တရားရုံးချုပ်၏ သုံးသပ်ချက်သည် ဥပဒေအရ ဆီလျော်မှန်ကန်မှု ရှိသည်။ အမှုကို ပြန်လည် ဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်ရန် ချမှတ်ထားသော ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ခဲ့သည့် တရားရုံးချုပ်၏ (၁၁-၅-၉၀) ရက်စွဲပါ အမိန့်သည် ဥပဒေနှင့် ညီညွတ်မှု ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပေသည်။

ထို့ကြောင့် တရားရုံးချုပ်၏ (၁၁-၅-၉၀) ရက်စွဲပါ အမိန့်ကို ဆက်လက် အတည်ပြုပြီး ဤအထူးအယူခံကို ပယ်ပစ်ကြောင်း အမိန့် ချမှတ်လိုက်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထူး အယူခံမှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီးချုပ် ဦးအောင်တိုး၊ တရားသူကြီးများ
ဖြစ်ကြသော ဦးကျော်တင့်၊ ဦးမျိုးထွန်းထင်း၊ ဦးကျော်ဝင်း
ဦးအောင်မြင် နှင့် ဦးသန်းဖေ တို့ရှေ့တွင်

ဦးသန်းထွန်း

နှင့်

ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော် ပါ ၃ *

† ၁၉၉၂

မိုင်ဘာလ

၁၂ ရက်

ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၁၇ ၏ ရှင်းလင်းချက်—သက်သေခံ
ငွေများသည် ပူရင်း ခိုးရာပါပစ္စည်း (ဆို) အသွင်ပြောင်း
ထားသည့် ခိုးရာပါပစ္စည်း မဟုတ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ သိမ်းဆည်းသော အချိန်မှာ ပစ္စည်းများကို ဝယ်ယူ
ပြီးနောက် ၃၊ ၄၊ ၅ လခန့်ကြာမှ လာရောက် သိမ်းဆည်းခြင်းဖြစ်သည်။
မောင်လှဖေ ထံမှ ဝယ်ယူခဲ့သော စက်ဘီးများကို ပြန်လည် ရောင်းချ၍
ရရှိသည့် ငွေအဖြစ် သိမ်းဆည်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ယင်း ငွေများ
သည် မူလပစ္စည်းကို အသွင်ပြောင်းထားသော သို့မဟုတ် အစားထိုးထား
သော ပစ္စည်းဖြစ်သည်ဟု တင်ပြထားသော အယူခံတရားလို၏ တင်ပြချက်
ကို လက်ခံရန်အကြောင်း မရှိပေ။ ထို့ပြင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ
၅၁၇ ၏ ရှင်းလင်းချက်ပါပစ္စည်းမျိုး ဖြစ်သည်ဟုလည်း ယူဆ၍ ရနိုင်မည်
မဟုတ်ပေ။ အလားတူပင် ခိုးရာပါပစ္စည်းဖြစ်သည်ဟုလည်း လက်ခံရန်
အကြောင်း မရှိပေ။

အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးလှဘူး၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

အယူခံတရားခံများအတွက် - ၁။ ဦးခင်အောင်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊
ရှေ့နေချုပ်ရုံး

၂။ ဦးကိုနီ၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

၃။ ဦးခင်ဇော်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး - ဦးဘဟန်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊
တရားရုံးချုပ်

† ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထူး အယူခံမှု အမှတ် ၁၅

* ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၄၅၃ (ခ) တွင် ချမှတ်သော
(၂၂-၁၁-၉၁)ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်ကို အထူးအယူခံမှု။

၁၉၉၂
ဦးသန်းထွန်း
နှင့်
မြတ်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ ၃

ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ်တရားရုံး ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီးအမှတ် ၇၅/၉၀ တွင် တရားခံ မောင်လှဖေ (ခ) သန်းဦးအား ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၀ အရ ထောင်ဒဏ် ၆ လ ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ အမှုမှ သက်သေခံ (ခ) ရှာဖွေပုံစံဖြင့် သိမ်းဆည်းခဲ့သော ငွေ ၁၇၀၀၀ ကျပ်၊ သက်သေခံ (ဂ) ရှာဖွေပုံစံဖြင့် သိမ်းဆည်းခဲ့သောငွေ ၁၉၅၀၀ ကျပ်တို့ကို အယူခံရက် ကျော် လွန်က တရားလို ဦးသန်းထွန်းသို့ ပြန်လည် ထုတ်ပေးစေရန်လည်း အမိန့် ချမှတ်ခဲ့သည်။ သက်သေခံငွေနှင့် ပတ်သက်သောအမိန့်ကို ပစ္စည်းပေးအပ်သူ ဦးမိုးနိုင်သန်းနှင့် ဦးရဲထွန်းတို့က မကျေနပ်၍ ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး (ရန်ကုန်မြို့နယ်စု) သို့ ပြင်ဆင်မှုတင်သွင်းခဲ့သော်လည်း မအောင်မြင်သဖြင့် တရားရုံးချုပ်ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၄၅၃ (ခ) / ၉၁ တွင် ပြင်ဆင်မှု လျှောက်ထားခဲ့ကြသည်။ တရားရုံးချုပ်က မြို့နယ်တရားရုံးအမိန့်နှင့် ယင်း အမိန့်ကို အတည်ပြုသော တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်တို့ကို ပယ်ဖျက်၍ ယင်း သက်သေခံငွေများကို ဦးမိုးနိုင်သန်းနှင့် ဦးရဲထွန်းတို့အား ပြန်ပေးစေရန် ပြင်ဆင် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်။ အဆိုပါ တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်ကို ဦးသန်း ထွန်းက မကျေနပ်၍ ဤအထူးအယူခံကို တင်သွင်းလာခြင်း ဖြစ်သည်။

အမှုမှာ ၂၁-၇-၈၉ ရက်က မောင်လှဖေ (ခ) သန်းဦးသည် ဦးသန်း ထွန်းဆိုင်သို့ ရောက်လာပြီး ဦးသန်းထွန်း၏ ဇနီး ဒေါ်ဘီကျန်ထံမှ ဝက်ဆန်း မိန်းမစီးစက်ဘီး (၁၀) စီး တန်ဖိုးငွေ ၄၃၅၀၀ ကျပ်နှင့် တိုရာကော်ဘူး (၅)ဒါဇင် တန်ဖိုးငွေ ၅၃၇၀ ကျပ် စုစုပေါင်း ၄၈၈၇၀ ကျပ်ကို ရောင်းချ ပေးရန် ယူသွားကြောင်း၊ ရောင်းရငွေကို ဦးသန်းထွန်းသို့ ပြန်မပေးဘဲ တိမ်းရှောင်နေခြင်းကြောင့် ၎င်း မောင်လှဖေ (ခ) သန်းဦးအား အရေးယူ ပေးရန် ဦးသန်းထွန်းက ပန်းဘဲတန်း ရဲစခန်းသို့ တိုင်ကြားရာမှ အမှုစတင် ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

ယခုအမှု၌ အဓိက အဆုံးအဖြတ်ပြုရမည့် ပြဿနာမှာ မောင်လှဖေ(ခ) သန်းဦးက ဦးသန်းထွန်းထံမှ လိမ်လည်ယူသွားသော ပစ္စည်းများကို ဦးမိုး နိုင်သန်းနှင့် ဦးရဲထွန်းတို့အား လျော့စွဲဖြင့် ရောင်းချခဲ့ရာ ဦးမိုးနိုင်သန်း တို့က ယင်းပစ္စည်းများကို ပြန်လည်ရောင်းချ၍ ရရှိသောငွေကို ရဲထံပေးအပ် ခဲ့ကြသည်။ ယင်းငွေသည် မူလပစ္စည်း၏ အသွင်ပြောင်းလား သို့မဟုတ် အစားထိုးလားဟု ဆုံးဖြတ်ရန် ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် မြို့နယ်တရားရုံးနှင့် တိုင်း တရားရုံးတို့က တစ်သဘောတည်း ဆုံးဖြတ်ခဲ့သော အမိန့်ကို တရားရုံးချုပ်က ပယ်ဖျက်ခဲ့ခြင်းသည် ဥပဒေနှင့် ညီညွတ်သော အမိန့်ကို တရားရုံးချုပ်က ကိုလည်း ပြန်လည်သုံးသပ်ရန် ဖြစ်ပေသည်။

အယူခံတရားလိုက အဓိက အယူခံအကြောင်းပြချက်အဖြစ် တင်ပြရာ၌ မူလရုံးက တရားခံကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၆ အရ မဟုတ်ဘဲ ပုဒ်မ ၄၂၀ အရ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ ဦးမိုးနိုင်သန်းနှင့် ဦးရဲထွန်း

တို့သည် ပစ္စည်းများကို သဘောရိုးဖြင့် ဝယ်ယူခြင်းဖြစ်စေကာမူ စက်ဘီးများသည် ၎င်းတို့ပိုင်ပစ္စည်းအဖြစ်သို့ မရောက်နိုင်ကြောင်း၊ ဝန်မ ၄၂၀ အရ အပြစ်ပေးခံရသော အမှုတွင် ပစ္စည်း၏ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို ပိုင်ရှင်မှ တစ်ပါး အခြားသူက တစ်ဆင့် လွှဲပြောင်းရောင်းချခြင်း မပြုနိုင်ကြောင်း၊ ဝယ်ယူသူ အနေနှင့်လည်း တရားဝင်ပိုင်ဆိုင်ခွင့်၊ တရားဝင် လက်ဝယ်ထားခွင့်မရနိုင်ကြောင်း၊ သက်သေခံငွေများသည် ခိုးရာပါပစ္စည်းပင် ဖြစ်သောကြောင့် ပိုင်ရှင်သာ ရထိုက်ကြောင်း၊ မူလရုံးနှင့် တိုင်းတရားရုံးတို့၏ အမိန့်သည် ထူးခြားစွာ မှားယွင်းခြင်းမရှိပါက တရားရုံးချုပ်အနေနှင့် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် လိုအပ်မည်မဟုတ်ကြောင်းဖြင့် တင်ပြထားသည်။

၁၉၉၂
ဦးသန်းထွန်း
နှင့်
ပြည်ထောင်စုံ
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ ၃

မြန်မာတရားရုံး၏ အမှုတွဲကို လေ့လာရာ၌ ဦးသန်းထွန်းနှင့် မောင်လှဖေတို့သည် မော်လမြိုင်မှာ ရှိစဉ်က မောင်လှဖေ၏အစ်ကိုကို အကြောင်းပြု၍ သိရှိခဲ့ကြသည်။ ၂၁-၇-၈၉ ရက်နေ့က မောင်လှဖေသည် ဦးသန်းထွန်းမရှိခိုက် ၎င်း၏ဆိုင်သို့ ရောက်လာပြီး ပစ္စည်းရောင်းပေးမည်၊ - ငွေပြန်ပေးမည်ဟု ပြောဆိုကာ ဦးသန်းထွန်း၏ ဇနီးထံမှ ဝက်ဆန်း မိန်းမစီး စက်ဘီး (၁၀)စီး၊ တိုရာကော်ဘူး (၅)ဒါဇင်တို့ကို ယူသွားသည်။ ပစ္စည်းများကို မန္တလေးသို့ ယူသွားပြီး ရောင်းမစွဲသောအခါ ပြည်မြို့သို့ သယ်ဆောင်လာပြီး သာထူး စက်ဘီးဆိုင်တွင် (၅)စီး၊ ပန်းကမ္ဘာဆိုင်တွင် (၅)စီးတို့ကို ရောင်းချခဲ့သည်။ ပစ္စည်းရောင်းရငွေများအားလုံးကို မောင်လှဖေသည် ဦးသန်းထွန်းထံ ပေးအပ်ခြင်းမရှိဘဲ ကိုယ်ကျိုးအလွဲသုံးစားပြုခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်၍ ယခုအမှုပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်ပြီး မောင်လှဖေအပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၀ အရ ထောင် (၆)လ ကျခံစေရန် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

အမှု၌ ပေါ်ပေါက်သော အထောက်အထားများအရ အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းများကို ရောင်းချပေးရန် အလို့ငှာ ဦးသန်းထွန်း၏ ဇနီး ဒေါ်ဘီကျွန်က မောင်လှဖေကို ပေးအပ်ခဲ့သည်ဟု တွေ့ရသည်။ သို့ဖြစ်၍ မောင်လှဖေသည် ယင်းပစ္စည်းများကို ရောင်းချပိုင်ခွင့်ရှိ၍ ယခုကဲ့သို့ ရောင်းချခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ ၎င်းထံမှ ဦးမိုးနိုင်သန်းနှင့် ဦးရဲထွန်းတို့ကလည်း သဘောရိုးဖြင့် တန်ရာတန်ကြေးပေး၍ ဝယ်ယူခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသည်။ မောင်လှဖေသည် ပစ္စည်းပိုင်ရှင်က ရောင်းချရန် သဘောတူပေးအပ်၍ ပစ္စည်းများကို ယူလာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ မတရားသောနည်းဖြင့် လိမ်လည် ရယူခဲ့ကြောင်း မပေါ်ပေါက်ပေ။ ပစ္စည်းရောင်းချချိန်အထိ တရားခံ မောင်လှဖေ အနေနှင့် ပြစ်မှုတစ်စုံတစ်ရာ ကျူးလွန်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ပစ္စည်းရောင်းချပြီးနောက် ရောင်းချရငွေများကို ပစ္စည်းပိုင်ရှင်ထံ ပြန်လည်ပေးအပ်ဘဲ မိမိကိုယ်ကျိုးအလွဲသုံးစား ပြုခဲ့ကြောင်းသာ အမှု၌ အထင်အရှားပေါ်လွင်လျက်ရှိသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ဆိုသော် ပစ္စည်းဝယ်ယူသည့် အချိန်တွင် ယင်း ပစ္စည်း

၁၉၉၂
ဦးသန်းထွန်း
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ဝါ ၃

များသည် လိမ်လည်မှု ကျူးလွန်ခြင်းဖြင့် ရရှိသောပစ္စည်းများ ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်ခြင်း မရှိပေ။

ထို့ပြင် ယခုအမှု၌ တရားခံသည် ပစ္စည်းပိုင်ရှင် ဦးသန်းထွန်းတို့နှင့် ရင်းနှီးသူ ဖြစ်သည်။ စက်ဘီးများကို ယူပြီး သွားရောင်းပေးမည်ဟု ပြောစဉ်က ဦးသန်းထွန်း၏ ဇနီး ဒေါ်ဘိကျန်က မကန့်ကွက်ဘဲ သဘောတူညီခဲ့သည် ဟုလည်း ပေါ်ပေါက်သည်။ ပစ္စည်းများကို မန္တလေးသို့ ယူဆောင်သွားပြီး ရောင်းချခဲ့သော်လည်း မရောင်းရသဖြင့် ပြည်မြို့သို့ သယ်ဆောင်ကာ ရောင်းချခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ဦးသန်းထွန်း၏ ဇနီး ဒေါ်ဘိကျန်၏ သဘောတူ ခွင့်ပြုချက်အရ အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းများကို ယူဆောင်သွားခြင်း ဖြစ်သည်။ ယင်းပစ္စည်းများကို ရောင်းချပေးရန်အလို့ငှာ ဒေါ်ဘိကျန်က တရားခံ မောင်လှဖေအား ယုံကြည်စွာ အပ်နှံခဲ့သည်ဟု အမှု၌ ပေါ်လွင် လက် ရှိသည်။ ပစ္စည်းများကို မောင်လှဖေက လိမ်လည်လှည့်ဖြား သွေး ဆောင်ပြီး ဗဟိုသွားသည်ဟု မပေါ်လွင်ပေ။ မိမိအား ယုံကြည်အပ်နှံလိုက် သော ပစ္စည်းကို ရောင်းချပြီးနောက် ရောင်းရငွေများကို ပစ္စည်းပိုင်ရှင်ထံ ပြန်လည်အပ်နှံခြင်း မရှိဘဲ ကိုယ်ကျိုး အလွဲသုံးစားပြုလုပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ တရားခံ မောင်လှဖေသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၀ အရ ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်ခြင်းထက် ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၆ အရ ပြစ်မှုကို ကျူးလွန်သည်ဟု ကောက်ယူရန်သင့်ကြောင်း တွေ့ရှိရပေသည်။

တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်၌ တရားလိုက ရောင်းခွင့် ပေးထားခဲ့ခြင်း ဖြစ်၍ ရောင်းချခွင့်ရှိသည့်အတိုင်း ယင်းပစ္စည်းများကို ဦးမိုးနိုင်သန်းတို့က ဝယ်ယူခဲ့ခြင်းမှာ လိမ်လည်ရောင်းသည့် ပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း သိရှိနိုင်ရန် အကြောင်းရှိသည့်အချက် အခိုင်အမာမပေါ်ပေါက်ကြောင်း၊ သဘောရိုး ဖြင့် ဝယ်ယူခြင်းဟုသာ ယူဆရန်ရှိသည်နှင့် အမျှ ၎င်းတို့ထံမှ သိမ်းယူခဲ့သော ငွေများကို မူလရုံးတရားလိုသို့ ပြန်ပေးစေရန် ချမှတ်ခဲ့သည့် မြို့နယ်တရား ရုံး၏ အမိန့်နှင့် ယင်းအမိန့်ကို အတည်ပြုသော တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့် များသည် မျှတ မှန်ကန်မှုရှိသည်ဟု မဆိုနိုင်ကြောင်းဖြင့် သုံးသပ်ထားသည်။

ရှေ့နေချုပ်ရုံးအတွက်ပါ လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သော ဥပဒေအရာရှိက ငွေများ သိမ်းဆည်းခံရသည့် စက်ဘီးဝယ်ယူသူများသည် ပစ္စည်းဝယ်ယူ စဉ်က ယင်းပစ္စည်းများသည် လိမ်လည်မှု ကျူးလွန်ခြင်းဖြင့် ရရှိလာသော ပစ္စည်းများဖြစ်သည်ဟု သိရှိထားသည်ဟု မပေါ်လွင်ကြောင်း၊ ၎င်းတို့သည် ယင်းပစ္စည်းများကို သဘောရိုးဖြင့် တန်ရာတန်ကြေးပေးပြီး ဝယ်ယူခဲ့ သည်ဟုသာ ပေါ်ပေါက်ကြောင်း၊ သက်သေခံငွေများသည် ခိုးရာပါပစ္စည်း တွင် အကျုံးမဝင်ကြောင်း၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄၁၀ ၏ အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုချက်တွင် ခိုးရာပါပစ္စည်းရောင်းချရငွေဟု ဖော်ပြထားကြောင်း၊ ရောင်းချပိုင်ခွင့် ရှိသူထံမှ ဝယ်ယူထားခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် ဝယ်ယူကို ပြန်ပေးစေရန် ချမှတ်ထားသည့် တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်သည် ဥပဒေအရ

မှန်ကန်ကြောင်း၊ သက်သေခံငွေများသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၁၇ ရှင်းလင်းချက်ပါ ပစ္စည်းမဟုတ်ကြောင်းဖြင့် လျှောက်လဲတင်ပြသွားသည်။

သက်သေခံငွေများအနက် ငွေ ၁၇၀၀၀ ကျပ်ကို သက်သေခံ(ခ)ရှာဖွေပုံစံဖြင့် ဦးမိုးနိုင်သန်းထံမှ သိမ်းဆည်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ အလားတူပင် ငွေ ၁၉၅၀၀ ကျပ်ကို သက်သေခံအမှတ်(ဂ) ရှာဖွေပုံစံဖြင့် ဦးရဲထွန်းထံမှ သိမ်းဆည်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဦးမိုးနိုင်သန်း(လိုပြ-၄)နှင့် ဦးရဲထွန်း(လိုပြ-၃) တို့၏ ထွက်ချက်အရ မောင်လှဖေထံမှ စက်ဘီးများဝယ်ယူခဲ့သည့် တန်ဖိုးနှင့် ညီမျှသောငွေကို ယခုကဲ့သို့ ပေးအပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ထွက်ဆိုထားကြသည်။ သိမ်းဆည်းသောအချိန်မှာ ပစ္စည်းများကို ဝယ်ယူပြီးနောက် ၃၊ ၄၊ ၅ လခန့်ကြာမှ လာရောက် သိမ်းဆည်းခြင်းဖြစ်သည်။ မောင်လှဖေထံမှ ဝယ်ယူခဲ့သော စက်ဘီးများကို ပြန်လည်ရောင်းချ၍ ရရှိသည့် ငွေအဖြစ် သိမ်းဆည်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ယင်းငွေများသည် မူလ ပစ္စည်းကို အသွင် ပြောင်းထားသော သို့မဟုတ် အစားထိုးထားသော ပစ္စည်းဖြစ်သည်ဟု တင်ပြထားသော အယူခံတရားလို၏ တင်ပြချက်ကို လက်ခံရန် အကြောင်းမရှိပေ။ ထို့ပြင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၁၇ ၏ ရှင်းလင်းချက်ပါ ပစ္စည်းမျိုးဖြစ်သည်ဟုလည်း ယူဆ၍ ရနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ အလားတူပင် ခိုးရာပါပစ္စည်းဖြစ်သည်ဟုလည်း လက်ခံရန်အကြောင်းမရှိပေ။

အယူခံတရားလိုက မူလရုံးနှင့် တိုင်းတရားရုံးတို့က တစ်သဘောတည်း ဆုံးဖြတ်ထားသော အမိန့်သည် ထူးခြားစွာ မှားယွင်းခြင်းမရှိပါက တရားရုံးချုပ်အနေနှင့် ဝင်ရောက်မစွက်ဖက်သင့်ကြောင်း တင်ပြထားသည်။ ယင်းကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ထိုသို့မပြုလုပ်ရဟု ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက် မရှိပေ။ တရားရုံးချုပ်အနေနှင့် မိမိအား အပ်နှံထားသော ပြင်ဆင်မှုတရားရုံး၏ အာဏာကို ကျင့်သုံး၍ လက်အောက်ခံတရားရုံးများ၏ အမိန့်ကို လိုအပ်သလို ပယ်ဖျက်ခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်းများကို ပြုလုပ်နိုင်ခွင့်ရှိသည်။ သို့ဖြစ်၍ တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်သည် ဥပဒေနှင့် မညီဟု ဆိုနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ သက်သေခံငွေများကို မူလရုံးတရားလိုသို့ ပြန်ပေးစေရန် ချမှတ်ထားသော မြို့နယ်တရားရုံးနှင့် တိုင်းတရားရုံးတို့၏ အမိန့်များသည် ဥပဒေအရ မျှတ မှန်ကန်သည်ဟု မဆိုနိုင်သောကြောင့် တရားရုံးချုပ်က ပယ်ဖျက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ အဆိုပါ တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်သည် ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်း မရှိပေ။

သို့ဖြစ်၍ သက်သေခံပစ္စည်းငွေများကို ဦးမိုးနိုင်သန်းနှင့် ဦးရဲထွန်းတို့အား ပြန်ပေးစေရန် ချမှတ်ထားသော တရားရုံးချုပ်၏ ၂၂-၁၁-၉၁ ရက်စွဲပါ အမိန့်အပေါ် တစ်စုံတစ်ရာ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် အကြောင်း ပေါ်ပေါက်ခြင်း မရှိသောကြောင့် ဤအထူးအယူခံကို ပယ်ပစ်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

၁၉၉၂
ဦးသန်းထွန်း
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ ၃

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထွေထွေလျှောက်လွှာ

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး ဦးမျိုးထွန်းလင်းရှေ့တွင်

†၁၉၉၂
ဇန်နဝါရီလ
၃ ရက်

မသန်းနွဲ့ပါ (၂)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ (၂) *

ရုံးပြောင်းလျှောက်ထားခြင်း - ရုံးပြောင်းစစ်ဆေးရန် သင့် မသင့် စဉ်းစားရာတွင် တရားသူကြီး၏ အပြုအမူအရ တရားမျှတမှု ရနိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်ဟု လျှောက်ထားသူ၏ စိတ်တွင် စိုးရိမ်မကင်း အမှန်တကယ်ပေါ်ပေါက်ခြင်း ရှိ-မရှိကို ထည့်သွင်း စဉ်းစားရန် လို-မလို။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ရုံးပြောင်းပေးရန် လျှောက်ထားမှုနှင့် ပတ်သက်၍ တရားရုံးသည် တရားသူကြီး၏ သမာဓိရှိခြင်း၊ ဖြောင့်မတ်ခြင်း၊ တည်ကြည်ခြင်း အစရှိသည်တို့အပေါ် စဉ်းစားရန်သာမက တရားသူကြီး၏ အပြုအမူအရ လျှောက်ထားသူ၏ စိတ်တွင် အမှုကို ထိုရုံး၌ စစ်ဆေးပါက တရားမျှတမှုရလိမ့်မည် မဟုတ်ဟု စိုးရိမ်မကင်းဖြစ်ခြင်းအပေါ်တွင် မူတည်၍ စဉ်းစားရန်ဖြစ်သည် ဆိုသည့်အချက်နှင့် ပတ်သက်၍ မူလတရားရုံးက တရားခံကိုအေးမြင့်သည့် အမှုစစ်ဆေးသော တရားသူကြီး၏ အပြုအမူအပေါ် စိုးရိမ်မကင်းဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်ပေသည်။ တိုင်းတရားရုံးတွင် ကိုအေးမြင့်၏ ကတိသစ္စာပြုချက်အရ ဒေါ်လှသင်က တရားလိုအဖြစ် စွဲဆိုထားသော အမှု၌ တရားသူကြီးဖြစ်သူက “ကိုယ်ကျူးလွန်တဲ့အမှု ကိုယ်သိတယ်၊ ကိုယ်ဖြစ် ကိုယ်ခံ” ဟု ပြောခြင်းသည် တရားခံတစ်ဦးဖြစ်သော ကိုအေးမြင့်၏ စိတ်၌ အမှုကို လက်ရှိတရားရုံးတွင် ဆက်လက် စစ်ဆေးခြင်းဖြင့် တရားမျှတမှု၊ မှန်ကန်မှု ရလိမ့်မည်မဟုတ်ဟု လျော်ကန် သင့်မြတ်သော စိုးရိမ်မကင်းမှုမျိုး ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့သောကြောင့် တိုင်းတရားရုံးက အမှုကို သင့်လျော်သော အခြား တရားရုံးတစ်ရုံးသို့ ရုံးပြောင်းခွင့် မပြုခဲ့ခြင်းမှာ မှန်ကန်သည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။

* ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထွေထွေလျှောက်လွှာအမှတ် ၆၁

† ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၁၃၉၊ ဆင်ပေါင်ဝဲမြို့နယ် တရားရုံးအမှုကို တရားစီရင်ရေးဥပဒေပုဒ်မ ၄(ဂ)နှင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၅၂၆ အရ ရုံးပြောင်း လျှောက်ထားခြင်း။

လျှောက်ထားသူများအတွက် - ဦးလှသွင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

လျှောက်ထားခံရသူများအတွက် - ၁။ ဦးမျိုးချစ်၊ လက်ထောက်
ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ရှေ့နေ
ချုပ်ရုံး

၂။ ဦးကျော်ဝင်းနှင့် ပူးတွဲလိုက်
ပါ ဆောင်ရွက်ရန် တရားရုံး
ချုပ် ရှေ့နေ ဦးကျော်မြင့်က
လျှောက်လွှာတင်သွင်းသည်။

တရားရေးအကြံပေး - ဦးထိပ်တင်ဘုန်း၊ ဒုတိယညွှန်ကြား
ရေးမှူး၊ တရားရုံးချုပ်

၁၉၉၂
မသန်းနွဲ့ပါ(၂)
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ(၂)

ဆင်ပေါင်မီနယ်တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအမှုကြီးအမှတ်၁၃၉/၉၁တွင်
မူလရုံးတရားလို ဒေါ်လှသွင်က တရားခံများဖြစ်ကြသော မသန်းနွဲ့နှင့်
ကိုအေးမြင့်တို့အား ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၆ / ၄၁၄ အရ တရားစွဲဆိုခဲ့
ပြီး ယင်းအမှုကို တရားခံ ကိုအေးမြင့်က အခြား မီနယ်တရားရုံး တစ်ရုံးရုံး
သို့ ရုံးပြောင်း စစ်ဆေးပေးရန် မကွေးတိုင်းတရားရုံး (သရက်မီနယ်စု)သို့
အထွေထွေ လျှောက်လွှာ တင်သွင်းခဲ့ရာ မအောင်မြင်သောကြောင့် ဤ
အထွေထွေ လျှောက်လွှာကို တရားရုံးချုပ်သို့ တင်သွင်းခြင်း ဖြစ်သည်။
မသန်းနွဲ့မှာ ရုံးပြောင်းစစ်ဆေးရန် အထွေထွေလျှောက်လွှာကို တိုင်းတရား
ရုံးသို့ မတင်သွင်းခဲ့ဘဲ တရားရုံးချုပ်သို့ လျှောက်ထားသည့် အဆင့်တွင်
အထွေထွေ လျှောက်လွှာတင်သွင်းခြင်း ဖြစ်သည်။

အမှုမှာ ဒေါ်လှသွင်သည် ၎င်း၏သား ကွယ်လွန်ပြီးနောက် ချွေးမ
ဖြစ်သူ မသန်းနွဲ့အား သမီးရင်းကဲ့သို့ ချစ်ခင်ယုံကြည်၍ စိန်ချယ်နားကပ်
(၁)ရုံ၊ ကြိဆစ်လက်ကောက် (၆)ကွင်း၊ ဆွဲကြိုး(၁)ကုံး၊ အမ်စီဆွဲကြိုး
(၁)ကုံး စုစုပေါင်း ၉၂၀၀၀ ကျပ်ခန့် တန်ဖိုးရှိသော ပစ္စည်းများကို
ယုံကြည် အပ်နှံထားခဲ့သည်။ ၂၉-၁၂-၉၀ ရက်နေ့တွင် မသန်းနွဲ့မှာ မိဘ
များထံ ပြန်သွားကြောင်းသိရပြီး (၄-၅-၉၁)ရက်နေ့အထိ မိဘများထံမှ
ပြန်မရောက်သေး၍ သမီးဖြစ်သူ သန်းသန်းအေးတို့ ပြန်ရောက်လာပြီး
မသန်းနွဲ့သည် လျှောက်ထားသူ ကိုအေးမြင့်နှင့် အိမ်ထောင်ကျ၍ အထက်
ပါ ပစ္စည်းများကို ရောင်းစားပစ်ပြီး ကိုအေးမြင့်က ကူညီကြောင်း သိရ၍
ဒေါ်လှသွင်က ပထမတိုင်ချက် သက်သေခံအမှတ် (က)ကို ဖွင့်လှစ်ရာမှ
ပေါ်ပေါက်လာသောအမှု ဖြစ်သည်။ တရားရုံးချုပ်တွင် နှစ်ဘက်ကြားနာ
သည့် အခါ၌ မသန်းနွဲ့က ၎င်း၏ အထွေထွေလျှောက်ထားမှုကို ရုပ်သိမ်း
ကြောင်း စာဖြင့် တင်ပြသည်။

ကိုအေးမြင့်က ရုံးပြောင်းပေးရန် အထွေထွေလျှောက်လွှာတင်သွင်းရ
ခြင်းအကြောင်းရင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အဓိကထား၍ တင်ပြရာတွင် အမှု

၁၉၉၂
မသန်းနွဲ့ပါ(၂)
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ဝါ(၂)

စတင်စွဲဆိုသောနေ့ (၁၂-၆-၉၁)မှာပင် သက်သေခံပစ္စည်းပေးအပ်သူ ဦးမောင်မောင် မသန်းနွဲ့နှင့် ဦးမောင်မောင်စိုးတို့အား အသိမပေးဘဲ ကျပ်ကိုးထောင်ကျော်ခန့် တန်ဖိုးရှိသောပစ္စည်းများကို ပြန်ပေးခဲ့ခြင်းနှင့် အမှုစစ်ဆေးအပြီးတွင် အမှုစစ်ဆေးသော တရားသူကြီးက “ကိုယ်ကျူး လွန်ခဲ့တဲ့ အမှုကို သိတယ်၊ ကိုယ်ဖြစ် ကိုယ်ခံ” ဟု ပြောခဲ့ခြင်းတို့ကြောင့် မူလရုံးတွင် အမှုကို ဆက်လက်စစ်ဆေးပါက တရားမျှတမှု ရလိမ့်မည် မဟုတ်ဟု စိုးရိမ်စိတ်ဖြစ်ပေါ်နေကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

တိုင်းတရားရုံးက “သက်သေခံပစ္စည်းများ တရားစွဲတင်သည့်နေ့တွင် ထုတ်ပေးခြင်းမှာ သံသယဖြစ်ဖွယ် ရှိသော်လည်း တရားသူကြီးက တရား ခွင့်တွင် ကိုအေးမြင့်အား ပြောဆိုသော စကားများမှာ တရားခံအပေါ် မဟုတ်မတရားဆောင်ရွက်ကာ ဘက်လိုက်ဆုံးဖြတ်မည်ဟု သံသယဖြစ်ပေါ် ရန် အကြောင်းမရှိ” ဟု သုံးသပ်ကာ ကိုအေးမြင့်၏ ရုံးပြောင်းလျှောက် လွှာကို ပယ်ခဲ့ကြောင်းတွေ့ရသည်။

ရုံးပြောင်းပေးရန် လျှောက်ထားမှုနှင့် ပတ်သက်၍ တရားရုံးသည် တရားသူကြီး၏ သမာဓိရှိခြင်း၊ ဖြောင့်မတ်ခြင်း၊ တည်ကြည်ခြင်း အစ ရှိသည်တို့အပေါ် စဉ်းစားရန်သာမက တရားသူကြီး၏ အပြုအမူအရ လျှောက်ထားသူ၏စိတ်တွင် အမှုကို ထိုရုံး၌ စစ်ဆေးပါက တရားမျှတမှု ရလိမ့်မည်မဟုတ်ဟု စိုးရိမ်မကင်း ဖြစ်ခြင်းအပေါ်တွင်မူတည်၍ စဉ်းစားရန် ဖြစ်သည်ဆိုသည့် အချက်နှင့် ပတ်သက်၍ မူလတရားရုံးက တရားခံကိုအေး မြင့်သည် အမှုစစ်ဆေးသော တရားသူကြီး၏အပြုအမူအပေါ် စိုးရိမ်မကင်း ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်ပေသည်။ တိုင်းတရားရုံးတွင် ကိုအေးမြင့်၏ ကတိ သစ္စာပြုချက်အရ ဒေါ်လှသင်က တရားလိုအဖြစ် စွဲဆိုထားသော အမှု၌ တရားသူကြီးဖြစ်သူက “ကိုယ်ကျူးလွန်တဲ့ အမှု ကိုယ်သိတယ်၊ ကိုယ်ဖြစ် ကိုယ်ခံ” ဟု ပြောခြင်းသည် တရားခံတစ်ဦးဖြစ်သော ကိုအေးမြင့်၏စိတ်၌ အမှုကို လက်ရှိတရားရုံးတွင် ဆက်လက်စစ်ဆေးခြင်းဖြင့် တရားမျှတမှု၊ မှန် ကန်မှု ရလိမ့်မည်မဟုတ်ဟု လျော်ကန်သင့်မြတ်သော စိုးရိမ်မကင်းမှုမျိုး ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့သောကြောင့် တိုင်းတရားရုံးက အမှုကို သင့်လျော်သော အခြား တရားရုံး တစ်ရုံးသို့ ရုံးပြောင်းခွင့်မပြုခဲ့ခြင်းမှာ မှန်ကန်သည်ဟု ညွှိမနိုင်ချေ။

ထို့ကြောင့် ဤလျှောက်လွှာကို တစိတ်တဒေသခွင့်ပြု၍ မကွေးတိုင်း တရားရုံး (သရက်မြို့နယ်စု)က မူလရုံး တရားခံ ကိုအေးမြင့်၏ ရုံးပြောင်း ပေးရန် အထွေထွေ လျှောက်ထားမှုကို ခွင့်မပြုဘဲ ပယ်ခဲ့သော အမိန့်ကို ဖျက်ပြီး ဆင်ပေါင်ဝဲမြို့နယ် တရားသူကြီးက ဝါအရင့်ဆုံး ဒုတိယမြို့နယ်တရား သူကြီးထံ အမှုကို ရောက်ရှိသည့် အဆင့်မှ လွှဲပြောင်း ဆက်လက်စစ်ဆေးစေ ရန် ညွှန်ကြားလိုက်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထူး အယူခံမှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီးချုပ် ဦးအောင်တိုး၊ တရားသူကြီးများ
ဖြစ်ကြသော ဦးကျော်တင့်၊ ဦးပျိုးထွန်းလင်း၊ ဦးကျော်စင်း၊
ဦးအောင်မြင် နှင့် ဦးသန်းဖေတို့ ရှေ့တွင်

ဦးသိန်းရွှေ

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ (၂)*

† ၁၉၉၂

ဇူလိုင်လ

၃၀ ရက်

ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၅ပါ အာဏာများကို အထွေထွေ
အုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာနမှူးများအား အပ်နှင်းရုံမျှနှင့် မြို့နယ်
တရားသူကြီးအနေဖြင့် ယင်းအာဏာကို မကျင့်သုံးရဟု ဥပဒေ
တားမြစ်ချက် တစ်စုံတစ်ရာမရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ယခုအမှု၌ အဓိကဆုံးဖြတ်ရန်မှာ တောင်ကြီးမြို့နယ်
တရားရုံး၏ ဆောင်ရွက်ချက်သည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၅
အရ မှန်ကန်မှု ရှိမရှိပင် ဖြစ်ပေသည်။ ယင်းကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရား
ရုံးချုပ်၏ ၂၉-၉-၈၀ ရက်စွဲပါ အမိန့်ကြော်ငြာစာ အမှတ် ၄/၈၀ အရ
မြို့နယ်တရားသူကြီးများအား သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အတွင်း၌ ကျင့်သုံးနိုင်ရန်
အတွက် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပါ ပထမတန်းရာဇဝတ်အာဏာများကို
အပ်နှင်းခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ဦးသိန်းရွှေ၏ အထွေထွေလျှောက်လွှာကို
ပထမတန်း ရာဇဝတ်အာဏာရရှိသူ မြို့နယ်တရားသူကြီးက လက်ခံကြားနာ
စစ်ဆေးခဲ့ခြင်းမှာ ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ထို့ပြင် ပြစ်မှု
ဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၅ ပါ အာဏာများကို အထွေထွေ အုပ်ချုပ်
ရေးဦးစီးဌာနမှူးများအား အပ်နှင်းရုံမျှနှင့် မြို့နယ်တရားသူကြီးများ အနေဖြင့်
ယင်းအာဏာကို မကျင့်သုံးရဟု ဥပဒေတားမြစ်ချက် တစ်စုံတစ်ရာမရှိပေ။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ယခုအချိန်တွင် နိုင်ငံတော်တစ်ဝန်းလုံး၌ ရပ်
ရွာ အေးချမ်းသာယာရေး၊ ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးကို အထူးဦးစားပေး ဆောင်
ရွက်နေချိန် ဖြစ်သည်။ ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေးကို ထိခိုက် နှောင့်ယှက်
စေမည့် အပြစ်အမှုများကို တတ်နိုင်သမျှ ထိန်းသိမ်း ကာကွယ်သွားရမည်

* ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထူးအယူခံမှု အမှတ် ၆

† ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၃၃၀ (ခ) တွင် ချမှတ်သော
(၂၆-၄-၉၁) ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ် (မန္တလေးရုံးထိုင်) ၏ အမိန့်ကို အထူး
အယူခံမှု။

၁၉၉၂
ဦးသိန်းရွှေ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ(၂)

ဖြစ်သည်။ ယခုအမှု၌ အချင်းဖြစ် မြေကွက်နှင့် ပတ်သက်၍ မည်သူမည်ဝါ ပိုင်ထိုက်သည် ရထိုက်သည် ဟူသော ကိစ္စကို သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း၊ ဌာန များသို့ တင်ပြ လျှောက်ထားပိုင်ခွင့်ရှိသည်။ သို့မဟုတ် ပိုင်ရေးပိုင်ခွင့်၊ ဆိုင် ရေးဆိုင်ခွင့်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားမ တရားရုံး၏ အဆုံးအဖြတ်ကို ရယူဆောင် ရွက်နိုင်ခွင့်လည်း ရှိသည်။ ယခုအခြေအနေတွင် တစ်ဘက်ဘက်သို့ လက်ရှိပေး လိုက်မည်ဆိုလျှင် ရပ်ရွာ အေးချမ်းသာယာရေးကို တစ်နည်းမဟုတ်တစ်နည်း ထိခိုက်နိုင်ဖွယ်ရာအကြောင်း ပေါ်ပေါက်လာနိုင်မည်ဟု သုံးသပ်ကာ ချမှတ် ခဲ့သော မြို့နယ်နှင့် ပြည်နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်များကို ဆက်လက် အတည် ပြုသည့် တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်သည် ဥပဒေအရ ဆီလျော်မှန်ကန်မှုရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပေသည်။

- အယူခံတရားလိုအတွက် - ကိုယ်တိုင် (မလာ)
- အယူခံတရားခံများအတွက် - ၁။ ဦးစံသာကျော်၊ ဒုတိယညွှန်ကြား
ရေးမှူး၊ ရှေ့နေချုပ်ရုံး
- ၂။ ဦးအုံးမောင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးဘဟန်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊
တရားရုံးချုပ်။

တောင်ကြီးမြို့နယ်တရားရုံး၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအထွေထွေအမှတ် ၄၆၄ / ၈၈ တွင် ဦးသိန်းရွှေ(ခ) ဦးသိန်းရွှေက ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၅ အရ အချင်းဖြစ်နေအိမ်တွင် လက်ရှိထားပေးရန် လျှောက်ထားခဲ့ရာ မြို့နယ် တရားရုံးက ယင်းဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၆ အရ အမှုသည်တို့၏ ဆိုင်ရာဆိုင်ခွင့်ကို ပိုင်းခြား သတ်မှတ် စီရင်ခွင့်ရှိသည့် တရားမ တရားရုံးက ဒီကနီချမှတ်သည့် အချိန်အထိ ဝရမ်းကပ်၍ တရားရုံးမှ အမှတ် (၁) ရဲစခန်းမှူးအား ထိန်းအုပ် သိမ်းယူထားစေရန် အမိန့် ချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်းအမိန့်ကို ဦးသိန်းရွှေနှင့် ဒေါ်တင်ရွှေတို့ နှစ်ဦးစလုံးက မကျေနပ်၍ ရှမ်းပြည်နယ်တရားရုံး(တောင်ကြီး မြို့နယ်စု)သို့ အယူခံ ဝင်ရောက်ခဲ့ကြသော်လည်း ပြည်နယ် တရားရုံးက အယူခံများကို ပလပ်ကြောင်း အမိန့် ချမှတ်ခဲ့သည်။ အဆိုပါ အမိန့်ကို ဦးသိန်းရွှေက မကျေနပ်၍ တရားရုံးချုပ် (မန္တလေးရုံးထိုင်) ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ပြင် ဆင်မှုအမှတ် ၃၃၀(ခ)/၉၀ တွင် ပြင်ဆင်မှု လျှောက်ထားခဲ့သော်လည်း တရားရုံးချုပ်က မြို့နယ်နှင့် ပြည်နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်များကို အတည်ပြုပြီး ပြင်ဆင်မှုကို ပလပ်ကြောင်း ၂၆-၄-၉၁ ရက်နေ့က အမိန့် ချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်းအမိန့်ကို ဦးသိန်းရွှေက မကျေနပ်၍ ဤအထူးအယူခံကို တင်သွင်းလာ ခြင်း ဖြစ်သည်။

အမှုမှာ ၃၀-၈-၈၈ ရက်တွင် ဦးသိန်းရွှေက ၎င်းဝယ်ယူ လက်ရှိထားပြီး ဦးမောင်တင်အားအစောင့်ထားသည့် တောင်ကြီးမြို့ချမ်းမြသာစည်ရပ်ကွက်၊

ဦးစိန်ဝင်း ကျောင်းလမ်းရှိ အမှတ် (၁၅) နေအိမ်အတွင်းသို့ ဦးမောင်တင် မရှိခိုက် ဒေါ်တင်ရွှေ၊ ဦးကျော်တင့်နှင့် သားသမီး သမက်တို့သည် ဝင်ရောက် ဖျက်ဆီးခဲ့ကြကြောင်း၊ ၃၁-၈-၈၈ ရက်တွင် ဒေါ်တင်ရွှေတို့က အိမ်အသစ်ဆောက်လုပ်ရန်အတွက် ယူဉ်များ၊ သဲများ စုပုံနေသောကြောင့် ဦးသိန်းရွှေတို့ အဖွဲ့နှင့် ဒေါ်တင်ရွှေတို့အဖွဲ့တို့ တစ်ဘက်နှင့် တစ်ဘက် တုတ်၊ ဓား လက်နက်များဖြင့် ခိုက်ရန် ဖြစ်ပွားခဲ့ကြသဖြင့် ရပ်ကွက်လူကြီးများနှင့် ရဟန်းပျိုအဖွဲ့တို့က အိမ်ဝိုင်းကို ထိန်းသိမ်းထားခဲ့ကြောင်း၊ ဦးသိန်းရွှေက လက်ရှိမှ လက်မဲ့ဖြစ်ခဲ့ရသဖြင့် ၎င်းအား အချင်းဖြစ်နေအိမ်တွင် လက်ရှိ ပြန်ထားပေးရန် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၅ အရ လျှောက်ထားရာမှ အမှုစတင် ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

၁၉၉၂
ဦးသိန်းရွှေ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
၀၁(၂)

အယူခံတရားလိုက အဓိက အယူခံအကြောင်းပြချက်အဖြစ် တင်ပြရာ၌ သက်သေများ၏ ထွက်ချက်အရလည်းကောင်း၊ သက်သေခံအမှတ်(၈-၃) ဓာတ်ပုံပါ အရလည်းကောင်း၊ အချင်းဖြစ် ဥပစာမှာ အယူခံ တရားလို၏ လက်ရှိဖြစ်သည်ဟု ပေါ်ပေါက်ကြောင်း၊ သို့ပါလျက် လက်ရှိဖြစ်ကြောင်း သက်သေထင်ရှားမပြနိုင်ဟု သုံးသပ်ထားခြင်းမှာ မှန်ကန်မှု မရှိကြောင်း၊ “လက်ရှိ အစောင့်ထာမဲ့ခြင်းသည် ပဏာမအမိန့်မချမီ (၃) လကျော်က ဖယ်ရှားခြင်း ခံခဲ့ရသည်ဖြစ်၍ ၎င်း၏ အစောင့်လည်း လက်ရှိ နေထိုင်ခြင်း မဟုတ်ပေ”ဟု သုံးသပ်ချက်မှာ မိမိလက်ရှိဖြစ်ကြောင်း ဖော်ညွှန်းပြီး ပဏာမအမိန့်မချမီ (၂)လကျော်ကတည်းက လက်လွှတ်ခဲ့ရ၍ လက်ရှိမဖြစ် တော့ဟု သုံးသပ်သည့် အဓိပ္ပာယ် သက်ရောက်နေကြောင်း၊ မည်သို့ပင် ဖြစ်စေ မိမိသည် အချင်းဖြစ်နေအိမ်ကို လက်ရှိဖြစ်သည်ဟု ပေါ်လွင် ထင်ရှား လျက် ရှိကြောင်းဖြင့် တင်ပြထားသည်။

ယခုအမှု၌ အဓိက အဆုံးအဖြတ်ပြုရမည့် ပြဿနာမှာ တရားရုံးရှိအမှုမှ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းမဟုတ်သော ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၅အရ လျှောက်ထားလာသည့် အထွေထွေလျှောက်ထားမှုမျိုးကို ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပြည်ထဲရေးနှင့် သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန၏ အမိန့် ကြော်ငြာစာ အမှတ် ၂ / ၈၉ အမှတ်စဉ် (၇)အရ သက်ဆိုင်ရာ အထွေထွေ အုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနမှူး အသီးသီး လုပ်ဆောင်ပိုင်ခွင့်ရှိပါလျက် မြို့နယ် တရားသူကြီးက လက်ခံဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းသည် လျော်ကန်သင့်မြတ်ခြင်း ရှိမရှိ လေ့လာသုံးသပ် အဆုံးအဖြတ်ပြုရန် ဖြစ်ပေသည်။

မြို့နယ်တရားရုံး၏ စီရင်ချက်၌ အချင်းဖြစ်မြေကွက်ကို ဦးသိန်းရွှေက ၎င်းလက်ရှိ ပိုင်ဆိုင်သည်ဟုလည်းကောင်း၊ ဒေါ်တင်ရွှေကလည်း ၎င်းလက်ရှိ ပိုင်ဆိုင်သည်ဟု လည်းကောင်း၊ အပြိုင်အဆိုင် လျှောက်ထားခဲ့ကြကြောင်း၊ သို့ရာတွင် လက်ရှိဖြစ်ကြောင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ နှစ်ဘက်စလုံးက သက်သေ ထင်ရှား မပြသနိုင် ကြောင်း၊ ရပ်ကွက်မှ အချင်းဖြစ် မြေကွက်ကို

၁၉၉၂၊
ဦးသိန်းရွှေ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ(၂)

၂၁-၁၂-၈၈ ရက်က သော့ခတ် ထိန်းသိမ်းထားခြင်းဖြစ်၍ ယင်းနေ့မတိုင်မီ (၂) လအချိန်က မည်သူလက်ရှိဖြစ်သည်ဟု မပေါ်လွင်ကြောင်းဖြင့် သုံးသပ်ကာ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၆ အရ ဆိုင်ရာဆိုင်ခွင့်ကို ပိုင်းခြားသတ်မှတ်စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိသည့် တရားမ တရားရုံးက ဒီကရီချမှတ်သည့်တိုင် အောင် ဝရမ်းကပ်၍ တရားရုံးမှ အမှတ်(၁) ရဲစခန်းမှူးအား ထိန်းအုပ်သိမ်းယူထားစေရန်ဟု အမိန့်ချမှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ပြည်နယ်တရားရုံးကမူ နှစ်ဦးနှစ်ဘက်စလုံးမှ ဝရမ်းကိုခွာ၍ မိမိတို့အား မြေကို လက်ရှိထားစေရန် အမိန့်ချမှတ်စေလိုကြောင်းဖြင့် လျှောက်ထားကြခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ တစ်ဦးတစ်ဘက်သို့ လက်ရှိထားစေရန် အမိန့်ချမှတ်လိုက်လျှင် အခြားတစ်ဘက်မှ ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးကို ပျက်ပြားစေနိုင်မည့် အခြေအနေမျိုး ဖန်တီးလာနိုင်စရာအကြောင်း ရှိနေကြောင်း၊ ယခုအခါ နိုင်ငံတော်၏ ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးနှင့် အေးချမ်းသာယာရေးကို အလေးပေးဆောင်ရွက်လျက် ရှိရာတွင် အနှောင့်အယှက်ဖြစ်စေမည့် ကိစ္စများ မပေါ်ပေါက်စေရန် အရေးကြီးကြောင်း၊ စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိသော တရားမ တရားရုံး၌ ဆိုင်ရာဆိုင်ခွင့်အတွက် လျှောက်ထားကြရန်နှင့် အဆိုပါရုံးမှ အနိုင်ဒီကရီရရှိသူသည်သာလျှင် လက်ရှိထားရန် ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် သုံးသပ်ကာ မြန်မာ တရားရုံး၏ အမိန့်ကို အတည်ပြုခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်၌ အချင်းဖြစ်ဥပစာတွင် ဦးသိန်းရွှေက ဦးမောင်တင်ကို အစောင့်ထားခဲ့သည်ဟုလည်းကောင်း၊ ဒေါ်တင်ရွှေက ဦးကိုကြီးအား အစောင့်ထားခဲ့သည်ဟု လည်းကောင်း၊ တင်ပြထားကြကြောင်း၊ နှစ်ဘက်စလုံးက သူပိုင်၊ ငါပိုင် အပြိုင်လျှောက်ထားကြခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၆ (၁) အရမည်သူ၏ လက်ရှိဖြစ်သည်ဟု ကျေနပ် လက်ခံခြင်းမပြုနိုင်လျှင် ထိုပစ္စည်းအပေါ် အမှုသည်များ၏ ရပိုင်ခွင့်၊ လက်ရှိဖြစ်ထိုက်ခွင့်ကို အခွင့်အာဏာရတရားရုံးက သတ်မှတ်မပေးမီ ပစ္စည်းကို ဝရမ်းကပ်နိုင်ကြောင်း၊ သို့ရာတွင် အငြင်းပွားပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေး ပျက်ပြားစေနိုင်မည့် အခြေအနေမရှိတော့ဟု ကျေနပ် လက်ခံလျှင် ကပ်ထားသည့် ဝရမ်းကို အချိန်မရွေးပြန်ခွာနိုင်သည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် မြန်မာနှင့် ပြည်နယ်တရားရုံး၏ အမိန့်များသည် မှားယွင်းခြင်း မရှိကြောင်းဖြင့် သုံးသပ်ကာ မြန်မာနှင့် ပြည်နယ် တရားရုံး၏ အမိန့်များကို ဆက်လက်အတည်ပြုခြင်းဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

မူလရုံးအမှုတွဲ၌ ပေါ်ပေါက်ချက်အရ အချင်းဖြစ်မြေကွက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဦးသိန်းရွှေက ၁၆-၅-၈၈ ရက်နေ့က လက်ရှိ နေထိုင်ပိုင်ဆိုင်သူများ ဖြစ်ကြသည့် ဦးကြည်၊ ဦးခလီတို့ထံမှ တန်ဖိုးငွေကျပ် ၄၅၀၀၀ ဖြင့် အပြီးအပိုင် လွှဲပြောင်း ဝယ်ယူခဲ့ကြောင်း၊ အစ်ကိုဖြစ်သူ ဦးမောင်တင်အား အစောင့်

အဖြစ် ထားခဲ့ကြောင်းဖြင့် တင်ပြထားသည်။ ဒေါ်တင်ရွှေကိုကလည်း ယင်းမြေကွက်ကို ၁၉၆၅ ခုနှစ်က ကိုအေးမောင် မငွေရှင်တို့ထံမှ သက်သေခံအမှတ် (၁) စာချုပ်ဖြင့် ဝယ်ယူပိုင်ဆိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ အိမ်ငှား ဦးမူဆာတို့ နေထိုင်ကြောင်း၊ အိမ်ရှင်နှင့် အိမ်ငှား ပြဿနာဖြစ်ပူးကြောင်း၊ မောင်ကို ကြီးအား အစောင့်အဖြစ် ထားရှိကြောင်းဖြင့် တင်ပြထားသည်။ အရေးအခင်းကာလဖြစ်သော ၃၀-၈-၈၈ ရက်တွင် ဒေါ်တင်ရွှေကို မိသားစုက ယင်းမြေပေါ်သို့ ဝင်ရောက်ခဲ့ပြီး ၃၁-၈-၈၈ ရက်တွင် အိမ်ဆောက်ရန် ပြင်ဆင်နေသဖြင့် တစ်ဖက်နှင့် တစ်ဖက် အချင်းဖြစ်ပွားကြ၍ ရပ်ရွာသူကြီးများ၊ ရဟန်းပျိုအဖွဲ့တို့၏ ကြီးကြပ်မှုဖြင့် မြေကွက်ကို ၂၁-၁၂-၈၈ ရက်တွင် သေ့ခတ် ထိန်းသိမ်းလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

၁၉၉၂
ဦးသိန်းရွှေ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
၀၁(၂)

ယခုအမှု၌ အဓိကဆုံးဖြတ်ရန်မှာ တောင်ကြီးမြို့နယ် တရားရုံး၏ ဆောင်ရွက်ချက်သည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၅ အရ မှန်ကန်မှု ရှိမရှိပင် ဖြစ်ပေသည်။ ယင်းကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားရုံးချုပ်၏ ၂၉-၉-၈၈ ရက်စွဲပါ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၄/၈၈ အရ မြို့နယ်တရားသူကြီးများအား သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အတွင်း၌ ကျင့်သုံးနိုင်ရန်အတွက် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပါ ပထမတန်း ရာဇဝတ် အာဏာများကို အပ်နှင်းခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ ဦးသိန်းရွှေ၏ အထွေထွေလျှောက်လွှာကို ပထမတန်း ရာဇဝတ်အာဏာရရှိသူ မြို့နယ်တရားသူကြီးက လက်ခံ ကြားနာ စစ်ဆေးခဲ့ခြင်းမှာ ဥပဒေနှင့်ဆန့်ကျင်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။ ထို့ပြင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၅ ပါ အာဏာများကို အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာနမှူးများကို အပ်နှင်းရုံမျှနှင့် မြို့နယ်တရားသူကြီးများ အနေနှင့် ယင်းအာဏာကို မကျင့်သုံးရဟု ဥပဒေတားမြစ်ချက် တစ်စုံတစ်ရာမရှိပေ။

ရှေ့နေချုပ်ရုံးအတွက် လိုက်ပါဆောင်ရွက်သော ဥပဒေအရာရှိကလည်း ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၅ အရ လျှောက်ထားလာသည့် အထွေထွေလျှောက်ထားမှုမျိုးကို ပြည်ထဲရေးနှင့် သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာနအမိန့်ကြော်ငြာစာ အမှတ် ၂/၈၉ အရ သက်ဆိုင်ရာ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာနမှူးအသီးသီးအား လုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုသည့်နေ့ရက်မှာ ၁၆-၆-၈၉ ရက်နေ့ဖြစ်ပြီး ဦးသိန်းရွှေက တောင်ကြီးမြို့နယ် တရားရုံးသို့ အထွေထွေလျှောက်လွှာတင်သွင်းသည့် နေ့ရက်မှာ ၇-၁၀-၈၈ ဖြစ်ကြောင်း၊ တောင်ကြီးမြို့နယ် တရားသူကြီးက ဦးသိန်းရွှေ၏ လျှောက်ထားမှုကို လက်ခံစစ်ဆေးကြားနာခဲ့ခြင်းမှာ ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းမရှိကြောင်းဖြင့် လျှောက်လဲ တင်ပြသွားသည်။

ယခုအချိန်တွင် နိုင်ငံတော်တဝန်းလုံး၌ ရပ်ရွာ အေးချမ်းသာယာရေး၊ ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးကို အထူး ဦးစားပေးဆောင်ရွက်နေချိန် ဖြစ်သည်။ ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေးကို ထိခိုက်နှောင့်ယှက်စေမည့် အပြစ်အမှုများကို တတ်

၁၉၉၂
ဦးသိန်းရွှေ
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ(၂)

နိုင်ငံသမျှ ထိန်းသိမ်း ကာကွယ်သွားရမည် ဖြစ်သည်။ ယခုအမှု၌ အချင်းဖြစ်
မြေကွက်နှင့် ပတ်သက်၍ မည်သူမည်ဝါပိုင်ထိုက်သည်၊ ရထိုက်သည် ဟူသော
ကိစ္စကို သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း၊ ဌာနများသို့ တင်ပြလျှောက်ထားပိုင်ခွင့်
ရှိသည်။ သို့မဟုတ် ပိုင်ရေးပိုင်ခွင့် ဆိုင်ရေးဆိုင်ခွင့်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားမ
တရားရုံး၏ အဆုံးအဖြတ်ကို ရယူဆောင်ရွက်နိုင်ခွင့်လည်း ရှိသည်။ ယခု
အခြေအနေတွင် တစ်ဖက်ဖက်သို့ လက်ရှိပေးလိုက်မည်ဆိုလျှင် ရပ်ရွာအေး
ချမ်းသာယာရေးကို တစ်နည်းမဟုတ် တစ်နည်း ထိခိုက်နိုင်ဖွယ်ရာအကြောင်း
ပေါ်ပေါက်လာနိုင်မည်ဟု သုံးသပ်ကာ ချမှတ်ခဲ့သော မြို့နယ်နှင့် ပြည်နယ်
တရားရုံး၏ အမိန့်များကို ဆက်လက် အတည်ပြုသည့် တရားရုံးချုပ်၏
အမိန့်သည် ဥပဒေအရ ဆီလျော် မှန်ကန်မှုရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပေသည်။

ထို့ကြောင့် တရားရုံးချုပ်၏ ၂၆-၄-၉၁ ရက်စွဲပါ အမိန့်ကို အတည်ပြုပြီး
ဤအထူးအယူခံကို ပယ်ကြောင်း အမိန့် ချမှတ်လိုက်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာအထွေထွေမှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး ဦးကျော်တင့်ရှေ့တွင်

ဦးအပ္ပလယ်ကွန်တာပါ (၂)

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပါ (၂)*

†၁၉၉၂

မေလ ၂၀ ရက်

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၁ - က အရ အမှုတွဲ ချေဖျက် ပေးရန် ငြင်းပယ်ခဲ့သည့် အမှုများ၌ စွဲချက်မတင်ဘဲ လွှတ်ရန် အကြောင်းရှိပါက စွဲချက်မတင်ဘဲ လွှတ်နိုင်ခြင်း၊ စွဲချက်မတင်ဘဲ သည့် အခါတွင်လည်း ပြည်နယ်၊ တိုင်းနှင့် တရားရုံးချုပ်တို့က စွဲချက်ကို ချေဖျက်ပေးခြင်း ပြုနိုင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၁-က အရ တရားရုံးချုပ်သည် တရားရုံးတစ်ခုခုက ဤဥပဒေအရ ချမှတ်သည့် အမိန့် တစ်စုံတစ်ရာကို အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိစေရန်အတွက်လည်းကောင်း၊ တရား ရုံး၏ ဆောင်ရွက်ပိုင်ခွင့်များကို အလွဲသုံးစားပြုခြင်းမှ ကာကွယ်ရန်အတွက် လည်းကောင်း၊ မတရား မမျှတမှုမဖြစ်စေရန်အတွက်လည်းကောင်း မူလဘူတ အာဏာကို ကျင့်သုံး၍ သင့်လျော်သည့်အမိန့်တစ်ရပ်ကို ချမှတ်နိုင်သည်။

တရားရုံးသို့ တိုင်ကြောက်လွှာ သို့မဟုတ် တိုင်ကြောက်သူ၏ ရုံးရှေ့ အစစ်ခံချက်ပါ အကြောင်းအချက်များကို လေ့လာစိစစ်ပြီးနောက် ယင်း အချက်အလက်များသည် ပြစ်မှုမမြောက်ကြောင်း တွေ့ရှိသည့် အခါတွင် ဖြစ်စေ၊ ပေါ်ပေါက်လာသည့် သက်သေခံချက် တစ်စုံတစ်ခုကြောင့် ပြစ်မှု မမြောက်နိုင်ကြောင်း အထင်အရှားတွေ့ရှိရသည့်အခါ၌ ဖြစ်စေ တရားရုံးချုပ် သည် မူလဘူတအာဏာကို ကျင့်သုံး၍ စစ်ဆေးဆဲအမှုတစ်ခုကို ချေဖျက် ပေးနိုင်သည်။

တရားရုံးချုပ်က မူလဘူတအာဏာကို ကျင့်သုံး၍ အမှုတွဲကို ချေဖျက် ပေးရန် အကြောင်းမတွေ့သဖြင့် ချေဖျက်ပေးခြင်းမပြုသည့် အမှုများ၌ စွဲချက် မတင်ဘဲလွှတ်ရန် အကြောင်းရှိပါက စွဲချက်မတင်ဘဲ လွှတ်နိုင်သည်။ စွဲချက် မတင်ဘဲသည့် အခါတွင်လည်း ပြည်နယ်၊ တိုင်းနှင့် တရားရုံးချုပ်တို့က စွဲချက်ကို ချေဖျက်ပေးခြင်း ပြုနိုင်သည်။

* ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အထွေထွေမှု အမှတ် ၁၁

† ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၁၂၉၁၊ မင်္ဂလာတောင်ညွန့် မြို့နယ် တရားရုံးအမှုတွဲအား ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၁-က အရ ချေဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားမှု။

၁၉၉၂
ဦးအပ္ပလယ်
ကွန်တာပါ(၂)
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
မ(၂)

လျှောက်ထားသူများအတွက် - ဦးအေးမောင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
လျှောက်ထားခံရသူများအတွက် - ၁။ ဦးစောနိုင်၊ လက်ထောက်ညွှန်
ကြားရေးမှူး၊ ရှေ့နေချုပ်ရုံး
၂။ ကိုယ်တိုင် (လာ)
တရားရေးအကြံပေး - ဦးဘသန်း၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊
တရားရုံးချုပ်

မူလရုံးတရားလို လျှောက်ထားခံရသူ အမှတ်(၂) ဒေါ်မာရီမာ၏ တိုင်
လျှောက်ချက်အရ မူလရုံးတရားခံ လျှောက်ထားသူ ဦးအပ္ပလယ်ကွန်တာနှင့်
ဒေါ်အမာရာဆန်နီတို့အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၄၀၃၊ ၄၀၄၊ ၄၄၀
တို့အရ လက်ခံ အရေးယူထားသည့် မင်္ဂလာတောင်ညွန့်မြို့နယ် တရားရုံး
ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၁၂၉၁/၉၁ အမှုကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံး
ဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၁-က အရ ချေဖျက်ပေးပါရန် ဦးအပ္ပလယ်ကွန်တာနှင့်
ဒေါ်အမာရာဆန်နီတို့က တရားရုံးချုပ်သို့ ဤအထွေထွေလျှောက်လွှာကို တင်
သွင်းခြင်း ဖြစ်သည်။

အမှုမှ ၁ မူလရုံးတရားလိုလျှောက်ထားခံရသူ အမှတ်(၂) ဒေါ်မာရီမာက
ကွယ်လွန်သူ ခင်ပွန်း ဦးရာဂျူးပိုင် အိမ်ထောင်ပစ္စည်းများနှင့် တိုက်ခန်းတို့ကို
လျှောက်ထားသူ ဦးအပ္ပလယ်ကွန်တာနှင့် ဒေါ်အမာရာဆန်နီတို့က အလွဲ
သုံးစားပြုကြောင်းဖြင့် တိုင်လျှောက်ခဲ့ရာမှ ပေါ်ပေါက်လာသောအမှု ဖြစ်
သည်။

လျှောက်ထားခံရသူ ဒေါ်မာရီမာ၏ ခင်ပွန်း ဖြစ်သူ ဦးရာဂျူးနှင့်
လျှောက်ထားသူ ဦးအပ္ပလယ်ကွန်တာ၊ မအမာရာဆန်နီတို့သည် မောင်နှမ
တော်စပ်ကြပြီး ၎င်းတို့သည် ရန်ကုန်တိုင်း၊ မင်္ဂလာတောင်ညွန့်မြို့နယ်
ကန်/ရှေ့ရပ်ကွက် ၉၁ လမ်း၊ အမှတ် ၁၂၇ တွင် ဒေါ်မာရီမာ၏ယောက်ျား
ဖြစ်သူ ဦးရမ်းဘလူး မသေမီကပင် အတူတကွ နေထိုင်ခဲ့ကြကြောင်း၊
ဦးရမ်းဘလူး သေဆုံးသွားသည့်အခါ အချင်းဖြစ်မြေတွင် ဒေါ်မာရီမာ၏
ခင်ပွန်းဖြစ်သူ ဦးရာဂျူးက အိမ်ဆောက်ရန်အတွက် အိမ်ငှားများ ဖယ်ရှား
ရေးကိစ္စကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း၊ ထိုစဉ် ၎င်းတို့မိသားစုသည် အိမ်ထောင်
ပစ္စည်းများကို ထားခဲ့ပြီး မိဘများရှိရာ ဖဆပလရပ်ကွက်သို့ ခေတ္တပြောင်းရွှေ့
နေထိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ ခင်ပွန်း ဦးရာဂျူး (၃၁-၁၀-၉၀) ရက်နေ့တွင် ကွယ်
လွန်သည့် အပြင် မိဘများနေထိုင်သည့် ဖဆပလရပ်ကွက်မှာ နိုင်ငံတော်မှ
မြောက်ဥက္ကလာပသို့ ပြောင်းရွှေ့ ချထားသဖြင့် ၎င်း၏ ပစ္စည်းများထားခဲ့
သည့် မူလနေရာသို့ ပြန်လည်ပြောင်းရွှေ့ရာ တရားခံတို့က နေခွင့်မပြုတော့ဘဲ
အိမ်ထောင်ပစ္စည်း စုစုပေါင်းတန်ဖိုးကျပ် ၃၀၀၀ နှင့် ဦးရာဂျူးထားခဲ့သည့်
ကျပ် ၇၀၀၀၀ ခန့်တန် တိုက်ခန်းတို့ကို တရားခံများက အလွဲသုံးစားပြုလုပ်
ကြောင်းဖြင့် ဒေါ်မာရီမာက စွပ်စွဲတိုင်ကြားထားသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။

တိုက်ရိုက်တိုင် လျှောက်လွှာပါ အချက်အလက်တို့နှင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၀ အရ အစစ်ခံချက်တို့ကပင် လျှောက်ထားသူတို့ အပေါ် ပြစ်မှုကြောင်းအရ ငြိစွန်းနေကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ တရားလို၏ စွပ်စွဲချက်သည် လုံးဝမှန်စေပြီး၊ ယင်းစွပ်စွဲချက်များမှာ ပြစ်မှုမမြောက်မှသာ အမှုကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၁-က အရ ချေဖျက်လေ့ရှိသည်။ ယခုအမှုတွင် ဤအဆင့်၌ 'ယင်းအခြေအနေမျိုး ရှိကြောင်းလည်း မပေါ်ပေါက်ချေ။

၁၉၉၂
ဦးအပ္ပလယ်
ကွန်ဘာပါ(၂)
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
၀၁(၂)

ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၅၆၁-က အရ တရားရုံးချုပ်သည် တရားရုံးတစ်ခုခုက ဤဥပဒေအရ ချမှတ်သည့် အမိန့်တစ်စုံတစ်ရာကို အကျိုး သက်ရောက်မှုရှိစေရန်အတွက်လည်းကောင်း၊ တရားရုံး၏ ဆောင်ရွက် ပိုင်ခွင့်များကို အလွဲသုံးစားပြုခြင်းမှ ကာကွယ်ရန်အတွက်လည်းကောင်း၊ မတရား မမျှတမှုမဖြစ်စေရန်အတွက်လည်းကောင်း မူလဘူတအာဏာကို ကျင့်သုံး၍ သင့်လျော်သည့် အမိန့်တစ်ရပ်ကို ချမှတ်နိုင်သည်။

တရားရုံးသို့တိုင် လျှောက်လွှာ သို့မဟုတ် တိုင်လျှောက်သူ၏ ရုံးရှေ့ အစစ်ခံချက်ပါ အကြောင်းအချက်များကို လေ့လာစိစစ်ပြီးနောက် ယင်း အချက်အလက်များသည် ပြစ်မှုမမြောက်ကြောင်း တွေ့ရှိသည့်အခါတွင် ဖြစ်စေ၊ ပေါ်ပေါက်လာသည့် သက်သေခံချက် တစ်စုံတစ်ခုကြောင့် ပြစ်မှု မမြောက်နိုင်ကြောင်း အထင်အရှားတွေ့ရှိရသည့်အခါ၌ ဖြစ်စေ တရားရုံး ချုပ်သည် မူလဘူတအာဏာကို ကျင့်သုံး၍ စစ်ဆေးဆဲအမှုတစ်ခုကို ချေဖျက် ပေးနိုင်သည်။

တရားရုံးချုပ်က မူလဘူတအာဏာကို ကျင့်သုံး၍ အမှုတွဲကို ချေဖျက် ပေးရန် အကြောင်းမတွေ့သဖြင့် ချေဖျက်ပေးခြင်းမပြုသည့် အမှုများ၌ စွဲချက် မတင်ဘဲလွှတ်ရန် အကြောင်းရှိပါက စွဲချက်မတင်ဘဲ လွှတ်နိုင်သည်။ စွဲချက် တင်ထားသည့် အခါတွင်လည်း ပြည်နယ်၊ တိုင်းနှင့် တရားရုံးချုပ်တို့က စွဲချက်ကို ချေဖျက်ပေးခြင်း ပြုနိုင်သည်။

အမှုတစ်ခုကို တရားရုံးတွင် စုံစမ်းစစ်ဆေးရာ၌ တရားလိုပြ သက်သေ အချို့ကို စစ်ဆေးပြီးသည့်အခါ တရားခံအမေအိ၌ စွပ်စွဲချက်သည် အခြေ အမြစ်မရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါလျှင် တရားရုံးက ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၅၃ (၂) အရ အကျိုးအကြောင်းကို မှတ်တမ်းတင်ပြီး တရားလိုပြ သက်သေအားလုံးကို စစ်ဆေးမပြီးမီမှပင် တရားခံကို စွဲချက်မတင်ဘဲ လွှတ်နိုင်သည်။ တရားလိုပြသက်သေများအားလုံးကို စစ်ဆေးပြီးသည့်အခါ တွင်လည်း တရားခံက ချေပခြင်းမပြုသည့်တိုင်အောင် တရားခံအပေါ်တွင် အပြစ်ပေးနိုင်လောက်သည့် ပြစ်မှုတစ်စုံတစ်ရာမတွေ့ရှိလျှင် တရားရုံးက ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၅၃ (၁)အရ တရားခံကို စွဲချက်မတင်ဘဲ လွှတ်ရမည်သာ ဖြစ်သည်။

၁၉၉၂
ဦးအပ္ပလယ်
ကွန်တာပါ(၂)
နှင့်
မြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
ပါ(၂)

မူလတရားရုံးက သက်သေခံအထောက်အထား အလိုအလျောက်မရှိဘဲ စွဲချက်တင်ထားသည့် အခါတွင်လည်း ပြည်နယ်၊ တိုင်းနှင့် တရားရုံးချုပ် တို့က ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၃(၁)(ဂ)၊ ၄၃၉ အရ စွဲချက် ကို ချေဖျက်ခြင်း ပြုနိုင်သည်။

သို့ဖြစ်၍ ယခုအမှုတွင် ဤအဆင့်၌ တရားရုံးချုပ်အနေဖြင့် မူလဘူတ အာဏာကို ကျင့်သုံး၍ အမှုကို ချေဖျက်ရန် သင့်မည်မဟုတ်ချေ။

ထို့ကြောင့် အမှုချေဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားသည့် ဦးအပ္ပလယ်ကွန် တာပါ(၂)ဦးတို့၏ ဤအထွေထွေလျှောက်လွှာကို ပလပ်ကြောင်း အမိန့် ချမှတ်သည်။

ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အယူခံမှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး ဦးကျော်ဝင်းရှေ့တွင်

မအေးမြင့်

နှင့်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်*

†၁၉၉၂

ဇန်နဝါရီလ

၂၀ ရက်

လူသတ်မှုတွင် သေသူနှစ်ဦးရှိသောဒဏ်ရာမှာ ဒဏ်ရာရပြီးနောက် တစ်စုံတစ်ရာ ပြောဆိုနိုင်ခြင်း မရှိကြောင်း ကျွမ်းကျင်သူ ဆရာဝန်၏ ထွက်ဆိုချက်ရှိသည့် အခြေအနေတွင် သေသူက မသေမီပြောကြားခဲ့သည့်ဟူသော ထွက်ဆိုချက်တစ်ခုတည်းဖြင့် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်မှုမပြုသင့်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ သေသူက မသေမီ ပြောစကားအရ သိသည်ဆိုသူ၏ ထွက်ဆိုချက်သာ တရားခံအပေါ် အဓိက ငြိစွန်းချက်ရှိသည့် အခြေအနေတွင် သေသူသည် လည်ပင်းတွင် ဒဏ်ရာရရှိပြီးနောက် “အော်နိုင်၊ ပြောနိုင်၊ သတိရနိုင်စရာ” အကြောင်း မရှိတော့ဘဲ နေရာတွင်ပင် သေဆုံးရမည့်ဒဏ်ရာ ရခဲ့ကြောင်း ကျွမ်းကျင်သူ ဆရာဝန်၏ ထွက်ဆိုချက်အရ ပေါ်လွင်နေသဖြင့် သေသူပြောစကားအရ သိရပါသည်ဆိုသော မောင်အေးဇော် (လိုပြ-၁)၏ ထွက်ဆိုချက်မှာ သံသယဝင်စရာရှိနေပေသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက် — ဦးကံမြိုင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

အယူခံတရားခံအတွက် — ဦးမြသိမ်း၊ လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး၊
ရှေ့နေချုပ်ရုံး

တရားရေးအကြံပေး — ဦးကျော်မင်း၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး၊
တရားရုံးချုပ်

စစ်ကိုင်းတိုင်းတရားရုံး(စစ်ကိုင်းမြို့နယ်စု)ပြစ်မှုကြီးအမှတ် ၁၇ / ၉၀ တွင် မအေးမြင့်အား ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၃၀၂(၂)အရ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ် (၇)နှစ် ကျခံစေရန် အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သဖြင့် မအေးမြင့်က ယင်းအမိန့်ကို မကျေနပ်၍ တရားရုံးချုပ်သို့ ဤအယူခံမှုကို တင်သွင်းလာခြင်း ဖြစ်သည်။

* ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အယူခံမှုအမှတ် ၁၁၅

† ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုကြီးအမှတ် ၁၇ တွင် ချမှတ်သော (၂၀-၆-၉၀) ရက်စွဲပါ စစ်ကိုင်းတိုင်း (စစ်ကိုင်းမြို့နယ်စု) တရားရုံး၏ အမိန့်ကို အယူခံမှု။

၁၉၉၂
မအေးမြင့်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

အမှုမှာ ၃၁-၁ ၈၉ ရက် နေ့ ၁ နာရီခန့်တွင် မောင်စိန်လွင်သည် မြောက်ဘက် မိုင်ဝက်ခန့်ရှိ လယ်ခင်းသို့ သွားကြည့်မည်ဟု မိခင် ဒေါ်ခင်စိ အား ပြောဆို၍ နေ့အိမ်မှ ထွက်သွားရာ နာရီဝက်ခန့်အကြာတွင် မြေး ဖြစ်သူ မောင်အေးဇော်ဇော်ပြေးလာပြီး မောင်စိန်လွင်မှာ ရေမြောင်းထဲတွင် သွေး များဖြင့် လဲနေသည်ကို တွေ့ရကြောင်း၊ မအေးမြင့်က ခုတ်လိုက်တာလို့ ပြောပြ သိရှိရကြောင်းဖြင့် သမီးဖြစ်သူ မရွှေ၊ မမြင့်မြင့်စန်း၊ အိမ်နီးချင်း မဥတင်၊ မသန်းချို၊ မခင်စောတို့ပါ ရှိ၍ သိကြောင်းဖြင့် မောင်စိန်လွင် သေဆုံးပြီးနောက် မိခင် ဒေါ်ခင်စိက တိုင်ချက်ရေးဖွင့်သောအမှု ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုက သေသူ၏ သေခါနီး ထွက်ချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ထောက်ခံချက်မရှိသော မောင်အေးဇော်၏ ထွက်ဆိုချက်တစ်ခုတည်းကိုသာ အလေးပေး သုံးသပ်၍ ဖြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း အဓိကထား၍ တင်ပြသည်။

မူလအမှုတွဲကို လေ့လာသည့်အခါ မောင်အေးဇော်(လိုပြ-၁)သေသူ၏ မိခင် ဒေါ်ခင်စိ (လိုပြ-၂)၊ မောင်ရွှေတိုး(လိုပြ-၃)၊ မောင်ကျော်ဇေယျ (လိုပြ-၄)၊ မသန်းချို (လိုပြ-၁၀)၊ မမြင့်မြင့်စန်း (လိုပြ-၁၄)တို့ အပါ အဝင် သက်သေ (၂၀)ကို စစ်ဆေး၍ ဘေးမတိုး၊ ထဘီ (၁)ထည်နှင့် ပုဆိုးတို့အား ဓာတုဗေဒဆရာဝန်ထံမှ စမ်းသပ် စစ်ဆေးခဲ့သည့် သက်သေခံ (ဆ) အပါအဝင် သက်သေခံ (ဈ)အထိ အထောက်အထားများရယူလျက် မအေးမြင့်သည် မောင်စိန်လွင်ကို သမီးရည်းစားချိန်းတွေ့စဉ် သေဆုံးသွား စေခဲ့ကြောင်းဖြင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေပုဒ်မ ၃၀၂(၂) အရ စွဲချက်တင်ခဲ့သည် ကို တွေ့ရှိရသည်။

တရားခံက အပြစ်မရှိကြောင်း ငြင်းဆိုပြီး ကိုယ်တိုင် သက်သေအဖြစ် အစစ်ခံကာ သက်သေပြ၍ ထုချေသည်။ တရားခံက အချင်းဖြစ်နေ့က မိမိ အိမ်တွင် စက်ချုပ်နေကြောင်း၊ မည်သည့် ပစ္စည်းကိုမှ ရဲသို့ ပေးအပ်ခဲ့ခြင်း မရှိကြောင်း၊ သက်သေခံ(ဂ)ရှိ အပ်ပေးသူလက်မှတ်မှာ မိမိ၏ လက်မှတ် မှန်ကန်သော်လည်း ရဲစခန်းတွင် လက်မှတ်ရေးထိုးပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် ထွက်ဆိုထားသည်။

ဤအမှုတွင် အယူခံတရားလိုက အပြစ်မရှိကြောင်း လုံးဝ ငြင်းဆိုထား သည် သေသူ မောင်စိန်လွင်အား မအေးမြင့်က သတ်ခဲ့သည် ဆိုခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး မြင်တွေ့ သိရှိသူ တစ်စုံတစ်ဦးမျှလည်း မရှိ၊ အခြားသော သက် သေခံ အထောက်အထားလည်း အခိုင်အမာရှိသည်ကို မတွေ့ရပေ။

ဒေါ်ပန် (လိုပြ-၉) သည် အခင်းထဲတွင် ပေါင်းသင်နေစဉ် အေးဇော်၊ အေးဇော်ဟုအော်သံကြား၍ ပူးမြစ်အတွင်းရေချိုးနေသော မေဥင်အေးဇော်၊ မောင်ကျော်ဇေယျတို့အား ခေါ်ကာ သွားကြည့်စေသည်။ ယင်းသို့ သွား

၁၉၉၂
မအေးမြင့်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

ကြည့်ရန်ပြော၍ မောင်အေးဇော်(လိပြ-၁)၊ မောင်ရွှေတိုး (လိပြ-၃) နှင့် မောင်ကျော်ဇေယျ (လိပြ-၄)တို့ သွားကြည့်ကြသည်။ မောင်အေးဇော် (လိပြ-၁)၏ ထွက်ဆိုချက်များအရ “ကျွန်တော်တို့နှင့် ကိုကျော်ဇေယျ၊ ကိုရွှေတိုးတို့ ဦးစံအောင်၏ ဂျူဇင်းဘက်သို့ သွားကြည့်ပါသည်” ဟုလည်းကောင်း၊ “ကျွန်တော်က ဦးစိန်လွင်အား လေးလေးစိန်လွင် ဘယ်သူ ခုတ်တာလဲဟု မေးရာ ကိုစိန်လွင်က အေးမြင့်ခုတ်တာဟု ပြောပါသည်၊ ကိုစိန်လွင်မှ မအေးမြင့်ကချိန်း၍ ခုတ်တာဟု ပြောပါသည်” ဟုလည်းကောင်း ထွက်ဆိုထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

သို့ရာတွင် အတူသွားရောက်ကြည့်ကြသူများ (၃)ဦးရှိရာ သေသူက ယင်းသို့ ပြောဆိုခဲ့ကြောင်း မောင်အေးဇော် (လိပြ-၁)၏ ထွက်ဆိုချက်သာ ရှိပြီး ကျန်နှစ်ဦးဖြစ်သော မောင်ကျော်ဇေယျနှင့် မောင်ရွှေတိုးတို့က ယင်း အချက်ကို ထောက်ခံထားကြသည်ကို မတွေ့ရှိရပေ။

အမှုတစ်မူလုံးတွင် အဓိကအားဖြင့် မောင်အေးဇော်၏ ထွက်ဆိုချက်အရ သေသူက သေခါနီး ပြောဆိုချက်ကို ကြားသိပါသည်ဆိုသော အချက်သာ ရှိရာ ယင်းအချက်ကိုလည်း အတူသွားသူများက ထောက်ခံမှုမရှိသဖြင့် သတိဖြင့် ချင့်ချိန် စိစစ်ရန် လိုအပ်ပေသည်။

ထိုသို့ စိစစ်ပါက သေသူ မောင်စိန်လွင်သည် သေခါနီးတွင် အမှန်ပင် သတိရှိသလော၊ စကားပြောနိုင်သလော၊ စကားပြောနိုင်လျှင်လည်း ၎င်းကို မအေးမြင့် ခုတ်ပါသည်ဆိုသော စကားကို သတိရှိစဉ် ပြောနိုင်သလော ဆိုသည့် အချက်များကို ကြည့်ရှုရပေမည်။

ဒေါ်ပန် (လိပြ-၉)၏ ထွက်ဆိုချက်များအရ အေးဇော်ဇေ၊ အေးဇော်ဇေဟု အော်သံ ကြားသည်ကို ထွက်ဆိုထားသော်လည်း မောင်အေးဇော် (လိပြ-၁)၏ ထွက်ဆိုချက်အရပင် ဒေါ်ပန်က ကယ်ပါဦး၊ ကယ်ပါဦးဟု အော်သံကြားတယ်ဟု ပြောကြောင်း တွေ့ရသည်။ ၎င်းတို့ချင်းပင် ကွဲလွဲနေသည့် ဖြစ်ရာ သေသူရရှိသော ဒဏ်ရာအတိမ်အနက်အရ ယင်းသို့ အော်ခေါ်ပြီး ဆက်လက် ပြောနိုင်ခြင်း ရှိမရှိ စိစစ်ရန် လိုအပ်သည်။

သေသူ၏ အလောင်းကို ခွဲစိပ်စစ်ဆေးသော ဒေါက်တာဒေါ်မြင့်မြင့်စန်း (လိပြ-၁၆)၏ တွေ့ရှိချက်များအရ အလောင်း၏ လည်ပင်း ညာဘက်တွင် အလျား ၄ လက်မ၊ အနံ ၂ လက်မပြတ်ရှိ ဒဏ်ရာတစ်ခု၊ အတွင်းကြွက်သားများအထိ နက်သောဒဏ်ရာ၊ သွေးကြောမကြီးပြတ်နေသည့် ဒဏ်ရာမှ မူချသေစေနိုင်သည့် ဒဏ်ရာမျိုးဖြစ်သည်ဟု ဖော်ပြထားသည်။ သွေးကြောမကြီး ပြတ်သွားသဖြင့် ဒဏ်ရာရရှိသော နေရာ၌ပင် အသက် သေဆုံးနိုင်သည့် အနေအထားဖြစ်သည်ဟု ထွက်ဆိုထားသည်။

၁၉၉၂
မအေးမြင့်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

သို့ရာတွင် ထိုမျှအထိ မုချသေလောက်သော လည်ပင်းတွင် ၄' x ၂' ပြတ်ရှဒဏ်ရာရလျက် သွေးကြောမကြီးပြတ်ကာ နေရာတွင်ပင် သေဆုံးနိုင် သူနှင့် ပတ်သက်၍ ဆရာဝန်က စစ်ဆေးရာ၌ တရားခံ၏ ရှေ့နေ၊ နိုင်ငံတော် ဘက်မှ လိုက်ပါသော ဥပဒေအရာရှိနှင့် စစ်ဆေးစီရင်သည့် တိုင်းတရား သူကြီးတို့က ဆရာဝန်အား သေသူ ရရှိသောဒဏ်ရာကြောင့် အော်ခေါ်နိုင် သည့် အခြေအနေရှိမရှိ၊ ဒဏ်ရာရပြီးလျှင် ပြီးချင်း အော်ခေါ်နိုင်ပါကလည်း ဆက်လက်၍ သတိရှိ-မရှိ၊ သတိရှိသေးပါက စကားပြောနိုင်ခြင်း ရှိ-မရှိ၊ စကားပြောနိုင်ပါကလည်း သတိနှင့် ယှဉ်၍ အမှန်အကန် ပြောဆိုနိုင်ခြင်း ရှိမရှိတို့ကို မေးမြန်း ဖော်ထုတ်ရန် လိုအပ်ပြီး ယင်းအချက်များကို စစ်ဆေး ဖော်ထုတ်ခြင်း မရှိသည်နှင့် အမျှ အမှုကို အမှန်ရောက်အောင် သုံးသပ် ဆုံးဖြတ်နိုင်မည် မဟုတ်ကြောင်းဖြင့် ယခင်တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီးက မှတ်ချက်ပြု၍ ဆရာဝန်အား အထက်ဖော်ပြပါ လိုအပ်သည့် သက်သေခံချက် များ ရယူလျက် အမှုတွဲနှင့် တကွ ပြန်လည်တင်ပြရန် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၀ အရ ညွှန်ကြားခဲ့သည်။

ယင်းညွှန်ကြားချက်အရ ဆရာဝန် ဒေါ်မြင့်မြင့်စန်းအား စစ်ကိုင်းတိုင်း တရားရုံးမှ ပြန်ခေါ် စစ်ဆေးခဲ့ရာ ဒေါ်မြင့်မြင့်စန်းက အောက်ပါအတိုင်း ထွက်ဆိုထားသည်ကို တွေ့ရှိရသည်-

“အလောင်း၏ လည်ပင်းမှာ ညာဘက်တွင် အလျား ၄ လက်မ၊ အနံ ၂ လက်မ ပြတ်ရှဒဏ်ရာတစ်ခု၊ အတွင်းကြွက်သားများ အထိ နက်သောဒဏ်ရာ၊ သွေးကြောမကြီး ပြတ်နေသည့် ဒဏ်ရာမှာ မုချ သေစေနိုင်သည့် ဒဏ်ရာဖြစ်သည်ဟု ဖော်ပြ ထွက်ဆိုခဲ့ပါသည်။ သေသူ ရရှိသောဒဏ်ရာကြောင့် အော်ခေါ်နိုင်သည် အခြေအနေ မရှိပါ။ ထိုအချိန်တွင် သေသူအနေနှင့် သတိရှိနိုင်မည်လည်းမဟုတ်ပါ။ သေသူအနေနှင့် စကားပြောနိုင်မည့် အခြေအနေလည်း မရှိပါ။ သေသူအနေဖြင့် ဒဏ်ရာရရှိပြီးနောက် ချက်ခြင်းပင် အခင်းဖြစ်နေရာ၌ သေဆုံးနိုင်မည့် အနေအထားဖြစ်၍ မည်သည့်စကားမျိုးမှ ပြောဆို နိုင်မည့် အခြေအနေ လုံးဝ မရှိပါ။”

ဟူ၍ ထွက်ဆိုထားသည်။ ယင်းထွက်ဆိုချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားခံရှေ့နေ၊ ဥပဒေအရာရှိတို့က ပြန်လှန်မေးမြန်းထားခြင်း မရှိသည်ကို တွေ့ရှိရသည်။

ဤနေရာတွင် သေသူက မသေမီ ဒဏ်ရာရရှိသည့် အချိန်အတွင်း ဒဏ်ရာ နှင့်ပင် ၎င်းအား မအေးမြင့် ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည် ဟူ၍ ပြောဆိုခဲ့ကြောင်း ကြားသိပါသည် ဆိုသော ထွက်ဆိုချက်တစ်ခုသာရှိပြီး ယင်း ထွက်ဆိုချက် မှာလည်း သေသူရရှိသည့် ဒဏ်ရာအနေအထားအရ စကားပြောနိုင်မည့် အခြေအနေတွင် မရှိသည့် အကြောင်း ပေါ်ပေါက်နေသည့် အချက်ကြောင့် သေသူ စကားပြောကြားပါသည် ဆိုခြင်းမှာ သံသယဝင်စရာ ရှိနေသည်။

၁၉၉၂
မအေးမြင့်
နှင့်
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်

ရှေ့နေချုပ်ရုံးမှ လိုက်ပါဆောင်ရွက်သော ဥပဒေအရာရှိကမူ ဆရာဝန်၏ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၀ အရ ထပ်မံ စစ်ဆေးချက် အရ ဆိုလျှင် သေသူသည် ရရှိသောဒဏ်ရာကြောင့် အော်ခေါ်နိုင်ခြင်း၊ စကားပြော ဆိုနိုင်ခြင်း မရှိဟု ဆိုသော်လည်း သေသူ ဒဏ်ရာရရှိစဉ်က မသေမီ သွေးပူ၍ စိတ်လှုပ်ရှားပြီး နီးစပ်ရာသူကို အော်ခေါ်နိုင်ခြင်းလည်း ဖြစ်နိုင်ပေလိမ့်မည်။ မျက်မြင် သက်သေများ၏ ထွက်ဆိုချက်အရ သေသူက အော်ခေါ်၍ သွားရောက် ကြည့်ရှုကြကြောင်း ပေါ်ပေါက်သဖြင့် ဆရာဝန်၏ ထင်မြင် ချက်ကို လုံးဝဥဿုံလက်ခံနိုင်စရာမရှိဟု သုံးသပ် တင်ပြထားသည်။

သို့ရာတွင် ဤအမှု၌ မျက်မြင်သက်သေမရှိပေ။ သေသူက မသေမီ ပြောစကားအရ သိသည်ဆိုသူ၏ ထွက်ဆိုချက်သာ တရားခံအပေါ် အဓိက ငြိစွန်းချက်ရှိသည့် အခြေအနေတွင် သေသူသည် လည်ပင်းတွင် ဒဏ်ရာရရှိပြီး နောက် “အော်နိုင်၊ ပြောနိုင်၊ သတိရနိုင်စရာ” အကြောင်းမရှိတော့ဘဲ နေရာတွင်ပင် သေဆုံးရမည့် ဒဏ်ရာရခဲ့ကြောင်း ကျွမ်းကျင်သူဆရာဝန်၏ ထွက်ဆိုချက်အရ ပေါ်လွင်နေသဖြင့် သေသူပြောစကားအရ သိရပါသည် ဆိုသော မောင်အေးဇော် (လိုပြ-၁)၏ ထွက်ဆိုချက်မှာ သံသယဝင်စရာ ရှိနေပေသည်။ ၎င်း၏ ထွက်ဆိုချက်မှ အပလည်း အခြား မြင်သိသော သက် သေသော်လည်းကောင်း၊ သေသူအား သတ်သည့်လက်သည်မှာ တရားခံ မအေးမြင့်သာ ဖြစ်ရမည်ဟူ၍ တစ်ထပ်ချ ကောက်ယူနိုင်လောက်သည့် ကွင်း ဆက်မပြတ်သော သက်သေခံချက်သော်လည်း အခိုင်အမာမရှိသည်နှင့် အမျှ ဤအမှုမှ အယူခံတရားလိုအား သံသယအကျိုးကို ခံစားခွင့်ပြုရပေမည်။

ထို့ကြောင့် ဤအယူခံမှုကို ခွင့်ပြု၍ အယူခံတရားလို မအေးမြင့်အား စစ်ကိုင်းတိုင်း တရားရုံး (စစ်ကိုင်းမြို့နယ်စု)က ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၀၂(၂)အရ အလုပ်နှင့် ထောင်ဒဏ်(၇)နှစ် ကျခံစေရန် ချမှတ်ခဲ့သည့် အမိန့်ကို ပယ်ချက်၍ ၎င်းအား အမှုမှ အပြီးအပြတ်လွှတ်ကြောင်း အမိန့် ချမှတ်လိုက်သည်။

၁၉၉၂ ခုနှစ်

တရားမမှုမျှား

စီရင်ထုံးပြုသော တရားမမှုများ

စာမျက်နှာ

ဦးကိုကိုလေး	နှင့်	ဦးအေးမင်း	၁
ဒေါ်ကျင်နု	နှင့်	ဦးစိန်ဌာန် ပါ-၂	၈
ဥပုဇ္ဈာန် ပါ-၂	နှင့်	ဒေါ်ပန်	၁၆
ဒေါ်ခင်စောဝေ	နှင့်	ဒေါ်အေးအေးသောင်း ပါ-၃	၂၀
ဒေါ်ခင်မျိုးမြင့် ပါ-၂	နှင့်	ဦးစံသိန်း ပါ-၂	၂၄
ဒေါ်ခင်သန်း	နှင့်	ဒေါ်တင်ထင်ဌေး	၂၈
ဒေါ်ဇော်မန် ပါ-၃	နှင့်	ဒေါ်ကျင်မြိုင် ပါ-၆	၃၁
ဦးစံသင်း ပါ-၄	နှင့်	ဒေါ်ဝင်းတင် ပါ-၁၇	၃၄
ဦးစိုးဝိုင် ပါ-၂	နှင့်	ဦးသိန်းမောင်	၄၂
ဦးစိန်	နှင့်	ဒေါ်ခင်နုဆွေ ပါ-၂	၄၆
ဦးသာလာဟူဒင်ခန့်	နှင့်	ဦးရှော်ဖီ ပါ-၄	၅၁
ဒေါ်တိုးသိုးညွန့်	နှင့်	ဦးတင်ရွှေ ပါ-၃	၅၅
ဒေါ်တင်တင်လှ	နှင့်	ဦးသန်းလွင်(ခ)အော်လီ ပါ-၂	၆၀
ဦးတင်မြင့်	နှင့်	ဒေါ်ခင်မြင့် ပါ-၂	၆၅
ဦးတင်ထွန်း	နှင့်	ဒေါ်ဝိုင်းကြည် ပါ-၇	၆၉
ဦးထွန်းကြည်	နှင့်	ဒေါ်ကြည်စိန်	၇၃
ဦးနဝင်း	နှင့်	ဦးဝင်းမောင် ပါ-၇	၇၇
မြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်	နှင့်	ဦးမောင်မောင်ယု	၈၂
ဒေါ်ဖိရ်ဒီယာန်း	နှင့်	ဦးထင်နော်	၈၇
ဦးသာသူ	နှင့်	ခရစ်တော်မက်သဒစ်အသင်းတော်	၉၀
ဦးလုံးနှင့်	နှင့်	မောင်ထွန်းမြင့် ပါ-၂	၉၄
ဦးမောင်စိုး(ခ)ရပ်စ်တွမ်အလီ	နှင့်	ဦးမောင်လှ	၉၉
ဦးမောင်မောင် ပါ-၂	နှင့်	ဒေါ်ကြူစိန် ပါ-၃	၁၀၂
ဦးနေဇာ၊ မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်	နှင့်	ဒေါ်ခင်သင်း(ခ)ဒေါ်ခင်မြင့် ပါ-၃	၁၀၇
ဘဏ်ခွဲ(၄)၊ ရန်ကုန်မြို့			
ဒေါ်မြမြသန်း	နှင့်	ဦးပွန်ဇကပ်	၁၁၀
ဦးမြရွှေ(ခ)အပါလေး	နှင့်	ဦးသာထွန်း(ခ)ဦးသံချောင်း	၁၁၅
ဒေါ်နီ	နှင့်	မြို့နယ်သမဝါယမအသင်း	၁၁၉
		ကျောက်တံတားမြို့နယ်	

စီရင်ထုံးပြုသော တရားမမှုများ

စာမျက်နှာ

ရစ်ပါး(ခ)ဦးခင်မောင်	နှင့်	ဒေ(ဗ်)စရန်(ခ)အေဗစ်	၁၂၅
မရှုတီ ပါ-၂	နှင့်	ဦးကြည်	၁၂၈
ဦးလတ်ကလေး	နှင့်	ကိုအောင်ကြည်(ခ) အောင်ကြည်သွင်	၁၃၁
ဦးလှန်ခန့်ခိုင် ပါ-၂	နှင့်	ဒေါ်ခွန်လန်ကျိန်	၁၃၄
ဦးလှရွှေ	နှင့်	ဒေါ်အုံးမြင့်	၁၃၇
ကိုဝင်းအေး ပါ-၂	နှင့်	ဦးဆယ် ပါ-၂	၁၄၀
ဦးဝင်းအောင်	နှင့်	ဒေါ်သန်းမြင့် မါ-၂	၁၄၄
ဒေါ်သောင်း ပါ-၃	နှင့်	ဒေါ်လှကြည်	၁၄၇
ဦးသန်းမောင်	နှင့်	ဦးစစ်အေး မါ-၂	၁၅၀
ဒေါ်သန်းသန်းနွဲ့ မါ-၂	နှင့်	ဦးသန်းလေ	၁၅၅
ဦးသိန်းနိုင်(ခ)ဦးဘိုနီ	နှင့်	ဒေါ်အေးအေး	၁၅၉
ဒေါ်ဟင်္ဂါဘိုင်	နှင့်	ဦးအောင်နိုင်သူ(ခ)ကျင်ကျင်ဟို	၁၆၅
ဦးအစုကလန်(ခ)ဦးသန်းထွန်း	နှင့်	ဦးဝင်းနိုင် -မါ၂	၁၆၉
ဦးအလီ	နှင့်	ဦးဌေးကြိုင်	၁၇၂
ဦးအောင်နိုင်(ခ)ဦးမောင်မေဉာဏ်ခင်	နှင့်	ဦးကျော်စိန်	၁၇၈
ကိုအုန်းကြိုင် မါ-၂	နှင့်	ဦးသင်းမောင် မါ-၂	၁၈၂

တရားမဆိုင်ရာ အမှုများ

ဥပဒေများ

- ကာလစည်းကမ်းသတ်ဥပဒေ
- တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ
- တရားရုံးများ မထိခံမြင်ပြုမှု ဥပဒေ
- ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေ
- ပစ္စည်းအက်ဥပဒေ
- မြန်မာ့ဓလေ့ ထုံးတမ်းဥပဒေ
- ရုံးခွန်အက်ဥပဒေ
- သီးခြား သက်သာခွင့် အက်ဥပဒေ
- သက်သေခံ အက်ဥပဒေ
- အမွေအက်ခံခွင့်အက်ဥပဒေ
- အုပ်ထိန်းသူနှင့် အုပ်ထိန်းခြင်းခံရသူ ဥပဒေ
- ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မေလ၊ မပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်း လွှဲပြောင်းခြင်း (ကန့်သတ်မှု အက်ဥပဒေ)
- ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေ
- ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေ

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂ (၁) အရ အိမ်ရှင်က အိမ်ငှားအား နှင်ထုတ်ပေးရန် စွဲဆိုသော အမှုများနှင့် မတ်သက်၍ ကာလစည်းကမ်းသတ်ကြီးစွဲ

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းပြီး ရောက် နှစ်မေးရက်များစွာကြာမှ ၁၉၆၀၊ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ

ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ရာတွင် ယင်းဥပဒေအရ စွဲဆိုသော အမှုမျိုးအတွက် စည်းကမ်းသတ်ကာလကို ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ၌ ဖြည့်စွက်၍ သီးခြား ပြဋ္ဌာန်းခြင်းမပြု၊ ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) (ဒုတိယပိုင်း) သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (ဂ) ပါ ကိစ္စရပ်မှာ အိမ်ငှားအား နှင်ထုတ်ပေးစေရန်အတွက် တရားစွဲဆိုနိုင်ရန်အကြောင်းတွင် အကျိုးငင်သည်။ ယင်းကိစ္စတစ်ရပ်ရပ် ပေါ်ပေါက်ပြီးနောက် မည်သည့် ကာလအတွင်း ယင်းကိစ္စအတွက် အိမ်ငှားအား တရားစွဲဆို နှင်ထုတ်ရမည်ကို ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေတွင် အတိအလင်းပြဋ္ဌာန်းခြင်း မရှိသဖြင့် ယေဘုယျပြဋ္ဌာန်းချက်ဖြစ်သည့် ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပထမဇယား အမှတ်စဉ် ၁၂၀ နှင့် သက်ဆိုင်သည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ မြို့ပြဆိုင်ရာ ဒေသအတွင်းရှိ ဥပစာတစ်ခုခုမှ အိမ်ငှားအား နှင်ထုတ်ပေးစေရန် စွဲဆိုသောအမှုသည် ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပထမဇယား၊ အမှတ်စဉ် ၁၃၉ နှင့် သက်ဆိုင်သည် မှန်သော်လည်း ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) (ဒုတိယပိုင်း) သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (ဂ) ပါ အကြောင်းတစ်ရပ်ရပ်အရ အိမ်ငှားအား နှင်ထုတ်သော အမှုသည် ကာလစည်းကမ်းသတ်ဥပဒေ ပထမဇယား၊ အမှတ်စဉ် ၁၂၀ နှင့်လည်း သက်ဆိုင်သည်။

ဦးကိုကိုလေး နှင့် ဦးအေးမင်း ၁

အခမဲ့ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ထားသူအား ဖယ်ရှားပေးရန် စွဲဆိုရာ၌ ကျင့်သုံးရသည့် ကာလစည်းကမ်းသတ် ကာလ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ကာလစည်းကမ်းသတ်ကျော်လွန်ခြင်း ရှိ မရှိဆိုသော အချက်မှာ ဥပဒေရေးရာကိစ္စဖြစ်၍ မူလအမှုတွင် ထုချေခြင်းမရှိ၊ ကောက်ချက် ပေါ်ထွက်ခြင်းမရှိခဲ့လင့်ကစား ယခုအထူးအယူခံ၌ ယင်းကိစ္စကို နှစ်ဖက်အား တင်ပြကြားနာပြီး အဆုံးအဖြတ်ပေးရမည် ဖြစ်သည်။ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် အခမဲ့ နေထိုင်သူအား ဖယ်ရှားပေးရန် စွဲဆိုမှုကို ကာလစည်းကမ်းသတ်ဥပဒေ ပထမဇယားအပိုင်း ၁၂၀ အရ ၆ နှစ်အတွင်း စွဲဆိုရမည်။ တရားလို ဦးမောင်စိုးက ၎င်း၏ အဆိုလွှာ အပိုင်း ၇ တွင် တရားပြိုင်အား တရားလိုမှ ခွင့်ပြုသည့်ကာလ ကုန်ဆုံးသော ၇-၅-၇၀ နေ့တွင် အချင်းဖြစ် ဥပစာအား ပြန်လည် လွှဲအပ်ရန် တောင်းဆိုသောအခါ တရားပြိုင်က ငြင်းဆန်နေခဲ့သည်ဟု အတိအကျ ဖော်ပြစွဲဆိုသားကြောင်း တွေ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် ၇-၅-၇၀ နေ့မှ ၆ နှစ်အတွင်း အမှုစွဲဆိုမှုမည် ဖြစ်သဖြင့် ၁၉၈၄ ခုနှစ်၌

ယခု အမှုကို စွဲဆိုရပေမည်။ ၁၉၈၆ ခုနှစ်ကျမှ စွဲဆိုလာခြင်းမှာ ကာလ စည်းကမ်းသတ် များစွာ ကျော်လွန်နေကြောင်း တွေ့ရသည်။

စာချက်နှာ

ဦးမောင်စိုး (ခ) ရပ်စ်တွမ်အလီ နှင့် ဦးမောင်လှ

....

၉၉

အဆိုလွှာတွင် တောင်းဆိုထားသည့် တောင်းဆိုချက်ထက် ဒီကနိဉ် အနည်းငယ် ပို၍ သက်သာခွင့်ပေးထားခြင်းသည် တောင်းဆို ခြင်း မရှိသော သက်သာခွင့်ကို ပေးသည်ဟု မဆိုနိုင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အဆိုလွှာတွင် ပစ္စည်းတစ်မျိုးကိုသာ တောင်းဆို ပါလျက် ဒီကနိတွင် ပစ္စည်းနှစ်မျိုးပေးခွင့်ရှိမည် မဟုတ်သော်လည်း မြေ အစိတ်အပိုင်း လက်ရောက်ရန် သက်သာခွင့်တွင်မူ အဆိုလွှာတွင် တောင်း ခံသည့် အတိုင်းအတာနှင့် အမှန် ကျူးကျော်သည့် အစိတ်အပိုင်း တူချင်မှ တူပေလိမ့်မည်။ အဆိုလွှာတွင် ဖော်ပြ တောင်းခံသည့် အတိုင်းအတာထက် အနည်းငယ် ပိုရုံမျှဖြင့် တောင်းခံခြင်း မရှိသော သက်သာခွင့်ကို ပေးသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

ဒေါ်ခင်သန်း နှင့် ဒေါ်တင်တင်ဌေး

....

၂၀

တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၂၁၊ နည်း ၉၇ အရ လျှောက်ထားသည့် လျှောက်လွှာအပေါ် တရားရုံးမှ စုံစမ်း စစ်ဆေးခြင်း-တရားနိုင် တင်ပြသကဲ့သို့ ပေါ်ပေါက်ခြင်း မရှိပါက လျှောက်လွှာကို ပယ် ရန်သာ ဖြစ်ခြင်း-စာရိယူကို ပိတ်ရန် မဟုတ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၂၁၊ နည်း ၉၇ အရ တရားနိုင်က လျှောက်ထားတင်သွင်းသည့် လျှောက်လွှာအပေါ် တရားရုံးမှ စုံစမ်း စစ်ဆေးပြီးနောက် တရားနိုင် တင်ပြ လျှောက်ထား သကဲ့သို့ ပေါ်ပေါက်ခြင်း မရှိပါက အမိန့် ၉၉ အရ တရားနိုင်၏ လျှောက်လွှာကို ပယ်နိုင်ကြောင်းကိုသာ ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ စာရိယူကို ပိတ်သိမ်းရမည်ဟု အမိန့် ၉၉ ၌ ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိပေ။

ဒေါ်ဂျမန်ပါ-၃ နှင့် ဒေါ်ကျင်မြိုင်ပါ-၆

....

၃၁

တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ အမိန့် ၂၁၊ နည်း ၂၉ အရ ဇာရီမှုကို ဆိုင်းငံ့ပေးရန် ဇာရီအတည်ပြုသည့် တရားရုံးက ဆုံးဖြတ်သင့်သလား သို့မဟုတ် တရားမကြီးမှုကို စစ်ဆေးလျက်ရှိသော တရားရုံးက ဆုံးဖြတ်သင့်သလား ဆိုသောအချက်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ယခုကိစ္စတွင် ဇာရီမှုကို အတည်ပြုဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော ရုံးမှာ မကွေးတိုင်းတရားရုံး ဖြစ်သည်။ ဦးစိုးဝိုင်တို့က သီးခြားတစ်မှု ထပ်မံ၍ စွဲဆိုနေသည့် ရုံးမှာ ပခုက္ကူမြို့နယ်စုတရားရုံး ဖြစ်သည်။ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၂၉ ၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို လေ့လာကြည့်ပါက တရားမကြီးမှုကို လက်ခံ စစ်ဆေးလျက်ရှိသော တရားရုံးကသာ ဇာရီမှုကို ဆိုင်းငံ့ထားရန် အမိန့်ချမှတ်နိုင်ကြောင်း ပေါ်လွင်သည်။ မကွေးမြို့၌ ရုံးထိုင်သော မကွေးတိုင်းတရားရုံးနှင့် ပခုက္ကူမြို့၌ ရုံးထိုင်သော မကွေးတိုင်းတရားရုံး (ပခုက္ကူမြို့နယ်စု) တို့ နှစ်ရုံးကို အမည်အားဖြင့် မကွေးတိုင်းတရားရုံးပင်ဖြစ်လင့်ကစား လက်တွေ့လုပ်ငန်းသဘောအရဆိုပါလျှင် တစ်ရုံးတည်းဟူ၍ မှတ်ယူရန် မသင့်ပေ။ ထိုရုံးနှစ်ရုံးမှာ တရားစီရင်ရေးလုပ်ငန်း၌ စီရင်ပိုင်ခွင့်ကို သီးခြား ကျင့်သုံးလျက်ရှိသော သီးခြားရုံးများ ဖြစ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ပခုက္ကူမြို့နယ်စုတရားရုံး၌ စွဲဆိုနေသော အမှုကို မကွေးမြို့ရှိ မကွေးတိုင်းတရားရုံး၌ စွဲဆိုနေသည့် အမှုဖြစ်ဘိသကဲ့သို့ မှတ်ယူ၍ မကွေးတိုင်းတရားရုံးက ဇာရီမှုကို ရပ်ဆိုင်းထားခြင်းမှာ တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ အမိန့် ၂၁၊ နည်း ၂၉ ၏ အနှစ်သာရနှင့် ကိုက်ညီခြင်း မရှိပေ။ ထို့ကြောင့် ပခုက္ကူမြို့နယ်စုတရားရုံး၌ စွဲဆိုနေသော အမှုကို မကွေးတိုင်းတရားရုံး၌ စွဲဆိုနေသော အမှုဖြစ်ဘိသကဲ့သို့ မှတ်ယူ၍ မကွေးတိုင်းတရားရုံးက ဇာရီမှုကို ရပ်ဆိုင်းထားခြင်းမှာ ဥပဒေအရ မှန်ကန်ခြင်းမရှိ၊ ထပ်မံ စွဲဆိုသည့် တရားမကြီးမှုကို စစ်ဆေးသည့် တရားရုံးကသာ ဇာရီမှုကို ရပ်ဆိုင်းသင့်မသင့် စဉ်းစားသင့်ပေသည်။

ဦးစိုးဝိုင်ပါ-၂ နှင့် ဦးသိန်းမောင်

....

ငြင်းချက်ထုတ်ရန် ပျက်ကွက်ခြင်းကြောင့် အမှုကို စီရင်ဆုံးဖြတ်ရာ၌ ထိခိုက်မှုရှိလျှင် အမှုကို အသစ်တဖန် ပြန်လည်စစ်ဆေးရန် လိုအပ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အချင်းဖြစ် အိမ်ခန်းကို နိုင်ငံခြားတွင် နေထိုင်သည့် နိုင်ငံခြားသားက ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း တရားလို ဦးစိန်က ဝန်ခံခြင်းလည်းမရှိ၊ သက်သေ တင်ပြခွင့်လည်း မရဘဲ တိုင်းတရားရုံးက တရားလိုပြသက်သေ ဦးဘသန်းအား ပြန်လွန်မေးရာတွင် ထွက်ဆိုချက်အပေါ်တွင်သာ မူတည်၍

ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် အမှုသည်တို့အား ထိခိုက် နစ်နာခြင်းမရှိဟု မဆိုနိုင်။
ငြင်းချက်ထုတ်ရန် ပျက်ကွက်ခြင်းကြောင့် အမှုကို အမှုသွား အမှုလာအရ
ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို ထိခိုက်လျှင် အမှုကို အသစ်ဘဝန် ပြန်လည်စစ်ဆေးစေရန်
အကြောင်းတစ်ရပ် ဖြစ်သည်။

စာမျက်နှာ

ဦးစိန် နှင့် ဒေါ်ခင်နုဆွေပါ-၂

....

၄၆

တရားရှုံးများ၏ နေရပ်လိပ်စာကို တရားနိုင်က တင်ပြနိုင်ခြင်းမရှိ
သဖြင့် ဇာရီမှုကို ခေတ္တပိတ်ထားသည့် ကိစ္စ - တရားရှုံးများ၏
နေရပ်လိပ်စာကို တရားနိုင်က ရှာဖွေတွေ့ရှိ၍ ဇာရီမှုအား
ဆောင်ရွက်ရန် ထပ်မံ တင်ပြ လျှောက်ထားလာပါက ဤလျှောက်
လွှာသည် ဇာရီမှုအသစ် ဖွင့်လှစ်ရန် လျှောက်ထားသည့် လျှောက်
လွှာဖြစ်သည်ဟု မယူဆနိုင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ တရားရှုံးများ၏ နေရပ်လိပ်စာကို ရှာမရဘဲ ဇာရီ
မှုအား ဆက်လက်ဖွင့်လှစ်ထားရှိရန် မသင့်ဟူသော သုံးသပ်ချက်ဖြင့် ဇာရီ
မှုကို တရားရုံးက ခေတ္တ ပိတ်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ တရားနိုင်ဘက်က တရား
ရှုံးများ၏ လိပ်စာကို ရှာဖွေတွေ့ရှိသောအခါ ဇာရီမှုအား ဆက်လက်
ဆောင်ရွက်ခွင့် မရှိဘဲ ကာလစည်းကမ်းသတ် ၁၂ နှစ် ကျော်လွန်သဖြင့်
အတည်ပြုပေးနိုင်ခြင်း မရှိဟုဆိုလျှင် တရားနိုင်ဘက်အဖို့ များစွာ နစ်နာ
ပေလိမ့်မည်။ မူလက ပိတ်ထားခြင်းမှာ တရားရှုံးများ၏ လိပ်စာကို ရှာမတွေ့
နိုင်သဖြင့် ခေတ္တ ပိတ်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ အပြီးအပိုင် ပိတ်သိမ်းခြင်းမဟုတ်
ပေ။ ဇာရီမှုကို အရှင်သဘောထား၍ ခေတ္တ ပိတ်ထားသည်ဟု အဓိပ္ပာယ်
သက်ရောက်သည်။ တရားရှုံးများ၏ လိပ်စာ ရှာဖွေတွေ့ရှိ၍ ပြန်လည် ဖွင့်
လှစ်ဆောင်ရွက်ပေးရန် တရားနိုင်ဘက်က လျှောက်ထားခြင်းကို လက်ခံ
ခွင့်ပြုရမည်သာ ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ လျှောက်ထားခြင်းသည် ဇာရီမှု အသစ်
တစ်ခု ထပ်မံ ဖွင့်လှစ်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု မယူဆသင့်ပေ။ ထို့ကြောင့် တရား
ရှုံးများ၏ နေရပ်လိပ်စာကို တရားနိုင်က တင်ပြနိုင်ခြင်း မရှိ ဟူသော
အကြောင်းဖြင့် တရားရုံးက ဇာရီမှုကို ခေတ္တ ပိတ်သိမ်းသည့် ကိစ္စ၌ တရား
နိုင်က တရားရှုံးများ၏ နေရပ်လိပ်စာကို ရှာဖွေ တွေ့ရှိ၍ ထပ်မံ တင်ပြ
လျှောက်ထားလာပါက ယင်း လျှောက်ထားချက်သည် တရားမကျင့်ထုံး
ဥပဒေပုဒ်မ ၄၈ တွင် ဖော်ပြထားသော ဇာရီ အဘည်ပြုလုပ်ရန် အသစ်
တဖန် ထပ်မံ လျှောက်ထားသည့် လျှောက်လွှာဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရန်
မသင့်ပေ။

မန်နေဂျာ (မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်-ဘဏ်ခွဲ ၄) နှင့် ဒေါ်ခင်သင်း(ခ)
ရန်ကုန်မြို့ ဒေါ်ခင်မြင့်ပါ-၃

၁၀၇

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၆၊ နည်း ၁၇ အရ ပြင်ဆင် ချေလွှာ
တင်သွင်းခွင့်-တင်သွင်းလိုသည့် ပြင်ဆင်ချေလွှာ၌ မူလ ချေလွှာ
ပါ ဝန်ခံချက်ကို ပယ်ဖျက်ခွင့် မရှိခြင်း။

စာမျက်နှာ

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားပြိုင်သည် မူလ ချေလွှာ၌ တရားလိုတောင်း
ဆိုသည့် အတိုင်း ငွေပေးဆပ်ရန်ရှိကြောင်း အတိအလင်း ဝန်ခံထားပြီးမှ
ပြင်ဆင်လိုသည့် ချေလွှာတွင် ယင်းအချက်ကို လုံးလုံးလျားလျား ပြင်းကွယ်
ထားကြောင်း တွေ့ရပေသည်။ တရားပြိုင်အနေဖြင့် တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ
အမိန့် ၆၊ နည်း ၁၇ အရ ပြင်ဆင် ချေလွှာတင်သွင်းခွင့်ရှိသည်မှာ မှန်
သော်လည်း ပြင်ဆင်လိုသော ချေလွှာ၌ မူလ ချေလွှာပါ ဝန်ခံချက်ကို ပယ်
ဖျက်ထားခြင်းမျိုးကို ပြုပိုင်ခွင့် မရှိချေ။

ရစ်ပါး (ခ)ဦးခင်မောင် နှင့် ဒေ(ဗ်)စရန် (ခ)ဒေးဗစ် ၁၂၅

ရှုံးပြောင်း လျှောက်ထားခြင်း ကိစ္စ-မည်ကဲ့ဆိုသော စိုးရိမ်မှုသည်
သဘာဝကျသည့် စိုးရိမ်မှုဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ဒေါ်ခွန်လှန်ကျိန်က လက်ထောက်ပြည်နယ် တရား
သူကြီး ဦးဟန်ဇာထွန်းနှင့် တူအမျိုးတော်စပ်ခြင်းကို ပြင်းဆိုခြင်း မရှိပေ။
ယေဘုယျအားဖြင့် ဆိုလျှင် ဦးဟန်ဇာထွန်းသည် ဒေါ်ခွန်လှန်ကျိန်နှင့် ဆွေ
မျိုးတော်စပ်သဖြင့် တစ်ဘက်အမှုသည်မှ မျှတ မှန်ကန်စွာ စီရင်လိမ့်မည်
မဟုတ်ဟု စိုးရိမ်စိတ် ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည်။ ဤသို့ အမှုအား စစ်ဆေးစီရင်မည့်
တရားသူကြီးနှင့် တရားလိုတို့သည် ဆွေးမျိုးတော်စပ်နေပါက တစ်ဘက်အမှု
သည် အနေဖြင့် ၎င်း၏အမှုအား မျှတစွာ စီရင်ခြင်းပြုမည်မဟုတ်ဟု စိုးရိမ်
စိတ် ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် သဘာဝကျသည်။ အမှန်တရားကို စီရင်ကြောင်း
အများပြည်သူ၏ အမြင်တွင် ကြည်လင်ရန်လည်း လိုပေသည်။

ဦးလှန်ခန့်ခိုင်ပါ-၂ နှင့် ဒေါ်ခွန်လှန်ကျိန် ၁၃၄

တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၉၂ - အများနှင့် သက်ဆိုင်သော
ဘာသာရေးဆိုင်ရာ ရှုဒါနိး ပေးကမ်းမှုနှင့် ပတ်သက်၍ တရား
စွဲဆိုမှု၊ တရားစွဲဆိုခွင့် အမိန့်ချမှတ်ပေးနိုင်သည့် လုပ်ပိုင်ခွင့်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၉၃ တွင် ပုဒ်မ ၉၂
အရ ကျင့်သုံးရန် နိုင်ငံတော်ရှေ့နေချုပ်အား အပ်နှင်းထားသည့် လုပ်ပိုင်

ခွင့်ကို နိုင်ငံတော်သမ္မတက ဤကိစ္စအလို၌ အပ်နှံခြင်းခံရသော ကော်လံ
 လီတ္တော်အရာရှိက ကျင့်သုံးနိုင်ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ဤလုပ်ပိုင်ခွင့်
 ကို မန္တလေးခရိုင်ဝန်အား ၁၀၉၀ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း အပိုင်း ၁၊
 စာမျက်နှာ ၄၅၅ အရ အပ်နှံထားကြောင်း ဥပဒေပညာရှင် ဆာကား၏
 တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေဦးကာ အကျယ်ရှင်းတမ်း၏ ကောက်နုတ်ချက်
 ဇာတ်ပုံ မိတ္တူနှင့် တကွ အယူခံတရားပြိုင်၏ ရှေ့နေက တင်ပြ လျှောက်လဲ
 သည်။ ထို့ကြောင့် ဥပဒေနှင့် အညီ အပ်နှံထားသည့် လုပ်ပိုင်ခွင့်အရ
 ယခုအမှုစွဲဆိုရန် မန္တလေး ကော်လံတ္တော်အရာရှိက တရားစွဲဆိုခွင့် ပြုခဲ့ခြင်း
 မှာ ဥပဒေနှင့်ညီညွတ်သည့်တရားစွဲဆိုခွင့်ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ သို့ဖြစ်၍
 မူလ ရုံးဘုရားလိုများ စွဲဆိုသည့် တရားမကြီးမှုမှာ ဥပဒေနှင့် အညီ စွဲဆိုခြင်း
 ဖြစ်သောကြောင့် ထိုအမှု၌ ချမှတ်ထားသည့် ဒီကရီမှာ တရားဝင်သော
 ဒီကရီတစ်ရပ် ဖြစ်သည်။

ဒေါ်သန်းသန်းနွဲ့ပါ-၂ နှင့် ဦးသန်းဖေ ၁၅၅

ဥပဒေပြဿနာကို အယူခံအဆင့်ဆင့်၌ တင်ပြခွင့်ရှိသည် ဆိုသော်ငြား
 လည်း နောက်ထပ် သက်သေခံချက်များ ရယူပြီးမှ အဆုံးအဖြတ်
 ပေးနိုင်မည် ဥပဒေပြဿနာကို ကိုးကား တင်ပြခွင့် မရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အငြင်းမပွားသော အကြောင်းအရာများမှ ပေါ်
 ပေါက်ပြီး တစ်ဘက်အမှုသည်များ အပိုင်မဖမ်းသည့် ဥပဒေအချက်အလက်
 များကို အယူခံအဆင့်ရောက်မှ တင်ပြနိုင်သော်လည်း ထိုပြဿနာကို အဆုံး
 အဖြတ်ပေးရန် နောက်ထပ် သက်သေခံချက်ရယူရန် လိုသေးလျှင် တင်ပြခြင်း
 မပြုနိုင်ပေ။

အယူခံ တရားလို၏ ရှေ့နေ တင်ပြချက်မှာ အမှုတွဲရှိ အထောက်
 အထားအရ အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်သည့်ကိစ္စမဟုတ်၍ လက်ခံရန်အကြောင်း
 မရှိချေ။

ဦးအောင်နိုင် (ခ) ဦးမေဉ်မောင်ခင် နှင့် ဦးကျော်စိန် ၁၇၀

တရားရုံးများအား မထိမဲ့မြင်ပြုမှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃-အမှုတစ်ခု
 ချင်း၌ ပေါ်ပေါက်လာသည့် အကြောင်းချင်းရာ ပြဿနာကို
 အခြေခံ၍ မထိမဲ့မြင်ပြုရာ ရောက်မရောက် ဆုံးဖြတ်ရခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ တရားရုံးများမထိမဲ့မြင်ပြုမှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃ တွင်
 မည်ကဲ့သို့သော အပြုအမူလုပ်ရပ်များသည် တရားရုံးများအပေါ် မထိမဲ့မြင်

ပြောရောက်ကြောင်း ဖွင့်ဆို ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိချေ။ အမှုတစ်ခုချင်းကို လိုက်၍ ပေါ်ပေါက်သည့် အကြောင်းခြင်းရာ ပြဿနာကို အခြေခံပြီး တရားရုံးအား မထိမဲ့မြင်ပြုရာ ရောက် မရောက် သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်ရန်ဖြစ်သည်။

စာမျက်နှာ

ထင်မံ ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ တရားရုံးက အဆုံးအဖြတ်ပေးမည့် ကိစ္စတစ်ရပ်ရပ်ကို တရားရုံးက မဆုံးဖြတ်မီ တရားရုံး (သို့မဟုတ်) တရားသူကြီးကို အထင်အမြင် သေးသိမ်စေနိုင်သော (သို့တည်းမဟုတ်) တရားရုံး၏ တရားခြောင့်မှန်ရေးကို အနှောင့်အယှက်ဖြစ်စေသော (သို့တည်းမဟုတ်) တရားရုံး၏ အဆုံးအဖြတ်ကို ဝင်ရောက် စွက်ဖက်ရာရောက်သော အရေးအသား၊ အပြောအဆို၊ အပြုအမူများ ပြုလုပ်ခြင်း၊ သတင်းစာမှ ကြော်ငြာခြင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ တရားရုံးက တရားသဖြင့် ထုတ်ဆင့်သော အမိန့်စာ၊ ဆင့်စာ၊ ဝရမ်းစာ စသည်တို့ကို အတည်ပြုရာ၌ အနှောင့်အယှက် အကာအကွယ် အတားအဆီးပြုလုပ်ခြင်းတို့သည်လည်းကောင်း တရားရုံးကို မထိမဲ့မြင်ပြုမှုများ ဖြစ်သည်။

ဦးမောင်မောင်ပါ-၂ နှင့် ဒေါ်ကြွစိန်ပါ-၃

....

၁၀၂

အချင်းဖြစ်ခြေဖြင့် ပတ်သက်၍ ခြံစောင့်အဖြစ်သာ စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့် ရရှိသူသေဆုံးသွားသောအခါ ယင်းစီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်သည် ထိုသူ၏ ကျန်ရှိရစ်သော သားသမီးများထံသို့ ဆင်းသက်မှု မရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အချင်းဖြစ်မြေကွက်၏ အမည်ပေါက်ပိုင်ရှင်မှာ ဟာဂျီ အဗ္ဗူဒူကူးခန်ဖြစ်ပြီး တရားလို ဦးဆာလာဟူဒင်ခန်၏ မိဘများဖြစ်ကြသော မိုဟီဒင်ခန်နှင့် ဒေါ်နှင်းဆန်တို့ကို ခြံစောင့်အဖြစ်ထားရှိခဲ့သည်။ ဤနည်းဖြင့် မိုဟီဒင်ခန်နှင့် ဒေါ်နှင်းဆန်တို့သည် အချင်းဖြစ်မြေကွက်အပေါ်၌ စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့် ရရှိလာကြပြီး ဦးရှောင်ဖီ၊ ဦးဟာနစ်၊ ဒေါ်ပါပါသီနှင့် ဦးကံသလင်း ဝန်းတို့အား အိမ်ဆောက်၍ အခမဲ့ နေထိုင်ခွင့်ပြုခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ ခြံစောင့်အဖြစ် ဆောင်ရွက်သူ မိုဟီဒင်ခန်နှင့် ဒေါ်နှင်းဆန်တို့က အချင်းဖြစ်မြေကို မူလပိုင်ရှင်ထံမှ ဝယ်ယူခဲ့သည်ဟု ဆိုသော်လည်း မှတ်ပုံတင်စာချုပ်ဖြင့် ဝယ်ယူခဲ့ခြင်း မဟုတ်သဖြင့် တရားဝင်ပိုင်ရှင် ဖြစ်မလာပေ။ တရားလို၏ မိဘများက ခြံပိုင်ရှင်အနေဖြင့် စီမံခန့်ခွဲခဲ့ခြင်း မဟုတ်ဘဲ ခြံစောင့်အနေဖြင့်သာ စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ရှိသူများဖြစ်၍ ထိုစီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်သည် တရားလိုနှင့် အခြား သားသမီးများအပေါ် အမွေဆက်ခံရေးမူအရ သက်ဆင်းမှုရှိစည် မဟုတ်ပေ။

ဦးဆာလာဟူဒင်ခန် နှင့် ဦးရှောင်ဖီပါ-၄

....

၅၁

ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း ဥပဒေပုဒ်မ ၅၃-က ၏ အကာအကွယ်ကို
မည်သည့်အခါမျိုး၌ ရပိုင်ခွင့်ရှိခြင်း။

စာမျက်နှာ

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မရွေ့မပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်းကို မှတ်ပုံမတင်သော
စာချုပ်ဖြင့် ဝယ်ယူပြီး ပစ္စည်းကို လက်ရှိထားသူအပေါ် ရောင်းသက
(သို့တည်းမဟုတ်)ထိုသူ၏ အကျိုးဆက်ခံခွင့်ရသူက ထိုပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း
ပြီး ဝယ်ယူလက်ရှိထားသူအပေါ် နှင်ထုတ်ရန် တရားစွဲဆိုသော အမှုတွင်
သာ ဝယ်သက ပုဒ်မ ၅၃-က အရ ခုခံ ကာကွယ်ခွင့်ရကြောင်း ပြဋ္ဌာန်း
ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ရောင်းသူ (သို့တည်းမဟုတ်) ထိုသူ၏ အကျိုးဆက်
ခံခွင့်ရသူ မဟုတ်သော အခြားသူ တစ်ဦးတစ်ယောက်က စွဲဆိုသော အမှု
ဖြစ်လျှင် ပုဒ်မ ၅၃-က အရ ခုခံခွင့် မရနိုင်ဆိုသော အချက်ကို သတိချပ်ရန်
လိုအပ်သည်။

ဥပဒေတင်တင်လှ နှင့် ဦးသန်းလွင် (ခ) အော်လီ ပါ-၂

၆၀

စည်ပင်သာယာအဖွဲ့ပိုင်ဈေးအတွင်းရှိ ဆိုင်ခန်းတွင် ဖွင့်လှစ်ရောင်း
ချခွင့်ရသူ ကွယ်လွန်သွားသည့်အခါ ကွယ်လွန်သူ၏ ဇနီးက ဆိုင်
ခန်းအား လက်ရောက်ရလိုမှု စွဲဆိုသည့် ကိစ္စ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။စည်ပင်သာယာဈေးဆိုင်ခန်းများ၏ ပိုင်ရှင်မှာ စည်
ပင် သာယာအဖွဲ့ ဖြစ်သည်။ သို့သော် စည်ပင်သာယာအဖွဲ့၏ တရားဝင်
ချထားပေးချက် အရ ဆိုင်ခန်းရရှိသူများသည် စည်းကမ်းနှင့် အညီ အခွန်
ထမ်းဆောင်၍ ဆိုင်ခန်းကို လက်ရှိထားလျက် ဈေးရောင်းချခွင့် ရရှိသည်။
ထိုသို့ ချထားခြင်းခံရသော ဆိုင်ရှင်တစ်ဦး သေဆုံးပါက ထိုဆိုင်ခန်းကို
၎င်း၏ ဇနီး၊ ခင်ပွန်း၊ သားသမီးများအနေဖြင့် ဆက်ခံခွင့်ရရှိသည်။ စည်း
ကမ်းနှင့် အညီ အခွန်ထမ်းဆောင်၍ ဆိုင်ခန်းအား လက်ရှိထားပြီး ဈေး
ရောင်းချခွင့်ရရှိသည်။

ဦးထွန်းကြည် နှင့် ဒေါ်ကြည်စိန်

၇၃

အခွင့်အမိန့်နှင့် အခမဲ့ထားသူအား နှင်လိုမှုစွဲဆိုခြင်း၊ ပြည်သူပိုင်
သိမ်းထားစဉ် ကာလအတွင်း ကုန်သွယ်ရေးဌာနက မြို့နယ် သမ
ဝါယမအသင်းအား နှင့်ပြုချက်ဖြင့် အသုံးပြုစေခဲ့သည့် ကိစ္စ-
ပြည်သူပိုင်မှ ပြန်လည် ပေးအပ်လိုက်သည့်အခါ မူလပိုင်ရှင်က
မြို့နယ်သမဝါယမအသင်းအား အခွင့်အမိန့်နှင့် အခမဲ့ထားသူ
အား နှင်လိုမှု စွဲဆိုပိုင်ခွင့် မရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အချင်းဖြစ် အခန်းကို ၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် ပြည်သူပိုင် သိမ်းလိုက်သောအခါ ပိုင်ရှင် ဒေါ်ရီ၏ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်မှာ ချုပ်ငြိမ်းသွားခဲ့သည်။ ပြည်သူပိုင်အခန်း ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ပြည်သူပိုင်အခန်းကို ကုန်သွယ်ရေးက မြို့နယ်သမဝါယမအသင်းကို ခွင့်ပြုချက်နှင့် ထားခဲ့သည်။ ထို့နောက် ကုန် သွယ်ရေးက အချင်းဖြစ်အခန်းကို ဒေါ်ရီသို့ လွှဲပြောင်းပေးခဲ့သဖြင့် ဒေါ်ရီ သည် ပိုင်ရှင် ပြန်ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ဤအခြေအနေတွင် အချင်းဖြစ် အခန်းကို မြို့နယ်သမဝါယမအသင်း ရောက်ရှိ အသုံးပြုနေခြင်းမှာ ကုန်သွယ်ရေး၏ ခွင့်ပြုချက်အရ ရောက်ရှိ အသုံးပြုနေခြင်းဖြစ်ပြီး ဒေါ်ရီ၏ ခွင့်ပြုချက်အရ ရောက်ရှိအသုံးပြုနေခြင်း မဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်။

ထို့ကြောင့် ကုန်သွယ်ရေးမှ လွှဲပြောင်းပေး၍ အချင်းဖြစ်အခန်းကို ရရှိ လာသူ ဒေါ်ရီသည် ကုန်သွယ်ရေး၏ ခွင့်ပြုချက်အရ နေထိုင်သူ မြို့နယ် သမဝါယမအသင်းကို မိမိ၏ အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူအဖြစ် ဖယ်ရှားခွင့် ရှိနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။

ဒေါ်ရီ နှင့် မြို့နယ်သမဝါယမအသင်း ၁၁၉
 ကျောက်တံတားမြို့နယ်

အစိုးရပိုင်သည့် မြေအား ပုဂ္ဂလိကအချင်းချင်း အရောင်းအဝယ်ပြု လုပ်သည့် ကိစ္စ-အစိုးရမြေနှင့် ပတ်သက်၍ ပုဂ္ဂလိကအချင်းချင်း ပိုင်ဆိုင်မှုကို အခြေပြု၍ စွဲဆိုခိုင်ခွင့် မရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အချင်းဖြစ်မြေသည် အစိုးရပိုင်မြေဖြစ်ကြောင်း ဦးလှ ရွှေ၏ အစစ်ခံချက်အရ အငြင်းပွားမှု မရှိချေ။ ဦးလှရွှေက အချင်းဖြစ်မြေကို ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း (Title) အား အခြေပြုစွဲဆိုခြင်းဖြစ်ရာ မူလရုံးက သုံးသပ် သည့်အတိုင်း အစိုးရမြေကို ဦးလှရွှေက ပိုင်ဆိုင်ခွင့်မရရှိနိုင်ချေ။

ဦးလှရွှေ နှင့် ဒေါ်အုံးမြင့် ၁၃၇

အပေးစာချုပ်အရ လက်ရောက် ရရှိနေထိုင်သူအပေါ်၌ အခွင့်အမိန့် အရ နေထိုင်သူဟု အဆိုပြုပြီး နှင်လိုမှုစွဲဆိုသည် ကိစ္စ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ပေးကမ်းခြင်းစာချုပ်မှာ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေးအက် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂၃ အရ မှတ်ပုံတင်ထားခြင်း မရှိသည်မှာ မှန်သော်လည်း တရားပြိုင် မမီဆိုတို့က ချေလွှာ တင်သွင်းစဉ်ကပင် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၃-က ကို ရည်ညွှန်းထားခဲ့ကြောင်း တွေ့ရသည်။ အပေး စာချုပ်အရ လက်ရောက်ရယူပြီး နေထိုင်လာသူအား အခွင့်အမိန့်အရ နေ ထိုင်သူအဖြစ် နှင်လိုမှုစွဲဆိုလာလျှင် စာချုပ်မှာ မှတ်ပုံမတင်ရသေးသော်

လည်း စာချုပ်အရ လက်ရောက် ရယူနေထိုင်လျက်ရှိသူက ပစ္စည်းလွှဲပြောင်း
ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၃-က၏ အကာအကွယ်ကို ရခွင့်ရှိပေသည်။

စာမျက်နှာ

ကိုဝင်းအေးပါ-၂ နှင့် ဦးဆယ်ပါ-၂

....

၁၄၀

ပဋိညာဉ်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၈-ကျေးလက် တောရွာစလေး၊ ဖြစ်ရပ်
အမှန်အပေါ်၌ မိန်းကလေးတစ်ဦး၏ ကာယိန္တရီ ပျက်ပြားစေ
မှုအတွက် လျော်ကြေးပေးရန် ကျေးရွာလူကြီးများရှေ့၌ ပေး
ထားသည့် ကတိ၊ ကာယကံရှင် လက်မှတ်မထိုးရုံမျှနှင့် အတည်
မဖြစ်ဟု မယူဆနိုင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။သက်သေခံ ‘က’ ပဋိညာဉ်ကို ဦးအောင်ကိုနှင့်
ဦးတင်ဝင်းတို့က မမီလုံးနှင့် မောင်ထွန်းမြင့်တို့၏ တရားဝင် လွှဲအပ်ချက်အရ
သူတို့ကိုယ်စား တာဝန်ယူ ညှိနှိုင်းပြီး ကျေးကျွန်ုပ်သဘောတူပြုလုပ်ခဲ့ကြ
သည် ဆိုခြင်းမှာ ထင်ရှား ပေါ်ပေါက်နေသည်။ ပဋိညာဉ်ပါ မမီလုံးအား
နစ်နာမှုကို မောင်ထွန်းမြင့်က ကျူးလွန်ခဲ့ကြောင်းလည်း အမှုတွင်ပေါ်
လွင်သည်။ဤအခြေအနေတွင် ပဋိညာဉ်တွင် မောင်ထွန်းမြင့်ပါဝင်လက်မှတ်
ရေးထိုးခဲ့ခြင်း မရှိ၍ နစ်နာမှု လျော်ကြေးပေးရန် တာဝန်မရှိဟု ကျဉ်းမြောင်း
စွာ ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်ရန် သင့်မြတ် လျော်ကန်မည် မဟုတ်ပေ။ ရိုးသား
သည့် ကျေးလက်နေ မိန်းမပျိုတစ်ဦးအား ကာယိန္တရီပျက်စေရန် ပြုမှုကျူး
လွန်ကြောင်း ထင်ရှားပါလျက် ယင်းအတွက် တာဝန်မရှိဟု ပြစ်မှု ကျူး
လွန်သူကို အားပေးရာ ရောက်စေသည့် အဆုံးအဖြတ်မျိုးပေးရန် မသင့်
ကြောင်း ကျွန်ုပ် သုံးသပ် ယူဆသည်။

မမီလုံး နှင့် မောင်ထွန်းမြင့်ပါ-၂

...

၉၄

ချွေထိကိစ္စအတွက် မြို့လုပ်သော စာချုပ်၊ ပဋိညာဉ်ဥပဒေအရ ပျက်
ပြယ်နေခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သည့် ချွေထိ လုပ်ငန်းအတွက်
ချုပ်ဆိုခဲ့သော စာချုပ်များမှာ ပဋိညာဉ်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၃ အရ ပျက်
ပြယ်နေပြီ ဖြစ်သဖြင့် ယင်းစာချုပ်များကို အခြေပြု၍ စွဲဆိုသော မူလမှု
တရားလိုဦးအလီ၏ စွဲဆိုမှုမှာ အောင်မြင်စွယ်စုံခံရှိကြောင်း ဝဲဒူးတိုင်း
တရားရုံးက သုံးသပ် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းမှု မရှိပေ။

ဦးအလီ နှင့် ဦးဌေးကြိုင်

...

၁၇၂

အမွေပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှုတွင် အမွေဆိုင်တစ်ဦးအနေဖြင့်
အမွေဝေဝကို အပြီးအပြတ်ရရှိပြီးဖြစ်သည်ဟု ဝန်ခံလျှင် ၎င်းအား
ထပ်မံ၍ အမွေဝေဝခွဲဝေပေးရန် အကြောင်းမရှိတော့ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ မူလ ရုံးတရားလိုများက အဆိုလွှာအပိုဒ် ၈ တွင် အမွေမခံ မြေးများဖြစ်ကြသော မူလရုံး ၃၊ ၄၊ ၅၊ ၆၊ ၇ တရားပြိုင်တို့အား ၎င်းတို့ ရယူခွင့်ရှိသော အမွေဝေစုကို အပြီးအပြတ် ခွဲဝေပေးပြီးဖြစ်သဖြင့် အမွေဆိုင်များ မဟုတ်ကြကြောင်း အဆိုပြုထားသည်။ မူလရုံး ၃၊ ၄၊ ၅၊ ၆၊ ၇ တရားပြိုင်များဖြစ်ကြသည့် ကိုညွန့်လှိုင်တို့ မောင်နှမ ၅ ဦး ကလည်း တရားလို၏အဆိုလွှာအပိုဒ် (၁)မှ (၈) အထိပါစကားရပ်များ မှန်ကြောင်း ဖြင့် ဝန်ခံထားကြသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့အနေဖြင့် အမွေဝေစုအပြီးအပြတ် ရယူပြီးဖြစ်ကြောင်းဝန်ခံ၍ ထပ်မံရထိုက်ခွင့်ရှိသော အမွေဝေစုတောင်းခံခြင်း မပြုဘဲ စွန့်လွှတ်ရာရောက်သည်။ တရားမမှုများကို ဆုံးဖြတ်ရာ၌ အဆိုအချေ ပါ အချက်များကို အခြေခံလျက် အဆုံးအဖြတ်ပေးရမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ဦးထွန်းပါ-၇ နှင့် ဦးသန်းအောင်ပါ-၄^၂ အမှုတွင်ကြည့်ပါ။ ထိုအခြေ အနေတွင် မူလရုံးက အမွေမခံမြေးများအတွက် အမွေဝေစုသတ်မှတ်ပေး ခဲ့ခြင်းမှာ အဆိုအချေပါ အချက်များကို ကျော်လွန်အောင် ဆောင်ရွက်ရာ ရောက်ပေသည်။

ဦးတင်ထွန်း နှင့် ဒေါ်ဝိုင်းကြည်ပါ-၇

....

တိုင်းရင်းသားများ၏ အကြား၌ တည်ရှိပြီးသော လူနေမှုစနစ် အကြောင်းတူ မရှိလျှင် တရားရုံးက ဝင်ရောက် စွက်ဖက်ရန် မသင့်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဤအယူခံမှုတွင် ဒေါ်ဖီရီအီယာန်း၏ အကျိုးဆောင် က လင်မယားကွာရှင်းချိန်တွင် နေအိမ်မှာ ချင်းရိုးရာထုံးစံအရ မယားက တောင်းဆိုခွင့်မရှိ ဆိုခြင်းမှာ အတည်တကျဖြစ်ပြီးသော ဓလေ့ထုံးတမ်း မဟုတ်သေးကြောင်း တင်ပြသွားသည်။ သို့ရာတွင် ဒေါ်ဖီရီအီယာန်းကိုယ် တိုင်က ချင်းရိုးရာ အစဉ်အလာအရ မိန်းမက တောင်းဆိုခွင့် မရှိကြောင်း၊ ၎င်းသေဆုံးမှသာ အတူနေ သားက ဖခင်ထံမှ တောင်းဆိုနိုင်ကြောင်းနှင့် သားစဉ်မြေးဆက် အမွေဆက်ခံရမည့် အိမ်ဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံထွက်ဆိုထားပြီး ဖြစ်သည်။

တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ အကြားတွင် တည်ရှိပြီးဖြစ်သော လူနေမှု စနစ်နှင့် စပ်လျဉ်းပြီး နှစ်ဘက်အမှုသည်များ အငြင်းပွားသော ကိစ္စကို တရားရုံးက ဆင်ခြင်တုံတရားကို ကိုင်စွဲ၍ ဆိုပြီး ယခုအမှုတွင် ဝင်ရောက် ဆုံးဖြတ်ရန် အကြောင်းမမြင်ပေ။ ယင်းသို့ ဆုံးဖြတ်ရန်လည်း မသင့်လျော်ပေ။

ဒေါ်ဖီရီအီယာန်း နှင့် ဦးထပ်နောန်

....

ဖခင်ဖြစ်သူ ရဟန်းဘောင်သို့ ကူးပြောင်းသွားသည့်အခါ ဖခင် အမည်ဖြင့် ကျန်ရှိရစ်သည့် မြေကွက်ကို သားများက အမွေ ဆက်ခံခွင့် ရရှိခြင်း။

စာမျက်နှာ

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ရဟန်းဘောင်သို့ ကူးပြောင်းသွားသူ ဦးဖိုးထွန်း အနေဖြင့် မြေကွက်ပိုင်ဆိုင်မှုကို စွန့်လွှတ်သည်ဟု ယူဆနိုင်သော်လည်း ထိုမြေကွက်မှာ တရားလို တရားပြိုင်တို့၏ ဖခင် ဦးဖိုးထွန်း အမည်ဖြင့် ကျန် ရှိနေသောကြောင့် တရားလို တရားပြိုင်တို့၏ အမွေဆိုင် မြေကွက်သာ ဖြစ်ပေသည်။ ဖခင် ရဟန်းဝတ်သွားခြင်းကြောင့် ဖခင်၌ ကျန်ရှိရစ်သည့် ပစ္စည်းကို သားတို့က အမွေဆက်ခံခြင်း မပြုရဟု ပြဋ္ဌာန်းချက် မရှိပေ။

ဦးမြရွှေ (ခ) အပါလေး နှင့် ဦးသာထွန်း (ခ) ဦးသံချောင်း

၁၁၅

မြေးတစ်ဝမ်းကဲ့နှင့် လင်ပါသမီးတို့ အမွေရလိုမှု ယှဉ်ပြိုင်ရာတွင် လင် ပါ သမီးက မြေးတစ်ဝမ်းကဲ့အား ပယ်ထုတ်နိုင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားလို ဒေါ်တင်ကြည်သည် ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်အေးညွန့်၏ လင်ပါသမီးဖြစ်ပြီး တရားပြိုင် မရှုတီမှာ ဒေါ်အေးညွန့်၏ မြေးတစ်ဝမ်းကဲ့ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ မြေးအရင်းမဟုတ်သော ကြောင့် မရှုတီသည် ဒေါ်အေးညွန့်၏ သွေးရင်း အဆက်အနွယ် မဟုတ် ပေ။ ထို့ကြောင့် လင်ပါသမီး ဒေါ်တင်ကြည်က မြေးတစ်ဝမ်းကဲ့ မရှုတီအား အမွေမှ ပယ်ထုတ်နိုင်ကြောင်း မူလရုံးမှ သုံးသပ် ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ မြန်မာ့ ဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေအရ မှားယွင်းခြင်း မရှိပေ။ အကယ်၍ မရှုတီသည် ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်အေးညွန့်၏ အပတ်၌ မွေးစားသမီးဖြစ်သည်ဟု ဆိုစေပြီး၊ အပတ်၌ မွေးစားသမီးအနေဖြင့် လင်ပါသမီး ဒေါ်တင်ကြည်နှင့် ယှဉ်ပြိုင်၍ အမွေ ဆက်ခံခွင့်ရှိမည် မဟုတ်ပေ။

မရှုတီပါ-၂ နှင့် ဦးကြည်

၁၂၀

လင်မယား ကွာရှင်းစဉ် မိခင်ဘက်သို့ လိုက်ပါသွားပြီး ဖခင်နှင့် အဆက်အသွယ်မရှိ၊ သားသမီးတို့ ပြုစုယ် ဝတ္တရားကို ဖခင်အား ပြုလုပ်ပေးခြင်း မရှိသော သားသမီးသည် ဖခင်ထံမှ အမွေ ဆက်ခံခွင့် ဆုံးရှုံးလင့်ကစား ထိုသားသမီးမှ မွေးဖွားသည့် မြေးအနေဖြင့် အဘိုး၏ အမွေကို ဆက်ခံခွင့် ဆုံးရှုံးမှု မရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မအမာအနေဖြင့် ဖခင် ဦးစံဖေနှင့် မိခင် ဒေါ်စော မြိုင်တို့ ကွာရှင်းကြသည့် အချိန်မှာ မိခင်နောက်သို့ ပါသွားပြီး ဖခင်နှင့်

အဆက်အသွယ်မရှိ၊ သားသမီးတို့ ပြုစွယ် ဝတ္တရားကို ပြုလုပ်ပေးခြင်း မရှိ သဖြင့် စခေဏ အမွေကို ဆက်ခံခွင့် ဆုံးရှုံးသူ ဖြစ်သည်။ ဤအချက်မှာ အသားကျပြီးသော မြန်မာ့ဓလေ့ ထုံးတမ်း ဥပဒေတစ်ရပ် ဖြစ်သည်။ ထို့ ကြောင့် မအမာအနေဖြင့် ဦးစံဖေ၏ အမွေကို ဦးစံဖေ၏ အပတ်ဌသားနှင့် ယှဉ်၍ ဆက်ခံခွင့် ရရှိနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ သို့သော် မအမာမှ မွေးဖွားသည့် သားသမီးများသည် ၎င်းတို့၏ အဘိုး ဦးစံဖေ၏ အမွေကို ဆက်ခံခွင့်ရှိသူ များ ဖြစ်ကြသည်။ ဤမှုသဘောကို မသိန်းနုနှင့် မဖွားသစ်^၁ စီရင်ထုံး၌ တွေ့ရှိနိုင်သည်။

စာမျက်နှာ

ဦးလတ်ကလေး နှင့် ကိုအောင်ကြည် (ခ) အောင်ကြည်သွင်

၁၃၁

လင်မယားပေါင်းသင်းစဉ် ရရှိလာသည့် ဖြေကွက်၊ လင်မယား ကွာရှင်းပြီး တစ်ဦးဦးအမည်ဖြင့် ဂရန်ပေါက်ရုံမျှနှင့် လက်ထက် ပွားပစ္စည်းအဖြစ်မှ တစ်ဦးတည်းပိုင်ပစ္စည်းအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲ သွားနိုင်မှု မရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ အချင်းဖြစ်မြေကွက်သည် ဦးကျော်စင်းနှင့် ဒေါ်အေး အေးတို့ လင်မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်းစဉ် နှစ်ဦးပိုင်ပစ္စည်းအဖြစ် ရရှိခဲ့ကြ သော “လက်ထက်ပွားပစ္စည်း” ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားရာ လင်မယားနှစ်ဦး ကွာရှင်းစဉ် မခွဲဝေရသေးသည့် နှစ်ဦးပိုင် လက်ထက်ပွားပစ္စည်းအဖြစ် တည် နေကြောင်း အငြင်းပွား၍ မရနိုင်ပေ။ ထိုပစ္စည်းတွင် လင်မယားကွာရှင်း လိုက်ပြီးနောက် တစ်ဦးဦးအမည်ဖြင့် ဂရန် အမည်ပေါက်လာသည် ဆိုရုံ မှဖြင့် မူလ “လက်ထက်ပွား” ပစ္စည်း၏ အနေအထားမှ ဂရန်အမည် ပေါက်သူ တစ်ဦးတည်းပိုင် ပစ္စည်းဖြစ်မလာနိုင်၊ မခွဲဝေရသေးသော လက် ထက်ပွား နှစ်ဦးပိုင် ဂရန်မြေအဖြစ်သာ တည်နေကြောင်း တိုင်းတရားရုံး က သုံးသပ် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းခြင်း မရှိချေ။

ဦးသိန်းနိုင် (ခ) ဦးဘိုနီ နှင့် ဒေါ်အေးအေး

၁၃၉

မြန်မာဓလေ့ ထုံးတမ်းအရ သားသမီးများက မိဘအပေ^၁တွင် ထားရှိရမည့် ဝတ္တရား။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ မြန်မာဓလေ့ ထုံးတမ်းအရ သားသမီးသည် မိဘ စကားကို နားထောင်ရသည်။ သားသမီးဝတ္တရားကျေပွန်ရသည်။ အရွယ် ရောက်ပြီးဖြစ်သည့် မိဘစကားနားမထောင်သော မိဘ၏ ဆုံးမမှု မနာခံ သော သားသမီးကို မိဘက နှင်ထုတ်ခွင့် ရှိသည်။

ကိုအုန်းမြိုင်ပါ-၂ နှင့် ဦးသင်းမောင်စါ-၂

၁၀၂

မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းကို ရောင်းချသည့် မှတ်ပုံတင် အရောင်းစာချုပ် ချုပ်ဆိုပေးရန်နှင့် ပစ္စည်းလက်ရောက်ပေးအပ် စေလိုမှု စွဲဆိုရာ၌ မှတ်ပုံတင်အရောင်းစာချုပ် ချုပ်ဆိုပေးရန် ကိစ္စအတွက် ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်လျှင် လုံလောက်မှုရှိခြင်း။

စာမျက်နှာ

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မှတ်ပုံတင် အရောင်းစာချုပ်ကို ချုပ်ဆို ပေးရန်နှင့် လက်ရောက်ရလိုမှု သက်သာခွင့်နှစ်ရပ်အတွက် ရုံးခွန် သီးခြား ထမ်းဆောင် ရမည် ဟူသော အချက်မှာ မှန်ကန်မှု မရှိပေ။

ဦးဝင်းအောင် နှင့် ဒေါ်သန်းမြင့်ပါ-၂

....

၁၄၄

အခမဲ့ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် နေထိုင်သူအပေါ် လက်ရောက်ရလိုမှု စွဲဆိုခွင့် ရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ခွင့်ပြုချက်အရနေထိုင်သူအား အခွင့်အမိန့်အရ အခမဲ့ နေထိုင်သူအဖြစ်ဖြင့်သာ နှင်ထုတ်လိုကြောင်း စွဲဆိုရမည်ဟု ဥပဒေပြဋ္ဌာန်း ချက် မရှိပေ။ မူလပင်ကိုအားဖြင့်ပင်လျှင် ခွင့်ပြုချက်အရ နေထိုင်သူအား နှင်ထုတ်လိုမှု စွဲဆိုရန်အတွက် သီးခြား ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်မရှိ၍ မြန်မာနိုင်ငံ တရားဥပဒေများဆိုင်ရာ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃(၃) အရ ဆုံးဖြတ်ရခြင်း ဖြစ်သည်။ မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းလက်ရောက်ရလိုကြောင်း စွဲဆို သည့် အမှုမှာ သီးခြား သက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၈ နှင့် သက်ဆိုင် သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ခွင့်ပြုချက်အရ နေထိုင်သူမှန်လျှင် ထိုသူအား ဖယ်ရှားပြီး ပစ္စည်းလက်ရောက်ရလိုမှု စွဲဆိုရန် ဥပဒေက ပိတ်ပင်ထားခြင်း မရှိကြောင်း သတိချပ်ရန် လိုသည်။ ထို့ကြောင့် အခမဲ့ နေထိုင်သူအပေါ် လက်ရောက် ရလိုမှု စွဲဆိုခွင့်မရှိဟု တိုင်းတရားရုံးက ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်လိုက်ခြင်းမှာ ဥပဒေနှင့် မညီ မှားယွင်းသည်။

ဒေါ်ကျင်နု နှင့် ဦးစိန်ဝှက်ပါ-၂

....

၈

ပဋိညာဉ်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ပေးစေလိုမှု စွဲဆိုရာ၌ အရောင်းအဝယ် ပဋိညာဉ်တွင် ပါဝင်ခြင်းမရှိသော ခင်ပွန်းအား အမှုသည်အဖြစ် ထည့်သွင်း စွဲဆိုရန် လိုအပ်ခြင်း ရှိ-မရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဒေါ်ခင်စောဝေနှင့် ဒေါ်အေးအေးသောင်းတို့ ချုပ် ဆွဲကြသည့် ငွေချေး ကတိစာချုပ်၌ ဦးအောင်မြင့်မှာ ငွေချေးသူအဖြစ်ဖြင့်

သော်လည်းကောင်း၊ အသိသက်သေအဖြစ်ဖြင့် သော်လည်းကောင်း ပါဝင်ခြင်း မရှိကြောင်း၊ ဒေါ်ခင်စောဝေနှင့် ဦးအောင်မြင့်တို့အကြား မည်သည့် ပဋိညာဉ်မျှ မရှိကြောင်း ထင်ရှား ပေါ်ပေါက်သည်။ အနိုင်ဒီကရီရရှိခဲ့လျှင် ဇာရီ အတည်ပြုနိုင်ရန်အတွက် လင်ဖြစ်သူ ဦးအောင်မြင့်ကိုပါ တရားပြိုင်ထား၍ စွဲဆိုရသည် ဟူသော စီစဉ်ဆောင်ရွက်မှုမှာ နည်းလမ်းမမှန်ပေ။ တရားမကြီးမှု စတင် စွဲဆိုနေသည့် အဆင့်တွင် အနိုင်ဒီကရီရပြီး ဒီကရီ အတည်ပြုရန် အဆင့်ကို ကြိုတင် တွေးတောလျက် အချင်းဖြစ်ကိစ္စနှင့် လုံးဝ ပတ်သက် အကျိုးဝင်ခြင်း မရှိသော ဦးအောင်မြင့်အား တရားပြိုင်အဖြစ် ထည့်သွင်းစွဲဆိုရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်နေခြင်းကို လက်မခံနိုင်ပေ။ တရားမကြီးမှု စွဲဆိုနေသည့် အဆင့်၌ တရားမကြီးမှုနှင့် သက်ဆိုင် အကျိုးဝင်သည့် သူကိုသာ ထည့်သွင်း စွဲဆိုရမည် ဖြစ်သည်။ တရားမကြီးမှုနှင့် မည်ကဲ့သို့မျှ သက်ဆိုင် အကျိုးဝင်ခြင်း မရှိသူအား ထည့်သွင်း စွဲဆိုခွင့် တောင်းခံခြင်းကို ခွင့်မပြုနိုင်ပေ။

ဒေါ်ခင်စောဝေ နှင့် ဒေါ်အေးအေးသောင်းပါ-၃ ၂၀

အချင်းဖြစ်မြေကွက်တွင် အုတ်တံတိုင်းကာရံပြီးကြောင်း သိရှိပါလျက် ဝင်းထရံကာရံခြင်း မပြုရန်နှင့် သွားလာခွင့်ကို မပိတ်ပင်ရန် ထာဝရ တားဝရမ်း လျှောက်ထားမှုတွင် ဒီကရီချမှတ်ပေးသင့်မသင့်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဤအမှုတွင် အငြင်းပွားနိုင်သည့် အချက်မှာ မူလ ရုံးတရားပြိုင် ဒေါ်ခင်မျိုးမြင့်တို့သည် မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ၏ ခွင့်ပြုချက် အရ အချင်းဖြစ် အုတ်တံတိုင်းကို ကာရံခဲ့ကြောင်း၊ ထိုသို့ ကာရံပြီးမှ ဦးစံသိန်းတို့က တရားစွဲဆိုကြောင်း အထူး အယူခံဝင်နေသည့် အဆင့်ကျမှ ဦးစံသိန်းတို့က ၎င်းတို့၏ မူလ အမှုစွဲဆိုစဉ်က တင်သွင်းခဲ့သည့် အဆိုလွှာ၌ အားနည်းခဲ့သော အချက်ကို ပြန်လည် ဖြည့်စွက်ရန်အတွက် ဆိုလွှာပြင်ဆင်ခွင့် တောင်းခံခဲ့သော်လည်း ခွင့်ပြုချက်မရခဲ့ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ အုတ်နံရံကာပြီးမှ ကာရံခြင်းမပြုရန် တားမြစ်ပေးပါဟု ဦးစံသိန်းတို့ စွဲဆိုခြင်းမှာ ဥပဒေအရ စဉ်းစားနိုင်သည့် စွဲဆိုချက် မဟုတ်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကာရံပြီးသော အုတ်နံရံအား မကာရံစေရန် တားမြစ်ပေးပါဟု တောင်းဆိုခြင်းမှာ အဓိပ္ပာယ်မရှိသောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ ဆောင်ရွက်ပြီးသော ကိစ္စကပ်ရပ်ကို နောက်ကြောင်း ပြန်အနေဖြင့် တားမြစ်ရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။ အုတ်တံတိုင်းကာရံခြင်းမှာလည်း မြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီ၏ ခွင့်ပြုချက်အရ တရားဝင်ကာရံခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ ထို့ကြောင့် အချင်းဖြစ် မြေကွက်တွင် အုတ်တံတိုင်း ကာရံပြီးကြောင်း သိရှိပါလျက်

ဝင်းထရံ ကာရံခြင်း မပြုရန်နှင့် သွားလာခွင့်ကို မပိတ်ပင်ရန် ထာဝရ တား
ဝရမ်း လျှောက်ထားမှုတွင် ဒီကရီချမှတ်ပေးရန် မလိုပေ။

စာမျက်နှာ

ဒေါ်ခင်မျိုးမြင့်ပါ-၂ နှင့် ဦးစံသိန်း ပါ-၂

....

၂၄

မီးလောင်မြေနေရာ ချထားရေးအဖွဲ့၏ ဆောင်ရွက်ချက်၊ သက်ဆိုင်
ရာ စီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့က လုပ်ပိုင်ခွင့် ဘောင်အတွင်းမှ ဆောင်
ရွက်မှု ဖြစ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ယခင်က ဒေါ်လှကြည်သည် မိဘထံမှ အမွေဆက်ခံ
ပိုင်ဆိုင်သော်လည်း ၁၉၇၃ ခုနှစ်၊ မီးလောင်ပြီးနောက် မြို့နယ် စီမံခန့်ခွဲ
ရေးအဖွဲ့က ဒေါ်သောင်းအား ချထားပေးခဲ့ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။
၁၉၇၃ ခုနှစ်မှ စ၍ ဒေါ်သောင်း နေထိုင်လာရာ ၁၉၈၄ ခုနှစ်တွင် သား
ဖြစ်သူအား ရောင်းချခြင်း ဖြစ်သည်။ မီးလောင်မြေနေရာချထားရေးအဖွဲ့၏
ဆောင်ရွက်ချက်များ တရားမဝင်ဟု မယူဆနိုင်သဖြင့် မီးလောင်မြေနေရာ
ချထားရေးအဖွဲ့က ချထားပေးခြင်းကြောင့် ပိုင်ဆိုင်ခွင့်မရနိုင်ကြောင်း တိုင်း
တရားရုံး၏ သုံးသပ်ချက် မှားယွင်းပေသည်။ သက်ဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့
က လုပ်ပိုင်ခွင့်ဘောင်အတွင်း ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်၍ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်မရနိုင်ဟု
မှတ်ယူနိုင်မည် မဟုတ်ချေ။

ဒေါ်သောင်းပါ-၃ နှင့် ဒေါ်လှကြည်

....

၁၄၇

မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းကို ရောင်းချရာ၌ ရောင်းသူက ၎င်း
တို့ ညီအစ်ကိုများပိုင် ပစ္စည်းဖြစ်သည်ဟု ပြောဆို ရောင်းချပြီးမှ
တစ်ဖန် ညီအစ်ကိုများပိုင် ပစ္စည်းမဟုတ်၊ မိခင်ပိုင်ပစ္စည်း ဖြစ်
သည်ဟု တစ်မျိုး ပြောဆိုလာသည့် ကိစ္စ-သက်သေခံ အက်ဥပဒေ
ပုဒ်မ ၁၁၅ အရ လက်ခံနိုင်သည့် ကိစ္စမဟုတ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဒေါ်အုန်းသင်၏ သား ၅ ယောက် (ဦးဝင်းမောင်
ပါ ၅ ဦး)က အချင်းဖြစ်မြေနှင့် တိုက်ကို ဦးချစ်ထွန်းနှင့် ဦးသန်းဆွေတို့
အား မှတ်ပုံတင်အရောင်းအဝယ်စာချုပ်ဖြင့် ၂၉-၁၁-၆၈ နေ့က နည်း
လမ်းတကျ ရောင်းချခဲ့သည်။ ထိုအချိန်က ၎င်းတို့၏မိခင် ဦးဘတင် ကွယ်
လွန်ပြီး ဖြစ်သည်။ မိခင် ဒေါ်အုန်းသင် ရှိနေသည်။ မိခင်ရှိနေလင့်ကစား
မိခင်မှာ စိတ်ဝေဒနာရှင်ဖြစ်နေသဖြင့် သား ၅ ယောက် (ဦးဝင်းမောင်ပါ
၅ ဦး)တို့က မြေနှင့်တိုက်ကို ၎င်းတို့ ညီအစ်ကို ၅ ဦးပိုင် မပစ္စည်းအဖြစ်
ရောင်းချကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ ရောင်းချခြင်းမှာ တရားဝင် မှတ်ပုံတင်

စာချုပ်ဖြင့် ရောင်းချခြင်းဖြစ်ပြီး မိသားစုအကျိုးအလို့ငှာ ရောင်းချခြင်းဖြစ်ကြောင်းလည်း ပေါ်ပေါက်သည်။ ထိုသို့ရောင်းချခဲ့ခြင်းအပေါ် ယခုတစ်ဖန် ဦးဝင်းမောင်ပါ ၅ ဦးတို့ကပင် ကွယ်လွန်သူ ၎င်းတို့၏မိခင် ဒေါ်အုန်းသင်၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်များအဖြစ် တရားလိုပြုလုပ်၍ ၂၉-၁၁-၆၈ ရက်စွဲပါ အဆိုပါ အရောင်းအဝယ် မှတ်ပုံတင်စာချုပ်ကို ပယ်ဖျက်ပေးရန်နှင့် ပစ္စည်းလက်ရောက် ပေးအပ်စေလိုမှုစွဲဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။ ၂၉-၁၁-၆၈ နေ့ ပစ္စည်းရောင်းချခွင့်က ၎င်းတို့ ညီအစ်ကို ၅ ဦးပိုင် ပစ္စည်းဖြစ်သည်ဟု ပြောဆို၍ ရောင်းချခဲ့ပြီးမှ ယခုတစ်ဖန် အမှုသစ်စွဲဆိုပြီး ထိုပစ္စည်းမှာ ၎င်းတို့ ညီအစ်ကို ၅ ဦးပိုင်ပစ္စည်းမဟုတ်၊ မိခင် ဒေါ်အုန်းသင်ပိုင်ပစ္စည်းဖြစ်သည်ဟု ပြောဆိုလာခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့ ယခင်က တစ်မျိုး၊ ယခုတစ်မျိုး ပြောဆိုခြင်းမှာ သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၅ အရ လက်ခံ ခွင့်ပြုနိုင်သည့် ကိစ္စ မဟုတ်ပေ။

ဦးနေဝင်း နှင့် ဦးဝင်းမောင်ပါ-၇

....

ရှေ့နေများအနေဖြင့် သက်သေအား အပြန်အလှန် စစ်မေးခွင့်ပြုထားသည် ဆိုသော်လည်း သက်သေ၏ အကျင့် စာရိတ္တကို ထိပါးစေသည့် စွပ်စွဲချက်ပါသော မေးခွန်းမျိုးနှင့် သက်သေအား ထိခိုက်နစ်နာစေသည့် မေးခွန်းမျိုးကို ရှောင်ကြဉ်ရခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ရှေ့နေ ရှေ့ရပ်များသည် သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၆ အရ သက်သေအား ပြန်လှန် စစ်မေးခွင့် အပြည့်အဝပေးထားသော်လည်း သင့်လျော်သော အကြောင်း ယူတို့မရှိဘဲ သက်သေ၏ အကျင့် စာရိတ္တကို ထိပါးစေသည့် စွပ်စွဲချက်ပါသော မေးခွန်းမျိုးနှင့် သက်သေအား ထိခိုက် နစ်နာစေမည့် မေးခွန်းမျိုးကို မေးမြန်းခြင်း မပြုရကြောင်း ပုဒ်မ ၁၄၈ (၃) နှင့် ပုဒ်မ ၁၄၉ တို့က ပိတ်ပင်ပြဋ္ဌာန်းထားသည်ကို သတိ ချပ်ရန် လိုသည်။ သက်သေ ဒေါ်တူး၏ အကြောင်းကို အခြေအမြစ်မသိ၊ အကြောင်းယူတို့လည်းမရှိဘဲ တရားရုံးရှိ အများရှေ့ တရားခွင်တွင် ယခုကဲ့သို့မေးမြန်းခဲ့ခြင်းမှာ သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၈ (၃) နှင့် ၁၄၉ တို့အရ ပိတ်ပင်ရာတွင် အကျိုးငင်သည့် မဖွယ်ရာ မသင့်လျော်သော မေးခွန်းကို မေးမြန်းရာ ရောက်သည်။ ယင်းကဲ့သို့သော မေးခွန်းမျိုး မေးမြန်းသူ ရှေ့နေတစ်ဦးအပေါ် သက်ဆိုင်ရာတရားရုံးကပင်လျှင် ရှေ့နေ အလုပ်ဝတ္တရားများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အရေးယူပေးရန် တရားရုံးချုပ်သို့ တိုင်တန်းနိုင်ကြောင်း သက်သေခံအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၀ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ သက်သေအား မဖွယ်ရာ အသေရေ ထိခိုက် နစ်နာစေသော မေးခွန်းမျိုး မေးမြန်းခြင်း မပြုရ။ သက်သေအား စိတ်ငြိငြိရေးန် သို့မဟုတ် စော်

ကားရန် ရည်ရွယ်သည်ဟု ထင်မြင်ရသည့် အကြောင်းမဲ့ မေးခွန်းကို မေး မြန်းခြင်း မပြုရ။ ယင်းသို့ မေးမြန်းခြင်းကို တရားရုံးက တားမြစ်နိုင်ကြောင်း လည်း ပုဒ်မ ၁၅၁ နှင့် ၁၅၂ တို့တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

စာမျက်နှာ

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် နှင့် ဦးမောင်မောင်ယု

....

၀၂

မိသားစုစီမံမှုဖြင့် အမွေခွဲဝေရာတွင် စာဖြင့် ရေးသားထားပါက ဤစာတမ်းတွင် တန်ဖိုးငွေကျပ် ၁၀၀ ထက်ပိုသည့် မရွှေ့မပြောင်း နိုင်သော ပစ္စည်းပါဝင်နေလျှင် ဤစာတမ်းကို မှတ်ပုံတင်ရန် လိုအပ်ခြင်း၊ ထို့အပြင် အမွေထိန်းစာ ထုတ်ပေးထိုက်ဟု ကောက်ယူနိုင်သည့် ရေရာသော အကြောင်းမရှိခဲ့လျှင် အမွေ ထိန်းစာ ထုတ်ပေးသင့်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ၊ မိသားစုစီမံမှုဖြင့် အမွေခွဲဝေရာတွင် စာဖြင့် ရေး သားထားပါက ထိုစာတမ်းတွင် တန်ဖိုးငွေကျပ် ၁၀၀ ထက်ပိုသည့် မရွှေ့ မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းပါဝင်နေလျှင် ထိုစာတမ်းကို မှတ်ပုံတင်ရန် လိုအပ် သည်။ ယခုအမှုတွင် တင်ပြထားသော ကတိစာချုပ်များကို စာချုပ်စာတမ်း မှတ်ပုံတင်ဥပဒေနှင့် အညီ မှတ်ပုံတင်ထားကြောင်း မတွေ့ရပေ။ ထို့ပြင် ပစ္စည်းသည် ကန်ကွက်သူ၏ လက်ဝယ် ရှိမရှိ ပြဿနာကို အမွေထိန်းစာ ထုတ်ပေးစေလိုမှု၌ ဆုံးဖြတ်ရန်မလိုအပ်သောကြောင့် ဦးစိန်ချို၏ အမွေကျန် မစ္စည်းများကို ခွဲဝေလက်ရှိရယူပြီးကြောင်းချေပချက်ကို လက်ခံရန်မသင့်ပေ။

မောင်စာဆိုနှင့် မပေါ့ပါး-၂ အမှု^၆ တွင် လျှောက်ထားသူသည် အမွေရထိုက်သူ ဖြစ်၍ အရည်အချင်း ချို့ငဲ့သူလည်း မဟုတ်လျှင် အပြိုင် လျှောက်သားသူမရှိပါက လျှောက်ထားချက်ကို ငြင်းပယ်ရန် မသင့်ကြောင်း ထုံးဖွဲ့ထားသည်။

သို့ဖြစ်၍ ဤအမှုတွင် ဒေါ်တိုးတိုးညွန့်အား အမွေထိန်းစာ ထုတ်ပေး ထိုက်ဟု ကောက်ယူနိုင်သော ရေရာသည့် အကြောင်းအချက် တစ်စုံတစ်ရာ မရှိပါဘဲလျက် အမွေထိန်းစာထုတ်ပေးရန် ငြင်းဆန်ခဲ့သော မူလရုံးအမိန့် မှာ မှန်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

ဒေါ်တိုးတိုးညွန့် နှင့် ဦးတင်ရွှေပါး-၃

....

၅၅

အရွယ်မရောက်သေးသူကလေးနှင့် ပတ်သက်၍ အုပ်ထိန်းသူလျှောက် ထားရာ၌ သဘာဝကျကျစဉ်းစားရန် လိုအပ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ လျှောက်ထားသူသည် ကလေး၏ ဖခင်အရင်းဖြစ်သည်။ လက်ရှိအားဖြင့် ရွှေဘိုမြို့နယ်စု စီမံကိန်းရုံးမှ ဦးစီးမှူးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသော ဝန်ထမ်းတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ကလေး၏ မိခင် သေဆုံးသွားပြီး ဖြစ်သဖြင့် ဖခင်ဖြစ်သူက ကလေးအား ကြည့်ရှု စောင့်ရှောက်ရန် တာဝန်ရှိသည်။ ဖခင်မှာ ကလေး၏ သဘာဝအုပ်ထိန်းသူလည်းဖြစ်သည်။ ကလေးအပေါ်၌ ဖခင်အရင်းထက် ဦးကြီးကသော်လည်းကောင်း၊ အဘွားလေးကသော်လည်းကောင်း ပိုမို၍ စေတနာမေတ္တာရှိသည်ဟု မူလရုံးမှ သုံးသပ်ခြင်းမှာ လောကသဘာဝနှင့် ဆန့်ကျင်သည်ဟု ယူဆရမည် ဖြစ်သည်။

ဦးတင်မြင့် နှင့် ဒေါ်ခင်မြင့်ပါ - ၂

....

နိုင်ငံသားဖြစ်သူ ဇနီး၏ အမည်ဖြင့် ဝယ်ယူထားသည့် အိမ်နှင့် မြေအပေါ်၌ နိုင်ငံခြားသားဖြစ်သူ ခင်ပွန်းအနေဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်လင်မယားဖြစ်လင့်ကစား ပိုင်ဆိုင်အကျိုးခံစားခွင့် မရရှိနိုင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အချင်းဖြစ် အိမ်ခန်းများအပါအဝင် အဆောက်အအုံနှင့် မြေကို ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ ဖြစ်ကြသော ဦးဘိုးလှနှင့် ဒေါ်သိန်းခင်တို့ ပေါင်းသင်းနေထိုင်ကြစဉ် ဝယ်ယူခဲ့၍ အကြောင်းထူး မရှိလျှင် မြန်မာ့ဓလေ့ ထုံးတမ်းဥပဒေအရ ထိုအဆောက်အအုံနှင့် မြေကို ဦးဘိုးလှနှင့် ဒေါ်သိန်းခင်တို့ နှစ်ဦးအတူ ပိုင်ဆိုင်ကြမည် ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ထိုအဆောက်အအုံနှင့် မြေကို ဝယ်ယူစဉ်က ဦးဘိုးလှမှာ နိုင်ငံခြားသားမှတ်ပုံတင်ကို ကိုင်ဆောင်ထားသူ ဖြစ်၍ ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မရှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း (ကန့်သတ်မှု) ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ ထိုအဆောက်အအုံနှင့် မြေကို ဦးဘိုးလှ အနေဖြင့် ပိုင်ဆိုင်အကျိုးခံစားခွင့် တစ်စုံတစ်ရာ မရရှိနိုင်ပေ။

အယူခံတရားလိုများ၏ ရှေ့နေ တင်ပြသကဲ့သို့ ဇနီး အမည်ဖြင့် ဝယ်ယူသည့် အဆောက်အအုံနှင့် မြေတွင် ခင်ပွန်းဖြစ်သူ နိုင်ငံခြားသား ဦးဘိုးလှက မြန်မာ့ဓလေ့ ထုံးတမ်းဥပဒေအရ ပိုင်ဆိုင် အကျိုးခံစားခွင့်ရှိမည် ဆိုလျှင် ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မရှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း (ကန့်သတ်မှု) ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်မှာ အဟောသိက် ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

ခုရူးဖေါက်ပါ - ၂ နှင့် ဒေါ်ပန်

....

မြေစာရင်းဌာန၌ လယ်ယာမြေဟု အမည်ပေါက်သည့် မြေကွက်နှင့် ပတ်သက်၍ မည်ကဲ့သို့သော အကြောင်းအချက်များနှင့် ကိုက်ညီလျှင် တရားမရုံး၌ စီရင်ပိုင်ခွင့် ရှိခြင်း။

စာမျက်နှာ

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဤအမှုတွင် အချင်းဖြစ် မြေသည် မြေစာရင်းဌာန၌ လယ်ယာမြေဟု အမည်ပေါက်ဆဲဖြစ်ပြီး လန(၃၉) အမိန့်မရှိသေးဟု ဆိုရုံမှ အပ လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅(၂) အရ အစိုးရက ကြေညာ၍ ပြန်လည် သိမ်းယူထားကြောင်း သို့မဟုတ် သီးစားချထားရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ သီးစားချထားပြီး ဖြစ်ကြောင်း သို့တည်းမဟုတ် ယင်းသို့ တစ်နည်းနည်းပြုလုပ်ရန် လက်ဝယ် အစီအစဉ်ရှိကြောင်း မပေါ်ပေါက်သည့်ပြင် နှစ်ပေါင်း (၃၀) ကျော်ခန့် လူနေအိမ်မြေအဖြစ် အသုံးပြု နေထိုင်ခဲ့ကြသော မြို့ပေါ် လူနေရပ်ကွက်အဖြစ် တည်ရှိနေခြင်းကြောင့် လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃(ခ) မြို့ဌာနချက်ပါ မြို့ဌာန်းချက်အရ လယ်ယာမြေတွင် အကျုံးမဝင် တရားမရုံး စီရင်ပိုင်ခွင့် ရှိသည်ဟု တိုင်းတရားရုံးက ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းခြင်း မရှိချေ။

ဦးစံသင်းပါ-၄ နှင့် ဒေါ်ဝင်းတင်ပါ-၁၇

....

၃၄

ဥပဒေနှင့် အညီ ဆောင်ရွက်ပိုင်ခွင့်ရှိသော ကျေးရွာ ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့က လယ်ယာမြေဟု သတ်မှတ်ပြီး မြေယာ လုပ်ပိုင်ခွင့် ပေးထားသည့် မြေကွက်၊ ယင်းမြေကွက်မှာ ကျေးရွာအတွင်း ကျရောက်ပြီး လူနေအိမ်ခြေ ရပ်ကွက်အတွင်း တည်ရှိလင့်ကစား တရားရုံးက ယင်းမြေကွက်နှင့် ပတ်သက်၍ စီရင်ဆုံးဖြတ်ရန် မသင့်တော်ခြင်း၊ မြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့်ပေးထားသည့် အမိန့်နှင့် တရားရုံး၏ အမိန့်တို့မှာ ဝိရောဓိမဖြစ်အောင် ရှောင်ရှားရခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ကျေးရွာအုပ်စုငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့သည် လယ်ယာနှင့် သစ်တောဝန်ကြီးဌာန၏ အမိန့်ကြော်ငြာစာ အမှတ် ၃၂/၈၈ အရ လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ချထားခြင်း၊ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် အငြင်းပွားမှုများကို စစ်ဆေး ဆုံးဖြတ်ခြင်းတို့နှင့် စပ်လျဉ်းပြီး လုပ်ပိုင်ခွင့် အာဏာ အပ်နှင်းခံရသည့် အဖွဲ့အစည်းများ ဖြစ်ကြောင်းလည်း အငြင်းမပွားပေ။ ထို့ကြောင့် အချင်းဖြစ်မြေကို လယ်ယာမြေဟု ကောက်ယူပြီး သက်ဆိုင်ရာ ကျေးရွာအုပ်စု ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့က မြေ

ယာ လုပ်ကိုင်ခွင့်ချထားခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အယူခံတရားလို ဦးသန်းမောင် အနေဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ အထက်အဆင့်လယ်ယာမြေ အယူခံရုံးသို့ အယူခံ ဝင်လိုက အယူခံ ဝင်ရောက်ရန်သာ ရှိပေလိမ့်မည်။ ကျေးရွာအုပ်စု ငြိမ်ဝပ် ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့၏ မြေယာချထားသည့် အမိန့်မှာ ဥပဒေနှင့် ညီမညီ သက်ဆိုင်ရာ လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်နှင့် အယူခံရုံးက ဝေဖန် ဆုံးဖြတ် ပေလိမ့်မည်။ ယင်း အချက်မှာ တရားစီရင်ရေး လမ်းကြောင်းအရ တရားရုံးက ဝေဖန် ဆုံးဖြတ်ရန် မဟုတ်ချေ။ မြေယာ လုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့် စပ် လျဉ်းပြီး စီမံ ခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ရှိသည့် အဖွဲ့အစည်းက ၎င်း၏ အခွင့်အာဏာ ကျင့်သုံးပြီး ချမှတ်ထားသည့် အမိန့်တစ်ရပ် တည်ဆဲဖြစ်နေသည့် အချိန်၌ ယင်းအမိန့်နှင့် ဝိရောဓိဖြစ်မည့် အမိန့်တစ်ရပ်ကို တရားရုံးက ချမှတ်ရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။

ဦးသန်းမောင် နှင့် ဦးစစ်အေးပါ-၂ ၁၅၀

ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် အခမဲ့ နေထိုင်ခွင့်ပြုထားသူ နိုင်ငံခြားသို့ ပြန်သွား သည့် အချိန်၌ ခွင့်ပြုချက်မှာ ကုန်ဆုံးသွားခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဦးဘာဘူတို့သည် ပိုင်ရှင်မဟုတ်တော့သည့် ဂျေမာ ဇီယာနိုးတို့၏ အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူများဖြစ်၍ ဂျေမာဇီယာနိုး ကွယ် လွန်သွားခဲ့ပြီး အီးမာဇီယာနိုးလည်း နိုင်ငံခြားသို့ အပြီးအပိုင်ထွက်ခွာသွား သဖြင့် နောက်ဆုံး ကုန်ရစ်သူ မစ်(စ်)အဲဒစ်ဘာဘာ ၂-ဂ-ဂ၂ နေက နိုင်ငံခြားသို့ ပြန်သွားသည့် အချိန်မှ စ၍ ၎င်းတို့၏ ခွင့်ပြုချက်မှာလည်း ဆုံးခန်းတိုင် ရောက်ရှိသွားပြီ ဖြစ်ပေသည်။ ယင်းသို့ ဆုံးခန်းတိုင်ရောက်ပြီး နောက် ဦးဘာဘူတို့၏ ဆက်လက်နေထိုင်ခြင်းသည် ပိုင်ရှင်အား ကျူး ကျော် နေထိုင်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ဦးဘာဘူ နှင့် ခရစ်တော် မက်သဒစ်အသင်းတော် ၉၀

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာဌာနရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂(ဆ) ပြဋ္ဌာန်းချက်-မည်သည့် အခြေအနေမျိုး၌ အိမ်ဌာားသည် အခမဲ့ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် နေထိုင်သူအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲသွားသည် ဆိုသည့် ကိစ္စ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အိမ်ရှင်နှင့် အိမ်ဌာား နှစ်ဦးသဘောတူ ကျေကျေနပ် နပ်ဖြင့် အခမဲ့ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ထားသူက ထား၊ နေသူက နေသည့် ကတိ

ပဋိညာဉ်ကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြုလုပ်ကြသည့် အချိန်မှ စ၍ အိမ်ရှင် အိမ်
 ငှား အံ့ဖြစ်မှ ရပ်စဲပြီး အခမဲ့ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် နေသူအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲ
 သွားပြီဟု ယူဆနိုင်ပေသည်။ ပကတိဖြစ်ရပ်အပေါ်၌ အခြေခံသည့် ဤယူဆ
 ချက်သည် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာဌာနရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေ
 ပုဒ်မ ၂(ဆ)၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ဆန့်ကျင်ရာ မရောက်နိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့်
 ယခု အမှုကိစ္စတွင် အိမ်ရှင် ဒေါ်မြမြသန်းနှင့် အိမ်ငှား ဦးပွန်ဇကော်တို့ နှစ်ဦး
 သဘောတူ အခမဲ့ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် နေထိုင်ရန် ကတိစာချုပ် ချုပ်ဆိုသည့်
 အချိန်မှ စ၍ ဦးပွန်ဇကော်သည် ဒေါ်မြမြသန်း၏ အိမ်ငှားအဖြစ်မှ အခမဲ့
 ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် နေသူအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲသွားပေသည်။

ဒေါ်မြမြသန်း နှင့် ဦးပွန်ဇကော်

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာဌာနရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ
 ၁၂(၁)(ဂ) အရ ဥပစာမှ နှင်လိုမှုစွဲဆိုသည့် အမှုမျိုး၌ ဥပစာ
 ပိုင်ရှင် မည်သူဖြစ်သနည်းဆိုသည့် အချက်နှင့် ပတ်သက်၍ အဆုံး
 အဖြတ်ပေးရန်မလိုသဖြင့် ဤအမှုမျိုးသည် မရွေ့မပြောင်းနိုင်
 သော ပစ္စည်း လွှဲပြောင်းခြင်းကို ကန့်သတ်သည့် ဥပစာ
 (၁၉၈၇ ခုနှစ်၊ ပြည်သူ့ထွတ်တော်ဥပဒေအမှတ်-၁) ပုဒ်မ ၆ နှင့်
 အကျုံးဝင်မှု မရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဒေါ်ဟင်္ဂါတိုင်က ဦးအောင်နိုင်သူအပေါ် စွဲဆိုသည့်
 အမှုမှာ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာဌာနရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေ
 ပုဒ်မ ၁၂(၁)(ဂ)အရ စွဲဆိုမှုဖြစ်၍ မူလရုံးက သုံးသပ်သကဲ့သို့ သာမန်
 အားဖြင့် အချင်းဖြစ် ဥပစာ၏ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ အဆုံးအဖြတ်ပေး
 ရန် မလိုပေ။ ပိုင်ဆိုင်မှုပြဿနာနှင့်လည်း စပ်ဆိုင်ခြင်း မရှိချေ။ တရားရုံး
 ချုပ်၏ ၉-၁၀-၉၁ ရက်စွဲပါစာအမှတ် ၃၂၄/၁၄(တရားမ)စု-၁/၉၁
 အရ နိုင်ငံခြားနေ နိုင်ငံခြားသားတစ်ဦးကိုယ်စား မြန်မာနိုင်ငံနေ ပုဂ္ဂိုလ်
 တစ်ဦးက အကြောင်းတစ်ခုခုပြကာ ယင်းနိုင်ငံခြားသားပိုင် မရွေ့မပြောင်း
 နိုင်သော ပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စွဲဆိုသော အမှုများရှိပါက ဆိုင်းငံ့ထားရန်
 တရားရုံးများအား ညွှန်ကြားခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် တရားရုံးချုပ်က
 တရားမပထမအယူခံမှု အမှတ် ၇၂၂/၉၀ နှင့် တရားမ အထွေထွေမှု
 အမှတ် ၄/၉၁ တွင် နိုင်ငံခြားသို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်သော နိုင်ငံခြားသား
 ပိုင် မရွေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး ၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ်
 စာ ရရှိသားသည့် မြန်မာနိုင်ငံရှိသူ တစ်ဦးက အဆိုပါ မရွေ့မပြောင်း
 နိုင်သော ပစ္စည်းအတွက် လွှဲပြောင်းခြင်း တစ်မျိုးမျိုးကို လုပ်ကိုင် ဆောင်
 ရွက်ခွင့် မရှိကြောင်းနှင့် အဆိုပါ မရွေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းနှင့် စပ်

လျဉ်းသည့် အမှုများကိုလည်း တရားရုံးများက လက်ခံ စစ်ဆေးခွင့် မရှိဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ယခု အမှုပါ ဖြစ်ရပ်နှင့် မတူချေ။

စာမျက်နှာ

ဒေါ်ဟင်္ဂါတိုင် နှင့် ဦးအောင်နိုင်သူ (ခ) ကျင်ကျင်ဟို

....

၁၆၅

အိမ်ရှင်သည် ဥပစာတစ်ခုတည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အိမ်ငှားနှစ်ဦးကို တစ်ပြိုင်နက် အသိအမှတ်ပြုနိုင်ခြင်း ရှိ-မရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ယခု အမှုတွင် အိမ်ရှင် ဂျာမေဗလီမှ အိမ်ငှား ဦးသန်းထွန်းအား အချင်းဖြစ်အခန်းနှင့် ပတ်သက်၍ အိမ်ငှားအဖြစ်မှ ဖြတ်တောက်ကြောင်း တရားဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း မရှိပေ။ အချင်းဖြစ်အခန်းနှင့် ပတ်သက်၍ မူလ အိမ်ငှား ဦးသန်းထွန်းရှိနေပါလျက် အိမ်ရှင် ဂျာမေဗလီ အနေဖြင့် ထိုအခန်း၌ပင် ဦးဝင်းခိုင်၊ ဒေါ်ဘေဘီတို့အား ထပ်မံ၍ အိမ်ငှား အဖြစ် ငှားရမ်းချထားကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ ဤကဲ့သို့ ဆောင်ရွက်ခြင်းမှာ အိမ်ရှင်သည် ဥပစာတစ်ခုတည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အိမ်ငှားနှစ်ဦးအား တစ်ပြိုင်နက် အငှားချထားရာ ရောက်သဖြင့် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး ဥပဒေနှင့် မကိုက်ညီပေ။ ထို့ကြောင့် အိမ်ရှင်သည် ဥပစာတစ်ခုတည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အိမ်ငှားနှစ်ဦးကို တစ်ပြိုင်နက် အသိအမှတ် ပြုနိုင်ခြင်း မရှိဟု ယခု ကြားနာသည့် ပြဿနာအား ဖြေဆိုလိုက်သည်။

ဦးအဘူကလန် (ခ) ဦးသန်းထွန်း နှင့် ဦးဝင်းခိုင်ပါ-၂

....

၁၆၉

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး ဦးကျော်တင့် ရွှေတွင်

ဦးကိုကိုလေး

နှင့်

ဦးအေးမင်း*

† ၁၉၉၁

ဇူလိုင်လ

၃၁ ရက်

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂(၁)အရ အိမ်ရှင်က အိမ်ငှားအား နှင်ထုတ်ပေးရန် စွဲဆိုသော အမှုများနှင့်ပတ်သက်၍ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကိစ္စ

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းပြီး နောက် နှစ်ပေါင်းများစွာကြာမှ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ရာတွင် ယင်းဥပဒေအရ စွဲဆိုသော အမှုမျိုးအတွက် စည်းကမ်းသတ်ကာလကို ကာလစည်းကမ်းသတ် အက် ဥပဒေ၌ ဖြည့်စွက်၍ သီးခြားပြဋ္ဌာန်းခြင်းမပြု၊ ပုဒ်မ ၁၂(၁)(က)(ဒုတိယ ပိုင်း) သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၁၂(၁)(ဂ)ပါ ကိစ္စရပ်မှာ အိမ်ငှားအား နှင် ထုတ်ပေးစေရန်အတွက် တရားစွဲဆိုနိုင်ရန် အကြောင်းတွင် အကျုံးဝင် သည်။ ယင်းကိစ္စတစ်ရပ်ရပ် ပေါ်ပေါက်ပြီးနောက် မည်သည့်ကာလအတွင်း ယင်းကိစ္စအတွက် အိမ်ငှားအား တရားစွဲဆို နှင်ထုတ်ရမည်ကို ကာလ စည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေတွင် အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းခြင်း မရှိသဖြင့် ယေဘုယျပြဋ္ဌာန်းချက်ဖြစ်သည့် ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပထမ ဇယား အမှတ်စဉ် ၁၂၀ နှင့် သက်ဆိုင်သည်။

ထပ်မံဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ မြို့ပြဆိုင်ရာဒေသအတွင်းရှိ ဥပစာတစ်ခုခုမှ အိမ် ငှားအား နှင်ထုတ်ပေးစေရန် စွဲဆိုသောအမှုသည် ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပထမဇယား အမှတ်စဉ် ၁၃၉ နှင့် သက်ဆိုင်သည့် မှန်သော် လည်း ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂(၁) (က) (ဒုတိယပိုင်း) သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၁၂(၁)(ဂ)ပါ အကြောင်းတစ်ရပ်ရပ် အရ အိမ်ငှားအား နှင်ထုတ်သောအမှုသည် ကာလ စည်းကမ်းသတ်အက်ဥပဒေ ပထမဇယား အမှတ်စဉ် ၁၂၀ နှင့်လည်း သက် ဆိုင်သည်။

* ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားပ ပထမ အယူခံမှုအမှတ် ၅၇၁။

† ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၉၇ တွင် ချမှတ်သော (၁၄-၈-၉၀) ရက်စွဲပါ ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကဇီကို အယူခံမှု။

၁၉၉၁
ဦးကိုကိုလေး
နှင့်
ဦးအေးမင်း

- အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးခင်မောင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- အယူခံတရားပြိုင်အတွက် - ဦးစိန်အောင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးအောင်သစ်၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး၊ တရားရုံးချုပ်

ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၊ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁၉၇ တွင် ဦးကိုကိုလေးက ဦးအေးမင်းသည် အချင်းဖြစ်အခန်းတွင် ငှားရမ်းနေထိုင်ခဲ့ပြီး အိမ်ရှင်ဖြစ်သူ မိမိ သဘောမတူဘဲ မူလရှိနေသော နိုင်ငံခြားဖြစ် ကျောက်ပြားများကို ပြည်တွင်းဖြစ် ကျောက်ပြားများဖြင့် လဲလှယ်အစား ထိုးခဲ့သည်။ အခိုင်အမာပြုလုပ်ထားသည့် ခန်းစီးများကို ဖျက်ဆီးပစ်ခြင်း၊ အိမ်ရှင်နှင့် ပူးတွဲအသုံးပြုနေသော ရေချိုးခန်းကို ခွဲခြမ်းကာရံလိုက်၍ တရားလို၏ နောက်ဖေးတံခါး ဖွင့်၍မရ ဖြစ်သွားခဲ့သည်။ ရေချိုးခန်း ရေထွက်ပေါက်ကိုလည်း ပိတ်ဆို့လိုက်၍ ရေညစ်ရေပုပ်များ ဖြစ်ပေါ်လာပြီး အနံ့အသက်ဆိုးဝါးကာ ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်လာသည်။ ခြံစည်းရိုးကို ပြုပြင်သည့် ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ တရားပြိုင် မိသားစုက ကြမ်းတမ်းစွာ ဆဲရေးတိုင်းထွာ ခြိမ်းခြောက်ပြီး တရားလို၏သားကို ထိုးကြိတ်ခြင်းပြု၍ စိတ်အနှောင့်အယှက်ဖြစ်ရသည်ပြင် အိမ်နီးနားချင်း နေထိုင်သူများလည်း စိတ်ငြိုငြင်မှု ဖြစ်ရသည်ဟု အဆိုပြု၍ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂(၁)(က)နှင့် (ဂ)တို့အရ အိမ်နှင့်လိုမှု စွဲဆိုခဲ့သည်။

အယူခံ တရားပြိုင် ဦးအေးမင်းက အချင်းဖြစ်အခန်းကို အင်္ဂလိပ်လဆန်း ၁ ရက်နေ့မှ စတင်ငှားရမ်းခြင်းမဟုတ်၍ နို့တစ်စာမှာ တရားမဝင်ကြောင်း၊ အိမ်ရှင်၏ သဘောတူညီချက်ရယူပြီး မင်္ဂလာတောင်ညွန့်မြို့နယ်၊ စည်ပင်သာယာရေး အဖွဲ့၏ ခွင့်ပြုချက်အရ မျက်နှာကျက် ကျောက်ပြားများကို ၁၉၈၁ ခုနှစ်က ပြင်ဆင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ မူလ သစ်သားခန်းဆီးမှာ ချစားပျက်စီးနေ၍ တရားလို သဘောတူညီချက်အရ ကျွန်းအထပ်သားဖြင့် မူလပုံသဏ္ဌာန်အတိုင်း ၁၉၈၁ ခုနှစ်တွင် တပ်ဆင်ခဲ့ပြီး ရေချိုးခန်းများမှာ မူလကတည်းက ခွဲခြားကာရံထားသည့် သွပ်ပြားအပေါက်အဆွေးများနေရာတွင် မူလအနေအထားအတိုင်း ကာရံလိုက်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ ခြံစည်းရိုး ပြုလဲသည့်ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ နှစ်ဖက် ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး မျက်နှာကျက် ကျောက်ပြား အစားထိုးခြင်း၊ ခန်းဆီးကို အထပ်သားဖြင့် အစားထိုးကာရံခြင်းတို့မှာ တရားလို၏ ခွင့်ပြုချက်အရ ၁၉၈၁ ခုနှစ်က ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၍ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ကြောင်း ထုချေခဲ့သည်။

မူလရုံးက အယူခံတရားပြိုင်သည် အချင်းဖြစ်အခန်းကို အင်္ဂလိပ်ပြက္ခဒိန်လ အလိုက် လဆန်း ၁ ရက်နေ့မှ လကုန်ရက်အထိ ငှားရမ်းသည့် စနစ်

အရ ငှားရမ်းခဲ့ခြင်းဖြစ်၍ ၃၁-၁၂-၈၉ နေ့၌ ငှားရမ်းခြင်း ရပ်စဲသည့် နို့တစ်စာမှာ တရားဝင်ကြောင်း၊ မျက်နှာကျက် လဲလှယ် တပ်ဆင်ခြင်း၊ ခန်းဆီးကို ပြောင်းလဲတပ်ဆင်ခြင်းတို့မှာ အိမ်ငှားတာဝန်ကို ဖောက်ဖျက်ရာ ရောက်သော်လည်း ၁၉၈၁ ခုနှစ်တွင် ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်၍ အချင်းဖြစ်အမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ကြောင်း၊ တစ်ကြိမ်တစ်ခါ ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း မှာ အိမ်နီးနားချင်းများကို အနှောက်အယှက်ပြုရာ၊ စိတ်ပြုငြင်ရာမရောက် ကြောင်း ကောက်ယူကာ အယူခံတရားလို၏ အမှုကို ပလုပ်ခဲ့သည်။

ယင်း စီရင်ချက်နှင့် ဒီကနီကို ဦးကိုကိုလေးက မကျေနပ်၍ တရားရုံး ချုပ်သို့ ဤတရားမ ပထမ အယူခံကို တင်သွင်းသည်။

အယူခံတွင် အယူခံတရားလို ဦးကိုကိုလေးက အယူခံတရားပြိုင်၏ ပြုမူ ချက်များသည် အိမ်ငှားတာဝန် ဖောက်ဖျက်ရာရောက်ပြီး အိမ်နီးနားချင်း များကို စိတ်ပြုငြင်ရာရောက်ကြောင်း၊ အမှုမှာ အိမ်ရှင်က အိမ်ငှားအပေါ် နှင်လိုမှုစွဲဆိုခြင်းဖြစ်၍ ကာလစည်းကမ်းသတ်အက်ဥပဒေ ပထမဇယားအမှတ် စဉ် ၁၂၀ နှင့် မဆိုင်ဘဲ အမှတ်စဉ် ၁၃၉ နှင့်သာ သက်ဆိုင်သောကြောင့် မူလရုံးက ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ မှား ယွင်းကြောင်း အဓိကအကြောင်းပြသည်။

အမှုတွင် စိစစ်ရန် ပထမအချက်မှာ အယူခံတရားပြိုင် ဦးအေးမင်း၏ ပြုမူချက်များသည် အယူခံတရားလို ဦးကိုကိုလေးအား စိတ်ပြုငြင်စေမှု ရှိမရှိ ဖြစ်သည်။ အယူခံတရားလို ဦးကိုကိုလေးအား စိတ်ပြုငြင်စေသည်ဆိုသော အယူခံတရားပြိုင် ဦးအေးမင်း၏ ပြုမူချက်များမှာ ဦးကိုကိုလေး၏ အိမ် ဘက်သို့ ပြုလုနေသည့် ဦးအေးမင်း၏ အိမ်ရှေ့၌ ကာရံထားသော ခြံစည်း ရိုးကို ရပ်ကွက်ပြည်သူ့ ကေဘင်စီ၏ ကြီးကြပ်မှုဖြင့် ပြင်ဆင်ရာ၌ ဦးအေးမင်း၏ မိသားစုနှင့် ဦးကိုကိုလေး၏ မိသားစုတို့ ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ယင်း ကိစ္စမှာ စိတ်အခန့်မသင့်၍ အကြောင်းအားလျော်စွာ ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားရာမှ လက်ရောက်မှုကျူးလွန်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ အိမ်နီးချင်းတို့အား စိတ်ပြုငြင်မှုဖြစ်သည် မဆိုနိုင်ပေ။ ဦးသန်းညွန့်ပါ-၂ နှင့် ဦးသန်းတင်ပါ-၂ ၊ အမှုနှင့်ပတ်သက်၍ လိုင်မိုင်နှင့် ပေါ်မြစိမ်းအေး ၊ အမှုတွင် ကြည့်ပါ။

အယူခံတရားလို ဦးကိုကိုလေးက အယူခံတရားပြိုင် ဦးအေးမင်းသည် အချင်းဖြစ်အိမ်မ၏ နောက်ဖေးရှိ အမိုးမပါသော ဓဇချိုးခန်းအလယ်၌ မူလ ကာရံထားသော သွပ်ပြားမှာ ဆွေးမြေ့နေ၍ သစ်သားဖြင့် ကာရံလိုက်

(၁) ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ-၁၉၆။
(၂) ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ-၂၄၆။

၁၉၉၁
ဦးကိုကိုလေး
နှင့်
ဦးအေးမင်း

သောကြောင့် နောက်ဖေးတံခါးမှာ ဖွင့်မရသည့်အပြင် နေနှင့် အလင်းရောင် ရရှိမှု ထိခိုက်ပြီး ရေချိုးခန်း ရေထွက်ပေါက် ပိတ်ဆို့စေသည်ဟု ဆိုသည်။

အယူခံတရားပြိုင် ဦးအေးမင်းက အဆိုပါအခန်းမှာ ယခင် အိမ်ငှား အဆက်ဆက်ကတည်းက ရေချိုးခန်း ခွဲခြား ကာရံထားသော သွပ်ပြား အဆွေး အပေါက်များ နေရာ၌ သစ်သားဖြင့် မူလ အနေအထားအတိုင်း အစားထိုးပြုပြင်ခြင်းသာဖြစ်ပြီး ယင်းသို့ ပြုပြင်မှုကြောင့် အယူခံတရားလို အဆိုပြုသကဲ့သို့ နေနှင့် အလင်းရောင်ပိတ်ဆို့သည် ဆိုခြင်းမှာ မမှန်ဟု ချေပ သည်။

အထက်ပါ အကြောင်းအချက်များကို စိစစ်ကြည့်လျှင် အယူခံတရားပြိုင် ၏ အထက်ပါ ပြုမူချက်များသည် အယူခံတရားလိုအား စိတ်ပြုငြင်စေခြင်း မဖြစ်နိုင်သကဲ့သို့ အယူခံတရားပြိုင် အနေဖြင့်လည်း အိမ်ငှား တာဝန်ကို ဖောက်ဖျက်သည်ဟု ဆိုရန် ခံယူပေးသည်။

အယူခံ တရားပြိုင် ဦးအေးမင်းက ချေလွှာ အပိုဒ် (၂) တွင် အောက်ပါ အတိုင်း ထုချေခဲ့သည်—

“(၂) မျက်နှာကျက် ကျောက်ပြားများ အစားထိုးခြင်း၊ ပျက်စီးယိုယွင်းသော ခန်းဆီးအား ကျွန်းအထပ်သားဖြင့် အစားထိုးခြင်း ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်းမှာ တရားလို၏ ခွင့်ပြုချက်အရ ၁၉၈၁ ခု နှစ်က ပြုလုပ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကာလစည်းကမ်းသတ်လည်း ကျော်လွန်နေ၍ ထိုအကြောင်းပြချက်များဖြင့် ယခုအမှုလည်း စွဲဆိုနိုင်ခြင်းမရှိပါ။”

အယူခံ တရားလို ဦးကိုကိုလေးက ပြန်ကြားလွှာ အပိုဒ် (၂) တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြန်ကြားခဲ့သည်။

“(၂) ချေလွှာအပိုဒ်(၂)ပါ စကားရပ်များမှာ မမှန်ပါ။ တရားလို သည် အဆိုလွှာ အပိုဒ်(၂)ကို စွဲမြဲစွာ အတည်ပြုပါသည်။ တရားပြိုင်သည် မည်သည့်အခါကမျှ တရားလို၏ သဘောတူညီချက်ကို ရယူခဲ့ခြင်း မရှိပါ။ ဤအမှုသည် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေနှင့် အညီ စွဲဆိုခဲ့သော အိမ်ရှင်လိုမှုဖြစ်ပြီး တရားဥပဒေနှင့်အညီ အကြောင်းကြားစာ ပေးပို့ပြီး အိမ်ရှင် အိမ်ငှား အဆက်ဖြတ်၍ တရားစွဲဆိုခဲ့သော အမှုဖြစ်သောကြောင့် ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်နေသည်ဆိုသည်မှာ မဟုတ်ပါ။”

၁၉၉၁
ဦးကိုကိုလေး
နှင့်
ဦးအေးမင်း

အထက်ပါ အယူခံတရားလို ဦးကိုကိုလေး၏ ပြန်ကြားလွှာအရ ဆိုပါက ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေနှင့် အညီ အကြောင်းကြားစာပေးပို့၍ တရားစွဲဆိုခြင်းဖြစ်သဖြင့် ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ဟုသာ ဆိုထား၍ အယူခံ တရားပြိုင် ဦးအေးမင်း၏ အခြား ထုချေချက်ဖြစ်သော ၁၉၈၁ ခုနှစ်၊ ဇွန်လအတွင်းတွင် မျက်နှာကျက် ကျောက်ပြားများကို အစားထိုးခြင်း၊ ပျက်စီးနေသော ခန်းဆီးကို ကျွန်း အထပ်သားဖြင့် အစားထိုး ကာရံခြင်း ဆိုသည်များကို ငြင်းဆိုခြင်းမရှိဟု ကောက်ယူရန် ရှိပေသည်။

သို့ဖြစ်၍ စိစစ်ရန် ဒုတိယအချက်မှာ အယူခံတရားပြိုင် ဦးအေးမင်းအနေ ဖြင့် အိမ်ရှင်တံမှ သဘောတူညီချက် ရယူခြင်းမပြုဘဲ ငှားရမ်းနေထိုင်သော အချင်းဖြစ် ဥပစာ၏ မျက်နှာကျက်ကို လဲလှယ်ခြင်း၊ ခန်းဆီးကို ပြောင်းလဲ တပ်ဆင်ခြင်း ပြုလုပ်ခဲ့သည်မှာ မှန်ဦးတော့၊ ၁၉၈၁ ခုနှစ်တွင် အိမ်ငှား ကျူးလွန်ခဲ့သော ပြုလုပ်မှုများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အိမ်ရှင်က အချင်းဖြစ် အမှုကို ၃-၅-၉၁ နေ့၌ စွဲဆိုခြင်းမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ခြင်း ရှိ မရှိ ဖြစ်သည်။

ဤအယူခံတွင် တိုင်းတရားရုံးက အယူခံတရားလို စွဲဆိုသော အမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ကြောင်း ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ မှား ယွင်းကြောင်းဖြင့် အယူခံ အကြောင်းပြချက် အမှတ်(၄)တွင် အောက်ပါ အတိုင်း အကြောင်းပြသည်-

“(၄) ဤအမှုသည် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ် ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂(၁) (က)နှင့် ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (ဂ)တို့အရ အိမ်ရှင်က အိမ်ငှားအပေါ် စွဲဆိုခဲ့သော နှင် လိုမှုဖြစ်သည်။ ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ နောက် ဆက်တွဲ ဇယား(၁)၊ အစဉ်(၁၃၉)အရ အိမ်ရှင်က အိမ် ငှားတံမှ ငှားရမ်းထားသော ဥပစာကို ပြန်လည်ရယူလိုပါက ငှားရမ်းခြင်းကို ရပ်စဲလိုက်သည့်အချိန်မှ (၁၂)နှစ်အတွင်း စွဲဆိုရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်။ ယင်းသို့ ပြဋ္ဌာန်းချက် ရှိနေပါလျက် ပြဋ္ဌာန်းချက် မရှိသည့်အခါမျိုး၌သာ အသုံးပြု ရန် ထည့်သွင်းပြဋ္ဌာန်းထားသော အစဉ်(၁၂၀)ကို တွဲဖက် တိုင်းတရားရုံးက ရည်ညွှန်း၍ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော် လွန်သည်ဟု အဆုံးအဖြတ် ပေးခဲ့သည်မှာလည်း ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို လိုလျှင်တစ်မျိုး၊ မလိုလျှင်တစ်မျိုး မိမိ ကြိုက်နှစ်သက်သလို အသုံးပြုရာ ရောက်သဖြင့် ဥပဒေအရ လုံးဝမှားယွင်းနေသည့်အပြင် အယူခံတရားလို ဦးကိုကိုလေး အား ဥပဒေကဝေးထားသော ဥပဒေပါအခွင့်အရေး အထူး နစ်နာ ဆုံးရှုံးစေခဲ့ပါသည်။”

၁၉၉၁
ဦးကိုကိုလေး
နှင့်
ဦးအေးမင်း

အယူခံတရားလို ရှေ့နေက ဦးအကျောက်နှင့် ဦးကျင်ဝှာ^၃ အမှုတွင် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁)(ဂ)အရ စွဲဆိုသောအမှုကို တရားစွဲဆိုနိုင်ရန်အကြောင်း ပေါ်ပေါက် ပြီးနောက် (၆)နှစ်အတွင်း တရားစွဲဆိုရမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ရာ၌ ပြဋ္ဌာန်းချက် တစ်စုံတစ်ရာကို ကိုးကားထားခြင်းမရှိကြောင်း၊ ခရီးသွားဟန်လွဲ ဆုံးဖြတ် ထားခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း၊ အိမ်ငှားအား နှင်လိုမှုနှင့်စပ်လျဉ်း၍ စည်းကမ်း သတ် ကာလကို ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပထမဇယားအမှတ်စဉ် ၁၄၉ တွင် သတ်မှတ်ထားကြောင်း၊ ယင်းသို့ အတိအလင်း သတ်မှတ်ထား သည်ဖြစ်၍ ယေဘုယျ ပြဋ္ဌာန်းချက်ဖြစ်သည့် အပိုဒ် ၁၂၀ ပါ စည်းကမ်း သတ် ကာလနှင့် သက်ဆိုင်ခြင်းမရှိကြောင်း အကျယ်အဝင့် တင်ပြ လျှောက် ထားသည်။

အိမ်ရှင်က အိမ်ငှားအား နှင်ထုတ်ပေးစေရန် စွဲဆိုသောအမှုမှာ ကာလ စည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပထမဇယား အမှတ်စဉ် ၁၃၉ နှင့် သက်ဆိုင် သည် ဆိုခြင်းမှာ တစ်စုံတစ်ခုသော အတိုင်းအတာအထိ မှန်ကန်သည်။ အကယ်၍ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂(၁) (က) (ဒုတိယပိုင်း) သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၁၂(၁) (ဂ)ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက် တစ်စုံတစ်ရာမရှိခဲ့လျှင် အိမ်ရှင်သည် အိမ်ငှားအား အထက် ဖော်ပြပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ ငှားရမ်းခြင်းကို ရပ်စဲပြီးနောက် ၁၂ နှစ် အတွင်း တရားစွဲဆိုခွင့် ရှိပေသည်။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂(၁) အရ အိမ်ရှင်က အိမ်ငှားအား နှင်ထုတ်ခွင့်ကို ကန့်သတ်လိုက်ရာ ပုဒ်မ ၁၂(၁)(က)မှ (စ)တွင် ဖော်ပြ ထားသော ကိစ္စတစ်ရပ်ရပ်အတွက်မှတစ်ပါး အိမ်ငှားအား ဖယ်ရှားခွင့်မရှိ သည်မှာ ပြဋ္ဌာန်းဥပဒေအရ ထင်ရှားသောအချက်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍လည်း ဤအမှုတွင် အယူခံ တရားလိုက ပုဒ်မ ၁၂(၁) (က) (ဒုတိယပိုင်း)နှင့် ပုဒ်မ ၁၂(၁) (ဂ)တို့ပါ ကိစ္စရပ်များကို ဖော်ပြကာ အိမ်ငှားအား နှင် ထုတ်ပေးရန် တရားစွဲဆိုခြင်းဖြစ်သည်။

ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းပြီးနောက် နှစ်ပေါင်း များစွာကြာမှ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက် ဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ရာတွင် ယင်း ဥပဒေအရ စွဲဆိုသော အမှုမျိုးအတွက် စည်းကမ်းသတ်ကာလကို ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ၌ ဖြည့်စွက်၍ သိခြားပြဋ္ဌာန်းခြင်းမပြု၊ ပုဒ်မ ၁၂ (၁) (က) (ဒုတိယပိုင်း) သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၁၂(၁) (ဂ)ပါ ကိစ္စရပ်မှာ အိမ်ငှားအား နှင်ထုတ်ပေးစေရန် အတွက် တရားစွဲဆိုနိုင်ရန် အကြောင်းတွင် အကျုံးဝင်သည်။ ယင်းကိစ္စ

တစ်ရပ်ရပ်ပေါ်ပေါက်ပြီးနောက် မည်သည့်ကာလအတွင်း ယင်းကိစ္စအတွက် အိမ်ငှားအား တရားစွဲဆို နှင်ထုတ်ရမည်ကို ကာလစည်းကမ်းသတ် အက် ဥပဒေတွင် အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းခြင်းမရှိသဖြင့် ယေဘုယျ ပြဋ္ဌာန်းချက်ဖြစ် သည့် ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပထမဇယား အမှတ်စဉ် ၁၂၀ နှင့် သက်ဆိုင်သည်။

၁၉၉၁
ဦးကိုကိုလေး
နှင့်
ဦးအေးမင်း

ဦးဘကျောက် အမှုတွင် ဆိုင်ရာပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ကိုးကားထားခြင်း မရှိ သော်လည်း ရည်ညွှန်းသော စည်းကမ်းသတ်ကာလ (၆)နှစ်မှာ အမှတ် စဉ် ၁၂၀ ပါ စည်းကမ်းသတ်ကာလကို ဆိုလိုဟန်တူသည်။ အိမ်ငှားအား နှင်ထုတ်ပေးစေလိုမှုအတွက် စည်းကမ်းသတ်ကာလကို အမှတ်စဉ် ၁၃၉ ၌ တသီးတခြား သတ်မှတ်ပြီးဖြစ်၍ အမှတ်စဉ် ၁၂၀ ပါ စည်းကမ်းသတ်ကာလ နှင့် သက်ဆိုင်ရန် အကြောင်းမရှိ ဟူသော တင်ပြချက်သည် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂(၁) ပါ ပြဋ္ဌာန်း ချက်များကို လျစ်လျူရှုရာရောက်သည်။

မြို့ပြဆိုင်ရာဒေသအတွင်းရှိ ဥပစာတစ်ခုခုမှ အိမ်ငှားအား နှင်ထုတ် ပေးစေရန် စွဲဆိုသောအမှုသည် ကာလစည်းကမ်းသတ် အက်ဥပဒေ ပထမ ဇယား အမှတ်စဉ် ၁၃၉ နှင့် သက်ဆိုင်သည့်မှန်သော်လည်း ၁၉၆၀ ပြည့် နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂(၁) (က) (ဒုတိယပိုင်း) သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၁၂(၁) (ဂ) ပါ အကြောင်းတစ်ရပ်ရပ်အရ အိမ်ငှားအား နှင်ထုတ်သောအမှုသည် ကာလစည်းကမ်းသတ်အက်ဥပဒေ ပထမဇယား အမှတ်စဉ် ၁၂၀ နှင့်လည်း သက်ဆိုင်သည်။

ဤကဲ့သို့ ကောက်ယူရာ၌ ကာလစည်းကမ်းသတ်အက်ဥပဒေ ပထမဇယား အမှတ်စဉ် ၁၃၉ တွင် သတ်မှတ်သည့် စည်းကမ်းသတ်ကာလကို ချုပ်စစ်ခြင်း မဟုတ်၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂(၁) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များက အိမ်ငှားအား နှင်ထုတ်ခွင့်ကို ကန့် သတ်လိုက်ရာ၌ ဤစည်းကမ်းသတ်ကာလကိုလည်း သွယ်ဝိုက်၍ ထိပါးသွား ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။

အထက်ပါ အကြောင်းအချက်များအရ မူလရုံး၏ ၁၄-၈-၉၀ ရက်စွဲ ပါ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အတည်ပြု၍ ဤအယူခံကို တရားရုံးအဆင့်ဆင့် စရိတ်နှင့်တကွ ပလပ်လိုက်သည်။

ရှေ့နေစရိတ် ကျပ် ၁၀၀ သတ်မှတ်သည်။

တရားမ ပထမအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး ဦးမျိုးထွန်းလင်းရှေ့တွင်

၁၉၉၂

မတ်လ

၂၃ ရက်

ဒေါ်ကျင်နု

နှင့်

ဦးစိန်ဌာန်ပါ *

အခမဲ့ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် နေထိုင်သူအပေါ် လက်ရောက်ရလို့မူ စွဲဆိုခွင့် ရှိခြင်း

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ခွင့်ပြုချက်အရ နေထိုင်သူအား အခွင့်အမိန့်အရ အခမဲ့ နေထိုင်သူအဖြစ်ဖြင့်သာ နှင်ထုတ်လိုကြောင်း စွဲဆိုရမည်ဟု ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်မရှိပေ။ မူလပင်ကိုအားဖြင့်ပင်လျှင် ခွင့်ပြုချက်အရ နေထိုင်သူ အား နှင်ထုတ်လိုမှု စွဲဆိုရန်အတွက် သီးခြားဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်မရှိ၍ မြန်မာ နိုင်ငံတရားဥပဒေများဆိုင်ရာ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃ (၃) အရ ဆုံးဖြတ် ရခြင်း ဖြစ်သည်။ မရှေ့မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းလက်ရောက်ရလိုကြောင်း စွဲဆိုသည့် အမှုမှာ သီးခြား သက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၈ နှင့် သက်ဆိုင် သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ခွင့်ပြုချက်အရ နေထိုင်သူမှန်လျှင် ထိုသူအား ဖယ်ရှားပြီး ပစ္စည်းလက်ရောက်ရလို့မူစွဲဆိုရန် ဥပဒေက ပိတ်ပင်ထားခြင်း မရှိကြောင်း သတိချပ်ရန် လိုသည်။ ထို့ကြောင့် အခမဲ့ နေထိုင်သူအပေါ် လက်ရောက် ရလို့မူ စွဲဆိုခွင့်မရှိဟု တိုင်းတရားရုံးက ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်လိုက်ခြင်းမှာ ဥပဒေနှင့် မညီ မှားယွင်းသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးတင်မင်း၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

အယူခံတရားပြိုင်နားအတွက် - ဦးဘင်လတ်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး - ဦးအောင်ဇွဲ၊ ဒုတိယ ညွှန်ကြား ရေးမှူး၊ တရားရုံးချုပ်

ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၊ ၁၉၈၇ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၂၃၅ (လသာ) တွင် အယူခံတရားလို ဒေါ်ကျင်နုက အယူခံတရားပြိုင် ဦးစိန်ဌာန် နှင့် ဒေါ်ကျင်ညွန့်တို့ အတူနေ လင်မယားအပေါ် လသာမြီနယ်၊ အမှတ်(၅)

* ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ တရားမပထမအယူခံမှု အမှတ် ၄၀၃

† ၁၉၈၇ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၂၃၅ တွင် ချမှတ်သော (၂၀-၈-၉၁) ရက်စွဲပါ ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီဂရီကို အယူခံမှု။

၁၉၉၂
ဒေါ်ကျင်နု
နှင့်
ဦးစိန်ဝှက်
ပါ။

ရပ်ကွက်၊ ကမ်းနားလမ်း၊ အမှတ် ၃၇၀၊ ပထမထပ် (အရှေ့ဘက်ခြမ်း)
(ထပ်မိုးမပါ) အိမ်ခန်းသည် တရားလို၏ တရားဝင်ငှားရမ်းရယူထားသည့်
အိမ်ခန်းဖြစ်ကြောင်း မြက်ဟ ကြေညာပေးရန်နှင့် အချင်းဖြစ် အိမ်ခန်းမှ
တရားပြိုင်တို့အား ဖယ်ရှားပြီး အိမ်ခန်းကို လက်ရောက်ရလိုမှုစွဲဆိုသည်။

အဆိုလွှာတွင် ဒေါ်ကျင်နုက အချင်းဖြစ် အမှတ်(၃၇၀)မြေညီထပ်နှင့်
ပထမထပ် အပါအဝင် အဆောက်အအုံတစ်ခုလုံးတွင် တရားလိုနှင့် ခင်ပွန်း
ဦးလွယ်ရှူး (ခ) ဦးလှမောင်တို့သည် မူလပိုင်ရှင်ထံမှ တစ်လ ငှားရမ်းခ
ကျပ် ၃၀ နှုန်းဖြင့် ၁၉၄၄ ခုနှစ်မှ စပြီး ငှားရမ်းနေထိုင်ခဲ့ကြပြီး ၁၉၄၆ ခုနှစ်
တွင် ငှားရမ်းခတစ်လလျှင် ၈၅ ကျပ်နှုန်းဖြင့် ဆက်လက် ငှားရမ်း နေထိုင်
လာခဲ့ကြသူ အိမ်ငှားများဖြစ်ကြောင်း၊ ၁၉၅၄ ခုနှစ်ခန့်၌ အချင်းဖြစ်
ဥပစာ၏ ပထမထပ် အရှေ့ဘက်ခြမ်း (ထပ်မိုးမပါ) အခန်းတွင် ညီမ
ဖြစ်သူ ဒေါ်ကျင်ညွန့်နှင့် ခင်ပွန်း ဦးစိန်ဝှက်တို့အား တရားလိုက ခေတ္တ
နေထိုင်ခွင့်ပြုခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ ညီမဖြစ်သူ ဒေါ်ကျင်နုတို့သည် အိမ်ရှင်နှင့်
တိတ်တဆိတ်ဆက်သွယ်၍ အိမ်ငှားဖြစ်မြောက်အောင် ကြိုးပမ်းလာကြခြင်း
ဖြင့် တရားလို၏ လက်ရှိဖြစ်မှုကို ဆန့်ကျင်လာကြကြောင်း၊ ထို့ကြောင့်
အချင်းဖြစ် အိမ်ခန်းမှ ဖယ်ရှားပြီး အိမ်ခန်းကို တရားလိုအား လက်ရောက်
ပေးအပ်ရန် ရှေ့နေမှ တစ်ဆင့် ၁၈-၅-၈၇ နေ့စွဲပါ နို့တစ်စာပေးသော်
လည်း မလိုက်နာသဖြင့် တရားစွဲဆိုရခြင်းဖြစ်ကြောင်း အဓိကအဆိုပြုသည်။

ချေလွှာတွင် ဦးစိန်ဝှက်နှင့် ဒေါ်ကျင်ညွန့်တို့က တရားလို ဒေါ်ကျင်နု
အနေဖြင့် အချင်းဖြစ်အိမ် အဆောက်အအုံတစ်ခုလုံး၏ အိမ်ငှားဖြစ်သည်
ဆိုခြင်းကို မငြင်းဆိုပေ။ သို့ရာတွင် မိမိတို့သည် တရားလို အဆိုပြုသကဲ့သို့
အခွင့်အမိန့်အရ အခမဲ့ နေထိုင်သူများ မဟုတ်ဘဲ ၁၉၅၄ ခုနှစ်က စ၍
တရားလိုအား တစ်လလျှင် လခ ၄၅ ကျပ်နှုန်းပေး၍ ငှားရမ်းနေထိုင်လာ
ကြသူ တရားလို၏ တစ်ဆင့်ခံအိမ်ငှားများသာ ဖြစ်ကြောင်းနှင့် တရားလို
သည် အိမ်ငှားဖြစ်ခြင်းကြောင့် သီးခြား သက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ
၄၂ အရ မြက်ဟ ဒီကရီနှင့် လက်ရောက်ရရန် တရားစွဲဆိုခွင့် မရှိကြောင်း
ခုခံ ချေပကြသည်။

အဆိုအချေအရ တိုင်းတရားရုံးက အောက်ပါအတိုင်း ပဏာမငြင်းချက်
(၂) ရပ်နှင့် သာမန်ငြင်းချက် (၂) ရပ် ထုတ်ပေးသည်-

ပဏာမ ငြင်းချက်များ

- (၁) ဤအမှုကို ဤပုံစံအတိုင်း စွဲဆိုနိုင်ခွင့် ရှိပါသလား၊
- (၂) တရားလိုသည် အိမ်ငှားဖြစ်၍ သီးခြား သက်သာခွင့် အက်ဥပဒေ
ပုဒ်မ ၄၂ အရ မြက်ဟ ဒီကရီနှင့် လက်ရောက်ရလိုမှုစွဲဆိုနိုင်ခွင့်
မရှိ ဆိုခြင်း မှန်ပါသလား။

၁၉၉၂
ဒေါ်ကျင်နု
နှင့်
ဦးစိန်စွန်
ဝါ၊

သာမန် ငြင်းချက်များ

- (၁) တရားပြိုင်များသည် အချင်းဖြစ် ဥပစာတွင် တရားလို၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် အခမဲ့ နေထိုင်သူများ ဖြစ်သည်ဆိုခြင်းမှာ မှန်သလား၊
(သို့မဟုတ်)

တရားပြိုင်များသည် တရားလို၏ တစ်ဆင့်ခံအိမ်ငှားများ ဖြစ်သည်ဆိုခြင်း မှန်ပါသလား၊

- (၂) တရားလိုသည် မည်သည့် သက်သာခွင့် ရထိုက်ပါသနည်း။

တိုင်းတရားရုံးက ငြင်းချက်အားလုံးအပေါ် နှစ်ဖက်ကြားနာပြီး တရားလို ဒေါ်ကျင်နုသည် အချင်းဖြစ်အိမ် ဥပစာ၏ အိမ်ငှားဖြစ်သည် ဆိုသော တရားလို၏ တရားဝင် အခြေအနေကို တရားပြိုင်တို့က မငြင်းဆိုခြင်းကြောင့် သီးခြား သက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ အရ မြှောက်ဟ ဒီကရီရရန်အတွက် တရားစွဲဆို တောင်းခံရန် အကြောင်း မပေါ်ပေါက်ကြောင်း၊ ထို့ပြင် တရားလို၏ အဆိုလွှာအပိုဒ် ၃ နှင့် ကိုယ်တိုင် ထွက်ဆိုချက်အရ တရားပြိုင် ဒေါ်ကျင်ညွန့်တို့အား ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် နေထိုင်ခွင့်ပေးခဲ့သည်ဆိုရာ ယင်းအချက်မှန်လျှင် ခွင့်ပြုချက်ကိုရုပ်သိမ်း၍ ဖယ်ရှားပေးရန် အခမဲ့ထားသူအား နှင်ထုတ်လိုမှု စွဲဆိုရမည် ဖြစ်ပါလျက် ယခုကဲ့သို့ လက်ရောက်ရလိမ့် စွဲဆိုသည့်ပုံစံဖြင့် စွဲဆိုခွင့် မရှိကြောင်း ပဏာမ ငြင်းချက် (၁)ကို ဖြေဆို ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ ယင်းဆုံးဖြတ်ချက်အရ ကျန်ငြင်းချက်များကို ဖြေဆိုဆုံးဖြတ်ခြင်း မပြုတော့ဘဲ အယူခံတရားလို ဒေါ်ကျင်နု စွဲဆိုသော အမှုကို ပလပ်လိုက်သည်။

ယင်းသို့ ပလပ်လိုက်သည့် တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီအပေါ် မူလ ရုံးတရားလို ဒေါ်ကျင်နုက မကျေနပ်သဖြင့် တရားရုံးချုပ်တွင် ဤတရားမပထမ အယူခံကို တင်သွင်းခြင်း ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေက ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် နေထိုင်သူကို ခွင့်ပြုချက်အရ နေထိုင်သူအဖြစ် နှင်ထုတ်လိုမှုသာ စွဲဆိုရမည်ဟု ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက် မရှိကြောင်းနှင့် အိမ်ငှားဟု ဆိုသူမှ အပ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် နေထိုင်သူကို ဖြစ်စေ၊ ကျူးကျော် နေထိုင်သူကို ဖြစ်စေ လက်ရောက်ရလိမ့် စွဲဆိုနိုင်ပါလျက်နှင့် ဤအမှုပုံစံ စွဲဆိုခွင့် မရှိဟု တိုင်းတရားရုံးက ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း ဦးပုဂံပေါ-၂ နှင့် ဦးလှမောင်ပေါ-၂ အမှု၊ ဒေါ်အေးတင်ပေါ-၂ နှင့် ဦးစံဦး^၁ အမှုစီရင်ထုံးများကို ကိုးကား၍လည်းကောင်း၊ အယူခံတရားလို၏ တရားဝင် အခြေအနေဖြစ်သော အိမ်ငှားအဖြစ်ကို အယူခံတရားပြိုင်တို့က တစ်ဆင့်ခံအိမ်ငှားဟု ပြောလာခြင်းဖြင့် အယူခံတရားလို၏ ဥပဒေ

(၁) ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ-၁၂၉၃ (တရားရုံးချုပ်)။
(၂) ၁၉၇၅ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ-၁၁၁။

၁၉၉၂
ဒေါ်ကျင်နု
နှင့်
ဦးစိန်စိုက်
ပါ။

အရ တရားဝင်အခြေအနေကို ငြင်းဆိုနေကြောင်းထင်ရှားပါလျက် မြက်ဟ
ဒီကရီမလိုဟု တိုင်းတရားရုံးက ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း
ဒေါ်ကြင်ကျူး နှင့် မောင်ကြည်စိန်ပါ-၂ (ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်တင်
အေး၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်များ) နှင့် ဒေါ်ကြူ^၃ စီရင်ထုံးကို
ကိုးကား၍လည်းကောင်း တင်ပြသည့်ပြင် တရားပြိုင်တို့သည် တရားလို၏
ခွင့်ပြုချက်အရ နေထိုင်သူများဖြစ်ကြောင်း အမှုတွင် ထင်ရှားပါ ပေါ်ပေါက်
နေပါလျက် တိုင်းတရားရုံးက တရားလိုစွဲဆိုသော အမှုကို ပလင်ခဲ့ခြင်းမှာ
လည်း မှားယွင်းကြောင်း လျှောက်လဲ တင်ပြသည်။

အယူခံတရားပြိုင်တို့၏ ရှေ့နေက နောက်ဆက်တွဲအကျိုးဆက် သက်
သာခွင့်ပါရှိရန် လိုအပ်ပါလျက်နှင့် မတောင်းခံလျှင် သီးခြား သက်သာခွင့်
အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ အရ မြက်ဟ ဒီကရီမရနိုင်ကြောင်း၊ အခမဲ့ထားသူအား
နှင်ထုတ်ရန် သက်သာခွင့်သည် မြက်ဟလိုမှု၏ အကျိုးဆက် သက်သာခွင့်
မဟုတ်ဟု ဦးဇေးဗီးယားပါ-၂ နှင့် ဒေါ်စုစု^၄ အမှုနှင့် မောင်ကိုဦးပါ-၆
နှင့် ဦးမြား ပါ-၃^၅ အမှုတို့တွင် ထုံးပြထားကြောင်း၊ ထို့ကြောင့်
အယူခံတရားလိုတို့ ဤအမှုပုံစံစွဲဆိုခွင့် မရှိကြောင်း လျှောက်လဲ တင်ပြသည်။

သီးခြား သက်သာခွင့်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ တရားရုံး
အား မြက်ဟ ပေးစေလိုသည့် သက်သာခွင့် တောင်းခံနိုင်ရန် အလို့ငှာ
တရားလိုသည် တရားဝင်အခြေအနေ (Legal Character) တစ်ရပ်၊
သို့တည်းမဟုတ် ပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အခွင့်အရေး (Right as to
any Property) တစ်ရပ်ရပ်ရှိရမည်။ ထို့ပြင် တရားပြိုင်က တရားလို၏
အခြေအနေ သို့မဟုတ် အခွင့်အရေးကို ငြင်းကွယ်ရမည် ဆိုသော အချက်
နှစ်ချက် ပေါ်ပေါက်ရန်လိုသည်။ တရားလို၏ တရားဝင် အခြေအနေကို
ဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် တရားလို၏ ဆိုင်ရေးဆိုင်ခွင့်ကို ဖြစ်စေ
တရားပြိုင်က ငြင်းဆိုခြင်း မရှိလျှင် အဆိုပါဥပဒေပုဒ်မ၏ ဘောင်အတွင်း
မကျရောက်သဖြင့် မြက်ဟ ဒီကရီချမှတ်ပေးရန် လိုမည်မဟုတ်ပေ။ ထိုအခါ
တရားလို၏ ပစ္စည်းလက်ရောက်ပြန်ရရန် အခွင့်အရေးရှိမရှိသာ ဆုံးဖြတ်ရန်
ဖြစ်သည်။ ရန်ကုန်မြို့တော် မြူနီစီပယ်ကော်မီရှင်းနှင့် စောဒီလီ^၆
အမှုစီရင်ထုံးတွင် ဤဥပဒေသဘောတရားကို ပြဆိုထားသည်။ ထို့ပြင်
တရားပြိုင်က တရားလို၏ ပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို ထိပါးတိုင်း တရားလိုက
ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း မြက်ဟပေးစေလိုမှု စွဲဆိုရန် မလိုပေ။ ပစ္စည်းတွင်
တရားဝင် အခွင့်အရေးရှိကြောင်းပြ၍ လက်ရောက်ရထိုက်ကြောင်း စွဲဆိုလျှင်

(၃) ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ-၂၃၆။
(၄) ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ-၁၆။
(၅) ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ-၂၃၂။
(၆) ၁၉၄၂ ခုနှစ်၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံး၊ စာ-၇၀။

၁၉၉၂
ဒေါ်ကျင်နု
နှင့်
ဦးစိန်ဝှက်
ပါ။

လုံလောက်ကြောင်းလည်း မချီ နှင့် သခင်အံ့ကြီး? အမှုတွင် ထုံးပြီ
ထားသည်။

ဤအမှုတွင် အယူခံတရားလို ဒေါ်ကျင်နုက ၎င်းသည် အချင်းဖြစ်ဥပစာ၏
အိမ်ငှားဖြစ်သည် ဆိုကာ အချင်းဖြစ်အိမ် အဆောက်အအုံနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး
သူ၏ တရားဝင်အခြေအနေ (Legal Character)ကို တင်ပြသည်။
သူ၏ “အိမ်ငှား” တည်းဟူသော တရားဝင်အခြေအနေကို သူ၏ ခွင့်ပြု
ချက်အရ အချင်းဖြစ် အိမ်ခန်းတစ်ခန်းတွင် နေထိုင်သည်ဆိုသူ ဒေါ်ကျင်
ညွန့်တို့က ထိပါးလာခြင်းကြောင့် တရားလိုသာလျှင် တရားဝင် ငှားရမ်း
ရယူထားသည့် အိမ်ခန်းဖြစ်ကြောင်း မြက်ဟဒီကီနှင့် အိမ်ခန်းလက်ရောက်
ပေးအပ်စေရန်ဒီကီရထိုက်ကြောင်း အဓိက အရေးဆိုထားခြင်းဖြစ်သည်။

အယူခံတရားပြိုင် ဦးစိန်ဝှက်တို့၏ ချေလွှာအပိုဒ် (၁)တွင် အောက်ပါ
အတိုင်း ဖော်ပြထားသည်-

“တရားလို၏ အဆိုလွှာအပိုဒ် (၁)နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမှတ်
၃၇၀၊ ကမ်းနားလမ်း၊ လသာမြို့နယ်အိမ်ကို ငှားရမ်း နေထိုင်သော
ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ အငြင်းပွားမှုမရှိပါ။ အိမ်လခနှင့် စပ်လျဉ်း၍
တရားလိုတင်ပြထားသည့် အတိုင်း မှန်ကန်ကြောင်း သက်သေပြရန်
တာဝန်ကို တရားလိုအပေါ်တွင် ထားရှိပါသည်။ သို့သော် တရား
ပြိုင်များ ဖော်ပြသော အိမ်လခ ၈၅ ကျပ်အနက် ၄၅ ကျပ်နှုန်းကို
၁၉၅၄ ခုနှစ်ကတည်းက စ၍ နှစ်ပေါင်းများစွာ တရားလိုအား
ပေးခဲ့ရပါသည်။”

ထို့ကြောင့် အယူခံတရားလို ဒေါ်ကျင်နုသည်သာ အချင်းဖြစ်အိမ်
ဥပစာ၏ တရားဝင်အိမ်ငှားဖြစ်သည် ဆိုသော တရားလို၏ တရားဝင်အခြေ
အနေ အဆင့်အတန်းကို တရားပြိုင်တို့က လုံးဝ ငြင်းဆိုခြင်းမပြု ဝန်ခံထား
ကြောင်း ပေါ်လွင်သည်။ ဤအခြေအနေမျိုးတွင် တရားလိုတောင်းခံသည့်
ပထမ သက်သာခွင့်ဖြစ်သော မြက်ဟ ကြေညာပေးရန် ဒီကရီချမှတ်စရာ
အကြောင်း မပေါ်ပေါက်ကြောင်း မူလရုံးက ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းမှာ
မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

သို့ရာတွင် အိမ်ခန်း ပြန်လည် လက်ရောက်ရလိုကြောင်း တရားလို
တောင်းခံသည့် ဒုတိယသက်သာခွင့်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ရသင့် မရသင့် မစဉ်း
စားတော့ဘဲ အခမဲ့ခွင့်ပြုချက်ဖြင့်နေသူအပေါ် လက်ရောက်ရလိုမှု စွဲဆိုသည့်
ပုံစံဖြင့် အမှုစွဲဆိုပိုင်ခွင့်မရှိဟု ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်လိုက်သည့် မူလ
တိုင်းတရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုမူ ဝေဖန် စဉ်းစားစရာအကြောင်း ပေါ်
ပေါက်နေသည်။

(၇) ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ-၇၂၆။

၁၉၉၂
ဒေါ်ကျင်နု
နှင့်
ဦးစိန်ဝှက်
ပါ။

သီးခြား သက်သာခွင့်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂ အရ ပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်ကြောင်း မြက်ဟ ကြေညာပေးရုံသက်သက်ဖြင့် တရားလို၏ လိုဘမပြည့်စုံလျှင် ပုဒ်မ ၄၂ ၏ ခြွင်းချက်အရ ပစ္စည်းလက်ရောက်ရရန် နောက်ဆက်တွဲ သက်သာခွင့်ပါ ပူးတွဲတောင်းခံ၍ တရားစွဲဆိုရမည် ဆိုခြင်းမှာ အငြင်း ပွားစရာမရှိသည့် ဥပဒေအချက် ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် မြက်ဟ ကြေညာ ပေးရန် မလိုဟု ဆိုရုံမျှဖြင့် လက်ရောက်ရခွင့်လည်း မရှိတော့ဟု မှတ်ယူရန် မဟုတ်ကြောင်း သတိချပ်ရန် လိုသည်။ ယင်းအကြောင်းအရာနှစ်ရပ်ကို ပူးတွဲ တရားစွဲဆိုခြင်းသည် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၊ နည်း ၆ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် မဆန့်ကျင်သော်လည်း မြက်ဟ ကြေညာပေးစေလို မှုတွင် ပေါ်ပေါက်သည့် တရားစွဲဆိုရန် အကြောင်းနှင့် ပစ္စည်းလက်ရောက် ပေးအပ်စေလိုမှုအတွက် ပေါ်ပေါက်သည့် တရားစွဲဆိုရန် အကြောင်း တို့ မတူခြားနားကြောင်း (Distinct Cause of Action) နှင့် ပထမ အကြောင်းက ဒုတိယ လက်ရောက်ရရန် အကြောင်းကို တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၊ နည်း ၂ ပါ ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ မပိတ်ပင်ကြောင်း လည်း သတိပြုသင့်ပေသည်။

ဤအမှုတွင် အယူခံတရားလို ဒေါ်ကျင်နုက သူတရားဝင်အိမ်ငှားအဖြစ် ရယူထားသော အိမ်ခန်းတွင် သူ၏ ခွင့်ပြုချက်အရ နေထိုင်သူ တရားပြိုင် တို့အား ဖယ်ရှားပြီး အိမ်ခန်း ပြန်လည်လက်ရောက်ရလိုကြောင်း ဒုတိယ သက်သာခွင့်ကို တောင်းခံ စွဲဆိုထားသည်။ ရုံးခွန် ၂၀ ကျပ် ထမ်းဆောင်၍ အခွင့်အမိန့်အရ အခမဲ့နေထိုင်သူ နှင့်ထုတ်လိုမှုစွဲဆိုခြင်း မဟုတ်ဘဲ အချင်းဖြစ် အိမ်ခန်း၏ ကာလတန်ဖိုးကို အခြေခံပြီး ရုံးခွန်တော် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၇(၄)(ဂ) အရ ရုံးခွန်အပြည့် ထမ်းဆောင်၍ ပစ္စည်းလက်ရောက်ရလိုမှု စွဲဆိုခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဖြင်သာသည်။ အခမဲ့နေထိုင်သူဖြစ်လျှင် အခွင့်အမိန့် ကို မရှုပ်သိမ်းဘဲ တရားစွဲဆိုခွင့်မရှိ ဆက်လက် နေထိုင်ခွင့်ပြုထားရာ ရောက် သည်ဟု တိုင်းတရားရုံးက ကောက်ယူ သုံးသပ်ထားသည်။ အယူခံတရားလို ဒေါ်ကျင်နု၏ အဆိုလွှာအပိုဒ် ၆ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထား သည်-

“အဆိုပါ အကြောင်းများကြောင့် အချင်းဖြစ်အိမ်ခန်းနေရာကို တရားလိုအား လက်ရောက် ပေးအပ်ပြီး အဆိုပါ အိမ်ခန်းနေရာမှ ၃၁-၅-၈၇ နေ့ နောက်ဆုံးထား၍ တရားပြိုင်များက အေးချမ်းစွာ ထွက်ခွာ ဖယ်ရှားစေရန် တရားလို၏ အကျိုးဆောင်မှ တစ်ဆင့် နို့တစ်စာ ပေးပို့ အကြောင်းကြားခဲ့ပါသည်။ တရားပြိုင်များက ၎င်းတို့၏ အကျိုးဆောင်မှ တစ်ဆင့် ၁၈-၅-၈၇ နေ့စွဲပါစာဖြင့် တရားလို၏ တောင်းဆိုချက်ကို မလိုက်လျောနိုင်ကြောင်း ပြန်ကြား ခဲ့ပါသည်။ x x x”

၁၉၉၂
ဒေါ်ကျင်နု
နှင့်
ဦးစိန်ဝှက်
ပါ

အထက်ပါ အဆိုလွှာအပိုင်း ၆ အရပင်လျှင် တရားလိုက ၎င်း၏ ခွင့်ပြုချက်ကို နို့တစ်စာပေး၍ ရုပ်သိမ်းပြီး ဖြစ်ကြောင်း မူလ ရုံးတရားသူကြီးက သတ်မှတ်ပေး မတူပေ။ ထို့ကြောင့် တရားလိုသည် ခွင့်ပြုချက်ကို မရုပ်သိမ်းသေးဘဲ တရားစွဲဆိုခွင့်မရှိဟု တိုင်းတရားရုံးက ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်သည့် အချက်မှာ မှားယွင်းသည်။

ထို့ပြင် ပစ္စည်းလက်ရောက်ရလိုမှုမျိုးတွင် တရားလိုဘက်မှ ထင်ရှားသက်သေပြရန် အကြောင်းနှစ်ရပ်ရှိကြောင်း ကပ္ပရာကွတ်ကီးအဒ်းဒီးယားရား နှင့် ဗိုဟာမက်အီစွတ် အမှုတွင် အောက်ပါအတိုင်း ထုံးပြုထားသည်-

“In a suit for possession the plaintiff-appellant need only to prove possession within 12 years and defendants’ occupation without right”

အထက် စီရင်ထုံးပါအချက်ကို နောက်ပိုင်း တရားရုံးအဆက်ဆက်ကလည်း လက်ခံကျင့်သုံးလျက်ရှိရာ ပစ္စည်းလက်ရောက်ရလိုကြောင်း စွဲဆိုသည့် အမှုတွင် တရားလိုသည် ပစ္စည်း၏ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း သို့တည်းမဟုတ် ၁၂ နှစ်အတွင်း လက်ရှိဖြစ်ခဲ့ကြောင်းနှင့် တရားပြိုင်သည့် အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းတွင် အခွင့်အရေးတစ်စုံတစ်ရာမရှိဘဲ နေထိုင်လျက်ရှိကြောင်း ပြဆိုလျှင် လုံလောက်ကြောင်း ထင်ရှားသည်။

ဤအမှုတွင် အယူခံတရားလို ဒေါ်ကျင်နုက သူသာလျှင် အချင်းဖြစ်ဥပစာ၏ အိမ်ငှားအဖြစ် တရားဝင် လက်ရှိဖြစ်သူဖြစ်ကြောင်းနှင့် တရားပြိုင်တို့သည် သူ၏ အခွင့်အမိန့်အရ အခမဲ့နေသူဖြစ်ကြောင်း အကြောင်းပြ၍ တရားစွဲဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။ အဆိုလွှာအပိုင်း ၆ အရ အခွင့်အမိန့်ကို ရုပ်သိမ်းပြီးဖြစ်ရာ အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူများမှန်လျှင် ခွင့်ပြုချက်ကို ရုပ်သိမ်းပြီးနောက် တရားပြိုင်တို့ အချင်းဖြစ် ဥပစာ၌ ဆက်လက် နေထိုင်ခြင်းမှာ အခွင့်အရေးတစ်စုံတစ်ရာမရှိတော့ဘဲ နေထိုင်ရာ ရောက်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ တရားလို၏ အဆိုပြုချက်သည် လက်ရောက်ရလိုမှုအတွက် ဆိုခဲ့သော ဗိုဟာမက်အီစွတ် စီရင်ထုံးပါ အချက်နှစ်ရပ်နှင့် ညီညွတ်လျက်ရှိကြောင်း မြင်သာသည်။ တရားလိုသာလျှင် တရားဝင်အိမ်ငှားဖြစ်သည်ဆိုသော အချက်ကို အယူခံ တရားပြိုင် ဦးစိန်ဝှက်တို့က မငြင်းပေ။ သို့သော် တရားလိုအဆိုပြုသကဲ့သို့ အခမဲ့နေထိုင်သူများ မဟုတ်ဘဲ တရားလိုအား ငှားရမ်းခပေး၍ တစ်ဆင့်အိမ်ငှားအဖြစ် နေထိုင်ကြောင်းသာ အဓိက ခုခံ ချေပကြသည်။ မည်သူမှန်သည် မှားသည်ဟု ဆိုခြင်းမှာ မူလရုံးက

၁၉၉၂
ဒေါ်ကျင်နု
နှင့်
ဦးစိန်ဝှက်
ပါ ၂

ထုတ်ဆင့်ထားသော သာမန် ကြောင်းခြင်းရာ ငြင်းချက် (၁)ကို နှစ်ဖက် သက်သေခံချက်များအရ ဆုံးဖြတ်မှသာ အဖြေ ပေါ်ပေါက်မည်။ အခမဲ့ နေသူမှန်လျှင် တရားလိုစွဲဆိုသောအမှု အောင်မြင်စရာရှိ၍ တစ်ဆင့်ခံ အိမ်ငှားမှန်လျှင် အဖြေတစ်မျိုးပေါ်ထွက်စရာအကြောင်း ရှိပေမည်။ လက်ရှိ အခြေအနေတွင် တရားလို၏ အဆိုလွှာပါ အချက်များအရ လက်ရောက် ရလို့မူအတွက် အမှုပုံစံမမှန်စရာအကြောင်း မရှိချေ။

ထို့ပြင် ခွင့်ပြုချက်အရ နေထိုင်သူအား အခွင့်အမိန့်အရ အခမဲ့ နေထိုင်သူ အဖြစ်ဖြင့်သာ နှင်ထုတ်လိုကြောင်း စွဲဆိုရမည်ဟု ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်မရှိပေ။ မူလ ပင်ကိုအားဖြင့်ပင်လျှင် ခွင့်ပြုချက်အရ နေထိုင်သူအား နှင်ထုတ်လိုမှု စွဲဆိုရန်အတွက် သီးခြား ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်မရှိ၍ မြန်မာနိုင်ငံတရားဥပဒေ များဆိုင်ရာ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃(၃) အရ ဆုံးဖြတ်ရခြင်း ဖြစ်သည်။ မရှေ့မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းလက်ရောက်ရလိုကြောင်း စွဲဆိုသည့် အမှုမှာ သီးခြား သက်သာခွင့်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၈ နှင့် သက်ဆိုင်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ခွင့်ပြုချက်အရ နေထိုင်သူမှန်လျှင် ထိုသူအားဖယ်ရှားပြီး ပစ္စည်းလက်ရောက် ရလို့မူစွဲဆိုရန် ဥပဒေက ပိတ်ပင်ထားခြင်း မရှိကြောင်း သတိချပ်ရန်လိုသည်။ ထို့ကြောင့် အခမဲ့ နေထိုင်သူအပေါ် လက်ရောက်ရလို့မူစွဲဆိုခွင့် မရှိဟု တိုင်းတရားရုံးက ကောက်ယူဆုံးဖြတ်လိုက်ခြင်းမှာ ဥပဒေနှင့် မညီ မှားယွင်း သည်။

အယူခံတရားပြိုင်၏ ရှေ့နေ ကိုးကားတင်ပြသော ဒေါ်စုစု^၁ အမှုနှင့် ဦးပြားပါ-၃^၂ အမှုတို့တွင်ပင်လျှင် လက်မဲ့ ဖြစ်သူတစ်ဦးအနေဖြင့် မြက်ဟ ပေးရန်နှင့် လက်ရောက်ရရန် သက်သာခွင့်တို့ကို ပူးတွဲ စွဲဆိုရန်ဖြစ်ကြောင်း အခမဲ့ အခွင့်အမိန့်အရနေသူအား နှင်ထုတ်ရန် သက်သာခွင့်သည် မြက်ဟ လိုသည့် သက်သာခွင့်၏ အကျိုးဆက် သက်သာခွင့်မဟုတ်သဖြင့် ပူးတွဲ စွဲဆို၍မရကြောင်းထုံးပြထားခြင်းဖြစ်သည်။ အခမဲ့ နေသူအပေါ် လက်ရောက် ရလို့မူ စွဲဆိုခွင့်မရှိဟု ထုံးစွဲထားခြင်း မဟုတ်ပေ။ ထို့ကြောင့် အဆိုပါ စီရင်ထုံးများသည် ဤအမှုအတွက် အဖြေမဟုတ်ချေ။

အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့် အယူခံကိုခွင့်ပြု၍ မူလတိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက် လိုက်သည်။ တရားမ ကျင့်ထုံး ဥပဒေ အမိန့် ၄၁၊ နည်း ၂၃ အရ ကျန်ငြင်းချက်များအပေါ် အမှုကို ဥပဒေနှင့် အညီ ကြားနာ ဆုံးဖြတ်ရန် တိုင်းတရားရုံးအား ညွှန်ကြားလိုက်သည်။

ဤအယူခံတွင် အယူခံတရားလိုထမ်းဆောင်သော ရုံးခွန်ကို ပြန်အမ်းရန် အတွက် ရုံးခွန်တော်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၃ အရ သက်သေခံလက်မှတ် ထုတ် ပေးစေ။

ရှေ့နေခ ကျပ် ၁၀၀ သတ်မှတ်သည်။

တရားမ ပထမ အယူခံမှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး ဦးသန်းပေ ရွှေတွင်

†၁၉၉၁

ဩဂုတ်လ

၂၁ ရက်

ခူဇူးဖောက် ပါ ၊

နှင့်

ဒေါ်ပန်*

နိုင်ငံသားဖြစ်သူ ဇနီး၏အမည်ဖြင့် ဝယ်ယူထားသည့် အိမ်နှင့် မြေ
အပေ၌ နိုင်ငံခြားသားဖြစ်သူ ခင်ပွန်းအနေဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ
ဝင် လင်မယားဖြစ်လင့်ကစား ပိုင်ဆိုင် အကျိုးခံစားခွင့် မရရှိနိုင်
ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အချင်းဖြစ်အိမ်ခန်းများအပါအဝင် အဆောက်အအုံ
နှင့် မြေကို ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များဖြစ်ကြသော ဦးဘိုးလှနှင့် ဒေါ်သိန်းခင်တို့
ပေါင်းသင်းနေထိုင်ကြစဉ် ဝယ်ယူခဲ့၍ အကြောင်းထူးမရှိလျှင် မြန်မာ့ဓလေ့
ထုံးတမ်းဥပဒေအရ ထိုအဆောက်အအုံနှင့် မြေကို ဦးဘိုးလှနှင့် ဒေါ်သိန်း
ခင်တို့နှစ်ဦး အတူပိုင်ဆိုင်ကြမည်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ထိုအဆောက်အအုံ
နှင့် မြေကို ဝယ်ယူစဉ်က ဦးဘိုးလှမှာ နိုင်ငံခြားသားမှတ်ပုံတင်ကို ကိုင်
ဆောင်ထားသူဖြစ်၍ ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်း လွှဲ
ပြောင်းခြင်း (ကန့်သတ်မှု) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ ထိုအဆောက်အအုံနှင့်
မြေကို ဦးဘိုးလှအနေဖြင့် ပိုင်ဆိုင်အကျိုးခံစားခွင့် တစ်စုံတစ်ရာမရရှိနိုင်ပေ။

အယူခံတရားလိုများ၏ ရှေ့နေ တင်ပြသကဲ့သို့ ဇနီးအမည်ဖြင့် ဝယ်ယူ
သည့် အဆောက်အအုံနှင့် မြေတွင် ခင်ပွန်းဖြစ်သူ နိုင်ငံခြားသား ဦးဘိုးလှ
က မြန်မာ့ဓလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေအရ ပိုင်ဆိုင် အကျိုးခံစားခွင့် ရှိမည်ဆိုလျှင်
၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်း လွှဲပြောင်းခြင်း (ကန့်သတ်မှု)
အက်ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်မှာ အဟောသိက် ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

- အယူခံတရားလိုများအတွက် — ဦးစိန်အောင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- အယူခံတရားပြိုင်အံ့တွက် — ဦးတင်ဝင်း၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး — ဦးကျော်ထွန်းအောင်၊ ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ တရားရုံးချုပ်

* ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ တရားမ ပထမ အယူခံမှု အမှတ် ၂၆၄။

† ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၉ တွင် ခုမှတ်သော (၂၉-၃-၉၁)ရက်စွဲ
ပါ ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံမှု။

၁၉၉၂
 ခုစူးဖောက်
 ၀၂
 ၁၆
 ဒေါ်ပန်

ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး (အင်းစိန်မြို့နယ်စု)တရားမကြီးမှု အမှတ် ၉/၉၀ တွင် တရားလို ဒေါ်မြအုန်းက တရားပြင် ခုစူးဖောက်နှင့် ဒေါ်ပန်တို့ အပေါ် တရားလိုပိုင်ဆိုင်သော မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းကို လက်ရောက်ရလိုမှု စွဲဆိုရာ စွဲဆိုသည့်အတိုင်း တိုင်းတရားရုံးက ဒီကနီချမှတ်ပေးခဲ့သည်။ တိုင်း တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကနီကို မူလရုံးတရားပြင် ခုစူးဖောက်နှင့် ဒေါ်ပန် တို့က မကျေနပ်၍ တရားရုံးချုပ်၌ ဤတရားမ ပထမအယူခံမှုကို တင်သွင်း ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များဖြစ်ကြသော ဦးဘိုးလှနှင့် ဒေါ်သိန်းခင်တို့မှ ဦးခင် သန်း၊ ဒေါ်ပု၊ ဒေါ်စု၊ ဒေါ်ပန် (ယခု အယူခံတရားလို-၂)၊ ဦးထွန်းစိန်နှင့် ဒေါ်မြအုန်း (ယခု အယူခံတရားပြင်) တို့ကို မွေးဖွားခဲ့သည်။ အယူခံ တရားလို (၁) ခုစူးဖောက်မှာ အယူခံတရားလို (၂) ဒေါ်ပန်၏ ခင်ပွန်း ဖြစ်သည်။

ဦးဘိုးလှမှာ တရုတ်လူမျိုးဖြစ်ပြီး ၎င်းကွယ်လွန်သည်အထိ နိုင်ငံခြားသား လက်မှတ်ကို ကိုင်ဆောင်ထားခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ဦးဘိုးလှနှင့် ဒေါ်သိန်းခင်တို့ ပေါင်းသင်း နေထိုင်ကြစဉ် ဒေါ်သိန်းခင်အမည်ဖြင့် အင်းစိန်မြို့၊ ရွာမ အကွက် အမှတ် (၁၀-အက်ဖ်)၊ ဦးပိုင်အမှတ် (၃၈)၊ မြေဧရိယာ (၀.၂၃၇) ဧကရှိ မြေကွက်နှင့် ယင်းမြေကွက်ပေါ်ရှိ အမှတ် (၁၃)၊ ကန်လမ်းဟု ခေါ်တွင်သည့် လေးပင်သုံးခန်းတစ်ထပ် ယှဉ်ထောင်အိမ် တစ်ဆောင်ကို ဦးသိန်းမောင်နှင့်ဦးတင်မောင်တို့ထံမှ မှတ်ပုံတင်စာချုပ်အမှတ် ၁၀၂၃/၇၁ အရ ဝယ်ယူခဲ့သည်။ ထိုသို့ဝယ်ယူခဲ့ပြီးနောက် အဆိုပါမြေနှင့် အိမ်ကို ဒေါ်သိန်းခင်က သမီးအငယ်ဆုံးဖြစ်သူ ဒေါ်မြအုန်းအား မှတ်ပုံတင် စာချုပ်အမှတ် ၈၉၄/၈၁ အရ ပေးကမ်းခဲ့သည်။ ဖော်ပြပါ အိမ်နောက် ပိုင်းအခန်း တစ်ခန်းနှင့် မီးဖိုဆောင်အခန်းတွင် ဒေါ်ပန်နှင့် ၎င်း၏ ခင်ပွန်း ခုစူးဖောက်တို့ နေထိုင်လျက်ရှိကြ၍ အဆိုပါအခန်းများကို လက်ရောက်ရလို ကြောင်းဖြင့် ဒေါ်ပန်တို့အပေါ် ဒေါ်မြအုန်းက တရားစွဲဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။

၂၂-၁-၉၂ ရက်နေ့တွင် ဤအယူခံမှုကို တရားရုံးချုပ်က ကြားနာပြီး နောက် အောက်ပါ အကြောင်းအချက်များနှင့် ပတ်သက်၍ သက်သေခံ အထောက်အထားများရယူပြီး အမှုတွဲကို တရားရုံးချုပ်သို့ပြန်လည်တင်ပို့ရန် တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၄၁ နည်းဥပဒေ ၂၇ (၁) (ခ)နှင့် နည်းဥပဒေ ၂၈ တို့ အရ တိုင်းတရားရုံးအား ညွှန်ကြား အမိန့်ချမှတ်ခဲ့သည်-

- “(က) ဦးဘိုးလှ၏ နိုင်ငံခြားသားလက်မှတ်နှင့် ပြန်အပ်သည့်နေ့စွဲ၊
- (ခ) ဦးဘိုးလှ ကွယ်လွန်သည့် နေ့ရက်၊
- (ဂ) ဦးခင်သန်းသည် ဩရသသား ဟုတ်-မဟုတ်။”

၀၉၉၂
ခူဇူးဇောဝ်
ပါ၂
နှင့်
ဒေါ်ပန်

တရားရုံးချုပ်၏ ညွှန်ကြားချက် အရ တိုင်းတရားရုံးက သက်သေခံ အထောက်အထားများ ရယူပြီး အမှုတွဲကို တရားရုံးချုပ်သို့ ပြန်လည်တင်ပို့ ခဲ့သည်။

တိုင်းတရားရုံး၏ ဆောင်ရွက်တင်ပြချက်အရ ဦးဘိုးလှ၏ နိုင်ငံခြားသား လက်မှတ်နံပါတ်မှာ အိုင်အက်စ်အင်န်-၀၀၀၁၉ ဖြစ်ကြောင်း၊ ယင်းနိုင်ငံခြား သားလက်မှတ်ကို ပြန်အပ်သည့်နေ့ရက်မှာ ၇-၈-၀၅ ရက်နေ့ ဖြစ်ကြောင်း၊ ဦးဘိုးလှ ကွယ်လွန်သည့် နေ့ရက်မှာ ၁၁-၇-၀၅ ရက်နေ့ ဖြစ်ကြောင်း၊ ဦးခင်သန်းမှာ ဦးဘိုးလှနှင့် ဒေါ်သိန်းခင်တို့၏ ဩရသသားဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။

အချင်းဖြစ် အိမ်ခန်းများအပါအဝင် အဆောက်အအုံနှင့် မြေကို ဗုဒ္ဓ ဘာသာဝင်များဖြစ်ကြသော ဦးဘိုးလှနှင့် ဒေါ်သိန်းခင်တို့ပေါင်းသင်းနေထိုင် ကြစဉ် ဝယ်ယူခဲ့၍ အကြောင်းထူး မရှိလျှင် မြန်မာလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေအရ ထိုအဆောက်အအုံနှင့် မြေကို ဦးဘိုးလှနှင့် ဒေါ်သိန်းခင်တို့ နှစ်ဦးအတူ ပိုင်ဆိုင်ကြမည် ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ထိုအဆောက်အအုံနှင့် မြေကို ဝယ်ယူ စဉ်က ဦးဘိုးလှမှာ နိုင်ငံခြားသားမှတ်ပုံတင်ကို ကိုင်ဆောင်ထားသူ ဖြစ်၍ ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မရှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း (ကန့်သတ်မှု) အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ ထိုအဆောက်အအုံနှင့် မြေကို ဦးဘိုးလှ အနေဖြင့် ပိုင်ဆိုင်အကျိုးခံစားခွင့် တစ်စုံတစ်ရာမရရှိနိုင်ပေ။

အယူခံတရားလိုများ၏ ရှေ့နေ တင်ပြသကဲ့သို့ ဇနီးအမည်ဖြင့် ဝယ်ယူ သည့် အဆောက်အအုံနှင့် မြေတွင် ခင်ပွန်းဖြစ်သူ နိုင်ငံခြားသား ဦးဘိုးလှက မြန်မာလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေအရ ပိုင်ဆိုင် အကျိုးခံစားခွင့် ရှိမည်ဆိုလျှင် ၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ မရှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း (ကန့်သတ်မှု) အက်ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်မှာ အဟောသိကံ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

ဩရသသားသည် အဓိကွယ်လွန်လျှင် အဖထံမှ အမွေတောင်းခံခွင့်မရှိ သကဲ့သို့ ဩရသသမီးသည် အဖ ကွယ်လွန်လျှင် အမိထံမှ အမွေတောင်းခံခွင့် မရှိချေ။ ဤအချက်ကို ထောက်ချင့်ခြင်းဖြင့် ဩရသသားသမီး၏ ရပိုင်ခွင့်မှာ သားဖြစ်လျှင် အဖ ကွယ်လွန်သည့်အခါမှသာ သမီးဖြစ်လျှင် အဓိကွယ်လွန် သည့် အခါမှသာ စတင် ပေါ်ပေါက်ကြောင်း၊ မိဘနှစ်ပါး အသက်ထင်ရှား ရှိစဉ် ဩရသသားသမီး၏ အခွင့်အရေးကို ခံစားခွင့်မရှိကြောင်း သိသာနိုင် သည်။ မိဘများဖြစ်ကြသော ဦးဘိုးလှနှင့် ဒေါ်သိန်းခင်တို့ အသက် ထင်ရှားရှိနေပြီး အဆောက်အအုံနှင့် မြေတွင် ဦးဘိုးလှအနေဖြင့် ပိုင်ဆိုင်ခွင့်၊ အကျိုးခံစားခွင့် တစ်စုံတစ်ရာ မရှိသော အခြေအနေ၌ ဒေါ်သိန်းခင်က ထိုအဆောက်အအုံနှင့် မြေကို ဒေါ်မြအုန်းအား ပေးကမ်းပြီးဖြစ်၍ ဦးဘိုးလှ ကွယ်လွန်သည့်အခါ ထိုအဆောက်အအုံနှင့် မြေတွင် ဩရသသား ဦးခင်

၁၉၉၂
 ခုနှစ်လောက်
 ၀၂
 နှင့်
 ဒေါ်ပန်

သန်း အနေဖြင့် တစ်စုံတစ်ရာ အကျိုးခံစားခွင့် မရရှိနိုင်ပေ။ မိခင်ဖြစ်သူ ဒေါ်သိန်းခင်မှာ အသက်ထင်ရှားရှိနေ၍ ထိုအဆောက်အအုံနှင့် မြေကို ဒေါ်မြအုန်းသို့ ပေးကမ်းခြင်းမှာ တရားမဝင်အတည်မဖြစ်ဟု သားသမီးများ အနေဖြင့် အရေးဆိုပိုင်ခွင့် မရှိပေ။ ဦးတင်ဝင်းပီ-၂ နှင့် ဦးတင်ညွန့် ပီ-၃ အမှု၊ ဒေါ်လှဝီပီ-၂ နှင့် ဦးတင်အုန်းပီ-၂ အမှုတို့ကို ချည်ညွှန်းသည်။

ဒေါ်သိန်းခင် တစ်ဦးတည်း ပိုင်ဆိုင်သော အဆောက်အအုံနှင့် မြေကို ဒေါ်သိန်းခင်က ဒေါ်မြအုန်းသို့ မှတ်ပုံတင်စာချုပ်စာတမ်းဖြင့် ပေးကမ်းခဲ့ခြင်းမှာ တရားဝင်အတည်ဖြစ်လျက် ရှိနေပြီး ထိုပေးကမ်းခြင်း စာချုပ်အရ ဖော်ပြပါ အဆောက်အအုံနှင့် မြေကို ဒေါ်မြအုန်းက တရားဝင်ပိုင်ဆိုင်နေသောကြောင့် ဒေါ်မြအုန်း စွဲဆိုသည့်အတိုင်း တိုင်းတရားရုံးက ဒီကရီချမှတ်ပေးခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့် တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အတည်ပြု၍ ဤအယူခံမှုကို စရိတ်နှင့် တကွ ပလပ်လိုက်သည်။

(၁) ၁၉၀၃ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ-၁၉၁။
 (၂) ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ-၁၀၄။

တရားမအထူးအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးချုပ် ဦးအောင်တိုး
တရားသူကြီးများဖြစ်ကြသော ဦးကျော်တင့်၊ ဦးမျိုးထွန်းလင်း၊
ဦးကျော်ဝင်း၊ ဦးအောင်မြင်နှင့် ဦးသန်းဖေတို့ ရှေ့တွင်

၁၉၉၂
စွန့်ထုတ်
၃၀ ရက်

ဒေါ်ခင်စောဝေ

နှင့်

ဒေါ်အေးအေးသောင်း ပါ (၃)*

ပဋိညာဉ်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ပေးစေလိုမှုစွဲဆိုရာ၌ အရောင်းအဝယ်
ပဋိညာဉ်တွင် ပါဝင်ခြင်းမရှိသော ခင်ပွန်းအား အမှုသည်အဖြစ်
ထည့်သွင်းစွဲဆိုရန် လိုအပ်ခြင်း ရှိ-မရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ဒေါ်ခင်စောဝေနှင့် ဒေါ်အေးအေးသောင်းတို့ ချုပ်ဆို
ကြသည့် ငွေချေးကတိစာချုပ်၌ ဦးအောင်မြင့်မှာ ငွေချေးသူအဖြစ်ဖြင့်
သော်လည်းကောင်း၊ အသိသက်သေအဖြစ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း ပါဝင်
ခြင်းမရှိကြောင်း၊ ဒေါ်ခင်စောဝေနှင့် ဦးအောင်မြင့်တို့အကြား မည်သည့် ပဋိ
ညာဉ်မှ မရှိကြောင်း ထင်ရှား ပေါ်ပေါက်သည်။ အနိုင်ဒီကရီရှင်လျှင်ဇာနည်
အတည်ပြုနိုင်ရန်အတွက် လင်ဖြစ်သူ ဦးအောင်မြင့်ကိုပါ တရားပြိုင်ထား၍
စွဲဆိုရသည်ဟူသော စီစဉ်ဆောင်ရွက်မှုမှာ နည်းလမ်းမမှန်ပေ။ တရားမကြီးမှု
စတင်စွဲဆိုနေသည့် အဆင့်တွင် အနိုင်ဒီကရီရပြီး ဒီကရီအတည်ပြုရန် အဆင့်
ကို ကြိုတင် တွေးတောလျက် အချင်းဖြစ်ကိစ္စနှင့် လုံးဝ ပတ်သက် အကျိုးဝင်
ခြင်း မရှိသော ဦးအောင်မြင့်အား တရားပြိုင်အဖြစ် ထည့်သွင်း စွဲဆိုရန် စီစဉ်
ဆောင်ရွက်နေခြင်းကို လက်မခံနိုင်ပေ။ တရားမကြီးမှု စွဲဆိုနေသည့်အဆင့်၌
တရားမကြီးမှုနှင့် သက်ဆိုင် အကျိုးဝင်သည့် သူကိုသာ ထည့်သွင်းစွဲဆိုရမည်
ဖြစ်သည်။ တရားမကြီးမှုနှင့် မည်ကဲ့သို့မျှ သက်ဆိုင် အကျိုးဝင်ခြင်း မရှိသူ
အား ထည့်သွင်း စွဲဆိုခွင့်တောင်းခံခြင်းကို ခွင့်မပြုနိုင်ပေ။

- အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးအုံးမောင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- အယူခံတရားပြိုင်များအတွက် - ဦးမင်းစိန်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးဘတင့်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ တရားရုံးချုပ်

* ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ တရားမ အထူးအယူခံမှု အမှတ် ၁၀။
† ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၄၀၁ တွင် ချမှတ်သော (၈-၁၁-၉၀)
ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အထူးအယူခံမှု။

၁၉၉၂
ဒေါ်ခင်စောဝေ
နှင့်
ဒေါ်အေးအေး
သောင်း ပါး ၃

ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၊ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမကြီးမှု၊ အမှတ် ၆၀ (မရမ်းကုန်း) တွင် တရားလို ဒေါ်ခင်စောဝေက တရားပြိုင် ဒေါ်အေးအေးသောင်း၊ ဦးအောင်မြင့်၊ ဒေါ်လှရင်တို့ ၃ ဦးအပေါ်၌ သီးခြား သက်သာခွင့် ဥပဒေပုဒ်မ ၂၇ အရ ပဋိညာဉ်အတိုင်း သီးခြား ဆောင်ရွက်ပေးစေလိုမှု သို့မဟုတ် ငွေခြောက်သိန်းကျပ်ရလိုမှုစွဲဆိုသည်။ တရားပြိုင် ဒေါ်အေးအေးသောင်းနှင့် ဦးအောင်မြင့်တို့မှာ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာလင်မယားဖြစ်သည်။ အမှုအတွင်း ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံးသည် ဦးအောင်မြင့်နှင့် ဒေါ်လှရင်တို့အား တရားပြိုင်များအဖြစ်မှ ဖယ်ထုတ်သင့် မသင့်ဟူသော ပဏာမကောက်ချက်တစ်ရပ်ထုတ်နုတ်ပြီး ထိုမဏာမကောက်ချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ၁၅-၆-၉၀ နေ့စွဲပါ အမိန့်အရ ဦးအောင်မြင့်နှင့် ဒေါ်လှရင်တို့အား တရားပြိုင်များအဖြစ်မှ ဖယ်ထုတ်ကြောင်း အမိန့်ချမှတ်သည်။ ထိုအမိန့်ကို တရားလို ဒေါ်ခင်စောဝေက မကျေနပ်၍ တရားရုံးချုပ်သို့ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၄၀၁ အရ ဝင်ရောက်သောအခါ တရားရုံးချုပ်က ၈-၁၁-၉၀ နေ့စွဲပါ အမိန့်အရ တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကို ဆက်လက်အတည်ပြုပြီး ပြင်ဆင်မှုအား ပလပ်သည်။ ယင်းကဲ့သို့ ပလပ်သည့် တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်အပေါ်၌ တရားစီရင်ရေးဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ တရားလို ဒေါ်ခင်စောဝေက အထူး အယူခံဝင်ခွင့် လျှောက်ထားရာ အောက်ပါ ပြဿနာအား ကြားနာ အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်ရန် အတွက် အထူး အယူခံဝင်ခွင့် ပြုခဲ့သည်-

အဆုံးအဖြတ်ပေးရမည့် ပြဿနာ

“ပဋိညာဉ်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ပေးရန် စွဲဆိုမှုတွင် အရောင်းပဋိညာဉ်ပြုလုပ်ရာ၌ ပါဝင်ခြင်းမရှိသော ခင်ပွန်းသည်အား အမှုသည်အဖြစ် ထည့်သွင်းရန် လိုအပ်ခြင်း ရှိမရှိ”

မူလရုံးတရားလို၏ အဆိုလွှာတွင် တရားပြိုင် ဒေါ်အေးအေးသောင်းနှင့် ဦးအောင်မြင့်တို့မှာ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ ဖြစ်ကြောင်း၊ ဒေါ်အေးအေးသောင်းသည် တရားလိုထံမှ ၅-၁၀-၈၀ နေ့စွဲပါ ငွေချေး ကတိစာချုပ်အရ ငွေခြောက်သိန်းကျပ်တိတိကို လက်လှည့်သုံးချေးငွေအဖြစ် ချေးယူခဲ့ကြောင်း၊ ယင်းကဲ့သို့ ငွေချေးယူခြင်းသည် ဒေါ်အေးအေးသောင်းနှင့် ဦးအောင်မြင့်တို့ မိသားစုအကျိုးအတွက် အသုံးပြုရန် ချေးယူခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

ဦးအောင်မြင့်အား တရားပြိုင်တစ်ဦးအနေဖြင့် ထည့်သွင်း စွဲဆိုသင့်မသင့် ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒေါ်ခင်စောဝေနှင့် ဒေါ်အေးအေးသောင်းတို့ ချုပ်ဆိုကြသည့် ငွေချေးကတိစာချုပ်၌ ဦးအောင်မြင့်မှာ ငွေချေးသူအဖြစ်ဖြင့် သော်လည်းကောင်း၊ အသိသက်သေအဖြစ်ဖြင့်

၁၉၉၂
ဒေါ်ခင်စောဝေ
နှင့်
ဒေါ်အေးအေး
သောင်း မ၊ န

သော်လည်းကောင်း ပါဝင်ခြင်း မရှိကြောင်း၊ ဒေါ်ခင်စောဝေနှင့် ဦးအောင်
မြင့်တို့အကြား မည်သည့် ပဋိညာဉ်မျှမရှိကြောင်း သုံးသပ်လျက် ဦးအောင်
မြင့်အား တရားပြိုင်အဖြစ်မှ ဖယ်ထုတ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်သည်။ တရားရုံး
ချုပ်၏ ပြင်ဆင်မှု၌လည်း တိုင်းတရားရုံး၏ သုံးသပ်ချက်ကို ဆက်လက်
အတည်ပြုပြီး ပြင်ဆင်မှုအား ပလက်သည်။

အထူး အယူခံဝင်ခွင့်ပြုသည့် တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်တွင် မြန်မာ
ဓလေ့ ထုံးတမ်းဥပဒေအရ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာဝင် အကြင်လင်မယားတို့သည်
သီးခြား ပစ္စည်းမရှိ၊ မစ္စည်းအားလုံးတွင် အကျိုးသက်ဆိုင်ခွင့်ရှိသည့်အပြင်
တစ်ဦးက တစ်ဦး၏ ကိုယ်စားလှယ်မဟုတ်ကြောင်း ဒေါ်ဆာရီနှင့်
မသန်းရင်^(၁) အမှု၌ ထုံးစွဲထားကြောင်း၊ ထို့အပြင် လင်မယားနှစ်ဦးလုံး
အမှုသည်အဖြစ် မပါဝင်လျှင် အမှုသည်အဖြစ် မပါဝင်သော ခင်ပွန်းသည်
အပေါ် ဒီကရီကို အတည်ပြုခွင့် ရှိမည်မဟုတ်ကြောင်း၊ အင်အေဒီအာ
ချစ်တီးယားမင်းနှင့် မောင်သံခိုင်^(၂) အမှု၌ ထုံးစွဲထားကြောင်း၊ သို့အတွက်
ပဋိညာဉ်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ပေးရန် စွဲဆိုမှုတွင် အရောင်းပဋိညာဉ်ပြရာ၌
ပါဝင်ခြင်း မရှိသော ခင်ပွန်းသည်အား အမှုသည်အဖြစ် ထည့်သွင်းရန်
လိုအပ်ခြင်း ရှိမရှိဆိုသော ပြဿနာကို စုံညီခုံရုံးဖြင့် ကြားနာ ဆုံးဖြတ်ရန်
လိုအပ်ကြောင်း သုံးသပ် ဆုံးဖြတ်သည်။

ဒေါ်အေးအေးသောင်းနှင့် ဦးအောင်မြင့်တို့သည် မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာ
လင်မယားဖြစ်သဖြင့် ဦးအောင်မြင့်အား ပူးတွဲတရားပြိုင်အဖြစ် ထည့်သွင်း
စွဲဆိုရကြောင်း၊ အကယ်၍ အနိုင်ဒီကရီရရှိခဲ့လျှင် လင်မယားနှစ်ဦးပိုင်
ပစ္စည်းအပေါ်၌ ဇာရီအတည်ပြုနိုင်ရန်အတွက် ဦးအောင်မြင့်အား ထည့်
သွင်း စွဲဆိုခြင်းဖြစ်ကြောင်း အယူခံတရားလို ဒေါ်ခင်စောဝေဘက်က တင်ပြ
လျှောက်ထားသည်။

ဒေါ်ခင်စောဝေနှင့် ဒေါ်အေးအေးသောင်းတို့ ချုပ်ဆိုကြသည့် ငွေချေး
ကတိစာချုပ်၌ ဦးအောင်မြင့်မှာ ငွေချေးသူအဖြစ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊
အသိသက်သေအဖြစ်ဖြင့် သော်လည်းကောင်း ပါဝင်ခြင်း မရှိကြောင်း၊
ဒေါ်ခင်စောဝေနှင့် ဦးအောင်မြင့်တို့အကြား မည်သည့် ပဋိညာဉ်မျှမရှိ
ကြောင်း ထင်ရှားပေါ်ပေါက်သည်။ အနိုင်ဒီကရီရရှိခဲ့လျှင် ဇာရီအတည်ပြု
နိုင်ရန်အတွက် လင်ဖြစ်သူ ဦးအောင်မြင့်ကိုပါ တရားပြိုင်ထား၍ စွဲဆိုရသည်
ဟူသော စီစဉ် ဆောင်ရွက်မှုမှာ နည်းလမ်းမမှန်ပေ။ တရားမကြီးမှု စတင်
စွဲဆိုနေသည့် အဆင့်တွင် အနိုင်ဒီကရီရပြီး ဒီကရီအတည်ပြုရန် အဆင့်ကို
ကြိုတင် တွေးတောလျက် အချင်းဖြစ်ကိစ္စနှင့် လုံးဝပတ်သက် အကျုံးဝင်ခြင်း

(၁) ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ စာ ၄၄ (တရားထွက်တော်)
(၂) အတွဲ ၉၊ ရန်ကုန် ၅၂၄။

မရှိသော ဦးအောင်မြင့်အား တရားပြိုင်အဖြစ် ထည့်သွင်း စွဲဆိုရန် စီစဉ် ဆောင်ရွက်နေခြင်းကို လက်မခံနိုင်ပေ။ တရားမကြီးမှုစွဲဆိုနေသည့် အဆင့်၌ တရားမကြီးမှုနှင့် သက်ဆိုင် အကျုံးဝင်သည့် သူကိုသာ ထည့်သွင်းစွဲဆိုရမည် ဖြစ်သည်။ တရားမကြီးမှုနှင့် မည်ကဲ့သို့မျှ သက်ဆိုင် အကျုံးဝင်ခြင်းမရှိသူအား ထည့်သွင်း စွဲဆိုခွင့်တောင်းခံခြင်းကို ခွင့်မပြုနိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် ဦးအောင်မြင့် အား တရားပြိုင်အဖြစ် ထည့်သွင်း စွဲဆိုရန် မလိုဟု သုံးသပ်လျက် ၎င်းအား တရားပြိုင်အဖြစ်မှ ဖယ်ထုတ်ခဲ့သည့် တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်နှင့် ထိုအမိန့်ကို အတည်ပြုသည့် တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်တို့ကို ဆက်လက်အတည်ပြုပြီး ယခု အထူး အယူခံအား စရိတ်နှင့် တကွ ပလပ်လိုက်သည်။

၁၉၉၂
ဒေါ်ခင်စောဝေ
နှင့်
ဒေါ်အေးအေး
သောင်း ပါ ၃

ဤရုံးရှေ့နေခ ကျပ် ၃၀၀ သတ်မှတ်သည်။

တရားမအထူးအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးချုပ် ဦးအောင်တိုး
တရားသူကြီးများဖြစ်ကြသော ဦးကျော်တင့်၊ ဦးမျိုးထွန်းလင်း၊
ဦးကျော်ဝင်း၊ ဦးအောင်မြင်နှင့် ဦးသန်းပေ တို့ရှေ့တွင်

†၁၉၉၂
စီစဉ်ကာလ
၃၁ ရက်

ဒေါ်ခင်မျိုးမြင့် ပါ-၂

နှင့်

ဦးစံသိန်း ပါ-၂ *

အချင်းဖြစ်မြေကွက်တွင် အုတ်တံတိုင်းကာရံပြီးကြောင်း သိရှိပါလျက်
ဝင်းထရံ ကာရံခြင်း မပြုရန်နှင့် သွားလာခွင့်ကို မပိတ်ပင်ရန်
ထာဝရ တားဝရမ်း လျှောက်ထားမှုတွင် ဒီကရီ ချမှတ်ပေး
သင့်မ-သင့်

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဤအမှုတွင် အငြင်းမပွားနိုင်သည့် အချက်မှာ မူလရုံး
တရားပြင် ဒေါ်ခင်မျိုးမြင့်တို့သည် မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ၏ ခွင့်ပြုချက်အရ
အချင်းဖြစ် အုတ်တံတိုင်းကို ကာရံခဲ့ကြောင်း၊ ထိုသို့ ကာရံပြီးမှ ဦးစံသိန်း
တို့က တရားစွဲဆိုကြောင်း အထူး အယူခံဝင်နေသည့် အဆင့်ကျမှ ဦးစံသိန်း
တို့က ၎င်းတို့၏ မူလ အမှုစွဲဆိုစဉ်က တင်သွင်းခဲ့သည့် အဆိုလွှာ၌ အားနည်း
ခဲ့သော အချက်ကို ပြန်လည် ဖြည့်စွက်ရန်အတွက် အဆိုလွှာ ပြင်ဆင်ခွင့်
တောင်းခံခဲ့သော်လည်း ခွင့်ပြုချက်မရခဲ့ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ အုတ်နံရံ
ကာပြီးမှ ကာရံခြင်းမပြုရန် တားမြစ်ပေးပါဟု ဦးစံသိန်းတို့ စွဲဆိုခြင်းမှာ
ဥပဒေအရ စဉ်းစားနိုင်သည့် စွဲဆိုချက်မဟုတ်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်
ကာရံပြီးသော အုတ်နံရံအား မကာရံစေရန် တားမြစ်ပေးပါဟု တောင်းဆို
ခြင်းမှာ အဓိပ္ပာယ်မရှိသောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ ဆောင်ရွက်ပြီးသော
ကိစ္စတစ်ရပ်ကို နောက်ကြောင်းပြန်အနေဖြင့် တားမြစ်ရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။
အုတ်တံတိုင်းကာရံခြင်းမှာလည်း မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ၏ ခွင့်ပြုချက်အရ
တရားဝင်ကာရံခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ ထို့ကြောင့် အချင်းဖြစ်
မြေကွက်တွင် အုတ်တံတိုင်းကာရံပြီးကြောင်းသိရှိပါလျက် ဝင်းထရံကာရံခြင်း
မပြုရန်နှင့် သွားလာခွင့်ကို မပိတ်ပင်ရန် ထာဝရ တားဝရမ်းလျှောက်ထားမှု
တွင် ဒီကရီချမှတ်ပေးရန် မလိုပေ။

* ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ တရားမ အထူးအယူခံမှု အမှတ်-၁၄။

† ၁၉၉၀ ခြည့်နှစ်၊ တရားမ ပထမအယူခံမှု အမှတ်-၁၈၃ တွင် ချမှတ်သော
(၁၁-၄-၉၁) ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ် (မန္တလေးရုံးထိုင်)၏ စီရင်ချက်နှင့်
ဒီကရီကို အထူးအယူခံမှု။

- အယူခံတရားလိုများအတွက် — ဦးလှဘူး၊ တရားရုံးချုပ် ရှေ့နေ
- အယူခံတရားပြိုင်များအတွက် — ဦးအောင်ဌေး၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး — ဦးဘတင့်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ တရားရုံးချုပ်

၁၉၉၂
ဒေါ်ခင်မျိုးမြင့်
ပါ ၊
နှင့်
ဦးစံသိန်း
ပါ ၊

မန္တလေးတိုင်းတရားရုံး၊ ၁၉၈၇ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၂၄ (အနောက်တောင်)တွင် တရားလို ဦးစံသိန်းနှင့် ဇနီး ဒေါ်သန်းတို့က တရားပြိုင် ဒေါ်ခင်မျိုးမြင့်နှင့် ဒေါ်ခင်လေးမြင့်တို့အပေါ်၌ တရားပြိုင်တို့အား အချင်းဖြစ်မြေတွင် ဝင်းထရံကာရံခြင်း မပြုရန်နှင့် တရားလိုတို့၏ လမ်းသွား လာဝင်ထွက်ခွင့်ကို ပိတ်ပင်ခြင်းမပြုရန် ထာဝရစဉ် တားဝရမ်းထုတ်ပေးစေ လိုမှု စွဲဆိုရာ ပလုပ်ခြင်း ခံရသည်။ ဦးစံသိန်းတို့က တရားရုံးချုပ် (မန္တလေး ရုံးထိုင်)သို့ တရားမ ပထမအယူခံမှု အမှတ် ၁၈၃/၉၀ အရ ဝင်ရောက် သောအခါ အယူခံကို ခွင့်ပြုပြီး တိုင်းတရားရုံး၏ ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်၍ ဦးစံ သိန်းတို့ ရရှိခဲ့ပြီးသော ဝင်ထွက်သွားလာခွင့်ကို ဝင်းထရံကာရံ၍ ပိတ်ပင် ခြင်း မပြုရန်အတွက် အမြဲတန်း တားဝရမ်းထုတ်ပေးရန် ဒီကရီချမှတ်သည်။ ထိုဒီကရီကို ဒေါ်ခင်မျိုးမြင့်နှင့် ဒေါ်ခင်လေးမြင့်တို့က တရားစီရင်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ အထူး အယူခံဝင်ခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားသောအခါ အောက်ဖော်ပြပါ ပြဿနာအား စုံညီခုံဖြင့် ကြားနာ ဆုံးဖြတ်နိုင်ရန်အတွက် အထူး အယူခံဝင်ခွင့် ပြုခဲ့သည်။

စုံညီခုံဖြင့် ကြားနာဆုံးဖြတ်ရန် ပြဿနာ

“အချင်းဖြစ်မြေတွင် အုတ်တံတိုင်းကာရံပြီးကြောင်းသိရှိပါလျက် ဝင်းထရံကာရံခြင်း မပြုရန်နှင့် သွားလာခွင့်ကို မပိတ်ပင်ရန် ထာဝရ တားဝရမ်း လျှောက်ထားမှုတွင် ဒီကရီချမှတ်ပေးရန် လိုမလို”

ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

အချင်းဖြစ်မြေမှာ မန္တလေး အနောက်ဘောင်ရှိနယ် ပြည်ကြီးပျော်ဘွယ် ရပ် အကွက်အမှတ် ၂၅၁ ဦးပိုင် အမှတ် ၉ ၌ တည်ရှိသည်။ ဦးပိုင် ၉ မှ မြေ တစ်စိတ်တစ်ဒေသကို ခွဲ၍ ဒေါ်သန်းနှင့် ပထမအိမ်ထောင် ဦးချစ်ရွှေတို့က ဒေါ်ခင်မျိုးမြင့်တို့၏ ဖခင် ဦးခင်မောင်တုတ်ထံမှ ဝယ်ယူ အသုံးပြုခဲ့ကြောင်း၊ ဝယ်ယူသည့် မြေအစိတ်အပိုင်းကို ဦးပိုင် အမှတ် ၉/ခ ဟု သတ်မှတ်ခဲ့ ကြောင်း ဝယ်ယူစဉ်က ယခု အချင်းဖြစ်နေသော ၉ ပေ အကျယ်အဝန်းရှိ လမ်းကို ဒေါ်သန်းတို့က အသုံးပြုရန် ရောင်းသူနှင့် ဝယ်ယူ သဘောတူခဲ့ ကြောင်း၊ သဘောတူခဲ့သည့် အတိုင်း ဒေါ်သန်းတို့က အဆိုပါ ၉ ပေ အကျယ်အဝန်းရှိလမ်းကို အသုံးပြုလာခဲ့သည်မှာ ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ ဦးခင်မောင် တုတ် ကွယ်လွန်သည့် အချိန်ထိဖြစ်ကြောင်း၊ ဦးခင်မောင်တုတ် ကွယ်လွန်ပြီး

၁၉၉၂
ဒေါ်ခင်မျိုးမြင့်
၀၂၂
နှစ်
ဦးစံသိန်း
၀၂၂

နောက် ကုန်ရစ်သည့် သား သမီးများဖြစ်သော ဒေါ်ခင်မျိုးမြင့်တို့က အုတ် တံတိုင်းကာရံသဖြင့် လမ်းပိတ်သွားကြောင်း အဆိုပြု စွဲဆိုသည်။

မူလရုံး တရားပြိုင် ဒေါ်ခင်မျိုးမြင့်တို့က ချေပရာ၌ တရားလို ဦးစံသိန်း၊ ဒေါ်သန်းတို့သည် ၎င်းတို့၏ အဆောက်အအုံကို မန္တလေး-မိုးကုတ် ကား ဂိတ်အဖြစ် အငှားချထားသောကြောင့် လုံခြုံမှုမရှိသဖြင့် အုတ်တံတိုင်းကာရံ ရကြောင်း၊ အုတ်တံတိုင်းကာရံသည့် မြေနေရာကို ဦးစံသိန်းတို့အား ဝယ် ယူရန် စကားကမ်းလှမ်းသောအခါ အထူး လျော့ဈေးဖြင့် ဝယ်ယူမည် ပြောသဖြင့် အရောင်းအဝယ်မဖြစ်ခဲ့ကြောင်း၊ မြို့နယ် ပြည်သူ့ကောင်စီ၏ ခွင့်ပြုချက်အရ အုတ်တံတိုင်းကာရံခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ချေပသည်။

မူလတိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်တွင် တရားလိုများအနေဖြင့် အချင်းဖြစ် လမ်းမြေကို ပိုင်ဆိုင်မှုမရှိခြင်း၊ တရားပြိုင်တို့၏ ဖခင်က လူမှုရေးအရ သွား လာခွင့်ပေးခဲ့သည့်ကိစ္စ ဖြစ်ခြင်း၊ တရားလိုအနေဖြင့် ယခုအချိန်၌ အခြား ဝင်ပေါက် ထွက်ပေါက်လမ်း ရရှိနေပြီ ဖြစ်သဖြင့် နစ်နာ ဆုံးရှုံးမှုမဖြစ်နိုင် ခြင်း၊ တရားပြိုင်များအနေဖြင့် သက်ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်း၏ ခွင့်ပြု ချက် အရ အုတ်တံတိုင်းကာရံကြောင်း ပေါ်ပေါက်ခြင်း၊ ထို့ကြောင့် ထာဝရ တားဝရမ်းထုတ်ပေးရန် မလိုအပ်ဟု သုံးသပ်လျက် တရားလို၏ အမှုကို ပယ်သည်။

တရားရုံးချုပ် ပထမအယူခံမှု၏ စီရင်ချက်တွင် ဦးစံသိန်းတို့သည် အချင်း ဖြစ်လမ်းကို နှစ်ပေါင်း ၂၀ ကျော် သုံးစွဲလာခဲ့သည်ဟု ပေါ်ပေါက်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် မူလရုံး တရားပြိုင်များက အုတ်တံတိုင်းကာရံခြင်းမှာ သွားလာ ခြင်းကို ပိတ်ပင်ရာရောက်သဖြင့် ဥပဒေနှင့် မညီညွတ်ကြောင်း သုံးသပ်လျက် အဆိုပါလမ်းကို ပိတ်ပင်ခြင်း မပြုရန်အတွက် အမြဲတမ်း တားဝရမ်း ထုတ် ပေးစေရန် အမိန့် ချမှတ်သည်။

မည်သည့် အတွက်ကြောင့် အထူး အယူခံဝင်ခွင့်ပြုကြောင်း တရားရုံး ချုပ်က အောက်ပါအတိုင်း သုံးသပ်သည်-

“ဤအဆင့်တွင် စဉ်းစားရန် အချက်နှစ်ရပ်ရှိသည်-ပထမအချက် မှာ လျှောက်ထားခံရသူ ဦးစံသိန်းတို့ တင်သွင်းသော ပြင်ဆင်ဆိုလွှာ ကို ခွင့်ပြုသင့် မသင့်ဆိုသော အချက်နှင့် အချင်းဖြစ်မြေ ၉ ပေတွင် အုတ်တံတိုင်းကာရံပြီးကြောင်း သိရှိပါလျက် အဆိုပါမြေ၌ ဝင်းထရံ ကာရံခြင်း မပြုရန်နှင့် သွားလာခွင့်ကို ပိတ်ပင်ခြင်း မပြုစေရန်အတွက် ထာဝရ တားဝရမ်းလျှောက်ထားမှုတွင် စွဲဆိုသည့်အတိုင်း ချမှတ် ပေးသည့် ဒီကရီမှာ အချည်းနှီး ဖြစ် မဖြစ်ဆိုသော အချက်ဖြစ်သည်။

× × ×

ဤအမှုတွင် မူလ စွဲဆိုခဲ့သော အဆိုလွှာ၌ အချင်းဖြစ် မြေတွင် ဝင်းထရံ ကာရံခြင်းကို မပြုရန်အတွက် ထာဝရ တားမြစ်မိန့်ထုတ်ပေး

ရန် တောင်းဆိုခဲ့ခြင်းမှ ပြင်ဆင်ဆိုလွှာတွင် ကာရံပြီးသော အုတ်
တံတိုင်းကို ပြိုဖျက် ဖယ်ရှားပေးသည့် ဝရမ်းကိုပါ ထည့်သွင်း
တောင်းဆိုခဲ့ခြင်းမှာ ရှေ့နောက်မညီသော အကြောင်းခြင်းရာသစ်ကို
ထည့်သွင်းလာခြင်း ဖြစ်သည်မှာ ထင်ရှားသည်။

× × ×

၁၉၉၂
ဒေါ်ခင်မျိုးမြင့်
ပါ ၂
နှင့်
ဦးစံသိန်း
ပါ ၂

တစ်ဖက် အမှုသည်တို့က အထူး အယူခံဝင်ခွင့်လျှောက်ထားသည့်
အချိန်ကျရောက်မှ မူလ အဆိုလွှာကို လုံးလုံးလျားလျား ပြောင်းလဲ
သွားစေသည့် ပြင်ဆင်ဆိုလွှာတင်ခွင့် တောင်းခံခြင်းဖြစ်သဖြင့်
ဦးစံသိန်းတို့၏ အဆိုလွှာပြင်ဆင်ခွင့် လျှောက်လွှာကို ပယ်ပယ်သည်။”

ဟူ၍ သုံးသပ်ထားသည်။

ဤအမှုတွင် အငြင်းမပွားနိုင်သည့် အချက်မှာ မူလရုံး တရားပြင် ဒေါ်ခင်
မျိုးမြင့်တို့သည် မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ၏ ခွင့်ပြုချက်အရ အချင်းဖြစ် အုတ်
တံတိုင်းကို ကာရံခဲ့ကြောင်း၊ ထိုသို့ ကာရံပြီးမှ ဦးစံသိန်းတို့က တရားစွဲဆို
ကြောင်း အထူး အယူခံဝင်နေသည့် အဆင့်ကျမှ ဦးစံသိန်းတို့က ၎င်းတို့၏
မူလ အမှုစွဲဆိုစဉ်က တင်သွင်းခဲ့သည့် အဆိုလွှာ၌ အားနည်းခဲ့သော အချက်
ကို ပြန်လည် ဖြည့်စွက်ရန်အတွက် အဆိုလွှာပြင်ဆင်ခွင့် တောင်းခံခဲ့သော်
လည်း ခွင့်ပြုချက်မရခဲ့ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ အုတ်နံရံကာပြီးမှ ကာရံ
ခြင်း မပြုရန် တားမြစ်ပေးပါဟု ဦးစံသိန်းတို့ စွဲဆိုခြင်းမှာ ဥပဒေအရ စဉ်စား
နိုင်သည့် စွဲဆိုချက် မဟုတ်ပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ကာရံပြီးသော
အုတ်နံရံအား မကာရံစေရန် တားမြတ်ပေးပါဟု တောင်းဆိုခြင်းမှာ
အဓိပ္ပာယ်ရှိသော တောင်းဆိုချက်ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ ဆောင်
ရွက်ပြီးသော ကိစ္စတစ်ရပ်ကို နောက်ကြောင်းပြန်အနေဖြင့် တားမြစ်ရန်မဖြစ်
နိုင်ပေ။ အုတ်တံတိုင်းကာရံခြင်းမှာလည်း မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ၏ ခွင့်ပြု
ချက်အရ တရားဝင်ကာရံခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ ထို့ကြောင့်
အချင်းဖြစ် မြေကွက်တွင် အုတ်တံတိုင်းကာရံပြီးကြောင်း သိရှိပါလျက်
ဝင်းထရံကာရံခြင်းမပြုရန်နှင့် သွားလာခွင့်ကို မပိတ်ပင်ရန် တာဝန်တားဝရမ်း
လျှောက်ထားမှုတွင် ဒီကရီချမှတ်ပေးရန် မလိုဟု ယခုကြားနာသည့် ပြဿနာ
အား ဖြေဆိုလိုက်သည်။ ယခု အထူးအယူခံမှုအား စိတ်နှင့် တကွ ခွင့်ပြု
လိုက်သည်။ ၎င်းနောက် တရားရုံးချုပ် (မန္တလေးရုံးထိုင်) ၏ ပထမအယူခံမှု
အမှတ် ၁၈၃/၉၀ တွင် ချမှတ်သော အမိန့်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်၍
မန္တလေးတိုင်းတရားရုံး တရားမကြီးမှု အမှတ် ၂၄/၈၇ (အနောက်တောင်)
တွင် တရားလို ဦးစံသိန်း-ဒေါ်သန်းတို့၏ အဆိုလွှာအား ပယ်ပယ်သည့်
အမိန့်နှင့် ဒီကရီကို ပြန်လည် အတည်ပြုလိုက်သည်။

ဤအမှုအတွက် ရှေ့နေခ ကျပ် ၁၀၀၀ သတ်မှတ်သည်။

တရားပထမအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးအောင်မြင်ရှေ့တွင်

†၁၉၉၂
ဧပြီလ
၁၀ ရက်

ဒေါ်ခင်သန်း
နှင့်
ဒေါ်တင်တင်ဌေး*

အဆိုလွှာတွင် တောင်းဆိုထားသည့် တောင်းဆိုချက်ထက် ဒီကရိ၌ အနည်းငယ် ပို၍ သက်သာခွင့်ပေးထားခြင်းသည် တောင်းဆိုခြင်း မရှိသော သက်သာခွင့်ကို ပေးသည်ဟု မဆိုနိုင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အဆိုလွှာတွင် ပစ္စည်းနှစ်မျိုးကိုသာ တောင်းဆိုပါလျက် ဒီကရီတွင် ပစ္စည်းနှစ်မျိုးပေးခွင့်ရှိမည် မဟုတ်သော်လည်း မြေအစိတ်အပိုင်း လက်ရောက်ရရန် သက်သာခွင့်တွင်မူ အဆိုလွှာတွင် တောင်းခံသည့် အတိုင်း အတာနှင့် အမှန် ကျူးကျော်သည့် အစိတ်အပိုင်း တူချင်မှ တူပေလိမ့်မည်။ အဆိုလွှာတွင် ဖော်ပြ တောင်းခံသည့် အတိုင်းအတာထက် အနည်းငယ်ပိုရုံ မျှဖြင့် တောင်းခံခြင်း မရှိသော သက်သာခွင့်ကို ပေးသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

- အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးမြင့်အောင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- အယူခံတရားပြိုင်အတွက် - ဒေါ်ပြုံးပြုံးစိုး၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးတင်ထွန်း၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး၊ တရားရုံးချုပ်

မန္တလေး အနောက်မြောက်မြို့နယ်၊ မေဃ ဝီရီရပ်၊ အကွက်အမှတ် ၁၄၂၊ ဦးပိုင်အမှတ် (၃၃) နှင့် (၃၄) စာရင်းပေါက်သော ဘိုးဘွားပိုင် မြေကွက်များကို မိမိသည် ပိုင်ရှင်အနေဖြင့် လက်ရှိ နေထိုင်ကြောင်း၊ အယူခံ တရားလို ဒေါ်ခင်သန်းသည် ကပ်ရက် ဦးပိုင် (၃၂) တွင် နေထိုင်ကြောင်း၊ ၁၀-၅-၈၁ နေ့ မီးလောင်ရာတွင် မိမိနှင့် ဒေါ်ခင်သန်းတို့၏ အဆောက် အအုံများ မီးလောင်ကျွမ်းသွားပြီးနောက် သက်ဆိုင်ရာက မိမိနှင့် ဒေါ်ခင် သန်းတို့အား မူလဦးပိုင်များအတိုင်း ပြန်လည် နေရာချထားပေးခဲ့ကြောင်း၊ ပြန်လည် နေရာချထား၍ အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်ရာတွင် ဒေါ်ခင်

* ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမ ပထမအယူခံမှု အမှတ် ၂၆၇။
† ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၃၆၂ တွင် ချမှတ်သော (၂၀-၅-၉၀) ရက်စွဲပါ မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံမှု။

သန်းက ဦးပိုင် (၃၃) ၏ ရှေ့မျက်နှာစာတွင် ၁၀ ပေ ၃ လက်မ၊ နောက်ပိုင်း ၄ ပေ ၂ လက်မ၊ အလျား ၈၀ ပေရှိသော မြေအစိတ်အပိုင်းပေါ် ကျူးကျော်ထားသည်ကို တွေ့ရှိရသောကြောင့် ယခင် ရပ်ကွက်ပြည်သူ့ကောင်စီရှေ့တွင် ညှိနှိုင်းသော်လည်း ဖယ်မပေးကြောင်း အဆိုပြု၍ အယူခံတရားပြိုင် ဒေါ်တင်တင်ဌေးက ကိုယ်စားလှယ် ဦးစိုးသိန်းဖြင့် ကျူးကျော်ထားသည်ဟု ဆိုသော မြေအစိတ်အပိုင်းကို ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း မြက်ဟ ကြေညာ၍ လက်ရောက်ရလို့မှုကို ဒေါ်ခင်သန်းအပေါ် မန္တလေး အနောက်မြောက်မြို့နယ်တရားရုံး တရားမကြီးမှု အမှတ် ၂၆ / ၈၇ တွင် တရားစွဲဆိုသည်။ ယင်းအမှုကို မန္တလေးတိုင်း တရားရုံးက တရားမကြီးမှု အမှတ် ၃၆၂ / ၈၉ အဖြစ် ဆက်လက်စစ်ဆေးသည်။

၁၉၉၂
ဒေါ်ခင်သန်း
နှင့်
ဒေါ်တင်တင်
ဌေး

ချေလွှာတွင် ဦးပိုင် (၃၃) နှင့် (၃၄) မြေကွက်များတွင် ဒေါ်တင်တင်ဌေး လက်ရှိနေသည်ဆိုခြင်းကို ငြင်းဆိုကြောင်း၊ မီးမလောင်မီက လက်ရှိနေခဲ့သည့် စည်းရိုးအတိုင်း ပြန်လည်ရယူခဲ့ခြင်းဖြစ်သောကြောင့် ဦးပိုင်(၃၃) မြေထဲသို့ ကျူးကျော်သည် ဆိုခြင်းမှာ မမှန်ကြောင်း၊ ပြန်လည် နေရာချထားရေး အဖွဲ့ကလည်း အဆိုပါ စည်းရိုးဟောင်းအတိုင်း ထုံးဖြိုးပေးခဲ့၍ ထိုအတိုင်း ရယူခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း၊ ရပ်ကွက်ပြည်သူ့ကောင်စီရှေ့ညှိနှိုင်းချက် မှတ်တမ်းကို မိမိသဘောမတူဘဲ ရေးမှတ်ထားခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ ၃-၂-၇၁ နေ့က မိမိ၏ ခင်ပွန်းက ဦးဘညွန့်ဆိုသူအား ရောင်းချစဉ်က ရှိသည့် စည်းရိုးအတိုင်းပင်ဖြစ်၍ ရောင်းချသည့် အချိန်ကစ၍ ဆန့်ကျင်လက်ရှိနေထိုင်ရာရောက်သဖြင့် အမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ကြောင်း စသည်ဖြင့် ထုချေသည်။

တိုင်းတရားရုံးက အချင်းဖြစ်မြေကို တရားလို ဒေါ်တင်တင်ဌေးပိုင်ကြောင်း၊ ဒေါ်တင်တင်ဌေးပိုင် မြေအစိတ်အပိုင်းပေါ်သို့ ဒေါ်ခင်သန်း ကျူးကျော်ကြောင်း သုံးသပ်၍ အရှေ့ဘက် မျက်နှာစာတွင် ၅ ပေ ၂ လက်မ၊ အနောက်ဘက်တွင် ၈ ပေ ၂ လက်မ၊ အလျား ၈၀ ပေရှိသော မြေကို လက်ရောက်ပေးအပ်ရန် ဒီကရီချသည်ကို မကျေနပ်သဖြင့် တရားရုံးချုပ်တွင် ဤပထမ အယူခံကို တင်သွင်းသည်။

ဒေါ်ခင်သန်း၏ ရှေ့နေက ၁၉၇၁ ခုနှစ် ဝယ်စဉ်ကပင် ရှိခဲ့သော ခြံစည်းရိုးအတိုင်း ပြန်ကာခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် ၁၉၇၁ ခုနှစ်မှ စ၍ ဒေါ်တင်တင်ဌေးအား ဆန့်ကျင်လက်ရှိဖြစ်ကြောင်း၊ ၁၉၇၁ ခုနှစ်မှ ယခုအမှုကို စွဲဆိုသော ၁၉၈၉ ခုနှစ်ထိ ဆိုလျှင် (၁၂) နှစ်ထက် များစွာ ကျော်လွန်ကြောင်း လျှောက်လဲသည်။

၁၉၉၂
ဒေါ်ခင်သန်း
နှင့်
ဒေါ်တင်တင်
ဌေး

၁၀-၅-၈၁ နေ့တွင် မီးလောင်ခံရသဖြင့် ဒေါ်တင်တင်ဌေးနှင့် ဒေါ်ခင်သန်းတို့သည် မိမိတို့ နေထိုင်လျက်ရှိသော ပိုင်းမြေမှ ဖယ်ရှားခဲ့ရသည်။ သက်ဆိုင်ရာက ပြန်လည် နေရာချထားမှု ခြံစည်းရိုးအသစ် ကာရံပြီး မြေများကို ပြန်လည် လက်ဝယ် ထားရှိကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဒေါ်ခင်သန်းသည် အချင်းဖြစ်မြေကို တရားစွဲဆိုသောနေ့အထိ တစ်ဆက်တည်း လက်ရှိ ဖြစ်ခြင်း မဟုတ်၍ ၁၉၇၁ ခုနှစ်မှ ၁၉၈၉ ခုနှစ်ထိ တစ်ဆက်တည်း ဆန့်ကျင် လက်ရှိဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူ၍ မရပေ။ ခြံစည်းရိုးပြန်ကာပြီး လက်ဝယ် ရယူသည့် နေမှ စတင်ပြီး ဆန့်ကျင် လက်ရှိဖြစ်သည်ဟု ယူဆရမည် ဖြစ်သောကြောင့် ဒေါ်ခင်သန်းသည် အချင်းဖြစ်မြေကို (၁၂) နှစ်ကျော် ဆန့်ကျင် လက်ရှိထားခြင်း မဟုတ်သဖြင့် ကာလစည်းကမ်းသတ် မကျော်သေးပေ။

မန္တလေး အနောက်မြောက်မြို့နယ် မြေစာရင်းဦးစီးဌာနမှ မြို့မမြေတိုင်း စာရေး ဦးကျော်ခင် အစစ်ခံရာတွင် ဦးပိုင် (၃၂) နှင့် (၃၃) မြေကွက်များကို ယခင် မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အရ တိုင်းတာခဲ့ကြောင်း တိုင်းတာ တွေ့ရှိချက်အရ ဒေါ်ခင်သန်းသည် ဒေါ်တင်တင်ဌေး မြေကွက် ထဲသို့ အရှေ့မျက်နှာစာတွင် ၅ ပေ ၂ လက်မနှင့် အနောက်ဘက်တွင် ၈ ပေ ၂ လက်မ ကျူးကျော်ထားသည်ကို တွေ့ရှိသဖြင့် သက်သေခံ (ခ) မြေပုံကို ရေးဆွဲပြီး မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီသို့ အစီရင်ခံခဲ့ကြောင်း ထွက်ဆိုသည်။

မြေတိုင်းစာရေး ဦးကျော်ခင်၏ တိုင်းတာတွေ့ရှိချက်အပေါ် ဒေါ်ခင်သန်းက စာဖြင့် ရေးသား ကန့်ကွက်ခဲ့ကြောင်း မပေါ်ပေါက်ပေ။ ထို့ကြောင့် ကျွမ်းကျင်သူ ဦးကျော်ခင်၏ တိုင်းတာ တွေ့ရှိချက်အတိုင်း ကျူးကျော်သည်ဟု ယူဆရန်သာ ရှိပေသည်။

ဒေါ်ခင်သန်း၏ ရှေ့နေက အဆိုလွှာတွင် ဒေါ်တင်တင်ဌေး တောင်းဆိုသော မြေအစိတ်အပိုင်းသက်ပို၍ ဒီကရီတွင် ပြန်ပေးသားကြောင်း အဆိုလွှာတွင် တောင်းသည်ထက် ပို၍ဒီကရီ ချမှတ်ပေးနိုင်ကြောင်းလျှောက်လဲသည်။

အဆိုလွှာတွင် ပစ္စည်းဟစ်မျိုးကိုသာ တောင်းဆိုပါလျက် ဒီကရီတွင် ပစ္စည်းနှစ်မျိုးပေးခွင့်ရှိမည် မဟုတ်သော်လည်း မြေအစိတ်အပိုင်း လက်ရောက်ရရန် သက်သာခွင့်တွင်မူ အဆိုလွှာတွင် တောင်းခံသည့် အတိုင်း အတာနှင့် အမှန် ကျူးကျော်သည့် အစိတ်အပိုင်း တူချင်မှ တူပေလိမ့်မည်။ အဆိုလွှာတွင် ဖော်ပြတောင်းခံသည့် အတိုင်းအတန်ထက် အနည်းငယ် ပိုရုံမျှဖြင့် တောင်းခံခြင်းမရှိသော သက်သာခွင့်ကို ပေးသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့် တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အတည်ပြု၍ အယူခံကို စရိတ်နှင့် တကွ ပလပ်လိုက်သည်။

တရားမ အထူးအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးချုပ် ဦးအောင်တိုး
တရားသူကြီးများဖြစ်ကြသော ဦးကျော်တင့်၊ ဦးမျိုးထွန်းလင်း၊
ဦးကျော်ဝင်း၊ ဦးအောင်မြင်နှင့် ဦးသန်းဖေတို့ ရှေ့တွင်

ဒေါ်ဂျမန် ပါ ၃
နှင့်
ဒေါ်ကျင်မြိုင် ပါ ၆*

†၁၉၉၂
ဇူလိုင်လ
၃၀ ရက်

တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၂၁ နည်း ၉၇ အရ လျှောက်ထားသည့်
လျှောက်လွှာအပေါ် တရားရုံးမှ စုံစမ်း စစ်ဆေးခြင်း-တရားနိုင်
တင်ပြသည့်သို့ ပေါ်ပေါက်ခြင်း မရှိပါက လျှောက်လွှာကိုပယ်ရန်
သာ ဖြစ်ခြင်း-ဇာရီမှုကို ပိတ်ရန် မဟုတ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၉၇ အရ တရား
နိုင်က လျှောက်ထားတင်သွင်းသည့် လျှောက်လွှာအပေါ် တရားရုံးမှ စုံစမ်း
စစ်ဆေးပြီးနောက် တရားနိုင် တင်ပြ လျှောက်ထားသကဲ့သို့ ပေါ်ပေါက်ခြင်း
မရှိပါက အမိန့် ၉၉ အရ တရားနိုင်၏ လျှောက်လွှာကို ပယ်နိုင်ကြောင်းကို
သာ ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ဇာရီမှုကို ပိတ်သိမ်းရမည်ဟု အမိန့် ၉၉ ၌
ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိပေ။

- အယူခံတရားလိုများအတွက် - ဦးဝင်းအောင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- အယူခံတရားပြိုင်များအတွက် - ဦးကံငြိမ်း၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
ဦးမင်းဆွေ၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးဘတင့်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ တရား
ရုံးချုပ်

ယခင် မိတ္ထီလာခရိုင် တရားမရုံး ၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁
တွင် တရားလို ဒေါ်ကတိနှင့် သား မိုက်ကယ်တို့က တရားပြိုင် ကိုရင်ကြီးပါ
၁၉ ဦးတို့အပေါ်၌ မိတ္ထီလာမြို့ဈေးရပ်၊ ရပ်ကွက်အမှတ် ၁၁(ဂ)၊ ဦးပိုင်
အမှတ် ၂၊ မြေကွက်အမှတ် ၁/၁၆ ပေါ်မှ ကျူးကျော် နေထိုင်သူများအား

* ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ တရားမ အထူးအယူခံမှု အမှတ် ၂၇။
† ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမ ပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၁၂၀ တွင် ချမှတ်သော (၁၃-၇-၉၀)
ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ် (မန္တလေးရုံးထိုင်)၏ အမိန့်ကို အထူး အယူခံမှု။

၁၉၉၂
ဒေါ်လှမန် ပါး
နှင့်
ဒေါ်ကျင်မြိုင်
ပါး

နှင်လိုမှု စွဲဆိုရာ စွဲဆိုသည့်အတိုင်း အနိုင်ဒီကရီရရှိခဲ့လေသည်။ ထိုဒီကရီကို အတည်ပြုပေးရန် တရားနိုင် ဒေါ်ကတီနှင့် မိုက်ကယ်ဘို့က တရားရုံး ကိုရင်ကြီးပါ ၁၉ ဦး အပေါ်၌ မန္တလေးတိုင်းတရားရုံး ၁၉၇၆ ခုနှစ်၊ တရားမ ဇာရီမူ အမှတ် ၁ အရ လျှောက်ထားခဲ့သည်။ တရားစီရင်ရေး ဥပဒေအရ တရားစီရင်ရေးစနစ် ပြောင်းလဲလာသည့်အခါ ထိုဇာရီမူမှာ မိတ္ထီလာမြို့နယ်စု တရားရုံး ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ တရားမ ဇာရီမူ အမှတ် ၁ အဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲလာသည်။ မိတ္ထီလာမြို့နယ်စု တရားရုံးက ထိုဇာရီမူကို အတည်ပြု ဆောင်ရွက်ရာ၌ အကြိမ်ကြိမ် ဝရမ်းထုတ်ဆင့်၍ ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း၊ နောက်ဆုံး အကြိမ်အဖြစ် ဝရမ်းကို ၁-၁-၉၀ နေ့၌ အတည်ပြုခဲ့သည်ဟု ပေါ်ပေါက်သည်။ ယင်းကဲ့သို့ အတည်ပြု ဆောင်ရွက်ခြင်းကြောင့် တရားရှုံး အများစုမှာ အချင်းဖြစ်မြေပေါ်မှ ထွက်ခွာသွားကြပြီး တရားရှုံး ၃ ဦးမှာ အချင်းဖြစ်မြေပေါ်မှ ထွက်ခွာသွားခြင်း မပြုသောကြောင့် တရားနိုင်များက ထိုကိစ္စကို တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၂၁ နည်း ၉၇ အရ စုံစမ်း စစ်ဆေးပေး ရန် ဇာရီ အတည်ပြုသည့် တရားရုံး၌ လျှောက်ထားသည်။ ထိုလျှောက် ထားချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ဇာရီ တရားရုံးက ဒေါ်ကျင်မြိုင်၊ ဒေါ်သန်း၊ ဒေါ်ပြုံး၊ ဒေါ်သန်းရင်၊ ဦးအောင်ငွေနှင့် ဦးမြထွန်းတို့အား လျှောက် ထားခံရသူများအဖြစ် သတ်မှတ်၍ စုံစမ်း စစ်ဆေးမှုပြုခဲ့သည်။ ယင်းကဲ့သို့ စုံစမ်း စစ်ဆေးပြီး တရားနိုင်များ လျှောက်ထားသည့် လျှောက်လွှာအား အမိန့် ၂၁၊ နည်း ၉၉ အရ ပလပ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်သည်။ ထိုအမိန့်ကို တရားနိုင်များဘက်မှ မကျေနပ်၍ တရားရုံးချုပ်သို့ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမ ပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၁၂၀ အရ လျှောက်ထားသော်လည်း ပလပ်ခြင်း ခံရ သည်။ ထိုကဲ့သို့ ပလပ်သည့် အမိန့်ကို တရားနိုင်ဘက်မှ တဖန် တရားစီရင် ရေးဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ တရားရုံးချုပ်၌ပင် အထူး အယူခံဝင်ခွင့် လျှောက် ထားသောအခါ အောက်ဖော်ပြပါ ပြဿနာကို စုံညီခုံဖြင့် ကြားနာဆုံးဖြတ် နိုင်ရန်အတွက် အထူး အယူခံဝင်ခွင့် ပြုခဲ့သည်-

ကြားနာဆုံးဖြတ်ရမည့် ပြဿနာ

“မူလရုံးက ဇာရီမူတွင် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၉၇ အရ စုံစမ်းမှုပြုပြီးနောက် နည်း ၉၉ အရ ပလပ်ရာ၌ ဇာရီမူကိုပါ ပိတ်သိမ်းခဲ့ခြင်းမှာ မှန်ကန်ခြင်း ရှိ မရှိ” ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

မိတ္ထီလာမြို့နယ်စု တရားရုံး တရားမ ဇာရီမူ အမှတ် ၁/၈၉ ၏ ၂၀-၄-၉၀ ရက်စွဲပါ နေ့စဉ်မှတ်တမ်းအမိန့်၌ တွဲဖက် တိုင်းတရားသူကြီးက အောက်ပါအတိုင်း ဆုံးဖြတ်ထားသည်-

“အမှုခေါ်-

တရားနိုင်၏ ရှေ့နေ ဦးအောင်မင်းလာ၊
တရားရှုံးများ၏ ရှေ့နေ ဦးစိုးလှိုင်၊
တရားရှုံးများ၏ ရှေ့နေ ဦးခင်မောင်ဝင်းလာ၊

၁၉၉၂
ဧပြီလ ၁၂
နှင့်
ဧပြီလ ၁၆

အမှု အပြီးသတ် အမိန့်ချမှတ်သည်။

တရားနိုင်များ လျှောက်ထားသော အမိန့် ၂၁၊ နည်း ၉၇ အရ တင်ပြခဲ့သည့် စုံစမ်း စစ်ဆေးမှုကို တရားမ ကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၉၉ အရ ပလပ်လိုက်သည်။ ဇာနည်အား ပိတ်ပါ။”

အထက်ပါ အမိန့်တွင် ဇာနည်အား ပိတ်ပါဆိုသည့် အချက်မှာ ဥပဒေနှင့် မညီကြောင်း၊ တရားရုံးက ဇာနည်အား မိမိအလိုအလျောက်ပိတ်သိမ်းခြင်း မပြုနိုင်ကြောင်း၊ တရားနိုင်၏ လျှောက်ထားချက်အရသာလျှင် ဇာနည်ကို ပိတ်သိမ်းနိုင်ကြောင်း သုံးသပ်လျက်၊ ထိုကိစ္စကို စဉ်းစား ဆုံးဖြတ်နိုင်ရန် တရားရုံးချုပ်မှ အထူး အယူခံဝင်ခွင့်ပြုခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဇာနည် အား ပိတ်သည့် ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍သာ အထူး အယူခံ၍ စဉ်းစားမည် ဖြစ်သည်။

တရားမကျင့်ထုံးအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၉၇ အရ တရားနိုင်က လျှောက်ထား တင်သွင်းသည့် လျှောက်လွှာအပေါ် တရားရုံးမှ စုံစမ်းစစ်ဆေးပြီးနောက် တရားနိုင် တင်ပြ လျှောက်ထားသကဲ့သို့ ပေါ်ပေါက်ခြင်း မရှိပါက အမိန့် ၉၉ အရ တရားနိုင်၏ လျှောက်လွှာကို ပလပ်နိုင်ကြောင်းကိုသာ ပြဋ္ဌာန်း ထားသည်။ ဇာနည်ကို ပိတ်သိမ်းရမည်ဟု အမိန့် ၉၉ ၌ ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိပေ။ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက် မရှိသည်ကို ကျော်လွန်၍ ဇာနည်အား ပိတ်သိမ်း သည်ဟု ချမှတ်ထားသော တွဲဖက်တိုင်းတရားသူကြီး၏ အမိန့်မှာ ဥပဒေ အရမှန်ကန်ခြင်း မရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် ယခု အထူး အယူခံ မှုအား ခွင့်ပြုပြီး တွဲဖက် တိုင်းတရားသူကြီး၏ နေ့စဉ် မှတ်တမ်းအမိန့်၌ ဖော်ပြပါရှိသော ဇာနည်အား ပိတ်ပါဆိုသည့် အပိုချက်အား ပယ်ဖျက်လိုက် သည်။ မိတ္တီလာမ္ဘီနယ်စု တရားရုံးသည် ဇာနည်အား ပြန်လည် ဖွင့်လှစ်၍ ဥပဒေနှင့် အညီ ဆက်လက် စစ်ဆေး ဆောင်ရွက်ရန် ညွှန်ကြားလိုက်သည်။

တရားမ အထွေထွေအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး ဦးမျိုးထွန်းလင်းရှေ့တွင်

†၁၉၉၂

မတ်လ

၂၃ရက်

ဦးစံသင်း ပါ-၄

နှင့်

ဒေါ်ဝင်းတင် ပါ-၁၇*

မြေစာရင်းဌာန၌ လယ်ယာမြေဟု အမည်ပေါက်သည့် မြေကွက်နှင့် ပတ်သက်၍ မည်ကဲ့သို့သော အကြောင်းအချက်များနှင့် ကိုက်ညီ လျှင် တရားမရုံး၌ စီရင်ပိုင်ခွင့် ရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဤအမှုတွင် အချင်းဖြစ်မြေသည် မြေစာရင်းဌာန၌ လယ်ယာမြေဟု အမည်ပေါက်ဆဲဖြစ်ပြီး လန(၃၉) အမိန့်မရှိသေးဟု ဆိုရုံမှ အပ လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅(၂)အရ အစိုးရက ကြေညာ၍ ပြန်လည် သိမ်းယူထားကြောင်း သို့မဟုတ် သီးစားချထားရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၃ အရ သီးစားချထားပြီး ဖြစ်ကြောင်း သို့တည်းမဟုတ် ယင်းသို့ တစ်နည်းနည်းပြုလုပ်ရန် လက်ငင်းအစီအစဉ်ရှိကြောင်း မပေါ်ပေါက် သည့်ပြင် နှစ်ပေါင်း (၃၀) ကျော်ခန့် လူနေ အိမ်ရာအဖြစ် အသုံးပြုနေထိုင် ခဲ့ကြသော မြို့ပေါ် လူနေရပ်ကွက်အဖြစ် တည်ရှိနေခြင်းကြောင့် လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃ (ခ) ခြင်းချက်ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ လယ်ယာမြေတွင် အကျုံးမဝင်၊ တရားမရုံးစီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟု တိုင်း တရားရုံးက ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းခြင်း မရှိချေ။

- အယူခံတရားလိုများအတွက် - ဦးစန်းတင့်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- အယူခံတရားပြိုင်များအတွက် - (၁)မှ (၁၆) အတွက် ဦးလှရှိန်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ (၁၇) ကိုယ်တိုင် (မလာ)
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးအောင်ဌေ၊ ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးမှူး တရားရုံးချုပ်

သုံးခွဲမြန်မာတရားရုံး၊ ၁၉၈၇ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၂ တွင် ကွယ်လွန်သူ ဦးဖိုးလိပ်၏ သမီး ဒေါ်ဝင်းတင်နှင့် မြေးများဖြစ်ကြသော

* ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေအယူခံမှု အမှတ် ၁၃၈။

† ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ တရားမ အယူခံမှုအမှတ် ၁၂ တွင် ချမှတ်သော (၁၀-၉-၉၁) ရက်စွဲပါ ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကို အယူခံမှု။

၁၉၉၂
ဦးစံသင်း ပါး
နှင့်
ဒေါ်ဝင်းထင်
ပါ ၁၇

ဒေါ်အုန်းရင်၊ မဇီ၊ မချို၊ မောင်ခင်စော၊ မမူမူ၊ မတင်လှိုင်၊ မသန်း(ခ)
မသန်းရီ၊ မခင်အေး၊ မောင်ကျော်ဌေး၊ မောင်ခြူး၊ မောင်ထွန်း၊ မတင်ဇီ၊
မခင်ရီ၊ မောင်ခင်ဝင်းနှင့် မခင်ရွှေတို့ (၁၆) ဦးက ဦးဖိုးလိပ်၏ ဒုတိယ
ဇနီးမှ ပါလာသော မယားပါသား အယူခံ တရားလို ဦးစံသင်း၊ ဦးတင်
မောင်တို့ အပြင် ဦးဖိုးလိပ်၏ မြေး ဒေါ်ရီ၊ ဒေါ်ဆောင်းနှင့် (အယူခံ
တရားပြိုင် ၁၇) ဦးကျော်စိန်တို့ (၅) ဦး အပေါ် ကွယ်လွန်သူ ဦးဖိုးလိပ်
ကျန်ရစ်သော သုံးခွဲမြို့၊ မြို့ကွင်းအမှတ် ၁၉၊ ကန်ကြီးကွက်၊ ဦးပိုင်အမှတ်
၅/၁၅ နှင့် ၅/၁၆ မြေကွက်နှင့် မြေပေါ်ရှိအိမ်ကို အမွေပုံပစ္စည်း စီမံ
ခန့်ခွဲပေးရန် တရားစွဲဆိုသည်။

အဆိုအချေအရ အချင်းဖြစ်မြေသည် လယ်ယာမြေ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်
တရားမရုံးတွင် စီရင်ပိုင်ခွင့် ရှိ မရှိ အငြင်းပွားသဖြင့် မူလရုံးက အောက်ပါ
အမှတ် (၁) ငြင်းချက်အပါအဝင် ငြင်းချက် (၄) ရပ် ထုတ်ပေးသည်-

“(၁) အချင်းဖြစ်မြေသည် လယ်ယာမြေဖြစ်၍ ဤအမှုစွဲဆိုခွင့်
မရှိ ဆိုသည်မှာ မှန်သလား”

မူလရုံးက နှစ်ဖက်ကြားနာပြီး အချင်းဖြစ်မြေသည် လယ်ယာမြေဖြစ်ခြင်း
ကြောင့် တရားမရုံးတွင် တရားစွဲဆိုခွင့်မရှိဟု ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ပြီး ဒေါ်ဝင်း
တင်တို့ စွဲဆိုသော အမှုကို ပလပ်လိုက်သည်။ မူလရုံးတရားလို ဒေါ်ဝင်းတင်
တို့က ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၊ ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ တရားမအယူခံမှု အမှတ် ၁၂
(သုံးခွဲ) တွင် အယူခံရာ တိုင်းတရားရုံးက အချင်းဖြစ်မြေသည် လယ်ယာ
မြေဟု အမည်ပေါက်နေသော်လည်း လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်
ဥပဒေပုဒ်မ ၃(ခ) ၏ ခြွင်းချက်ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ လယ်ယာမြေတွင်
အကျုံးမဝင်ဟု ဒေါ်ခင်ပြိုင် နှင့် ဒေါ်ခင်မေ^၁ စီရင်ထုံးကို ကိုးကား၍
မူလရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ချက်ပြီး ကျန်ငြင်းချက်များကို ဥပဒေနှင့်
အညီ ပြန်လည် ဆုံးဖြတ်ရန် မူလရုံးအား ညွှန်ကြားသည့်အမိန့် ချမှတ်လိုက်
သည်။

တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကို မူလရုံးတရားပြိုင်(၅)ဦးအနက် (၅) တရား
ပြိုင် ဦးကျော်စိန်မှ အပ ကျန် (၄) ဦး ဖြစ်သော ဦးစံသင်း၊ ဦးတင်မောင်၊
ဒေါ်ရီနှင့် ဒေါ်ဆောင်းတို့က တရားရုံးချုပ်တွင် ဤတရားမ အထွေထွေ
အယူခံကို တင်သွင်းခြင်း ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုတို့၏ ရှေ့နေက လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်
ဥပဒေပုဒ်မ ၃၆ အရ လျော်ကြေးရထိုက်၊ မရထိုက် ဆုံးဖြတ်ရန် ပြဿနာနှင့်
အုပ်ထိန်းသူ ခန့်အပ်ရန် ပြဿနာတို့နှင့် စပ်လျဉ်းသော မူခင်းကိစ္စများမှ

(၁) ၁၉၈၃ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ ၁၇၊

၁၉၉၂
ဦးစံသင်း ၀၂၄
နှင့်
ဒေါ်ဝင်းတင်
၀၂ ၁၇

တစ်ပါး လယ်ယာမြေနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး တရားမရုံးတွင် စီရင်ပိုင်ခွင့်မရှိစေရဟု အတိအလင်းပြဋ္ဌာန်းထားကြောင်း၊ ဤအမှုတွင် အချင်းဖြစ်မြေမှာ လယ်ယာ မြေဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှား ပေါ်ပေါက်နေပါလျက်နှင့် တိုင်းတရားရုံးက စီရင် ပိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း၊ မြေစာရင်းဦးစီးဌာနမှ ဦးအောင်တင် (ပြိုင်ပြသက်သေ)နှင့် ဦးစိုးကြွယ် (လိုပြသက်သေ) တို့၏ ထွက်ဆိုချက်အရ အချင်းဖြစ်မြေကွက်သည် မြေစာရင်းဌာန၌ လယ်မြေဟုပင် စာရင်းပေါက်နေသည့်ပြင် လန (၃၉)အရ ဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၃ (ခ) အရ ဖြစ်စေ ခွင့်ပြုပြီး အမိန့်မရှိကြောင်း ထင်ရှားပါလျက် လယ်ယာမြေမဟုတ်ဟု တိုင်း တရားရုံးက ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း၊ ဦးထွန်းသက် နှင့် ဦးဇေ ခင် စီရင်ထုံးနှင့် ယခင်ဗဟိုလုံခြုံရေးနှင့် အုပ်ချုပ်မှုကော်မတီ၏ ၂၉-၅-၆၉ နေ့စွဲပါ စာအမှတ် ၂၀/ဗလက (၉)ထ-၆၉ (၄၄၄)ဖြင့် ထုတ်သည့် ညွှန်ကြားချက်ကို အကျယ်တဝင့် လျှောက်လဲ တင်ပြသည်။

အယူခံတရားပြိုင်တို့၏ ရှေ့နေက မြေစာရင်းဌာန၌ ဥယျာဉ်ခြံမြေ၊ လယ် ယာမြေဟု စာရင်းပေါက်နေသော်လည်း မြို့ရွာအတွင်းရှိ၍ နှစ်ပေါင်းများစွာ လူနေ အိမ်ရာအဖြစ် အသုံးပြုခဲ့၊ အသုံးပြုလျက်ရှိလျှင် လယ်ယာမြေတွင် အကျုံးမဝင်စေရဟု လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃ (ခ) ခြင်းချက်တွင် အတိအလင်းပြဋ္ဌာန်းထားကြောင်း၊ ဗဟိုလုံခြုံရေးနှင့် အုပ်ချုပ်မှုကော်မတီ၏ ညွှန်ကြားချက်မှလည်း ညွှန်ကြားချက် အပိုဒ် (၅) အရ လယ်ယာမြေပေါ်ရှိ အဆောက်အအုံပစ္စည်း အငြင်းပွားမှု ပေါ်ပေါက် လျှင် လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၆ အရ တရားရုံး၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်ကို စိစစ်ရန် ညွှန်ကြားခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း၊ ဤအမှုတွင် အချင်းဖြစ် မြေသည် သုံးခွမြို့ပေါ်ရပ်ကွက်တွင်းတည်ရှိပြီး လူနေအိမ်ရာအဖြစ် နှစ်ပေါင်း များစွာ အသုံးပြုခဲ့ အသုံးပြုလျက်ရှိကြောင်း ထင်ရှားရာ ဥပဒေအရ လယ် ယာမြေမဟုတ်၊ တရားမရုံး စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟု တိုင်းတရားရုံးက ဆုံးဖြတ် ခြင်းမှာ ဥပဒေနှင့် အညီ ဖြစ်ကြောင်း စီရင်ထုံးများ ကိုးကား၍ အကျယ် တဝင့် လျှောက်လဲ တင်ပြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအရပ်ရပ်ရှိ မြို့ရွာများတွင် သက်ဆိုင်ရာ မြေစာရင်းဦးစီးဌာန၌ လယ်ယာမြေ၊ ဥယျာဉ်ခြံမြေဟု အမည်ပေါက်နေပါလျက်နှင့် နှစ်ပေါင်းများ စွာ လူနေ မြို့ရွာများအဖြစ် အတည်တကျနေထိုင်လျက် ရှိကြသည့် မြေအမျိုး အစားမှာ အများအပြား ရှိကြသည်။ ဤအမှုတွင်လည်း မြို့မ မြေဝိုင်းစာရေး ဦးစိုးကြွယ် (လိုပြ-၃) နှင့် မြေစာရင်းဌာန လက်ထောက် မြန်မာဦးစီးမှူး ဦးအောင်တင် (လိုပြ-၇) တို့၏ သက်သေခံချက်များအရ အချင်းဖြစ် အယူခံတရားလို ဦးစံသင်းနှင့် ဦးတင်မောင်တို့ အိမ်ဆောက်ပြီး နေထိုင်လျက် ရှိကြသော မြေကွက်မှာ မြေစာရင်းဌာန၏ ဌာန မှတ်ပုံတင်စာရင်း အရ

(၂) ၁၉၈၁ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ၊ ၈၁-၅၆။

လယ်ယာမြေဟုပင် အမည်စာရင်းပေါက်နေသည် ဆိုခြင်းမှာ အငြင်းပွားစရာ မရှိပေ။ သို့ရာတွင် အဆိုပါ သက်သေနှစ်ဦး၏ ထွက်ဆိုချက်များအရပင် လျှင်အချင်းဖြစ်မြေပေါ်တွင် လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း (၃၀) ခန့်က ကွယ်လွန် သူ အမွေရှင် ဦးဖိုးလိပ် အပါအဝင် အိမ်ထောင်စုအများအပြား အကွက်ချ၍ အိမ်ယာဆောက်လုပ်နေထိုင်ခဲ့ကြပြီး သုံးခွမြို့ အမှတ် (၁) ရပ်ကွက်၊ ဦးပိုင် အမှတ် ၅/၁၅ နှင့် ၅/၁၆ ဟု သုံးခွမြို့ပေါ် လူနေရပ်ကွက်အဖြစ် တည်ရှိ နေသည် ဆိုခြင်းမှာလည်း အမှုတွင် ထင်ရှား ပေါ်ပေါက်နေသည့် အချက် ဖြစ်သည်။

၁၉၉၂
ဦးစံသင်း ပါး
နှင့်
ဒေါ်ဝင်းတင်
ပါ ၁၇

အယူခံ တရားလိုတို့၏ ရှေ့နေက ရည်ညွှန်း တင်ပြသော မြေစာရင်း ဌာနမှ ဝန်ထမ်း ဦးစိုးကြွယ် (လိုပြ-၃) နှင့် ဦးအောင်တင် (ပြိုင်ပြ-၇) တို့ ကိုယ်တိုင်ကလည်း အချင်းဖြစ်မြေကွက်သည် ယခင်က လယ်ယာလုပ်ကိုင် ခဲ့သည့် လယ်မြေဖြစ်ပြီး လက်ရှိမြေစာရင်းဌာန၌ လယ်မြေဟု စာရင်းပေါက် နေသော်လည်း လက်ရှိအခြေအနေ မြို့မြေကွက် ဖြစ်နေကြောင်း၊ လူနေ အိမ် ခြေ အများအပြား ဆောက်လုပ်နေထိုင်လျက် ရှိကြကြောင်း၊ သုံးခွမြို့ထဲတွင် ယင်းကဲ့သို့ လန(၃၉)ဖြစ်စေ၊ ပုဒ်မ ၃ (ခ) အရဖြစ်စေ လျှောက်ထားခြင်း မရှိသေးသော အလားတူ မြေအမျိုးအစား လူနေရပ်ကွက်အများ ရှိနေသည် မှန်ကြောင်း ထွက်ဆိုထားကြသည်။ အချင်းဖြစ်မြေကွက်ပေါ်တွင် လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း (၃၀) ခန့်က အကွက်ချ အိမ်ဆောက်၍ ကိုယ်တိုင် နေထိုင်ခဲ့ကြ၊ နေထိုင်ဆဲဖြစ်ကြသူ အသက် ၈၂ နှစ်ရှိ ဦးညို (လိုပြ-၁) ၊ အသက် ၆၄ နှစ်ရှိ ဦးအောင်ကျော်လှ (လိုပြ-၂) ၊ အသက် ၇၄ နှစ်ရှိ ဦးအိန္ဒိက (လူအမည် ဦးအောင်ထူး) (လိုပြ-၄) တို့ အသီးသီးကလည်း နှစ်ပေါင်းများစွာ လူနေ ရပ်ကွက်ဖြစ်နေပြီ ဖြစ်ကြောင်း ထွက်ဆိုထားကြသည်။ ယင်းအချက်ကို အယူခံတရားလို ဦးစံသင်းတို့က မဟုတ်ကြောင်း မငြင်းဆိုနိုင်သည့်ပြင် အယူခံတရားလို (၁) ဦးစံသင်းကိုယ်တိုင် ပြန်လှန်စစ်မေးရာတွင် အောက်ပါ အတိုင်း ထွက်ဆိုထားသည်-

“ကျွန်တော်တို့ နေစဉ်က အိမ်ရှေ့မှာ လမ်းမကြီး မရှိသေးပါ။ ကျွန်တော်တို့ အိမ်ရှေ့ လမ်းမကြီးမှာ ယခုနှစ်မှစ၍ လွန်ခဲ့သည့် (၃) (၄) နှစ်မှစ၍ လမ်းဖြစ်လာပါသည်။ ယခင်က လမ်းမကြီး မရှိပါ။ ကျွန်တော်တို့ အိမ်နောက်တွင် ဘုန်းကြီးကျောင်းရှိသည်။ မရှိသည်ကို ထိုစဉ်က မမှတ်မိပါ။ ကျွန်တော်သည် ယခင်က ပဉ္စင်း တက်ဖူးပါသည်။ ဦးဖိုးလိပ်နှင့် ဒေါ်တင် ရှိစဉ်က ဖြစ်ပါသည်။ ထိုစဉ်က ကျွန်တော်တက်သော ကျောင်းမှာ ကျွန်တော်တို့နောက် က ကျောင်းဖြစ်သည်ကို ကျွန်တော် ယခု မှတ်မိပါသည်။ ဇေယျ သိဒ္ဓဟု ခေါ်ပါသည်။ ထိုစဉ်က မဝင်းတင်သားများနှင့် မခင်စိန် သားများကိုလည်း ထိုကျောင်းမှာပင် တစ်ချိန်တည်း ကျွန်တော်

၁၉၉၂
ဦးစံသင်း ပါး
နှင့်
အောင်တင်
ပါ ၁၇

နှင့် အတူ ရှင်ပြုသည်ဆိုလျှင် ကျွန်တော် မမှတ်မိပါ။ x x x x
ယခုအခါ ကျွန်တော်တို့ ရပ်ကွက်တွင် အိမ်ခြေ တစ်ရာလေးငါးဆယ်
လောက်တော့ ရှိမည် ထင်ပါသည်။ လမ်းမှာလည်း မီးတိုင်များရှိနေ
ပါသည်။ အိမ်ကို မီးသွယ်ပေးခြင်း ရှိ မရှိကို ကျွန်တော် သတိမထား
မိပါ။ ကျွန်တော် အိမ်မှာတော့ မီးမရှိပါ။ ကျွန်တော်တို့နှင့် စပ်လျက်
(၂) ရပ်ကွက်ကလည်း ကျွန်တော်တို့ ရပ်ကွက်လောက် အိမ်ခြေ
ရှိမည်ထင်ပါသည်။ x x x''

ထို့ပြင် အယူခံတရားလို (၂) ဦးတင်မောင်ကလည်း အောက်ပါ
အတိုင်း ပြန်လှန် စစ်မေးရာတွင် ဝန်ခံ ထွက်ဆိုထားသည်-

“ x x x ကျွန်တော်တို့နေသော ရပ်ကွက်တွင် အထက်ပါ
အတိုင်း အိမ်များ ရှိပါသည်။ လယ်လုပ်ကိုင်ခြင်း မရှိပါ။ ယခု
အခါဆိုလျှင် ကျွန်တော်တို့ ရပ်ကွက်၌ အိမ်ခြေ အတိအကျ မည်မျှ
ရှိသည် မသိသော်လည်း ခန့်မှန်းခြေအားဖြင့် ၁၅၀ / ၂၀၀ ရှိမည်
ထင်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ရပ်ကွက်တွင် ဘုန်းကြီးကျောင်းလည်း
ရှိပါသည်။ ကျွန်တော်တို့အိမ်ရှေ့က လမ်းမကြီးတွင် မီးတိုင်များသာ
ရှိပါသည်။ မီးမရှိသေးပါ။ ၎င်းလမ်းမကြီးတွင် ဂျစ်ကားသွားလို့
ရပါသည်။ ဤမြေကွက်မှာ မြို့မြေကွက်အဖြစ်ဖြင့် နေထိုင်ကြသည်မှာ
လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်း (၁၀) ကျော်ကစ၍ ဖြစ်သည်ဆိုလျှင် ကျွန်တော်
အတိအကျ မပြောဘတ်ပါ။ (၂၀) လောက် ရှိမည် ထင်ပါသည်။
x x x''

ထို့ကြောင့် ဤကဲ့သို့သော အချင်းဖြစ်မြေကွက်မျိုးနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး တရားမ
ရုံးတွင် တရားစွဲဆိုလာလျှင် မြေစာရင်းဌာန၌ ဌာနစာရင်းအရ လယ်ယာ
မြေဟု အမည်ပေါက်ပြီး လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ
၃၉ အရ မြို့ရွာမြေအဖြစ် သတ်မှတ်သည့် အမိန့်မရသေးဟု ဆိုတိုင်း ဥပဒေ
အရ လယ်ယာမြေဟု ပုံသေ မှတ်ယူ ဆုံးဖြတ်၍ မရပေ။ လယ်ယာမြေ
နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃(ခ)ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ အထူး သတိ
ချပ်၍ စိစစ် ဆုံးဖြတ်ရန်ဖြစ်သည်။ ပုဒ်မ ၃(ခ)တွင် အောက်ပါအတိုင်း
ပြဋ္ဌာန်းထားသည်-

“ခ။ လယ်ယာမြေဆိုသည်မှာ x x x ပါဝင်သည်။ သို့ရာတွင်
မြို့ရွာအတွင်း တည်ရှိသော လူနေအိမ်ရာအဖြစ် လက်ရှိထား
သည့် မြေမပါဝင်ချေ။”

သို့ဖြစ်၍ မြေစာရင်းဌာနတွင် လယ်ယာမြေအမျိုးအစားဟု စာရင်းပေါက်
နေသည့်ပြင် လန (၃၉) အမိန့်မရှိသေးဟု ဆိုရုံသက်သက်ဖြင့် လယ်ယာ

မြေဟု သတ်မှတ်ပြီး တရားမရုံးစီရင်ပိုင်ခွင့် မရှိဟု ဆုံးဖြတ်သင့်ကြောင်း အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေ တင်ပြသည့် အချက်မှာ လက်ခံရန်မဖြစ်နိုင်ပေ။ အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေ ရည်ညွှန်းတင်ပြသော ယခင် ဗဟိုလိုခြုံရေးနှင့် အုပ်ချုပ်မှုကော်မတီ၏ ညွှန်ကြားချက်ကလည်း ပုဒ်မ ၃(ခ)ပါ လယ်ယာ မြေတွင် အကျုံးဝင်လျှင် စီရင်ပိုင်ခွင့်ကို ပုဒ်မ ၃၆ အရ စိစစ်ရန် ညွှန်ကြား ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ပုဒ်မ ၃(ခ) ခြွင်းချက်ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ဆန့်ကျင် ညွှန်ကြားခြင်းမဟုတ်ပေ။ ထို့ကြောင့် ပုဒ်မ ၃(ခ) ခြွင်းချက်ပါ ပြဋ္ဌာန်း ချက်တွင် အကျုံးမဝင်လျှင် လယ်ယာမြေဟု ဖွင့်ဆို သတ်မှတ်ရန်ဖြစ်ပြီး ယင်းမြေမျိုးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပုဒ်မ ၃၆ ပါ ကိစ္စတစ်ရပ်မှ တပါး တရားမရုံး တွင် စီရင်ပိုင်ခွင့်မရှိကြောင်း အငြင်းပွားစရာမရှိချေ။ ပုဒ်မ ၃(ခ) ခြွင်းချက် ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်တွင် အကျုံးဝင်သော မြေမျိုးဖြစ်လျှင် တရားမရုံး၏ စီရင် ပိုင်ခွင့်ကို ပုဒ်မ ၃၆ က မပိတ်ပင်ကြောင်း သတ်ပြရန်ဖြစ်သည်။ ဤပြဿနာ ရပ်မျိုးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စိစစ် ဆုံးဖြတ်ရန် “မူ” သဘောကို မသက်ရှေ့ (ကွယ်လွန်သူ) ၎င်း၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ် ကိုသူတော်ပါ-၁၁ နှင့် ကိုဘိုလွန်း^၃ အမှုတွင် အောက်ပါအတိုင်း ထုံးပြထားသည်။

၁၉၉၂
ဦးစံသင်း ပါဝင်
နှင့်
အောင်တင်
ပါ ၁၇

“လယ်ယာမြေနှင့် ပတ်သက်သော အမှုကို တရားမရုံးတွင် စွဲဆို လာလျှင် စီရင်ပိုင်ခွင့် ရှိ မရှိ စစ်ဆေးရာ၌ ယင်း လယ်ယာမြေသည် နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ပြီး သို့မဟုတ် နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ပြု ပြီး ဟုတ်မဟုတ်ကိုသာမက သီးစားချထားပြီး ဟုတ်မဟုတ်ကို လည်း စုံစမ်းရန် လိုသေးသည်။ စီရင်ပိုင်ခွင့်ကို စစ်ဆေးရာတွင် အောက်ပါကဲ့သို့ အဆင့်ဆင့် ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပေသည်။”

ဤကဲ့သို့သော မြေမျိုးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အငြင်းပွားပြဿနာ ပေါ်ပေါက် သော ရန်နတ်ဆင်းနှင့် ချန်ဒရီဘာပရာဆိန်နှင့် အများ^၄ စီရင်ထုံးတွင် အောက်ပါအတိုင်း ထုံးပြ ဆုံးဖြတ်ထားသည်-

“HELD : Under S.3 (b) of the land Nationalisation Act, the term agricultural land includes garden land, but does not include a house site which is within a town of village.

Though the suit land is termed “Garden land”, there is clear evidence to show that it was never occupied or was ordinarily utilised or

(၃) ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ-၂၅၀ (တရားရုံးချုပ်)။

(၄) ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ-၃၇၀ (တရားရုံးချုပ်)။

၁၉၉၂
ဦးစံသင်း ပါး
နှင့်
ဒေါ်ဝင်းတင်
ပါ ၁၇

leased for agricultural apurposes or purposes subservient to agriculture. The suit land is more or less in a town, if not a big village. Moreover, there is documentary evidence to show that the District Land Committee has Declined to classify the suit land as agricultural land under S.39 of the Land Nationalisation Act, as it is a human dwelling place.

The suit land is therefore not an agricultural land as defined in S.3 (b) or the land Nationalisation Act”

ဦးစိုးစံပါး-၄ နှင့် ဦးထွန်းတင်ပါး-၂^၁ အမှု၊ ရန်နီရန်ချာ(လ်) လီတာနှင့် ဒေါ်သန်း^၆ စီရင်ထုံးတို့တွင်လည်း အလားတူ လိုက်နာ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည့်ပြင် နောက်ဆုံး ဗဟိုတရားရုံး၏ ဒေါ်ခင်မြင့် နှင့် ဒေါ်ခင်မေ^၁ စီရင်ထုံးတွင်လည်း အစဉ်တစိုက် လက်ခံ ဆုံးဖြတ် ထုံးပြုထားကြောင်း တွေ့ရှိနိုင်သည်။

ထို့ကြောင့် ဤအမှုတွင် အချင်းဖြစ်မြေသည် မြေစာရင်းဌာန၌ လယ်ယာမြေဟု အမည်ပေါက်ဆဲဖြစ်ပြီး လန (၃၉) အမိန့်မရှိသေးဟု ဆိုခဲ့မှုအပလယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅(၂) အရ အစိုးရက ကြေညာ၍ ပြန်လည် သိမ်းယူထားကြောင်း သို့မဟုတ် သီးစားချထားရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ သီးစားချထားပြီး ဖြစ်ကြောင်း သို့တည်းမဟုတ် ယင်းသို့ တစ်နည်းနည်းပြုလုပ်ရန် လက်ငင်း အစီအစဉ် ရှိကြောင်း မပေါ်ပေါက်သည့်ပြင် နှစ်ပေါင်း (၃၀) ကျော်ခန့် လူနေအိမ်ရာအဖြစ် အသုံးပြုနေထိုင်ခဲ့ကြသော မြို့ပေါ် လူနေ ရပ်ကွက်အဖြစ် တည်ရှိနေခြင်းကြောင့် လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃ (ခ) ခြွင်းချက်ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ လယ်ယာမြေတွင် အကျုံးမဝင်၊ တရားမရုံး စီရင်ပိုင်ခွင့် ရှိသည်ဟု တိုင်းတရားရုံးက ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းခြင်းမရှိချေ။

အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေ ကိုးကားတင်ပြသော ဦးမေခင်^၂ စီရင်ထုံးမှာ မြေပေါ်မှ ဖယ်ရှားပေးရန် ဒီကရီကို အတည်ပြုရာ ဇာရီ အတည်မပြုနိုင်သေးမီ အချင်းဖြစ်မြေကို ကော်လီတ္တော်အရာရှိက မြေသိမ်း အက်ဥပဒေ

(၅) ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ-၅၄၄ (တရားရုံးချုပ်)။

(၆) ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ-၄၄၇ (တရားရုံးချုပ်)။

ပုဒ်မ ၁၇(၁)အရ နိုင်ငံပိုင်မြေအဖြစ် သိမ်းယူလိုက်ခြင်းကြောင့် ဒီကနီအရ တရားရှုံးအား ဖယ်ရှားခွင့်မရှိတော့ကြောင်း ဆုံးဖြတ် ထုံးပြုထားခြင်းဖြစ် သည်။ ဤအမှုဖြစ်ရပ်နှင့် မတူ ခြားနားသည်။

၁၉၉၂
ဦးစံသင်း ပါး
နှင့်
ဒေါ်ဝင်းတင်
ပါ ၁၇

အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့် တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကနီကို အတည်ပြု၍ အယူခံကို တရားရုံးအဆင့်ဆင့်စိစစ်နှင့်တကွ ပယ် လိုက်သည်။

ရှေ့နေခ ကျပ် ၈၀ သတ်မှတ်သည်။

တရားမအထူးအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးချုပ် ဦးအောင်တိုး
တရားသူကြီးများဖြစ်ကြသော ဦးကျော်တင့်၊ ဦးမျိုးထွန်းလင်း၊
ဦးကျော်ဝင်း၊ ဦးအောင်မြင်နှင့် ဦးသန်းပေတို့ ရှေ့တွင်

ဦးစိုးပိုင်ပါ-၂

နှင့်

ဦးသိန်းမောင်*

†၁၉၉၂

ဒီဇင်ဘာလ

၃၁ ရက်

တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၂၉ အရ ဇာနည်ကို ဆိုင်းငံ့
ပေးရန် ဇာနည်အတည်ပြုသည့် တရားရုံးက ဆုံးဖြတ်သင့်သလား
သို့မဟုတ် တရားမကြီးမှုကို စစ်ဆေးလျက်ရှိသော တရားရုံးက
ဆုံးဖြတ်သင့်သလားဆိုသော အချက်။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ယခုကိစ္စတွင် ဇာနည်ကို အတည်ပြုဆောင်ရွက်လျက်
ရှိသော ရုံးမှာ မကွေးတိုင်းတရားရုံး ဖြစ်သည်။ ဦးစိုးပိုင်တို့က သီးခြားတစ်မှု
ထပ်မံ၍ စွဲဆိုနေသည့် ရုံးမှာ ပခုက္ကူမြို့နယ်စုတရားရုံး ဖြစ်သည်။ တရားမ
ကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၂၁ နည်း ၂၉ ၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို လေ့လာကြည့်ပါက
တရားမကြီးမှုကို လက်ခံစစ်ဆေးလျက်ရှိသော တရားရုံးကသာ ဇာနည်ကို
ဆိုင်းငံ့ထားရန် အမိန့်ချမှတ်နိုင်ကြောင်း ပေါ်လွင်သည်။ မကွေးမြို့၌ ရုံးထိုင်
သော မကွေးတိုင်းတရားရုံးနှင့် ပခုက္ကူမြို့၌ ရုံးထိုင်သော မကွေးတိုင်းတရား
ရုံး (ပခုက္ကူမြို့နယ်စု) တို့ နှစ်ရုံးကို အမည်အားဖြင့် မကွေးတိုင်းတရားရုံးပင်
ဖြစ်လင့်ကစား လက်တွေ့လုပ်ငန်းသဘောအရ ဆိုပါလျှင် တစ်ရုံးတည်းဟူ၍
မှတ်ယူရန် မသင့်ပေ။ ထိုရုံး နှစ်ရုံးမှာ တရားစီရင်ရေး လုပ်ငန်း၌ စီရင်ပိုင်ခွင့်
ကို သီးခြား ကျင့်သုံးလျက်ရှိသော သီးခြားရုံးများဖြစ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့်
ပခုက္ကူမြို့နယ်စုတရားရုံး၌ စွဲဆိုနေသော အမှုကို မကွေးမြို့ရှိ မကွေးတိုင်း
တရားရုံး၌ စွဲဆိုနေသည့် အမှု ဖြစ်တိသကဲ့သို့ မှတ်ယူ၍ မကွေးတိုင်းတရားရုံး
က ဇာနည်ကို ရပ်ဆိုင်းထားခြင်းမှာ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၁၊
နည်း ၂၉ ၏ အနှစ်သာရနှင့် ကိုက်ညီခြင်းမရှိပေ။ ထို့ကြောင့် ပခုက္ကူမြို့နယ်စု
တရားရုံး၌ စွဲဆိုနေသော အမှုကို မကွေးတိုင်း တရားရုံး၌ စွဲဆိုနေသောအမှု

* ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ တရားမ အထူးအယူခံမှု အမှတ်-၄၅။

† ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၁၀ တွင် ချမှတ်သော(၁၁-၆-၉၂)
ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ် (မန္တလေးရုံးထိုင်) ၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကနိုကိုမကျေနပ်၍
အထူး အယူခံမှု။

ဖြစ်သကဲ့သို့မှတ်ယူ၍ မကွေးတိုင်းတရားရုံးက ဇာနည်ကို ရပ်ဆိုင်းထားခြင်း
မှာ ဥပဒေအရ မှန်ကန်ခြင်းမရှိ။ ထပ်မံ စွဲဆိုသည့် တရားမကြီးမှုကို စစ်ဆေး
သည့် တရားရုံးကသာ ဇာနည်ကို ရပ်ဆိုင်းသင့် မသင့် စဉ်းစားသင့်ပေသည်။

၁၉၉၂
ဦးစိုးပိုင် ဟိ
နှင့်
ဦးသိန်းမောင်

- အယူခံတရားလိုများအတွက် - မိုလ်ကြီး စိန်သောင်း (အငြိမ်းစား)၊
တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- အယူခံတရားပြိုင်အတွက် - ဦးလွန်းမောင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးဘတင့်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ တရား
ရုံးချုပ်

မကွေးတိုင်းတရားရုံး၊ ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးအမှု အမှတ် ၂၃ တွင်
တရားလို ဦးသိန်းမောင်က တရားပြိုင် ဦးစိုးပိုင်၊ ဒေါ်သန်းတင်လှနှင့် ဒေါ်ချစ်
တို့ အပေါ်၌ ရေစကြိုမိ ပန်းတော်တင်မြောက်၊ ကွင်းအမှတ် (၆)၊ ဦးပိုင်
အမှတ် (က) ဧရိယာ ၁.၄၅၆ ဧကရှိ မြေကွက်ကိုပိုင်ဆိုင်ကြောင်း ကြေညာ
ပေးစေရန်နှင့် ထိုမြေကို လက်ရောက်ရလိုမှုစွဲဆိုရာ အဆိုလွှာအား ပလပ်
ခြင်း ခံရသည်။ တရားလို ဦးသိန်းမောင်က တရားရုံးချုပ် (မန္တလေးရုံးထိုင်)
သို့ အယူခံဝင်ရောက်သောအခါ အယူခံကို ခွင့်ပြုပြီး တရားလို ဦးသိန်းမောင်
စွဲဆိုသည့် အတိုင်း အနိုင် ဒီကရီချမှတ်ပေးသည်။ ထိုဒီကရီကို တရားနိုင်
ဦးသိန်းမောင်က မကွေးတိုင်းတရားရုံး၌ တရားမ ဇာနည် အမှတ် ၃/၉၀
အရ ဖွင့်လှစ်၍ အတည်ပြု ဆောင်ရွက်လျက် ရှိသည်။

တရားရှုံး ဦးစိုးပိုင်တို့ကလည်းမကွေးတိုင်းတရားရုံး တရားမကြီးမှုအမှတ်
၂၃/၈၄ ၌ ချမှတ်သော အမိန့်နှင့် ဒီကရီမှာ ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သော
အမိန့်နှင့် ဒီကရီဖြစ်ကြောင်း အဆိုပြုလျက် ထိုအမိန့်နှင့် ဒီကရီသည် တည်မြဲ
နိုင်မမှုမရှိသော အမိန့်နှင့် ဒီကရီဖြစ်ကြောင်း ကြေညာ ပေးစေလိုမှုကို
ဦးသိန်းမောင် အပေါ်၌ မကွေးတိုင်းတရားရုံး တရားမကြီးမှု အမှတ်
၁၈/၉၁ (ပခုက္ကူမြို့နယ်စုံ) အရ သီးခြားတစ်မှု ထပ်မံ၍ စွဲဆိုပြန်သည်။
ယင်းကဲ့သို့ ထပ်မံ အမှုသစ် စွဲဆိုသည်ကို အကြောင်းပြုပြီး တရားနိုင်
ဦးသိန်းမောင်က ဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် ဇာနည်ကို တရားမကျင့်ထုံး
ဥပဒေအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၂၉ အရ ဆိုင်းငံ့ပေးရန် ဦးစိုးပိုင်တို့က လျှောက်
ထားသည်။ ဦးစိုးပိုင်တို့ လျှောက်ထားချက်အား လက်ခံပြီး မကွေးတိုင်း
တရားရုံးက ဇာနည်ကိုဆိုင်းငံ့ထားကြောင်း အမိန့်ချမှတ်သည်။ ထိုအမိန့်ကို
ဦးသိန်းမောင်က မကျေနပ်၍ တရားရုံးချုပ် (မန္တလေးရုံးထိုင်) သို့ ပြင်ဆင်မှု
လျှောက်ထားရာ တရားရုံးချုပ်က ပြင်ဆင်မှုကိုခွင့်ပြုပြီး ဇာနည်အား ရပ်ဆိုင်း
ထားသော မကွေးတိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ ထိုသို့
ချမှတ်သည့် တရားရုံးချုပ် (မန္တလေးရုံးထိုင်) ၏ အမိန့်ကို ဦးစိုးပိုင်တို့က

၁၉၉၂
ဦးစိုးပိုင် ပါ ၂
နှင့်
ဦးသိန်းမောင်

တရားစီရင်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ အထူး အယူခံဝင်ခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထား
သောအခါ အောက်ဖော်ပြပါ ပြဿနာအား စုံညီခုံဖြင့် ကြားနာ ဆုံးဖြတ်
နိုင်ရန်အတွက် အထူး အယူခံဝင်ခွင့်ပြုခဲ့ခြင်းကြောင့် ဤအထူးအယူခံမှု ပေါ်
ဧပေါက်လာခြင်း ဖြစ်သည်-

စုံညီခုံဖြင့် ကြားနာဆုံးဖြတ်ရန် ပြဿနာ

“တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၂၉ အရ ဇာရီမှုကို
ဆိုင်းငံ့ပေးရန် ဇာရီ အတည်ပြုသည့် တရားရုံးက ဆုံးဖြတ်သင့်
သလား၊ အိုမဟုတ် တရားမကြီးမှုကို စစ်ဆေးလျက်ရှိသည့် တရား
ရုံးက ဆုံးဖြတ်သင့်သလား”

ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

ယခု ကိစ္စတွင် ဇာရီမှုကို အတည်ပြု ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော ရုံးမှာ
မကွေးတိုင်းတရားရုံးဖြစ်သည်။ ဦးစိုးပိုင်တို့က သီးခြားတစ်မှုထပ်မံ၍ စွဲဆိုနေ
သည့် ရုံးမှာ ပခုက္ကူမြို့နယ်စုတရားရုံး ဖြစ်သည်။ တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့်
၂၁၊ နည်း ၂၉ ၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို လေ့လာကြည့်ပါက တရားမကြီးမှုကို
လက်ခံ စစ်ဆေးလျက်ရှိသော တရားရုံးကသာ ဇာရီမှုကို ဆိုင်းငံ့ထားရန်
အမိန့် ချမှတ်နိုင်ကြောင်း ပေါ်လွင်သည်။ မကွေးမြို့၌ ရုံးထိုင်သော မကွေး
တိုင်း တရားရုံးနှင့် ပခုက္ကူမြို့၌ ရုံးထိုင်သော မကွေးတိုင်းတရားရုံး (ပခုက္ကူ
မြို့နယ်စု)တို့ နှစ်ရုံးကို အမည်အားဖြင့် မကွေးတိုင်းတရားရုံးပင် ဖြစ်လင့်
ကစား လက်တွေ့ လုပ်ငန်းသဘောအရ ဆိုပါလျှင် တစ်ရုံးတည်းဟူ၍ မှတ်ယူ
ရန် မသင့်ပေ။ ထိုရုံးနှစ်ရုံးမှာ တရားစီရင်ရေးလုပ်ငန်း၌ စီရင်ပိုင်ခွင့်ကို
သီးခြား ကျင့်သုံးလျက်ရှိသော သီးခြားရုံးများ ဖြစ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့်
ပခုက္ကူမြို့နယ်စုတရားရုံး၌ စွဲဆိုနေသော အမှုကို မကွေးမြို့ရှိ မကွေးတိုင်း
တရားရုံး၌ စွဲဆိုနေသည့်အမှု ဖြစ်ဘိသကဲ့သို့ မှတ်ယူ၍ မကွေးတိုင်းတရား
ရုံးက ဇာရီမှုကို ရပ်ဆိုင်းထားခြင်းမှာ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၁၊
နည်း ၂၉ ၏ အနှစ်သာရနှင့် ကိုက်ညီခြင်း မရှိပေ။ ထို့ကြောင့် ပခုက္ကူ
မြို့နယ်စုတရားရုံး၌ စွဲဆိုနေသောအမှုကို မကွေးတိုင်းတရားရုံး၌ စွဲဆိုနေသော
အမှုဖြစ်ဘိကဲ့သို့ မှတ်ယူ၍ မကွေးတိုင်းတရားရုံးက ဇာရီမှုကို ရပ်ဆိုင်းထား
ခြင်းမှာ ဥပဒေအရ မှန်ကန်ခြင်း မရှိ။ ထပ်မံ စွဲဆိုသည့် တရားမကြီးမှုကို
စစ်ဆေးသည့် တရားရုံးကသာ ဇာရီမှုကို ရပ်ဆိုင်းသင့် မသင့် စဉ်းစားသင့်
သည်ဟု ယခု ပြဿနာအား ဖြေဆိုလိုက်သည်။

အလျဉ်းသင့်၍ ကျွန်ုပ်တို့ ညွှန်ကြားလိုက်သည်မှာ လက်ရှိ တရားရုံးများ
ဖွဲ့စည်းပုံအရ ဆိုပါလျှင် တရားရုံးတစ်ရုံးတည်းပင် ဖြစ်စေကာမူ တရား
သူကြီးမှာ တစ်ဦးထက်မက ရှိနိုင်သဖြင့် ထိုတရားသူကြီးအသီးသီးသည်
ယင်းတရားရုံး၏ စီရင်ပိုင်ခွင့်ကိုပင် ကျင့်သုံး၍ အမှုများ စီရင်နေကြသည်။

ယခင်က တရားရုံးဖွဲ့စည်းပုံအတိုင်း တစ်ရုံးလျှင် တစ်ဦးစီ စီရင်သည့် ပုံစံမျိုး မဟုတ်ပေ။ ထို့ကြောင့် တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၂၁၊ နည်း ၂၉ အရ ဇာရီမှုကို ဆိုင်းငံ့ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လက်ရှိ တရားသူကြီးများသည် အောက်ပါအတိုင်း လိုက်နာရန် ကျွန်ုပ်တို့ ညွှန်ပြလိုက်သည်-

၁၉၉၂
ဦးစိုးပိုင် ၁၊ ၂
နှင့်
ဦးသိန်းမောင်

- (က) ထပ်မံ၍ စွဲဆိုသော တရားမကြီးမှုကို စစ်ဆေးစီရင်သော တရားသူကြီး၏ လက်ဝယ်တွင် ရှိသည့် ဇာရီမှုကိုသာ ယင်း တရားသူကြီးက ဆိုင်းငံ့ထားနိုင်သည်။
- (ခ) ဇာရီမှုကို ဆိုင်းငံ့ရန် ချမှတ်သောအမိန့်ကို တရားမကြီးမှု တွင် ချမှတ်ခြင်း မပြုဘဲ ဇာရီမှုတွင်သာ ချမှတ်ရန် ဖြစ်သည်။
- (ဂ) အကယ်၍ ဇာရီမှုကို ကိုင်တွယ် ဆောင်ရွက်နေသော တရား သူကြီးက မိမိတို့ တရားရုံးတစ်ရုံးတည်းတွင် ရှိသော အခြား တရားသူကြီးလက်ဝယ်ရှိ တရားမကြီးမှုကို အကြောင်းပြပြီး မိမိ၏ ဇာရီမှုကို ဆိုင်းငံ့သင့်ကြောင်း ယူဆလျှင် ဇာရီမှုနှင့် တရားမကြီးမှုတို့ တရားသူကြီးတစ်ဦးတည်းထံတွင် ရောက်ရှိ စေရန်အတွက် အမှုခွဲဝေပေးပိုင်ခွင့် ရှိသော တရားသူကြီးထံ ကျိုးကြောင်း ဖော်ပြ၍တင်ပြရန် ဖြစ်သည်။

ဤအမှုအတွက် စရိတ် မသတ်မှတ်။

တရားမပထမအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး ဦးမျိုးထွန်းလင်း ရွှေတွင်

ဦးစိန်

နှင့်

ဒေါ်ခင်နုဆွေ ပါ-၂ *

†၁၉၉၂

ဒီဇင်ဘာလ

၃၁ ရက်

ငြင်းချက်ထုတ်ရန် ပျက်ကွက်ခြင်းကြောင့် အမှုကို စီရင်ဆုံးဖြတ်ရာ၌
ထိခိုက်မှုရှိလျှင် အမှုကို အသစ်တဖန်ပြန်လည်စစ်ဆေးရန် လိုအပ်
ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အချင်းဖြစ် အိမ်ခန်းကို နိုင်ငံခြားတွင် နေထိုင်သည့်
နိုင်ငံခြားသားက ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း တရားလို ဦးစိန်က ဝန်ခံခြင်းလည်းမရှိ၊
သက်သေတင်ပြခွင့်လည်း မရဘဲ တိုင်းတရားရုံးက တရားလိုပြ သက်သေ
ဦးဘသန်းအား ပြန်လွန်မေးရာတွင် ထွက်ဆိုချက်အပေါ်တွင်သာ မူတည်၍
ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် အမှုသည်တို့အား ထိခိုက်နစ်နာခြင်း မရှိဟု မဆိုနိုင်။
ငြင်းချက်ထုတ်ရန် ပျက်ကွက်ခြင်းကြောင့် အမှုကို အမှုသွား အမှုလာအရ
ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို ထိခိုက်လျှင် အမှုကို အသစ်တဖန် ပြန်လည်စစ်ဆေးစေရန်
အကြောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးသောင်းထွန်း၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

အယူခံတရားပြိုင်မျှားအတွက်- ဦးမောင်မောင်မြင့်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး - ဦးစိုးညွန့်၊ ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊
တရားရုံးချုပ်

ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၂၄ (ခ)
တွင် မူလရုံး တရားလို ဦးစိန်က ၎င်း၏ အထွေထွေကိုယ်စားလှယ်စာရယူ
ဒေါ်ဖြူဦးမှတစ်ဆင့် ဒေါ်သန်းမြင့်နှင့် ဦးဘသန်းတို့အပေါ် ပုဒ်မတောင်
မြီနယ်၊ အမှတ် (၁) ရပ်ကွက်၊ လမ်း ၅၀၊ အိမ်အမှတ် ၈၈/၉၀၊ အခန်း
အမှတ် (၆) ၏ တစ်ဦးတည်းသော တရားဝင် အိမ်ငှားဖြစ်ကြောင်း မြက်ဟ
ကြေညာပေးရန်နှင့် အမှတ် (၁) တရားပြိုင် ဒေါ်သန်းမြင့်၏ လက်ဝယ်ရှိ

* ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ တရားမ ပထမ အယူခံမှု အမှတ် ၂၈၁။

† ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၂၄ တွင် ချမှတ်သော (၃၀-၇-၉၂)ရက်စွဲပါ
ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံမှု။

၁၉၉၂
ဦးစိန်
နှင့်
ဒေါ်ခင်စုစော
ပါ ၂

အချင်းဖြစ်အခန်းကို လက်ရောက်ရလို့မူ စွဲဆိုသည်။ အမှုအတောအတွင်း အမှတ်(၁) တရားပြိုင် ဒေါ်သန်းမြင့် ကွယ်လွန်သွားသဖြင့် ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်သန်းမြင့်၏ နေရာတွင် ဒေါ်ခင်စုစောနှင့် ဟင်နရီအေးမောင်တို့ကို တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်များအဖြစ် ထည့်သွင်းခဲ့သည်။

အမှတ်(၂) တရားပြိုင် ဦးဘသန်းကိုလည်း တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ အမိန့် ၁၊ နည်း ၁၀ (၂) အရ အမှုမှ ထုတ်ပယ်ခဲ့သည်။ တရားရုံးက အမှုကို ဆက်လက်စစ်ဆေးပြီး တရားပြိုင်ဘက် သက်သေတစ်ဦးသာ စစ်ဆေးရန် ကျန်ရှိတော့သည့်အချိန်တွင် တရားပြိုင်၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ် တို့က တရားလိုသည် အချင်းဖြစ်အခန်းကို နိုင်ငံခြားနေ နိုင်ငံခြားသား ဖြစ်သူ ကနေရှ်ဗာတဗာဆိုသူ၏ ကိုယ်စားလှယ်ထံမှ ငှားရမ်းထားကြောင်း ပေါ်ပေါက်၍ ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ မရှေ့မပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်းများ လွှဲပြောင်းခြင်းကို ကန့်သတ်သည့်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ တရားလို၏အမှုကို ပလပ်ပေးရန် လျှောက်ထားသည်။ တရားလိုက အဆိုပါ လျှောက်ထားချက်ကို ကန့်ကွက်သည်။ တိုင်းတရားရုံးက တရားပြိုင်၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်တို့၏ တင်ပြချက်ကို လက်ခံပြီး တရားလို စွဲဆိုသည့်အမှုကို ပလပ်လိုက်သည်။ တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို မကျေနပ်သဖြင့် ဦးစိန်က တရားရုံးချုပ်၌ ဤတရားမ အယူခံမှုကို စင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

အယူခံ တရားလို၏ ရှေ့နေက ယခုအမှုတွင် မူလရုံး တရားပြိုင်သည် ၎င်း၏ချေလွှာတွင် ထုချေခြင်းမပြုခဲ့သော အချက်အလက်များ ပေါ်ပေါက်သည်ဟု အဆိုပြုကာ ထိုအချက်အား ရုံးတော်သို့ အဆုံးအဖြတ်ပြုပေးရန် တင်ပြခဲ့ခြင်းကို မူလရုံး တရားလိုမှ ကန့်ကွက်ခဲ့သော်လည်း ရုံးတော်က ကောက်ချက်တစ်စုံတစ်ရာ ထပ်မံထုတ်နုတ်ခြင်းမရှိဘဲ ထိုအချက်ပေါ် မူတည်၍ အမှုတစ်မှုလုံးအား အဆုံးအဖြတ်ပြုခဲ့ခြင်းမှာ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ကျော်လွန်၍ အဆုံးအဖြတ်ပြုခြင်းဖြစ်၍ မှားယွင်းကြောင်းတင်ပြသည်။

အယူခံတရားပြိုင်၏ ရှေ့နေက တရားလိုပြသက်သေ ဦးဘသန်း၏ ထွက်ချက်များကို ပစ္စည်းလွှဲပြောင်း ကန့်သတ်ရေးဥပဒေဖြင့် ပေါင်းစပ်လိုက်သည့် အခါ အမှုကို ပလပ်ရန်သာ အကြောင်းပေါ်ပေါက်လာသဖြင့် မူလရုံးက အယူခံတရားလို စွဲဆိုသည့်အမှုကို ပလပ်လိုက်ခြင်းမှာ မှားယွင်းခြင်းမရှိကြောင်း တင်ပြလျှောက်ထားသည်။

တိုင်းတရားရုံးသည် တရားလိုနှင့် တရားပြိုင်တို့၏ အဆို အချေများအရ ငြင်းချက် ၆ ရပ် ထုတ်နုတ်၍ ပဏာမ ငြင်းချက်နှစ်ရပ်ကို ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ အကြောင်းချင်းရာ ငြင်းချက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ နှစ်ဘက်သက်သေခံချက်များ ရယူနေစဉ် တရားပြိုင်က ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ မရှေ့မပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်းများ လွှဲပြောင်းခြင်းကို ကန့်သတ်သည့် ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ အမှု

၁၉၉၂
ဦးစိန်
နှင့်
ဒေါ်ခင်နုဆွေ
ပါ။

ပလပ်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်းကို လက်ခံပြီး တိုင်းတရားရုံးက တရားလို
စွဲဆိုသည့် အမှုကို ပလပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

တရားပြိုင်၏ လျှောက်ထားတင်ပြချက်မှာ သူ၏ချေလွှာတွင် ထည့်သွင်း
ထုချေထားခြင်းမရှိသည့် အကြောင်းပြချက်အသစ် ဖြစ်သည်။ တရားရုံးများ
သည် တရားမမှုများကို ဆုံးဖြတ်ရာ၌ အဆိုအချေပါအချက်များကို အခြေခံ
လျက် အဆုံးအဖြတ်ပေးရမည်သာ ဖြစ်သည်။ ချေလွှာတွင် တိကျစွာငြင်းဆို
ထားခြင်းမရှိသည့် အချက်နှင့် ပတ်သက်သည့် သက်သေခံချက်တို့ကို လက်ခံ
ရန် မသင့်ပေ။ အမှု ဆုံးဖြတ်ရာ၌လည်း ထည့်သွင်း မစဉ်းစားသင့်ပေ။
ဦးထွန်း ပါ-၇ နှင့် ဦးသန်းအောင် ပါ-၄^၁ အမှုကို ကြည့်ပါ။

တိုင်းတရားရုံးက တရားလိုစွဲသည့် အမှုသည် ၁၉၈၇ ခုနှစ်၊ မရှေ့
မပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်း လွှဲပြောင်းခြင်းကန့်သတ်သည့် ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ
စီရင်ပိုင်ခွင့် ရှိမရှိနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ငြင်းချက်ထုတ်နုတ်ခဲ့ခြင်းမရှိဘဲ ယင်း
ပြဿနာအပေါ် အဆုံးအဖြတ်ပေးခြင်းသည် မှန်ကန်သည်ဟု မဆိုနိုင်။

တရားမမှုများတွင် အဆိုအချေတို့ကို အသေးစိတ် သေချာသန့်စွာ စိစစ်
အခြေပြု၍ ထုတ်နုတ်ပေးသည့် ငြင်းချက်များသည် အမှု အနိုင် အရှုံးကို
ဆုံးဖြတ်ပေးရာတွင် အဓိက အရေးကြီးသည့် ပင်မကျောရိုးများ ဖြစ်သည်။
အမှုများ၏တိကျမှန်ကန်သော အဆုံးအဖြတ်သည် ယင်းငြင်းချက်များအပေါ်
မူတည်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ မှန်ကန်၍ အဓိကကျသော အခြေခံဖြစ်သည့် အမှု
တစ်ခုလုံး၏ အနိုင် အရှုံးကို အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်သော ငြင်းချက်များကို
ထုတ်ရန် အထူးလိုအပ်လှသည်။ ဒေသကြီးကြီးနှင့် ဦးအောင်မြင့်^၂ အမှု
ကို ကြည့်ပါ။

သို့ရာတွင် ငြင်းချက်ထုတ်ခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ အမှုသည်များအား
အငြင်းပွားသည့် အချက်အလက်များကို အာရုံစိုက်စေရန်ဖြစ်သည်။ ကာယကံ
ရှင်တို့သည် အငြင်းပွားမှုမှာ မည်သည့်အကြောင်းအရာဖြစ်သည်ကို သိရှိပြီး
ယင်းအငြင်းပွားမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သက်သေခံချက် တင်ပြကြလျှင် ငြင်းချက်
မထုတ်ခြင်းကြောင့် မည်သည့် အမှုသည်ကိုမျှ ထိခိုက် နစ်နာခြင်းမရှိလျှင်
အမှုစစ်ဆေးခြင်းသည် မပျက်ပြယ်ပေ။ မြန်မာ့ဇရန်ကုမ္ပဏီလီမိတက် နှင့်
မြန်မာနိုင်ငံ စက်မှုလက်မှုအနုညာတခုရုံး^၃ အမှုကို ကြည့်ပါ။

ယခုအမှုတွင် တရားလိုစွဲဆိုသည့်အမှုသည် ၁၉၈၇ ခုနှစ်၊ မရှေ့မပြောင်း
နိုင်သော ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း ကန့်သတ်သည့် ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ တရား

(၁) ၁၉၇၅ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ-၃၁။
(၂) ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ-၁။
(၃) ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ-၁။

ရုံးက စီရင်ပိုင်ခွင့် ရှိ မရှိကို အဆို အချေတွင် အငြင်းပွားမှုမရှိခဲ့၍ နှစ်ဘက် အမှုသည်တို့က ယင်းအချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အပြိုင်အဆိုင် သက်သေ တင်ပြခြင်း မရှိကြချေ။

၁၉၉၂
ဦးစိန်
နှင့်
ဒေါ်ခင်နုဆွေ
ပါ-၂

တိုင်းတရားရုံးက တရားလိုပြသက်သေ ဦးဘသန်းအား ပြန်လှန် မေးရာတွင် ထွက်ဆိုချက်အရ ဦးဘသန်းသည် နိုင်ငံခြားသို့ အပြီးအပိုင် ထွက်ခွာသွားသူ နိုင်ငံခြားတွင် ကွယ်လွန်သူ၏ ကျန်ရစ်သည့် နိုင်ငံခြားသားများ၏ ကိုယ်စားလှယ်ဖြစ်ကြောင်းနှင့် နိုင်ငံခြားသားပိုင် အခန်းကို စီမံ ခန့်ခွဲမှုပြုနေကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်ဆိုကာ တရားရုံးချုပ်၏ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမပထမအယူခံမှု အမှတ် ၇၂၂ နှင့် တရားမအထွေထွေမှု အမှတ် ၄ / ၉၁ ၏ အမှုဖြစ်ရပ်နှင့် တူညီသည်ဟု သုံးသပ်ပြီး ဦးစိန် စွဲဆိုသည့်အမှုကို ပယ်ချခြင်း ဖြစ်သည်။

အချင်းဖြစ် အိမ်ခန်းကို နိုင်ငံခြားတွင် နေထိုင်သည့် နိုင်ငံခြားသားက ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း တရားလို ဦးစိန်က ဝန်ခံခြင်းလည်း မရှိ၊ သက်သေတင်ပြခွင့်လည်း မရဘဲ တိုင်းတရားရုံးက တရားလိုပြသက်သေ ဦးဘသန်းအား ပြန်လှန် မေးရာတွင် ထွက်ဆိုချက်အပေါ်တွင်သာ မူတည်၍ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် အမှုသည်တို့အား ထိခိုက် နစ်နာခြင်းမရှိဟု မဆိုနိုင်။ ငြင်းချက်ထုတ်ရန် ပျက်ကွက်ခြင်းကြောင့် အမှုကို အမှုသွား အမှုလာအရ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို ထိခိုက်လျှင် အမှုကို အသစ်တဖန် ပြန်လည် စစ်ဆေးစေရန် အကြောင်း တစ်ရပ်ဖြစ်သည်။

တရားရုံးချုပ်က ၉-၁၀-၉၁ ရက်စွဲပါ စာအမှတ် ၃၂၄ / ၁၄ (တရားမ) စု ၆-၁ / ၉၁ အမှာစာဖြင့် နိုင်ငံခြားနေ နိုင်ငံခြားသားများပိုင် မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားစွဲဆိုထားသော အမှုများကို တရားရုံးချုပ်မှာ နောက်ထပ် အမိန့်မရမချင်း တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၁ ပါ လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ကျင့်သုံးကာ ဆိုင်းငံ့မိန့်ထားရန် ညွှန်ကြားထားသည်။ အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းမှာ နိုင်ငံခြားနေ နိုင်ငံခြားသားပိုင် မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းဖြစ်သည်မှာ မှန်ကန်စေဦးတော့ တိုင်းတရားရုံးက တရားလို ဦးစိန် စွဲဆိုသည့် အမှုကို ပယ်ချခြင်းမှာ တရားရုံးချုပ်၏ အဆိုပါ အမှာစာပါ ညွှန်ကြားချက်နှင့် ညီညွတ်ခြင်း မရှိပေ။

တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီသည် လုပ်ထုံးလုပ်နည်း၊ ညွှန်ကြားချက်တို့နှင့် ညီညွတ်ခြင်း မရှိ၍ မှားယွင်းကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

ထို့ကြောင့် ဤအယူခံကို ခွင့်ပြုပြီး တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို စရိတ်နှင့် တကွ ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ တိုင်းတရားရုံးသည် အယူခံ တရားလိုစွဲဆိုသည့် အမှုကို မူလမှုအမှတ်အတိုင်း ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်၍ မူလရုံး

၁၉၉၂
ဦးစိန်
နှင့်
ဒေါ်ခင်နုစော
ပါ

တရားပြိုင်တို့အား ချေလွှာ ပြင်ဆင်ခွင့်ပြုကာ တရားရုံးက လိုအပ်သည့်
ငြင်းချက်များ ထုတ်နုတ်ပြီး သက်သေ အထောက်အထားများ ရယူ၍ အမှုကို
ဥပဒေ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် အညီ အဆုံးအဖြတ်ပေးရန် တရားမ
ကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၄၁၊ နည်း ၂၃ အရ ညွှန်ကြားလိုက်သည်။

ဤအယူခံတွင် ကုန်ကျသောတရားစရိတ်များကို နောက်ဆုံးတွင် အမှုရှုံး
သူက နောက်ဆုံးတွင် အမှုနိုင်သူအား ပေးရမည်။ ဤအယူခံတွင် အယူခံ
တရားလို ထမ်းဆောင်ထားသောရုံးခွန်ကို ပြန်အမ်းရန်အတွက် လိုအပ်သည့်
သက်သေခံ လက်မှတ်ကို အယူခံတရားလိုအား ထုတ်ပေးစေ၊

ရှေ့နေခ ကျပ် ၁၀၀ သတ်မှတ်သည်။

တရားမဒုတိယအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီး ဦးစောင့်မြင်ရှေ့တွင်

ဦးဆာလာဟုဒင်ခန့်

နှင့်

ဦးရှော်ဖီ ပါ ၄*

†၁၉၉၂
မတ်လ
၁၉ ရက်

အချင်းဖြစ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ခြံစောင့်အဖြစ်သာ စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့် ရရှိသူ သေဆုံးသွားသောအခါ ယင်းစီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်သည် ထိုသူ၏ ကျန်ရှိရပ်သော သား သမီးများထံသို့ ဆင်းသက်မှုမရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အချင်းဖြစ်မြေကွက်၏အမည်ပေါက်ပိုင်ရှင်မှာ ဟာဂီ အဗ္ဗဒူရှကူးခန့်ဖြစ်ပြီး တရားလို ဦးဆာလာဟုဒင်ခန့်၏ မိဘများဖြစ်ကြသော မိုဟီဒင်ခန့်နှင့် ဒေါ်နှင်းဆန်တို့ကို ခြံစောင့်အဖြစ် ထားရှိခဲ့သည်။ ဤနည်းဖြင့် မိုဟီဒင်ခန့်နှင့် ဒေါ်နှင်းဆန်တို့သည် အချင်းဖြစ်မြေကွက်အပေါ်၌ စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့် ရရှိလာကြပြီး ဦးရှော်ဖီ၊ ဦးဟာနစ်၊ ဒေါ်ပါပါသီနှင့် ဦးကံသလင်းဂန်းတို့အား အိမ်ဆောက်၍ အခမဲ့နေထိုင်ခွင့်ပြုခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ ခြံစောင့်အဖြစ် ဆောင်ရွက်သူ မိုဟီဒင်ခန့်နှင့် ဒေါ်နှင်းဆန်တို့က အချင်းဖြစ် မြေကို မူလပိုင်ရှင်ထံမှ ဝယ်ယူခဲ့သည်ဟု ဆိုသော်လည်း မှတ်ပုံတင်စာချုပ်ဖြင့် ဝယ်ယူခဲ့ခြင်း မဟုတ်သဖြင့် တရားဝင်ပိုင်ရှင်ဖြစ်မလာပေ။ တရားလို၏ မိဘများက ခြံပိုင်ရှင်အနေဖြင့် စီမံ ခန့်ခွဲခဲ့ခြင်း မဟုတ်ဘဲ ခြံစောင့်အနေဖြင့်သာ စီမံ ခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ရှိသူများဖြစ်၍ ထိုစီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်သည် တရားလိုနှင့် အခြား သားသမီးများအပေါ် အမွေဆက်ခံရေး မူအရ သက်ဆင်းမှုရှိမည် မဟုတ်ပေ။

အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးစိန်ဝင်း၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

အယူခံတရားပြိုင်များအတွက် - ဦးကျား၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး - ဦးဘတင့်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ တရားရုံးချုပ်

* ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ တရားမ ဒုတိယ အယူခံမှု အမှတ် ၁၆၀၊ ၁၆၉၊ ၁၇၀ နှင့် ၁၇၁။

† ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ တရားမ အယူခံမှုအမှတ် ၈၊ ၉၊ ၁၀ နှင့် ၁၁ တို့တွင် ချမှတ်သော (၂၄-၉-၉၁) ရက်စွဲပါ ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကိုအယူခံမှု။

၁၉၉၂
ဦးဆာလာဟူ
ခင်ခန့်
နှင့်
ဦးရှော်ဖီ ၁၂၄

တရားလို ဦးဆာလာဟူခင်ခန့်က သစ်နန်းကျွန်းမြို့နယ် တရားရုံး ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၂၅ တွင် တရားပြိုင် ဦးရှော်ဖီအား လည်းကောင်း၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၂၆ တွင် တရားပြိုင် ဦးဟာနစ်အား လည်းကောင်း၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၂၈ တွင် ဒေါ်ပါပါသီအား လည်းကောင်း၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၂၇ တွင် ဦးကံသလင်းဂန်းအား လည်းကောင်း၊ သစ်နန်းကျွန်းမြို့နယ်၊ ၁/ခ ရပ်ကွက်၊ ဒေါ်နလင်းမြီအမှတ်(၁)၌ တည်ရှိသော အချင်းဖြစ် ဥပစာများပေါ်မှ အခွင့်အမိန့်အရ အခမဲ့ နေထိုင်ခွင့် ပြုထားသူများအား ဖယ်ရှားပေးစေလိုမှုများ အသီးသီးစွာဆိုရာ မြို့နယ် တရားရုံးက ယင်းအမှု ၄ မူလုံးတွင် တရားလိုစွာဆိုသည့် အတိုင်း အနိုင် ဒီကရီချမှတ်ပေးသည်။ မြို့နယ်တရားရုံး၏ ဒီကရီကို မကျေနပ်၍ တရားပြိုင် များ ဖြစ်ကြသော ဦးရှော်ဖီ၊ ဦးဟာနစ်၊ ဒေါ်ပါပါသီ၊ ဦးကံသလင်းဂန်းတို့ ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံးသို့ ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ တရားမအယူခံမှု အမှတ် ၈၊ ၉၊ ၁၀ နှင့် ၁၁ တို့ အရ အသီးသီး အယူခံ ဝင်ရောက်ကြသောအခါ ရန်ကုန် တိုင်းတရားရုံးက အယူခံမှုများအား အသီးသီးခွင့်ပြုပြီး သစ်နန်းကျွန်းမြို့နယ် တရားရုံးမှ ချမှတ်သည့် ဒီကရီလေးခုလုံးအား ပယ်ဖျက်လိုက်သောကြောင့် မူလရုံး တရားလို ဦးဆာလာဟူခင်ခန့်က လေးမူလုံးအတွက် ဒုတိယအယူခံမှု များအား ဝင်ရောက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

မူလမှု ၄ မူလုံးတွင် တရားလိုမှာ တစ်ဦးတည်းဖြစ်ခြင်း၊ အဆိုလွှာ၌ ဖော်ပြ စွဲဆိုချက်များ အဓိကအားဖြင့် တူညီခြင်း၊ အဆုံးအဖြတ်ပေးရမည့် ပြဿနာတူညီခြင်း၊ တိုင်းတရားရုံး၌လည်း အယူခံလေးမူလုံးအား တပေါင်း တည်း စီရင်ချက်ရေးသား ချမှတ်ခဲ့ခြင်းတို့ကြောင့် ဤဒုတိယအယူခံမှုလေးမူ လုံးအား တပေါင်းတည်း စီရင်ချက် ရေးသား ချမှတ်လိုက်သည်။

မူလရုံး တရားလို ဦးဆာလာဟူခင်ခန့်၏ အဆိုလွှာတွင် အချင်းဖြစ် မြေကွက်သည် မူလက ဟာဂျီအဗ္ဗူဒူဂူးခန်း အမည်ပေါက်သည့် ဂရန်မြေ ကွက်ဖြစ်ကြောင်း၊ ၎င်းက ယောက်ဖဖြစ်သူ မိုဟီဒင်ခန့်နှင့် ဇနီး ဒေါ်နှင်းဆန် တို့ကို ထိုမြေကွက်၏ ခြံစောင့်အဖြစ် နေထိုင်ခွင့်ပေးထားခဲ့သဖြင့် မိုဟီဒင်ခန့် နှင့် ဇနီး ဒေါ်နှင်းဆန်တို့သည် ထိုမြေကွက်ပေါ်၌ လက်ရှိ နေထိုင်ပြီး စီမံ ခန့်ခွဲသူများ ဖြစ်ကြောင်း၊ ၎င်းနောက် မိုဟီဒင်ခန့်က ထိုမြေကွက်ကို လွှဲပြောင်း ဝယ်ယူခဲ့ကြောင်း၊ မိုဟီဒင်ခန့်နှင့် ဇနီး ဒေါ်နှင်းဆန်တို့က ထိုမြေ အတွင်း၌ အိမ်ငယ်ကလေးများ ဆောက်၍ တရားပြိုင်များအား လွှဲခဲ့သော (၃၅) နှစ်ခန့်က စ၍ အခမဲ့ နေထိုင်ခွင့်ပြုခဲ့ကြောင်း၊ ဦးမိုဟီဒင်ခန့်သည် ၈-၈-၈၀ နေ့က ကွယ်လွန်သွားကြောင်း၊ ၎င်း၏ အမွေဆက်ခံသူများအဖြစ် ဇနီး ဒေါ်နှင်းဆန်နှင့် သား သမီး (၁၁) ဦး ကျန်ရှိခဲ့ရာ တရားလိုမှာ ဦးမိုဟီဒင်ခန့်နှင့် ဒေါ်နှင်းဆန်တို့၏ သားတစ်ဦးဖြစ်ကြောင်း၊ ၎င်းအား ဒေါ်နှင်းဆန်နှင့် သားသမီးများက အထွေထွေ ကိုယ်စားလှယ်လွှဲစာဖြင့်

လွှဲအပ်၍ ၎င်းတို့ကိုယ်စား ယခုအမှုကို စွဲဆိုခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ၎င်းအနေဖြင့် တရားပြိုင်များအပေါ်၌ ခွင့်ပြုချက်ကို ရုပ်သိမ်းပြီး အချင်းဖြစ် ဥပစာမှ ဖယ်ရှားပေးရန် အကြောင်းကြားခဲ့သော်လည်း ဖယ်ရှားခြင်း မပြုသဖြင့် တရားစွဲဆိုရကြောင်း ဖော်ပြသည်။

တရားပြိုင်များက ချေပရာ၌ အချင်းဖြစ်မြေကွက်၏ မူလပိုင်ရှင် ဟာဇီ အဗ္ဗူရှကူးခန်းတွင် နှုတ်ပတ် အမည်ရှိ အမွေစား အမွေခံ သားတစ်ဦး ယနေ့တိုင် သက်ရှိထင်ရှားလျက် ရှိနေသေးကြောင်း၊ အချင်းဖြစ်မြေကို မိုဟီဒင်ခန့်က ပိုင်ရှင်သံမှ ဝယ်ယူသည်ဆိုရာ၌ တရားဝင် မှတ်ပုံတင်စာချုပ်ဖြင့် ဝယ်ယူခြင်း မဟုတ်ကြောင်း၊ အရပ်စာချုပ်ဖြင့် စရံပေးသည့် အဆင့်၌သာ ရှိသေးကြောင်း၊ တရားပြိုင်များသည် မိမိတို့၏ ငွေဖြင့် အိမ်ဆောက်လုပ် နေထိုင်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ တရားလိုက အခမဲ့ နေထိုင်ခွင့်ပြုသည်ဆိုခြင်း မမှန်ကြောင်း၊ ဖယ်ရှား ပေးမည်ဟု မည်သည့် အချိန်ကမျှ ကတိပေးစူးခြင်း မရှိခဲ့ကြောင်း၊ တရားလိုသည် ၎င်း၏ မိခင် ဒေါ်နှင်းဆန်နှင့် မောင်နှမ (၁၁)ဦးတို့က လွှဲအပ်သော အထွေထွေကိုယ်စားလှယ်စာဖြင့် ယခု အမှုမျိုးကို တရားစွဲပိုင်ခွင့်မရှိကြောင်း အဆိုလွှာအား ပလပ်ရန်အကြောင်း ချေဆိုသည်။

မူလမြို့နယ်တရားရုံး၏ စီရင်ချက်တွင် အချင်းဖြစ် ဥပစာမြေနှင့် မြေပေါ်ရှိ အဆောက်အအုံများကို တရားလို၏ ဖခင်ဖြစ်သူ မိုဟီဒင်ခန့်အနေဖြင့် စီမံခန့်ခွဲခွင့်ရှိသူ ဖြစ်သည်ဟု ပေါ်ပေါက်ကြောင်း၊ ၎င်းကွယ်လွန်သည့် အခါ ဇနီးဖြစ်သူ ဒေါ်နှင်းဆန် အနေဖြင့် ဆက်လက်၍ စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း၊ ထိုကဲ့သို့ ဆက်ခံခွင့်ရှိသူအနေဖြင့် အထွေထွေ ကိုယ်စားလှယ်စာပေးအပ်၍ တရားစွဲဆိုခြင်းမှာ မှားသည်ဟု အတိအလင်းတားမြစ်ချက် မရှိကြောင်း၊ တရားလို၏ ဖခင်ဖြစ်သူ မိုဟီဒင်ခန့်အနေဖြင့် အချင်းဖြစ် ဥပစာမြေနှင့် မြေပေါ်ရှိ အဆောက်အအုံများကို စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ရှိသူဖြစ်ပြီး တရားပြိုင်များအား ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် နေစေခဲ့သည်မှာ ထင်ရှားကြောင်း သုံးသပ်လျက် တရားလိုစွဲဆိုသည့် အတိုင်း အနိုင်ဒီကရီက ချမှတ်ပေးသည်။

ပထမအံ့ယူခံ တိုင်းတရားရုံးက သုံးသပ်ရာ၌ ခွင့်ပြုသူများမှာ ဦးမိုဟီဒင်ခန့်နှင့် ဇနီး ဒေါ်နှင်းဆန်တို့ ဖြစ်ကြောင်း၊ ဦးမိုဟီဒင်ခန့် ကွယ်လွန်သော အခါ ဇနီး ဒေါ်နှင်းဆန်က ဆက်ခံကြောင်း၊ ဒေါ်နှင်းဆန်က ဆက်လက်၍ နေခွင့်ပေးထားခဲ့ကြောင်း၊ ဒေါ်နှင်းဆန်သည် အသက်ထင်ရှား ရှိနေသည့် အပြင် လာရောက်၍ သက်သေခံသူဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ယခုအမှုကို တရားလိုအဖြစ် ဒေါ်နှင်းဆန်က စွဲဆိုရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဒေါ်နှင်းဆန်၏ သား ဆာလာဟူဒင်ခန့်က တရားလိုအဖြစ် စွဲဆိုခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း၊ ကိုယ်စားပြု စွဲဆိုသည်ဟု ဆိုရာ၌ အများကိုယ်စားစွဲဆိုကြောင်း အဆိုလွှာ၌ ဖော်ပြခြင်း မပြုသဖြင့် နည်းလမ်းမမှန်ကြောင်း၊ တရားလို ဆာလာဟူဒင်ခန့်

၁၉၉၂
ဦးဆာလာဟူ
ဒင်ခန့်
နှင့်
ဦးရှော်ဖီ ပါ ၄

က ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ထားခြင်းမဟုတ်ကြောင်း သုံးသပ်လျက် အယူခံမှုများကို ခွင့်ပြုပြီး မြို့နယ်တရားရုံး၏ ဒီကရီတို့ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

ဤအယူခံမှုများတွင် အယူခံတရားလိုတို့၏ ရှေ့နေက တရားလို ဆာလာ ဟူဒင်ခန့်သည် မဟာမိတ်ဥပဒေအရ ကွယ်လွန်သူဒင်ခန့်၏ အမွေကို ၎င်း၏ မိခင် ညီအစ်ကို မောင်နှမများနှင့် အတူ အစုလိုက် ဆက်ခံခွင့်ရှိသူဖြစ်သဖြင့် ပထမ အယူခံတိုင်းတရားရုံးက အသက်ထင်ရှားရှိသူ မိခင် ဒေါ်နှင်းဆန်က မစွဲဘဲ သားဖြစ်သူက စွဲခွင့်မရှိကြောင်း သုံးသပ်ချက်မှာ မှားယွင်းပါသည်ဟု လျှောက်လဲ တင်ပြသည်။

အချင်းဖြစ် မြေကွက်၏ အမည်ပေါက်ပိုင်ရှင်မှာ ဟာဂျီအဗ္ဗဒူရှကူးခန့် ဖြစ်ပြီး တရားလို ဦးဆာလာဟူဒင်ခန့်၏ မိဘများဖြစ်ကြသော မိုဟီဒင်ခန့် နှင့် ဒေါ်နှင်းဆန်တို့ကို ခြံစောင့်အဖြစ် ထားရှိခဲ့သည်။ ဤနည်းဖြင့် မိုဟီဒင်ခန့် နှင့် ဒေါ်နှင်းဆန်တို့သည် အချင်းဖြစ် မြေကွက်အပေါ်၌ စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ရရှိ လာကြပြီး ဦးရှော်ဖီ၊ ဦးဟာနစ်၊ ဒေါ်ပါပါသီနှင့် ဦးကံသလင်းဂန်းတို့အား အိမ်ဆောက်၍ အခမဲ့ နေထိုင်ခွင့်ပြုခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ စောင့်အဖြစ်ဆောင်ရွက်သူ မိုဟီဒင်ခန့်နှင့် ဒေါ်နှင်းဆန်တို့က အချင်းဖြစ် ခြံမြေကို မူလပိုင်ရှင်ထံမှ ဝယ်ယူခဲ့သည်ဟု ဆိုသော်လည်း မှတ်ပုံတင်စာချုပ် ဖြင့် ဝယ်ယူခဲ့ခြင်း မဟုတ်သဖြင့် တရားဝင်ပိုင်ရှင်ဖြစ်မလာပေ။ တရားလို၏ မိဘများက ခြံပိုင်ရှင်အနေဖြင့် စီမံခန့်ခွဲခြင်း မဟုတ်ဘဲ ခြံစောင့်အနေဖြင့် သာ စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ရှိသူများဖြစ်၍ ထိုစီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်သည် တရားလိုနှင့် အခြား သားသမီးများအပေါ် အမွေဆက်ခံရေးမူအရ သက်ဆင်းမှုရှိမည်မဟုတ်ပေ။ မိုဟီဒင်ခန့် ကွယ်လွန်သွားသဖြင့် ဇနီး ဒေါ်နှင်းဆန်က စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ကို ဆက်ခံသည်။ ထို့ကြောင့် အယူခံတရားလိုဘက်မှ တင်ပြလျှောက်လဲချက်ကို စဉ်းစားရန်အကြောင်း မမြင်ပေ။

ဒေါ်နှင်းဆန်က သားဖြစ်သူ ဦးဆာလာဟူဒင်ခန့်အား အထွေထွေ ကိုယ်စားလှယ်စာလွှာအပ်ခဲ့ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ သို့သော် ဒေါ်နှင်း ဆန် အမည်ဖြင့်သာ တရားစွဲဆိုရမည့်အစား ဦးဆာလာဟူဒင်ခန့်က သူ၏ အမည်ဖြင့် တရားလို ပြုလုပ်စွဲဆိုထားခြင်းမှာ စွဲဆိုပိုင်ခွင့်မရှိဘဲ စွဲဆိုထားခြင်း ဖြစ်သဖြင့် ပထမအယူခံတိုင်းတရားရုံး၏ သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ မှားယွင်းမှု မရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် ပထမအယူခံတိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့် နှင့် ဒီကရီတို့ကို ရုံးအဆင့်ဆင့်ကုန်ကျစရိတ်နှင့် တကွ အံ့တည်ပြုပြီး ယခု အယူခံမှုများအား စရိတ်နှင့် တကွ ပလုပ်လိုက်သည်။

ရှေ့နေခ ကျပ် ၁၀၀ သတ်မှတ်သည်။

တရားမအထွေထွေအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး ဦးကျော်တင့် ရှေ့တွင်

ဒေါ်တိုးတိုးညွန့်

နှင့်

ဦးတင်ရွှေ ပါ ၃*

†၁၉၉၂

ဧပြီလ

၉ ရက်

မိသားစုစီမံမှုဖြင့် အမွေခွဲဝေရာတွင် စာဖြင့် ရေးသားထားပါက ဤစာတမ်းတွင် တန်ဖိုးငွေကျပ် ၁၀၀ ထက် ပိုသည့် မရွှေ့မပြောင်း နိုင်သောပစ္စည်း ပါဝင်နေလျှင် ဤစာတမ်းကို မှတ်ပုံတင်ရန် လိုအပ်ခြင်း။ ထို့အပြင် အမွေထိန်းစာ ထုတ်ပေးထိုက်ဟု ကောက်ယူနိုင်သည့် ရေရာသော အကြောင်းမရှိခဲ့လျှင် အမွေ ထိန်းစာ ထုတ်ပေးသင့်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ မိသားစုစီမံမှုဖြင့် အမွေခွဲဝေရာတွင် စာဖြင့် ရေးသား ထားပါက ထိုစာတမ်းတွင် တန်ဖိုးငွေကျပ် ၁၀၀ ထက် ပိုသည့် မရွှေ့ မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်း ပါဝင်နေလျှင် ထိုစာတမ်းကို မှတ်ပုံတင်ရန် လိုအပ် သည်။ ယခုအမှုတွင် တင်ပြထားသောကတိစာချုပ်များကို စာချုပ် စာတမ်း မှတ်ပုံတင်ဥပဒေနှင့် အညီ မှတ်ပုံတင်ထားကြောင်း မတွေ့ရပေ။ ထို့ပြင် ပစ္စည်းသည် ကန့်ကွက်သူ၏ လက်ဝယ် ရှိမရှိ ပြဿနာကို အမွေထိန်းစာ ထုတ်ပေးစေလိုမှု၌ ဆုံးဖြတ်ရန် မလိုအပ်သောကြောင့် ဦးစိန်ချို၏ အမွေ ကျန်ပစ္စည်းများကို ခွဲဝေ လက်ရှိရယူပြီးကြောင်း ချေပချက်ကို လက်ခံရန် မသင့်ပေ။

မောင်စာဆိုနှင့် မပေါ့ ပါ-၂ အမှုတွင် လျှောက်ထားသူသည် အမွေရထိုက်သူ ဖြစ်၍ အရည်အချင်း ချို့တဲ့သူလည်း မဟုတ်လျှင် အပြိုင် လျှောက်ထားသူ မရှိပါက လျှောက်ထားချက်ကို ငြင်းပယ်ရန် မသင့် ကြောင်း ထုံးဖွဲ့ထားသည်။

သို့ဖြစ်၍ ဤအမှုတွင် ဒေါ်တိုးတိုးညွန့်အား အမွေထိန်းစာ ထုတ်ပေး ထိုက်ဟု ကောက်ယူနိုင်သော ရေရာသည့်အကြောင်းအချက် တစ်စုံတစ်ရာ မရှိပါဘဲလျက် အမွေထိန်းစာထုတ်ပေးရန် ငြင်းဆန်ခဲ့သော မူလရုံးအမိန့် မှာ မှန်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

* ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေအယူခံမှု အမှတ် ၁။

† ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၃၀၀ တွင် ချမှတ်သော (၂၄-၉-၉၁) ရက်စွဲပါ ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံမှု။

၁၉၉၂
ဒေါ်တိုးတိုး
ညွန့်
နှင့်
ဦးတင်ရွှေ
၀၂၃

အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးခင်မောင်ရီ၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

အယူခံတရားပြိုင်များအတွက် - ၁။ ဦးမျိုးဟန်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

၂။ ဦးတင်လတ်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

၃။ ဦးဇော်ဝင်းလှိုင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး - ဦးမျိုးညွန့်၊ ဒုတိယ ညွန့်ကြားရေမှု၊ တရားရုံးချုပ်

ဒေါ်တိုးတိုးညွန့်က မိမိမှာ ကွယ်လွန်သူ ဦးကျောက်၊ ဒေါ်ကြည်တို့၏ ကိစ္စိမ မွေးစားသမီးဖြစ်သဖြင့် ဦးကျောက်၊ ဒေါ်ကြည်တို့ ကျန်ရစ်သော ပစ္စည်းများအတွက် အမွေထိန်းစာ ရလိုကြောင်း လျှောက်ထားသည်။ ဦးတင်ရွှေနှင့် ဦးစိန်ချိုတို့က ကန့်ကွက်သဖြင့် ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၊ ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၃၀၈ တွင် အမွေထိန်းစာထုတ်ပေးရန် သင့် မသင့် နှစ်ဖက် ကြားနာစစ်ဆေးပြီးနောက် မူလရုံးက တရားလိုစွဲဆိုသော အမှုကို ပယ်ပစ်ခဲ့သည်။ ယင်းအမိန့်ကို ဒေါ်တိုးတိုးညွန့်က မကျေနပ်သောကြောင့် တရားရုံးချုပ်သို့ ဤအထွေထွေ အယူခံမှုတင်သွင်းခြင်း ဖြစ်သည်။

ဦးကျောက်နှင့် ဒေါ်ကြည်တို့မှာ တရုတ်လူမျိုး ဗုဒ္ဓဘာသာကိုးကွယ်သူ များ ဖြစ်ကြသည်။ ၎င်းတို့တွင် သားသမီးထွန်းကားခြင်းမရှိချေ။ ဦးကျောက် သည် ၂၄-၁၁-၈၁ နေ့တွင်လည်းကောင်း၊ ဒေါ်ကြည်သည် ၅-၆-၈၇ နေ့တွင် လည်းကောင်း အသီးသီး ကွယ်လွန်ကြသည်။ ဒေါ်တိုးတိုးညွန့်က မိမိမှာ ဦးကျောက်၊ ဒေါ်ကြည်တို့၏ ကိစ္စိမ မွေးစားသမီးဖြစ်သောကြောင့် ၎င်းတို့ ကျန်ရစ်သော ပစ္စည်းများအတွက် အမွေထိန်းစာ ထုတ်ပေးစေလို ကြောင်း လျှောက်ထားသည်။

ယင်းလျှောက်လွှာကို လျှောက်ထားခံရသူ ဒေါ်ညွန့်ကျင်က မကန့်ကွက်သော်လည်း ဦးတင်ရွှေနှင့် ဦးစိန်ချိုတို့က ကန့်ကွက်ကြသည်။

ဦးတင်ရွှေနှင့် ဦးစိန်ချိုတို့၏ ချေပလွှာများတွင် ဒေါ်တိုးတိုးညွန့်သည် ကွယ်လွန်သူ ဦးကျောက်၊ ဒေါ်ကြည်တို့၏ ကိစ္စိမ သမီးဖြစ်သည်မှာ မှန်သော်လည်း ကိစ္စိမမွေးစားသမီးအဖြစ်မှ စွန့်လွှတ်ကြောင်း သတင်းစာတွင် ထည့်သွင်း ကြေညာပြီး ဖြစ်၍ အမွေထိန်းစာ မရထိုက်ကြောင်း အဓိက အားဖြင့် ချေပကြသည်။

အမွေထိန်းစာ လျှောက်ထားမှုများကို စီရင်ဆုံးဖြတ်ရာ၌ လျှောက်ထားသူတွင် အမွေဆက်ခံပိုင်ခွင့် ရှိ မရှိနှင့် အမွေထိန်းစာ လက်ခံထိုက်သူ ဟုတ်

မဟုတ် စသော ပြဿနာတို့ကိုသာ ကြည့်ရသည်။ မည်သည့် ပစ္စည်းကို မည်သူက ပိုင်သည်ဆိုသော အချက်တို့ကိုလိုက်၍ နက်နက်နဲနဲ စစ်ဆေး ဆုံးဖြတ်ရန် မဟုတ်ပေ။ ထိုကဲ့သို့သော ပြဿနာများကို သက်ဆိုင်သူများက အမွေမှုစွဲဆို၍ ဆုံးဖြတ်စေရသည်။ ဒေါ်သန်းတင် နှင့် ဒေါ်လှခင် အမှု ကို ရည်ညွှန်းသည်။

၁၉၉၂
ဒေါ်တိုးတိုး
ညွန့်
နှင့်
ဦးထင်ရှေ့
ပါး

ယခုအမှုတွင် ဒေါ်တိုးတိုးညွန့်အား ကွယ်လွန်သူ ဦးကျော်စိုးနှင့် ဒေါ်ကြည်တို့က ဘိုကလေးမြို့ စာချုပ်စာတမ်းမှတ်ပုံတင်ရုံး၏ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ မှတ်ပုံတင်စာချုပ် အမှတ် ၁၈ (သက်သေခံ ၁) အရ ကိစ္စိမ သမီးအဖြစ် (၅-၉-၆၃) နေ့တွင် မွေးစားခဲ့ကြောင်း ထင်ရှား ပေါ်ပေါက်သည်။ မတိုးတိုးညွန့်အား ဒေါ်ကြည်က ကိစ္စိမ သမီးအဖြစ်မှ စွန့်လွှတ်ကြောင်း သတင်းစာတွင် ကြေညာခဲ့ခြင်းမှလည်း အလားတူ ပေါ်ပေါက်ပေသည်။ မွေးစားခြင်းကို မွေးစားမိဘတစ်ဦးတည်းက ပယ်ဖျက်ခြင်း မပြုနိုင်ကြောင်း မကျင်စိန်နှင့် မောင်ကျင်ထိုက်အမှု၊ မပုနှင့် ဒေါ်အေးမြနှင့် အခြား သူများအမှု စီရင်ထုံးတို့တွင် ပြဆိုထားသည်။ ဤအမှုတွင် ဒေါ်တိုးတိုး ညွန့်၏ သဘောတူညီချက်မရဘဲ ဒေါ်ကြည်က ဒေါ်တိုးတိုးညွန့်အား မွေး စားခြင်းကို တစ်ဖက်သတ်ပယ်ဖျက်ခြင်း မပြုနိုင်ပေ။ သို့ဖြစ်၍ ဒေါ်တိုးတိုး ညွန့်သည် ကိစ္စိမသမီးအဖြစ်မှ ပြောင်းလဲသွားခြင်း မရှိကြောင်း ကောက် ယူရပေမည်။

ဒေါ်အုန်းမြနှင့် ဒေါ်ခင်မြ ပါး-၂^၄ အမှုတွင်-

“ဒေါ်အုန်းမြနှင့် စွဲဆိုသည့်အတိုင်း သူသည် ဒေါ်ရှင်၏ ကိစ္စိမ သမီး ဖြစ်ပါက မြန်မာ့ဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေအရ ဒေါ်ရှင်၏ အမွေ အားလုံးကို ဖြစ်စေ၊ တစ်စိတ်တစ်ဒေသကို ဖြစ်စေ ဆက်ခံခွင့်ရှိမည် ဖြစ်သည့် အလျောက် ဒေါ်အုန်းမြနှင့် အနေဖြင့် မိမိအား အမွေထိန်း စာ ထုတ်ပေးရန် အမွေဆက်ခံခွင့် ဥပဒေပုဒ်မ-၂၁၈(၁) အရ လျှောက်ထားခွင့်ရှိပေသည်။ ဒေါ်အုန်းမြသည် ဒေါ်ရှင်၏ ကိစ္စိမ သမီး ဟုတ်မဟုတ် အငြင်းပွားရုံမျှဖြင့် အမွေထိန်းစာထုတ်ပေးရန် လျှောက်ထားခြင်းကို ခွင့်မပြုသင့်ဟု တိုင်းတရားရုံးက ဆုံးဖြတ်ခြင်း မှာ မှားယွင်းပေသည်။”

ဟူ၍ ထုံးစွဲထားသည်။ ဤစီရင်ထုံးအရ ဒေါ်တိုးတိုးညွန့်သည် အမွေထိန်း စာထုတ်ပေးရန် လျှောက်ထားခွင့်ရှိသူ ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်။

(၁) ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ စီရင်ထုံးများ၊ စာ-၁၅၄။
(၂) ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်၊ ရန်ကုန်စီရင်ထုံးများ၊ စာ-၇၈၃။
(၃) ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ စီရင်ထုံးများ၊ စာ-၁၉။
(၄) ၁၉၈၆ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ စီရင်ထုံး (ရုံးချုပ်) စာ-၇၀။

၁၉၉၂
ဒေါ်တိုးတိုး
ညွန့်
နှင့်
ဦးတင်ရွှေ
ပါ ၃

ကန့်ကွက်သူ ဦးစိန်ချို (အမှတ် - ၂ အယူခံတရားပြိုင်)က ၎င်းအား ဦးကျောက်၊ ဒေါ်ကြည်တို့က ကိတ္တိမသားအဖြစ် မွေးစားသည်ဟု အဆိုရှိ သော်လည်း ၎င်းအနေဖြင့် ထိုသို့ မွေးစားကြောင်း မှတ်ပုံတင်စာချုပ် တင်ပြနိုင်ခြင်း မရှိပေ။ ထို့ပြင် ဦးစိန်ချိုသည် ဒေါ်တိုးတိုးညွန့်အား အမွေ ထိန်းစာ ထုတ်မပေးသင့်ကြောင်း ကန့်ကွက်ရုံ ကန့်ကွက်သူသာ ဖြစ်ပြီး ၎င်းအား အမွေထိန်းစာ ထုတ်ပေးရန်အတွက် ပြင်လျှောက်ထားသူမဟုတ် သောကြောင့် ဦးစိန်ချိုသည် ဦးကျောက်၊ ဒေါ်ကြည်တို့၏ မွေးစားသား ဟုတ် မဟုတ် စိစစ်ရန် ပြဿနာပေါ်ပေါက်ခြင်း မရှိပေ။ မောင်ကျော် စိန် နှင့် ဦးခင်မောင် အမှု^၁၌ လျှောက်ထားသူသည် ကွယ်လွန်သူ၏ သားဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားသည့် အမှုတွင် လျှောက်ထားမှုကို ကန့်ကွက် ခုံသာ ကန့်ကွက်၍ အပြိုင် လျှောက်ထားခြင်း မရှိသောသူမှာ ကွယ်လွန် သူ၏မွေးစားသား ဟုတ် မဟုတ် အဆုံးအဖြတ်ပေးရန် မလိုဟူ၍ ထုံးဖွဲ့ထား ပေသည်။

ကန့်ကွက်သူ ဦးစိန်ချိုက ဦးကျောက်၊ ဒေါ်ကြည်တို့၏ အမွေအနှစ် ပစ္စည်းအားလုံးကို ကတိစာချုပ်များဖြင့် အမွေခွဲဝေလျက် လက်ရောက် ရယူကြပြီး ဖြစ်၍ အမွေထိန်းစာထုတ်မပေးထိုက်ကြောင်း ဆက်လက်၍ ချေပ ကန့်ကွက်ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

မိသားစုစီမံမှုဖြင့် အမွေခွဲဝေရာတွင် စာဖြင့် ရေးသားထားပါက ထိုစာ တမ်းတွင် တန်ဖိုးငွေကျပ် ၁၀၀ ထက် ပိုသည့် မရွေ့စပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းပါဝင်နေလျှင် ထိုစာတမ်းကို မှတ်ပုံတင်ရန် လိုအပ်သည်။ ယခု အမှုတွင် တင်ပြထားသော ကတိစာချုပ်များကို စာချုပ်စာတမ်းမှတ်ပုံတင် ဥပဒေနှင့် အညီ မှတ်ပုံတင်ထားကြောင်း မတွေ့ရပေ။ ထို့ပြင် ပစ္စည်းသည် ကန့်ကွက်သူ၏ လက်ဝယ် ရှိမရှိ ပြဿနာကို အမွေထိန်းစာ ထုတ်ပေးစေ လိုမှု၌ ဆုံးဖြတ်ရန် မလိုအပ်သောကြောင့် ဦးစိန်ချို၏ အမွေအနှစ်ပစ္စည်း များကို ခွဲဝေ လက်ရှိရယူပြီးကြောင်း ချေပချက်ကို လက်ခံရန် မသင့်ပေ။

မောင်စာဆိုနှင့် မပေါ့ပါး-၂ အမှု^၂တွင် လျှောက်ထားသူသည် အမွေ ရထိုက်သူဖြစ်၍ အရည်အချင်းချို့တဲ့သူလည်း မဟုတ်လျှင် အပြိုင်လျှောက် ထားသူ မရှိပါက လျှောက်ထားချက်ကို ပြင်းပယ်ရန် မသင့်ကြောင်း ထုံးဖွဲ့ ထားသည်။

သို့ဖြစ်၍ ဤအမှုတွင် ဒေါ်တိုးတိုးညွန့်အား အမွေထိန်းစာ ထုတ်မပေး ထိုက်ဟု ကောက်ယူနိုင်သော ရေရာသည် အကြောင်းအချက် တစ်စုံတစ်ရာ

(၅) ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံစီရင်ထုံး၊ စာ-၃၀၅ (ရုံးချုပ်)။

(၆) ၁၉၀၂-၀၃ ခုနှစ်၊ အထက်မြန်မာနိုင်ငံစီရင်ထုံး အတွဲ ၂၊ အမွေထိန်းစာ-၇

မရှိပါဘဲလျက် အမွေထိန်းစာထုတ်ပေးရန် ငြင်းဆန်ခဲ့သော မူလရုံးအမိန့်မှာ မှန်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

၁၉၉၂
ဧကီတိုးတိုး
ညွှန်
နှင့်
ဦးစင်ရွှေ
ပါ ၃

အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့် ဤအယူခံမှုကို ခွင့်ပြုသည်။ ရန်ကုန် တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်၍ အယူခံတရားလို လျှောက်ထား သည့် အမွေထိန်းစာကို ထုတ်ပေးရန် အမိန့် ချမှတ်သည်။

ရှေ့နေခ ကျပ် ၇၅ ခွင့်ပြုသည်။

တရားမပထမအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး ဦးအောင်မြင် ရှေ့တွင်

ဒေါ်တင်တင်လှ

နှင့်

ဦးသန်းလွင် (ခ) အော်လီပါ *

† ၁၉၉၂
စက်တင်ဘာလ
၃ ရက်

ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း ဥပဒေပုဒ်မ ၅၃-က ၏ အကဲအကွယ်ကို
မည်သည့်အခါမျိုး၌ ရပိုင်ခွင့်ရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မရွေ့မပြောင်းနိုင်သောပစ္စည်းကို မှတ်ပုံမတင်သော
စာချုပ်ဖြင့် ဝယ်ယူပြီး ပစ္စည်းကို လက်ရှိ ထားသူအပေါ် ရောင်းသူက
(သို့တည်းမဟုတ်) ထိုသူ၏ အကျိုးဆက်ခံခွင့်ရသူက ထိုပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း
ပြီး ဝယ်ယူ လက်ရှိထားသူအပေါ် နှင်ထုတ်ရန် တရားစွဲဆိုသော အမှုတွင်
သာ ဝယ်သူက ပုဒ်မ ၅၃-က အရ ခုခံကာကွယ်ခွင့်ရကြောင်း ပြဋ္ဌာန်း
ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ရောင်းသူ (သို့တည်းမဟုတ်) ထိုသူ၏ အကျိုးဆက်
ခံခွင့်ရသူ မဟုတ်သော အခြားသူ တစ်ဦးတစ်ယောက်က စွဲဆိုသော အမှု
ဖြစ်လျှင် ပုဒ်မ ၅၃-က အရ ခုခံခွင့်မရနိုင်ဆိုသော အချက်ကို သတိချပ်ရန်
လိုအပ်သည်။

- အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးမောင်မောင်စိုး၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- အယူခံတရားပြိုင်များအတွက်- (၁) ကိုယ်တိုင်-မလာ
- (၂) အတွက်-ဦးကျော်ညွန့်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးအောင်ဌေ၊ ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ တရားရုံးချုပ်

ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၇/၉၁ (အင်းစိန်
မြို့နယ်စု)တွင် ဒေါ်တင်တင်လှက ဦးသန်းလွင်(ခ)အော်လီနှင့် ဦးလှိုင်တင့်
တို့ အပေါ် တရားလိုပိုင် အင်းစိန်မြို့နယ်၊ စော်ဘွားကြီးကုန်း ရပ်ကွက်၊

* ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ တရားမပထမအယူခံမှု အမှတ် ၁၉၁၊
† ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၇ တွင် ချမှတ်သော (၅-၅-၉၂)ရက်စွဲပါ
ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံမှု၊

ထန်းပင်ကုန်း၊ စပယ်လမ်း၊ အမှတ်-၁၀၈ ဟု ခေါ်သော အိမ်နှင့် ယင်း အိမ်တည်ရှိရာ ကွင်းအမှတ်-၃၉၅၊ ဝဲမှီကုန်း၊ မြေတိုင်းရပ်ကွက် အမှတ်- ၈၈ / ၁၁၉ မြေပေါ်မှ အခွင့်အမိန့်အရ အခမဲ့ နေထိုင်သူများအား နှင်ထုတ် လိုမှုစွဲဆိုရာ ပလင်ခံရသဖြင့် မူလရုံးတရားလို ဒေါ်တင်တင်လှက တရားရုံး ချုပ်တွင် ဤတရားမ ပထမအယူခံကို တင်သွင်းခြင်း ဖြစ်သည်။

၁၉၉၂
ဒေါ်တင်တင်
လှ
နှင့်
ဦးသန်းလွင်
(ခ)
အော်လီ ပါ ၂

အယူခံတရားလို ဒေါ်တင်တင်လှက အချင်းဖြစ်မြေကွက်နှင့် မြေပေါ်ရှိ အိမ်ကို တရားလိုပိုင်ဆိုင်၍ လက်ရှိနေထိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ ၁၉၈၆ ခုနှစ်တွင် တရားလို၏ ခင်ပွန်း ဦးကျော်လွင် မကျန်းမာခြင်းကြောင့် စမ်းချောင်းမြို့နယ်၊ တရုတ်ကျောင်းလမ်း၊ အမှတ်-၂၈ နေအိမ်သို့ ပြောင်းရွှေ့ နေထိုင်ရသဖြင့် သားဖြစ်သူ (၁) တရားပိုင် ဦးသန်းလွင် (ခ) အော်လီနှင့် မိသားစုကို ခြံစောင့်အဖြစ် အခမဲ့ နေခွင့်ပြုထားခဲ့ကြောင်း၊ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်တွင် တရားလို ပိုင် ခြံမြေအတွင်း အရှေ့ဘက်ခြမ်း၌ အလျား ၇၅ ပေ၊ အနံ ၅၀ ပေခန့် မြေကွက်ကို ခြံစည်းရိုးကာရံ၍ တံတစ်လုံးတည်ဆောက်ထားသည်ကို တွေ့ရ သဖြင့် သားဖြစ်သူ (၁) တရားပိုင်ကို အကြောင်းပြု၍ (၂) တရားပိုင် ဦးလှိုင်တင့်က ဆောက်လုပ်ထားသည်ဟု သိရကြောင်း၊ ၎င်းတို့ နှစ်ဦး စလုံးအား ဖယ်ရှားပေးရန် နို့တစ်စာပေးသော်လည်း မလိုက်နာသဖြင့် တရားစွဲဆိုရကြောင်း အဆိုပြုသည်။

အယူခံတရားပိုင် (၁) ဦးသန်းလွင် (ခ) အော်လီက အမှုတွင် ခုခံ ချေပခြင်း မပြုဘဲ တရားလို၏ အဆိုပြုချက်များကို ဝန်ခံ ဖြောင့်ဆိုသည်။ (၂) တရားပိုင် ဦးလှိုင်တင့်က ထံမှ ငွေချေးခဲ့ရာ အာမခံပေးရမည် ဆိုသဖြင့် အချင်းဖြစ် မိခင်ပိုင်ခြံမြေ၏ အရှေ့ဘက်ခြမ်းမြေကွက်ကို ဦးလှိုင်တင့်အား အာမခံအဖြစ် ခွင့်ပြုထားခြင်းဖြစ်ကြောင်း တင်ပြသည်။ (၂) တရားပိုင် ဦးလှိုင်တင့်က ခုခံ ချေပရာတွင် အချင်းဖြစ် ဦးသန်းလွင် လက်ရှိ နေထိုင် လျက်ရှိသော ခြံမြေကွက်၏ အရှေ့ဘက်ခြမ်း (၇၅ ပေ x ၅၀ ပေ) မြေ ကွက်ကို ဦးသန်းလွင်ထံမှ ငွေကျပ် ၂၀၀၀၀ ဖြင့် အသိသက်သေများ ရှေ့ တွင် ၄-၄-၉၀ နေ့၌ စာချုပ် ချုပ်ဆို ဝယ်ယူပြီး မြေပေါ်တွင် တံဆောက်၍ လက်ရှိ ယူခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ တရားလိုနှင့် (၁) တရားပိုင်တို့၏ ခွင့်ပြုချက် အရ နေထိုင်ခြင်း မဟုတ်ကြောင်း ချေပထားသည်။

တိုင်းတရားရုံးက (၁) တရားပိုင် ဦးသန်းလွင် (ခ) အော်လီသည် အချင်းဖြစ် ဥပစာတွင် တရားလို ဒေါ်တင်တင်လှ၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် အခမဲ့ နေထိုင်သည် မှန်ကြောင်း၊ (၂) တရားပိုင် ဦးလှိုင်တင့်မှာမူ အချင်းဖြစ် အလျား ၇၅ ပေ x အနံ ၅၀ ပေရှိ မြေကွက်ကို ဦးသန်းလွင်ထံမှ သက် သေခံ (၃) အရောင်းအဝယ်စာချုပ်အရ ငွေကျပ် ၂၀၀၀၀ ဖြင့် ဝယ်ယူပြီး မြေပေါ်သို့ ရောက်ရှိ၊ နေထိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ (၁) တရားပိုင် ဦးသန်းလွင်ကို အကြောင်းပြု၍ အခမဲ့ နေထိုင်သူမဟုတ်ကြောင်း၊ ထို့ပြင် သက်သေခံ (၃)

၁၉၉၂
ဒေါ်တင်တင်
လှ
နှင်း
ဦးသန်းလွင်
(ခ)
အော်လီ ပါ ၂

အရောင်းအဝယ်စာချုပ်သည် မှတ်ပုံတင်မထား၍ အရောင်းအဝယ် အထ
မမြောက်စေကာမူ ဝယ်သူ ဦးလှိုင်တင့်သည် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်
ဥပဒေပုဒ်မ ၅၃-က၏ အကာအကွယ်ကို ရခွင့်ရှိကြောင်း သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်၍
ဒေါ်တင်တင်လှ စွဲဆိုသောအမှုကို ပယ်လိုက်သည်။

အယူခံတရားလို ဒေါ်တင်တင်လှ၏ ရှေ့နေက အမှုတွင် ပေါ်ပေါက်
သည့် သက်သေခံချက်နှင့် အထောက်အထားများအရ အချင်းဖြစ် ဥပစာကို
ဒေါ်တင်တင်လှပိုင်ဆိုင်၍ သားဖြစ်သူ (၁) တရားပိုင် ဦးသန်းလွင် (ခ)
အော်လီကို ခြံစောင့်အဖြစ် အခမဲ့နေထိုင်ခွင့်ပေးခဲ့သည်မှာ ထင်ရှားပေါ်
ပေါက်နေကြောင်း၊ (၂) တရားပိုင် ဦးလှိုင်တင့်မှာလည်း (၁) တရားပိုင်
ဦးသန်းလွင်ကို အကြောင်းပြု၍ မြေပေါ်ရောက်ရှိနေထိုင်သည်မှာ ထင်ရှား
ပေါ်ပေါက်ကြောင်း၊ အခမဲ့နေသူ (၁) တရားပိုင် ဦးသန်းလွင်က ရောင်း
ချခွင့်မရှိဘဲ ရောင်းချခဲ့ခြင်းဖြစ်ရာ တရားဝင် စာချုပ်မဟုတ်ပါဘဲလျက်
ဝယ်သူ (၂) တရားပိုင်ကို အကာအကွယ်ပေး ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်း
ကြောင်း၊ ဦးဈေးနှင့် မအရှာ (ခ) မမိ အမှုကို ကိုးကား၍ အဓိက
တင်ပြသည်။

အယူခံ တရားပိုင် (၂) ဦးလှိုင်တင့်၏ ရှေ့နေက အယူခံတရားလို အဆို
ပြုသော မြေကွက်နှင့် တင်ပြသည့် အထောက်အထားမြေခွန်ပြေစာတွင် ပါရှိ
သော မြေကွက်တို့ မတူ ကွဲလွဲနေကြောင်း၊ အယူခံတရားပိုင် (၂) လက်ရှိ
နေထိုင်သော မြေကွက်ကို အယူခံတရားပိုင် (၁) ဦးသန်းလွင်ထံမှ ဝယ်ယူ
နေထိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်မှာလည်း ထင်ရှားကြောင်းနှင့် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း
အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၃-က အရ ခုခံခွင့်ရှိကြောင်း၊ ထို့ပြင် အယူခံတရားလိုက
အယူခံတရားပိုင် (၂) အား အခွင့်အမိန့်ပေး၍ အခမဲ့ နေထိုင်ခွင့်ပြုသည်ဟု
အမှုတွင် ပေါ်ပေါက်ခြင်း အလျဉ်းမရှိကြောင်း လျှောက်လဲ တင်ပြသည်။

အချင်းဖြစ် မြေကွက်ကြီးကို အယူခံတရားလို ဒေါ်တင်တင်လှ ပိုင်ဆိုင်
ကြောင်းနှင့် သားဖြစ်သူ ဦးသန်းလွင် (ခ) အော်လီကို အစောင့်အဖြစ်
အခမဲ့ နေထိုင်ခွင့်ပြုခဲ့ကြောင်း အမှုတွင် အငြင်းမပွားချေ။ ထို့ပြင် အဆိုပါ
မြေမြေ၏ အရှေ့ဘက်ခြမ်း (၇၅ ပေ x ၅၀ ပေ)ရှိ မြေကွက်ကို ဦးသန်း
လွင်က ဦးလှိုင်တင့်အား တန်ဖိုးငွေကျပ် ၂၀၀၀၀ ဖြင့် ၄-၄-၉၀ နေ့စွဲပါ
သက်သေခံ (၃) မှတ်ပုံမတင်သော မြေအရောင်းအဝယ်စာချုပ်အရ ရောင်း
ချလိုက်သည် ဆိုခြင်းမှာလည်း ထင်ရှားပေါ်ပေါက်သည်။ အယူခံ တရား
ပိုင် (၁) (မူလရုံး ၁-တရားပိုင်) ဦးသန်းလွင် (ခ) အော်လီ ကိုယ်တိုင်
အောက်ပါအတိုင်း ထွက်ဆိုထားသည်-

“ x x x ကျွန်တော် ယခု နေထိုင်သောမြေမှာ ကျွန်တော်
မခင် ဦးကျော်လွင်၏ မြေဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော် ဖခင်သည် ဦးမြင့်

(၁) ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတော်စီရင်ထုံး၊ စာ-၁၇ (လွှတ်တော်)။

ဆွေတံမှ ဝယ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော် ထိုမြေသို့ နေထိုင်ခြင်းမှာ ခြံစောင့်အဖြစ် နေထိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤတရားပြင်ဦးလှိုင်တင့်အား ယခု လက်ရှိနေသည့် ထန်းပင်ကုန်းရောက်မှ သိခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်နေသည့် မြေကွက်ကို ဦးလှိုင်တင့်အား ငွေနှစ်သောင်းဖြင့် ပေါင်၍ သိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ငွေကို အလီလီ ရယူခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုပေါင်သည့် မြေမှာ ၇၅ ပေ x ၅၀ ပေ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုမြေကွက်ကို ဦးလှိုင်တင့်မှာ ဝင်းထရံခတ်ထားပါသည်။ ဦးလှိုင်တင့်အား အပေါင် စာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးပေးရမည်ဆို၍ ထိုးပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ကျွန်တော် လက်မှတ်ထိုး၍ ရေးထိုးပေးလိုက်သည့် စာချုပ်မှာ အရောင်းစာချုပ် ဖြစ်နေပါသည်။ အရောင်းစာချုပ်မှန်း သိသော်လည်း ကျွန်တော် အနေဖြင့် လက်မှတ် ရေးထိုးလိုက်ခြင်းမှာ ဦးလှိုင်တင့်ထံ လိုက်လာသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ဦးလှိုင်တင့်သည် ထိုမြေကွက်သံတွင် တံတစ်လုံး ဆောက်ထားပါသည်။ ထိုသို့ စာချုပ်ချုပ်ဆိုစဉ် ကျွန်တော်၏ မိဘများ မသိကြပါ။ နောက်ပိုင်းတွင် ကျွန်တော် မိဘများသိသွားသဖြင့် ထိုမြေကွက်ကို ပြန်ရွေးပါသည်။ ဦးလှိုင်တင့်မှ အရွေးမခံပါ။ ထိုသို့ အရွေးမခံသဖြင့် ကျွန်တော် မိခင်မှ တရားစွဲခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ x x x

၁၉၉၂
ဒေါ်တင်တင်
လှ
နှင့်
ဦးသန်းလွင်
(ခ)
အော်လီ ပါ ၊

ထို့ကြောင့် ဦးသန်းလွင် (ခ) အော်လီသည် အချင်းဖြစ် ဥပစာတွင် အယူခံတရားလို ဒေါ်တင်တင်လှ၏ အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူ ဖြစ်သည် ဆိုသော အချက်နှင့် ဦးလှိုင်တင့်သည် ဦးသန်းလွင်အား မြေဖိုးငွေ ကျပ် ၂၀၀၀၀ ပေး၍ အချင်းဖြစ် ခြံမြေ၏ အရှေ့ဘက်ခြမ်း အလျား ၇၅ ပေ x အနံ ၅၀ ပေ မြေကွက်ကပ်ပေါ် ရောက်ရှိ နေထိုင်ခဲ့သူ ဖြစ်သည် ဆိုသော အချက်တို့မှာ အမှုတွင် အငြင်းထွက်၍ မရအောင် ထင်ရှားပေါ်ပေါက်နေသည့် အချက်များ ဖြစ်သည်။ ဤအခြေအနေတွင် အယူခံတရားပြင်-၂ (မူလရုံး ၂-တရားပြင်) ဦးလှိုင်တင့်အပေါ် ဦးသန်းလွင်ကို အကြောင်းပြု၍ အခမဲ့ နေထိုင်သူဟု ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်ရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။ လွှဲပြောင်း ရောင်းချခြင်းမှာ တရားမဝင်ဟု ဆိုပါက ဒေါ်တင်တင်လှ အနေဖြင့် ဦးလှိုင်တင့်အပေါ် ပိုင်ရေး ပိုင်ခွင့်ကို အခြေခံပြီး သီးခြား တရားတစ်ထုံးဖြင့် အရေးဆိုရန်သာ ရှိပေလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် ဒေါ်တင်တင်လှ၏ အခွင့်အမိန့်အရ အခမဲ့ နေထိုင်သူဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှား ပေါ်ပေါက်သည့်ပြင် ကိုယ်တိုင်ကလည်း ဝန်ခံ ဖြောင့်ဆိုထားသူ အယူခံတရားပြင်-၁ (မူလရုံး ၁-တရားပြင်) ဦးသန်းလွင် (ခ) အော်လီအပေါ်တွင်မူ အယူခံတရားလို ဒေါ်တင်တင်လှ စွဲဆိုသည့်အတိုင်း အနိုင်ဒီကနီချမှတ်ရမည့် အစား တိုင်းတရားရုံးက အမှုတစ်ခုလုံး ပလုပ်လိုက်ခြင်းမှာ မှားယွင်းသည်။

ထို့ပြင် အလျဉ်းသင့်၍ အယူခံတရားပြင် (၂) ဦးလှိုင်တင့်သည် အယူခံ

၁၉၉၂
ဒေါ်တင်တင်
လှ
နှင့်
ဦးသန်းလွင်
(ခ)
အောင်လီ ပါ

တရားပြိုင် (၁) ဦးသန်းလွင် (ခ) အောင်လီထံမှ ၎င်းလက်ရှိနေထိုင်သော မြေကို မှတ်ပုံမတင်သော စာချုပ်ဖြင့်ဝယ်ယူပြီး လက်ရှိဖြစ်ခြင်းကြောင့် ဦးလှိုင်တင့်သည် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၃-ကပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်၏ အကာအကွယ်ကို ရသည်ဆိုသော အချက်ကိုလည်း တိုင်းတရားရုံးက ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်ထားရာ ယင်းအချက်မှာ ဥပဒေနှင့် မညီ မှားယွင်းနေသော အဆုံးအဖြတ်ဖြစ်ခြင်းကြောင့် တည့်မတ် ညွှန်ပြရန် လိုအပ်မည် ဖြစ်သည်။ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၃-က တွင် အောက်ပါ အတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်-

“XXX The transferor or any person claiming under him shall be debarred from enforcing against the transferee and persons claiming under him any right in respect of the property of which the transferee has taken or continued in possession, other than a right expressly provided by the terms of the contract;”

ထို့ကြောင့် မရွေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းကို မှတ်ပုံမတင်သော စာချုပ်ဖြင့် ဝယ်ယူပြီး ပစ္စည်းကို လက်ရှိထားသူအပေါ် ရောင်းသူက (သို့တည်းမဟုတ်) ထိုသူ၏ အကျိုးဆက်ခံခွင့်ရသူက ထိုပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး ဝယ်ယူလက်ရှိထားသူအပေါ် နှင်ထုတ်ရန် တရားစွဲဆိုသော အမှုတွင်သာ ဝယ်ယူက ပုဒ်မ ၅၃-က အရ ခုခံကာကွယ်ခွင့်ရကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ရောင်းသူ (သို့တည်းမဟုတ်) ထိုသူ၏ အကျိုးဆက်ခံခွင့်ရသူမဟုတ်သော အခြားသူ တစ်ဦးတစ်ယောက်က စွဲဆိုသော အမှုဖြစ်လျှင် ပုဒ်မ ၅၃-က အရ ခုခံခွင့်မရနိုင်ဆိုသော အချက်ကို သတိချပ်ရန် လိုအပ်သည်။ မအရှာ (ခ) မိ^၁ အမှုတွင် အောက်ပါအတိုင်း ထုံးပြထားသည်-

“Held further; S 53- A Transfer of property Act cannot be invoked against a person whose title is paramount and who is claiming the land independently of the transferor.”

အလက်ပါအကြောင်းများကြောင့် အယူခံကို တစ်စိတ်တစ်ဒေသခွင့်ပြု၍ အယူခံတရားပြိုင်-၁ (မူလရုံး ၁-တရားပြိုင်) ဦးသန်းလွင် (ခ) အောင်လီနှင့် စပ်လျဉ်းသမျှ မူလရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ပြီး ဦးသန်းလွင် (ခ) အောင်လီအပေါ် ဒေါ်တင်တင်လှ စွဲဆိုသည့်အတိုင်း အနိုင်ဒီကရီချမှတ်လိုက်သည်။ ဦးလှိုင်တင့်နှင့် စပ်လျဉ်းသမျှ ဒေါ်တင်တင်လှ၏ စွဲဆိုချက်ကို ပလပ်စာညှိ တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကို အတည်ပြုလိုက်သည်။
ဤအမိန့်အတွက် စရိတ်ခွင့်မပြု။

တရားမ အထွေထွေအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး ဦးကျော်တင် ရွှေ.တွင်

ဦးတင်မြင့်

နှင့်

ဒေါ်ခင်မြင့် ပါ ။*

၁၉၉၂

မတ်လ

၁၀ ရက်

အရွယ်မရောက်သေးသူကလေးနှင့် ပတ်သက်၍ အုပ်ထိန်းသူလျှောက်
ထားရာ၌ သဘာဝကျကျ စဉ်းစားရန် လိုအပ်ခြင်း

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။လျှောက်ထားသူသည် ကလေး၏ ဖခင်အရင်းဖြစ်
သည်။ လက်ရှိအားဖြင့် ရွှေဘိုမြို့နယ်စု စီမံကိန်းရုံး ဒု ဦးစီးမှူးအဖြစ် တာဝန်
ထမ်းဆောင်နေသော ဝန်ထမ်းတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ကလေး၏ ဖခင် သေဆုံး
သွားပြီး ဖြစ်သဖြင့် ဖခင်ဖြစ်သူက ကလေးအား ကြည့်ရှု စောင့်ရှောက်ရန်
တာဝန်ရှိသည်။ ဖခင်မှာ ကလေး၏ သဘာဝအုပ်ထိန်းသူလည်း ဖြစ်သည်။
ကလေးအပေါ်၌ ဖခင်အရင်းထက် ဦးကြီးကသော်လည်းကောင်း၊ အဘွား
လေးကသော်လည်းကောင်း ပိုမို၍ စေတနာ မေတ္တာရှိသည်ဟု မူလရုံးမှ
သုံးသပ်ခြင်းမှာ လောကသဘာဝနှင့် ဆန့်ကျင်သည်ဟု ယူဆရမည်ဖြစ်သည်။

- အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးသန်းထွန်း၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- အယူခံတရားပြိုင်များအတွက် - ဦးခင်မောင်သန်း၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးဘတင့်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ စာရား
ရုံးချုပ်

ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၊ ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေမှု အမှတ်
၆၁ တွင် လျှောက်ထားသူ ဦးတင်မြင့်က လျှောက်ထားခံရသူ ဒေါ်ခင်မြင့်နှင့်
ဦးစိုးဝင်းတို့ အပေါ်၌ အရွယ်မရောက်သေးသူ မအိအိဖြိုးမြင့်နှင့် ပတ်သက်၍
အုပ်ထိန်းသူများနှင့် အုပ်ထိန်းခြင်းခံရသူများ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၇၊ ၉၊ ၂၅ တို့
အရ အုပ်ထိန်းခွင့် လျှောက်ထားရာ ပလပ်ခြင်းခံရသဖြင့် ဦးတင်မြင့်က
တရားရုံးချုပ်သို့ အထွေထွေ အယူခံဝင်ရောက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

* ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေအယူခံမှု အမှတ် ၂။

† ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ တရားမအထွေထွေမှုအမှတ် ၆၁ တွင် ချမှတ်သော(၂၄-၁၀-၉၁)
ရက်စွဲပါ ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံမှု။

၁၉၉၂
ဦးတင်မြင့်
နှင့်
ဒေါ်ခင်မြင့်
ပါ

လျှောက်ထားသူ ဦးတင်မြင့်က ၎င်း၏ လျှောက်လွှာ၌ အောက်ပါအချက်များကို အဓိကထား၍ ဖော်ပြသည်-

“၎င်းမှာ ယခုလက်ရှိ ရွှေတိုမြို့နယ်စုစီမံကိန်းဦးစီးရုံး၌ ဒုဦးစီးမှုအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသူ ဖြစ်ကြောင်း၊ ၎င်းသည် ၁-၁-၈၉ နေ့က မအေးအေးမြင့်နှင့် လက်ထပ်ပေါင်းသင်းပြီး ရန်ကုန်မြို့ မဟာဗန္ဓုလပန်းခြံလမ်း၊ အမှတ် (၂၆၄) နေအိမ်၌ နေထိုင်ခဲ့ကြကြောင်း၊ ၁၇-၁၂-၈၉ နေ့၌ သမီး မအိအိဖြိုးမြင့်အား မွေးဖွားခဲ့ကြောင်း၊ ဇနီးဖြစ်သူ မအေးအေးမြင့်မှာ ၃၀-၈-၉၀ နေ့က ကွယ်လွန်သွားကြောင်း၊ ၎င်းကွယ်လွန်ချိန်၌ သမီးငယ်မှာ အသက် (၈) လ အရွယ်မျှသာ ရှိသေးကြောင်း၊ လျှောက်ထားခံရသူ ဒေါ်ခင်မြင့်မှာ မအေးအေးမြင့်၏ အဒေါ်ဖြစ်ပြီး လျှောက်ထားခံရသူ ဦးစိုးဝင်းမှာ မအေးအေးမြင့်၏ အစ်ကို အကြီးဆုံးဖြစ်ကြောင်း၊ လျှောက်ထားသူသည် ရွှေတိုမြို့နယ်သို့ တာဝန်အရ ပြောင်းရွှေ့ထမ်းဆောင်ရသဖြင့် သမီးငယ်အား ဒေါ်ခင်မြင့်နှင့် ဦးစိုးဝင်းတို့ထံ၌ ခေတ္တ အပ်နှံထားခဲ့ရကြောင်း၊ ယခုအခါ သမီးငယ်မှာ အသက် (၁) နှစ်နှင့် (၃) လ အရွယ်ရှိပြီဖြစ်ကြောင်း၊ လျှောက်ထားသူမှာလည်း ဒုတိယ အိမ်ထောင်ပြုခြင်း လုံးဝ မရှိကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် အဖေတစ်ယောက် သမီးတစ်ယောက် ဖြစ်သမီးငယ်နှင့် အတူ နေထိုင်ရန် ဆန္ဒရှိကြောင်း၊ လျှောက်ထားသူကိုယ်တိုင် သမီးငယ်အား ကြီးပြင်းအောင် ပြုစု ကျွေးမွေးစောင့်ရှောက်သွားမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် အရွယ်မရောက်သေးသူ သမီးငယ်၏ လူပုဂ္ဂိုလ်အုပ်ထိန်းသူ အဖြစ် လျှောက်ထားသူအား ခန့်အပ်ပါရန်အကြောင်း”

ဖော်ပြသည်။

လျှောက်ထားခံရသူများ ဖြစ်ကြသော ဒေါ်ခင်မြင့်နှင့် ဦးစိုးဝင်းတို့က အောက်ပါအတိုင်း ကန့်ကွက်ကြသည်-

“လျှောက်ထားသူသည် ၎င်း၏ ဇနီး မအေးအေးမြင့်အား နှိပ်စက်ခြင်းကြောင့် မအေးအေးမြင့် အသေစောခဲ့ရခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ မအေးအေးမြင့် ကွယ်လွန်ပြီးနောက် ဦးတင်မြင့်သည် ၎င်း၏ သမီးငယ်အား စွန့်ပစ်ရန် ရည်ရွယ်သဖြင့် လျှောက်ထား ခံရသူများက မအိအိဖြိုးမြင့်အား ပြုစု စောင့်ရှောက်ထားခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ကလေးငယ်၏ ကျန်းမာရေးနှင့် တကွ အဖက်ဖက်မှ တိုးတက်ရေးကို အလေးထားပြီး ဒေါ်ခင်မြင့်ထံ၌ နေထိုင်စေ၍ ကျွေးမွေး စောင့်ရှောက်ထားခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ ကလေးငယ်မှာ မွေးကတည်းကပင် ကျန်းမာရေး ညံ့ကြောင်း အသည်းရောင် အသားဝါ ဖြစ်ကြောင်း၊ အမြဲ

ဆေးကုနေရကြောင်း၊ လျှောက်ထားခံရသူများကပင် အကုန်အကျ ခံ၍ ကုသပေးရကြောင်း၊ လျှောက်ထားသူမှာ အစိုးရတာဝန်ဖြင့် မကြာခဏ ပြောင်းရွှေ့ရသူဖြစ်ခြင်းကြောင့် သမီးငယ်အား ထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ရန် မဖြစ်နိုင်ကြောင်း၊ ဆေးဝါးကုသပေးရန် လည်း အခြေအနေပေးမည် မဟုတ်ကြောင်း”

၁၉၉၂
ဦးတင်မြင့်
နှင့်
ခေါ်ခင်မြင့်
ပါ ၊

မူလရုံး၏ စီရင်ချက်တွင် ကလေးအတွက် အုပ်ထုန်းသူ ခန့်ရာ၌ ထိုကလေး၏ သာယာသိုးတက်ရေးနှင့် ကောင်းရာကောင်းကျိုးကို ဦးစားပေး ဆုံးဖြတ်ရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ လျှောက်ထားသူမှာ ကလေး၏ ဖခင် ဖြစ်သဖြင့် သဘာဝအုပ်ထိန်းသူ ဖြစ်သော်လည်း ဥပဒေနှင့် အညီ အုပ်ထိန်းခွင့်ရရန် လိုအပ်ကြောင်း၊ လျှောက်ထားသူမှာ လစဉ် လစာဝင်ငွေ ၁၀၀၀ ကျပ်ကျော်ခန့်သာ ရရှိပြီး လက်ရှိအားဖြင့် ရွှေဘိုမြို့နယ် ချီပါမြောက်ရွာတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသူ ဖြစ်ကြောင်း၊ ကလေးမှာ ကျန်းမာရေးညံ့သဖြင့် အမြဲ ဆေးကုနေရခြင်းကြောင့် ဖခင်နှင့် အတူ နယ်သို့လိုက်၍ နေထိုင်ပါက အခက်အခဲများစွာနှင့် ရင်ဆိုင်ရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ လျှောက်ထားခံရသူများ မှာ လစဉ် ဝင်ငွေကောင်းသူများဖြစ်ပြီး ငွေကြေးတတ်နိုင်သဖြင့် ကလေးအား ပြုစု စောင့်ရှောက် ကုသပေးနိုင်မည် ဖြစ်ကြောင်း၊ လျှောက်ထားသူ အနေနှင့် ဒုဦးစီးမှူးအဆင့်ရှိ ဝန်ထမ်းတစ်ဦး ဖြစ်သောကြောင့် လျှောက်ထားခံရသူများလောက် ပြည့်စုံတတ်နိုင်မည် မဟုတ်ကြောင်း၊ ကလေး၏ အဖက်ဖက် ကောင်းကျိုးအတွက် လျှောက်ထားခံရသူများနှင့် အတူ နေထိုင်ခြင်းဖြင့် ပိုမိုသင့်တော်မည် ဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ်လျက် လျှောက်ထားသူ ဦးတင်မြင့်၏ လျှောက်လွှာကို ပယ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်သည်။

လျှောက်ထားသူသည် ကလေး၏ ဖခင်အရင်းဖြစ်သည်။ လက်ရှိအားဖြင့် ရွှေဘိုမြို့နယ်စု စီမံကိန်းရုံး ဒုဦးစီးမှူးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသော ဝန်ထမ်းတစ်ဦးဖြစ်သည်။ ကလေး၏ မိခင်သေဆုံးသွားပြီ ဖြစ်သဖြင့် ဖခင် ဖြစ်သူက ကလေးအား ကြည့်ရှု စောင့်ရှောက်ရန် တာဝန်ရှိသည်။ ဖခင်မှာ ကလေး၏ သဘာဝအုပ်ထိန်းသူလည်း ဖြစ်သည်။ ကလေးအပေါ်၌ ဖခင် အရင်းထက် ဦးကြီးက သော်လည်းကောင်း၊ အဘွားလေးက သော်လည်းကောင်း ပိုမို၍ စေတနာ မေတ္တာရှိသည်ဟု မူလရုံးမှ သုံးသပ်ခြင်းမှာ လောက သဘာဝနှင့် ဆန့်ကျင်သည်ဟု ယူဆရမည် ဖြစ်သည်။ ကလေးမှာ ရောဂါချူချာသူဖြစ်၍ ၎င်း၏ ဖခင်နှင့် အတူ နယ်ပြောင်းနေပါက ဆေးဝါးကုသမှု၌ လစ်ဟင်းမည်ဟု မူလရုံးက သုံးသပ်ထားသည်။ ရွှေဘိုနယ်၌လည်း ဆေးဝါးကုသနိုင်သည့် အနေအထားရှိသည်။ ဆေးရုံ၊ ဆရာဝန်၊ ကျန်းမာရေးဌာနများ ရှိသဖြင့် ကလေးအား နယ်သို့ ခေါ်သွားလျှင် သေရတော့မလောက် စိုးရိမ်စွယ်ရာဖြစ်နိုင်သည်ဟု မူလရုံးမှ သုံးသပ်ခြင်းမှာ နည်းလမ်းမကျသည့် သုံးသပ်ချက် ဖြစ်သည်။ လိုအပ်ပါက မြို့ကြီး

၁၉၉၂
ဦးတင်မြင့်
နှင့်
ဖော်ခင်မြင့်
ပါ။

များသို့ သွားရောက်၍ ကလေးအား ကုသရမည့် တာဝန်မှာ ဖခင်၏ တာဝန်ဖြစ်သည်။ ဖခင်ကိုကျော်၍ ဦးကြီးနှင့် အဘွားလေးတို့က လွန်ကဲစွာ စိုးရိမ် ပူပန်မှုရှိသည် ဆိုခြင်းမှာလည်း သဘာဝမကျပေ။ မူလရုံးမှ လျှောက်ထားသူ ဦးတင်မြင့်၏ လျှောက်လွှာကို ပလပ်ခြင်းမှာ မျှတ မှန်ကန်မှု မရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် ယခု အယူခံအား ခွင့်ပြုပြီး မူလရုံး၏ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ ဦးတင်မြင့် လျှောက်ထားသည့် အတိုင်း ၎င်းအား သမီးငယ် မအိအိပြီးမြင့်၏ အုပ်ထိန်းသူအဖြစ် ခန့်အပ်ကြောင်း အမိန့် ချမှတ်လိုက်သည်။

စရိတ် မသတ်မှတ်။

တရားမ ပထမ အယူခံမှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး ဦးမျိုးထွန်းလင်း ရွှေတွင်

ဦးတင်ထွန်း

နှင့်

ဒေါ်ဝင်းကြည် ပါ ၇*

၁၉၉၂

နိုဝင်ဘာလ

၂၃ ရက်

အမွေပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှုတွင် အမွေဆိုင် တစ်ဦးအနေဖြင့် အမွေဝေစုကို အပြီးအပြတ် ရရှိပြီးဖြစ်သည်ဟု ဝန်ခံလျှင် ၎င်း အား ထပ်မံ၍ အမွေဝေစု ခွဲဝေပေးရန် အကြောင်းမရှိတော့ ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ မူလရုံး တရားလိုများက အဆိုလွှာအပိုဒ် ၈ တွင် အမွေမမီ မြေးများဖြစ်ကြသော မူလရုံး ၃၊ ၄၊ ၅၊ ၆၊ ၇ တရားပြိုင်ဘက်အား ၎င်းတို့ ရထိုက်ခွင့်ရှိသော အမွေဝေစုကို အပြီးအပြတ် ခွဲဝေပေးပြီးဖြစ်သဖြင့် အမွေဆိုင်များမဟုတ်ကြကြောင်း အဆိုပြုထားသည်။ မူလရုံး ၃၊ ၄၊ ၅၊ ၆၊ ၇ တရားပြိုင်များဖြစ်ကြသည် ကိုညွှန်လှိုင်တို့ မောင်နှမ ၅ ဦးကလည်း တရား လို၏ အဆိုလွှာ အပိုဒ်(၁)မှ (၈)အထိပါ စကားရပ်များ မှန်ကြောင်းဖြင့် ဝန်ခံထားကြသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့အနေဖြင့် အမွေဝေစု အပြီးအပြတ် ရယူပြီးဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံ၍ ထပ်မံရထိုက်ခွင့်ရှိသော အမွေဝေစုကို တောင်းခံ ခြင်းမပြုဘဲ စွန့်လွှတ်ရာရောက်သည်။ တရားမမှုများကို ဆုံးဖြတ်ရာ၌ အဆို အချေပါ အချက်များကို အခြေခံလျက် အဆုံးအဖြတ်ပေးရမည်သာ ဖြစ်ပေ သည်။ ဦးထွန်း ပါ ၇ နှင့် ဦးသန်းအောင် ပါ ၄ အမှုတွင် ကြည့်ပါ။ ထိုအခြေအနေတွင် မူလရုံးက အမွေမမီ မြေးများအတွက် အမွေဝေစု သတ်မှတ်ပေးခဲ့ခြင်းမှာ အဆို အချေပါ အချက်များကို ကျော်လွန်အောင် စွဲဆောင်ရွက်ရာရောက်ပေသည်။

- အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးတင်မောင်ကြီး၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- အယူခံတရားပြိုင်များအတွက် - ဦးလူထွန်း၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးမျိုးညွန့်၊ ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ တရားရုံးချုပ်

* ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ တရားမ ပထမ အယူခံမှု အမှတ် ၂၅၂။
 † ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၆ တွင် ချမှတ်သော (၂၉-၉-၉၂)ရက်စွဲ ပါ ဝဲခြူးတိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံမှု။

၁၉၉၂
ဦးတင်ထွန်း
နှင့်
ဒေါ်ဝင်းကြည်
ပါ ၇

ပဲခူးတိုင်းတရားရုံး (ပြည်နယ်စု) ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၆ တွင် ဒေါ်ဝင်းကြည်က ဦးတင်ထွန်း ပါ ၇ ဦးတို့အပေါ် အမွေပုံပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှု စွဲဆိုရာ တိုင်းတရားရုံးက တရားလိုသည် အမွေပုံ၏ ၄၀ ပုံ ၁၅ ပုံကို ရထိုက်ကြောင်း ပဏာမဒီကရီချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်းဒီကရီကို ဦးတင်ထွန်းက မကျေနပ်သောကြောင့် တရားရုံးချုပ်သို့ အယူခံဝင် ရောက်သည်။

မြန်မာလူမျိုး၊ ဗုဒ္ဓဘာသာကိုးကွယ်သူ ဦးဘိုးစံနှင့် ဒေါ်ရှင်တို့မှ သားသမီး ၉ ဦးမွေးဖွားသည်။ ၎င်းတို့မှာ ဒေါ်သိန်းချို၊ ဒေါ်မြကြည်၊ ဒေါ်ကျင်စိန်၊ ဒေါ်ဝင်းကြည်၊ ဒေါ်မြသိန်း၊ ဦးချစ်ရွှေ၊ ဒေါ်ကုလားမ(ခေါ်)ဒေါ်ခင်ကြည်၊ ဦးတင်ထွန်းနှင့် မလုံးတုံး(ခေါ်)မတင်အေးတို့ဖြစ်ကြသည်။ ဦးဘိုးစံသည် လွန်ခဲ့သော နှစ် ၃၀ ခန့်က ကွယ်လွန်ခဲ့ပြီး ဒေါ်ရှင်မှာ လွန်ခဲ့သော ၈ နှစ်ခန့်က ကွယ်လွန်သည်။

ဦးဘိုးစံ-ဒေါ်ရှင်တို့၏ သားသမီးများအနက် မူလရုံး တရားလိုဒေါ်ဝင်းကြည်၊ မူလရုံး (၁) တရားပြိုင် ဦးတင်ထွန်းနှင့် (၂) တရားပြိုင် ဒေါ်ကျင်စိန်တို့မှအပ ကျန်ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ ကွယ်လွန်ခဲ့ကြပြီဖြစ်သည်။

ဒေါ်ကုလားမ(ခေါ်)ဒေါ်ခင်ကြည် ကွယ်လွန်သောအခါ ၎င်း၏သားသမီးများဖြစ်သော ကိုညွန့်လှိုင်၊ မတင်နွဲ့၊ မသောင်းကြည်၊ မောင်ဝင်းလှိုင်နှင့် မသန်းနွဲ့တို့ ကျန်ရစ်သည်။ ၎င်းတို့သည် ကွယ်လွန်သူ အမွေရှင်များ၏ အမွေမမီ မြေးများဖြစ်ကြောင်း အဆိုရှိသည်။

မူလရုံး တရားလို (အယူခံတရားပြိုင်) ဒေါ်ဝင်းကြည်က အမွေပုံပစ္စည်းများအနက် (က) စာရင်းပါ အမွေဆိုင်ပစ္စည်းများသည် မူလရုံး (၁) တရားပြိုင် (အယူခံတရားလို) ဦးတင်ထွန်း၏ လက်ဝယ်တွင် ကျန်ရှိရစ်ကြောင်း၊ (ခ) စာရင်းပါ အမွေဆိုင်ပစ္စည်းများမှာ မူလရုံး (၂) တရားပြိုင် ဒေါ်ကျင်စိန်၏လက်ဝယ်တွင် ကျန်ရှိရစ်ကြောင်း၊ အမွေမမီ မြေးများအား ရထိုက်သောအမွေပုံကို အပြတ်ခွဲဝေပေးပြီး ဖြစ်ကြောင်း၊ တရားလိုသည် အမွေ၏ ၃ ပုံ ၁ ပုံ ရထိုက်ကြောင်း အဆိုရှိသည်။

မူလရုံး(၁)တရားပြိုင် (အယူခံတရားလို) ဦးတင်ထွန်းက (က)စာရင်းပါ ပစ္စည်းများသည် ဒေါ်သိန်းချို ကျန်ရစ်သော ပစ္စည်းများဖြစ်၍ အမွေဆိုင် ပစ္စည်းများ မဟုတ်ကြောင်း၊ (ခ)စာရင်းပါ ပစ္စည်းများမှာ အမွေဆိုင် ပစ္စည်းများ မှန်ကြောင်း ချေပသည်။

မူလရုံး(၂) တရားပြိုင် ဒေါ်ကျင်စိန်က ဖြောင့်ဆို ဝန်ခံလွှာ တင်သွင်းသည်။ ထို့အတူ မူလရုံး ၃၊ ၄၊ ၅၊ ၆၊ ၇ တရားပြိုင်များကလည်း ဖြောင့်ဆို ဝန်ခံလွှာ တင်သွင်းကြသည်။

၁၉၉၂
ဦးတင်ထွန်း
နှင့်
ဒေါ်စိုင်းကြည်
ပါ ၇

မူလရုံးက ပြင်းချက်များထုတ်၍ နှစ်ဘက် စစ်ဆေးကြားနာပြီးနောက် (က) စာရင်းပါ ပစ္စည်းများသည် အမွေရှင် ဦးဘိုးစံ၊ ဒေါ်ရှင်တို့ ကျန်ရစ်သော အမွေဆိုင်ပစ္စည်းများ မှန်ကြောင်း၊ အမွေမမီ မြေးများသည် အမွေပုံ၏ ၁၆ ပုံ ၁ ပုံကို ရထိုက်သည်ဖြစ်၍ တရားလိုသည် အမွေပုံပစ္စည်း၏ ၄၈ ပုံ ၁၅ ပုံကို ရထိုက်ကြောင်း သုံးသပ်၍ ပဏာမ ဒီကရီ ချမှတ်ခဲ့သည်။

အယူခံတရားလိုက အဆိုလွှာတွင် အမွေမမီမြေးများသည် အမွေရရှိပြီးဖြစ်၍ အမွေဆိုင်အခွင့်အရေးမရှိတော့ကြောင်း အဆိုပြုထားသည်ကို ယင်းအမွေမမီမြေးများက ပြောဆိုဝန်ခံလွှာတင်သွင်းထားပါလျက် မူလရုံးက ယင်းတို့အတွက် အမွေဝေစုသတ်မှတ်သည်မှာ မှားယွင်းကြောင်း၊ (က) စာရင်းပါ ပစ္စည်းများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အမွေဆိုင်ပစ္စည်း ဟုတ်မဟုတ်ကို ပဏာမ ဒီကရီ ချမှတ်ရာ၌ တပါတည်း ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်မှာ မှားယွင်းကြောင်း တင်ပြသည်။

အမွေမှုများတွင် သာမန်အားဖြင့် အမွေဆိုင်မှန်မမှန်နှင့် အမွေပုံ ကျန်မကျန်ကိုသာ ပဏာမ ဒီကရီချမှတ်သည့် အဆင့်တွင် ဆုံးဖြတ်ရန်ဖြစ်သည်။ ပဏာမဒီကရီချမှတ်သည့် အဆင့်တွင် အငြင်းပွားသည့် ပစ္စည်းများသည် အမွေပုံပစ္စည်းတွင် ပါမပါကို စုံစမ်း စစ်ဆေးခြင်း မပြုသင့်သေးပေ။ ဦးမောင်မောင်ပါ-၃ နှင့် ဦးကျော်သိန်း အမှု တွင် ကြည့်ပါ။

ယခုအမှုတွင် မူလရုံးက အဆိုလွှာအပိုဒ် ၄ တွင် ဖော်ပြထားသည့် (က) စာရင်းတွင် ပါရှိသော ပစ္စည်းများသည် အမွေရှင် ဦးဘိုးစံ၊ ဒေါ်ရှင်တို့ ကျန်ရှိခဲ့သော အမွေကျန်ပစ္စည်းများ ဖြစ်သည်ဆိုသည်မှာ မှန်သလားဟူ၍ ပြင်းချက်တစ်ရပ် (ပြင်းချက်အမှတ် ၁) ကို ထုတ်ပြီး နှစ်ဘက် သက်သေခံချက်များ ရယူခဲ့သည်။ ထို့နောက် ကျေးရွာ ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ရုံးတွင် ညှိနှိုင်းစဉ်က အဆိုပါ ပစ္စည်းများသည် အမွေပုံပစ္စည်းများ ဖြစ်ပါသည် ဟူ၍ ဦးတင်ထွန်းက ဝန်ခံခဲ့ကြောင်း အဆိုပါအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ ဦးကျော်စိန် (လိုပြ-၂) ၏ ထွက်ဆိုချက်၊ ဦးထွန်းကြွေ (လိုပြ-၁)၊ ဦးသိန်းဟန် (လိုပြ-၃) တို့၏ ထောက်ခံ ထွက်ဆိုချက်များကိုသုံးသပ်၍ (က) စာရင်းပါ ပစ္စည်းများသည် အမွေပုံပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း မူလရုံးက ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

အယူခံတရားလိုအနေဖြင့် ယင်းပြင်းချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ သက်သေတင်ပြ ထုချေခွင့် အပြည့်အဝရပြီးဖြစ်သည့်ပြင် မူလရုံး ဆုံးဖြတ်ချက်သည် သက်သေအထောက်အထားများနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းလည်း မရှိပေ။ ထို့ပြင် ပြင်းချက်အမှတ် (၁) နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မူလရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ (က) စာရင်းပါ ပစ္စည်းများသည် အယူခံတရားလိုက ချေလွှာတွင် ပြင်းဆိုသကဲ့သို့ ဒေါ်သိန်းချီ၏ ပစ္စည်းများမဟုတ်ဘဲ ကွယ်လွန်သူအမွေရှင် ဦးဘိုးစံတို့ ကျန်ရစ်သော အမွေပုံပစ္စည်းများဖြစ်ကြောင်း ယေဘုယျ ဆုံးဖြတ်ချက်သာ ဖြစ်သည်။ ယင်း

(၁) ၁၉၅၆ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံစီရင်စု၊ စာ-၈၇။

၁၉၉၂
ဦးတင်ဆွန်း
နှင့်
ဒေါ်ဝင်းကြည်
ပါ ၇

ပစ္စည်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အသေးစိတ် စာရင်း ရှင်းလင်း ကောက်ယူ ခဲ့စေ
သော ကိစ္စကို အပြီးသတ် ဒီကနီချမှတ်မီ ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ဦးမည်
ဖြစ်သည်။

ထို့အခါ၌ အမှုသည်များအနေဖြင့် အသေးစိတ် အချက်အလက်များကို
ထပ်မံ၍ တင်ပြခွင့်ရှိပေသည်။ ဥပမာအားဖြင့် အမွေဆိုင်စပါးကျိုကို ပြုပြင်၍
ကုန်ကျသော ကိစ္စမျိုးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ထပ်မံ တင်ပြခွင့်ရှိမည် ဖြစ်ပေသည်။
ထို့ကြောင့် မူလရုံး၏ ပြင်းချက် အမှတ် (၁) နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဖြေဆို ဆုံးဖြတ်
ချက်သည် မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

မူလရုံးတရားလိုများက အဆိုလွှာအပိုဒ် ၈ တွင် အမွေမမီ မြေးများဖြစ်
သော မူလရုံး၊ ၃၊ ၄၊ ၅၊ ၆၊ ၇ တရားပြိုင်တို့အား ၎င်းတို့ ရထိုက်ခွင့်ရှိသော
အမွေဝေစုကို အပြီးအပြတ် ခွဲဝေပေးပြီး ဖြစ်သဖြင့် အမွေဆိုင်များမဟုတ်
ကြကြောင်း အဆိုပြုထားသည်။ မူလရုံး ၃၊ ၄၊ ၅၊ ၆၊ ၇ တရားပြိုင်များ
ဖြစ်ကြသည့် ကိုညွန့်လှိုင်တို့ မောင်နှမ ၅ ဦးကလည်း တရားလို၏ အဆိုလွှာ
အပိုဒ် (၁)မှ (၈) အထိပါ စကားရပ်များ မှန်ကြောင်း ဖြောင့်ဆိုဝန်ခံ
ထားကြသည်။

ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့အနေဖြင့် အမွေဝေစုအပြီးအပြတ်ရယူပြီးဖြစ်ကြောင်း၊
ဝန်ခံ၍ ထပ်မံ ရထိုက်ခွင့်ရှိသော အမွေဝေစုကို တောင်းခံခြင်း မပြုတော့ဘဲ
စွန့်လွှတ်ရာ ရောက်သည်။ တရားမမှုများကို ဆုံးဖြတ်ရာ၌ အဆို အချေပါ
အချက်များကို အခြေခံလျက် အဆုံးအဖြတ်ပေးရမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။
ဦးထွန်းပါ-၇ နှင့် ဦးသန်းအောင်ပါ-၄^၂ အမှုတွင် ကြည့်ပါ။ ထိုအခြေ
အနေတွင် မူလရုံးက အမွေမမီမြေးများအတွက် အမွေဝေစုသတ်မှတ်ပေး
ခဲ့ခြင်းမှာ အဆိုအချေပါ အချက်များကို ကျော်လွန်အောင် ဆောင်ရွက်ရာ
ရောက်ပေသည်။

ယခုအမှုတွင် အမွေဆိုင် မောင်နှမ ၃ ဦး ကျန်ရှိသည်ဖြစ်၍ တရားလိုသည်
အမွေဝေစု၏ ၃ ပုံ ၁ ပုံကို ရထိုက်ခွင့် ရှိပေသည်။

ထို့ကြောင့် ဤအယူခံကို ခွင့်ပြု၍ ပဲခူးတိုင်းတရားရုံး (ပြည်မှီနယ်စု)၏
ပဏာမ ဒီကနီကို ပယ်ဖျက်ပြီး မူလရုံးတရားလို (အမှတ် ၁ အယူခံတရားပြိုင်)
ဒေါ်ဝင်းကြည်သည် အမွေဝေစု၏ ၃ ပုံ ၁ ပုံကို ရသင့်ကြောင်း ပဏာမ
ဒီကနီ ချမှတ်လိုက်သည်။

ဤအယူခံအတွက် ကုန်ကျသော စရိတ်ကို အမွေပုံမှ ကျခံစေ။

(၂) ၁၉၇၅ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံစီရင်စုများ၊ (ရုံးချုပ်)၊ စာ-၃၁။

တရားပစ္စည်းအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးချုပ် ဦးအောင်တိုး
တရားသူကြီးများဖြစ်ကြသော ဦးကျော်တင်၊ ဦးမျိုးထွန်းလင်း၊
ဦးကျော်ဝင်း၊ ဦးအောင်မြင်နှင့် ဦးသန်းဖေတို့ ရှေ့တွင်

ဦးထွန်းကြည်

45

ဒေါ်ကြည်စိန်*

(ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်လေးငယ်၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်)

1000

စီစဉ်ကာလ

၃၁ ရက်

• ညီပင်သာယာအဖွဲ့ပိုင် ဈေးအတွင်းရှိ ဆိုင်ခန်းတွင် ဖွင့်လှစ်ရောင်း
ချခွင့်ရသူ ကွယ်လွန်သွားသည့် အခါ ကွယ်လွန်သူ၏ ဇနီးက
ဆိုင်ခန်းအား လက်ရောက်ရလိုမှု ဖွဲ့ဆိုသည့် ကိစ္စ

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။စည်ပင်သာယာ ဈေးဆိုင်ခန်းများ၏ ပိုင်ရှင်မှာ စည်ပင်သာယာအဖွဲ့ ဖြစ်သည်။ သို့သော် စည်ပင်သာယာအဖွဲ့၏ တရားဝင် ချထားပေးချက်အရ ဆိုင်ခန်းရရှိသူများသည် စည်းကမ်းနှင့် အညီ အခွန် ထမ်းဆောင်၍ ဆိုင်ခန်းကို လက်ရှိထားလျက် ဈေးရောင်းချခွင့် ရရှိသည်။ ထိုသို့ ချထားခြင်းမရှိသော ဆိုင်ရှင်ဘစ်ဦး သေဆုံးပါက ထိုဆိုင်ခန်းကို ၎င်း၏ ဇနီး၊ ခင်ပွန်း၊ သားသမီးများအနေဖြင့် ဆက်ခံခွင့်ရရှိသည်။ စည်း ကမ်းနှင့် အညီ အခွန်ထမ်းဆောင်၍ ဆိုင်ခန်းအား လက်ရှိထားပြီး ဈေး ရောင်းချခွင့် ရရှိသည်။

အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးခင်မောင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

အယူခံတရားပြိုင်အတွက် - ဦးသိန်းလှ၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး - ဦးဘဘဉ့်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ တရားရုံးချုပ်

မြေထဲ (အောင်လံ) မြို့နယ်တရားရုံး၊ ၁၉၈၂ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁ တွင် တရားလို ဒေါ်လေးငယ်က တရားပြိုင် ဦးထွန်းကြည် အပေါ်၌ မြေထဲမြို့ ဈေးကြီးအတွင်း ကောင်ဘက်ဘန်း ဆိုင်ခန်းအမှတ် ၃၇၈

* ၁၉၉။ ခုနစ်၊ တရားမ အထူးအယူခံမှု အမှတ်-၁၆။

† ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမ ဒုတိယအယူခံမှု အမှတ်-၁၄၀ တွင် ချမှတ်သော (၂၆-၁၁-၉၀)ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အထူးအယူခံမှု၊

၁၉၉၂
ဦးထွန်းကြည်
နှင့်
ဒေါ်ကြည်စိန်
(ကွယ်လွန်သူ
ဒေါ်လေးငယ်
၏ တရားဝင်
ကိုယ်စား
လှယ်)

ဆိုင်ခန်းနှင့် ထိုဆိုင်ခန်း၌ လုပ်ကိုင်သည့် သံဖြူလုပ်ငန်းပစ္စည်းများအား လက်
ရောက် ရလိမ့်မည်ဆိုရာ အနိုင်ဒီကရီရရှိသည်။ အမှုအတွင်း တရားလို ဒေါ်လေး
ငယ် ကွယ်လွန်သဖြင့် ၎င်း၏ သမီး ဒေါ်ကြည်စိန်အား တရားဝင်ကိုယ်စား
လှယ်အဖြစ် ထည့်သွင်း၍ ဆောင်ရွက်သည်။ မြို့နယ်တရားရုံး၏ ဒီကရီကို
ဦးထွန်းကြည်က မကွေးတိုင်းတရားရုံး (သရက်မြို့နယ်စု)သို့ အယူခံဝင်သော
အခါ ပလပ်ခြင်း ခံရသည်။ ဆက်လက်၍ ဦးထွန်းကြည်က တရားရုံးချုပ်သို့
ဒုတိယအယူခံမှု အမှတ် ၁၄၇/၉၀ အရ ဝင်ရောက်သော်လည်း ပလပ်
ခြင်း ခံရသည်။ ဦးထွန်းကြည်က တဖန် တရားစီရင်ရေးဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ
အထူး အယူခံဝင်ခွင့် လျှောက်ထားသောအခါ အောက်ပါ ပြဿနာအား
စုံညီခုံဖြင့် ကြားနာ စစ်ဆေးနိုင်ရန် အထူး အယူခံဝင်ခွင့် ပြုခဲ့သည်-

စုံညီခုံဖြင့် ကြားနာမည့် ပြဿနာ

“စည်ပင်သာယာအဖွဲ့ပိုင် ဈေးအတွင်းရှိဆိုင်ခန်းတွင် ဖွင့်လှစ်ခွင့်
ရသူ ကွယ်လွန်သွားသည့်အခါ အဆိုပါ ဆိုင်ခန်းအား လက်ရောက်
ပေးအပ်စေရန် စွဲဆိုသောအမှု၌ တရားရုံးက စွဲဆိုသည့်အတိုင်း
ဒီကရီချမှတ်ပေးပိုင်ခွင့် ရှိမရှိ”

ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

မြို့နယ်တရားရုံး၌ တရားလို ဒေါ်လေးငယ်က အချင်းဖြစ် ဆိုင်ခန်းကို
၎င်း၏ ခင်ပွန်း ဦးတန် လက်ရှိပိုင်ဆိုင်ပြီး လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း ၃၀ ကျော်က
သံဖြူလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ ဦးတန်က ၎င်း၏ တူတော်သူ တရားပြိုင်
ဦးထွန်းကြည်အား ခေါ်၍ သံဖြူလုပ်ငန်းပညာသင်ပေးပြီး လက်ခစားအဖြစ်
လုပ်ကိုင်စေကြောင်း၊ ဦးတန်သည် ၁၃၄၂ ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း
၈ ရက်နေ့၌ ကွယ်လွန်သွားကြောင်း၊ ဦးထွန်းကြည်က ချက်ချင်း ဆိုင်ခန်း
ကို အတင်းဖွင့်၍ သံဖြူလုပ်ငန်းကို ဆက်လက် လုပ်ကိုင်ကြောင်း၊ ဈေးလူကြီး
များနှင့် တားမြစ်သော်လည်း မရသဖြင့် တရားစွဲဆိုရကြောင်း ဖော်ပြသည်။

တရားပြိုင် ဦးထွန်းကြည်က ချေပရာတွင် ဦးတန်သည် အချင်းဖြစ် ဆိုင်
ခန်းကို ပိုင်သူမဟုတ်ကြောင်း၊ ဦးတန်၏ အစ်ကို ဦးသာခွေး၏ လုပ်ငန်း
ဖြစ်ကြောင်း၊ ဦးသာခွေးက ၎င်းအား သံဖြူလုပ်ငန်းသင်ပေးကြောင်း၊ ၎င်းနှင့်
ဦးတန်တို့မှာ အချင်းဖြစ်ဆိုင်၌ အတူတကွ နေထိုင်ကြခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊
အချင်းဖြစ်ဆိုင်ခန်းကို ဦးတန် ပိုင်ဆိုင်ခြင်း မရှိသောကြောင့် ဦးတန် ကွယ်
လွန်ချိန်မှာ ဦးတန်၏ ဇနီး ဒေါ်လေးငယ်က ဆက်ခံခွင့်မရှိကြောင်း ချေပ
သည်။

မြို့နယ်တရားရုံး၏ စီရင်ချက်တွင် အချင်းဖြစ်ဆိုင်ခန်းကို ဦးတန် အခွန်
ထမ်း၍ လုပ်ကိုင်ခဲ့ခြင်းမှန်သဖြင့် ဦးတန်ပိုင်ဆိုင်ခန်းဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့်

ဦးတန် ကွယ်လွန်သောအခါ ဇနီးဖြစ်သူ ဒေါ်လေးငယ်က ဆက်ခံပိုင်ခွင့် ရှိကြောင်း သုံးသပ် ဖြေဆိုလျက် ဒေါ်လေးငယ်စွဲဆိုသည့်အတိုင်း အနိုင် ဒီကရီ ချမှတ်ပေးသည်။

၁၉၉၂ ဦးထွန်းကြည် နှင့် ဒေါ်ကြည်စိန် (ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်လေးငယ် ၏ တရားဝင် ကိုယ်စား လှယ်)

ပထမအယူခံ တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်တွင် စည်ပင်သာယာဆိုင်ခန်း များကို စည်ပင်သာယာအဖွဲ့က ပိုင်သော်လည်း ဆိုင်ခန်းလက်ရှိရထားသူ အနေဖြင့် တရားဝင် လွှဲပြောင်းနိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း၊ သေဆုံးလျှင် ဆွေမျိုး သားချင်းများက ဆက်ခံပိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း၊ အချင်းဖြစ်ဆိုင်ခန်းမှာ ဦးတန် ပိုင်သော ဆိုင်ခန်းဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ်လျက် မြို့နယ်တရားရုံး၏ ဒီကရီကို အတည်ပြု၍ ဦးထွန်းကြည်၏ အယူခံကို ပလပ်သည်။

ဒုတိယအယူခံမှုတွင် တရားရုံးချုပ်က သုံးသပ်ရာ၌ အချင်းဖြစ်ဆိုင်ခန်းမှာ ကွယ်လွန်သူ ဦးတန်အမည်ဖြင့် စည်ပင်သာယာသို့ အခွန်ပေး၍ လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်းများစွာကပင် ဦးတန် လက်ရှိလုပ်ကိုင်ခဲ့သောဆိုင်ခန်းဖြစ်ကြောင်း၊ ဦးတန် အမည်ပေါက် ဆိုင်ခန်းဖြစ်သဖြင့် ဦးတန် ကွယ်လွန်သောအခါ ၎င်း၏ ဇနီး ဒေါ်လေးငယ်က ဆက်ခံခွင့်ရှိကြောင်း၊ ဦးတန် အသုဘချသည့် နေ့၌ ဆိုင်ခန်းကို ဦးထွန်းကြည်က အဘင်း ဝင်ရောက်အပိုင်စီးထားသောကြောင့် ဒေါ်လေးငယ်က ဈေးအလုပ်သမားအစည်းအရုံး၌ တိုင်ကြား ဖြေရှင်းသော် လည်း ဦးထွန်းကြည်က မနာခံသဖြင့် တရားစွဲဆိုရခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ဦးထွန်း ကြည်သည် အချင်းဖြစ်ဆိုင်ခန်းနှင့် ပတ်သက်၍ လုံးဝ အကျိုးသက်ဆိုင်သူ မဟုတ်ကြောင်း၊ မြို့နယ်စည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့ရုံး၌ လျှောက်ထား အရေး ဆိုနိုင်သည့် အရည်အချင်းရှိသူ မဟုတ်ကြောင်း၊ ဆိုင်ခန်းသို့ အတင်း ဝင် ရောက်ပြီး လက်ရှိထားသူသာ ဖြစ်ကြောင်း၊ တရားဝင် ဆက်ခံခွင့်ရှိသူ မဟုတ်ကြောင်းသုံးသပ်လျက် မြို့နယ်နှင့် တိုင်းတရားရုံးတို့၏အမိန့်နှင့် ဒီကရီ တို့ကို ဆက်လက်အတည်ပြုပြီး ဦးထွန်းကြည် တင်သွင်းသည့် ဒုတိယအယူခံ မှုအား ပလပ်လိုက်သည်။

စည်ပင်သာယာ ဈေးဆိုင်ခန်းများ၏ ပိုင်ရှင်မှာ စည်ပင်သာယာအဖွဲ့ ဖြစ်သည်။ သို့သော် စည်ပင်သာယာအဖွဲ့၏ တရားဝင်ချထားပေးချက် အရ ဆိုင်ခန်းရရှိသူများသည် စည်ကမ်းနှင့် အညီ အခွန်ထမ်းဆောင်၍ ဆိုင်ခန်း ကို လက်ရှိထားလျက် ဈေးရောင်းချခွင့် ရရှိသည်။ ထိုသို့ ချထားခြင်းခံရသော ဆိုင်ရှင်တစ်ဦးသေဆုံးပါက ထိုဆိုင်ခန်းကို ၎င်း၏ ဇနီး၊ ခင်ပွန်း၊ သားသမီး များ အနေဖြင့် ဆက်ခံခွင့်ရရှိသည်။ စည်းကမ်းနှင့်အညီ အခွန်ထမ်းဆောင်၍ ဆိုင်ခန်းအား လက်ရှိထားပြီး ဈေးရောင်းချခွင့်ရရှိသည်။ ယခု အမှုတွင် အချင်းဖြစ်ဆိုင်ခန်းမှာ ကွယ်လွန်သူ ဦးတန်အား လွန်ခဲ့သော နှစ် ၃၀ ကျော် ခန့်ကပင် တရားဝင်ချထားပေးသော ဆိုင်ခန်းဖြစ်ပြီး ဦးတန် အနေဖြင့် ဆိုင်ခန်းကို လက်ရှိအသုံးပြု၍ သံဖြူလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်လာခဲ့ကြောင်း အငြင်း မရှိ ပေါ်ပေါက်သည်။ ဦးထွန်းကြည်မှာ ဦးတန်က ပညာသင်ပေးပြီး ဆိုင်၌

၁၉၉၂
ဦးထွန်းကြည်
နှင့်
ဒေါ်ကြည်စိန်
(ကွယ်လွန်သူ
ဒေါ်လေးငယ်
၏ တရားဝင်
ကိုယ်စား
လှယ်)

လက်ခစားအနေဖြင့် လုပ်ကိုင်သူဖြစ်ကြောင်းသာ ပေါ်ပေါက်သည်။ ဦးတန်
ကွယ်လွန်သောအခါ ဆိုင်ခန်းနှင့် ပတ်သက်၍ အကျိုးခံစားခွင့်များကို ဇနီး
ဖြစ်သူ ဒေါ်လေးငယ်က ဆက်ခံရမည် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဒေါ်လေးငယ်
အား ဆိုင်ခန်းလက်ရောက်ပေးအပ်စေရန် ချမှတ်ထားသည့် မူလမူနယ်
တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ထိုစီရင်ချက်ကို အတည်ပြုသည့် အယူခံရုံးအဆင့်
ဆင့်၏ အမိန့်တို့မှာ မှားယွင်းခြင်းမရှိပေ။ ဆိုင်ခန်းအား လက်ရှိထားပြီး
အသုံးချပိုင်ခွင့်ကို လက်ရောက်ပေးအပ်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ယူဆရမည်ဖြစ်သည်။
ထို့ကြောင့် စည်ပင်သာယာအဖွဲ့ပိုင်ဈေးအတွင်းရှိ ဆိုင်ခန်းတွင် ဖွင့်ခွင့်ရသူ
ကွယ်လွန်သွားသည့်အခါ ၎င်း၏ အမွေဆက်ခံသူက အဆိုပါ ဆိုင်ခန်းအား
လက်ရောက်ပေးအပ်စေရန် စွဲဆိုသည့်အမှု၌ တရားရုံးက စွဲဆိုသည့်အတိုင်း
ဒီကရီချမှတ်ပေးပိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း၊ ထိုဒီကရီမှာ ဆိုင်ခန်းအား လက်ရှိထား၍
အသုံးချပိုင်ခွင့်ကို ပေးအပ်သော အနိုင်ဒီကရီဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်ဖြစ်
ကြောင်း ယခု ကြားနာသည့် ပြဿနာအား ဖြေဆိုလိုက်သည်။ မြို့နယ်
တရားရုံးနှင့် အယူခံရုံးအဆင့်ဆင့်တို့၏ ဒီကရီတို့ကို ဆက်လက် အတည်ပြုပြီး
၍အထူး အယူခံမှုအား စရိတ်နှင့် တကွ ပလပ်လိုက်သည်။

ရှေ့နေခ ကျပ် ၁၀၀၀ သတ်မှတ်သည်။

တရားမ အထူးအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးချုပ် ဦးအောင်တိုး
တရားသူကြီးများဖြစ်ကြသော ဦးကျော်တင့်၊ ဦးမျိုးထွန်းလင်း၊
ဦးကျော်ဝင်း၊ ဦးအောင်မြင်နှင့် ဦးသန်းဖေတို့ ရွှေ့တွင်

ဦးနေဝင်း
နှင့်
ဦးဝင်းမောင် ပါ ၇*

†၁၉၉၂
ဩဂုတ်လ
၁၃ ရက်

မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းကို ရောင်းချရာ၌ ရောင်းလျှက် ၎င်းတို့
ညီအစ်ကိုများပိုင် ပစ္စည်းဖြစ်သည်ဟု ပြောဆို ရောင်းချပြီးမှ
တဖန် ညီအစ်ကိုများပိုင် ပစ္စည်းမဟုတ်၊ မိခင်ပိုင်ပစ္စည်း ဖြစ်
သည်ဟု တစ်မျိုးပြောဆိုလာသည့် ကိစ္စ-သက်သေခံ အက်ဥပဒေ
ပုဒ်မ ၁၁၅ အရ လက်ခံနိုင်သည့် ကိစ္စမဟုတ်ခြင်း

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဒေါ်အုန်းသင်၏ သား ၅ယောက် (ဦးဝင်းမောင်ပါ
၅ဦး) က အချင်းဖြစ်မြေနှင့် တိုက်ကို ဦးချစ်ထွန်းနှင့် ဦးသန်းဆွေတို့အား
မှတ်ပုံတင်အရောင်းအဝယ်စာချုပ်ဖြင့် ၂၉/၁၁/၆၀ နေ့က နည်းလမ်း
တကျ ရောင်းချခဲ့သည်။ ထိုအချိန်က ၎င်းတို့၏ ဖခင် ဦးဘတင် ကွယ်လွန်ပြီး
ဖြစ်သည်။ မိခင် ဒေါ်အုန်းသင်ရှိနေသည်။ မိခင်ရှိနေလင့်ကစား မိခင်မှာ
စိတ်ဝေဒနာရှင်ဖြစ်နေသဖြင့် သား ၅ယောက် (ဦးဝင်းမောင်ပါ ၅ဦး) တို့က
မြေနှင့် တိုက်ကို ၎င်းတို့ ညီအစ်ကို ၅ဦးပိုင်ပစ္စည်းအဖြစ် ရောင်းချကြောင်း
ပေါ်ပေါက်သည်။ ရောင်းချခြင်းမှာ တရားဝင်မှတ်ပုံတင်စာချုပ်ဖြင့် ရောင်း
ချခြင်းဖြစ်ပြီး မိသားစုအကျိုးအလို့ငှာ ရောင်းချခြင်း ဖြစ်ကြောင်းလည်း
ပေါ်ပေါက်သည်။

ထိုသို့ ရောင်းချခဲ့ခြင်းအပေါ် ယခု တဖန် ဦးဝင်းမောင်ပါ ၅ဦးတို့ကပင်
ကွယ်လွန်သူ ၎င်းတို့၏ မိခင် ဒေါ်အုန်းသင်၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်များ
အဖြစ် တရားလိုပြုလုပ်၍ ၂၉/၁၁/၆၀ ရက်စွဲပါ အဆိုပါ အရောင်း
အဝယ် မှတ်ပုံတင်စာချုပ်ကို ပယ်ဖျက်ပေးရန်နှင့် ပစ္စည်းလက်ရောက်ပေးအပ်
စေလိုမှု စွဲဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ ၂၉/၁၁/၆၀ နေ့ ပစ္စည်း ရောင်းချစဉ်က

* ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ တရားမ အထူးအယူခံမှု အမှတ် ၃၅။
† ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ တရားမ ပထမ အယူခံမှု အမှတ် ၈၀ တွင် ချမှတ်သော
(၂၀-၁၁-၉၁)ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ် (မန္တလေးရုံးထိုင်)၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီ
ကို အထူးအယူခံမှု။

၁၉၉၂
ဦးနေဝင်း
နှင့်
ဦးဝင်းမောင်
ပါ ၇

၎င်းတို့ ညီအစ်ကို ၅ ဦးပိုင်ပစ္စည်းဖြစ်သည်ဟု ပြောဆို၍ ရောင်းချခဲ့ပြီးမှ ယခု တဖန် အမှုသစ်စွဲဆိုပြီး ထိုပစ္စည်းမှာ ၎င်းတို့ ညီအစ်ကို ၅ ဦးပိုင် ပစ္စည်း မဟုတ်၊ မိခင် ဒေါ်အုန်းသင်ပိုင် ပစ္စည်းဖြစ်သည်ဟု ပြောဆိုလာခြင်း ဖြစ် သည်။ ဤကဲ့သို့ ယခင်က တစ်မျိုး၊ ယခု တစ်မျိုး ပြောဆိုခြင်းမှာ သက် သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၅ အရ လက်ခံ ခွင့်ပြုနိုင်သည့် ကိစ္စမဟုတ်ပေ။

- အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးတင်အုံး၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- အယူခံတရားပြိုင်များအတွက် - ၁ မှ ၅-ဦးလွန်းမောင်၊ တရားရုံးချုပ်
ရှေ့နေ၊ ၆၊ ၇ အယူခံတရားပြိုင်မလာ။
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးဘတင့်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ တရား
ရုံးချုပ်

ကွယ်လွန်သွားကြပြီးဖြစ်သော ဦးဘတင်နှင့် ဇနီး ဒေါ်အုန်းသင်တို့မှာ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များဖြစ်ကြပြီး ၎င်းတို့သည် မန္တလေးရှိ ချမ်းအေးသာဓံ ရပ်၊ အကွက်အမှတ် ၅၉၈၊ ဦးပိုင်အမှတ် ၃၇/က စာရင်းပေါက် ဘိုးဘွား ပိုင်မြေနှင့် ထိုမြေပေါ်ရှိ နှစ်ထပ်တိုက်ကို ပိုင်ဆိုင်ခဲ့ကြသူများ ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့၌ သား ၅ ယောက် (ဦးဝင်းမောင်၊ ဦးဝင်းဇေ၊ ဦးတင်ဝင်း၊ ဦးစိန် ထွန်းနှင့် ဦးထွန်းဝင်း) တို့ ထွန်းကားခဲ့ပြီး ဦးဘတင်မှာ ၁၉၆၄ ခုနှစ်က ကွယ်လွန်သည်။ ဇနီး ဒေါ်အုန်းသင်နှင့် သား ၅ ယောက် ကျန်ရှိခဲ့သည်။ ၂၉-၁၁-၆၈ နေ့တွင် ဒေါ်အုန်းသင်၏ သား ၅ ဦးက အဆိုပါ မြေနှင့် နှစ်ထပ်တိုက်ကို ၄၄၈၇၀၀၀ ကျပ်ဖြင့် ဦးချစ်ထွန်းနှင့် ဦးသန်းဆွေတို့အား မှတ်ပုံတင်စာချုပ်ဖြင့် ရောင်းချခဲ့သည်။ ဦးချစ်ထွန်းနှင့် ဦးသန်းဆွေတို့က တဖန် ထိုပစ္စည်းကို ဦးနေဝင်းဆိုသူအား တစ်ဆင့်ရောင်းချခဲ့သည်။ ဒေါ်အုန်း သင်က သူ၏ ခွင့်ပြုချက်မရဘဲ သား ၅ ယောက်က ရောင်းချခြင်း ဖြစ်၍ သူ့အပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှုမရှိကြောင်း မြက်ဟ ကြေညာပေးစေလိုမှု ကို မန္တလေးတိုင်းတရားရုံး၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၂/၇၄ တွင် သူမ၏ သား ၅ ယောက်အပြင် ဦးချစ်ထွန်း၊ ဦးသန်းဆွေ၊ ဦးနေဝင်းတို့ကိုပါ တရားပြိုင်များအဖြစ်တား၍ တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။ တိုင်းတရားရုံးက တရားလို ဒေါ်အုန်းသင် စွဲဆိုသည့်အတိုင်း ဒီကရီချမှတ်သည်။

ထိုဒီကရီကို ဦးနေဝင်းက ယခင် မဟိုတရားရုံး (မန္တလေးရုံးထိုင်) သို့ တရားမပထမအယူခံမှု အမှတ် ၉၆/၈၃ အရ ဝင်ရောက်သည်။ ထိုသို့ အယူခံဝင်နေစဉ်အတွင်း ဒေါ်အုန်းသင် ကွယ်လွန်သွားသဖြင့် ၎င်း၏သား ၅ ဦးက ဒေါ်အုန်းသင်၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်များအဖြစ် ပါဝင်ဆောင် ရွက်ကြသည်။ ထိုအယူခံမှုနှင့်ပတ်သက်၍ မဟိုတရားရုံး (မန္တလေးရုံးထိုင်) က အမှုတွင် နောက်ဆက်တွဲ သက်သာခွင့်တောင်းရန် လိုအပ်ကြောင်း

မှတ်ချက်ဖြင့် တိုင်းတရားရုံး၏ ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်၍ အဆိုလွှာအား ပြင်ဆင်စေရန် အမိန့် ချမှတ်သည်။

၁၉၉၂
ဦးနေဝင်း
နှင့်
ဦးဝင်းမောင်
ပါ ?

ထိုအခါ ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်အုန်းသင်၏ သား ၅ ဦးတို့က တရားလိုပြုလုပ်ပြီး ဦးချစ်ထွန်း၊ ဒေါ်ကြိုင်ကြိုင်နှင့် ဦးနေဝင်းတို့အား တရားပြင်ထား၍ ၂၉-၁၁-၆၈ နေ့စွဲပါ မှတ်ပုံတင်အရောင်းစာချုပ်ကို ပယ်ဖျက်ပေးရန်နှင့် ယင်းစာချုပ်အရ ရောင်းချထားသော ပစ္စည်းများကို လက်ရောက်ပေးအပ်ရန် တရားစွဲဆိုသည်။ ထိုအမှုကို တိုင်းတရားရုံးက သုံးသပ် ဆုံးဖြတ်ရာတွင် အရောင်းစာချုပ်ကြောင့် ဒေါ်အုန်းသင်၌ အကြီးအကျယ် ထိခိုက်နစ်နာရန် အကြောင်းရှိသော်လည်း ဒေါ်အုန်းသင်၏ သား ၅ ယောက်က ကိုယ်တိုင် ရောင်းချခဲ့သူများ ဖြစ်သဖြင့် ပုဒ်မ ၃၉ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် အကြီးအကျယ် ထိခိုက်နစ်နာသူမဖြစ်နိုင်ဟု အကြောင်းပြကာ ထို ၅ ဦးအနေဖြင့် ယခုအမှုကို စွဲဆိုနိုင်သူများ မဟုတ်ဟု ဆုံးဖြတ်ပြီး အမှုကို ပလပ်သည်။

ထိုကဲ့သို့ပလပ်လိုက်သည့် အမိန့်နှင့် ပတ်သက်၍ ဒေါ်အုန်းသင်၏ သား ၅ ဦးတို့က တရားရုံးချုပ်တွင် တရားမ ပထမအယူခံမှု အမှတ် ၈၀ / ၈၉ အရ အယူခံဝင်သောအခါ တရားရုံးချုပ်မှ ၂၀-၁၁-၉၀ ရက်စွဲပါ စီရင်ချက် အမိန့် အရ အယူခံကို ခွင့်ပြု၍ မန္တလေးတိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ပြီး အချင်းဖြစ်မြေနှင့် တိုက်ကို ဦးနေဝင်းက အယူခံတရားလို ဦးဝင်းမောင်ပါ ၅ ဦးတို့အား လက်ရောက် ပေးအပ်စေရန် ဒီကရီချမှတ်သည်။ ထိုဒီကရီကို ဦးနေဝင်းက မကျေနပ်၍ တရားစီရင်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ အထူး အယူခံဝင်ခွင့် လျှောက်ထားသောအခါ အောက်ဖော်ပြပါ ပြဿနာအား စုံညီခုံရုံးဖြင့် ကြားနာ ဆုံးဖြတ်နိုင်ရန်အတွက် အထူးအယူခံဝင်ခွင့် ပြုခဲ့သည်-

စုံညီခုံဖြင့် ကြားနာ ဆုံးဖြတ်ရန် ပြဿနာ

“ယခုအမှုကိုစွဲဆိုရန် သက်သေခံအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၅ က ပိတ်ပင်ခြင်း ရှိ မရှိ”

ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

တရားရုံးချုပ်က ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမ အထွေထွေ လျှောက်လွှာ အမှတ် ၃၉၈ တွင် လျှောက်ထားသူ ဦးနေဝင်းအား အဘယ်ကြောင့် စုံညီခုံဖြင့် ဆုံးဖြတ်ရန် ပြဿနာကို ကြားနာရန် ခွင့်ပြုသင့်ကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ပါအတိုင်း သုံးသပ်ထားသည်-

“ဒေါ်အုန်းသင်၏ သားတို့က သူတို့ပိုင်ပစ္စည်းဖြစ်သည်ဟု ပြုမူ ပြောဆိုသည်ကို ဝယ်သူက ယုံကြည်ပြီး ဝယ်ယူခဲ့သဖြင့် ယခုမှ မပိုင်ဘဲ ရောင်းခြင်းဖြစ်သည်ဟုပြောဆိုခွင့်ကို သက်သေခံအက်ဥပဒေ

၁၉၉၂
ဦးနေဝင်း
နှင့်
ဦးဝင်းမောင်
ပါ ၇

ပုဒ်မ ၁၁၅ က ပိတ်ပင်ထားခြင်း ရှိ မရှိ ပြဿနာကို တရားရုံး
ချုပ်က သုံးသပ်ခဲ့ခြင်း မရှိပေ''

ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

အမှုဖြစ်စဉ်အရ ဆောက်ပါအတိုင်း ပေါ်ပေါက်သည်-

ဒေါ်အုန်းသင်၏ ခင်ပွန်း ဦးဘတင် ကွယ်လွန်သောအခါ ဒေါ်အုန်းသင်
နှင့် သား ၅ ယောက် (ဦးဝင်းမောင်ပါ ၅ ဦး) ကျန်ရှိခဲ့သည်။ သား
၅ ယောက်က အချင်းဖြစ်မြေနှင့် တိုက်ကို ဦးချစ်ထွန်းနှင့် ဦးသန်းဆွေ
(ဒေါ်ကြိုင်ကြိုင်၏ ခင်ပွန်း) တို့အား မှတ်ပုံတင်စာချုပ်ဖြင့် ရောင်းချခဲ့သည်။
ဦးချစ်ထွန်းတို့က တဖန် ထိုမြေနှင့် တိုက်ကို ဦးနေဝင်းအား ရောင်းချပြန်
တည်။ ယခု ထိုမြေနှင့် တိုက်ကို ဦးနေဝင်း လက်ရှိ ပိုင်ဆိုင်လျက် ရှိသည်။
ယခု အခြေအနေတွင် ဒေါ်အုန်းသင် ကွယ်လွန်ပြီး ဖြစ်သဖြင့် ၎င်း၏ သား
၅ ဦး (ဦးဝင်းမောင်ပါ ၅ ဦး) တို့က ဒေါ်အုန်းသင်၏ တရားဝင်ကိုယ်စား
လှယ်များအဖြစ်ဖြင့် ဦးချစ်ထွန်း၊ ဒေါ်ကြိုင်ကြိုင်၊ ဦးနေဝင်းတို့ ၃ ဦး အပေါ်၌
အချင်းဖြစ်မြေနှင့် တိုက်ကို ရောင်းချခဲ့သည့် ၂၉-၁၁-၆၈ ရက်စွဲပါ မှတ်ပုံတင်
အရောင်းအဝယ်စာချုပ်ကို သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၉ အရ
ပယ်ဖျက်ပေးရန်နှင့် ယင်းစာချုပ်အရ ရောင်းချသည့် အချင်းဖြစ် ပစ္စည်းကို
လက်ရောက်ပေးအပ်ရန် စွဲဆိုပြန်သည်။

ဒေါ်အုန်းသင်၏ သား ၅ ယောက် (ဦးဝင်းမောင်ပါ ၅ ဦး) က အချင်း
ဖြစ် မြေနှင့် တိုက်ကို ဦးချစ်ထွန်းနှင့် ဦးသန်းဆွေတို့အား မှတ်ပုံတင်အရောင်း
အဝယ် စာချုပ်ဖြင့် ၂၉-၁၁-၆၈ နေ့က နည်းလမ်းတကျ ရောင်းချခဲ့သည်။
ထိုအချိန်က ၎င်းတို့၏ ဖခင် ဦးဘတင် ကွယ်လွန်ပြီး ဖြစ်သည်။

မိခင် ဒေါ်အုန်းသင် ရှိနေသည်။ မိခင် ရှိနေလင့်ကစား မိခင်မှာ စိတ်
ဝေဒနာရှင်ဖြစ်နေသဖြင့် သား ၅ ယောက် (ဦးဝင်းမောင်ပါ ၅ ဦး)တို့က
မြေနှင့် တိုက်ကို ၎င်းတို့ ညီအစ်ကို ၅ ဦးပိုင် ပစ္စည်းအဖြစ်ရောင်းချကြောင်း
ပေါ်ပေါက်သည်။ ရောင်းချခြင်းမှာ တရားဝင် မှတ်ပုံတင် စာချုပ်ဖြင့် ရောင်း
ချခြင်း ဖြစ်ပြီး မိသားစုအကျိုးအလို့ငှာ ရောင်းချခြင်း ဖြစ်ကြောင်းလည်း
ပေါ်ပေါက်သည်။ ထိုသို့ ရောင်းချခဲ့ခြင်းအပေါ် ယခု တဖန် ဦးဝင်းမောင်ပါ
၅ ဦးတို့ကပင် ကွယ်လွန်သူ ၎င်းတို့၏ မိခင် ဒေါ်အုန်းသင်၏ တရားဝင်
ကိုယ်စားလှယ်များအဖြစ် တရားလိုပြုသုခ၍ ၂၉-၁၁-၆၈ ရက်စွဲပါ အဆိုပါ
အရောင်းအဝယ်မှတ်ပုံတင်စာချုပ်ကို ပယ်ဖျက်ပေးရန်နှင့် ပစ္စည်းလက်ရောက်
ပေး အပ်စေလိုမှု စွဲဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ ၂၉-၁၁-၆၈ နေ့ ပစ္စည်းရောင်းချစဉ်က
၎င်းတို့ ညီအစ်ကို ၅ ဦးပိုင် ပစ္စည်းဖြစ်သည်ဟု ပြောဆို၍ ရောင်းချခဲ့ပြီးမှ
ယခုတဖန် အမှုသစ်စွဲဆိုပြီး ထိုပစ္စည်းမှာ ၎င်းတို့ ညီအစ်ကို ၅ ဦးပိုင်ပစ္စည်း

မဟုတ် မိခင် ဒေါ်အုန်းသင်ပိုင် ပစ္စည်းဖြစ်သည်ဟု ပြောဆိုလာခြင်း ဖြစ်သည်။

၁၉၉၂
ဦးနုဝင်း
နှင့်
ဦးဝင်းမောင်
ပါ ၇

ဤကဲ့သို့ ယခင်က တစ်မျိုး၊ ယခု တစ်မျိုး ပြောဆိုခြင်းမှာ သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၅အရ လက်ခံခွင့်ပြုနိုင်သည့်ကိစ္စမဟုတ်ပေ။ ထို့ကြောင့် ဦးဝင်းမောင်ပါ ၅ ဦးတို့ စွဲဆိုသည့်ယခုအမှုအား သက်သေခံအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၅ က ပိတ်ပင်သည်ဟု ယခု ကြားနာသည့် ပြဿနာကို ဖြေဆိုလိုက်သည်။

ယခု အထူးအယူခံအား ရုံးအဆင့်ဆင့် ကုန်ကျစရိတ်နှင့်တကွ ခွင့်ပြုပြီး တရားရုံးချုပ် တရားမ ပထမအယူခံမှု အမှတ် ၈၀ / ၈၉ ၌ ချမှတ်ထားသည့် ၂၀-၁၁-၉၀ ရက်စွဲပါ အမိန့်နှင့် ဒီကဏ္ဍကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ ၎င်းနောက် တရားလို ဦးဝင်းမောင်ပါ ၅ ဦးတို့ စွဲဆိုသည့် အမှုအား ပယ်လိုက်သည့် မူလ တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်နှင့် ဒီကဏ္ဍကို ပြန်လည် အတည်ပြုလိုက်သည်။

ရှေ့နေခ ကျပ် ၃၀၀ သတ်မှတ်သည်။

တရားမ အထွေထွေလျှောက်လွှာ

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး ဦးမျိုးထွန်းလင်းရှေ့တွင်

၁၉၉၂

ဧပြီလ

၉ ရက်

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်

နှင့်

ဦးမောင်မောင်ယု*

ရှေ့နေများအနေဖြင့် သက်သေအား အပြန်အလှန် စစ်မေးခွင့်ဖြင့်
ထားသည့် ဆိုသော်လည်း သက်သေ၏ အကျင့်စာရိတ္တကို ထိပါး
စေသည့် စွပ်စွဲချက်ပါသော မေးခွန်းမျိုးနှင့် သက်သေအား
ထိခိုက် နစ်နာစေသည့် မေးခွန်းမျိုးကို ရှောင်ကျဉ်ရခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ရှေ့နေ ရှေ့ရပ်များသည် သက်သေခံ အက်ဥပဒေ
ပုဒ်မ ၁၄၆ အရ သက်သေအား ပြန်လှန် စစ်မေးခွင့် အပြည့်အဝပေးထား
သော်လည်း သင့်လျော်သော အကြောင်းယူတ္တိမရှိဘဲ သက်သေ၏ အကျင့်
စာရိတ္တကို ထိပါးစေသည့် စွပ်စွဲချက်ပါသော မေးခွန်းမျိုးနှင့် သက်သေအား
ထိခိုက် နစ်နာစေမည့် မေးခွန်းမျိုးကို မေးမြန်းခြင်း မပြုရကြောင်း ပုဒ်မ
၁၄၈ (၃)နှင့် ပုဒ်မ ၁၄၉ တို့က ပိတ်ပင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်ကို သတိ
ချပ်ရန် လိုသည်။

သက်သေ ဒေါ်တူး၏ အကြောင်းကို အခြေအမြစ်မသိ၊ အကြောင်း
ယူတ္တိလည်းမရှိဘဲ တရားရုံးရှိ အများရှေ့ တရားခွင်တွင် ယခုကဲ့သို့ မေး
မြန်းခဲ့ခြင်းမှာ သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၈ (၃)နှင့် ၁၄၉ တို့အရ
ပိတ်ပင်ရာတွင် အကျုံးဝင်သည့် မဇ္ဈိမရာ မသင့်လျော်သော မေးခွန်းကို
မေးမြန်းရာရောက်သည်။ ယင်းကဲ့သို့သော မေးခွန်းမျိုး မေးမြန်းသူ ရှေ့နေ
တစ်ဦးအပေါ် သက်ဆိုင်ရာတရားရုံးကပင်လျှင် ရှေ့နေအလုပ်ဝတ္တရားများ
နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အရေးယူပေးရန် တရားရုံးချုပ်သို့ တိုင်တန်းနိုင်ကြောင်း
သက်သေခံအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၀ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ သက်သေအား
မဇ္ဈိမရာ အသရေ ထိခိုက်နစ်နာစေသော မေးခွန်းမျိုး မေးမြန်းခြင်းမပြုရ။
သက်သေအား စိတ်ဗျူပြင်စေရန် သို့မဟုတ် စော်ကားရန် ရည်ရွယ်သည်ဟု
ထင်မြင်ရသည့် အကြောင်းမဲ့ မေးခွန်းကို မေးမြန်းခြင်း မပြုရ။ ယင်းသို့
မေးမြန်းခြင်းကို တရားရုံးက တားမြစ်နိုင်ကြောင်းလည်း ပုဒ်မ ၁၅၁ နှင့်
၁၅၂ တို့တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

* ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေလျှောက်လွှာ အမှတ် ၃။

လျှောက်ထားသူအတွက် - ဒေါ်ကျင်စန်း၊ လက်ထောက်ညွှန်ကြား
ရေးမှူး၊ ရှေ့နေချုပ်ရုံး

လျှောက်ထားခံရသူအတွက် - ဦးခင်မောင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေများ
ကောင်စီ

တရားရေးအကြံပေး - ဦးအောင်ဇေ၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး၊
တရားရုံးချုပ်

၁၉၉၂
ပြည်ထောင်စု
ပြန်မာ
နိုင်ငံတော်
နှင့်
ဦးမောင်မောင်
ယု

ကယားပြည်နယ် (လွိုင်ကော်မြို့နယ်စု) တရားရုံး၊ တရားမကြီးမှု
အမှတ် ၃/၉၀ တွင် တရားလို ဒေါ်ဝေဝေခိုင်က တရားပြိုင် ဦးစိုးတင့်အပေါ်
လင်မယားအဖြစ်မှ ကွာရှင်း ပြတ်စဲပေးစေလိုမှု စွဲဆိုသည်။ ထိုအမှုတွင်
တရားလို ဒေါ်ဝေဝေခိုင်အတွက် တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ ဦးမြင့်အေးက
ဆောင်ရွက်၍ တရားပြိုင် ဦးစိုးတင့်အတွက် တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ လျှောက်
ထားခံရသူ ဦးမောင်မောင်ယုက လိုက်ပါဆောင်ရွက်သည်။ ထိုအမှုတွင်
လွိုင်ကော်မြို့၊ ဒေါ်တမရပ်ကွက်၊ အမှတ် ၃၅၄ နေ ဒေါ်တူးအား တရားလိုပြ
သက်သေအဖြစ် ၂၉-၃-၉၀ နေ့တွင် စစ်ဆေးသည်။ ပြန်လှန် စစ်မေးရာတွင်
တရားပြိုင်၏ ရှေ့နေ ဦးမောင်မောင်ယုက သက်သေဒေါ်တူးအား “ရဲက
ပြည့်တန်ဆာအမှုနှင့် ဖမ်း၍ စစ်ဆေးခဲ့သည်မှာ မှန်သလား”ဟု မေးမြန်း
သည်။

ဤကဲ့သို့ မဟုတ်မမှန်မှန်းသိလျက်နှင့် အထောက်အထားမရှိဘဲ နစ်နာ
စေရန် အကြံဖြင့် အမှုနှင့် မဆိုင်သည့် မေးခွန်းကို မေးမြန်းခြင်းကြောင့်
အမျိုးရွှေ တွင် အသရေပျက်ပြီး ဂုဏ်သိက္ခာများစွာ ထိခိုက်နစ်နာကြောင်း
ဖော်ပြလျက် တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ ဦးမောင်မောင်ယုအား အရေးယူပေး
ပါရန် ဒေါ်တူးက တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးချုပ်ထံ ၂၉-၃-၉၀ နေ့စွဲပါ
တိုင်ကြားစာ ပေးပို့ တိုင်ကြားသည်။

ယင်း တိုင်စာနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး လိုအပ်သလို စုံစမ်းတင်ပြရန် တရားရုံး
ချုပ်မှ ကယားပြည်နယ် တရားသူကြီးထံ ညွှန်ကြားသဖြင့် ကယားပြည်နယ်
တရားသူကြီးက ကယားပြည်နယ် (လွိုင်ကော်မြို့နယ်စု) တရားရုံး၊ လက်
ထောက်ပြည်နယ် တရားသူကြီးအား ထပ်ဆင့် တာဝန်ပေးသည်။ လက်
ထောက်ပြည်နယ် တရားသူကြီးက စုံစမ်း စစ်ဆေးမှုအမှတ် ၁/၉၀ အရ
စုံစမ်း စစ်ဆေးမှုပြုလုပ်ပြီး ၎င်း၏ သဘောထား မှတ်ချက်နှင့် တကွ ကယား
ပြည်နယ် တရားသူကြီးမှ တစ်ဆင့် အစီရင်ခံ တင်ပြလာသဖြင့် တရားရုံးချုပ်
ရှေ့နေ ဦးမောင်မောင်ယု အပေါ် တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေများကောင်စီ အက်
ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀ အရ အရေးယူ စွဲလွှဲလျှပ်သည့် အမှုဖြစ်သည်။

၁၉၉၂
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
နှင့်
ဦးမောင်မောင်
ယု

ရုံးသဟာယအဖြစ် လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သော ရှေ့နေချုပ်ရုံးမှ လက်
ထောက် ညွှန်ကြားရေးမှူး ဒေါ်ကျင်စန်းက လျှောက်ထားခံရသူ တရားရုံး
ချုပ်ရှေ့နေ ဦးမောင်မောင်ယုသည် အကျိုးအကြောင်း ဆက်စပ်မှု မရှိဘဲ
အများရှေ့ တရားခွင်တွင် သက်သေ ဒေါ်တူးအား ဂုဏ်သရေထိခိုက်စေ
သည့် မေးခွန်း မေးမြန်းကြောင်း၊ အမှုတွင် ထင်ရှား ပေါ်ပေါက်သဖြင့်
သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၁၊ ၁၅၂ တို့နှင့် ငြိစွန်းနေကြောင်း၊
လျှောက်ထားခံရသူအပေါ် တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေများကောင်စီ အက်ဥပဒေ
ပုဒ်မ ၁၀ အရ သင့်မြတ်သည့် အမိန့် ချမှတ်သင့်ပါကြောင်း လျှောက်လဲ
တင်ပြသည်။

တရားရုံးချုပ် ရှေ့နေများကောင်စီကိုယ်စား လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သော
တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ ဦးခင်မောင်ကလည်း ရှေ့နေများသည် သက်သေအား
မယုံထိုက်ကြောင်း မေးမြန်းပိုင်ခွင့်ကို သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၆
တွင် ခွင့်ပြု ပြဋ္ဌာန်းထားသော်လည်း သက်သေအား မမေးသင့် မမေးထိုက်
မေးမြန်းခြင်း မပြုရဟု ပုဒ်မ ၁၄၈(၃)၊ ပုဒ်မ ၁၅၁ နှင့် ပုဒ်မ ၁၅၂ တို့တွင်
ကန့်သတ်ပိတ်ပင်ပြဋ္ဌာန်းထားသည်တို့ကိုလည်း သတိပြုရန်လိုကြောင်း၊ ယခု
အမှုတွင် လျှောက်ထားခံရသူ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ ဦးမောင်မောင်ယုသည်
အဆိုပါ ဥပဒေပုဒ်မများပါ ပိတ်ပင်ထားသည့် အချက်များနှင့် အကျုံးဝင်
ငြိစွန်းသော မေးခွန်းမျိုးကို သက်သေ ဒေါ်တူးအား မေးမြန်းခဲ့သည်ဟု
ပေါ်ပေါက်နေကြောင်းနှင့် ၎င်းအပေါ် တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေများကောင်စီ
အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀ (၁)အရ ထိုက်သင့်သည့်အမိန့် ချမှတ်သင့်ပါကြောင်း
အလားတူ ထောက်ခံ လျှောက်လဲ တင်ပြသည်။

လျှောက်ထားခံရသူ ဦးမောင်မောင်ယု ကိုယ်တိုင်ကလည်း သက်သေ
ဒေါ်တူးအား အချင်းဖြစ်မေးခွန်းကို မေးခဲ့မိကြောင်း၊ သို့ရာတွင် အမှုသည်၏
ညွှန်ကြားချက်အရ သဘောရိုးဖြင့် မေးမြန်းခြင်းသာ ဖြစ်ပါကြောင်း၊ မှစူး၍
မေးမိသည်ကို သိသည်နှင့် အဆိုပါမေးခွန်းကို ပြန်လည် ရုပ်သိမ်းပါသည်ဟု
တရားခွင်ရှေ့တွင် ရိုးသားစွာ တင်ပြခဲ့ပြီး ဖြစ်ကြောင်းနှင့် ခွင့်လွှတ်သက်ဦး
စွာ စဉ်းစားပေးပါရန် လျှောက်လဲ တင်ပြသည်။

အမှုကို လေ့လာ စိစစ်ကြည့်ရာ အချင်းဖြစ် လှိုင်ကော်မ္ဘီနယ်တရားရုံး၊
တရားမကြီးမှု အမှတ် ၃/၉၀ တွင် တရားလိုပြသက်သေ ဒေါ်တူးအား
တရားပြိုင်၏ ရှေ့နေ ဦးမောင်မောင်ယုက ပြန်လည် စစ်မေးရာ ဒေါ်တူးက
အောက်ပါအတိုင်း ထွက်ဆိုထားကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်-

“ X X X ကျွန်မအား ရဲက ပြည့်တန်ဆာမှုနှင့် ဖမ်း၍ စစ်ဆေး
ခဲ့သည်မှာ မှန်သလားဟု မေးမြန်းသည်။ (တရားလိုအကျိုးဆောင်မှ
သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၂ အရ အထောက်အထားမရှိ သက်

သေအား စော်ကားသည့်မေးမြန်းသည့် မေးခွန်းဖြစ်သဖြင့် ကန့်ကွက်
 ကြောင်း တင်ပြသည်။ (တရားပြိုင်အကျိုးဆောင်မှ ပြန်လည်မေးခွန်း
 အရ သက်သေ အကျင့်စာရိတ္တကို သိလို၍ မည်သည့် မေးခွန်းမဆို
 မေးရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။) အထက် မေးခွန်းနှင့် ပတ်သက်၍ တရား
 ပြိုင်ဘက်မှ လိုက်ပါ ဆောင်ရွက်သော ရှေ့နေအား ယင်းမေးခွန်းနှင့်
 စပ်လျဉ်း၍ အထောက်အထား ရှိ မရှိ ရုံးမှ မေးမြန်းရာ ရဲစခန်း
 အထောက်အထားရှိကြောင်း တင်ပြသည်။ ယင်းအထောက်အထား
 ကို နေ့လည် ပြန်ရုံးတက်ချိန်တွင် အမှုစစ်ဆေးချိန်တွင် တင်ပြမည်
 ဖြစ်ကြောင်း လျှောက်၍ ခွင့်ပြုသည်။

၁၉၉၂
 ပြည်ထောင်စု
 မြန်မာ
 နိုင်ငံတော်
 နှင့်
 ဦးမောင်မောင်
 ယု

တရားပြိုင် အကျိုးဆောင်က အထက်ပါ မေးခွန်းနှင့် ပတ်သက်၍
 လူမှားပြီး မေးမြန်းခြင်းဖြစ်ကြောင်းနှင့် ၎င်းမေးမြန်းသော မေးခွန်း
 ကို ပြန်လည် ရှုသိမ်းပါကြောင်း လျှောက်ထား တင်ပြ
 သည်။ x x x”

လျှောက်ထားခံရသူ ဦးမောင်မောင်ယု ကိုယ်တိုင်က အောက်ပါအတိုင်း
 ဝန်ခံ ထွက်ဆိုထားသည်-

“x x x သက်သေမတူးကို အချင်းဖြစ် မေးခွန်းကို မေးမိပါ
 သည်။ သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၁၊ ၁၅၂ အရ ယခု မတူး
 အား မေးခဲ့သည့် အချင်းဖြစ်မေးခွန်းကို မမေးသင့်ကြောင်း ကျွန်
 တော် သိပါသည်။ x x x”

ရှေ့နေ ရှေ့ရပ်များသည် သက်သေခံအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၆ အရ သက်
 သေအား ပြန်လှန် စစ်မေးခွင့် အပြည့်အဝပေးထားသော်လည်း သင့်လျော်
 သော အကြောင်းယူတ္တိမရှိဘဲ သက်သေ၏ အကျင့်စာရိတ္တကို ထိပါးစေသည့်
 စွပ်စွဲချက်ပါသော မေးခွန်းမျိုးနှင့် သက်သေအား ထိခိုက် နစ်နာစေမည့်
 မေးခွန်းမျိုးကို မေးမြန်းခြင်း မပြုရကြောင်း ပုဒ်မ ၁၄၇(၃)နှင့် ပုဒ်မ ၁၄၉
 တို့က ပိတ်ပင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်ကို သတိချပ်ရန်လိုသည်။

သက်သေ ဒေါ်တူး၏ အကြောင်းကို အခြေအမြစ်မသိ၊ အကြောင်း
 ယူတ္တိလည်း မရှိဘဲ တရားရုံးရှိ အများရှေ့တရားခွင်တွင် ယခုကဲ့သို့ မေး
 မြန်းခဲ့ခြင်းမှာ သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄၇(၃)နှင့် ၁၄၉ တို့အရ
 ပိတ်ပင်ရာတွင် အကျုံးဝင်သည့် မဇ္ဈိမရာ မသင့်လျော်သော မေးခွန်းကို
 မေးမြန်းရာ ရောက်သည်။ ယင်းကဲ့သို့သော မေးခွန်းမျိုး မေးမြန်းသူ
 ရှေ့နေတစ်ဦးအပေါ် သက်ဆိုင်ရာ တရားရုံးကပင်လျှင် ရှေ့နေ အလုပ်
 ဝတ္တရားနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အရေးယူပေးရန် တရားရုံးချုပ်သို့ တိုင်တန်းနိုင်
 ကြောင်း သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၀ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

၁၉၉၂
ပြည်ထောင်စု
မြန်မာ
နိုင်ငံတော်
နှင့်
ဦးမောင်မောင်
ယု

သက်သေအား မဖွယ်ရာ အသေချာ ထိခိုက်နစ်နာစေသော မေးခွန်းမျိုး
မေးမြန်းခြင်း မပြုရ။ သက်သေအား စိတ်ငြိမ်စေရန် သို့မဟုတ် စော်ကား
ရန် ရည်ရွယ်သည်ဟု ထင်မြင်ရသည့် အကြောင်းမဲ့ မေးခွန်းကို မေးမြန်းခြင်း
မပြုရ။ ယင်းသို့ မေးမြန်းခြင်းကို တရားရုံးက တားမြစ်နိုင်ကြောင်းလည်း
ပုဒ်မ ၁၅၁ နှင့် ၁၅၂ တို့တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

ဤကိစ္စရပ်မျိုးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဗဟိုတရားရုံးရှေ့နေတစ်ဦးကိစ္စ အမှု
တွင် အောက်ပါအတိုင်း ထုံးဖွဲ့သားသည်-

“ရှေ့နေတစ်ဦးသည် သက်သေခံဥပဒေနှင့် ကင်းကွာ၍ မရချေ။
ဝါရင့် ရှေ့နေတစ်ဦးဖြစ်သူ ဦးတင်ဇီ အနေဖြင့် အချင်းဖြစ် မေးခွန်း
များမှာ အမှုနှင့် သက်ဆိုင်ခြင်း မရှိသည့်အပြင် သက်သေခံ ဥပဒေ
ပုဒ်မ ၁၅၁ နှင့် ပုဒ်မ ၁၅၂ တို့တွင် ပိတ်ပင်ထားသော မေးခွန်း
မျိုး ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ယင်းမေးခွန်းများ အမေးခံရ
သော မိန်းမသားတစ်ဦးအား လူဘုံအလယ်တွင် အရှက်တကွ
အကျိုးနည်းဖြစ်စေသည်ကိုလည်းကောင်း သိကောင်းသည်။ မမေး
သင့် မမေးထိုက်သော သက်သေခံဥပဒေက ပိတ်ပင်ထားသော၊
ထို့ပြင် တပါးသူအား အရှက်ရစေသော မေးခွန်းများကို မေးမြန်း
ခြင်းဖြင့် ဦးတင်ဇီသည် မကောင်းကျင့် မကောင်းကြံဖြင့် ပြုမူဆောင်
ရွက်ရာ ရောက်သောကြောင့် ဗဟိုတရားရုံး ရှေ့နေများကောင်စီ
ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀(၁)တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် (Misconduct) ကို
ကျူးလွန်ရာ ရောက်သည်ဟု ယူဆရပေသည်။”

အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့် လျှောက်ထားခံရသူ တရားရုံးချုပ်
ရှေ့နေ ဦးမောင်မောင်ယုအပေါ် တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေများကောင်စီ အက်
ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀ (၁)အရ ထိုက်သင့်သည့် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ရန်သာရှိပေသည်။
လျှောက်ထားခံရသူ အနေဖြင့် ၎င်း၏ အမှားကို သိလျှင် သိချင်း မူလရုံး
တရားခွင်ရှေ့၌ ၎င်း၏ မေးခွန်းကို ပြန်လည် ရုပ်သိမ်းကြောင်း တင်ပြခဲ့
သည်ဟု ပေါ်ပေါက်သည့်ပြင် ရုံးရှေ့တွင်လည်း သက်ညှာ စဉ်းစားပေးရန်
ဝန်ခံ တင်ပြလွှားသည့် အကြောင်း အချက်များကို ထောက်ရှု ဆင်ခြင်ပြီး
လျှောက်ထားခံရသူ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ ဦးမောင်မောင်ယုအား တရားရုံး
ချုပ် ရှေ့နေများကောင်စီ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၀(၁)အရ ဤအမိန့် ချမှတ်
သည့် နေ့မှ စ၍ ရှေ့နေအဖြစ် လိုက်ပါဆောင်ရွက်ခွင့် (၂) နှစ် ပြန်လည်
ရုပ်သိမ်းလိုက်သည်။

ဤအမိန့်အတွက် စရိတ် မသတ်မှတ်။

တရားမပထမအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး ဦးသန်းဖေ ရှေ့တွင်

ဒေါ်ဖိရ်ဒီယာန်း

နှင့်

ဦးထင်နောင်*

†၁၉၉၂

မိုင်ဘာလ

၃၈ ရက်

တိုင်းရင်းသားများ၏ အကြား၌ တည်ရှိပြီးသော လူနေမှု စနစ်၊ အကြောင်းထူး မရှိလျှင် တရားရုံးက ဝင်ရောက် စွက်ဖက်ရန် မသင့်ခြင်း၊

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဤအယူခံမှုတွင် ဒေါ်ဖိရ်ဒီယာန်း၏ အကျိုးဆောင်က လင်မယား ကွာရှင်းချိန်တွင် နေအိမ်မှာ ချင်းရိုးရာထုံးစံအရ မယားက တောင်းဆိုခွင့်မရှိ ဆိုခြင်းမှာ အတည်တကျဖြစ်ပြီးသော ဓလေ့ ထုံးတမ်းမတုတ်သေးကြောင်း တင်ပြသွားသည်။ သို့ရာတွင် ဒေါ်ဖိရ်ဒီယာန်း ကိုယ်တိုင်က ချင်းရိုးရာအစဉ်အလာအရ မိန်းမက တောင်းဆိုခွင့် မရှိကြောင်း၊ ၎င်းသေဆုံးမှသာ အတူနေ သားက ဖခင်ထံမှ တောင်းဆိုနိုင်ကြောင်းနှင့် သားစဉ်မြေးဆက် အမွေဆက်ခံရမည့်အိမ် ဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံ ထွက်ဆိုထားပြီး ဖြစ်သည်။

တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများအကြားတွင် တည်ရှိပြီးဖြစ်သော လူနေမှုစနစ်နှင့် စပ်လျဉ်းပြီး နှစ်ဘက်အမှုသည်များ အငြင်းမပွားသောကိစ္စကို တရားရုံးက ဆင်ခြင်တုံတရားကို ကိုင်စွဲ၍ဆိုပြီး ယခုအမှုတွင် ဝင်ရောက် ဆုံးဖြတ်ရန် အကြောင်းမမြင်ပေ။ ယင်းသို့ ဆုံးဖြတ်ရန်လည်း မသင့်လျော်ပေ။

- အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးလွန်းမောင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- အယူခံတရားပြိုင်အတွက် - ဦးသန်းကြည်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေကိုယ်စား ဦးလှကို တရားရုံးချုပ် ရှေ့နေမှ ရေးသား လျှောက်လဲချက် တင်သည်။
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးတင်အေး၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး၊ တရားရုံးချုပ်

* ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမ ပထမအယူခံမှု အမှတ်-၄၆၈။

† ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁ တွင် ချမှတ်သော (၂၁-၉-၉၀)ရက်စွဲပါ ချင်းပြည်နယ် (ဖထမ်းမြို့နယ်) တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံမှု။

၁၉၉၂
ဒေါ်ဖီရီအိ
ယန်း
နှင့်
ဦးထင်နောင်

ချင်းပြည်နယ်တရားရုံး (ဖလမ်းမြို့နယ်) ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁ တွင် ဒေါ်ဖီရီအိယန်းက ၎င်း၏ ခင်ပွန်းဟောင်း ဦးထင်နောင် အပေါ် အကြောင်းမဲ့ ကွာရှင်းခံရသောကြောင့် လင်မယားနှစ်ဦး အတူ ရှာဖွေခဲ့သော ငွေကျပ် ၉၀၀၀၀ အနက်မှ တရားဝင်ငွေအဖြစ်မှ ရပ်စဲခံရသော ငွေကျပ် ၅၀၀၀၀ ကို နုတ်ပယ်လျက် ကျန်ငွေကျပ် ၄၀၀၀၀ ၏ ထက်ဝက်ဖြစ်သော ကျပ် ၂၀၀၀၀၊ အိမ်တန်ဖိုးကျပ် ၂၀၀၀၀ ၏ ထက်ဝက် ဖြစ်သော ကျပ် ၁၀၀၀၀ နှင့် အိမ်ထောင် ပစ္စည်းများ၏ တန်ဖိုးငွေ ထက်ဝက်ကျပ် ၁၄၃၅ စုစုပေါင်းငွေကျပ် ၃၁၄၃၅ ရလိုကြောင်း စွဲဆိုသည်။

ပြည်နယ်တရားရုံးက လင်မယားကွာရှင်းပြီးနောက် ကျန်ငွေ ပစ္စည်း တန်ဖိုး၏ ထက်ဝက်ကိုခံစားနိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း ဒီကရီချမှတ်လိုက်သဖြင့် မူလမှု တရားလို ဒေါ်ဖီရီအိယန်းက မကျေနပ်၍ တရားရုံးချုပ်သို့ ဤအယူခံမှုကို တင်သွင်းသည်။

တရားပြိုင် ဦးထင်နောင်က ငွေစက္ကူများ တရားမဝင် ကြေညာကာနီး တွင် ငွေကျပ် ၅၅၂၇၀ ဖြစ်လာသော်လည်း အားလုံး ရပ်စဲခံခဲ့ရကြောင်း၊ အချင်းဖြစ်အိမ်မှာလည်း မိခင်၏ ငွေကျပ် ၂၀၀၀ နှင့် ဆောက်လုပ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပြီး ထပ်မံ တိုးချဲ့ခဲ့သော ၁၆ ပေ x ၆ ပေ အတွက်သာလျှင် တရားလိုနှင့် တရားပြိုင်တို့ပိုင် ငွေကျပ် ၅၀၀ ခန့်သာ ပါဝင်ကြောင်း၊ ချင်းရိုးရာ ခလေ့ ထုံးစံအရ နေအိမ်သည် ဘေးဘိုးစဉ်ဆက်ပိုင် ပစ္စည်းဖြစ်ပြီး လင်မယား ကွာရှင်းသည့်အခါ မိန်းမက ရခွင့်မရှိကြောင်း၊ ဤအမှုမတိုင်မီကလည်း ၆-၁၁-၈၇ နေ့နှင့် ၁-၁၀-၈၈ နေ့များတွင် ရပ်ကွက်ကောင်စီလူကြီးများ ရှေ့၌ နှစ်ကြိမ်တိုင်တိုင် ကွာရှင်းကြပြီး နှစ်ဦးသဘောတူ ပစ္စည်းများ ခွဲဝေ ပေးပြီးဖြစ်၍ တရားစွဲဆိုခွင့် မရှိတော့ကြောင်း ချေလွှာ တင်သွင်းသည်။

မူလ ချင်းပြည်နယ်တရားရုံးက တရားလိုအား တရားပြိုင်က အကြောင်းမဲ့ ကွာရှင်းသည် ဆိုခြင်း၊ အချင်းဖြစ် အိမ်သည် တရားလိုနှင့် တရားပြိုင် တို့ နှစ်ဦးပိုင်ငွေ ပစ္စည်းလုပ်အားဖြင့် ဆောက်လုပ်သည် ဆိုခြင်း၊ ငွေစက္ကူများ တရားမဝင် ကြေညာချက်အရ ငွေကျပ် ၅၀၀၀၀ တရားဝင် အဖြစ် ရပ်စဲခံရပြီး ကျန်ငွေကျပ် ၄၀၀၀၀ ရှိသည် ဆိုခြင်းတို့မှာ မမှန်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ သို့အတွက် လင်မယား ကွာရှင်းပြီးနောက် ကျန်သော ငွေနှင့် ပစ္စည်းတန်ဖိုး၏ ထက်ဝက်ကိုကား တရားလို ဇနီးမယားက ခံစား နိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟု ဖြေဆို ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလို၏ အကျိုးဆောင်က အဓိကထား၍ တင်ပြရာ၌ လင် မယားကွာရှင်းချိန်တွင် ငွေကျပ် ၄၀၀၀၀ ကျန်ခြင်း၊ နေအိမ်မှာ တရားလို တရားပြိုင်တို့၏ ငွေအား လူအားဖြင့် ဆောက်လုပ်ခဲ့ခြင်းတို့ ပေါ်ပေါက်ပါ လျက် ခွဲဝေ မပေးခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း တင်ပြသည်။

မူလမှ တရားလို ဒေါ်ဖီရီအိယန်းက တရားပြိုင်အကျိုးဆောင် ပြန်လွန် စစ်မေးရာ၌ အောက်ပါအတိုင်း ထွက်ဆိုထားသည်-

၁၉၉၂
ဒေါ်ဖီရီအိ
ယန်း
နှင့်
ဒွီးထပ်နောက်

“ငွေစက္ကူများရစ်စပြီးနောက် ငွေလေးသောင်းကျန်သည်ဆိုရာ၌ ကျွန်မကိုယ်တိုင် မမြင်ပါ။ အဆိုပါ ငွေလေးသောင်းမှာ ကျွန်မ လက် ဖြင့် တစ်ခါမျှ မကိုင်ဘူးဆိုလျှင် မှန်ပါသည်။”

“အချင်းဖြစ်နေအိမ်မှာ ချင်းထုံးစံအရ တရားလိုနှင့် တရားပြိုင် တို့ သားစဉ်မြေးဆက် အမွေဆက်ခံရမည့် အိမ်ဖြစ်သည် ဆိုလျှင် မငြင်းလိုပါ။”

“အချင်းဖြစ် နေအိမ်ကို ကျွန်မတို့ ချင်းအစဉ်အလာအရ လင် မယားကွာရှင်းသည့် အခါတွင် မိန်းမက အရေးဆို တောင်းဆိုခွင့် မရှိသော်လည်း ကျွန်မနှင့် အတူနေ သားက ကျွန်မ သေဆုံးသော အခါ ရနိုင်ပါသည်။”

သို့ဖြစ်ရာ တရားလို၏ ထွက်ချက်အရပင်လျှင် လင်မယားကွာရှင်းချိန် မတိုင်မီက ငွေစက္ကူများ တရားမဝင်ကြေညာပြီးနောက် တရားပြိုင်တွင် ငွေ ကျပ် ၄၀၀၀၀ ကျန်ရှိခဲ့သည် ဆိုသော တရားလို၏ စွပ်စွဲချက်မှာ ခိုင်မာမှု မရှိသဖြင့် လည်းကောင်း၊ ချင်းရိုးရာ အစဉ်အလာအရ သားစဉ်မြေးဆက် အမွေဆက်ခံရမည့် အိမ်ကို လင်မယားကွာရှင်းချိန်တွင် မိန်းမက အရေးဆို တောင်းနိုင်ခွင့် မရှိ၍လည်းကောင်း မူလရုံးက ယင်းအချက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားလို၏ တောင်းဆိုချက်များအပေါ် ပြင်းပယ်ခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်း သည်ဟု ဆိုရန်အကြောင်း မရှိချေ။

ဤအယူခံမှုတွင် ဒေါ်ဖီရီအိ ယန်း၏ အကျိုးဆောင်က လင်မယား ကွာရှင်းချိန်တွင် နေအိမ်မှာ ချင်းရိုးရာထုံးစံအရ မယားက တောင်းဆိုခွင့် မရှိ ဆိုခြင်းမှာ အဘည်ဘကျဖြစ်ပြီးသော ဓလေ့ထုံးတမ်း မတုတ်သေး ကြောင်း တင်ပြသွားသည်။ သို့ရာတွင် ဒေါ်ဖီရီအိယန်း ကိုယ်တိုင်က ချင်းရိုးရာ အစဉ်အလာအရ မိန်းမက တောင်းဆိုခွင့်မရှိကြောင်း၊ ၎င်းသေ ဆုံးမှသာ အတူနေ သားက ဖခင်ထံမှ တောင်းဆိုနိုင်ကြောင်းနှင့် သားစဉ် မြေးဆက် အမွေဆက်ခံရမည့်အိမ် ဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံ ထွက်ဆိုထားပြီး ဖြစ်သည်။

တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများအကြားတွင် တည်ရှိပြီးဖြစ်သော လူနေမှုစနစ်နှင့် စပ်လျဉ်းပြီး နှစ်ဘက် အမှုသည်များ အငြင်းမပွားသော ကိစ္စကို တရားရုံးက ဆင်ခြင်တုံတရားကို ကိုင်စွဲ၍ ဆိုပြီး ယခုအမှုတွင် ဝင်ရောက် ဆုံးဖြတ်ရန် အကြောင်း မမြင်ပေ။ ယင်းသို့ ဆုံးဖြတ်ရန်လည်း မသင့်လျော်ပေ။

သို့အတွက် ချင်းပြည်နယ်တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို စွက်ဖက်ရန် အကြောင်း မရှိ၍ ဤအယူခံမှုကို စရိတ်နှင့် တကွ ပလပ်ကြောင်း အမိန့် ချမှတ်လိုက်သည်။

ဤအမိန့်အတွက် စရိတ် သတ်မှတ်ခြင်း မပြု။

တရားမပထမအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး ဦးမျိုးထွန်းလင်း ရွှေတွင်

၁၉၉၂
ဖေဖော်ဝါရီလ
၂၀ ရက်

ဦးဘာဘု
(၎င်း၏ အထွေထွေကိုယ်စားလှယ် ဒေါ်မြင့်မြင့်)
နှင့်
ခရစ်တော် မက်သဒစ် အသင်းတော်*
(ကိုယ်စားလှယ် ဦးသိန်းအောင်နှင့် ဦးစိန်တင်)

ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် အမေ့နေထိုင်ခွင့်ပြုထားသူ နိုင်ငံခြားသို့ပြန်သွားသည့်
အချိန်၌ ခွင့်ပြုချက်မှာ ကုန်ဆုံးသွားခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ဦးဘာဘုတို့သည် ပိုင်ရှင်မဟုတ်တော့သည့် ဂျေမာ
ဇီယာနိုးတို့၏ အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူများဖြစ်၍ ဂျေမာဇီယာနိုး ကွယ်
လွန်သွားခဲ့ပြီး အီးမာဇီယာနိုးလည်း နိုင်ငံခြားသို့ အပြီးအပိုင် ထွက်ခွာသွား
သဖြင့် နောက်ဆုံးကုန်ရစ်သူ မစ်(စ်)အဲဒ်ဘာဘာ ၂-၈-၈၂ ခန့်က နိုင်ငံ
ခြားသို့ ပြန်သွားသည့် အချိန်မှစ၍ ၎င်းတို့၏ ခွင့်ပြုချက်မှာလည်း ဆုံးခန်း
တိုင် ရောက်ရှိသွားပြီ ဖြစ်ပေသည်။ ယင်းသို့ ဆုံးခန်းတိုင်ရောက်ပြီးနောက်
ဦးဘာဘုတို့၏ ဆက်လက်နေထိုင်ခြင်းသည် ပိုင်ရှင်အား ကျူးကျော် နေထိုင်
ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

- အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးလှဘူး၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- အယူခံစာရားပြိုင်အတွက် - ဦးကျား၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးတင်အေး၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး၊
တရားရုံးချုပ်

ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၊ ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၃၀၆ တွင်
ရန်ကုန်မြို့ အမှတ် ၁၀၅၊ ကျုံးကြီးလမ်းရှိ ခရစ်တော် မက်သဒစ်အသင်း
တော်နှင့် ကျောင်းဘဏ္ဍာတော်ထိမ်း ဂေါပကဘုတ်အဖွဲ့၏ အတွင်းရေးမှူး
ဦးသိန်းအောင်နှင့် အဖွဲ့ဝင် ဦးစိန်တင်တို့က ဦးဘာဘုအပေါ် ကျူးကျော်

* ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ တရားမပထမအယူခံမှု အမှတ် ၃၄၉၊
† ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၃၀၆ (အလုံ) တွင် ချမှတ်သော
(၂-၇-၉၁) ရက်စွဲပါ ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံမှု

နေထိုင်သော အခံအဆောက်အအုံ (အလုပ်သမားတန်းလျား) အတွင်းမှ ဖယ်ရှား ထွက်ခွာပေးရန် စွဲဆိုခဲ့ရာ အနိုင်ဒီကမီရရှိခဲ့ပါသည်။

အဆိုပါ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကမီကို မူလမူတရားပြိုင် ဦးဘဘူက ၎င်း၏ အထွေထွေကိုယ်စားလှယ်ဖြစ်သူ သမီး ဒေါ်မြင့်မြင့်မှ တစ်ဆင့် တရားရုံး ချုပ်သို့ ဤအယူခံမှုကို တင်သွင်းသည်။

အလုံမြို့နယ် အမှတ် ၄၇၊ မစ်ရှင်လမ်းရှိ ခြံမြေနှင့် အဆောက်အအုံကို ၁၇-၉-၅၇ ရက်စွဲပါ မှတ်ပုံတင်စာချုပ် ၁၃၁၁/၅၇ အရ ဝယ်ယူခဲ့စဉ်က ဂျေမာဗီယာနိုး၊ အီးမာဗီယာနိုးနှင့် မစ်(စ်)အဲဒစ်ဘာဘာတို့သည် အိမ် ၄းအဖြစ် ပါလာကြကြောင်း၊ တရားပြိုင် ဦးဘဘူမိသားစုသည် ဂျေမာဗီယာနိုး၏ အလုပ်သမားများအဖြစ် အလုပ်သမားတန်းလျား၌ နေထိုင်ခဲ့ကြကြောင်း၊ ယခုအခါ ဂျေမာဗီယာနိုးမှာ ကွယ်လွန်သွားပြီး အီးမာဗီယာနိုးနှင့် မစ်(စ်)အဲဒစ်ဘာဘာတို့မှာလည်း နိုင်ငံခြားသို့ အပြီးအပိုင် ထွက်ခွာသွားကြသဖြင့် အိမ်၄းများနေထိုင်ရာ ဥပစာကို အံ့သင်းမှ ပြန်လည် ရရှိခဲ့သော်လည်း တရားပြိုင်မိသားစုတို့က ဖယ်ရှား မပေးသဖြင့် မူလအိမ်၄းများအနက် ၂-၈-၈၂ နေ့က နောက်ဆုံး ထွက်ခွာသွားသော မစ်(စ်)အဲဒစ်ဘာဘာ မရှိတော့သည့် အချိန်မှစ၍ တရားပြိုင်တို့မှာ ကျူးကျော်နေထိုင်သူများ ဖြစ်ကြောင်း ဆိုလျှာ တင်သွင်းသည်။

၁၉၉၂
ဦးဘဘူ
(၎င်း၏ အထွေ
ထွေကိုယ်စား
လှယ်
ဒေါ်မြင့်မြင့်)
နှင့်
ခရစ်တော်မက်
သစ်အသင်း
တော်
(ကိုယ်စား
လှယ် ဦးသိန်း
အောင် နှင့်
ဦးစိန်တင်)

တရားပြိုင် ဦးဘဘူကမူ ၎င်းအား (၆) နှစ်သားအရွယ် ၁၉၃၈ ခုနှစ် ခန့်ကပင် ဂျေမာဗီယာနိုးက မွေးစားခဲ့သဖြင့် အစဉ်မပြတ် နေထိုင်လာခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း၊ မစ်(စ်)အဲဒစ်ဘာဘာ ၂-၈-၈၂ နေ့က နိုင်ငံခြားသို့ အပြီးအပိုင် ထွက်ခွာသွားခြင်းကြောင့် တရားပြိုင်မှာ အလိုအလျောက် ကျူးကျော်သူ ဖြစ်မလာကြောင်း အစရှိသည့် အချက်များကို အဓိကထား ဖော်ပြ၍ ချေလွှာ တင်သွင်းသည်။

မူလ ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံးက တရားပြိုင်တို့သည် ဂျေမာဗီယာနိုး၏ အခွင့်အမိန့်အရ နေခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ အလုံမြို့နယ်တရားရုံး၊ ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးအမှုမှတ် ၁ ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အရပင်လျှင် နောက်ဆုံး အိမ်၄း ဖြစ်သူ မစွပ်အဲဒစ်ဘာဘာ နိုင်ငံခြားသို့ အပြီးအပိုင်ပြန်သွားသော ၂-၈-၈၂ နေ့က စ၍ အသင်းတော်နှင့် မူလအိမ်၄းတို့ အကြား အိမ်ရှင်အိမ်၄းရပ်စဲ ညွှားပြီး ဖြစ်သဖြင့် တရားပြိုင်သည် ကျူးကျော် နေထိုင်သူဖြစ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

အယူခံတရားလို၏ အကျိုးဆောင်က အခြားသော အကြောင်းပြချက် များနှင့် အတူ အယူခံအကြောင်းပြချက်အဖြစ် တင်ပြရာ၌ အိမ်၄း သေဆုံးသွားရုံမျှဖြင့် အိမ်၄းအဖြစ်မှ ရပ်စဲကြောင်း ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်

၁၉၉၂
ဦးဘဘူ
(၎င်း၏အထွေထွေကိုယ်စားလှယ်
ဒေါ်မြင့်မြင့်နှင့်
ခရစ်တော်မက်သဒစ်အသင်းတော်
(ကိုယ်စားလှယ် ဦးသိန်းအောင် နှင့် ဦးစိန်တင်)

ဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၁ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိကြောင်း၊ ထို့ပြင် အိမ်ငှားမစ်(စ်)အဲဒစ်ဘာဘာ နိုင်ငံခြားသို့ ထွက်သွားခြင်းကြောင့်လည်း အိမ်ရှင်အိမ်ငှား ဆက်သွယ်မှု ရပ်စဲခြင်း မရှိကြောင်း တင်ပြထားသည်။

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာဌာနရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁)ပါ အကြောင်းအရာတစ်ခုခုအရသာ စွဲဆိုရမည်ဖြစ်သဖြင့် ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးက ကျူးကျော်သူဟု သတ်မှတ် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်းလည်း တင်ပြထားသည်။

အချင်းဖြစ်ဥပစာ၏ မူလပိုင်ရှင် ဂျေမာရီယာနီး၊ အီးမာရီယာနီးနှင့် မစ်(စ်)အဲဒစ်ဘာဘာတို့ထံမှ ဦးဟုတ်ရှောင်နှင့် ဦးအောင်မင်းတို့က ဝယ်ယူခဲ့ပြီး ၎င်းတို့ထံမှ တစ်ဆင့် အသင်းတော်က ၁၇-၉-၅၇ တွင် မှတ်ပုံတင်စာချုပ် (သက်သေခံ ၈) ဖြင့် ထပ်ဆင့် ဝယ်ယူခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က ဂျေမာရီယာနီးတို့သည် အဆိုပါ ဥပစာ၌ အိမ်ငှားများအဖြစ် ပါလာခဲ့သဖြင့် အသင်းတော်သို့ တစ်လ ကျပ် ၁၀၀ ဖြင့် ငှားရမ်းခပေး၍ ဆက်လက်နေထိုင်ခဲ့ကြသည်။ ယင်းအချက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ နှစ်ဘက် အငြင်း မပွားချေ။

တရားပြိုင် ဦးဘဘူတို့မှာ ဂျေမာရီယာနီးတို့၏ အလုပ်သမားအဖြစ် အလုပ်သမားတန်းလျား၌ နေထိုင်သည်ဟု တရားလို အသင်းတော်က အဆိုပြုသော်လည်း အလုံခြုံနယ်တရားရုံး ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁ တွင် ဦးဘဘူတို့သည် ဂျေမာရီယာနီးတို့၏ အခွင့်အမိန့်အရ နေခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း ၈-၇-၈၇ နေ့က ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ အဆိုပါ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကဇီကို အသင်းတော်က ဖြစ်စေ၊ ဦးဘဘူတို့က ဖြစ်စေ အဆင့်မြင့် တရားရုံးသို့ အယူခံ ဝင်ရောက်ခဲ့ခြင်းမရှိ၍ တည်မြဲလျက် ရှိပေသည်။

ယင်းသို့သော အခြေအနေတွင် ဦးဘဘူတို့သည် ပိုင်ရှင် မဟုတ်တော့သည့် ဂျေမာရီယာနီးတို့၏ အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူများဖြစ်၍ ဂျေမာရီယာနီး ကွယ်လွန်သွားခဲ့ပြီး အီးမာရီယာနီးလည်း နိုင်ငံခြားသို့ အပြီးအပိုင် ထွက်ခွာသွားသဖြင့် နောက်ဆုံးကျန်ရစ်သူ မစ်(စ်)အဲဒစ်ဘာဘာ ၂-၈-၈၂ နေ့က နိုင်ငံခြားသို့ ပြန်သွားသည့် အချိန်မှ စ၍ ၎င်းတို့၏ ခွင့်ပြုချက်မှလည်း ဆုံးခန်းတိုင် ရောက်ရှိသွားပြီ ဖြစ်ပေသည်။

ယင်းသို့ ဆုံးခန်းတိုင် ရောက်ပြီးနောက် ဦးဘဘူတို့၏ ဆက်လက် နေထိုင်ခြင်းသည် ပိုင်ရှင်အား ကျူးကျော် နေထိုင်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ အဆိုပါ မူသဘောကို ဦးအောင်မြင့်ပါ ၂ ဦး နှင့် ဒေါ်ဦးခင် အမှုတွင် တွေ့မြင်နိုင်သည်။

အချင်းဖြစ် ဥပစာ၌ ဦးဘဘူတို့ နေထိုင်ခြင်းသည် အိမ်ငှားအဖြစ် နေထိုင်ခြင်း ဟုတ်မဟုတ်ကို စိစစ်သည့်အခါ တရားလို အသင်းတော်နှင့် ဦးဘဘူတို့ အိမ်ရှင် အိမ်ငှား တိုက်ရိုက် ဆက်သွယ်မှု မရှိခဲ့သော်လည်း ဦးဘဘူအား ဂျေမာရီယာနိုးက ၁၉၃၈ ခုနှစ်က သားအဖြစ် မွေးစားခဲ့ သဖြင့် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂(ဆ)ပါ အိမ်ငှားဖြစ်သည်ဟု အယူခံဘုရားလို အကျိုးဆောင်က တင်ပြ လိုဟန် ရှိပေသည်။

၁၉၉၂
ဦးဘဘူ
(၎င်း၏အထွေ
ထွေ ကိုယ်စား
လှယ်
ဒေါ်မြင့်မြင့်)
နှင့်
ခရစ်တော်
မက်သဒစ်
အသင်းတော်
(ကိုယ်စား
လှယ် ဦးသိန်း
အောင် နှင့်
ဦးစိန်တင်)

သို့ရာတွင် ဦးဘဘူတို့သည် ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်များ ဖြစ်သဖြင့် သားသမီး မွေးစားခွင့် မရှိသောကြောင့် ယင်းအချက်ကို လက်ခံရန် အကြောင်းမရှိချေ။ ထို့ပြင် မာရီယာနိုးမိသားစုမှာ ပင်မ အဆောက်အအုံ တွင် သီးခြားနေထိုင်ခဲ့ပြီး ဦးဘဘူ မိသားစုတို့က အလုပ်သမားတန်းလျား တွင် နေခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်းနှင့် သန်းခေါင်စာရင်းမှာလည်း သီးခြား စီသာ ဖြစ်ကြောင်း အလုံခြုံနယ်တရားရုံး၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁ / ၈၄ တွင် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။

အသင်းတော်က အချင်းဖြစ် ဥပစာကို ဝယ်ယူချိန်က ဂျေမာရီယာနိုးတို့ သည် အိမ်ငှားအဖြစ် ပါရှိလာရုံမျှနှင့် ၎င်းတို့၏ အခွင့်အမိန့်အရ နေသူသည် ဥပဒေအရ အသင်းတော်၏ အိမ်ငှားဖြစ်လာနိုင်ပေ။ အခွင့်အမိန့်ပေးခဲ့ သူများ ကိုယ်တိုင်မှာ သေဆုံးခြင်း၊ နိုင်ငံခြားသို့ အပြီးပြန်သွားခြင်းတို့ ကြောင့် ပေးထားသော အခွင့်အမိန့်မှာလည်း ရပ်စဲသွားပြီး ဖြစ်ပေသည်။ ထိုသည့် ကာလမှ စ၍ တရားပြိုင်၏ နေထိုင်ခြင်းသည် ကျူးကျော် နေထိုင် မှုသာ ဖြစ်ခြင်းမှာ ထင်ရှားသည်။

သို့အတွက် မူလ ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အတည် ပြု၍ ဤအယူခံမှုကို စရိတ်နှင့် တကွ ပလပ်လိုက်သည်။

ရှေ့နေစရိတ် ကျပ် ၁၀၀ သတ်မှတ်သည်။

တရားမ ဒုတိယအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး ဦးပျိုးထွန်းလင်း ရွှေတွင်

မမီလုံး

(၎င်း၏ နီးစပ်ရာ မိတ်ဆွေ ဦးသန်းဖေ)

နှင့်

မောင်ထွန်းမြင့်ပါ-၂*

၁၉၉၂

မိုင်ဘာလ

၂၄ ရက်

ပဋိညာဉ် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၈-ကျေးလက်တောရွာမိလေ၊ ဖြစ်ရပ် အမှန်အပေါ်၌ မိန်းကလေးတစ်ဦး၏ ကာယိန္တရုပ်ပွားစေမှု အတွက် လျော်ကြေးပေးရန် ကျေးရွာလူကြီးများရှေ့၌ ပေးထား သည့် ကတိ၊ ကာယကံရှင်လက်မှတ် မထိုးရုံမျှနှင့် အတည်မဖြစ်ဟု မယူဆနိုင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။သက်သေခံ ‘က’ ကတိပဋိညာဉ်ကို ဦးအောင်ကို နှင့် ဦးတင်ဝင်းတို့က မမီလုံးနှင့် မောင်ထွန်းမြင့်တို့၏ တရားဝင်လွှဲအပ်ချက် အရ သူတို့ကိုယ်စား တာဝန်ယူညှိနှိုင်းပြီး ကျေးကျွန်ုပ် သဘောထူ ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည် ဆိုခြင်းမှာ ထင်ရှား ပေါ်ပေါက်နေသည်။ ပဋိညာဉ်ပါ မမီလုံးအား နစ်နာစေမှုကို မောင်ထွန်းမြင့်က ကျူးလွန်ခဲ့ကြောင်းလည်း အမှုတွင် ပေါ်လွင်သည်။

ဤအခြေအနေတွင် ပဋိညာဉ်တွင် မောင်ထွန်းမြင့် ပါဝင် လက်မှတ်ရေး ထိုးခဲ့ခြင်း မရှိ၍ နစ်နာမှုလျော်ကြေးပေးရန် တာဝန်မရှိဟု ကျဉ်းမြောင်းစွာ ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်ရန် သင့်မြတ် လျော်ကန်မည် မဟုတ်ပေ။ ရိုးသားသည့် ကျေးလက်နေ မိန်းမပျိုတစ်ဦးအား ကာယိန္တရုပ်ပွားစေရန် ပြုမှု ကျူးလွန် ကြောင်း ထင်ရှားပါလျက် ယင်းအတွက် တာဝန်မရှိဟု ခြိမ်မှုကျူးလွန် သူကို အားပေးရာ ရောက်စေသည့် အဆိုးအဖြစ်မျိုးပေးရန် မသင့်ကြောင်း ကျွန်ုပ် သုံးသပ် ယူဆသည်။

- အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးအောင်မင်း၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- အယူခံတရားပြိုင်များအတွက် - ဦးဝင်းမောင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးအောင်ဇွေ၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး၊ တရားရုံးချုပ်

* ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ တရားမ ဒုတိယအယူခံမှု အမှတ် ၄၉။

† ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ တရားမအယူခံမှု အမှတ် ၃ တွင် ချမှတ်သော (၇-၅-၉၂) ရက်စွဲပါ မန္တလေးတိုင်း (မိတ္ထီလာမြို့နယ်) တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကမီကို အယူခံမှု။

မိတ္ထိလာမြို့နယ်တရားရုံး၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၄၃ / ၉၁ တွင် မိတ္ထိလာ
 မြို့နယ်၊ မြောက်လည်အုပ်စု၊ ရွေးကုန်းရွာနေ မမိလုံးက ၎င်း၏ နီးစပ်ရာ
 မိတ်ဆွေ ဦးသန်းဖေမှ တစ်ဆင့် တစ်ရွာတည်းနေ မောင်ထွန်းမြင့်နှင့် ဦးတင်
 ဝင်းတို့ အပေါ် ကတိအတိုင်း နှစ်နာမှုအတွက် လျော်ကြေးငွေကျပ် ၃၇၅၀
 ဧလိမ့်စွဲဆိုရာ ပလပ်ခုံရသည်။ မမိလုံးက မန္တလေးတိုင်းတရားရုံး (မိတ္ထိလာ
 မြို့နယ်စု) တရားမ အယူခံမှု အမှတ် ၃ / ၉၂ (မိတ္ထိလာ) တွင် အယူခံသော်
 လည်း မအောင်မြင်သဖြင့် တရားရုံးချုပ်တွင် ဤတရားမ ဒုတိယအယူခံကို
 ဆက်လက် တင်သွင်းခြင်း ဖြစ်သည်။

၁၉၉၂
 မမိလုံး
 (၎င်း၏နီးစပ်
 ရာ မိတ်ဆွေ
 ဦးသန်းဖေ)
 နှင့်
 မောင် ထွန်းမြင့်
 ၀၂၂

အဆိုလွှာတွင် မမိလုံးက ၎င်းနှင့် (၁) တရားပြိုင် မောင်ထွန်းမြင့်တို့
 သည် တစ်ရွာတည်းသားများ ဖြစ်ကြကြောင်း၊ ၁၅-၈-၉၁ နေ့တွင် တစ်ရွာ
 တည်းနေ ယောင်းမဖြစ်သူအိမ်သို့ သွားစဉ် မောင်ထွန်းမြင့်က လက်ရပ်ခေါ်
 ပြီး လက်ဆွဲ ဖက်နှမ်းကြောင်း၊ ယင်းသို့ ပြုမူခံရ၍ တရားလိုအဖို့ အမျိုးသမီး
 ကာယိန္ဒြေထိခိုက်ရသည်ဖြစ် မောင်ထွန်းမြင့်၏ နှုတ်မစောင့်စည်းဘဲ ပြောဆို
 မှုများကြောင့် ပိုပြီး အရှက်တကွဖြစ်ရကြောင်း၊ ၁၆-၈-၉၁ နေ့တွင် ကျေးရွာ
 (ရဝတ) သို့ တိုင်ကြားခဲ့ရာ ကျေးရွာ (ရဝတ) လူကြီး ဦးအေးမောင်၊
 ဦးဖိုးချိုတို့ ရှေ့တွင် ၁၇-၈-၉၁ နေ့၌ နှစ်ဖက် ခေါ်ယူ ညှိနှိုင်းခဲ့ကြကြောင်း၊
 တရားလိုဘက်မှ ဦးအောင်ကိုနှင့် (၁) တရားပြိုင် မောင်ထွန်းမြင့်ဘက်က
 (၂) တရားပြိုင် ဦးတင်ဝင်းတို့မှ တာဝန်ယူပြီး မောင်ထွန်းမြင့်က တရား
 လိုအား နှစ်နာကြေးငွေကျပ် ၃၇၅၀ ပေးရန် သဘောတူခဲ့ကြကြောင်း၊
 ယင်းကတိအရ နှစ်နာကြေးငွေ မပေးပျက်ကွက်ခြင်းကြောင့် တရားစွဲဆိုရခြင်း
 ဖြစ်ကြောင်း အဆိုပြုသည်။

တရားပြိုင်ဘက်မှ ချေလွှာ အကြိမ်ကြိမ် မတင်ပျက်ကွက်ခြင်းကြောင့်
 ချေလွှာမတင်ပျက်ကွက်ကြောင်း မှတ်တမ်းတင်ပြီး မူလရုံးက အမှုကို ဆက်
 လက် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် အမှုတွင် တရားလို မမိလုံးနှင့်
 ၎င်းတင်ပြသည့် သက်သေများကိုသာ စစ်ဆေးပြီး ယင်းအပေါ် အမှုကို
 သုံးသပ် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

မူလရုံးက တရားလိုနှင့် သက်သေထွက်ဆိုချက်များအရ မောင်ထွန်းမြင့်
 သည် မမိလုံးအား လူငယ်ဘာဝလက်ဆွဲပြီး ဖက်နှမ်းမှုပြုလုပ်ခဲ့သည်ဆိုခြင်းမှာ
 ထင်ရှား ပေါ်ပေါက်ကြောင်း၊ သို့ရာတွင် ယင်းကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကျေးရွာ
 (ရဝတ) လူကြီးများရှေ့၌ ၁၇-၈-၉၁ နေ့ သက်သေခံ “က” ဝန်ခံကတိပြု
 လုပ်ခဲ့ရာတွင် မမိလုံးဘက်မှ ဦးအောင်ကိုနှင့် မောင်ထွန်းမြင့်ဘက်မှ ဦးတင်
 ဝင်းတို့ လက်မှတ်ရေးထိုးထားကြသဖြင့် နှစ်နာကြေးပေးရန် တာဝန်ရှိသူ
 မောင်ထွန်းမြင့်နှင့် နှစ်နာကြေးလက်ခံရရှိမည့်သူ မမိလုံးတို့ လက်မှတ်ရေးထိုး
 ထားကြခြင်း မရှိကြောင်း၊ သက်သေခံ “က” ကတိစာချုပ်ကို ကာယကံ

၁၉၉၂
မမိလုံး
(၎င်း၏နီးစပ်
ရာ မိတ်ဆွေ
ဦးသန်းခေ)
နှင့်
မောင်ထွန်းမြင့်
ပါ။

ရှင်များ မျက်ကွယ်တွင် ပြုလုပ်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်မှာလည်း ထင်ရှားပေပြီ
ပေါက်နေကြောင်း၊ ထို့ပြင် ထိုသို့ ပြုလုပ် ကျူးလွန်မှုမှာ ရာဇဝတ်မှုဖြစ်နိုင်၍
ရာဇဝတ်မှုစွဲဆိုခြင်းကို မပြုလုပ်စေခြင်းငှာ လျော်ကြေးပေးမည်ဟု ကတိ
ဝန်ခံ ပြုလုပ်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်ရာ တရားမစွဲဆိုရန် ပဋိညာဉ်ပြုလုပ်ခြင်း ဖြစ်၍
ပဋိညာဉ်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၀ အရ မျက်ပြယ်နေသော ပဋိညာဉ်ဖြစ်ကြောင်း
သုံးသပ်ပြီး တရားလို မမိလုံး စွဲဆိုသောအမှုကို ပယ်လိုက်သည်။

တိုင်းတရားရုံးကလည်း မမိလုံးက သက်သေခံ “က” ပဋိညာဉ်အရ
မောင်ထွန်းမြင့်ထံမှ လျော်ကြေး ရလိုကြောင်း စွဲဆိုခြင်းဖြစ်ရာ သက်သေခံ
“က” ပဋိညာဉ်၌ နစ်နာကြေးပေးမည်ဟု လက်မှတ် ရေးထိုးသားသူမှာ
ဦးတင်ဝင်းသာလျှင် ဖြစ်နေကြောင်း၊ ဦးတင်ဝင်းသည် မောင်ထွန်းမြင့်၏
သဘာဝအုပ်ထိန်းသူလည်း မဟုတ်၊ ဥပဒေအရ အုပ်ထိန်းခွင့်ရထားသူလည်း
မဟုတ်သည့်ပြင် မောင်ထွန်းမြင့်ကိုယ်စား တာဝန်ယူရန် ကိုယ်စားလှယ်
လွှဲအပ်ထားသည်ဟုလည်း မပေါ်ပေါက်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ဦးတင်ဝင်း
တာဝန်ယူ လက်မှတ် ရေးထိုးသားသည် ပဋိညာဉ်သည် မောင်ထွန်းမြင့်
အပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှု မရှိနိုင်ကြောင်း၊ ထို့ပြင် ပြစ်မှုကြောင်းအရ
တရားမစွဲဆိုဘဲ နေရန် ကတိကို မမိလုံးဘက်မှ ချိုးဖောက်ပြီး ပြစ်မှုကြောင်း
အရ တရားစွဲဆိုခဲ့ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သဖြင့် မောင်ထွန်းမြင့်ဘက်မှလည်း
လျော်ကြေးပေးရန် တာဝန်မရှိတော့ကြောင်း ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်သည်။

အယူခံတရားလို မမိလုံး၏ ရှေ့နေက အယူခံတရားလို မမိလုံးသည်
မောင်ထွန်းမြင့်၏ ပြုမူချက်ကြောင့် နစ်နာရကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည့်ပြင်
ကာယကံရှင်များနှင့် မိဘများ သဘောတူပေးအပ်သော ကိုယ်စားလှယ်
များက ကျေးရွာ လူကြီးများရှေ့တွင် ဝန်ခံကတိလက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြခြင်း
ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားပါလျက် ကာယကံရှင်များ၏ မျက်ကွယ်တွင် ပြုလုပ်
သည်ဟု အောက်ရုံး နှစ်ရုံးက ကောက်ယူဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း၊
အောက်ရုံးများက ပဋိညာဉ်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၀၊ ခြွင်းချက် (၁)ကို မျက်
ကွယ်ပြု ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းမှာလည်း မှားယွင်းကြောင်း တင်ပြသည်။

အယူခံ တရားပြိုင်တို့၏ ရှေ့နေက သက်သေခံ “က” ပဋိညာဉ်တွင်
ပဋိညာဉ်ပြုလုပ်သူမှာ ဦးအောင်ကိုနှင့် ဦးတင်ဝင်းတို့သာလျှင်ဖြစ်ပြီး ပဋိညာဉ်
တွင် ပါဝင်ခြင်းမရှိသူ မောင်ထွန်းမြင့်အနေဖြင့် ပဋိညာဉ်လိုက်နာရန် တာဝန်
မရှိကြောင်း၊ မောင်ထွန်းမြင့်၏ တရားဝင်လွှဲအပ်ချက်အရ ဦးတင်ဝင်းက
ပဋိညာဉ်ပြုလုပ်ခဲ့သည်ဟုလည်း မပေါ်ပေါက်သည့်ပြင် ပဋိညာဉ်အက်ဥပဒေ
ပုဒ်မ ၂၀ အရလည်း တရားဝင် ပဋိညာဉ်မဟုတ်ကြောင်း၊ အယူခံတရားလို
မမိလုံးက ဦးတင်ဝင်းသို့ အပေါ် ပြစ်မှုကြောင်းအရ တရားစွဲဆိုခဲ့ရာ အပြီး
အပြတ်လွှတ်ပြီးကာမှ ဤအမှုကို စွဲဆိုခြင်းဖြစ်ကြောင်း လျှောက်လဲ တင်ပြ
သည်။

၁၉၉၂
မမိလုံး
(၎င်း၏နီးစပ်
ရာ မိတ်ဆွေ
ဦးသန်းပေ)
နှင့်
မောင်ထွန်းမြင့်
ပါ ၊

အမှုတွင် နှစ်ဘက် အဓိက တင်ပြနေကြသော ၁၇-၈-၉၁ နေ့စွဲပါ သက်သေခံ “က” သဘောတူ ကတိပဋိညာဉ်တွင် ကျေးရွာ (ရဝတ) လူကြီးများရှေ့၌ ဖုန်ဖြေ ညှိနှိုင်းရာ နှစ်နာကြေး ငွေကျပ် ၃၇၅၀ ကို မောင်ထွန်းမြင့်က ပေးမည်ဆိုခြင်းကြောင့် မမိလုံးက မောင်ထွန်းမြင့် အပေါ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ တရားရုံး၌ တရားဘစ်ထုံးစံဆိုခြင်း မပြုရဟု ပိတ်ပင်တားမြစ် ထားခြင်း အလျဉ်းမရှိပေ။ လူဘစ်ဦးတစ်ယောက်၏ ဥပဒေအရ တရားစွဲဆို ပိုင်ခွင့်ကို ပိတ်ပင် တားမြစ်သော ပဋိညာဉ်မဟုတ်၍ ပဋိညာဉ်အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၈ အရ ဖျက်ပြယ်စရာ အကြောင်း မရှိပေ။

အဲဆိုပါ သက်သေခံ “က” ကတိပဋိညာဉ်၌ ကတိပေးသည် ဆိုသူ မောင်ထွန်းမြင့်နှင့် ကတိရသူ မမိလုံးတို့ နှစ်ဦးစလုံး ကိုယ်တိုင် လက်မှတ် ရေးထိုးထားခြင်း မရှိကြောင်း အငြင်းပွားစရာမရှိပေ။ သက်သေခံချက်များ အရ မိန်းကလေး (မမိလုံး) ဘက်မှ ဦးအောင်ကိုဆိုသူနှင့် ယောက်ျားကလေး (မောင်ထွန်းမြင့်) ဘက်က ဦးတင်ဝင်းဆိုသူတို့က ရပ်ရွာလူကြီးများ ရှေ့၌ တာဝန်ယူ ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းပြီး ၎င်းတို့နှစ်ဦးက တာဝန်ခံ သဘောတူ ပဋိညာဉ် ပြုလုပ် လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ညှိနှိုင်းရာတွင် ကိုယ်တိုင် ပါဝင်ခဲ့ကြသူ (ရဝတ) အဖွဲ့ဝင် ဦးအေးမောင် (လိုပြ) နှင့် ကျေးရွာလူကြီး ဦးဘိုးခြံ (လိုပြ) တို့၏ ထွက်ဆိုချက်များအရ ထင်ရှားသည်။ ထို့ကြောင့် ဦးတင်ဝင်းက မောင်ထွန်းမြင့်ကိုယ်စား ညှိနှိုင်း သဘောတူ ကတိ ဝန်ခံ ပြုလုပ်ခဲ့သည် ဆိုသော သက်သေခံ “က” ပဋိညာဉ် ကို မောင်ထွန်းမြင့်က လိုက်နာရန် တာဝန်ရှိ မရှိ အဓိက သုံးသပ်စဉ်းစား ရန် ရှိပေသည်။

အချင်းဖြစ် ကိစ္စကို ကိုယ်တိုင် ညှိနှိုင်းပေးရာတွင် ကိုယ်တိုင် ပါဝင်ခဲ့ပြီး သက်သေခံ “က” ပဋိညာဉ်တွင် ကိုယ်တိုင် ပါဝင် လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သူ ကျေးရွာ (ရဝတ) ဥက္ကဋ္ဌ ဦးအေးမောင် (လိုပြ-၃) က အောက်ပါအတိုင်း ထွက်ဆိုထားသည်-

“ကျွန်တော်သည် ဂွေးကုန်းရွာ ရဝတ အဖြစ် ယခင်က တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော် တာဝန်ထမ်းဆောင်စဉ် မမိလုံးမှ တစ်ရွာတည်းနေ ထွန်းမြင့်မှ ၎င်းအား လက်ဆွဲ ဖက်နမ်းကြောင်း လာရောက် တိုင်ကြားပါသည်။ ကျွန်တော်ဘို့မှ ဦးဘိုးခြံရှေ့တွင် တရားလိုနှင့် (၁) တရားပြိုင်ဘို့အား ခေါ်ယူ စစ်မေးပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ စစ်မေးပြီးနောက် နှစ်ဘက် ကာယကံရှင်များ၏ ကိုယ်စည်းလွယ်ချားအား ဘောင်းရာ ဦးအောင်ကိုအား ကိုယ်စား လွယ်ဖြင့်ပေးပြီး လူကလေးဘက်မှ ဦးတင်ဝင်းအား ကိုယ်စားလွယ်

၁၉၉၂၊
မမိလုံး
(၎င်း၏နီးစပ်
ရာ မိတ်ဆွေ
ဦးသန်းဖေ)
နှင့်
မောင်ထွန်းမြင့်
ပါ ၊

အဖြစ် ပေးပါသည်။ ၎င်းတို့ကိုယ်စားလှယ် (၂)ဦး ညှိနှိုင်းကြရာ နစ်နာသူ မမိလုံးသို့ ငွေ ၃၇၅၀ ကျပ် ပေးလျော်ရန် ဦးအောင်ကိုနှင့် ဦးတင်ဝင်းတို့ သဘောတူကြပါသည်။ သဘောတူပြီးနောက် အဆိုလွှာနှင့် အတူ ပူးတွဲပါသော ဓာတ်ပုံ မိတ္တူစာရွက်ပါအတိုင်း နှစ်ဖက် ကျေနပ်စွာ လက်မှတ် ရေးထိုးကြပါသည်။ x x x အဆိုပါ မမိလုံးသို့ ငွေ ၃၇၅၀ ကျပ် ပေးလျော်ရန် ကတိ ဝန်ခံချက်မှာ ကျွန်တော်တို့ သဘောဆန္ဒအရ ပြုလုပ်ခြင်းမဟုတ်ဘဲ နှစ်ဖက် ကာမကံရှင်များ၏ ပြီးပြတ်သော ကိုယ်စားလှယ်များက ညှိနှိုင်းပြီး ပြုလုပ်ကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် ဖြစ်ပျက်လာသော အချင်း ဦးမူကို ယခုကဲ့သို့ နှစ်ဖက် ညှိနှိုင်း၍ ပြီးပြတ်စေရန် ဆောင်ရွက် ပေးပါသည်။ ယခုကဲ့သို့ပင် နှစ်ဖက် သဘောတူ ဝန်ခံကတိများ ပြုပေးပါသည်။ လူကလေးရှင်ဖက်မှ မိန်းကလေးရှင်ဖက်သို့ နစ်နာ ကြေးငွေ ၃၇၅၀ ကျပ် ပေးရန် တာဝန်ရှိပါသည်။ x x x ”

အချင်းဖြစ် ညှိနှိုင်းရာတွင် အလားတူ ကိုယ်တိုင်ပါဝင်ခဲ့သူ ကျေးရွာလူကြီး ဦးဘိုးမြ (လိုပြ-၄)ကလည်း တညီတညွတ်တည်း ထောက်ခံ ထွက်ဆို ထားသည်။

ထို့ကြောင့် သက်သေခံ “က” ကတိ ပဋိညာဉ်ကို ဦးအောင်ကိုနှင့် ဦးတင်ဝင်းတို့က မမိလုံးနှင့် မောင်ထွန်းမြင့်တို့၏ တရားဝင် လွှဲအပ်ချက် အရ သူတို့ကိုယ်စား တာဝန်ယူ ညှိနှိုင်းပြီး ကျေးကျေနပ်နပ် သဘောတူ ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည် ဆိုခြင်းမှာ ထင်ရှား ပေါ်ပေါက်နေသည်။ ပဋိညာဉ်ပါ မမိလုံးအား နစ်နာစေမှုကို မောင်ထွန်းမြင့်က ကျူးလွန်ခဲ့ကြောင်းလည်း အမှုတွင် ပေါ်လွင်သည်။ ဤအခြေအနေတွင် ပဋိညာဉ်တွင် မောင်ထွန်း မြင့် ပါဝင်လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ခြင်းမရှိ၍ နစ်နာမှုလျော်ကြေးပေးရန် တာဝန် မရှိဟု ကျဉ်းမြောင်းစွာ ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်ရန် သင့်မြတ် လျော်ကန် မည် မဟုတ်ပေ။ ရိုးသားသည့် ကျေးလက်နေ မိန်းမပျိုတစ်ဦးအား ကာယိန္ဒြေပျက်စေရန် ပြုမှု ကျူးလွန်ကြောင်း ထင်ရှားပါလျက် ယင်းအတွက် တာဝန်မရှိဟု ပြစ်မှု ကျူးလွန်သူကို အားပေးရာ ရောက်စေသည့် အဆိုး အဖြတ်မျိုးပေးရန် မသင့်ကြောင်း ကျွန်ုပ် သုံးသပ် ယူဆသည်။

အသစ်ပါ အကြောင်းများကြောင့် ဤအယူခံကို ခွင့်ပြု၍ မူလရုံးနှင့် တိုင်းတရားရုံးတို့၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ချက်ပြီး မူလရုံးတရားလို မမိလုံး စွဲဆိုသည့် အတိုင်း လျော်ကြေးငွေ ကျပ် ၃၇၅၀ ပေးစေရန် မောင်ထွန်းမြင့်နှင့် ဦးတင်ဝင်းတို့ အပေါ် စရိတ်နှင့် တကွ ဒီကရီချမှတ်လိုက် သည်။

ရှေ့နေခ ကျပ် ၁၀၀ သတ်မှတ်သည်။

တရားမအထူးအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးချုပ် ဦးအောင်တိုး
တရားသူကြီးများဖြစ်ကြသော ဦးကျော်တင့်၊ ဦးမျိုးထွန်းလင်း၊
ဦးကျော်ဝင်း၊ ဦးအောင်မြင်နှင့် ဦးသန်းဖေတို့ ရှေ့တွင်

ဦးမောင်စိုး (ခ) ရပ်စ်တွမ်အလီ
နှင့်
ဦးမောင်လှ*

၁၉၉၂
စက်တင်ဘာလ
၂၅ ရက်

အခမဲ့ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ထားသူအား ဖယ်ရှားပေးရန် စွဲဆိုရာ၌
ကျင့်သုံးရသည့် ကာလ စည်းကမ်းသတ်ကာလ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ကာလ စည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ခြင်း ရှိ မရှိ ဆို
သော အချက်မှာ ဥပဒေရေးရာကိုစွဲဖြစ်၍ မူလ အမှုတွင် ထုချေခြင်း မရှိ၊
ဧကောက်ချက်ပေါ်ထွက်ခြင်း မရှိခဲ့လင့်ကစား ယခု အထူးအယူခံ၌ ယင်းကိုစွဲ
ကို နှစ်ဖက်အား တင်ပြ ကြားနာပြီး အဆုံးအဖြတ်ပေးရမည် ဖြစ်သည်။
ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် အခမဲ့ နေထိုင်သူအား ဖယ်ရှားပေးရန် စွဲဆိုမှုကို ကာလ
စည်းကမ်းသတ်ဥပဒေ ပထမဇယားအပိုဒ် ၁၂၀ အရ ဖြစ်အံ့တွင်း စွဲဆိုရ
မည်။ တရားလို ဦးမောင်စိုးက ၎င်း၏ အဆိုလွှာအပိုဒ် ၇ တွင် တရား
ပြိုင်အား တရားလိုမှ ခွင့်ပြုသည့်ကာလ ကုန်ဆုံးသော ၇-၅-၇၀ နေ့တွင်
အချင်းဖြစ် ဥပစာအား ပြန်လည် လွှဲအပ်ရန် တောင်းဆိုသောအခါ တရား
ပြိုင်က ပြင်းဆန်နေခဲ့သည်ဟု အတိအကျ ဖော်ပြ စွဲဆိုထားကြောင်း တွေ့ရ
သည်။

ထို့ကြောင့် ၇-၅-၇၀ နေ့မှ ဖြစ်အံ့တွင်း အမှုစွဲဆိုရမည် ဖြစ်သဖြင့်
၁၉၈၄ ခုနှစ်၌ ယခုအမှုကို စွဲဆိုရပေမည်။ ၁၉၈၆ ခုနှစ်ကမှ စွဲဆိုလာခြင်းမှာ
ကာလစည်းကမ်းသတ်များစွာ ကျော်လွန်နေကြောင်း တွေ့ရသည်။

- အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးသိန်းဟန်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- အယူခံတရားပြိုင်အတွက် - ဦးထွန်းဦး၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးဘတင့်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ တရားရုံးချုပ်

* ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ တရားမ အထူး အယူခံမှု အမှတ် ၂၄။
† ၁၉၉၀ မြည့်နှစ်၊ တရားမ ပထမ အယူခံမှု အမှတ် ၇၀ တွင် ချမှတ်သော
(၀-၆-၉၀) ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အထူးအယူခံမှု။

၁၉၉၂
ဦးမောင်စိုး
(ခ)
ရပ်စ်တွမ်အလီ
နှင့်
ဦးမောင်လှ

ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၊ ၁၉၈၆ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ်-၃၉ (၎င်းနောက် ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၄၅၀ သို့ ပြောင်း) တွင် တရားလို ဦးမောင်လှက တရားပြိုင် ဦးမောင်စိုး (ခ) တွမ်အလီအပေါ်၌ လှိုင်မြို့နယ် ၉ ရပ်ကွက်၊ ရန်ကုန်-အင်းစိန်လမ်း အမှတ် ၆၈ ရှိ ရှေ့ပိုင်းဆိုင် ခန်း ဥပစာနှင့် နောက်ဖက်နေအိမ် ဥပစာတို့နှင့် ပတ်သက်၍ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် အခမဲ့ နေထိုင်သူအား ဖယ်ရှားပေးစေလိုမှုစွဲဆိုရာ စွဲဆိုသည့်အတိုင်း အနိုင် ဒီကနီ ချမှတ်ပေးသည်။

တိုင်းတရားရုံး၏ ဒီကနီကို တရားပြိုင် ဦးမောင်စိုးက မကျေနပ်၍ တရားရုံးချုပ်သို့ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ ပထမအယူခံမှု အမှတ် ၇၈ အရ ဝင်ရောက်သောအခါ ပလပ်ခြင်း ခံရသည်။ ထိုသို့ ပလပ်သည့် အမိန့်ကို ဦးမောင်စိုးက တဖန် တရားစီရင်ရေးဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ အထူးအယူခံဝင်ခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားသောအခါ အောက်ပါ ပြဿနာအား စုံညီခုံဖြင့် ကြားနာ ဆုံးဖြတ်နိုင်ရန်အတွက် အထူး အယူခံဝင်ခွင့်ပြုခဲ့သဖြင့် ဤအထူး အယူခံမှု ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်သည်-

စုံညီခုံဖြင့် ကြားနာရန် ပြဿနာ

“လျှောက်ထားခံရသူ ဦးမောင်လှ (တရားလို) က လျှောက်ထားသူ ဦးမောင်စိုး (တရားပြိုင်) အပေါ် အခွင့်အမိန့်အရ နှင်လိုမှု စွဲဆိုခြင်းမှာ ကာလ စည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ခြင်း ရှိမရှိ”

ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

တရားရုံးချုပ်က လျှောက်ထားသူ ဦးမောင်စိုးအား မည်သည့်အတွက်ကြောင့် အထူး အယူခံဝင်ခွင့်ပြုသင့်ကြောင်း အောက်ပါအတိုင်း သုံးသပ်ထားသည်-

“ဦးမောင်လှက အဆိုလွှာ အပိုဒ် ၇ တွင် အောက်ပါအတိုင်း အဆိုပြုထားသည်-

၇။ တရားပြိုင်အား တရားလိုမှ ခွင့်ပြုသည့်ကာလ ကုန်ဆုံးသော ၇/၅/၇၈ နေ့တွင် ဆိုင်ခန်းအား ပြန်လည်ပေးအပ်ရန် တရားလိုမှ တရားပြိုင်ထံ တောင်းခံ ပြောဆိုရာ တရားပြိုင်က ဆိုင်ခန်းကို ပြန်လည်ပေးအပ်ရန် ငြင်းဆန်မှု ပြုခဲ့ပါသည်။

ယင်း အချက်နှင့် ပတ်သက်၍ လျှောက်ထားခံရသူ ဦးမောင်လှ ကိုယ်တိုင်က ၇/၅/၇၈ နေ့တွင် အချင်းဖြစ်အခန်းကို ပြန်လည် ပေးအပ်ရန် တောင်းဆိုရာ လျှောက်ထားသူ

ဦးမောင်စိုးက ပြန်လည် ပေးအပ်ရန် ငြင်းဆန်ခဲ့သည်ဟု ဆိုထားသဖြင့် ယင်းနေ့မှ စ၍ ကာလစည်းကမ်းသတ်ကို စတင် ရေတွက်ရန် ရှိကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ ယင်း အချက်ကို လျှောက်ထားသူ ဦးမောင်စိုး (တရားပြိုင်)က ထုချေခြင်း မပြုခဲ့၍ ငြင်းချက်လည်း မထွက်ခဲ့ဘဲ အထူး အယူခံတွင်မှ တင်ပြခြင်း ဖြစ်သည်။ ကာလစည်းကမ်းသတ် ပြဿနာမှာ ဥပဒေအချက်ဖြစ်၍ အထူး အယူခံတွင်မှ တင်ပြခြင်း ဖြစ်သည်။ ကာလစည်းကမ်းသတ် ပြဿနာမှာ ဥပဒေအချက်ဖြစ်၍ အထူးအယူခံတွင် ငြင်းစားသင့်သည် ကိစ္စ ဖြစ်သည်' ဟု သုံးသပ်ထားသည်။

၁၉၉၂
ဦးမောင်စိုး
(၁)
ရပ်စဲတစ်အလီ
နှင့်
ဦးမောင်လှ

ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ခြင်း ရှိမရှိ ဆိုသော အချက်မှာ ဥပဒေရေးရာ ကိစ္စဖြစ်၍ မူလ အမှုတွင် ထုချေခြင်းမရှိ၊ ကောက်ချက်ပေါ်ထွက်ခြင်း မရှိခဲ့လင့်ကစား ယခု အထူးအယူခံ၌ ယင်းကိစ္စကို နှစ်ဖက်အား တင်ပြ ကြားနာပြီး အဆုံးအဖြတ်ပေးရမည် ဖြစ်သည်။ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် အခမဲ့ နေထိုင်သူအား ဖယ်ရှားပေးရန် စွဲဆိုမှုကို ကာလစည်းကမ်းသတ် ဥပဒေပထမ ဖယားအပိုဒ် ၁၂၀ အရ ၆ နှစ်အတွင်း စွဲဆိုရမည်။ တရားလို ဦးမောင်စိုးက ၎င်း၏ အဆိုလွှာအပိုဒ် ၇ တွင် တရားပြိုင်အား တရားလိုမှ ခွင့်ပြုသည့် ကာလ ကုန်ဆုံးသော ၇/၅/၇၀ နေ့တွင် အချင်းဖြစ်ဥပစာအား ပြန်လည် လွှဲအပ်ရန် တောင်းဆိုသောအခါ တရားပြိုင်က ငြင်းဆန်နေခဲ့သည်ဟု အတိအကျ ဖော်ပြ စွဲဆိုထားကြောင်း တွေ့ရသည်။

ထို့ကြောင့် ၇/၅/၇၀ နေ့မှ ၆ နှစ်အတွင်း အမှုစွဲဆိုရမည် ဖြစ်သဖြင့် ၁၉၈၄ ခုနှစ်၌ ယခုအမှုကို စွဲဆိုရပေမည်။ ၁၉၈၆ ခုနှစ်ကျမှ စွဲဆိုလာခြင်းမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် များစွာ ကျော်လွန်နေကြောင်း တွေ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် တရားလို ဦးမောင်လှ စွဲဆိုသောအမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် ကျော်လွန်ခြင်း ရှိသည်ဟု ယခု ကြားနာသည့် ပြဿနာအား ဖြေဆိုလိုက်သည်။

ယခု အထူးအယူခံမှုအား ခွင့်ပြုပြီး တရားလို ဦးမောင်လှ စွဲဆိုသည့် အတိုင်း အနိုင်ဒီကရီချမှတ်ပေးသည့် တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်နှင့် ဒီကရီ၊ ထိုအမိန့်နှင့် ဒီကရီတို့ကို အတည်ပြုသည့် တရားရုံးချုပ် ပထမ အယူခံ၌ ချမှတ်သည့် အမိန့်နှင့် ဒီကရီတို့ကို မယ်ဖျက်လိုက်သည်။

တရားလို တရားပြိုင်တို့မှာ ညီအစ်ကို တော်စပ်သူများဖြစ်သဖြင့် စရိတ်သတ်မှတ်ခြင်း မပြု၊

တရားမ အထွေထွေလျှောက်လွှာ

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး ဦးကျော်တင့် ရှေ့တွင်

†၁၉၉၂
မေလ
၁၃ ရက်

ဦးမောင်မောင် ပါ ၊
နှင့်
ဒေါ်ကြွမိန် ပါ ၃*

တရားရုံးများအား မထိမဲ့မြင်ပြုမှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အမှုတစ်ခု
ချင်း၌ ပေါ်ပေါက်လာသည့် အကြောင်းချင်းရာ ပြဿနာကို
အခြေခံ၍ မထိမဲ့မြင်ပြုမှု ရောက်-မရောက် ဆုံးဖြတ်ရခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားရုံးများ မထိမဲ့မြင်ပြုမှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃ တွင်
မည်ကဲ့သို့သော အပြုအမူ လုပ်ရပ်များသည် တရားရုံးများအပေါ် မထိမဲ့မြင်
ပြုရာရောက်ကြောင်း စွဲဆို ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိချေ။ အမှုတစ်ခုချင်းကို
လိုက်၍ ပေါ်ပေါက်သည့် အကြောင်းခြင်းရာပြဿနာကို အခြေခံပြီး တရား
ရုံးအား မထိမဲ့မြင်ပြုမှု ရောက် မရောက် သုံးသပ် ဆုံးဖြတ်ရန် ဖြစ်သည်။

ထပ်မံ ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားရုံးက အဆုံး အဖြတ် ပေးမည့် ကိစ္စ
တစ်ရပ်ကို တရားရုံးက မဆုံးဖြတ်မီ တရားရုံး (သို့မဟုတ်) တရားသူကြီးကို
အထင်အမြင် သေးသိမ်စေနိုင်သော (သို့တည်းမဟုတ်) တရားရုံး၏ တရား
ဖြောင့်မှန်ရေးကို အနှောင့်အယှက်ဖြစ်စေသော (သို့တည်းမဟုတ်) တရား
ရုံး၏ အဆုံးအဖြတ်ကို ဝင်ရောက် စွက်ဖက်ရာရောက်သောအရေးအသား၊
အပြောအဆို၊ အပြုအမူများ ပြုလုပ်ခြင်း၊ သတင်းစာမှ ကြော်ငြာခြင်းတို့
သည် လည်းကောင်း၊ တရားရုံးက တရားသဖြင့် ထုတ်ဆင့်သော အမိန့်စာ၊
ဆင့်စာ၊ ဝရမ်းစာ စသည်တို့ကို အတည်ပြုရာ၌ အနှောင့်အယှက် အကာ
အကွယ် အတားအဆီး ပြုလုပ်ခြင်းတို့သည် လည်းကောင်း တရားရုံးကို
မထိမဲ့မြင် ပြုမှုများ ဖြစ်သည်။

- လျှောက်ထားသူများအတွက် - ဦးစိုးမြင့်(၂)၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- လျှောက်ထားခံရသူများအတွက် - (၁) နှင့် (၂) အတွက် (၂) မှ
ရေးသား လျှောက်လဲချက် တင်
သည်။ (၃) ကိုယ်တိုင် ရေးသား
လျှောက်လဲချက်တင်သည်။
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးအောင်ငွေ၊ ဒုတိယ ညွှန်ကြား
ရေးမှူး၊ တရားရုံးချုပ်

မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၅၉၃ / ၀၉ (အရမ) တွင် ဒေါ်ကြူစိန်နှင့် ကိုကျော်ရင်တို့ သားအမိက လျှောက်ထားသူ ဦးမောင်မောင်နှင့် ဒေါ်မေနှင်းကြူတို့ လင်မယားအပေါ် တရားပြိုင်တို့ လက်ဝယ်ရှိ ကွယ်လွန်သူ ဦးကြင်ဟန်ပိုင် အိမ်နှင့် မြေကို လက်ရောက်ရလိုမှု စွဲဆိုသည်။

၁၉၉၂
ဦးမောင်မောင်
ပါ ၂
နှင့်
ဒေါ်ကြူစိန်
ပါ ၃

အဆိုအချေအရ တရားရုံးက ငြင်းချက် (၅) ချက် ထုတ်ပေးရာ (၁) တရားလို ဒေါ်ကြူစိန်နှင့် ဦးကြင်ဟန်တို့ လင်ခန်းမယားခန်း ပြတ်စဲပြီး ဟုတ် မဟုတ် ငြင်းချက်အမှတ် (၁) ကို ထုတ်ဆင့်ထားသည်။ တရားလိုဘက် သက်သေ စစ်ဆေးဆဲ ဖြစ်ရာ အမှုကို ဆုံးဖြတ်ရန် အရေးပါသော အထက်ပါ ငြင်းချက်ကို တရားရုံးက ဆုံးဖြတ်ခြင်း မပြုရသေးချေ။ ဤအခြေအနေတွင် လျှောက်ထားခံရသူ (မူလရုံး တရားလို ၁-၂) ဒေါ်ကြူစိန်နှင့် ကိုကျော်ရင် တို့၏ ညွှန်ကြားချက်အရဟု ဆိုကာ ၎င်းတို့၏ ရှေ့နေ ဒေါ်မြမြလေး (လျှောက်ထားခံရသူ အမှတ်-၃) က ၆-၇-၉၁ နေ့ထုတ် လုပ်သားပြည်သူ့ နေ့စဉ်သတင်းစာ၌ သတိပေးတားမြစ်ခြင်း ခေါင်းစဉ်ဖြင့် အချင်းဖြစ်မြေနှင့် အိမ်ကို ဒေါ်ကြူစိန်၏ ခင်ပွန်း ဦးကြင်ဟန်(ကွယ်လွန်သူ) ပိုင်ဆိုင်သည်ဟု ဖော်ပြ ကြော်ငြာလိုက်သည်။

ယင်းသို့ သတင်းစာမှ ကြော်ငြာလိုက်ခြင်းမှာ လျှောက်ထားခံရသူ ဒေါ်ကြူစိန်၊ ကိုကျော်ရင်နှင့် ၎င်းတို့၏ ရှေ့နေ ဒေါ်မြမြလေးတို့သည် တရားရုံးက ဆုံးဖြတ်ရမည့် ကိစ္စကို ကြိုတင် ဆုံးဖြတ်သည့် အနေဖြင့် ကြိုတင် စကားဦးသန်းခြင်း ဖြစ်၍ တရားရုံးများ မထိမိမြင်ပြုရာ ရောက်ကြောင်း ဖော်ပြလျက် ၎င်းတို့အပေါ် တရားရုံးများ မထိမိမြင်ပြုမှု အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃ အရ အရေးယူပေးရန် မူလရုံး တရားပြိုင် ဦးမောင်မောင်တို့က ဤတရားမ အထွေထွေ လျှောက်ထားမှုကို တင်သွင်းခြင်း ဖြစ်သည်။

အဆိုအချေအရ တိုင်းတရားရုံးက ငြင်းချက် (၅) ရပ် ထုတ်ပေးထားရာ အမှတ် (၁) နှင့် အမှတ်(၄) ငြင်းချက်တို့မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်-

“၁။ တရားလို ဒေါ်ကြူစိန်နှင့် ဦးကြင်ဟန်တို့သည် ဦးကြင်ဟန် ကွယ်လွန်သည့် အချိန်အထိ လင်ခန်း မယားခန်းပြတ်စဲ ခြင်း မရှိ ဆိုသည်မှာ မှန်ပါသလား၊

(သို့မဟုတ်)

ဒေါ်ကြူစိန်နှင့် ဦးကြင်ဟန်တို့သည် လွန်ခဲ့သည့် နှစ်(၂၀) ကျော်ခန့်က စ၍ ကွာရှင်း ပြတ်စဲခဲ့ပြီး ဖြစ်သည် ဆိုခြင်းမှာ မှန်ပါသလား၊

၄။ အချင်းဖြစ် မြေနှင့် အိမ်သည် ဦးကြင်ဟန်ပိုင် ပစ္စည်းအဖြစ် ကျန်ရှိရစ်သည် ဆိုခြင်း မှန်ပါသလား။”

၁၉၉၂
ဦးမောင်မောင်
ပါ ၂
နှင့်
ဒေါ်ကြူစိန်
ပါ ၃

ထို့ကြောင့် အချင်းဖြစ်မြေနှင့် အိမ်၏ မူလပိုင်ရှင် ဦးကြင်ဟန်နှင့် ဒေါ်ကြူစိန်တို့သည် အကြင် လင်မယားအဖြစ်မှ တရားဝင် ပြတ်ခွဲပြီး ဟုတ် မဟုတ်ဟု ဆိုခြင်းနှင့် အချင်းဖြစ်မြေနှင့် အိမ်သည် ဦးကြင်ဟန်ပိုင် ပစ္စည်းအဖြစ် ကျန်ရစ်ခဲ့သော ပစ္စည်း ဟုတ် မဟုတ်ဟု ဆိုခြင်းတို့မှာ အမှုတွင် တရားရုံးက အဆုံးအဖြတ်ပေးရမည့် ပြဿနာများဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်။

ယင်း ပြဿနာများကို တရားရုံးက အဆုံးအဖြတ် မပေးရသေးချေ။ ၆-၇-၉၁ နေ့ထုတ် လုပ်သားပြည်သူ့နေ့စဉ် (မြန်မာ) သတင်းစာ (၈၁-၁၆) ၌ အမှုသည် ဒေါ်ကြူစိန် (သား) မောင်ကျော်ရင်တို့၏ လွှဲအပ်ညွှန်ကြားချက်အရဟု ဆိုကာ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ ဒေါ်မြမြလေးက အောက်ပါအတိုင်း သတိပေး တားမြစ်ချက်ဟု ခေါင်းစီးတပ်၍ ထည့်သွင်းကြေငြာခဲ့သည်-

“ X X မန္တလေးမြို့၊ ပြည်ကြီးမျက်ရှင်ရပ်၊ အကွက်အမှတ် ၈၉၉ ဦးပိုင် အမှတ်(၃-က) ဂရန်မြေနှင့် မြေပေါ်ရှိ နှစ်ထပ်အိမ်သည် ကျွန်ုပ်၏ အမှုသည် ဒေါ်ကြူစိန်၏ခင်ပွန်း ဦးကြင်ဟန် (ကွယ်လွန်) ပိုင် ဆိုင်ပါသည်။ အဆိုပါ မြေနှင့် မြေပေါ်ရှိ အဆောက်အအုံတို့နှင့် ပတ်သက်၍ ကျွန်ုပ်၏ အမှုသည်များနှင့် ဦးကြင်ဟန်၏နှမဖြစ်သူ ဒေါ်မေနှင်းကြူတို့သည် မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး တရားမကြီးမှု အမှတ် ၅၉၃/၈၉ အရ အမှုရင်ဆိုင်နေဆဲ ဖြစ်ပါသည်။ ”

တရားရုံးများ မထိခံမြင်ပြီမူ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃ တွင် မည်ကဲ့သို့သော အပြုအမူ လုပ်ရပ်များသည် တရားရုံးများအပေါ် မထိခံမြင်ပြီရာရောက်ကြောင်း ဖွင့်ဆို ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်း မရှိချေ။ အမှုတစ်ခုချင်းကိုလိုက်၍ ပေါ်ပေါက်သည့် အကြောင်းချင်းရာ ပြဿနာကို အခြေခံပြီး တရားရုံးအား မထိခံမြင်ပြီရာရောက် မရောက် သုံးသပ်ဆုံးဖြတ်ရန်ဖြစ်သည်။

တရားရုံးက နှစ်ဖက် ကြားနာ အဆုံးအဖြတ်ပေးမည့် ပြဿနာတစ်ရပ်ကို တရားရုံးက တစ်စုံတစ်ရာအဆုံးအဖြတ်မပေးမီ ကြိုတင်ဆုံးဖြတ် ချမှတ်ထားသည့်သဘော သက်ဆုတ်သော စာသားများ ပါရှိသည့် ကြော်ငြာကို သတင်းစာမှ ကြော်ငြာခြင်းသည် တရားရုံး၏ တရားစီရင်ရေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းကို အနှောင့်အယှက်ပြုရာရောက်သဖြင့် တရားရုံးများ မထိခံမြင်ပြီမူ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃ ကို ကျူးလွန်ကြောင်း သခင်အုန်းကျော် ပါ ၂ နှင့် ဦးလှမြင့်^၁ အမှုတွင် ထုံးပြသည်။ ဒေါက်တာမျိုးသန့်နှင့် ဦးသန်းတင်^၂ အမှုနှင့် ဒေါ်ခင်ဦးနှင့် ဦးဘသိန်း^၃ အမှုတို့တွင်လည်း ပိုင်ရေးဆိုင်ခွင့်ကို

(၁) ၁၉၈၂ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ၊ ၈၁-၉၁။
(၂) ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာအထွေထွေမှု အမှတ် ၁၁၂။
(၃) ၁၉၈၆ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ၊ ၈၁-၁၃၃။

အဆုံးအဖြတ်ပေးရန် တရားရုံးက စစ်ဆေးနေဆဲအမှုတွင် တရားရုံးအဆုံး
 အဖြတ်မပေးမီ မည်သူပိုင်ဆိုင်ကြောင်း သတင်းစာမှ ကြော်ငြာခြင်းသည်
 တရားရုံး၏ အဆုံးအဖြတ်အတွက် စကားဦးသမ်းခြင်းဖြင့် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်
 ရာ ရောက်ခြင်းကြောင့် တရားရုံးကို မထိခံ့ မြင်ပြုရာရောက်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်
 သည်။ တရားရုံး၏ တရားဖြောင့်မှန်ရေး လမ်းစဉ်ကို နှောင့်ယှက်နိုင်သော
 အရေးအသား အပြောအဆို အပြုအမူများသည် တရားရုံးကို မထိခံ့ မြင်
 ပြုလုပ်ခြင်းများ ဖြစ်ကြောင်း စောတသိန်း၊ တရားမဝန်ထောက်နှင့်
 ပထမ အထူး တရားသူကြီး၊ သထုံနှင့် ဦးကိုကိုလေး အယ်ဒီတာနှင့်
 ထုတ်ဝေသူ၊ မမ့ဇေတ်သတင်းစာ၊ ရန်ကုန်မြို့ အမှုတွင် ထုံးပြုသည်။

၁၉၉၂
ဦးမောင်မောင်
၀၂၂
နှင့်
ဒေါ်ကြူစိန်
၀၂၃

ထို့ကြောင့် တရားရုံးက အဆုံးအဖြတ်ပေးမည့် ကိစ္စတစ်ရပ်ကို တရား
 ရုံးက မဆုံးဖြတ်မီ တရားရုံး (သို့မဟုတ်) တရားသူကြီးကို အထင်အမြင်
 သေးသိမ်စေနိုင်သော (သို့တည်းမဟုတ်) တရားရုံး၏ တရားဖြောင့်မှန်
 ရေးကို အနှောင့်အယှက်ဖြစ်စေသော (သို့တည်းမဟုတ်) တရားရုံး၏ အဆုံး
 အဖြတ်ကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရာရောက်သော အရေးအသား၊ အပြောအဆို၊
 အပြုအမူများပြုလုပ်ခြင်း၊ သတင်းစာမှ ကြော်ငြာခြင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊
 တရားရုံးက တရားသဖြင့် ထုတ်ဆင့်သော အမိန့်စာ၊ ဆင့်စာ၊ ဝရမ်းစာ
 စသည်တို့ကို အတည်ပြုရာ၌ အနှောင့်အယှက် အကာအကွယ် အတား
 အဆီး ပြုလုပ်ခြင်းတို့သည်လည်းကောင်း တရားရုံးကို မထိခံ့မြင်ပြုမှုများဖြစ်
 သည်။

ဤအမှုတွင် အထက်က ဖော်ပြခဲ့ပြီးသည့် အတိုင်း လျှောက်ထားခံရသူ
 ဒေါ်ကြူစိန်၊ ကိုကျော်ရင်နှင့် ၎င်းတို့၏ ရှေ့နေ ဒေါ်မြမြလေးတို့သည်
 တရားရုံးတွင် မိမိတို့ကိုယ်တိုင် အမှုဆိုင်နေဆဲ ဖြစ်ပြီး တရားရုံးက အဆုံး
 အဖြတ်ပေးရမည့်ပြဿနာကို တရားရုံးမှ အဆုံးအဖြတ်မပေးရသေးကြောင်း
 သိရှိပါလျက်နှင့် တရားရုံး၏ အဆုံးအဖြတ်ကို စကားဦးသမ်း၍ သတင်းစာမှ
 ကြော်ငြာလိုက်ခြင်းမှာ တရားရုံးအား မထိခံ့မြင်ပြုရာ ရောက်ကြောင်းထင်
 ရှားသည်။

သို့ရာတွင် လျှောက်ထားခံရသူ ဒေါ်ကြူစိန်၊ ကိုကျော်ရင်တို့ကလည်း
 ကောင်း၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ ဒေါ်မြမြလေးကလည်းကောင်း သတင်းစာ
 တွင် သဘောရိုးဖြင့် ထည့်သွင်း ကြော်ငြာမိခဲ့ခြင်းဖြစ်၍ ခြွင်းချက်မရှိ ဝန်ချ
 တောင်းပန်ပါကြောင်းဖြင့် ဝန်ခံ တင်ပြလာကြသည်။

(၄) ၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ-၃၉၀ (၄၀၀)။

၁၉၉၂
ဦးမောင်မောင်
၀၁၂
နှင့်
ဒေါ်ကြူစိန်
၀၁၃

ထို့ကြောင့် လျှောက်ထားခံရသူ ဒေါ်ကြူစိန်၊ ကိုကျော်ရင်နှင့် ရှေ့နေ
ဒေါ်မြမြလေးတို့သည် တရားရုံးများ မထိမ့်မြင်ပြီမူ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃ ကို
ကျူးလွန်ရာ ရောက်ကြသော်လည်း ရိုးသားစွာ ဝန်ချ တောင်းပန်လာကြ
ခြင်းကြောင့် သက်ညှာ စဉ်းစားပြီး တရားရုံးများ မထိမ့်မြင်ပြီမူ အက်ဥပဒေ
ပုဒ်မ ၃ ၏ ခြင်းချက်အရ ၎င်းတို့အား အပြစ်မှ ခွင့်လွှတ်လိုက်သည်။

ရှေ့နေခ သတ်မှတ်ခြင်း မပြု။

တရားမ အထူးအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးချုပ် ဦးစောင့်တိုး
တရားသူကြီးများဖြစ်ကြသော ဦးကျော်ထင်၊ ဦးယျိုးထွန်းထင်း၊
ဦးကျော်ဝင်း၊ ဦးစောင့်မြင့်နှင့် ဦးသန်းဗေတို့ ရွှေတင်

မန်နေဂျာ
မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်
ဘဏ်ခွဲ (၄) ရန်ကုန်မြို့
နှင့်

ဒေါ်ခင်သင်း (ခ) ဒေါ်ခင်မြင့်ပါ-၃*

Tree
ဒီဇင်ဘာလ
၃၁ ရက်

တရားရုံးများ၏ နေရပ်လိပ်စာကို တရားနိုင်က တင်ပြနိုင်ခြင်း မရှိ
သဖြင့် ဇာရီမှုကို ခေတ္တပိတ်ထားသည့် ကိစ္စ- တရားရုံးများ၏
နေရပ်လိပ်စာကို တရားနိုင်က ရှာဖွေ တွေ့ရှိ၍ ဇာရီမှုအား
ဆောင်ရွက်ရန် ထပ်မံ တင်ပြလျှောက်ထားလာပါက ၍လျှောက်
လွှာသည် ဇာရီမှုအသစ်နှင့်လွန်ရန် လျှောက်ထားသည့် လျှောက်
လွှာဖြစ်သည်ဟု မယူဆနိုင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားရှုံးများ၏ နေရပ်လိပ်စာကို ရှာမရဘဲ ဇာရီမှု
အား ဆက်လက် ဖွင့်လှစ်ထားရှိရန် မသင့်ဟူသော သုံးသပ်ချက်ဖြင့် ဇာရီမှု
ကို တရားရုံးက ခေတ္တပိတ်ထား ခြင်း ဖြစ်သည်။ တရားနိုင်ဘဏ်က တရား
ရှုံးများ၏ လိပ်စာကို ရှာဖွေ တွေ့ရှိသောအခါ ဇာရီမှုအား ဆက်လက်
ဆောင်ရွက်ခွင့်မရှိဘဲ ကာလစည်းကမ်းသတ် ၁၂ နှစ် ကျော်လွန်သဖြင့်
အတည်ပြုပေးနိုင်ခြင်းမရှိဟုဆိုလျှင် တရားနိုင်ဘဏ်အဖို့ များစွာ နစ်နာပေ
လိမ့်မည်။ မူလက ပိတ်ထားခြင်းမှာ တရားရှုံးများ၏ လိပ်စာကို ရှာမတွေ့
နိုင်သဖြင့် ခေတ္တပိတ်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ အပြီးအပိုင်ပိတ်သိမ်းခြင်း မဟုတ်
ပေ။ ဇာရီမှုကို အရှင်သဘောထား၍ ခေတ္တပိတ်ထားသည်ဟု အဓိပ္ပာယ်
သက်ရောက်သည်။ တရားရှုံးများ၏ လိပ်စာ ရှာဖွေ တွေ့ရှိ၍ ပြန်လည်
ဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်ပေးရန် တရားနိုင်ဘဏ်က လျှောက်ထားခြင်းကို လက်ခံ
ခွင့်ပြုရမည်သာ ဖြစ်သည်။

ထိုသို့ လျှောက်ထားခြင်းသည် ဇာရီမှုအသစ်တစ်မှု ထပ်မံ ဖွင့်လှစ်ခြင်း

* ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ တရားမ အထူးအယူခံမှု အမှတ် ၁၃။

† ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ တရားမ အထူးအယူခံမှု အမှတ် ၁၄၂၊ တွင် ချမှတ်သော
(၂၆-၇-၉၈)ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကမီကို အထူးအယူခံမှု။

၁၉၉၂
မန်နေဂျာ
မြန်မာ့စီးပွား
ရေးဘဏ်
ဘဏ်ခွဲ(၄)
ရန်ကုန်မြို့
နှင့်
ဒေါ်ခင်သင်း
(ခ)
ဒေါ်ခင်မြင့်
ပါဥ

ဖြစ်သည်ဟု မယူဆသင့်ပေ။ ထို့ကြောင့် တရားရှုံးများ၏ နေရပ်လိပ်စာကို တရားနိုင်က တင်ပြနိုင်ခြင်း မရှိ ဟူသော အကြောင်းဖြင့် တရားရုံးက ဇာရီ မှုကို ခေတ္တ ပိတ်သိမ်းသည့် ကိစ္စ၌ တရားနိုင်က တရားရှုံးများ၏ နေရပ် လိပ်စာကို ရှာဖွေ တွေ့ရှိ၍ ထပ်မံ တင်ပြ လျှောက်ထားလာပါက ယင်း လျှောက်ထားချက်သည် တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၈ တွင် ဖော်ပြထား သော ဇာရီ အတည်ပြုလုပ်ရန် အသစ်တဖန် ထပ်မံ လျှောက်ထားသည့် လျှောက်လွှာဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရန် မသင့်ပေ။

- အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးစိန်လှ၊ ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ရှေ့နေချုပ်ရုံး
- အယူခံတရားပြိုင်များအတွက် - ကိုယ်တိုင်မလာ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးဘတင့်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ တရား ရုံးချုပ်

အေးချမ်းသာ ကုမ္ပဏီလီမိတက်သည် ၁၉၆၃ ခုနှစ် အတွင်းက ယခင် စင်ထရယ်ကော်မာရှယ်ဘဏ်(စ်)အော့ဘားမား လီမိတက် (ယခု မြန်မာ့ စီးပွားရေးဘဏ်ခွဲ (၄)ထံမှ ၁၁-၁၂-၆၅ နေ့ထိ အော်ပီမန်စာချုပ်ဖြင့် ငွေပေါင်း ၂၀၆၇၂ ကျပ် ၇၅ ပြား ချေးယူခဲ့ကြောင်း၊ ထိုချေးငွေအနက် ၂၃၉၁၀ ကျပ် ၆၁ ပြား ပေးဆပ်ရန်ကျန်ရှိနေသဖြင့် ထိုငွေရရှိရန် ဘဏ်မှ တရားလို ပြုလုပ်၍ ရန်ကုန်မြို့ တရားမရုံး၌ ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၅၅၀ အရ တရားစွဲဆိုခဲ့ရာ အနိုင်ဒီကစီရရှိထားကြောင်း၊ ထိုအနိုင် ဒီကစီကို တရားနိုင် မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်ခွဲ (၄) က ရန်ကုန်တိုင်းတရား ရုံးတွင် ဒုတိယအကြိမ် ၁၉၇၇ ခုနှစ်၊ တရားမဇာရီမှု အမှတ် ၁၈၈ အရ စွဲလွှဲ၍ အတည်ပြု ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း၊ တရားရှုံးများ၏ နေရပ်လိပ်စာ ကို တရားနိုင်ဘဏ်က ရှာမရနိုင်သဖြင့် ၂၄-၇-၈၉ နေ့က ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံးသည် ဇာရီမှုကို ခေတ္တ ပိတ်ထားခဲ့ကြောင်း၊ ထိုသို့ ခေတ္တပိတ်ထား သည့် အမိန့်ကို တရားနိုင်ဘဏ်က တရားရုံးချုပ်သို့ တရားမ အထွေထွေ အယူခံမှု အမှတ် ၁၄၂ / ၈၉ အရ ဝင်ရောက်ခဲ့သော်လည်း ပလပ်ခြင်းခံရ သည်။ တရားနိုင်ဘဏ်က ဆက်လက်၍ တရားစီရင်ရေးဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ အထူး အယူခံဝင်ခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားသောအခါ အောက်ပါ ပြဿနာ အား စုံညီခုံဖြင့် ကြားနာ ဆုံးဖြတ်နိုင်ရန်အတွက် အထူး အယူခံဝင်ခွင့်ပြု ခဲ့သည်-

စုံညီခုံဖြင့် ကြားနာ ဆုံးဖြတ်ရန် ပြဿနာ

“တရားရှုံးများ၏ နေရပ်လိပ်စာကို တရားနိုင်က တင်ပြနိုင်ခြင်း မရှိ ဟူသော အကြောင်းဖြင့် တရားရုံးက ဇာရီမှုကို ခေတ္တပိတ်သိမ်း

သည့် ကိစ္စ၌ တရားနိုင်က တရားရှုံး၏ နေရပ်လိပ်စာကို ရှာဖွေ
တွေ့ရှိ၍ ထပ်မံ တင်ပြ လျှောက်ထားလာပါက ယင်းလျှောက်ထား
ချက်သည် တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၈ တွင် ဖော်ပြထားသော
Fresh application ဟု မှတ်ယူ သင့် မသင့်'' ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

တရားရှုံးများ၏ နေရပ်လိပ်စာကို ရှာမရဘဲ ဇာရီမှုအား ဆက်လက်
ဖွင့်လှစ်ထားရှိရန် မသင့် ဟူသော သုံးသပ်ချက်ဖြင့် ဇာရီမှုကို တရားရုံးက
ခေတ္တ ပိတ်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ တရားနိုင်ဘဏ်က တရားရှုံးများ၏ လိပ်စာ
ကို ရှာဖွေ တွေ့ရှိသောအခါ ဇာရီမှုအား ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ခွင့်မရှိဘဲ
ကာလစည်းကမ်းသတ် ၁၂ နှစ် ကျော်လွန်သဖြင့် အတည်ပြုပေးနိုင်ခြင်း
မရှိဟု ဆိုလျှင် တရားနိုင်ဘဏ်အဖို့ များစွာ နစ်နာပေလိမ့်မည်။

မူလက ပိတ်ထားခြင်းမှာ တရားရှုံးများ၏ လိပ်စာကို ရှာမတွေ့နိုင်
သဖြင့် ခေတ္တ ပိတ်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ အပြီးအပိုင် ပိတ်သိမ်းခြင်း မဟုတ်
ပေ။ ဇာရီမှုကို အရှင်သဘောထား၍ ခေတ္တပိတ်ထားသည်ဟု အဓိပ္ပာယ်
သက်ရောက်သည်။ တရားရှုံးများ၏ လိပ်စာ ရှာဖွေတွေ့ရှိ၍ ပြန်လည် ဖွင့်
လှစ် ဆောင်ရွက်ပေးရန် တရားနိုင်ဘဏ်က လျှောက်ထားခြင်းကို လက်ခံ
ခွင့်ပြုရမည်သာ ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ လျှောက်ထားခြင်းသည် ဇာရီမှု အသစ်
တစ်မှု ထပ်မံ ဖွင့်လှစ်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု မယူဆသင့်ပေ။

ထို့ကြောင့် တရားရှုံးများ၏ နေရပ် လိပ်စာကို တရားနိုင်က တင်ပြ
နိုင်ခြင်း မရှိ ဟူသော အကြောင်းဖြင့် တရားရုံးက ဇာရီမှုကို ခေတ္တပိတ်
သိမ်းသည့် ကိစ္စ၌ တရားနိုင်က တရားရှုံးများ၏ နေရပ်လိပ်စာကို ရှာဖွေ
တွေ့ရှိ၍ ထပ်မံ တင်ပြ လျှောက်ထားလာပါက ယင်းလျှောက်ထားချက်သည်
တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၄၈ တွင် ဖော်ပြထားသော ဇာရီ အတည်ပြု
လုပ်ရန် အသစ်တဖန် ထပ်မံ လျှောက်ထားသည့် လျှောက်လွှာ ဖြစ်သည်ဟု
မှတ်ယူရန် မသင့်ဟု ယခု ပြဿနာအား ဖြေဆိုလိုက်သည်။

ယခု အထူးအယူခံမှုအား ခွင့်ပြုပြီး ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံးက ဇာရီမှုအား
ပိတ်သိမ်းသည့် အမိန့်၊ ထိုအမိန့်ကို အတည်ပြုသည့် တရားရုံးချုပ် အထွေ
ထွေ အယူခံမှုအမှတ် ၁၄၂/၈၉ ၌ ချမှတ်သော အမိန့်တို့ကို ပယ်ဖျက်
လိုက်သည်။ ၎င်းနောက် ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံးသည် လက်ရှိအမှုနံပါတ်နှင့်
ပင် ဇာရီမှုအား ဥပဒေနှင့် အညီ ဆက်လက် အတည်ပြုဆောင်ရွက်ပေးရန်
ညွှန်ကြားလိုက်သည်။

ဤအမှုအတွက် စရိတ် မသတ်မှတ်။

၁၉၉၂
မန်နေဂျာ
မြန်မာစီးပွား
ရေးဘဏ်
ဘဏ်ခွဲ(၄)
ရန်ကုန်မြို့
နှင့်
ဒေါ်ခင်သင်း
(ခ)
ဒေါ်ခင်မြင့်
ပါ ၃

တရားမအထူးအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးချုပ် ဦးအောင်တိုး
တရားသူကြီးများဖြစ်ကြသော ဦးကျော်တင်၊ ဦးမျိုးထွန်းလင်း၊
ဦးကျော်ဝင်း၊ ဦးအောင်မြင်နှင့် ဦးသန်းဖေတို့ ရှေ့တွင်

၁၉၉၂
မေလ
၂၁ ရက်

ဒေါ်မြမြသန်း
နှင့်
ဦးပွန်ဇကပ်*

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာဌာနရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေ
ပုဒ်မ ၁၂ (ဆ) ပြဋ္ဌာန်းချက် - မည်သည့် အခြေအနေမျိုး၌
အိမ်ငှားသည် အခမဲ့ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် နေထိုင်သူအဖြစ် သို့ ပြောင်းလဲ
သွားသည် ဆိုသည့် ကိစ္စ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အိမ်ရှင်နှင့် အိမ်ငှား နှစ်ဦးသဘောတူ ကျေးကျေနပ်
နပ်ဖြင့် အခမဲ့ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ထားသူကထား၊ နေသူကနေသည့် ကတိပမ္ဘိညာဉ်
ကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြုလုပ်ကြသည့် အချိန်မှ စ၍ အိမ်ရှင် အိမ်ငှားအဖြစ်မှ
ရပ်စဲပြီး အခမဲ့ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် နေသူအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲသွားပြီဟု ယူဆနိုင်
ပေသည်။ ပကတိ ဖြစ်ရပ်အပေါ်၌ အခြေခံသည့် ဤယူဆချက်သည်
၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာဌာနရမ်းခကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂ (ဆ) ၏
ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ဆန့်ကျင်ရာ မရောက်နိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် ယခုအမှုကိစ္စတွင်
အိမ်ရှင် ဒေါ်မြမြသန်းနှင့် အိမ်ငှား ဦးပွန်ဇကပ်တို့ နှစ်ဦး သဘောတူ
အခမဲ့ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် နေထိုင်ရန် ကတိစာချုပ် ချုပ်ဆိုသည့် အချိန်မှ စ၍
ဦးပွန်ဇကပ်သည် ဒေါ်မြမြသန်း၏ အိမ်ငှားအဖြစ်မှ အခမဲ့ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့်
နေသူအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲသွားပေသည်။

- အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးလှဘူး၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- အယူခံတရားပြိုင်အတွက် - ဦးသန်းတင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးဘတင့်၊ ယွန်ကြားရေးမှူး၊ တရားရုံးချုပ်

* ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ တရားမအထူးအယူခံမှု အမှတ် ၃၁၊
† ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမပထမ အယူခံမှု အမှတ် ၁၃၉ တွင် ချမှတ်သော
(၂၁-၇-၉၈)ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကနီကို အထူး အယူခံမှု။

၁၉၉၂
ဒေါ်မြမြသန်း
နှင့်
ဦးပွန်ဇက်

ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၊ ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၃ တွင် တရားလိုဒေါ်မြမြသန်းက တရားပြိုင် ဦးပွန်ဇက်အပေါ်၌ ရန်ကုန်မြို့၊ ယောမင်းကြီးလမ်း (ယခင်ယောက်လမ်း)၊ အမှတ် ၂၄၊ ဒုတိယထပ်ရှိ အချင်းဖြစ်အိမ်ခန်းမှ အခွင့်အမိန့်နှင့် နေထိုင်သူအား ဖယ်ရှားပေးစေလိုမှု စွဲဆိုရာ တရားလိုစွဲဆိုသည့် အတိုင်း အနိုင်ဒီကရီ ချမှတ်ပေးသည်။ တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်နှင့် ဒီကရီကို တရားပြိုင် ဦးပွန်ဇက်က မကျေနပ်၍ တရားရုံးချုပ်သို့ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမ ပထမအယူခံမှု အမှတ် ၁၃၉ အရ ဝင်ရောက်သောအခါ တရားရုံးချုပ်က အယူခံအားခွင့်ပြုပြီး တိုင်းတရားရုံး၏အမိန့်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်လျက် တရားလို ဒေါ်မြမြသန်း၏ အမှုကို ပလပ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်သည်။

ထိုကဲ့သို့ တရားရုံးချုပ်မှ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည့် အမိန့်နှင့် ဒီကရီကို မကျေနပ်၍ မူလရုံးတရားလိုဒေါ်မြမြသန်းက တရားစီရင်ရေးဥပဒေပုဒ်မ ၆အရ တရားရုံးချုပ်၌ပင် အထူး အယူခံဝင်ခွင့်လျှောက်ထားခဲ့ရာ အောက်ဖော်ပြပါ ပြဿနာကို ပြန်လည် စိစစ်လျက် အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်ရန်အတွက် အထူး အယူခံဝင်ခွင့်ပြုခဲ့သဖြင့် ဤအထူးအယူခံမှု ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်သည်-

မိခင် အဆုံးအဖြတ်ပေးရမည့် ပြဿနာ

“အိမ်ရှင် ဒေါ်မြမြသန်းနှင့် အိမ်ငှား ဦးပွန်ဇက်တို့ နှစ်ဦး သဘောတူညီချက်ဖြင့် အခွင့်အမိန့်အရ အခမဲ့ နေထိုင်ရန် သီးခြား ပဋိညာဉ် ပြုလုပ်ထားပါလျက် ဦးပွန်ဇက်သည် အခမဲ့ နေထိုင်သူ ဖြစ်မလာဟု တရားရုံးချုပ်က ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ မှန် မမှန်”

ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

အချင်းဖြစ်အခန်းကို ဒေါ်မြမြသန်းထံမှ ဦးပွန်ဇက်က ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ မေလမှ စ၍ လစဉ် အိမ်လခ ၂၀၀၀ ကျပ်နှုန်းဖြင့် နှစ်အလိုက် စာချုပ်ချုပ်၍ ငှားရမ်းနေထိုင်လာခဲ့ကြောင်း၊ ဒေါ်မြမြသန်းနှင့် ဦးပွန်ဇက်တို့မှာ အိမ်ရှင် အိမ်ငှားများ ဖြစ်ခဲ့ကြကြောင်းပေါ်ပေါက်သည်။

ယင်းသို့ အိမ်ရှင် အိမ်ငှားအဖြစ် နေထိုင်လာခဲ့ကြရာ ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ မေလ ၃၁ ရက်နေ့ နောက်ပိုင်း၌ အိမ်ငှား ဦးပွန်ဇက်က နောက်ထပ် တစ်နှစ် ဆက်လက်၍ ငှားရမ်းလိုသော်လည်း အိမ်ရှင် ဒေါ်မြမြသန်းက ဆက်လက်၍ ငှားရမ်းရန် သဘောမတူ၊ ဦးပွန်ဇက် အိမ်ရှာနေစဉ် အတွင်း အခမဲ့နေခွင့်ပြုရန် ဒေါ်မြမြသန်းက သဘောတူကြောင်း ရပ်ကွက် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ရှေ့၌ ဒေါ်မြမြသန်းက ဦးပွန်ဇက်အား ၃၁-၅-၈၉ နေ့ထိ အခမဲ့နေခွင့်ပြုကြောင်း၊ ၃၁-၅-၈၉ နေ့ နောက်ဆုံး

၁၉၉၂
ဒေါ်မြမြသန်း
နှင့်
ဦးပွန်ဇကပ်

ထား၍ ဖယ်ရှားပေးရန် ၂-၁၂-၈၈ နေ့စွဲပါ နှစ်ဦးသဘောတူ သက်သေခံ
“င” ကတိစာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုခဲ့ကြကြောင်း မူလရုံးအမှုတွဲ၌ ပေါ်ပေါက်
သည်။ သက်သေခံ “င” ကတိစာချုပ်အတိုင်း ဦးပွန်ဇကပ်က လိုက်နာ
ဆောင်ရွက်ခြင်း မရှိသဖြင့် ဒေါ်မြမြသန်းက ဦးပွန်ဇကပ် အပေါ်၌ အခမဲ့
နေထိုင်သူအား နှင်ထုတ်ပေးစေလိုမှု စွဲဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။

အဓိက စဉ်းစားရမည့် ပြဿနာမှာ အိမ်ရှင်နှင့် အိမ်ငှားတို့သည် နှစ်ဦး
သဘောတူ အခမဲ့ အခွင့်အမိန့်အရ အချင်းဖြစ် ဥပစာ၌ ဆက်လက်၍
နေထိုင်ရန် ကတိစာချုပ် ချုပ်ဆိုခြင်းအားဖြင့် အိမ်ရှင် အိမ်ငှားအဖြစ်မှ ရပ်
စဲပြီး အိမ်ငှားသည် အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲသွား
ခြင်း ရှိမရှိ ဟူသော အချက် ဖြစ်သည်။

ဒေါ်မြမြသန်းနှင့် ဦးပွန်ဇကပ်တို့ ချုပ်ဆိုကြသည့် ၂-၁၂-၈၈ နေ့စွဲပါ
အိမ်ရှင် အိမ်ငှားနှစ်ဦးသဘောတူစာချုပ် (မူလရုံးအမှုတွဲသက်သေခံ “င”)
တွင် အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြ ပါရှိသည်-

- (၁) အိမ်ငှား ဦးပွန်ဇကပ် အနေဖြင့် ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ မေလ ၃၁ ရက်
နေ့ နောက်ဆုံးလား၍ အပြီးအပိုင်အိမ်ပေါ်မှ ပြောင်းရွှေ့ပေး
မည်ဟု ကတိပြုပါသည်။ အကယ်၍ ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ မေလ
၃၁ ရက်နေ့တွင် မပြောင်းရွှေ့စပါက အိမ်ရှင်ဖြစ်သူ ဒေါ်မြမြ
သန်းမှ တရားဥပဒေအရ ဆောင်ရွက်ခြင်းကို အိမ်ငှား အနေနှင့်
သဘောတူ ကတိပြုပါသည်။
- (၂) လက်ရှိနေထိုင်သော ကာလအတွင်း ဦးပွန်ဇကပ်အနေဖြင့် သန်း
ခေါင်စာရင်း ထပ်မံ မပြုလုပ်ပါဟု ကတိပြုပါသည်။ လက်ရှိ
ပြုလုပ်ပြီးသော ဦးပွန်ဇကပ်၏ သန်းခေါင်စာရင်းကိုလည်း ရပ်
ကွက် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ရုံးမှ ခေတ္တ ထိန်းသိမ်း
ပေးရန် သဘောတူပါသည်။
- (၃) မူလ စာချုပ်အရ ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၃ ရက်နေ့တွင် ကုန်ဆုံး
ခဲ့ပြီး အိမ်ငှား ဦးပွန်ဇကပ်မှ နောက်သပ် တစ်နှစ် ငှားရမ်းရန်
အဆိုပြုခဲ့သော်လည်း အိမ်ရှင် ဒေါ်မြမြသန်း အနေဖြင့် လူမှုရေး
အရ ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၄ ရက်နေ့မှ ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ မေလ
၃၁ ရက်နေ့ထိ အိမ်လခနှင့် ချေ၊ မီးခများကို မယူဘဲ စေတနာ
ဖြင့် ဆက်လက် နေထိုင်ခွင့်ပြုသည်ကို ဦးပွန်ဇကပ် အနေဖြင့်
သိရှိကြောင်း ဝန်ခံ ကတိပြုပါသည်။ ၎င်းအပြင် ဦးပွန်ဇကပ်နေ
ထိုင်သောအမှတ် ၂၄၊ ဒုတိယထပ်ဝဲဘက်အခန်းအတွက် လျှပ်စစ်
သုံးစွဲမှုအတွက် အိမ်ရှင် ဒေါ်မြမြသန်းမှ တာဝန်ယူပေးဆောင်
မည်ဖြစ်ကြောင်း ကတိပြုပါသည်။

အထက်ပါ စာချုပ်အရ အိမ်ငှားရမ်းခြင်း သက်တမ်း ကုန်ဆုံးသည့် ၁၉၈၈ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၃ ရက်နေ့ နောက်ပိုင်းတွင် ဒေါ်မြမြသန်းက ဦးပွန်ဇကပ်အား အချင်းဖြစ် ဥပစာ၌ ဆက်လက် နေထိုင်ခွင့်ပြုခြင်းမှာ အခမဲ့ နေထိုင်ခွင့်ပြုခြင်းဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်။ ယင်းကဲ့သို့ အချင်းဖြစ် ဥပစာ၌ ဆက်လက်၍ အခမဲ့ နေထိုင်ခွင့်ပြုရန် နှစ်ဦးသဘောတူညီချက်ဖြင့် ကတိပြုလုပ်သည့် အချိန်မှစ၍ ဒေါ်မြမြသန်းနှင့် ဦးပွန်ဇကပ်တို့ အကြား ထားရှိခဲ့သည့် အိမ်ရှင် အိမ်ငှား ပဋိညာဉ်မှာ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၁၁(စ) အရ ဆုံးခန်းတိုင်သွားပြီဟု ယူဆရမည် ဖြစ်ပေသည်။

၁၉၉၂
ဒေါ်မြမြသန်း
နှင့်
ဦးပွန်ဇကပ်

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂(ဆ) တွင် အိမ်ငှားဆိုသော ဝေါဟာရနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ပါ အတိုင်း ပြဆိုထားကြောင်း တွေ့ရသည်-

“အိမ်ငှားဆိုသည်မှာ ဥပစာအတွက် မိမိကိုယ်တိုင် ဖြစ်စေ၊ အခြားသူမှ တစ်ဆင့် ဖြစ်စေ၊ ငှားရမ်းခ ပေးရမည့်သူ တစ်ဦး တစ်ယောက်ကို ဆိုလိုသည်။ ထိုစကားရပ်တွင် တရားမကျင့်ထုံးကို ဥပဒေ၌ အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြထားသည့် တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်လည်း ကောင်း၊ အခါအားလျော်စွာ အိမ်ငှားထံမှတစ်ဆင့် ဆိုင်ရာဆိုခွင့် ရရှိသူ အသီးသီး လည်းကောင်း၊ အငှားချထားမှု သို့တည်းမဟုတ် အငှားစာချုပ် ကုန်ဆုံးပြီးနောက် မိမိအား ငှားရမ်းသည့် ဥပစာကို အိမ်ရှင်၏ သဘောတူညီချက်အရ ဖြစ်စေ၊ သဘောတူညီချက် အရ မဟုတ်ဘဲ ဖြစ်စေ လက်ရှိနေထိုင်မြို့ နေထိုင်သူ အသီးသီး လည်းကောင်း ပါဝင်သည်။”

အထက်ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်၌ ပါရှိသည့် “အိမ်ရှင်၏ သဘောတူညီချက် အရ ဖြစ်စေ၊ သဘောတူညီချက်အရ မဟုတ်ဘဲ ဖြစ်စေ၊ လက်ရှိ နေထိုင်မြို့ နေထိုင်သူ” ဟူသော စာပိုဒ်ကို အထောက်အထားပြုလျက် တစ်ကြိမ် အိမ်ငှားဖြစ်ဖူးသူသည် ရာသက်ပန် အိမ်ငှားဖြစ်ရမည် ဟူသော ယူဆချက် မှာ အရာခပ်သိမ်း၌ မှန်ကန် မျှတခြင်းမရှိဟု ကျွန်ုပ်တို့ သုံးသပ်တွေ့ရှိရသည်။ အဓိက အခြေခံ၍ စဉ်းစားရမည့် အချက်မှာ အိမ်ရှင်နှင့် အိမ်ငှားနှစ်ဦးတို့၏ ဆက်သွယ်မှုနှင့် ၎င်းတို့ နှစ်ဦးအကြား ပြောင်းလဲ ဖြစ်ပေါ်လာသည့် အခြေ အနေပင် ဖြစ်သည်။ အိမ်ရှင် အိမ်ငှား အမှုများသည် အခါခပ်သိမ်း တစ်မှုနှင့် တစ်မှု အကြောင်းခြင်းရာ အဖြစ်အပျက်များ တူညီခြင်းရှိမည် မဟုတ်ပေ။ ဒေါ်မြမြမြင့်သက်ပါ ၂ နှင့် ဒေါ်ကြည်ကြည် (ခ) ဒေါ်ကြည်ကြည် စိန် ပါ ၃ စီရင်ထုံး တွင် ရပ်ကွက်ပြည်သူ့ကောင်စီရှေ့၌ အိမ်ရှင် အိမ် ငှားတို့ ညှိနှိုင်းကြပြီး အိမ်ရှင်က အိမ်ငှားအား နောက်ထပ် ၃ နှစ် အခမဲ့

(၁) ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ စာရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ ၅၀။

၁၉၉၂
ဒေါ်မြမြသန်း
နှင့်
ဦးပွန်ဇော်

နေ့ခွင့်ပြုခဲ့ကြောင်း၊ ယင်းသို့ အခမဲ့ နေ့ခွင့်ပြုခဲ့ခြင်းကြောင့် အိမ်ငှားသည် အိမ်ငှားဘဝမှ အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲသွားခြင်း မရှိကြောင်း၊ အိမ်ငှားအဖြစ်နှင့်ပင် ဆက်လက်၍ တည်ရှိ နေကြောင်း၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂(ဆ)၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို အထောက်အထားပြုလျက် ဤရုံး တစ်ဦးထိုင် တရားသူကြီးက စီရင်ဆုံးဖြတ်ခဲ့ဖူးသည်။

အိမ်ရှင် အိမ်ငှားတို့ နှစ်ဦးအကြား နောက်ပိုင်း ပေါ်ပေါက်လာသည့် ဖြစ်ရပ်အခြေအနေတို့ကို စဉ်းစားခြင်းမပြုဘဲ အဆိုပါ ဥပဒေပုဒ်မ ၂(ဆ)၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကိုသာ တရားသေထား၍ စဉ်းစား ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည့် ထိုစီရင်ထုံး မှာ အိမ်ရှင် အိမ်ငှားတို့အကြား ယနေ့ ဖြစ်ပေါ်နေသည့် ပြဿနာကို မျှတ မှန်ကန်စွာ အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်မည့် စီရင်ထုံးတစ်ရပ်ဖြစ်သည်ဟု မယူဆ နိုင်ပေ။ အိမ်ရှင်နှင့် အိမ်ငှား နှစ်ဦးသဘောတူ ကျေကျေနပ်နပ်ဖြင့် အခမဲ့ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ထားသူကထား၊ နေသူကနေသည့် ကတိပဋိညာဉ်ကို ပွင့်ပွင့် လင်းလင်း ပြုလုပ်ကြသည့် အချိန်မှ စ၍ အိမ်ရှင် အိမ်ငှားအဖြစ်မှ ရပ်စဲပြီး အခမဲ့ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် နေသူအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲသွားပြီဟု ယူဆနိုင်ပေ သည်။ ပကတိဖြစ်ရပ်အပေါ်၌ အခြေခံသည့် ဤယူဆချက်သည် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂(ဆ)၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ဆန့်ကျင်ရာ မရောက်နိုင်ပေ။

ထို့ကြောင့် ယခု အမှုကိစ္စတွင် အိမ်ရှင် ဒေါ်မြမြသန်းနှင့် အိမ်ငှား ဦးပွန်ဇော်တို့နှစ်ဦး သဘောတူ အခမဲ့ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် နေထိုင်ရန် ကတိ စာချုပ် ချုပ်ဆိုသည့် အချိန်မှ စ၍ ဦးပွန်ဇော်သည် ဒေါ်မြမြသန်း၏ အိမ်ငှားအဖြစ်မှ အခမဲ့ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် နေသူအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲသွားပေ သည်။ ထို့ကြောင့် ယခု အယူခံအား ရုံးအဆင့်ဆင့် ကုန်ကျစရိတ်နှင့်တကွ ခွင့်ပြုလိုက်သည်။ တရားရုံးချုပ်၏ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမ ပထမအယူခံမှု အမှတ် ၁၃၉ ၏ အမိန့်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်လျက် တရားလို ဒေါ်မြမြ သန်း စွဲဆိုသည့် အတိုင်း အနိုင် ဒီကရီချမှတ်ပေးသည့် မူလ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး၏ အမိန့်နှင့် ဒီကရီကို ပြန်လည် အတည်ပြုလိုက်သည်။

ဤရုံး ရှေ့နေခကို ကျပ် ၃၀၀ သတ်မှတ်သည်။

တရားမ ပထမ အယူခံမှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး ဦးမျိုးထွန်းလင်းရှေ့တွင်

ဦးမြရွှေ (ခ) အပါလေး

နှင့်

ဦးသာထွန်း(ခ)ဦးသံချောင်း*

†၁၉၉၂
ဧပြီလ ၁၇ ရက်
၂၀ ရက်

ဖခင်ဖြစ်သူ ရဟန်းဘောင်သို့ ကူးပြောင်းသွားသည့် အခါ ဖခင် အမည်ဖြင့် ကျန်ရှိရစ်သည့် မြေကွက်ကို သားများက အမွေဆက်ခံ နှင့် ရရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ရဟန်းဘောင်သို့ ကူးပြောင်းသွားသူ ဦးဖိုးထွန်း အနေဖြင့် မြေကွက်ပိုင်ဆိုင်မှုကို စွန့်လွှတ်သည်ဟု ယူဆနိုင်သော်လည်း ထိုမြေ ကွက်မှာ တရားလို တရားပြိုင်တို့၏ ဖခင် ဦးဖိုးထွန်းအမည်ဖြင့် ကျန်ရှိနေ သောကြောင့် တရားလို တရားပြိုင်တို့၏ အမွေဆိုင်မြေကွက်သာ ဖြစ်ပေ သည်။ ဖခင် ရဟန်းဝတ်သွားခြင်းကြောင့် ဖခင်၌ ကျန်ရှိရစ်သည့် ပစ္စည်း ကို သားတို့က အမွေဆက်ခံခြင်း မပြုရဟု ပြဋ္ဌာန်းချက်မရှိပေ။

- အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးဌေးလှိုင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- အယူခံတရားပြိုင်အတွက် - ဦးကျား၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးဘတင့်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ တရားရုံးချုပ်

ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၊ ၁၉၈၀ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၆၈ တွင် တရားလို ဦးမြရွှေ (ခ) အပါလေးက တရားပြိုင် ဦးသာထွန်း (ခ) ဦးသံ ချောင်း အပေါ်၌ အမွေပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှု စွဲဆိုရာ လက်ထောက် တိုင်းတရားသူကြီး (၂)က တရားလို၏ အဆိုလွှာအား ပလပ်လိုက်သော ကြောင့် တရားလို ဦးမြရွှေက အယူခံ ဝင်ရောက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

တရားလို၏ အဆိုလွှာ၌ အောက်ပါ အချက်များကို အဓိကထား၍ ဖော်ပြသည်-

“တရားလို တရားပြိုင်တို့မှာ ညီအစ်ကိုအရင်းများ ဖြစ်ကြပြီး ကွယ်လွန်သူ ဦးဖိုးထွန်း-ဒေါ်လှစင်တို့၏ သားများ ဖြစ်ကြောင်း၊

* ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ တရားမ ပထမအယူခံမှု အမှတ် ၃၂၂။
 † ၁၉၈၀ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၆၈ တွင် ချမှတ်သော (၂၀-၃-၉၁) ရက်စွဲပါ ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံမှု။

၁၉၉၂
ဦးမြရွှေ (ခ)
အပါလေး
နှင့်
ဦးသာထွန်း
(ခ)
ဦးသံချောင်း

တရားလို ဦးမြရွှေမှာ သားအကြီးဖြစ်ပြီး တရားပြိုင် ဦးသာထွန်းမှာ သားအငယ် ဖြစ်ကြောင်း၊ မင်္ဂလာတောင်ညွန့်မြို့နယ်၊ အထက်ပုဇွန်တောင်လမ်း၊ အမှတ် (၁၅၆) ရှိ မြေနှင့် အိမ်၏ ပိုင်ရှင်မှာ မိဘများဖြစ်ကြသော ဦးဖိုးထွန်း၊ ဒေါ်လှရင်တို့ဖြစ်ကြောင်း၊ ဖခင် ဒေါ်လှရင်မှာ ၁၉၄၈ ခုနှစ်၌ ကွယ်လွန်ကြောင်း၊ ဖခင် ဦးဖိုးထွန်းသည် အထက်ပုဇွန်တောင်လမ်း အမှတ် (၁၅၆) မြေတိုင်းအခေါ် အားဖြင့် (၇/ဘီ)၊ မြေကွက်အမှတ်(၈)ဟု ခေါ်တွင်သော မြေနှင့် အိမ်တွင် တရားလို တရားပြိုင်တို့နှင့် အတူ နေထိုင်လာခဲ့ကြောင်း၊ ဖခင် ဦးဖိုးထွန်းမှာ ရဟန်းဘောင်သို့ ကူးပြောင်းသွားပြီး ရဟန်းဝတ်ဖြင့် မင်္ဂလာတောင်ညွန့်မြို့နယ် သာယာကုန်းရပ်ကွက်ရှိ နော်မန်ကျောင်းတိုက်၌ ၂၄-၇-၇၈ နေ့က ပျံလွန်သွားကြောင်း၊ မိဘများ လက်ထက်မှ ဆောက်လုပ်ခဲ့သည့် အိမ်မှာ ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ မေလ၌ တောင်လုံးပြန်ရပ်ကွက်တစ်ခုလုံး မီးလောင်ရာတွင် ပါသွားကြောင်း၊ ထိုကဲ့သို့ မီးလောင်ကျွမ်းပြီးနောက် ပြန်လည် နေရာချထားပေးသော အထက်ပုဇွန်တောင်လမ်း၊ အမှတ် (၁၅၆) ရှိ ဖခင် ဦးဖိုးထွန်းပိုင်သော မြေကွက်ပေါ်တွင် တရားလို၏ ငွေဖြင့် ယခု အချင်းဖြစ်အိမ်ကို ဆောက်လုပ်ခဲ့ကြောင်း၊ အချင်းဖြစ်မြေနှင့် အိမ်မှာ တရားလို တရားပြိုင် နှစ်ဦးပိုင် အမွေဆိုင်ပစ္စည်းဖြစ်သဖြင့် တရားလိုက ထက်ဝက်ရခွင့်ရှိကြောင်း၊ ခွဲဝေပေးရန် ပြောသောအခါ တရားပြိုင်က ငြင်းဆန်သဖြင့် တရားစွဲဆိုရကြောင်း”

ဖော်ပြသည်။

တရားပြိုင်က ချေပရာ၌ မင်္ဂလာတောင်ညွန့်မြို့နယ်၊ အထက်ပုဇွန်တောင်လမ်း၊ အမှတ် (၁၅၆) ရှိ မြေနှင့် အိမ်၏ ပိုင်ရှင်မှာ တရားပြိုင်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဖခင် ဦးဖိုးထွန်းသည် ၁၉၅၄ ခုနှစ်၌ ဦးပဏ္ဍိတဘွဲ့ဖြင့် ရဟန်းဘောင်သို့ ကူးပြောင်းသွားကြောင်း၊ ထိုအချိန်မှ စ၍ တရားလိုသည် ၎င်း၏ ပထမဇနီးနှင့် သားသမီး (၆) ဦးတို့အား အချင်းဖြစ်အိမ်၌ ထားခဲ့ပြီး ဒေါ်ရှိစီဆိုသူနှင့် နောက်အိမ်ထောင်ပြု၍ တခြားသို့ သွားရောက် နေထိုင်ကြောင်း၊ တောင်လုံးပြန်ရပ်ကွက်တစ်ခုလုံးမှာ ၁၉၅၈ ခုနှစ်၊ မတ်လ (၅) ရက်နေ့က မီးလောင်သွားသဖြင့် တရားလို တရားပြိုင်တို့၏ မိဘများလက်ထက်က ကျန်ရှိခဲ့သော အမှတ် (၁၄၄) အိမ်လည်း မီးထဲ၌ ပါသွားကြောင်း၊ ထိုအခါ တရားပြိုင်နှင့် မနီးဖြစ်သူ ဒေါ်စန်းနွဲ့ (တရားလို၏ ဇနီး) နှင့် ဒေါ်စန်းနွဲ့၏ သားသမီး (၆) ဦးတို့မှာ မီးဘေးဒုက္ခသည်များ ဖြစ်ခဲ့ရကြောင်း၊ မီးမလောင်ခင်ကပင် တရားလိုသည် အချင်းဖြစ်အိမ်၌ နေထိုင်ခြင်း မရှိတော့ကြောင်း၊ မီးလောင်သည့် အချိန်၌ ဖခင် ဦးဖိုးထွန်းမှာ ရဟန်းဝတ်ဖြင့် နော်မန်ကျောင်းတိုက်၌ သီတင်းသုံးလျက် ရှိကြောင်း၊ မီးလောင်ပြင်၌ အစိုးရက အကွက်ရိုက်၍ ပြန်လည် နေရာချထားပေးရာ

တရားပြိုင်နှင့် မစိုး ဒေါ်စန်းနဲ့နှင့် ဒေါ်စန်းနဲ့၏ သားသမီးများအား အမှတ် (၁၅၆) အထက် ပုဇွန်တောင်လမ်း၌ နေရာ ချထားပေးကြောင်း၊ ထိုမြေ ကွက်ပေါ်၌ တရားပြိုင်ကိုယ်တိုင် မိမိငွေဖြင့် လက်ရှိအိမ်ကို ဆောက်လုပ်နေ ထိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ အချင်းဖြစ်အိမ်ကို တရားလို၏ငွေဖြင့် ဆောက်လုပ်သည် ဆိုခြင်း မမှန်ကြောင်း၊ အချင်းဖြစ်မြေနှင့် အိမ်မှာ အမွေပုံပစ္စည်း မဟုတ် သဖြင့် တရားလိုအား ခွဲဝေပေးရန် မလိုကြောင်း ချေဆိုသည်။

၁၉၉၂
ဦးမြရွှေ (ခ)
အပါလေး
နှင့်
ဦးသာထွန်း
(ခ)
ဦးသံချောင်း

မူလရုံး၏ စီရင်ချက်တွင် တရားလို ဦးမြရွှေသည် နောက်အိမ်ထောင်ပြု သွားပြီး ၁၉၅၄ ခုနှစ်မှ စ၍ အချင်းဖြစ်အိမ်၌ နေထိုင်ခြင်းမရှိတော့ကြောင်း၊ အချင်းဖြစ်အိမ်၌ တရားပြိုင် ဦးသာထွန်းနှင့် တရားလို၏ ပထမအိမ်ထောင်မှ ဇနီးနှင့် သားသမီးများ နေထိုင်ကြကြောင်း၊ တရားလိုသည် ၎င်း၏ ငွေဖြင့် အချင်းဖြစ်အိမ်ကို ဦးဆောင်၍ ဆောက်လုပ်ခဲ့သည် ဆိုသော အချက်မှာ သက်သေခံချက် ခိုင်မာထင်ရှားခြင်း မရှိကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် အချင်းဖြစ် အိမ်မှာ တရားလို တရားပြိုင်တို့ နှစ်ဦးပိုင်အိမ် မဟုတ်ကြောင်း၊ အချင်း ဖြစ် အိမ်နှင့် ပတ်သက်၍ တရားလို၌ ဆက်ခံပိုင်ခွင့် မရှိကြောင်း၊ အချင်း ဖြစ် မြေကွက်မှာ တရားလို တရားပြိုင်တို့၏ ဇခင် ဦးဖိုးထွန်း အမည် ပေါက်သော မြေကွက်ဖြစ်ကြောင်း၊ သို့သော် ဦးဖိုးထွန်းသည် မီးမလောင်မီ ကပင် ရဟန်းဘောင်သို့ ကူးပြောင်းသွားခဲ့ပြီး ဖြစ်သဖြင့် ဦးဖိုးထွန်းအနေ ဖြင့် မြေကွက်နှင့် ပတ်သက်၍ ပိုင်ဆိုင်ခွင့် ရှိတော့မည် မဟုတ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် အချင်းဖြစ်မြေကွက်မှာ ဦးဖိုးထွန်း၏ ကျန်ရှိရစ်သော အမွေဆိုင် မြေကွက်မဟုတ်ကြောင်း၊ ထိုမြေကွက်မှာ ဘိုးဘွားပိုင် ဂရန်မြေ ဖြစ်သည် ဟူ၍လည်း အမှုတွဲ၌ ပေါ်ပေါက်ခြင်း မရှိသဖြင့် အမွေဆိုင်မြေကွက်ဟု မယူဆနိုင်ကြောင်း သုံးသပ်လျက် တရားလို၏ အမှုကို ပလပ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်သည်။

အချင်းဖြစ်အိမ်ကို တရားလို ဦးမြရွှေက ၎င်းကိုယ်တိုင် ဦးစီး၍ ၎င်း၏ ငွေဖြင့် ဆောက်လုပ်သည်ဟု ဆိုသော်လည်း ထိုအချက်နှင့် ပတ်သက်၍ သက်သေခံချက် ခိုင်မာထင်ရှားခြင်း မရှိပေ။ တစ်ဖက်တွင် မိဘလက်ထက်က အိမ်မှာ မီးလောင်ရာ၌ ပါသွားပြီးနောက် အချင်းဖြစ်အိမ်သစ်ကို တရားပြိုင် ဦးသာထွန်းက ဆောက်လုပ်ကြောင်း သက်သေခံချက် ခိုင်မာ ထင်ရှား သည်။ ထို့အပြင် တရားလိုသည် အချင်းဖြစ်အိမ်၌ ၁၉၅၄ ခုနှစ်မှ စ၍ လုံးဝ နေထိုင်ခြင်း မပြုတော့ဘဲ ဒုတိယအိမ်ထောင်နှင့် သီးခြား နေထိုင်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ တရားပြိုင်သည် အချင်းဖြစ်အိမ်၌ အစဉ်ကစိုက် လက်ရှိ နေ ထိုင်လာခဲ့သူ ဖြစ်ခြင်း၊ အချင်းဖြစ် အိမ်ကို တရားပြိုင် ဆောက် လုပ်ကြောင်း သက်သေခံချက် ခိုင်မာ ထင်ရှားခြင်းတို့ကြောင့် မူလရုံးမှ အချင်းဖြစ်အိမ်ကို တရားပြိုင်ဆောက်လုပ်ပြီး တရားပြိုင်ပိုင်ဆိုင်သော အိမ် ဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူ သုံးသပ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း မတွေ့ရပေ။

၁၉၉၂

ဦးမြရွှေ (ခ)
အမါလေး
နှင့်
ဦးသာထွန်း
(ခ)
ဦးသံချောင်း

အချင်းဖြစ်မြေကွက်နှင့် ပတ်သက်၍ ထိုမြေကွက်သည် တရားလို တရား
ပြိုင်တို့၏ ဖခင် ဦးဖိုးထွန်း အမည်ပေါက်သော်လည်း ဦးဖိုးထွန်းမှာ ရဟန်း
ဘောင်သို့ ကူးပြောင်းသွားပြီး ရဟန်းဘဝဖြင့် ပျံ့လွန်သွားခြင်းကြောင့်
မြေကွက်ပိုင်ဆိုင်မှု မရှိတော့ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် အချင်းဖြစ်မြေကွက်မှာ
အမွေဆိုင် မြေကွက်မဟုတ်တော့ကြောင်း မူလရုံးမှ သုံးသပ်ခြင်းမှာ မှန်
ကန်မှု မရှိပေ။ ရဟန်းဘောင်သို့ ကူးပြောင်းသွားသူ ဦးဖိုးထွန်းအနေဖြင့်
မြေကွက်ပိုင်ဆိုင်မှုကို စွန့်လွှတ်သည်ဟု ယူဆနိုင်သော်လည်း ထိုမြေကွက်မှာ
တရားလို တရားပြိုင်တို့၏ ဖခင် ဦးဖိုးထွန်း အမည်ဖြင့် ကျန်ရှိနေသော
ကြောင့် တရားလို တရားပြိုင်တို့၏ အမွေဆိုင် မြေကွက်သာ ဖြစ်ပေသည်။
ဖခင်ရဟန်းဝတ်သွားခြင်းကြောင့် ဖခင်၌ ကျန်ရှိရစ်သည့်ပစ္စည်းကို သားတို့က
အမွေဆက်ခံခြင်း မပြုရဟု ပြဋ္ဌာန်းချက် မရှိပေ။

ယခု အယူခံအား တစ်စိတ်တစ်ဒေသခွင့်ပြုပြီး မူလရုံးက အချင်းဖြစ်
အိမ်သည် တရားပြိုင် ဦးသာထွန်း (ခ) ဦးသံချောင်း ပိုင်ဆိုင်သည့်အိမ်
ဖြစ်သည် ဟူ၍ ဆုံးဖြတ်ထားသည့် ဆုံးဖြတ်ချက်အား အတည်ပြုလိုက်သည်။
အချင်းဖြစ် မြေကွက်နှင့် ပတ်သက်၍ မူလရုံး၏ သုံးသပ် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို
ပယ်ဖျက်ပြီး အချင်းဖြစ်မြေကွက်မှာ တရားလို တရားပြိုင်တို့ ညီအစ်ကိုနှစ်ဦး
ပိုင် အမွေဆိုင် မြေကွက်ဖြစ်ကြောင်းနှင့် ၎င်းတို့နှစ်ဦး အညီအမျှ ဆက်ခံ
ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟု ပြင်ဆင်၍ အမိန့်ချမှတ်လိုက်သည်။

ဤအမှုအတွက် စရိတ်သတ်မှတ်ခြင်း မပြု။

တရားမပထမအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး ဦးအောင်မြင်နှင့် ဦးသန်းဖေတို့ ရှေ့တွင်

ဒေါ်ခို

နှင့်

မြို့နယ်သမဝါယမအသင်း*

ကျောက်စာတားမြို့နယ်

၁၉၉၂

ဩဂုတ်လ

၂၆ ရက်

အခွင့်အမိန့်နှင့် အခမဲ့ ထားသူအား နှင်လိုမှုစွဲဆိုခြင်း၊ ပြည်သူပိုင် သိမ်းထားစဉ် ကာလအတွင်း ကုန်သွယ်ရေးဌာနက မြို့နယ် သမဝါယမအသင်းအား ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် အသုံးပြုစေခဲ့သည့် ကိစ္စ- ပြည်သူပိုင်မှ ပြန်လည် ပေးအပ်လိုက်သည် အခါ မူလပိုင်ရှင်က မြို့နယ်သမဝါယမအသင်းအား အခွင့်အမိန့်နှင့် အခမဲ့ ထားသူအား နှင်လိုမှုစွဲဆိုနိုင်ခွင့် မရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အချင်းဖြစ် အခန်းကို ၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် ပြည်သူပိုင် သိမ်းလိုက်သောအခါ ပိုင်ရှင် ဒေါ်ခို၏ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်မှာ ချုပ်ငြိမ်းသွားခဲ့သည်။ ပြည်သူပိုင်အခန်း ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ပြည်သူပိုင်အခန်းကို ကုန်သွယ်ရေးက မြို့နယ်သမဝါယမအသင်းကိုခွင့်ပြုချက်နှင့် ထားခဲ့သည်။ ထို့နောက် ကုန်သွယ်ရေးက အချင်းဖြစ်အခန်းကို ဒေါ်ခိုသို့ လွှဲပြောင်းပေးခဲ့သဖြင့် ဒေါ်ခိုသည် ပိုင်ရှင် ပြန်ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ဤအခြေအနေတွင် အချင်းဖြစ်အခန်းကို မြို့နယ် သမဝါယမအသင်း ရောက်ရှိ အသုံးပြုနေခြင်းမှာ ကုန်သွယ်ရေး၏ ခွင့်ပြုချက်အရ ရောက်ရှိအသုံးပြုနေခြင်းဖြစ်ပြီး ဒေါ်ခို၏ ခွင့်ပြုချက်အရ ရောက်ရှိ အသုံးပြုနေခြင်း မဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်။

ထို့ကြောင့် ကုန်သွယ်ရေးမှ လွှဲပြောင်းပေး၍ အချင်းဖြစ်အခန်းကို ရရှိလာသူ ဒေါ်ခိုသည် ကုန်သွယ်ရေး၏ ခွင့်ပြုချက်အရ နေထိုင်သူ မြို့နယ် သမဝါယမအသင်းကို မိမိ၏ အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူအဖြစ် ဖယ်ရှားခွင့်ရှိနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။

* ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ တရားမပထမအယူခံမှု အမှတ် ၁၁၀၊
† ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁၃၈ တွင် ချမှတ်သော (၁၀-၂-၉၂) ရက်စွဲပါ ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံမှု။

၁၉၉၂
ဒေါ်ရီ
နှင့်
မြန်မာသမ
ဝါယမအသင်း
ကျောက်တံ
တားမြန်မာ

- အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးမောင်မောင်တင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- အယူခံတရားပြိုင်အတွက် - ဦးဝင်းမြင့်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးကြီဆောင်၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး၊ တရားရုံးချုပ်

ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၁၃၀ / ၀၅ တွင် ဒေါ်ရီက မြန်မာသမဝါယမအသင်း ကျောက်တံတားမြန်မာအပေါ် အခွင့်အမိန့်နှင့် အခမဲ့တားသူအား နှင်လိုမှုစွဲဆိုရာ ပလပ်ခြင်းခံရသဖြင့် ဤပထမအယူခံမှုကို တင်သွင်းခြင်း ဖြစ်သည်။

အဆိုလွှာအရ ရန်ကုန်မြို့၊ ပန်းဆိုးတန်းလမ်း၊ အမှတ် ၂၇၀၊ မြေညီထပ် အခန်းကို အယူခံတရားလို ဒေါ်ရီ ပိုင်ဆိုင်ခဲ့သည်။ မူလက ကုမ္ပဏီစွင့်လှစ် ခဲ့ရာ ၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် ပြည်သူပိုင်အသိမ်းခံရသည်။ ပြည်သူ့ဆိုင် အမှတ် ပဆ-၉၆၂၂ ဖြစ်သည်။ ၆-၁၂-၇၃ တွင် နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်ရုံး အမိန့် ကြော်ငြာစာ အမှတ် ၂၇၇ ဖြင့် လျော်ကြေးပေးရန်နှင့် အခန်းကို ပိုင်ရှင်သို့ ပြန်ပေးရန် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ရန်ကုန်တိုင်း ကုန်သွယ်ရေးဇုန် ၁၁-၉-၇၆ ရက်စွဲပါ စာအမှတ် ၀၀၅ အရ ရန်ကုန်တိုင်း ပြည်သူ့ကောင်စီဝင်များရှေ့ တွင် ဒေါ်ရီအား လွှဲပြောင်းပေးခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ ယင်းသို့ လွှဲပြောင်း မပေးမီ မြန်မာ ကုန်သွယ်ရေးများ ဖျက်သိမ်းခဲ့ရာ အဆိုပါ အခန်းအား ကျောက်တံတားမြန်မာသမဝါယမအသင်းသို့ ယာယီ လွှဲပြောင်းပေးအပ်ခဲ့ သည်ဟု ဆိုသည်။

မြန်မာ သမဝါယမအသင်းက အခန်းကို ဒေါ်ရီထံသို့ လွှဲပြောင်းမပေး သဖြင့် ရန်ကုန်တိုင်း ကုန်သွယ်ရေးသို့ တင်ပြခဲ့ရာ ရန်ကုန်တိုင်း ကုန်သွယ် ရေးက ဒေါ်ရီသို့ ပြန်ပေးရန် ညွှန်ကြားခဲ့သော်လည်း မြန်မာသမဝါယမ အသင်းက ပြန်ပေးရန် ငြင်းဆန်နေသဖြင့် ဒေါ်ရီက ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး တရားမကြီးမှု အမှတ် ၂၀ / ၀၀ တွင် မြန်မာသမဝါယမအသင်းအား ကျူး ကျော်သူအဖြစ် နှင်ထုတ်လိုမှုစွဲရာ ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံးက ကျူးကျော်သူ မဟုတ်ဘဲ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် နေသူဖြစ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။

ယင်းဆုံးဖြတ်ကို ဗဟိုတရားရုံး တရားမ ပထမအယူခံမှုအမှတ် ၁၀ / ၀၃ တွင် အတည်ပြုခဲ့သည်ဟုလည်း ဆိုသည်။ ထို့နောက် ဒေါ်ရီက မြန်မာ သမ ဝါယမအသင်းအား အခွင့်အမိန့်နှင့် ထားသူအား နှင်လိုမှုစွဲရာ ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁၃၀ / ၀၅ တွင် အဆိုလွှာကို စရိတ်နှင့် တကွ ပလပ်ခဲ့သည်ဟု အဆိုပြုသည်။

ချေလွှာတွင် အချင်းဖြစ်အခန်းကို ပြည်သူပိုင်သိမ်းထားရာမှ ၉-၃-၆၄ နေ့တွင် ကုန်သွယ်ရေးသို့ လွှဲပြောင်းပေးခဲ့ကြောင်း၊ တဖန် ၁၃-၁-၇၆ နေ့

တွင် မြို့နယ် ကုန်သွယ်ရေးသို့ ထပ်မံ လွှဲပြောင်း ပေးခဲ့ကြောင်း၊ ၁-၄-၇၆ တွင် အဆောက်အအုံ၊ ဆိုင်ခန်း၊ ပရိဘောဂနှင့် လုပ်ငန်းဆုံးကိရိယာများ ကို မြို့နယ် သမဝါယမအသင်းသို့ လွှဲပြောင်းပေး၍ လက်ခံယူခဲ့ကြောင်း၊ မြို့နယ် သမဝါယမအသင်းသည် အချင်းဖြစ် အခန်းကို ကုန်သွယ်ရေးမှ လွှဲပြောင်းပေးသဖြင့် ရရှိခြင်းဖြစ်ပြီး ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် နေခြင်းမဟုတ်ကြောင်း၊ သမဝါယမဦးစီးဌာနက ပြည်သူပိုင်အဆောက်အအုံများကို မူလပိုင်ရှင်သို့ ငှားရမ်းခများ ပေးချေရန် တာဝန်ရှိကြောင်း ညွှန်ကြားချက် အရ တရားလိုနှင့် တရားပြိုင်တို့သည် အိမ်ရှင် အိမ်ငှား ဆက်သွယ်မှုသာရှိပြီး အခမဲ့ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် နေထိုင်ခြင်း မဟုတ်ကြောင်း ချေပသည်။

၁၉၉၂
ဒေါ်စိ
နှင့်
မြို့နယ်သမ
ဝါယမအသင်း
ကျောက်တံ
တားမြို့နယ်

မူလမှုတွင် အောက်ဖါ ငြင်းချက် (၂)ချက် ထုတ်ခဲ့သည်-

- (၁) တရားပြိုင်သည် တရားလို ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် နေထိုင်ခြင်း ဖြစ်သည် ဆိုသည်မှာ မှန်သလား၊
- (၂) တရားလိုသည် အခြားမည်သည့် သက်သာခွင့်ရထိုက်ပါသနည်း။

ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံးက မြို့နယ် သမဝါယမအသင်းသည် အချင်းဖြစ် အခန်းကို ကုန်သွယ်ရေးထံမှ လွှဲပြောင်း လက်ခံရယူခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဒေါ်စိ၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် နေထိုင်ခြင်း မဟုတ်ကြောင်း ဖြေဆိုကာ အမှုကို ပလင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

အယူခံ အကြောင်းပြချက်များတွင် အခြား အကြောင်းပြချက်များအပြင် ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၂၀/၈၀ တွင် မြို့နယ် သမဝါယမအသင်းသည် ကျူးကျော်သူမဟုတ်ဘဲ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် နေသူဖြစ်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် ယင်းဒီကရီကို အတည်ပြုခဲ့သော မဟိုတရားရုံး၊ တရားမပထမအယူခံမှု အမှတ် ၁၀/၈၃ ၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီတို့ကို ထည့်သွင်း စဉ်းစားခြင်း မပြုဘဲ အဆိုလွှာကို စရိတ်နှင့် တကွ ပလင်ခဲ့သော ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီမှာ မှားယွင်းကြောင်း အဓိက အကြောင်း ပြသည်။

ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၂၀/၈၀ တွင် ဒေါ်စိက တရားလိုပြုလုပ်၍ ကျောက်တံတားမြို့နယ် သမဝါယမအသင်း ဥက္ကဋ္ဌအပေါ် ပန်းဆိုးတန်း၊ အမှတ် ၂၇၀ မြေညီထွင်အခန်းမှ ဖယ်ရှားပြီး ထက်ရောက် ပေးအပ်၍ ကြားကာလ အမြတ်အစွန်းရလိုကြောင်း စွဲဆိုရာ လက်ရောက် ပေးအပ်ရန် တောင်းခံသည့် သက်သာခွင့်ကို ပလင်ပြီး ကြားကာလ အမြတ် အစွန်းအပေါ် ပဏာမဒီကရီ ချမှတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

မဟို တရားရုံး၊ တရားမ ပထမအယူခံမှု အမှတ် ၁၀/၈၃ တွင် ဒေါ်စိ သည် မြို့နယ်သမဝါယမအသင်း၏ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သူ တစ်ဦးတည်းအပေါ်သာ

၁၉၉၂
ဒေါ်ရီ
နှင့်
မို့နယ်သမ
ဝါယမအသင်း
ကျောက်တံ
တားမို့နယ်

ပွဲကိုယ်အနေဖြင့် တရားစွဲဆိုသားခြင်း ဖြစ်သည့်အတွက် အမှု စွဲဆိုပုံ မှား
ယွင်းကြောင်း၊ တိုင်းတရားရုံးသည် ဒေါ်ရီစွဲဆိုသောအမှုကို စစ်ဆေး
ကြားနာပြီး ကြားကာလ အမြတ်အစွန်းရလိုကြောင်း တောင်းဆိုသည့်
သက်သာခွင့်ကို ချမှတ်ပေးခဲ့သည်မှာ ဥပဒေအရ မှားယွင်းသည်ဟု ဆိုရန်
ရှိသော်လည်း ဥက္ကဋ္ဌမှ အယူခံဝင်ခြင်း မရှိသဖြင့် ယင်းအမိန့်မှာ အတည်
ဖြစ်လျက်ရှိကြောင်း၊ ထို့ပြင် ကြားကာလ အမြတ်အစွန်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍
ချမှတ်ထားသည့် တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်မှာ မှန်ကန်သည်ဟု မို့နယ် သမ
ဝါယမအသင်းတက်မှ ဝန်ခံထားသည်ကိုလည်း တွေ့ရကြောင်း စသည်
ဖြင့် သုံးသပ်ပြီး တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကဇီကို အတည်ပြုခဲ့ခြင်းဖြစ်
သည်။

ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၊ တရားမကြီးမှ၊ အမှတ် ၂၀/၈၀ ၏ စီရင်ချက်
တွင် “.....ကုန်သွယ်ရေးမှ ပိုင်ရှင်သို့ လွှဲပြောင်းပေးမီ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့်
နေထိုင်စေခဲ့ခြင်း ဖြစ်သဖြင့် အချင်းဖြစ်အခန်းတွင် ကျူးကျော် နေထိုင်
ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ယူဆနိုင်မည် မဟုတ်ပါ။ ကုန်သွယ်
ရေးမှ ခွင့်ပြုသောကြောင့် အသင်းဆိုင်ဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်”
ဟု သုံးသပ်ထားသည်။ ယင်းစီရင်ချက်ကို ဗဟိုတရားရုံး တရားမ ပထမ
အယူခံမှု အမှတ် ၁၀/၈၃ တွင် အတည်ပြုခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့် မို့နယ်သမဝါယမအသင်းသည် ကုန်သွယ်ရေး၏ ခွင့်ပြုချက်
ဖြင့် အချင်းဖြစ်အခန်းတွင် အသင်းဆိုင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ကောက်
ယူရန်သာ ရှိပေသည်။

အခွင့်အမိန့်နှင့် အခမဲ့ထားသူအား နှင်လိုမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဦးဆိန်း
အောင်ပါ ၂ နှင့် ဒေါ်ဝင်း ပါ ၃^၁ အမှုတွင် ဗဟိုတရားရုံးက အောက်
ပါအတိုင်း ဆုံးဖြတ်ထားသည်-

ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၈ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ
အရဆိုလျှင် ပစ္စည်းကို လွှဲပြောင်းပေးသည့် အခါ လွှဲပြောင်းပေး
သည့် ပစ္စည်းတွင် လွှဲပြောင်းပေးသူအနေဖြင့် လွှဲပြောင်းပေးနိုင်သော
အကျိုး သက်ဆိုင်ခွင့်အရပ်ရပ်သည် လွှဲပြောင်းရရှိသူထံသို့ ရောက်ရှိ
သွားသည်။ မရွေ့မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းတွင် အခမဲ့နေထိုင်ခွင့်
ပေးထားခြင်းသည် ခွင့်ပြုသူ ကြည်ဖြူသရွေ့ ခွင့်ပြုခြင်းခံရသူအား
ယင်းပစ္စည်းတွင် နေထိုင်ခွင့်၊ ပစ္စည်းကို သုံးစွဲခွင့်ပေးခြင်းမျှသာ ဖြစ်
သဖြင့် အဆိုပါ ဥပဒေပုဒ်မ ၈ တွင် အကျုံးဝင်သော လွှဲပြောင်း
ပေးနိုင်သည့် အကျိုးသက်ဆိုင်ခွင့် မဟုတ်ချေ။

၁၉၉၂
ဒေါ်ရီ
နှင့်
ဦးနယ်သမ
ဝါယမအသင်း
ကျောက်တံ
တားမြို့နယ်

ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂(ဃ)အရ ယင်း ဥပဒေပုဒ်မ ၅၇ နှင့် အခန်း ၄ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်မှ တစ်ပါး ယင်းဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် ပစ္စည်းအမွေဆက်ခံခြင်းနှင့် မသက်ဆိုင်သည့် အလျောက် ပစ္စည်းကိုရောင်းချခြင်း၊ ပေးကမ်းခြင်း ကဲ့သို့သော လွှဲပြောင်းပေးမှုသည် ပစ္စည်းကို အမွေဆက်ခံရရှိခြင်းနှင့် သဘာဝအားဖြင့် မတူချေ။ ထို့ကြောင့် ပစ္စည်းကို အမွေဆက်ခံ ရရှိသူသည် ကွယ်လွန်သူ အမွေရှင်က ယင်းပစ္စည်းတွင် အခမဲ့နေ ထိုင်ခွင့်ပြုခဲ့သူအား မိမိ၏ အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူအဖြစ်ဖြင့် ဖယ် ရှားခွင့် ရှိသော်လည်း ပစ္စည်းကို ဝယ်ယူသူသည် ဝယ်ယူသည့် ပစ္စည်းတွင် ရောင်းသူ၏ ခွင့်ပြုချက်အရ နေထိုင်သူအား မိမိ၏ အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူအဖြစ်ဖြင့် ဖယ်ရှားခွင့်ရှိနိုင်မည် မဟုတ် ချေ။

ဦးသိန်းအောင်ပါ-၂ နှင့် ဒေါ်ဝင်းပါ-၃ စီရင်ထုံးကို ဦးစံ သောင်း နှင့် ဦးအေးပါ ၂^၂ အမှုတွင် သဘောတူ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

ယင်းမှုအတိုင်း တရားရုံးချုပ်က ကျင့်သုံးလျက်ရှိသည်။

အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေက ဦးသိန်းအောင်ပါ-၂ နှင့် ဒေါ်ဝင်းပါ-၃ အမှု၊ ဦးစံသောင်းနှင့် ဦးအေးပါ-၂ အမှု၊ စီရင်ထုံး လမ်းညွှန်ချက်များ သည် ပစ္စည်းရောင်းသူ၏ ခွင့်ပြုချက်အရ နေထိုင်သူအား ပစ္စည်းဝယ်သူက မိမိ၏ အခွင့်အမိန့် အရ နေထိုင်သူအဖြစ်ဖြင့် ဖယ်ရှားခွင့်မရှိဟု စီရင်ထုံး ပြုခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ဤအယူခံအမှုမှ အယူခံတရားလိုမှာ အချင်းဖြစ် တိုက် ခန်းကို ဝယ်ယူပြီး ပိုင်ရှင်ဖြစ်လာခြင်း မဟုတ်ကြောင်း၊ ပြည်သူပိုင်မသိမ်းမိ ကပင် ပိုင်ရှင်တစ်ဦးဖြစ်၍ ဖော်ပြပါ စီရင်ထုံးတို့နှင့် ကိုက်ညီမှုမရှိကြောင်း လျှောက်လဲ တင်ပြသည်။

ဦးသိန်းအောင်ပါ-၂ နှင့် ဒေါ်ဝင်းပါ-၃ အမှုတွင် “.....ပစ္စည်း လွှဲပြောင်းရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၈ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ ဆိုလျှင် ပစ္စည်း ကို လွှဲပြောင်းပေးသည့်အခါ လွှဲပြောင်းပေးသည့် ပစ္စည်းတွင် လွှဲပြောင်း ပေးသူအနေဖြင့် လွှဲပြောင်းပေးနိုင်သော အကျိုးသက်ဆိုင်ခွင့်အရပ်ရပ်သည် လွှဲပြောင်းရရှိသူထံသို့ ရောက်ရှိသွားသည်” ဟု ပစ္စည်း လွှဲပြောင်းရေး အက် ဥပဒေပုဒ်မ ၈ ကို ရှင်းလင်း ဖွင့်ဆို ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက် ဥပဒေပုဒ်မ ၅ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်-

“ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်း ဆိုသည်မှာ အသက်ရှိစဉ် တစ်စုံ

(၂) ၁၉၈၆ ခုနှစ်၊ မတ် ၈ ၁၀၈။

၁၉၉၂
ဒေါ်ရီ
နှင့်
မြန်မာသမ
ဝါယမအသင်း
ကျောက်တံ
တားမြန်မာ

တစ်ယောက်သော သူက အသက်ရှင်နေသည့် အခြား လူတစ်ဦး တစ်ယောက်ကို ဖြစ်စေ၊ မိမိကိုယ်တိုင်သို့ ဖြစ်စေ၊ မိမိကိုယ်တိုင်နှင့် တကွ အသက်ရှိနေသည့် အခြား လူတစ်ဦး သို့မဟုတ် အများသို့ ဖြစ်စေ၊ ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌သော်လည်းကောင်း၊ အနာဂတ်ကာလ၌ သော်လည်းကောင်း ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းသည့်ပြုလုပ်မှုကိုဆိုလိုသည်။”

ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅ တွင် ပြဋ္ဌာန်းသော ပစ္စည်း လွှဲပြောင်းခြင်း၏ အဓိပ္ပာယ်တွင် ပစ္စည်းကို ရောင်းဝယ်ခြင်းသက်သက်ကို သာ ဆိုလိုခြင်း မဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်။

အချင်းဖြစ်အခန်းကို ၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် ပြည်သူပိုင်သိမ်းလိုက်သောအခါ ပိုင်ရှင် ဒေါ်ရီ၏ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်မှာ ချုပ်ငြိမ်းသွားခဲ့သည်။ ပြည်သူပိုင်အခန်း ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ပြည်သူပိုင်အခန်းကို ကုန်သွယ်ရေးက မြန်မာသမဝါယမ အသင်းကို ခွင့်ပြုချက်နှင့် ထားခဲ့သည်။ ထို့နောက် ကုန်သွယ်ရေးက အချင်း ဖြစ် အခန်းကို ဒေါ်ရီသို့ လွှဲပြောင်းပေးခဲ့သဖြင့် ဒေါ်ရီသည် ပိုင်ရှင်ပြန်ဖြစ် လာခဲ့သည်။

ဤအခြေအနေတွင် အချင်းဖြစ် အခန်းကို မြန်မာ သမဝါယမအသင်း ရောက်ရှိ အသုံးပြုနေခြင်းမှာ ကုန်သွယ်ရေး၏ ခွင့်ပြုချက်အရ ရောက်ရှိ အသုံးပြုနေခြင်းဖြစ်ပြီး ဒေါ်ရီ၏ ခွင့်ပြုချက်အရ ရောက်ရှိ အသုံးပြုနေခြင်း မဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်။

ထို့ကြောင့် ကုန်သွယ်ရေးမှ လွှဲပြောင်းပေး၍ အချင်းဖြစ်အခန်းကို ရရှိ လာသူ ဒေါ်ရီသည် ကုန်သွယ်ရေး၏ ခွင့်ပြုချက်အရ နေထိုင်သူ မြန်မာ သမဝါယမအသင်းကို မိမိ၏ အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူအဖြစ် ဖယ်ရှားခွင့် ရှိနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။

သို့ဖြစ်၍ ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အတည်ပြု၍ ဤအယူခံကို စရိတ်နှင့် တကွ ပလပ်လိုက်သည်။

ရှေ့နေခ ကျပ် ၁၀၀ သတ်မှတ်သည်။

တရားမပထမအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး ဦးမျိုးထွန်းလင်း ရွှေတွင်

ရမ်ပါး (ခ) ဦးခင်မောင်
နှင့်
ဒေ(မ်)စရန် (ခ) ဒေးဗစ်*

†၁၉၉၂
အောက်တိုဘာ
လ ၆ ရက်

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၆၊ နည်း ၁၇ အရ ပြင်ဆင် ချေလွှာ
တင်သွင်းခွင့်-တင်သွင်းလိုသည့် ပြင်ဆင်ချေလွှာ၌ မူလချေလွှာပါ
ဝန်ခံချက်ကို ပယ်ချက်နှင့် မရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားပြိုင်သည် မူလ ချေလွှာ၌ တရားလိုတောင်းဆို
သည့် အတိုင်း ငွေပေးဆပ်ရန်ရှိကြောင်း အတိအလင်း ဝန်ခံထားပြီးမှ ပြင်
ဆင်လိုသည့် ချေလွှာတွင် ယင်းအချက်ကို လုံးလုံးလျားလျား ငြင်းကွယ်
ထားကြောင်း တွေ့ရပေသည်။ တရားပြိုင်အနေဖြင့် တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ
အမိန့် ၆၊ နည်း ၁၇ အရ ပြင်ဆင် ချေပလွှာ တင်သွင်းခွင့်ရှိသည်မှာ မှန်
သော်လည်း ပြင်ဆင်လိုသော ချေလွှာ၌ မူလချေလွှာပါ ဝန်ခံချက်ကို ပယ်
ဖျက်ထားခြင်းမျိုးကိုမူ ပြုပိုင်ခွင့် မရှိချေ။

- အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးသန်းဆွေ၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- အယူခံတရားပြိုင်အတွက် - ဦးလွန်းမောင် (ကိုယ်စား) ဦးသောင်း
ဇာန်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေမှ ရေးသား
လျှောက်လဲချက်တင်သည်။
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးမျိုးညွန့်၊ ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊
တရားရုံးချုပ်

မန္တလေးတိုင်းတရားရုံး၊ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၂၂၅
တွင် ဒေ(မ်)စရန် (ခ) ဒေးဗစ်က ရမ်ပါး (ခ) ဦးခင်မောင် အပေါ်
ငွေကျပ် ၂၅၀၀၀ ရလိုမှု စွဲဆိုသည်။ ယင်းအမှုတွင် တိုင်းတရားရုံးက မူလ
အချေလွှာအရ တရားပြိုင်က တရားလိုအား ငွေကျပ် ၂၅၀၀၀ ပေးဆပ်ရန်
ကျန်ရှိကြောင်း ဝန်ခံထားသဖြင့် တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအမိန့် ၁၂၊ နည်း
၆ အရ တရားလိုစွဲဆိုသည့် အတိုင်း အနိုင်ဒီကရီချမှတ်ပေးခဲ့သည်။ တိုင်း

* ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမ ပထမ အယူခံမှု အမှတ် ၂၀၇။
† ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၂၂၅ တွင် ချမှတ်သော (၂၀-၇-၉၀)
ရက်စွဲပါ မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံမှု။

၁၉၉၂
ရပ်ပါး (ခ)
ဦးခင်မောင်
ဒေ(စ်)စရန်
(ခ)
ဒေးဗစ်

တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ရပ်ပါး (ခ) ဦးခင်မောင်က မကျေနပ်
သောကြောင့် တရားရုံးချုပ်သို့ အယူခံ ဝင်ရောက်သည်။

မူလရုံး တရားလိုက မိမိနှင့် တရားပြိုင်တို့သည် ညီအစ်ကိုအရင်းများ
ဖြစ်ကြကြောင်း၊ လွန်ခဲ့သော ၂ နှစ်ခန့်က တရားလိုနှင့် တရားပြိုင်တို့သည်
မန္တလေး အရှေ့တောင်မြို့နယ်၊ ကြိုးတန်းရပ်ရှိ အကွက်အမှတ် ၆၅၅၊
ဦးပိုင် အမှတ် ၈၀-က ခေါ်တွင်သော မြေနှင့် အိမ်တို့ကို တန်ဖိုးငွေကျပ်
၄၅၀၀၀ ဖြင့် နှစ်ဦးစပ်တူ ဝယ်ယူခဲ့ကြောင်း ထိုသို့ ဝယ်ယူသည့် အိမ်ကို
နှစ်ဦးစပ်တူ ငွေကျပ် ၂၅၀၀၀ အကုန်အကျခံ၍ ပြင်ဆင် ဆောက်လုပ်
ကြောင်း၊ ထိုအိမ်ကို တရားပြိုင်က ရောင်းချရန် ကြိုးပမ်းသဖြင့် ရပ်ကွက်
ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့က တရားလို၏ တင်ပြချက်အရ နှစ်ဖက်
ခေါ်ယူ ညှိနှိုင်းရာ အချင်းဖြစ်မြေနှင့် အိမ်ကို တန်ဖိုးငွေကျပ် ၁၅၀၀၀၀
ထားရှိပြီး တရားပြိုင်က တရားလိုအား ငွေကျပ် ၇၀၀၀၀ အမ်းယူရန် နှစ်
ဖက် သဘောတူညီခဲ့ကြောင်း၊ တရားပြိုင်က တရားလိုအား ငွေများကို အရပ်
ကျ ပေးဆပ်ခဲ့ရာ ကျပ် ၄၅၀၀၀ ပေးဆပ်ပြီးနောက် ကျန်ငွေကျပ် ၂၅၀၀၀
ကို ပေးဆပ်ခြင်း မပြုတော့ကြောင်း အဆိုပြု၍ စွဲဆိုသောအမှုဖြစ်သည်။

တရားပြိုင်က ချေလွှာတင်သွင်းပြီးနောက် ပြင်ဆင်ချေလွှာ တင်သွင်းခွင့်
ပြုရန် လျှောက်ထားသည်။ မူလ တိုင်းတရားရုံးက ချေလွှာပြင်ဆင်ရန် ခွင့်
မပြုဘဲ တရားပြိုင်၏ မူလ ချေလွှာ၌ တရားပြိုင်က တရားလိုအား ငွေကျပ်
၂၅၀၀၀ ပေးဆပ်ရန်ရှိသည်မှာ မှန်သော်လည်း တရားပြိုင်တွင် ပြေလည်မှု
မရှိသည့်အတွက် ပျက်ကွက်ရကြောင်း ဝန်ခံထားပြီး ဖြစ်သည်ဟု ကောက်ယူ
လျက် တရားလိုစွဲဆိုသည့် အတိုင်း အနိုင်ဒီကရီ ချမှတ်ခဲ့သည်။

အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေက တရားပြိုင်သည် တရားလို စွဲဆိုသောအမှု
ကို အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံချေပခွင့်ရှိသည်ဖြစ်ရာ ချေလွှာပြင်ဆင်ခြင်းသည် သဘော
ရိုးဖြင့် လျှောက်ထားခြင်း ဖြစ်ပြီး အမှုသည်များအကြားတွင် အမှန်တကယ်
အပြင်းပွားမှုကို အဆုံးအဖြတ်ပေးရန်အတွက် ပြင်ဆင်ရန် လိုအပ်ကြောင်း
ပေါ်ပေါက်သည့်ပြင် တရားမျှတပါက ထုချေချက် အသစ်ကို ထည့်သွင်း
ထုချေရန် ချေလွှာပြင်ဆင်ခွင့်ပေးသင့်ကြောင်း အဓိကထား၍ လျှောက်လဲ
တင်ပြသည်။

တရားပြိုင်၏ မူလ ချေလွှာအပိုဒ် (၉) တွင် “ယခု တရားလိုမှ ရလိမ့်
စွဲဆိုသော ၂၅၀၀၀ ကျပ်သည် တရားပြိုင်မှ ပေးဆပ်ရန် မှန်ပါသော်လည်း
တရားပြိုင်တွင် ပြေလည်မှုမရှိသည့်အတွက် ပျက်ကွက်ရခြင်းမျိုးသာ ဖြစ်ပါ
သည်” ဟူ၍ ဝန်ခံဖော်ပြထားကြောင်း တွေ့ရသည်။

ပြင်ဆင်တင်သွင်းလိုသည့် ချေလွှာတွင်မူ ချေးငွေကျပ် ၂၅၀၀၀ ကို
ပြန်လည် ပေးဆပ်ပြီးဖြစ်၍ တရားစွဲဆိုရန်အကြောင်း မပေါ်ပေါက်ကြောင်း

နှင့် တရားလို၏ အဆိုလွှာကို စရိတ်နှင့် တကွ ပလပ်ပေးရန် တင်ပြထားသည်။

၁၉၉၂
ရန်ပေါး (ခ)
ဦးခင်မောင်
နှင့်
ဒေါ်(၆)စရန်
(ခ)
ဒေးဗစ်

တရားပြိုင်သည် တရားလိုစွဲဆိုသောအမှုကို အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ ချေပခွင့် ရှိသည်ဖြစ်ရာ ချေလွှာပြင်ဆင်ခွင့်ပြုရန် သဘောရိုးဖြင့် လျှောက်ထားခြင်း ဖြစ်ပြီး အမှုသည်များအကြား အမှန်တကယ်အငြင်းပွားမှုကို အဆုံးအဖြတ် ပေးနိုင်ရန်အတွက် ပြင်ဆင်ရန် လိုအပ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည့် အပြင် တရားမျှတပါက ထုချေချက်အသစ်ကို ထည့်သွင်း ထုချေနိုင်ရန် ချေလွှာကို ပြင်ဆင်ခွင့် ပေးသင့်ကြောင်း ဦးလေးမောင်^၁ နှင့် ဒေါ်တင်တင်အေး^၂ အမှုတွင် လမ်းညွှန်ထားသည်။

သို့ရာတွင် မူလ တင်ပြချက်နှင့် လုံးဝ မညီညွတ်သော ပြင်ဆင်ချက်ဖြစ် ပြီး ယင်းပြင်ဆင်ချက်ကို ခွင့်ပြုလျှင် တစ်ဖက်အမှုသည်အား မတရားမှု ဖြစ်စေမည် ဆိုပါက ချေလွှာကို ပြင်ဆင်ခွင့်ပြုရန် မသင့်ပေ။

ထို့ပြင် ခုခံရေးလမ်းကြောင်း ပြောင်းလဲသွားမည် ဆိုပါကလည်း ချေ လွှာကို ပြင်ဆင်ခွင့် မပြုနိုင်ပေ။ ဒေါ်ခွေးကြီး နှင့် ဦးမြမောင်အမှု^၁ကို ရည်ညွှန်းသည်။

ယခုအမှုတွင် တရားပြိုင်သည် မူလ ချေလွှာ၌ တရားလိုတောင်းဆိုသည့် အတိုင်း ငွေပေးဆပ်ရန်ရှိကြောင်း အတိအလင်းဝန်ခံထားပြီးမှ ပြင်ဆင်လို သည့်ချေလွှာတွင် ယင်းအချက်ကို လုံးလုံးလျားလျားငြင်းကွယ်ထားကြောင်း တွေ့ရပေသည်။ တရားပြိုင်အနေဖြင့် တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၆၊ နည်း ၁၇ အရ ပြင်ဆင်ချေပလွှာတင်သွင်းခွင့် ရှိသည်မှာ မှန်သော်လည်း ပြင်ဆင် လိုသော ချေလွှာ၌ မူလချေလွှာပါ ခံဝန်ချက်ကို ပယ်ဖျက်ထားခြင်းမျိုးကိုမူ ပြုပိုင်ခွင့် မရှိချေ။

သို့ဖြစ်၍ တိုင်းတရားရုံးက ချေလွှာပြင်ဆင်ခွင့်မပြုဘဲ တရားပြိုင်၏ ဝန်ခံ ချက်အရ တရားလိုစွဲဆိုသည့်အတိုင်း အနိုင်ဒီကရီ ချမှတ်ခဲ့ခြင်းသည် မှား ယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

ထို့ကြောင့် ဤအယူခံကို တရားရုံးအဆင့်ဆင့်စရိတ်နှင့် တကွ ပလပ် လိုက်သည်။

အယူခံတရားပြိုင်၏ ရှေ့နေမလာရောက်သဖြင့် ရှေ့နေစရိတ် ခွင့်မပြု။

(၁) ၁၉၀၀ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံစီရင်ထုံး၊ စာ-၄၄။

(၂) ၁၉၀၅ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံစီရင်ထုံး၊ စာ-၃၃။

တရားပ ပထမအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး ဦးပျိုးထွန်းလင်း ခေတ္တတွင်

†၁၉၉၂
ဧပြီလ
၂၀ ရက်

မရှုတီ ပါ ၂

နှင့်

ဦးကြည်*

(ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်တင်ကြည်၏ တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်)

မြေးတစ်ဝမ်းကွဲနှင့် လင်ပါသမီးတို့ အမွေရလိုမှု ယှဉ်ပြိုင်ရာတွင် လင်
ပါသမီးက မြေးတစ်ဝမ်းကွဲအား ပယ်ထုတ်နိုင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။တရားလိုဒေါ်တင်ကြည်သည် ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်အေး
ညွန့်၏ လင်ပါသမီးဖြစ်ပြီး တရားပြိုင် မရှုတီမှာ ဒေါ်အေးညွန့်၏ မြေး
တစ်ဝမ်းကွဲဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ မြေးအရင်းမဟုတ်သောကြောင့်
မရှုတီသည် ဒေါ်အေးညွန့်၏ သွေးရင်း အဆက်အနွယ်မဟုတ်ပေ။ ထို့
ကြောင့် လင်ပါသမီး ဒေါ်တင်ကြည်က မြေးတစ်ဝမ်းကွဲ မရှုတီအား အမွေမှ
ပယ်ထုတ်နိုင်ကြောင်း မူလရုံးမှ သုံးသပ် ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ မြန်မာ့ဓလေ့
ထုံးတမ်းဥပဒေအရ မှားယွင်းခြင်း မရှိပေ။ အကယ်၍ မရှုတီသည် ကွယ်
လွန်သူ ဒေါ်အေးညွန့်၏ အပတိဌ မွေးစားသမီးဖြစ်သည်ဟု ဆိုစေဦး၊
အပတိဌ မွေးစားသမီးအနေဖြင့် လင်ပါသမီး ဒေါ်တင်ကြည်နှင့် ယှဉ်ပြိုင်
အမွေဆက်ခံခွင့်ရှိမည် မဟုတ်ပေ။

- အယူခံတရားလိုများအတွက် - ဦးအောင်ဇော်မင်း၊ တရားရုံးချုပ်
ရှေ့နေ
- အယူခံတရားပြိုင်အတွက် - ဦးတိပ်ဝင်း၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးဘတင့်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ တရား
ရုံးချုပ်

ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၊ ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၃၂၉ တွင်
တရားလို ဒေါ်တင်ကြည်က တရားပြိုင် မရှုတီနှင့် ဒေါ်မြင့်တို့အပေါ်၌ မြက်ဟ
ကြေညာပေးရန်နှင့် အိမ်ခန်းမှ ဖယ်ရှားပြီး အိမ်ခန်းကို လက်ရောက်ပေး
အပ်ရန် စွဲဆိုရာ တရားလို စွဲဆိုသည့်အတိုင်း လက်ထောက် တိုင်းတရား

* ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ တရားမ ပထမ အယူခံမှု အမှတ် ၃၂၁။

† ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၃၂၉ တွင် ချမှတ်သော (၃၁-၅-၉၁)
ရက်စွဲပါ ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံမှု။

သူကြီး (၁)က အနိုင်ဒီကဗျာမှတ်ပေးသောကြောင့် တရားပြိုင် မရှုတီနှင့် ဒေါ်မြင့်တို့က တရားရုံးချုပ်သို့ အယူခံဝင်ရောက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

တရားလို၏ အဆိုလွှာ၌ အောက်ပါအချက်များကို အဓိကထား၍ ဖော်ပြသည်-

“တရားလိုသည် ကွယ်လွန်သူ ဦးဘစိန်နှင့် ဒေါ်နှင်းစိန်တို့၏ သမီးဖြစ်ကြောင်း၊ မိခင် ဒေါ်နှင်းစိန်မှာ တရားလို (၃) နှစ်သမီး အရွယ်က ကွယ်လွန်သွားသဖြင့် ဖခင် ဦးဘစိန်သည် ၁၉၄၂ ခုနှစ်ခန့်က ဒေါ်အေးညွန့်နှင့် နောက်အိမ်ထောင်ပြုကြောင်း၊ တရားလိုသည် ဖခင် ဦးဘစိန်၊ မိထွေး ဒေါ်အေးညွန့်တို့နှင့် အတူ နေကြောင်း၊ အချင်းဖြစ်မြေကွက်ကို ဝယ်ယူပြီး အိမ်ဆောက်လုပ်ကြောင်း၊ ၁၉၆၀ ခုနှစ်၌ တရားလိုအား မိဘများကအိမ်ထောင်ချပေးသဖြင့် ခင်ပွန်း၏ အလုပ်အကိုင်ရှိရာသို့ ပြောင်းရွှေ့ နေထိုင်ခဲ့ရကြောင်း၊ ဖခင် ဦးဘစိန်မှာ ၂-၈-၇၄ နေ့က ကွယ်လွန်သွားကြောင်း၊ မိထွေး ဒေါ်အေးညွန့်မှာ ၁၆-၆-၈၇ နေ့က ကွယ်လွန်သွားကြောင်း၊ မိထွေးအတွက် ရက်လည်ဆွမ်းကျွေးသည့်နေ့၌ ဆရာတော်နှင့် လူကြီးများရှေ့တွင် မိဘလက်ထက်မှ ကျန်ရစ်ခဲ့သော လက်ဝတ်လက်စားများကို တရားလိုနှင့် တရားပြိုင် မရှုတီတို့ ခွဲဝေယူကြကြောင်း၊ အိမ်ကို တရားလိုအား ပေးရန်ပြောသောအခါ မရှုတီက စာချုပ်တစ်စောင်ပြုပြီး မပေးနိုင်ဟု ငြင်းဆိုကြောင်း၊ လူကြီးများရှေ့၌ တရားလိုနှင့် မရှုတီတို့ မဲနှိုက်ကြရာ တရားလိုမှာ အချင်းဖြစ်အိမ်၏ အောက်ထပ်အခန်းနှင့် အပေါ်ထပ် နောက်ဖေးခန်းတွင် နေရပြီး မရှုတီမှာ အပေါ်ထပ်အခန်း၌ နေရကြောင်း၊ မြန်မာ့ဓလေ့ ထုံးတမ်း ဥပဒေအရ တရားလိုသည် ၎င်း၏ ဖခင်နှင့် မိထွေးတို့၏ ပစ္စည်းများကို အမွေဆက်ခံထိုက်သူဖြစ်ကြောင်း၊ မိထွေး၏လက်ဝတ်လက်စားများကို ဘုန်းတော်ကြီးများနှင့် လူကြီးများက ခွဲဝေပေးသဖြင့် တရားပြိုင် မရှုတီ အနေဖြင့် လက်ခံခဲ့ပြီးနောက် အချင်းဖြစ်အိမ်ကို ပေးရန် တောင်းဆိုသောအခါ၊ မရှုတီကငြင်းဆိုသဖြင့် တရားစွဲဆိုရကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ကျောက်တန်းရှိ အရှေ့ပိုင်းရပ်ကွက်အုပ်စု အမှတ်(၂)၊ ကွင်းအမှတ်(၃-ဘီ)၊ ဦးပိုင်အမှတ် ၁၃၅/၁၃၆ မြေကွက်နှင့် ထိုမြေကွက်ပေါ်ရှိ ကမ်းနားလမ်း၊ အိမ်အမှတ်(၃၆)ကို တရားလိုပိုင်ကြောင်းနှင့် ၆-၁၀-၇၄နေ့စွဲပါစွန့်လွှတ်စာချုပ်အမှတ်၄၄/၈၄ မှာ တရားမဝင် ဖျက်ပြယ်သော စာချုပ်ဖြစ်ကြောင်း မြက်ဟကြေညာပေးသည့် ဒီကဗျာကို ချမှတ်ပေးပါရန် အကြောင်း”

၁၉၉၂
မရှုတီ ပါ ၂
နှင့်
ဦးကြည်
(ကွယ်လွန်သူ
ဒေါ်တင်ကြည်
၏ တရားဝင်
ကိုယ်စား
လွှတ်)

ဖော်ပြသည်။

၁၉၉၂
မရှုတီပါ၊
နှင့်
ဦးကြည်
(ကွယ်လွန်သူ
ဒေါ်တင်ကြည်
၏ တရားဝင်
ကိုယ်စား
လှယ်)

တရားပြိုင်၏ ချေပလွှာတွင် တရားလိုသည် မိထွေး ဒေါ်အေးညွန့် မကျန်းမာစဉ်က လုံးဝ လာရောက် ပြုစုခြင်းမရှိကြောင်း၊ တရားပြိုင် မရှုတီ ကသာလျှင် ဒေါ်အေးညွန့်နှင့် အတူနေပြီး ပြုစုရကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ဒေါ်အေးညွန့်က မှတ်ပုံတင်စွန့်လွှတ်စာချုပ် အမှတ် ၄၄ / ၇၄ ဖြင့် အချင်း ဖြစ်မြေနှင့် အိမ်ကို မရှုတီအား အပြီးအပိုင် လွှဲပြောင်းပေးခဲ့ကြောင်း၊ မရှုတီ သည် အချင်းဖြစ်မြေနှင့် အိမ်ကို တရားဝင်ပိုင်ဆိုင်သူဖြစ်ခြင်းကြောင့် တရား လို အနေဖြင့် တောင်းဆိုပိုင်ခွင့်မရှိကြောင်း၊ အဆိုလွှာအား ပလပ်ရန် အကြောင်း ချေဆိုသည်။

မူလရုံး၏ စီချက်ချက်တွင် တရားလို ဒေါ်တင်ကြည်သည် ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်အေးညွန့်၏ လင်ပါသမီးဖြစ်ပြီး တရားပြိုင်မရှုတီမှာ ဒေါ်အေးညွန့်၏ မြေးတစ်ဝမ်းကွဲဖြစ်ကြောင်း၊ မြန်မာ့ဓလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေ၏ အမွေဆက်ခံ ရေး မူအရ လင်ပါမယားပါ သားသမီးသည် မိထွေး၊ ပထွေး၏ သားရင်း သမီးရင်းနှင့် တစ်တန်းစားတည်း ဖြစ်သဖြင့် မိထွေး ပထွေး၏ ဆွေမျိုး သားချင်းများအား အမွေမှ ဖယ်ထုတ်ပိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း၊ ဒေါ်အေးညွန့်၏ ကျန်ရှိရစ်သော အမွေကို အမွေဆက်ခံရေး မူအရ လင်ပါသမီး ဒေါ်တင် ကြည်ကသာ ရရှိမည်ဖြစ်သဖြင့် လင်ပါသမီးကို ကျော်၍ မြေးတစ်ဝမ်းကွဲ တော်စပ်သူ သို့မဟုတ် အပတိဌသမီး မရှုတီအား အချင်းဖြစ်အိမ်နှင့် မြေ ကို စွန့်လွှတ်စာချုပ်ဖြင့် ပေးကမ်းခဲ့ခြင်းမှာ တရားမဝင် ဖျက်ပြယ်ကြောင်း သုံးသပ်လျက် တရားလို စွဲဆိုသည့်အတိုင်း အနိုင်ဒီကရီချမှတ်ပေးသည်။

တရားလို ဒေါ်တင်ကြည်သည် ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်အေးညွန့်၏ လင်ပါ သမီးဖြစ်ပြီး တရားပြိုင်မရှုတီမှာ ဒေါ်အေးညွန့်၏ မြေးတစ်ဝမ်းကွဲဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ မြေးအရင်းမဟုတ်သောကြောင့် မရှုတီသည် ဒေါ်အေး ညွန့်၏ သွေးရင်းအဆက်အနွယ် မဟုတ်ပေ။ ထို့ကြောင့် လင်ပါသမီး ဒေါ်တင်ကြည်က မြေတစ်ဝမ်းကွဲ မရှုတီအား အမွေမှပယ်ထုတ်နိုင်ကြောင်း မူလရုံးမှ သုံးသပ် ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ မြန်မာ့ဓလေ့ ထုံးတမ်းဥပဒေအရ မှား ယွင်းခြင်း မရှိပေ။

အကယ်၍ မရှုတီသည် ကွယ်လွန်သူ ဒေါ်အေးညွန့်၏ အပတိဌ မွေးစား သမီးဖြစ်သည်ဟု ဆိုစေဦး အပတိဌ မွေးစားသမီးအနေဖြင့် လင်ပါသမီး ဒေါ်တင်ကြည်နှင့် ယှဉ်ပြိုင် အမွေဆက်ခံခွင့် ရှိမည်မဟုတ်ပေ။ ဒေါ်အေး ညွန့်က မရှုတီအား အချင်းဖြစ်မြေနှင့် အိမ်ကို စွန့်လွှတ်စာချုပ်ဖြင့် ပေးကမ်း ခြင်းမှာလည်း ဥပဒေနှင့် ကိုက်ညီခြင်း မရှိသောကြောင့် တရားဝင်သည်ဟု မဆိုနိုင်ပေ။

ဤအချက်များကို အခြေခံ သုံးသပ်လျက် မူလရုံးမှ တရားလို ဒေါ်တင် ကြည် စွဲဆိုသည့်အတိုင်း အနိုင်ဒီကရီ ချမှတ်ပေးခြင်းမှာ မှားယွင်းခြင်း မရှိ သဖြင့် ဆက်လက်အတည်ပြုပြီး ဤအယူခံအား စရိတ်နှင့် တကွ ပလပ်လိုက် သည်။

ရှေ့နေခ ကျပ် ၁၀၀ သတ်မှတ်သည်။

တရားမအထူးအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးချုပ် ဦးအောင်တိုး
တရားသူကြီးများဖြစ်ကြသော ဦးကျော်တင်၊ ဦးပျိုးထွန်းလင်း၊
ဦးကျော်ဝင်း၊ ဦးအောင်မြင်နှင့် ဦးသန်းဖေတို့ ရှေ့တွင်

ဦးလတ်ကလေး

နှင့်

ကိုအောင်ကြည် (ခ) အောင်ကြည်သွင်*

၁၉၉၂

ဇူလိုင်လ
၁၆ ရက်

ဆင်မယားကွာရှင်းစဉ် မိခင်ဘက်သို့ လိုက်ပါသွားပြီး ဖခင်နှင့်
အဆက်အသွယ်မရှိ၊ သားသမီးတို့ ပြုဖွယ်ဝတ္တရားကို ဖခင်အား
ပြုလုပ်ပေးခြင်းမရှိသော သားသမီးသည် ဖခင်ထံမှ အမွေ
ဆက်ခံခွင့် ဆုံးရှုံးလင့်ကစား ထိုသားသမီးမှ မွေးဖွားသည့်
မြေးအနေဖြင့် အဘိုး၏ အမွေကို ဆက်ခံခွင့် ဆုံးရှုံးမှုမရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မအမာအနေဖြင့် ဖခင်ဦးစံဖေနှင့် မိခင်ဒေါ်စော
မြိုင်တို့ ကွာရှင်းကြသည့် အချိန်မှာ မိခင်နောက်သို့ ပါသွားပြီး ဖခင်နှင့်
အဆက်အသွယ်မရှိ၊ သားသမီးတို့ ပြုဖွယ်ဝတ္တရားကို ပြုလုပ်ပေးခြင်း မရှိ
သဖြင့် ဖခင်၏ အမွေကို ဆက်ခံခွင့်ဆုံးရှုံးသူ ဖြစ်သည်။ ဤအချက်မှာ
အသားကျပြီးစသာ မြန်မာလေ့ထုံးတမ်း ဥပဒေတစ်ရပ် ဖြစ်သည်။
ထို့ကြောင့် မအမာ အနေဖြင့် ဦးစံဖေ၏အမွေကို ဦးစံဖေ၏ အပတိဌသားနှင့်
ယှဉ်၍ ဆက်ခံခွင့် ရရှိနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။

သို့သော် မအမာမှ မွေးဖွားသည့် သားသမီးများသည် ၎င်းတို့၏
အဘိုး ဦးစံဖေ၏ အမွေကို ဆက်ခံခွင့်ရှိသူများ ဖြစ်ကြသည်။ ဤမှုသဘောကို
မသိန်းနုနှင့် မဖွားသစ် စီရင်ထုံး၌ တွေ့ရှိနိုင်သည်။

- အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးနေထွန်းကြည်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- အယူခံတရားပြိုင်အတွက် - ဒေါ်မြင့်မြင့်အေး၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးဘတင့်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ တရားရုံးချုပ်

* ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ တရားမအထူးအယူခံမှု အမှတ် ၂၃။
† ၁၉၉၀ ခုနှစ်၊ တရားမ ပဓာမ အယူခံမှု အမှတ် ၁ တွင် ချမှတ်သော
(၃၁-၅-၉၀)ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကဏ္ဍကို အထူး အယူခံမှု။

၁၉၉၂
ဦးလတ်ကလေး
နှင့်
ကိုအောင်ကြည်
(ခ)
အောင်ကြည်
သွင်

ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၊ ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၂၉၈ (တိုက်ကြီး)တွင် တရားလို မောင်အောင်ကြည် (ခ) မောင်အောင်ကြည် လွှတ်က တရားပြိုင် ဦးလတ်ကလေးအပေါ်၌ ကွယ်လွန်သူ ဦးစာပတီး(ခ) ဦးစံဖေ၏ ကျန်ရှိရစ်သော တိုက်ကြီး၊ သင်္ဂဟလမ်း၊ အမှတ် ၆၂ ခေါ် တွင်သည့်အိမ်နှင့် အိမ်တည်ရှိရာ မြေကွက်တို့နှင့် ပတ်သက်၍ အမွေစီမံခန့်ခွဲ ပေးစေလိုမှု စွဲဆိုရာ ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံးက တရားလိုသည် အချင်းဖြစ် ပစ္စည်း အိမ်နှင့် ပတ်သက်၍ အမွေဆက်ခံခွင့်မရှိ၊ အိမ်တည်ရှိရာမြေနှင့် ပတ် သက်၍သာ ထိုမြေ၏ ခွဲ အကျိုးခံစားခွင့်ရှိကြောင်း ပဏာမ ဒီကရီတစ်ရပ် ချမှတ်သည်။

ထိုပဏာမဒီကရီကို ဦးလတ်ကလေးက မကျေနပ်၍ တရားရုံးချုပ်သို့ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမ ပထမအယူခံမှု အမှတ် ၁ အရ ဝင်ရောက်သော အခါ တရားရုံးချုပ်က ၃၁-၅-၉၀ ရက်စွဲပါ စီရင်ချက် အမိန့်အရ တိုင်း တရားရုံး၏ အမိန့်နှင့် ဒီကရီကို အတည်ပြုပြီး အယူခံကို ပယ်လုပ်သည်။ တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်နှင့် ဒီကရီအပေါ်၌ ဦးလတ်ကလေးက တရားစီရင် ဇေး ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ အထူး အယူခံဝင်ခွင့်ပြုရန် လျှောက်သားသော အခါ အောက်ပါပြဿနာကို စုံညီခုံရုံးနှင့် ကြားနာနိုင်ရန်အတွက် အထူး အယူခံဝင်ခွင့် ပြုခဲ့သည်-

စုံညီခုံဖြင့် ကြားနာရမည့်ပြဿနာ

“လင်မယား ကွာရှင်းပြတ်စဲစဉ်က မိခင်နောက်သို့ ပါသွားပြီး ဖခင်အပေါ် သားသမီးများ ပြုစွယ်သော ဝတ္တရားများကို ပျက်ကွက် သော သားသမီးသည် ဖခင်၏ အပတ်ဝတ်စားနှင့် ယှဉ်၍ အမွေ ဆက်ခံခွင့် ရှိ မရှိ၊ မရှိလျှင် ၎င်း၏ သားသမီးများသည် အဆိုပါ အပတ်ဝတ်စားနှင့် ယှဉ်၍ အမွေဆက်ခံခွင့် ရှိ မရှိ” ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ အမွေရှင် ဦးစာပတီး (ခ) ဦးစံဖေ ကွယ်လွန်သောအခါ အချင်းဖြစ် မြေကွက်နှင့် မြေကွက်ပေါ်ရှိ အိမ်တို့သည် ဦးလတ်ကလေး၏ လက်ဝယ်၌ ရှိနေကြောင်း အဆိုပြု၍ ယင်းပစ္စည်းများအတွက် မောင်အောင်ကြည်က အမွေ စီမံခန့်ခွဲပေးစေလိုမှုစွဲဆိုသည်။ အချင်းဖြစ်ပစ္စည်းကို ဦးလတ်ကလေး က မူလပိုင်ရှင် ဒေါ်ကျေးနုထံမှ ၁၉-၅-၆၆ ရက်က ဝယ်ယူခဲ့သဖြင့် အချင်း ဖြစ်ပစ္စည်းမှာ အမွေဆိုင်ပစ္စည်းမဟုတ် မိမိပိုင်ပစ္စည်းဖြစ်သည်ဟု ချေပသည်။ ဦးစံဖေနှင့် ဦးလတ်ကလေးတို့မှာ ဒေါ်ကျေးနု၏ တူများ ဖြစ်ကြကြောင်း၊ ဒေါ်ကျေးနု ကွယ်လွန်ချိန်၌ အမွေဆက်ခံရန် သားသမီး မြေး မြစ် တစ်စုံ တစ်ရာ မကျန်ရစ်ခဲ့ကြောင်း၊ တူနှစ်ယောက်ဖြစ်သော ဦးစံဖေနှင့် ဦးလတ် ကလေးတို့သာ ကျန်ရှိကြောင်း မူလ ရုံးအမှုတွဲရှိ အဆိုအချေအရ ပေါ် ပေါက်သည်။

ဦးလတ်ကလေးက ချေပသည့် အခြား အချက်တစ်ချက်မှာ ဦးစံဖေသည်၊ ဒေါ်စောမြိုင်နှင့် အိမ်ထောင်ကျ၍ မအမာဆိုသူ သမီး ထွန်းကားခဲ့ကြောင်း

ထို့ကြောင့် မောင်အောင်ကြည်သည် ဦးစံဖေ၏ အပတိဌသား ဖြစ်သည့် တိုင်အောင် ဦးစံဖေ၏ သမီး မအမာ ရှိနေသဖြင့် မောင်အောင်ကြည်အနေ နှင့် အမွေဆက်ခံခွင့်ရှိသူ မဟုတ်ကြောင်း ချေဆိုခဲ့သည်။

၁၉၉၂
ဦးလတ်ကလေး
နှင့်
ကိုအောင်ကြည်
(ခ)
အောင်ကြည်
သွင်

တရားရုံးချုပ် ပထမ အယူခံတွင် ဦးစံဖေ၌ မအမာဆိုသည့် သမီးရှိသည့် တိုင်အောင် ဦးစံဖေနှင့် ဒေါ်စောမြိုင်တို့ လင်မယား ကွာရှင်းသောအခါ မအမာမှာ မိခင်နောက်သို့ ပါသွားပြီး ဦးစံဖေ အပေါ် သားသမီးတို့ ပြုဖွယ်ဝတ္တရားကို ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်း မရှိသဖြင့် မအမာသည် ဦးစံဖေ၏ အမွေကို ဆက်ခံခွင့်မရှိဟု သုံးသပ် ဆုံးဖြတ်ပြီး အယူခံကို ပယ်လုပ်သည်။

စဉ်းစားရမည့် အချက်မှာ မအမာအနေဖြင့် ဖခင် ဦးစံဖေနှင့် မိခင် ဒေါ်စောမြိုင်တို့ ကွာရှင်းကြသည့် အချိန်၌ မိခင်နှင့် အတူ လိုက်ပါသွားပြီး ဖခင်အပေါ်၌ သားသမီးတို့ ပြုဖွယ်ဝတ္တရားကို ပြုလုပ်ပေးခြင်း မရှိသဖြင့် ဦးစံဖေ၏ အမွေကို ဖခင်၏ အပတိဌသားနှင့် ယှဉ်၍ ဆက်ခံခွင့် ရှိ မရှိ ဆိုသောအချက်နှင့် အကယ်၍ မအမာ အနေဖြင့် ဖခင်၏ အမွေကို ဆက်ခံ ခွင့် မရရှိခဲ့သည့်တိုင်အောင် မအမာမှ မွေးဖွားသည့် သားသမီးများသည် ၎င်းတို့၏ အဘိုး ဦးစံဖေ၏ အပတိဌသားနှင့် ယှဉ်၍ အမွေဆက်ခံခွင့် ရှိ မရှိ ဆိုသော အချက်ဖြစ်သည်။

မအမာ အနေဖြင့် ဖခင် ဦးစံဖေနှင့် မိခင် ဒေါ်စောမြိုင်တို့ ကွာရှင်းကြ သည့် အချိန်မှာ မိခင်နောက်သို့ ပါသွားပြီး ဖခင်နှင့် အဆက်အသွယ်မရှိ၊ သားသမီးတို့ ပြုဖွယ်ဝတ္တရားကို ပြုလုပ်ပေးခြင်း မရှိသဖြင့် ဖခင်၏ အမွေကို ဆက်ခံခွင့်ဆုံးရှုံးသူ ဖြစ်သည်။ ဤအချက်မှာ အသားကျပြီးသော မြန်မာ ဓလေ့ ထုံးတမ်းဥပဒေတစ်ရပ် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မအမာ အနေဖြင့် ဦးစံဖေ၏ အမွေကို ဦးစံဖေ၏ အပတိဌသားနှင့် ယှဉ်၍ ဆက်ခံခွင့် ရရှိနိုင် မည် မဟုတ်ပေ။

သို့သော် မအမာမှ မွေးဖွားသည့် သားသမီးများသည် ၎င်းတို့၏ အဘိုး ဦးစံဖေ၏ အမွေကို ဆက်ခံခွင့်ရှိသူများ ဖြစ်ကြသည်။ ဤမူသဘောကို မသိန်းနုနှင့် မဖွားသစ်^၁ စီရင်ထုံး၌ တွေ့ရှိနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ဦးစံဖေ၌ မြေးများ (မအမာ၏ သားသမီးများ) အတင်အရှား ရှိနေခြင်းကြောင့် ဦးစံဖေ၏ အပတိဌသားဖြစ်သူ မောင်အောင်ကြည်အနေဖြင့် ဦးစံဖေ၏ ကျန်ရှိရစ်သည့် အမွေကို မြန်မာ့ဓလေ့ ထုံးတမ်းဥပဒေအရ ဆက်ခံခွင့် ရရှိနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ ထို့ကြောင့် ယခု အထူးအယူခံအားခွင့်ပြုပြီး ရန်ကုန် တိုင်း တရားရုံးနှင့် ပထမ အယူခံတရားရုံးချုပ်တို့၏ အမိန့်နှင့် ဒီကဇီတို့ကို ပယ်ဖျက်လျက် တရားလို မောင်အောင်ကြည် (ခ) မောင်အောင်ကြည်သွင် စွဲဆိုသည့် အမှုကို ပယ်လိုက်သည်။

စရိတ်သတ်မှတ်ခြင်း မပြု။

(၃) ၁၉၄၀ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ တရားစီရင်ထုံးများ၊ စာ ၁၂၆၊ (စုံညီခုံ)၊

တရားမ အထွေထွေလျှောက်လွှာ

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး ဦးကျော်တင့် ရှေ့တွင်

၁၉၉၂
မေလ
၁၂ ရက်

ဦးလျန်ခန့်ခိုင်ပါ ၊

နှင့်

ဒေါ်ခွန်လန်ကျိန်*

(၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ် ဦးဟန်ရှင်းထန်)

ရုံးပြောင်းလျှောက်ထားခြင်း ကိစ္စ - မည်ကဲ့သို့သော စိုးရိမ်မှုသည် သဘာဝကျသည့် စိုးရိမ်မှုဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ဒေါ်ခွန်လန်ကျိန်က လက်ထောက်ပြည်နယ်တရားသူကြီး ဦးဟန်ဇာထွန်းနှင့် တူအစိုးတော်စပ်ခြင်းကို ငြင်းဆိုခြင်း မရှိပေ။ ယေဘုယျအားဖြင့်ဆိုလျှင် ဦးဟန်ဇာထွန်းသည် ဒေါ်ခွန်လန်ကျိန်နှင့် ဆွေမျိုးတော်စပ်သဖြင့် တစ်ဖက်အမှုသည်မှ မျှတ မှန်ကန်စွာ စီရင်လိမ့်မည် မဟုတ်ဟု စိုးရိမ်စိတ် ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည်။ ဤသို့ အမှုအား စစ်ဆေး စီရင်မည့် တရားသူကြီးနှင့် တရားလိုတို့သည် ဆွေမျိုးတော်စပ်နေပါက တစ်ဖက် အမှုသည် အနေဖြင့် ၎င်း၏ အမှုအား မျှတစွာ စီရင်ခြင်းပြုမည်မဟုတ်ဟု စိုးရိမ်စိတ် ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် သဘာဝကျသည်။ အမှန်တရားကို စီရင်ကြောင်း အများ ပြည်သူ၏ အမြင်တွင် ကြည်လင်ရန်လည်း လိုပေသည်။

- လျှောက်ထားသူများအတွက် - ဦးဖေမာ၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- လျှောက်ထားခံရသူအတွက် - ဦးလွန်းမောင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးလှမြင့်ဝင်း၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး၊ တရားရုံးချုပ်

ချင်းပြည်နယ်တရားရုံး၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၂ / ၉၁ (ဖလမ်းမြို့နယ်စု) တွင် ဒေါ်ခွန်လန်ကျိန်က ဦးလျန်ခန့်ခိုင်နှင့် ဦးဂင်ခန့်တောက်တို့အပေါ် အပေါင်အထမမြောက်၍ အိမ်ခြေကွက်လက်ရောက်ရလိုမှုနှင့် ဆုံးရှုံးနစ်နာသော လျော်ကြေးငွေကျပ် ၂၀၅၀၀ ကို ပြန်လည်ရလိုမှုစွဲဆိုသည်။ ပဏာမငြင်းချက်အား ကြားနာရန်အဆင့်တွင် ဦးလျန်ခန့်ခိုင်တို့က အမှုကို လက်ခံစစ်ဆေးမည့် လက်ထောက် ပြည်နယ်တရားသူကြီး ဦးဟန်ဇာထွန်းသည်

* ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ တရားမ အထွေထွေလျှောက်လွှာ အမှတ် ၂၅။

ဒေါ်ခွန်လန်ကျိန်၏ တူတော်စပ်သဖြင့် မူလ အမှုအား စစ်ကိုင်းတိုင်း (ကလေးမြို့နယ်စု)တရားရုံးတွင် ဖြစ်စေ၊ အခြားသင့်တော်သည့် ရုံးတစ်ရုံးသို့ ဖြစ်စေ ပြောင်းရွှေ့ပေးပါရန် တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၂၄ အရ လျှောက်ထားသဖြင့် ဤအတွေ့တွေ လျှောက်ထားမှုဖွင့်ခြင်း ဖြစ်သည်။

၁၃၉၊
ဦးလျန်ခန့်ခိုင်
ပါ ၂
နှင့်
ဒေါ်ခွန်လန်
ကျိန်
(၎င်း၏ ကိုယ်
စားလွယ်
ဦးဟန်ရှင်းထန်)

ဦးလျန်ခန့်ခိုင်တို့က လျှောက်လွှာတွင် ဒေါ်ခွန်လန်ကျိန်၏ ဖခင် ဦးတောင်ဒိုဇ်မင်းနှင့် လက်ထောက်ပြည်နယ်တရားသူကြီး ဦးဟန်ဇာထွန်း၏ အဘိုး ဦးငိုလန်းတို့မှာ ညီအစ်ကို အရင်းဖြစ်၍တရားလိုနှင့် တရားသူကြီးတို့ မှာ တူအရီးတော်စပ်ခြင်းကြောင့် မျှတမှန်ကန်သည့် စစ်ဆေး စီရင်မှုမရနိုင်ဟု စိုးရိမ်စိတ်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဒေါ်ခွန်လန်ကျိန်နှင့် ဦးဂင်ခန့်ဟောက်တို့မှာ တီးတိန် မြို့တွင် အမြဲ နေထိုင်ရာ တီးတိန်မြို့မှ ကလေးမြို့သို့ တစ်ထောက်နားပြီးမှ ဖလမ်းမြို့သို့ သွားရောက်ရကြောင်း၊ မော်တော်ကား နေ့စဉ်မရှိသဖြင့် သွား ရေးခက်ခဲကြောင်း၊ စစ်ကိုင်းတိုင်း (ကလေးမြို့နယ်စု)တရားရုံး၌ စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာရှိပါကြောင်း ဖော်ပြသည်။

ဒေါ်ခွန်လန်ကျိန်က ကန့်ကွက်လွှာတွင် အမှုမှာ တီးတိန်မြို့နယ်တွင် ဖြစ်ပွားပြီး ချင်းလူမျိုးအချင်းချင်းဖြစ်ပွားသော အမှုဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိသည် မြန်မာစကား ကောင်းစွာ တတ်ကျွမ်းပြောဆိုမှု မရှိကြောင်း၊ အမှုမှာ ပဏာမပြင်းချက်ကို လျှောက်လဲချက်ကြားနာရန် အဆင့်ဖြစ်၍ အခြား တရား ရုံးသို့ ပြောင်းရွှေ့ပေးပါက ဆန္ဒစောလွန်းမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ တရားသူကြီး ဘက်လိုက်ပါက တရားရုံးချုပ်သို့ အယူခံဝင်လျှင် သိရှိနိုင်ကြောင်း၊ မိမိ ငှားရမ်းထားသော ရှေ့နေမှာလည်း ဖလမ်းမြို့မှ အမျိုးသမီးတရားရုံးချုပ် ရှေ့နေဖြစ်ပြီး နို့ဖို့ကလေးငယ်နှင့် ဖြစ်၍ ရုံးပြောင်းပေးပါက အမှုလိုက် ပေးနိုင်မည် မဟုတ်ကြောင်း ဖော်ပြသည်။

ဒေါ်ခွန်လန်ကျိန်က လက်ထောက်ပြည်နယ်တရားသူကြီး ဦးဟန်ဇာ ထွန်းနှင့် တူအရီးတော်စပ်ခြင်းကို ငြင်းဆိုခြင်း မရှိပေ။ ယေဘုယျအားဖြင့် ဆိုလျှင် ဦးဟန်ဇာထွန်းသည် ဒေါ်ခွန်လန်ကျိန်နှင့် ဆွေမျိုးတော်စပ်သဖြင့် တစ်ဖက်အမှုသည်မှ မျှတ မှန်ကန်စွာ စီရင်လိမ့်မည် မဟုတ်ဟု စိုးရိမ်စိတ် ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည်။

ဤသို့ အမှုအား စစ်ဆေး စီရင်မည့် တရားသူကြီးနှင့် တရားလိုတို့သည် ဆွေမျိုးတော်စပ်နေပါက တစ်ဖက်အမှုသည်အနေဖြင့် ၎င်း၏ အမှုအား မျှတစွာ စီရင်ခြင်းပြုမည်မဟုတ်ဟု စိုးရိမ်စိတ်ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် သဘာဝ ကျသည်။ အမှန်တရားကို စီရင်ကြောင်း အများပြည်သူ၏ အမြင်တွင် ကြည်လင်ရန်လည်း လိုပေသည်။

လျှောက်ထားခံရသူ၏ ရှေ့နေက လျှောက်ထားသူ၏ ရုံးပြောင်း လျှောက်လွှာတွင် ဒေါ်ခွန်လန်ကျိန်(၎င်း၏ ကိုယ်စားလွယ် ဦးဟန်ရှင်းထန်)

၁၉၉၂
 ဦးလွန်ခန့်ခိုင်
 ပါ ၂
 နှင့်
 ဒေါ်ခွန်လန်
 ကိုနီ
 (၎င်း၏ကိုယ်
 စားလွယ်
 ဦးဟန်ရှင်းထန်)

ဟု ဖော်ပြချက်မှာ မူလတရားလိုအပေါ် လျှောက်ထားခြင်း မဟုတ်ဘဲ
 ၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ်အပေါ်သာ လျှောက်ထားခြင်းဖြစ်၍ လျှောက်ထား
 သူ၏ ရုံးပြောင်း လျှောက်လွှာကို ပယ်ရန် တင်ပြသည်။

မူလ ချင်းပြည်နယ်တရားရုံး၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၂/၉၁ (ဖလမ်း
 မြို့နယ်စု) တွင် တရားလိုအဖြစ် ဒေါ်ခွန်လန်ကိုနီ (ဦးဟန်ရှင်းထန်၏ ဇနီး
 တရားဝင်ကိုယ်စားလှယ်) ဟု ဖော်ပြချက်တွေ့ရှိရသဖြင့် လျှောက်ထားခံရသူ၏
 တင်ပြချက်မှာ အမှန် အရေးပါသော အချက်မဟုတ်ဟု ယူဆသည်။

ကလေးမြို့နယ်စုတရားရုံးမှ ဤအမှုအား စီရင်ပိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း လျှောက်
 ထားသူ၏ လျှောက်ထားချက်ကို လျှောက်ထားခံရသူဘက်မှ ကန့်ကွက်
 တင်ပြခဲ့ခြင်းလည်း မရှိချေ။

ထို့ကြောင့် (ဒေါ်ခွန်လန်ကိုနီက ဦးလွန်ခန့်ခိုင်ပါ-၂ ဦး အပေါ် ချင်း
 ပြည်နယ်(ဖလမ်းမြို့နယ်စု)တရားရုံး၌ စွဲဆိုသော တရားမကြီးမှုအား စစ်ကိုင်
 တိုင်း (ကလေးမြို့နယ်စု) တရားရုံးသို့ စစ်ကိုင်တိုင်း တရားသူကြီးမှ တစ်ဆင့်
 အမှုအား လွှဲပြောင်းပေးစေရန် အမိန့် ချမှတ်လိုက်သည်။

စရိတ် မသတ်မှတ်။

တရားမ ပထမအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး ဦးကျော်ဝင်း ရွှေ.တွင်

ဦးလှရွှေ
နှင့်
ဒေါ်အုံးမြင့် *

၁၉၉၂
မေလ
၀ ရက်

အစိုးရပိုင်သည့် မြေအား ပုဂ္ဂလိကအချင်းချင်း အရောင်း အဝယ်
ပြုလုပ်သည့် ကိစ္စ၊ အစိုးရမြေနှင့် ပတ်သက်၍ ပုဂ္ဂလိကအချင်းချင်း
ပိုင်ဆိုင်မှုကို အခြေပြု၍ စွဲဆို ပိုင်ခွင့်မရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။အချင်းဖြစ် မြေသည် အစိုးရပိုင်မြေ ဖြစ်ကြောင်း
ဦးလှရွှေ၏ အစစ်ခံချက်အရ အငြင်းပွားမှု မရှိချေ။ ဦးလှရွှေက အချင်းဖြစ်
မြေကို ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း (Title) အား အခြေပြု စွဲဆိုခြင်းဖြစ်ရာ မူလရုံးက
သုံးသပ်သည့် အတိုင်း အစိုးရမြေကို ဦးလှရွှေက ပိုင်ဆိုင်ခွင့်မရရှိနိုင်ချေ။

- အယူခံတရားလိုအတွက် - ဒေါ်အေးအေးအောင်၊ တရားရုံးချုပ် ရွှေ.နေ
- အယူခံတရားပြိုင်အတွက် - ဒေါ်သိန်းသိန်းလှ၊ တရားရုံးချုပ်ရွှေ.နေ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးလှမြင့်ဝင်း၊ ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ တရားရုံးချုပ်

ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၊ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁၆၉
(က) တွင် ဦးလှရွှေက ဒေါ်အုံးမြင့်အပေါ် မြေနှင့် အိမ်ကို ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း
မြွက်ဟ ကြေညာပေးစေလိုမှုစွဲဆိုသည်။ မူလရုံးက ဦးလှရွှေသည် အစိုးရပိုင်
မြေကို မိမိမြေအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် အညီ ချုပ်ဆို
ထားခြင်း မရှိသော အရပ်စာချုပ်အပေါ် အခြေပြု၍လည်းကောင်း အချင်း
ဖြစ်မြေနှင့် အိမ်ကို မိမိပိုင်ဆိုင်ကြောင်း မြွက်ဟ ကြေညာပေးရန် တရားစွဲဆို
ခွင့် မရှိကြောင်း သုံးသပ်လျက် ဦးလှရွှေ စွဲဆိုသောအမှုကို ပလပ်ကြောင်း
၂၅-၁၀-၉၁ နေ့၌ အမိန့်ချသည်။ ဦးလှရွှေက ထိုအမိန့်ကို မကျေနပ်၍
တရားရုံးချုပ်သို့ ဤအယူခံမှုကို တင်သွင်းသည်။

* ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ တရားမ ပထမ အယူခံမှု အမှတ် ၅၁၈။
† ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁၆၉ တွင် ချမှတ်သော (၂၅-၁၀-၉၁)
ရက်စွဲပါ ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကိုအယူခံမှု။

၁၉၉၂
ဦးလှရွှေ
နှင့်
ဒေါ်အုံးမြင့်

ဦးလှရွှေ၏ ရှေ့နေက အချင်းဖြစ်မြေသည် နိုင်ငံတော်ပိုင်မြေဖြစ်ပြီး နေထိုင်ခွင့် ချထားပေးချက်အရ နေထိုင်ခွင့်ရရှိနေကြပြီး တရားဝင်ပိုင်ဆိုင်မှု အတွက် လွှဲပြောင်းခွင့်မရှိသော မြေဖြစ်ကြောင်း အငြင်းမထွက်ကြသည့် အတွက် အချင်းဖြစ်မြေပေါ်ရှိ အိမ်ကို နေထိုင်ပိုင်ဆိုင်မှုအတွက် ရောင်းဝယ် ကြရာ၌ စာချုပ်စာတမ်းများ မှတ်ပုံတင်ရုံးတွင် အရောင်းအဝယ်စာချုပ် မှတ်ပုံတင်ခွင့်မရှိသည့် အားလျော်စွာ နေထိုင်မှု၊ အိုးအိမ် ပိုင်ဆိုင်မှုအတွက် အဆင့်ဆင့် လွှဲပြောင်းရောင်းချရာတွင် ပိုင်ဆိုင်မှု အသိအမှတ်ပြုရုံ စာချုပ် စာတမ်း ပြုခဲ့သည်ကို ပေါ်လွင်ထင်ရှားပါလျက် ရုံးငြင်းချက်တွင် မပါဝင် သော အစိုးရမြေဖြစ်သဖြင့် ရောင်းဝယ်ခွင့် မရှိခြင်း၊ စာချုပ် စာတမ်း မှတ်ပုံမတင်သည့်အတွက် တရားမဝင်ဟု မူလရုံးက ပိုင်ဆိုင်မှုအပေါ် အဓိက ထား သုံးသပ်ပြီး အယူခံတရားလို လက်ရှိ နေထိုင်ရယူနေသည့် အခွင့် အရေးအပေါ် ထည့်သွင်း သုံးသပ်ခြင်းမရှိဘဲ အမိန့်ချမှတ်ခဲ့ခြင်းမှာ များစွာ မှားယွင်းနေပါကြောင်း တင်ပြသည်။

ဒေါ်အုံးမြင့်၏ ရှေ့နေက အချင်းဖြစ်မြေသည် အစိုးရမြေဖြစ်ကြောင်း အငြင်းမပွားသဖြင့် ယင်းမြေနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး အယူခံတရားလိုက ပိုင်ဆိုင် ကြောင်း မြွက်ဟ ကြေညာမှုမစွဲဆိုနိုင်ကြောင်း၊ အချင်းဖြစ်နေအိမ်ပိုင်ဆိုင်မှု နှင့် ပတ်သက်ပြီး အယူခံတရားလိုက အထောက်အထားမတင်ပြနိုင်ကြောင်း တင်ပြသည်။

အချင်းဖြစ်မြေသည် အစိုးရပိုင်မြေဖြစ်ကြောင်း ဦးလှရွှေ၏ အစစ်ခံချက် အရ အငြင်းပွားမှုမရှိချေ။ ဦးလှရွှေက အချင်းဖြစ်မြေကို ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း (Title)အား အခြေပြစွဲဆိုခြင်းဖြစ်ရာ မူလရုံးက သုံးသပ်သည့် အတိုင်း အစိုးရမြေကို ဦးလှရွှေက ပိုင်ဆိုင်ခွင့်မရရှိနိုင်ချေ။

ဒေါ်အေးကြည်မှ ဒေါ်ခင်မေ အမည်ဖြင့် အိမ်ကို ရောင်းချသော အိမ်အရောင်းအဝယ်စာချုပ်တွင် တန်ဖိုးငွေ ကျပ် ၃၀၀၀ ဖြင့် အရောင်း အဝယ်ပြုကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ ဤသို့ဆိုလျှင် မူလရုံးက တွေ့ရှိသကဲ့သို့ တန်ဖိုးငွေကျပ် ၁၀၀ ကျော်သဖြင့် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၄ နှင့် စာချုပ် စာတမ်း မှတ်ပုံတင်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇ တို့နှင့် အညီ မှတ်ပုံတင်ပြလုပ်ခဲ့ခြင်း မရှိသဖြင့် အထမြောက်သော အရောင်းအဝယ်လည်း မဟုတ်ချေ။

အဆိုပါ ဥပဒေများတွင်လည်း ‘‘နေခွင့်လက်မှတ်’’ အရ နေထိုင်သော မြေနှင့် စပ်လျဉ်း၍လည်း ဖြစ်စေ၊ ယင်းမြေပေါ်ရှိ အဆောက်အအုံနှင့် စပ်လျဉ်း၍လည်း ဖြစ်စေ မှတ်ပုံတင်ပြလုပ်ရန် မလိုဟု ခြင်းချက်ပြထားခြင်း လည်း မရှိချေ။

၁၉၉၂
ဦးလှရွှေ
နှင့်
စောအုံးမြင့်

အယူခံ တရားလိုဘက်မှ တင်ပြရာတွင် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၅ (၂) အရ မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သည့် ပစ္စည်းကို ရောင်းချသူသည် ထိုပစ္စည်းအား ပိုင်ဆိုင်သည်ဟု တာဝန်ယူရမည်ဟု ပါဝင်သည်။ ယင်းပုဒ်မ က ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၄ နှင့် စာချုပ်စာတမ်း မှတ်ပုံ တင် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်တို့အား လွှမ်းမိုး၍ ခြွင်းချက် ပြုခဲ့ခြင်း မရှိချေ။

ဤပေါ်ပေါက်ချက်တို့ အရ မူလရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို စွက်ဖက်ရန် မသင့်ချေ။

ထို့ကြောင့် ဤအယူခံမှုကို နုံးအဆင့်ဆင့် ကုန်ကျစရိတ်နှင့်တကွ ပလတ် လိုက်သည်။

ရှေ့နေခ ကျပ် ၁၀၀ သတ်မှတ်သည်။

၁၁၇၄၇၁၆၇. နိဂုံးချုပ်
တရားမဒုတိယအယူဝံ့

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး ဦးကျော်စင် ရွှေ.တွင်

ကိုဝင်းအေး ပါ ၂

၁၃၁

ဦးဆယ်ပါ *

1000

ആകാശം

၁၄ ရက်

အပေးစာချုပ်အရ လက်ရောက်ရရှိနေထိုင်သူအပေါ်၌ အခွင့်အမိန့်
အရ နေထိုင်သူဟု အဆိုပြုပြီး နှင်လိုက်ရုံဆိုသည့် ကိစ္စ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ပေးကမ်းခြင်းစာချုပ်မှာ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂၃ အရ မှတ်ပုံတင်ထားခြင်း မရှိသည်မှာ မှန်သော်လည်း တရားပြိုင် မခိုမိုက်က ချေလွှာတင်သွင်းစဉ်ကစ၍ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၃-ကကို ရည်ညွှန်းထားခဲ့ကြောင်း တွေ့ရသည်။ အပေးစာချုပ်အရ လက်ရောက်ရယူပြီး နေထိုင်လာသူအား အခွင့်အမိန့်အရနေထိုင်သူအဖြစ် နှင်လိုမှုစွဲဆိုလာလျှင် စာချုပ်မှာ မှတ်ပုံမတင်ရသေးသော်လည်း စာချုပ်အရ လက်ရောက်ရယူ နေထိုင်လျက်ရှိသူက ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၃-က၏ အဏာအကွယ်ကို ရခွင့်ရှိပေသည်။

အယူအဘုရားလိုများအတွက်	- ဦးမြင့်သိန်း၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
အယူခံတရားပြိုင်များအတွက်	- ဦးလှကို၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
တရားရေးအကြံပေး	- ဦးတင်အေး၊ ဒုတိယညွှန်ကြား ရေးမှူး၊ တရားရုံးချုပ်

မြင်းခြံနယ်တရားရုံး၊ ၁၉၀၆.ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၅၉ တွင် ဦးဆယ်နှင့် ဒေါ်ချစ်စိန်တို့က ကိုင်းအေးနှင့် မမိမိုတို့အပေါ် အချင်းဖြစ် မြေနှင့် အိမ်တွင် အခွင့်အမိန့်နှင့် ယင်းခွဲကြောင်း အဆိုပြု၍ နှင်လိုမှု စွဲဆို ခဲ့ရာ ပထဝီခဲ့သည်။

အဆိုပါ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ဦးဆယ်တို့က မန္တလေးတိုင်း (မြင်းခြံ
မြို့နယ်) တရားရုံးသို့ အယူခံဝင်ရောက်သည့် အခါ မြို့နယ်တရားရုံး၏

* ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့မှ စတင် အမှတ် ၂၀၀

† ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမအယူခံမှု အမှတ် ၅၂ တွင် ချမှတ်သော (၂၂-၁၁-၉၀) ရက်စွဲပါ မန္တလေးတိုင်း (မြင်းခြံမြို့နယ်စုတရားရုံး) ၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံမှု။

အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး ဦးဆယ်တို့စွဲဆိုသည့်အတိုင်း အနိုင်ဒီကနီ ချမှတ်ပေးလိုက်သဖြင့် မူလမှု တရားပြင် ကိုဝင်းအေးတို့က တရားရုံးချုပ်သို့ ဤဒုတိယ အယူခံမှုကို တင်သွင်းသည်။

၁၉၉၂
ကိုဝင်းအေး
ပါ ၂
နှင့်
ဦးဆယ် ပါ ၂

တရားလို ဦးဆယ်တို့က ၎င်းတို့ပိုင် အချင်းဖြစ်ပိုင်းမြေနှင့် နေအိမ်ကို အစ်မ ဒေါ်စွားစော၏ ပြောဆိုချက်အရ တူ၊ တူမများ ဖြစ်ကြသော ကိုကျော်စိန်ဝင်း၊ မမိမိတို့အား အခမဲ့ နေထိုင်ခွင့်ပြုထားရာမှ မမိမိသည် ကိုကျော်စိန်ဝင်းနှင့် ကွဲသွားပြီး ကိုဝင်းအေးနှင့် ပေါင်းသင်းကာ ဆက်လက် နေထိုင်ခဲ့ကြောင်းနှင့် တရားလိုတို့၏ ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ နေအိမ်ကိုဖျက်၍ အိမ်တိုင်ဟောင်းများကို သုံးစွဲပြီး အချင်းဖြစ် နေအိမ်ကို ပြန်လည် ဆောက်လုပ်ခဲ့ကြောင်း၊ အခွင့်အမိန့်အား ရုပ်သိမ်းကြောင်း အကြောင်းကြားစာပေးခဲ့သူ သော်လည်း ဖယ်ရှားပေးခြင်း မရှိ၍ တရားစွဲရကြောင်း တရားလို ဦးဆယ်တို့က အဆို တင်သွင်းသည်။

တရားပြင်များကမူ ပိုင်းမြေ၏ မူလပိုင်ရှင်မှာ တရားလို၏ မိခင် ဒေါ်မြင့် ဖြစ်ပြီး ဒေါ်မြင့်က သမီး မစွားစောသို့ ၂၉-၁၂-၆၁ နေ့တွင် ပိုင်းမြေကို အမွေပစ္စည်းအဖြစ် ပေးရာတွင် တရားလို အမှတ် (၁) ဦးဆယ်သည် သက်သေ တစ်ဦးအဖြစ် လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြောင်း၊ ဦးဆယ်ကိုမူ မိခင် ဒေါ်မြင့်က ပစ္စည်းအချို့နှင့် ပိုင်းမြေပေါ်ရှိ ၄ ပင် x ၃ ပင် ကပ်မိုးသရဲကာအိမ်ကို လည်းကောင်း၊ အစ်မ ဒေါ်စွားစောက ငွေကျပ် ၁၀၀၀ ကိုလည်းကောင်း ပေးခဲ့သဖြင့် ဦးဆယ်ကိုယ်တိုင် အိမ်ဖျက်၍ မြင်းခြံမြို့နယ်၊ လေးအိမ်တန်းရွာသို့ သယ်ဆောင်သွားခဲ့ကြောင်း၊ ဒေါ်စွားစော ကွယ်လွန်သောအခါ ဒေါ်စွားစော၏ သားသမီးများက အမွေဆက်ခံပိုင်ဆိုင်ခဲ့ပြီး အမွေဆိုင်တစ်ဦးဖြစ်သူ တရားပြင် အမှတ် (၂) မမိမိ၏ သားသမီးများအား ၈-၉-၈၆ နေ့တွင် မေတ္တာဖြင့် အပိုင်ပေးစာချုပ် ချုပ်ဆိုပေးကမ်း၍ ပိုင်ရေးဆိုင်ခွင့် အရ နေခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း ချေလွှာ တင်သွင်းသည်။

ဒေါ်မြင့်နှင့် ခင်ပွန်းဦးကြက်တောတို့မှ ဒေါ်စွားပေါ၊ ဒေါ်စွားစောနှင့် ဒေါ်မှတ်ကြီးတို့ကို မွေးပြီး ဒေါ်စွားစောမှ ဦးသင်းနှင့် မမိမိ (တရားပြင် အမှတ်-၂) ကို မွေးဖွားသည်။

ခင်ပွန်း ဦးကြက်တော ကွယ်လွန်သွားသည့်အခါ ဒေါ်မြင့်က ဒုတိယ အိမ်ထောင်အဖြစ် ဦးထွန်းကျော်နှင့် ပေါင်းသင်းပြီး ဦးထွန်းကျော် ကွယ်လွန်သည့်အခါ ဒေါ်မြင့်သည် ဦးဘိုးရံနှင့် တတိယအိမ်ထောင်ပြုရာ တရားလို အမှတ် (၁) ဦးဆယ်ကို မွေးဖွားသည်။ သို့ဖြစ်ရာ မမိမိသည် ဦးဆယ်နှင့် အမေတူ အဖေကဲ့ အစ်မ ဒေါ်စွားစောက မွေးသောသမီးဖြစ်၍ ဦးဆယ်၏ တူမ ဖြစ်သည်။

၁၉၉၂
ကိုဝင်းအေး
ပ။ ၂
နှင့်
ဦးဆယ် ပ။ ၂

အချင်းဖြစ်မြေကွက်မှာ မူလသာသနာ့မြေဖြစ်ကြောင်း နှစ်ဘက်အငြင်း
မပွားကြချေ။ ဘုန်းတော်ကြီး ဦးစိန် လက်ထက်တွင် သာသနာ့မြေအတွင်း
နေထိုင်ကြသူများကို မြေတစ်ပေလျှင် တစ်ပဲနှုန်းဖြင့် ဘုန်းတော်ကြီးက
လှူစေပြီး လူများနှင့် သီးခြားစီဖြစ်အောင် တံတိုင်း ကာရံခဲ့ကြောင်းနှင့်
အချင်းဖြစ်မြေတွင် အကွက်ပေါင်း (၂၀) ကွက်ကို ဘုန်းတော်ကြီးက စွန့်ခဲ့
ကြောင်း ထွက်ဆိုကြသည်။

အဆိုပါ မြေစွက်တွင် တရားလို ဦးဆယ်နှင့် ဇနီး ဒေါ်ချစ်စိန်တို့က
ဝဲအိမ်ဆောက်လုပ် နေထိုင်ခဲ့ကြောင်း အိမ်နီးချင်း လိုပြသက်သေ ဦးလှ
အောင်၊ ဦးမောင်ကြီး၊ ဒေါ်တင်စုတို့က ထွက်ဆိုကြသည်။

တရားပြိုင် မမိမိတို့ကမူ အဘွား ဒေါ်မြင့် (တရားလို ဦးဆယ်နှင့် တရား
ပြိုင် မမိမိ၏ မိခင် ဒေါ်စွားစော၏ အမေ)က ပိုင်ဆိုင်ခဲ့ပြီး ဒေါ်မြင့်က
ဒေါ်စွားစောသို့ ၂၉-၁၂-၆၁ နေ့တွင် အချင်းဖြစ် မြေကွက်ကို စာချုပ်
(သက်သေခံ-၂) ချုပ်ဆို၍ လွှဲပြောင်းပေးအပ်ရာ၌ ဦးဆယ်ကိုယ်တိုင် အသိ
သက်သေအဖြစ် လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြောင်း မမိမိက ထွက်ဆိုသည်။
ဦးဆယ်ကမူ ငြင်းဆိုသည်။ သို့ရာတွင် စာချုပ် သက်သေဖြစ်သူ ဦးညို (ပြိုင်ပြ
သက်သေ)က အမှန်ပင် ချုပ်ဆိုပေးကမ်းခဲ့ကြောင်း ထွက်ဆိုသည်။ အခြား
သက်သေတစ်ဦးဖြစ်သူ ဦးသင်း (ပြိုင်ပြ)ကလည်း ၎င်းကိုယ်တိုင် သက်
သေခံ-၂ ကို ရေးသားပေးခဲ့ရကြောင်းနှင့် ပေးသူ အဘွား ဒေါ်မြင့် ကိုယ်
စား ရေးထိုးခိုင်း၍လည်း ထိုးခဲ့ရကြောင်း ထွက်ဆိုသည်။

အဆိုပါ ပေးကမ်းခြင်းစာချုပ်မှာ ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး အက်ဥပဒေ
ပုဒ်မ ၁၂၃ အရ မှတ်ပုံတင်ထားခြင်း မရှိသည်မှာ မှန်သော်လည်း တရား
ပြိုင် မမိမိတို့က ချေလွှာတင်သွင်းစဉ်ကပင် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေးအက်ဥပဒေ
ပုဒ်မ ၅၃-ကကို ရည်ညွှန်းထားခဲ့ကြောင်း တွေ့ရသည်။ အပေးစာချုပ်
အရ လက်ရောက်ရယူပြီး နေထိုင်လာသူအား အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူ
အဖြစ် နှင်လိုမှုစွဲဆိုလာလျှင် စာချုပ်မှာ မှတ်ပုံမတင်ရသေးသော်လည်း
စာချုပ်အရ လက်ရောက် ရယူနေထိုင်လျက် ရှိသူက ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေး
အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၅၃-က၏ အကာအကွယ်ကို ရခွင့်ရှိပေသည်။

အလားတူစွာပင် မှတ်ပုံမတင်ထားသော အရောင်းအဝယ်စာချုပ်ဖြင့်
ဝယ်ယူပြီး လက်ရှိ ရယူထားသူသည် အခွင့်အမိန့်အရနေသူအဖြစ် အစွဲခံရ
လျှင် ပုဒ်မ ၅၃-က၏ အကာအကွယ်ရနိုင်ကြောင်း မောင်ချစ်တုံးပီ-၂
နှင့် မောင်မြင့်ပီ-၂^၁ အမှုတွင် ဆုံးဖြတ်ထားသည်။

(၁) ၁၉၈၁ ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စုအချိန်လစာမှတ်တမ်းနှင့်မာနိုင်ငံစီရင်ထုံး၊ စာ ၁၉။

အဆိုပါ စာချုပ်(သက်သေခံ-၂) အရ လက်ဝယ်ရရှိခဲ့သူ ဒေါ်ဦးစော
မှာ တရားပြင် အမှတ် (၂) မေ့မိ၏ မိခင်ဖြစ်သဖြင့် မိခင်၏ လက်ရှိဖြစ်မှုကို
အခြေပြု၍ နေထိုင်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း တရားပြင်များ၏ လူချေချက်မှာ
ဆီလျော်မှုမရှိဟု မဆိုနိုင်ချေ။

၁၉၉၂
ကိုဝင်းအေး
ပါ ၂
နှင့်
ဦးဆယ် ပါ ၂

တရားလို ဦးဆယ်၏ ဆိုလွှာအပိုဒ် ၄ တွင် ၎င်း၏ အိမ်ကို တရားပြင်
များက ဖျက်၍ အသစ်ဆောက်ခဲ့ကြောင်း ဖော်ပြသားသဖြင့် လက်ရှိနေအိမ်
မှာလည်း တရားလို ဦးဆယ်၏ အိမ်မဟုတ်တော့ကြောင်းမှာ အငြင်းမပွား
တော့ပေ။

သို့အတွက် ဤဒုတိယအယူခံကိုခွင့်ပြု၍ မန္တလေးတိုင်း (မြင်းခြံနယ်စု)
တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ပြီး မြင်းခြံနယ်တရားရုံး၏
စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို တရားရုံးအဆင့်ဆင့်၏ စရိတ်နှင့် တကွ ပြန်လည်
အတည်ပြုကြောင်း အမိန့် ချမှတ်သည်။

ရှေ့နေစရိတ် ကျပ် ၅၀ သတ်မှတ်သည်။

တရားမပြင်ဆင်မှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး ဦးအေးအုန်း ရှေ့တွင်

†၁၉၉၂
ဧပြီလ ၅ ရက်

ဦးဝင်းအောင်
နှင့်
ဒေါ်သန်းမြင့်ပါ *

မရှေ့ မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းကို ရောင်းချသည့် မှတ်ပုံတင် အရောင်းစာချုပ် ချုပ်ဆိုပေးရန်နှင့် ပစ္စည်းလက်ရောက်ပေးအပ် ဇေလီမှု စွဲဆိုရာ၌ မှတ်ပုံတင်အရောင်းစာချုပ် ချုပ်ဆိုပေးရန်ကိစ္စ အတွက် ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်လျှင် လုံလောက်မှုရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ မှတ်ပုံတင် အရောင်းစာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုပေးရန်နှင့် လက်ရောက်ရလိမ့် သက်သာခွင့် နှစ်ရပ်အတွက် ရုံးခွန် သီးခြားထမ်းဆောင် ရမည် ဟူသော အချက်မှာ မှန်ကန်မှု မရှိပေ။

- လျှောက်ထားသူအတွက် - ဦးကျော်ညွန့်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- လျှောက်ထားခံရသူများအတွက် - ဦးငြိမ်းမောင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးတင်ထွန်း၊ ဒုတိယ ညွှန်ကြား ရေးမှူး၊ တရားရုံးချုပ်

မန္တလေးအနောက်မြောက်မြို့နယ်၊ အမရပူရနီအနောက် အကွက်အမှတ် (၅၀)၊ ဦးပိုင်အမှတ် ၄၉ စာရင်းပေါက်သော မြေနှင့် မြေပေါ်ရှိ စည်ပင် သာယာဦးပိုင်အမှတ် ၄၉ / ၁ အမည်ပေါက်သော နှစ်ထပ် နံကပ်တိုက်တို့ကို ရောင်းချသောမှတ်ပုံတင်အရောင်းစာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုပေးရန်နှင့် လက်ရောက် ပေးအပ်စေလိုမှုကို ပြင်ဆင်မှုလျှောက်ထားသူ ဦးဝင်းအောင်က ပြင်ဆင်မှု လျှောက်ထားခံရသူများဖြစ်ကြသော ဒေါ်သန်းမြင့်နှင့် ဦးထွန်းလွင်တို့အပေါ် မန္တလေးတိုင်းတရားရုံး၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁၄၂ / ၉၁ တွင် တရား စွဲဆိုသည်။

* ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၁၁၂။
† ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၁၄၂ (အနမ) တွင် ချမှတ်သော (၁၄-၁၀-၉၁) ရက်စွဲပါ မန္တလေးတိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကို လျှောက်ထားမှု။

ချေလွှာတွင် အခြား အချက်များအပြင် အပိုဒ် ၉(င)တွင် အောက်ပါ အတိုင်း ထုချေထားသည်-

၁၉၉၂
ဦးဝင်းအောင်
နှင့်
ခေါ်သန်းမြင့်
ဝါ ၂

“တရားလိုထမ်းဆောင်ထားသော ရုံးခွန်တော်မှာ လုံလောက်မှု မရှိပါ။ ဟန်ဆောင်စာချုပ်ပါ ချေးငွေအပေါ် ရုံးခွန် ထမ်းဆောင် ထားသဖြင့် ရုံးခွန် မလုံလောက်ပါ။ လက်ရောက်ရလို့မူ စွဲဆိုထား ထားခြင်းဖြစ်၍ အချင်းဖြစ်ခြေနှင့် နှစ်ထပ်တိုက်၏ ကာလပေါက်ဈေး အပေါ် မူတည်၍ ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ရုံးခွန်တော် လုံလောက်မှုမရှိသဖြင့် ဤအမှုကို ရုံးတော်မှ လက်မခံထိုက်ပါ။ အမှု တန်ဖိုးမှာ ဤမျှ မကပါ။”

ထို့ကြောင့် တိုင်းတရားရုံးက အောက်ပါ ပဏာမငြင်းချက်ကို ထုတ်ခဲ့ သည်-

“တရားလိုထမ်းဆောင်သော ရုံးခွန်တော်လုံလောက်မှု မရှိဟု ဆိုရာ မှန်သလား”

တိုင်းတရားရုံးက တရားလိုသည် သက်သာခွင့်နှစ်ရပ် တောင်းခံထား ကြောင်း၊ ပထမ သက်သာခွင့်ဖြစ်သည့် မှတ်ပုံတင်အရောင်းစာချုပ် ချုပ်ဆို ပေးရန်အတွက် ရုံးခွန် ဥပဒေပုဒ်မ ၇၊ ပုဒ်မခွဲ ၁၀(က) အရ စာချုပ်ပေါ်ရှိ ငွေ ၂၀၀၀၀၀ ကျပ်အပေါ် ထမ်းဆောင်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဒုတိယ သက် သာခွင့်ဖြစ်သော လက်ရောက်ရလို့မူအတွက် ရုံးခွန် ဥပဒေပုဒ်မ ၇၊ ပုဒ်မခွဲ ၅(င)အရ တန်ဖိုးငွေ ၂၀၀၀၀၀ ကျပ် အပေါ် ထမ်းဆောင်ရမည် ဖြစ် ကြောင်း၊ တရားလိုသည် မှတ်ပုံတင်စာချုပ်ရန်အတွက် ရုံးခွန်ထမ်းဆောင် ထားသဖြင့် လက်ရောက်ရလို့မူအတွက် ရုံးခွန်ထမ်းဆောင်ရန် လိုကြောင်း အမိန့်ချသည်။

ထို့ကြောင့် ဦးဝင်းအောင်က တရားရုံးချုပ်တွင် ဤပြင်ဆင်မှုကို တင် သွင်းသည်။

ဦးတင်နှင့် တင်ဦးနှင့် ဦးလှမင်း^၁ စီရင်ထုံးတွင် ယခင် တရားလွှတ် တော်က အရောင်းအဝယ်ပဋိညာဉ် ချုပ်ဆိုခြင်းဖြင့် ရောင်းသူက ပစ္စည်း လွှဲပြောင်းရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၅၅၊ ပုဒ်မခွဲ (သ)နှင့် (စ)တို့ အရ မှတ်ပုံတင် အရောင်းစာချုပ် ချုပ်ဆိုပေးရန်နှင့် ဝယ်သူက တောင်းဆိုလျှင် ရောင်းချ သော ပစ္စည်းကို လက်ရောက်ပေးအပ်ရန် တာဝန်ရှိသည့်အလျောက် ပဋိညာဉ် အတိုင်း ဆောင်ရွက်ရန်အတွက် ရုံးခွန်ဥပဒေပုဒ်မ ၇၊ ပုဒ်မခွဲ ၁၀(က)နှင့် အကျုံးဝင်ကြောင်း၊ လက်ရောက်ရလို့မူဖြစ်သော နောက်ဆက်တွဲ သက်

(၁) ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ စီရင်ထုံးများ၊ စာ-၂၁၂၊ (တရားလွှတ်တော်)။

၁၉၉၂
ဦးဝင်းအောင်
နှင့်
ဒေါ်သန်းမြင့်
ပါ ၂

သာခွင့် တောင်းဆိုသည့် အကြောင်းကြောင့် အမှုမှာ ရုံးခွန်ဥပဒေပုဒ်မ ၇၊ ပုဒ်မခွဲ ၅(င)နှင့် အကျုံးဝင်ရန် အကြောင်းမရှိနိုင်ကြောင်း သုံးသပ်ပြီး နောက် ပဋိညာဉ်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ပေးရန် စွဲဆိုမှုတွင် လက်ရောက်ပေး အပ်ရန် သက်သာခွင့်တောင်းဆိုသည် ဖြစ်စေ၊ တောင်းဆိုခြင်းမရှိသည်ဖြစ် စေ ရုံးခွန်ဥပဒေပုဒ်မ ၇၊ ပုဒ်မခွဲ ၁၀(က)နှင့်သာ သက်ဆိုင်ကြောင်း စာမျက်နှာ ၂၂၀ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ထုံးစွဲထားသည်-

“Agreeing with the decisions of the Allaha-
bad, Bombay, Lahore, Madras, Nagpur and
patna High Courts I hold that in a suit for
specific performance of a contract of sale whet-
her a prayer for possession is added or not,
the fees are payable for the purposes of court-
fees and jurisdiction according to the amount
of the consideration in the contract of sale
under section 7(x) (a) of the Court-fees Act
read with section 8 of the suits Valuation
Act.”

ထို့ကြောင့် ဒေါ်သန်းမြင့်တို့၏ ရှေ့နေ လျှောက်လဲသည့် မှတ်ပုံတင်
အရောင်းစာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုပေးရန်နှင့် လက်ရောက်ရလိုမှု သက်သာခွင့်နှစ်ရပ်
အတွက် ရုံးခွန် သီးခြား ထမ်းဆောင်ရမည် ဟူသော အချက်မှာ မှန်ကန်မှု
မရှိပေ။

အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့် ပြင်ဆင်မှုကို ခွင့်ပြု၍ မန္တလေးတိုင်း
တရားရုံး၏ ၁၄-၁၀-၉၁ နေ့စွဲပါ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

စရိတ် ခွင့်မပြု။

တရားမ ဒုတိယအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး ဦးကျော်တင့် ရှေ့တွင်

ဒေါ်သောင်းပါ-၃

နှင့်

ဒေါ်လှကြည်*

†၁၉၉၂
ဇန်နဝါရီလ
၄ ရက်

မီးလောင်မြေနေရာ ချထားရေးအဖွဲ့၏ ဆောင်ရွက်ချက် - သက်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့က လုပ်နိုင်ခွင့်ဘောင်အတွင်းမှ ဆောင်ရွက်မှု ဖြစ်ခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ယခင်က ဒေါ်လှကြည်သည် မိဘထံမှ အမွေဆက်ခံပိုင်ဆိုင်သော်လည်း ၁၉၇၃ ခုနှစ် မီးလောင်ပြီးနောက် မြို့နယ်စီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့က ဒေါ်သောင်းအား ချထားပေးခဲ့ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ ၁၉၇၃ ခုနှစ်မှ စ၍ ဒေါ်သောင်း နေထိုင်လာရာ ၁၉၈၄ ခုနှစ်တွင် သားဖြစ်သူအား ရောင်းချခြင်း ဖြစ်သည်။ မီးလောင်မြေ နေရာချထားရေးအဖွဲ့၏ ဆောင်ရွက်ချက်များ တရားမဝင်ဟု မယူဆနိုင်သဖြင့် မီးလောင်မြေနေရာ ချထားရေးအဖွဲ့က ချထားပေးခြင်းကြောင့် ပိုင်ဆိုင်ခွင့်မရနိုင်ကြောင်း တိုင်းတရားရုံး၏ သုံးသပ်ချက်မှားယွင်းပေသည်။ သက်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့က လုပ်နိုင်ခွင့်ဘောင်အတွင်း ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်၍ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်မရနိုင်ဟု မှတ်ယူနိုင်မည် မဟုတ်ချေ။

အယူခံတရားလိုများအတွက် - ဦးခင်ဇော်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

အယူခံတရားပြိုင်အတွက် - ဦးမြင့်ဝေ၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး - ဦးတင်ထွန်း၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး၊ တရားရုံးချုပ်

လယ်ဝေးမြို့၊ အမှတ် (၂) ရပ်ကွက်၊ အောင်မြေမြောက်ရပ်၊ အကွက်နံပါတ် (၂၂)၊ ဦးပိုင်အမှတ် (၈၂)၊ စာရင်းပေါက်သော အရှေ့လားသော် ဒေါ်ခင်ပွဲ၏မြို့၊ အနောက်လားသော် ဦးတင်နှင့် ဒေါ်သောင်း၏

* ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ တရားမ ဒုတိယအယူခံမှု အမှတ် ၁၄၂။

† ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ တရားမအယူခံမှု အမှတ် ၂၂ တွင် ချမှတ်သော (၂၀-၉-၉၁) ရက်စွဲပါ မန္တလေးတိုင်း (ရမည်းသင်းမြို့နယ်) တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဗီကမီကို အယူခံမှု။

၁၉၉၂
ဒေါ်သောင်း
ပါ ၃
နှင့်
ဒေါ်လှကြည်

မြေ၊ တောင်လားသော် လမ်းနှင့်၊ မြောက်လားသော် ဦးရွှေသောင်၏ မြေ
စသော နယ်နိမိတ်အတွင်း တည်ရှိသော မြေကို ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း မြက်ဟ
ကြေညာပြီး လက်ရောက်ရလျှို့မို့ကို အယူခံတရားပိုင် ဒေါ်လှကြည်က အယူခံ
တရားလို ဒေါ်သောင်း၊ ကိုမောင်မောင်နှင့် မညွန့်ကြည်တို့အပေါ် လယ်
ဝေးမြို့နယ်တရားရုံး၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၄၈ / ၉၈ တွင် တရားစွဲဆိုရာ
ဒီကရီရရှိသည်။

ဒေါ်သောင်းတို့က မန္တလေးတိုင်းတရားရုံး (ရမည်းသင်းမြို့နယ်စု) တွင်
အယူခံဝင်ရာ အကျဉ်းနည်း ပလင်ခံရသောကြောင့် တရားရုံးချုပ်တွင် ဤ
ခုတ်ယ အယူခံကို တင်သွင်းသည်။

အဆိုလွှာတွင် ဦးပိုင် (၈၁) နှင့် (၈၂) မြေကွက်များကို မိဘများဖြစ်
ကြသော ဦးပုနှင့် ဒေါ်လေးခင်တို့ ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း၊ ဒေါ်သောင်း၏ ခင်ပွန်း
ဦးတင်သည် ဒေါ်လှကြည်၏ ခင်ပွန်း ဦးကြည်၏ ဦးလေးဖြစ်သောကြောင့်
မိဘများရှိစဉ်က အခွဲထားခဲ့ကြောင်း၊ ထို့နောက် ဒေါ်လှကြည်၏ မိဘများ
က မြေကွက် အနောက်ဘက်ခြမ်းအား ဦးပိုင်(၈၁)အဖြစ်ခွဲပြီးလျှင် ဦးတင်
အား ၂၀၀ ကျပ်ဖြင့်ရောင်းချခဲ့သဖြင့် ဦးပိုင်(၈၂)ကို မိဘများ ကွယ်
လွန်သောအခါ ဒေါ်လှကြည်က အမွေဆက်ခံပိုင်ဆိုင်ကြောင်း လွန်ခဲ့သော
(၃)နှစ်ခန့်က ဒေါ်လှကြည်ပိုင် မြေကွက်ကို ဒေါ်သောင်းက သူ၏ သား
ကိုမောင်မောင်နှင့် ချွေးမဖြစ်သူ မညွန့်ကြည်တို့အား ရောင်းချခြင်းကြောင့်
ကိုမောင်မောင်နှင့် မညွန့်ကြည်တို့က ကျူးကျော် ဝင်ရောက်နေထိုင်ကြောင်း
အဆိုပြု၍ ဒေါ်လှကြည်က ယခုအမှုကို စွဲဆိုသည်။

ချေလွှာတွင်၁၉၇၃ခုနှစ်က လယ်ဝေးမြို့ကိုမီးလောင်ကြောင်း၊ မီးလောင်
မြေနေရာချထားရေးအဖွဲ့က အချင်းဖြစ်မြေအပါအဝင် ဝယ်ထားသော မြေ
ကိုပါမြေကွက်အမှတ် ၁၄၀ အဖြစ် ဒေါ်သောင်းအား ချထားပေးကြောင်း၊
ဒေါ်လှကြည်အား အမှတ်(၄)ရပ်ကွက်တွင် မြေနေရာချထားပေးခဲ့ကြောင်း၊
ထို့ကြောင့် အချင်းဖြစ်မြေကွက်ကို ဒေါ်သောင်း ပိုင်သဖြင့် သားနှင့် ချွေးမ
တို့အား ၁၇-၂-၈၄ နေ့က ရောင်းချခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ထုချေသည်။

ဒေါ်သောင်းတို့၏ ရှေ့နေက လယ်ဝေးမြို့ မီးလောင်ပြီးနောက် သက်
ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းက အကွက်ရိုက်ပြီး ပြန်လည် နေရာချထားပေးကြောင်း၊
အချင်းဖြစ်အကွက်ကို အကွက်အမှတ် ၁၄၀ အဖြစ် သတ်မှတ်ပြီး ဒေါ်သောင်း
အား နေရာချထားပေးကြောင်း၊ ဒေါ်လှကြည်အား အမှတ် (၄) ရပ်ကွက်
တွင် နေရာချထားပေးကြောင်း လျှောက်လဲသည်။

ဒေါ်လှကြည်၏ ရှေ့နေက အချင်းဖြစ် မြေကွက်ပေါ်ရှိ အဆောက်အအုံ
မီးလောင်ကျွမ်းခြင်း မရှိကြောင်း ပြန်လည် ချေပသည်။

၁၉၉၂
ဒေါ်သောင်း
ပါ ၃
နှင့်
ဒေါ်လှကြည်

ဦးစိုးရှင် (ပိုင်ပြ-၁)နှင့် ဒေါ်ငြိမ်းဟန် (ပိုင်ပြ-၂) တို့က ၁၉၇၃ ခုနှစ် တွင် လယ်ဝေးမြို့ မီးလောင်ရာတွင် အချင်းဖြစ်မြေပေါ်ရှိ အဆောက်အအုံ များလည်း လောင်ကျွမ်းသွားကြောင်း၊ မြို့နယ် နေရာချထားရေး အဖွဲ့က အကွက် ပြန်ရိုက်ပြီး ယခု အချင်းဖြစ်နေရာကို ဒေါ်သောင်းတို့အား ပြန်လည် ချထားပေးကြောင်း ထွက်ဆိုသည်။

ယခင်က ဒေါ်လှကြည်သည် မိဘထံမှ အမွေဆက်ခံပိုင်ဆိုင်သော်လည်း ၁၉၇၃ ခုနှစ် မီးလောင်ပြီးနောက် မြို့နယ် စီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့က ဒေါ်သောင်း အား ချထားပေးခဲ့ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ ၁၉၇၃ ခုနှစ်မှ စ၍ ဒေါ်သောင်း နေထိုင်လာရာ ၁၉၈၄ ခုနှစ်တွင် သားဖြစ်သူအား ဆောင်းချ ခြင်း ဖြစ်သည်။ မီးလောင်မြေနေရာချထားရေးအဖွဲ့၏ ဆောင်ရွက်ချက် များ တရားမဝင်ဟု မယူဆနိုင်သဖြင့် မီးလောင်မြေ နေရာချထားရေးအဖွဲ့က ချထားပေးခြင်းကြောင့် ပိုင်ဆိုင်ခွင့်မရနိုင်ကြောင်း တိုင်းတရားရုံး၏ သုံးသပ် ချက် မှားယွင်းပေသည်။ သက်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲရေးအဖွဲ့က လုပ်ပိုင်ခွင့်တောင် အတွင်း ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်၍ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်မရနိုင်ဟု မှတ်ယူနိုင်မည် မဟုတ် ချေ။

မီးလောင်မြေနေရာချထားရေးအဖွဲ့က ချထားသဖြင့် ၁၉၇၃ ခုနှစ်မှစ၍ ဒေါ်သောင်း လက်ရှိဖြစ်ခြင်းမှာ ပိုင်ရှင်တစ်ဦးကဲ့သို့ လက်ရှိထားခြင်းဖြစ် သောကြောင့် ထိုအချိန်မှ စ၍ ဒေါ်လှကြည်အား ဆန့်ကျင် လက်ရှိထားရာ ရောက်သည်ဖြစ်၍ ၁၉၇၃ ခုနှစ်မှ (၁၂)နှစ်အတွင်း တရားစွဲဆိုမှု ကာလ စည်းကမ်းသတ်အတွင်း ကျရောက်ပေလိမ့်မည်။ ယခုအမှုကို ၁၉၉၀ ပြည့် နှစ်တွင် စွဲဆိုသဖြင့် (၁၂) နှစ်ထက် များစွာ ကျော်လွန်ပြီး ဖြစ်ပေသည်။

အထက်ပါ အကြောင်းများကြောင့် အယူခံကို ခွင့်ပြု၍ မြို့နယ်တရားရုံးနှင့် တိုင်းတရားရုံးတို့၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်ပြီးလျှင် ဒေါ်လှကြည် စွဲဆိုသော အမှုကို တရားရုံးအဆင့်ဆင့် ကုန်ကျစရိတ်နှင့် တကွ ပလတ် လိုက်သည်။

ဤရုံး ရှေ့နေခ ကျပ် ၁၀၀ သတ်မှတ်သည်။

တရားမ ဒုတိယ အယူခံမှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး ဦးကျော်တင့် ရှေ့တွင်

† ၁၉၉၂

ဩဂုတ်လ

၂၀ ရက်

ဦးသန်းမောင်

နှင့်

ဦးစစ်အေး ပါ။*

ဥပဒေနှင့် အညီ ဆောင်ရွက်ပိုင်ခွင့်ရှိသော ကျေးရွာငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့က လယ်ယာမြေဟု သတ်မှတ်ပြီး မြေယာ လုပ်ပိုင်ခွင့်ပေးထားသည့် မြေကွက်၊ ယင်းမြေကွက်မှာ ကျေးရွာ အတွင်း ကျရောက်ပြီး လူနေ အိမ်ခြေရပ်ကွက်အတွင်း တည်ရှိလင့်ကစား တရားရုံးက ယင်းမြေကွက်နှင့် ပတ်သက်၍ စီရင်ဆုံးဖြတ်ရန် မသင့်တော်ခြင်း၊ မြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့်ပေးထားသည့်အမိန့်နှင့် တရားရုံး၏ အမိန့်တို့မှာ ဝိရောဓိမဖြစ်အောင် ရှောင်ရှားရခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက် ၊ ကျေးရွာအုပ်စု ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့သည် လယ်ယာနှင့် သစ်တောဝန်ကြီးဌာန၏ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၃၂/၈၈ အရ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ချထားခြင်း၊ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် အငြင်းပွားမှုများကို စစ်ဆေး ဆုံးဖြတ်ခြင်းတို့နှင့် စပ်လျဉ်းပြီး လုပ်ပိုင်ခွင့် အာဏာ အပ်နှင်းခံရသည့် အဖွဲ့အစည်းများဖြစ်ကြောင်းလည်း အငြင်းမပွားပေ။ ထို့ကြောင့် အချင်းဖြစ်မြေကို လယ်ယာမြေဟု ကောက်ယူပြီး သက်ဆိုင်ရာ ကျေးရွာအုပ်စု ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့က မြေယာ လုပ်ပိုင်ခွင့်ချထားခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အယူခံတရားလို ဦးသန်းမောင်အနေဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ အထက်အဆင့် လယ်ယာမြေအယူခံရုံးသို့ အယူခံဝင်လိုက် အယူခံဝင်ရောက်ရန်သာရှိပေလိမ့်မည်။

ကျေးရွာအုပ်စု ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့၏ မြေယာချထားသည့် အမိန့်မှာ ဥပဒေနှင့် ညီမညီ သက်ဆိုင်ရာ လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့် အယူခံရုံးက ဝေဖန် ဆုံးဖြတ်ပေလိမ့်မည်။ ယင်းအချက်မှာ တရားစီရင်ရေးလမ်းကြောင်းအရ တရားရုံးက ဝေဖန်ဆုံးဖြတ်ရန် မဟုတ်ချေ။ မြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့် စပ်လျဉ်းပြီး စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ရှိသည့် အဖွဲ့အစည်းက ၎င်း၏ အခွင့်အာဏာကျင့်သုံးပြီး ချမှတ်ထားသည့် အမိန့်တစ်ရပ်တည်ဆဲဖြစ်နေ

* ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ တရားမ ဒုတိယအယူခံမှု အမှတ် ၇၈။

† ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ တရားမ အယူခံမှု အမှတ် ၄ တွင် ချမှတ်သော (၂၁-၄-၉)၊ ရက်စွဲပါ ဧရာဝတီတိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံမှု။

သည့် အချိန်၌ ယင်းအမိန့်နှင့် ပီရောမိဖြစ်မည့် အမိန့်တင်ရပ်ကို တရားရုံးက ချမှတ်ရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။

၁၉၉၂
ဦးသန်းမောင်
နှင့်
ဦးစစ်အေး
ပါ။

- အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးတင်အောင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- အယူခံတရားပြိုင်များအတွက် - ဦးစန်းမြင် (ခ) ဦးစောဦး၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးအောင်ငွေ၊ ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ တရားရုံးချုပ်

ရောဂတီတိုင်း၊ ကျောင်းကုန်းမြို့နယ်တရားရုံး၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၇၀/၉၁ တွင် အယူခံတရားလို ဦးသန်းမောင်က အယူခံတရားပြိုင် ဦးစစ်အေးနှင့် ဒေါ်အုံးကျင်တို့အပေါ် အခွင့်အမိန့်အရ အခမဲ့ နေထိုင်သူများအဖြစ် နှင်ထုတ်လိုမှုစွဲဆိုရာ စွဲဆိုသည့်အတိုင်း အနိုင်ဒီကရီရရှိသည်။ ဦးစစ်အေးတို့က ရောဂတီတိုင်းတရားရုံး၊ တရားမအယူခံမှု အမှတ် ၄/၉၂ (ပုသိမ်မြို့နယ်စု) တွင် အယူခံရာ တိုင်းတရားရုံးက မူလရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်၍ ဦးသန်းမောင် စွဲဆိုသောအမှုကို ပလုပ်လိုက်သည်။ မူလရုံးတရားလို ဦးသန်းမောင်က မကျေနပ်၍ တရားရုံးချုပ်တွင် ဤတရားမဒုတိယအယူခံကို တင်သွင်းခြင်း ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလို ဦးသန်းမောင်က ကျောင်းကုန်းမြို့နယ်၊ ဝက်ချုံကရက်ကျေးရွာအုပ်စု၊ ကွင်းအမှတ် ၄၁၄ (ဘီ)၊ ဦးပိုင်အမှတ် ၄၈၊ မြေချိန်ဧရိယာ (၀း၇၅) ကို ၎င်း၏ အစ်ကို ဦးမောင်ခန့်ထံမှ လွန်ခဲ့သော ၄၅ နှစ်ခန့်က ဝယ်ယူ ပိုင်ဆိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ မြေပေါ်တွင် ဦးမောင်ခန့် လက်ထက်ကပင် တရားပြိုင် ဦးစစ်အေး၏ ဖခင် ဦးမောင်တင်ကို အခမဲ့ အိမ်ဆောက်နေထိုင်ခွင့် ပြုခဲ့ကြောင်း၊ ဦးမောင်တင် ကွယ်လွန်သွားပြီးနောက် ဦးစစ်အေးတို့က ကျေးရွာကောင်စီလူကြီးများရှေ့၌ နေခွင့်တောင်းသဖြင့် အခမဲ့ နေထိုင်ခွင့် ပြုခဲ့ကြောင်း အဆိုပြု၍ ဤအမှုကို စွဲဆိုသည်။

ချေယွှာတွင် ဦးစစ်အေးတို့က တရားလို၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် နေထိုင်ခြင်း မဟုတ်ကြောင်း၊ မိဘများနှင့် အတူ နေထိုင်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ပြင် အချင်းဖြစ်မြေမှာ လယ်ယာမြေဖြစ်ပြီး ကျေးရွာအုပ်စု (ရဝတ) အဖွဲ့က မိမိတို့အား ၈-၁၂-၉၁ နေ့က သီးစားချထားပေးပြီး ဖြစ်၍ တရားမရုံးတွင် စီရင်ပိုင်ခွင့်မရှိကြောင်း ခုခံ ချေပသည်။

မူလရုံးက အချင်းဖြစ်မြေသည် မြေကြီးမြေပုံတွင် လယ်ယာမြေဟု ပေါ်ပေါက်နေသော်လည်း ကညင်ကုန်း ကျေးရွာအတွင်း တည်ရှိနေကြောင်း၊

၁၉၉၂
ဦးသန်းမောင်
နှင့်
ဦးစစ်အေး
ပါ

ကညင်ကုန်းကျေးရွာမှာ အနှစ် (၄၀)ခန့် ရှိပြီးဖြစ်သည့်ပြင် အိမ်ခြေ(၈၆) အိမ်ရှိကြောင်း၊ ကျေးရွာအတွင်းတည်ရှိ၍ လူနေအိမ်ခြေအဖြစ် နှစ်ပေါင်းများစွာ အသုံးပြုခဲ့ရာ လယ်ယာမြေနိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃(ခ)အရ လယ်ယာမြေတွင် အကျုံးမဝင်ကြောင်း၊ ၈-၁၂-၉၁ နေ့က အချင်းဖြစ်မြေကို (ရဝတ)က တရားပြိုင်အား သီးစားချထားသော်လည်း အခြား မြေကို သီးစားချထားခြင်း မရှိကြောင်းနှင့် မြေပေါ်တွင် ဦးသန်းမောင်က ဦးစစ်အေးတို့အား အခမဲ့ နေခွင့်ပြုခဲ့သည်မှာ ထင်ရှားပေါ်ပေါက်ကြောင်း ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်သည်။

တိုင်းတရားရုံးက အချင်းဖြစ်မြေသည် လယ်ယာမြေဖြစ်ပြီး ကျေးရွာအုပ်စု (ရဝတ)က ၈-၁၂-၉၁ နေ့တွင် ဦးစစ်အေးတို့ကို သီးစားချထားပြီး ဖြစ်သည်မှာ သက်သေခံ “၃” ပါ အမိန့်အရ ထင်ရှားကြောင်း၊ လယ်ယာနှင့် သစ်တောဝန်ကြီးဌာန၏ အမိန့်ကြော်ငြာစာ အမှတ် ၃၂/၈၈ အရ ကျေးရွာအုပ်စု (ရဝတ)က လယ်ယာမြေ လုပ်ပိုင်ခွင့် ချထားခြင်းနှင့် လယ်ယာမြေ အငြင်းပွားမှုတို့ကို အဆုံးအဖြတ်ပေးပိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း ကောက်ယူပြီး မူလရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကနီကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။

အယူခံတရားလို ဦးသန်းမောင်၏ ရှေ့နေက အချင်းဖြစ်မြေသည် သီးနှံစိုက်ပျိုး အသုံးပြုသည့် ဥယျာဉ်မြေ၊ လယ်ယာမြေ မဟုတ်ဘဲအိမ်ခြေ(၈၆) လုံးရှိ ကညင်ကုန်းရွာမြေဖြစ်ပါလျက် အချင်းဖြစ်မြေကို ကျေးရွာ (ရဝတ) အဖွဲ့က သီးစားချထားခြင်းမှာ လုပ်ပိုင်ခွင့်မရှိဘဲ ချထားခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ယင်းအချက်ကို အခြေခံပြီး တိုင်းတရားရုံးက မူလရုံး၏ ဒီကနီကို ပယ်ဖျက်လိုက်ခြင်းမှာလည်း မှားယွင်းကြောင်း ထို့ပြင် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန (အထွေထွေ အုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန)က ထုတ်ပြန်ထားသော အမိန့်အရ ပြည်နယ်၊ တိုင်းအလိုက် မြို့၊ ရပ်ကွက်၊ ကျေးရွာအုပ်စုနှင့် ကျေးရွာများ စာရင်း၌ အချင်းဖြစ် ကညင်ကုန်းကျေးရွာလည်း ကျေးရွာအဖြစ် ပါဝင်ပြီး ဖြစ်ပါလျက် လယ်မြေအဖြစ် (ရဝတ)က သီးစားချထားခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း လျှောက်လဲ တင်ပြသည်။

အယူခံတရားပြိုင်၏ ရှေ့နေက အချင်းဖြစ်မြေသည် လယ်ယာမြေ ဖြစ်ကြောင်း၊ ဤအမှုမျိုးတွင် မြေစာရင်းဌာန၏ ထောက်ခံချက်မပါဘဲ တရားစွဲဆိုခွင့် မရှိဟု မသက်ရှေ့ (ကွယ်လွန်သူ) ၎င်း၏ စာရင်းဝင် ကိုယ်စားလှယ် ကိုသူတော် ၁၂-၁၁ နှင့် ကိုဘိုးလွန်း^၁ စီရင်ထုံးအရ တင်ပြလိုကြောင်း၊ ထို့ပြင် ယခု အချင်းဖြစ်မြေကို လုပ်ပိုင်ခွင့်အရ သက်ဆိုင်ရာ (ရဝတ)က သီးစားချထားပြီး ဖြစ်၍ တရားမရုံးတွင် စီရင်ဆုံးဖြတ်ခွင့် မရှိတော့ကြောင်း လျှောက်လဲ တင်ပြသည်။

(၁) ၁၉၆၈ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ ၈၁-၂၅၁ (တရားရုံးချုပ်)။

၁၉၉၂
ဦးသန်းမောင်
နှင့်
ဦးစစ်အေး
ပါ ၊

အမှုကို လေ့လာစိစစ်ကြည့်ရာ အချင်းဖြစ်မြေသည် မြေစာရင်းဌာန
မြေပုံအရ လယ်မြေဟု စာရင်းပေါက်နေသော်လည်း ကညင်ကုန်းကျေးရွာ
အတွင်း ရှိပြီး လူနေအိမ်ယာဆောက်လုပ်၍ ရွာမြေအဖြစ် အသုံးပြုတည်ရှိ
သည်မှာ နှစ်ပေါင်း (၄၀)ကျော်ရှိခဲ့ပြီ ဖြစ်ကြောင်းနှင့် အိမ်ခြေ (၈၆)
အိမ်ရှိကြောင်း အမှုတွင် ထင်ရှား ပေါ်ပေါက်နေသည်။

ဤအခြေအနေမျိုးတွင် အချင်းဖြစ်မြေသည် ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ လယ်ယာမြေ
နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃(ခ)အရ “လယ်ယာမြေ”ဟုတ်
မဟုတ် လက်ခံ စဉ်းစားစရာ ဥပဒေပြဿနာ ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသည်။
ရပ်နတ်ဆင်းနှင့် ဣန်ဒရာတာပရာဆိပ်နှင့်အမျှား^၁ အမှု၊ ဦးစိုးဝံပါ-၄
နှင့် ဦးထွန်းတင်မပါ-၂^၂ အမှု၊ ရပ်နီရန်ချာလ်လီစာနှင့် ခေါ်သန်း^၃
အမှုနှင့် ခေါ်ခင်မြင့်နှင့် ခေါ်ခင်မေ^၄ စီရင်ထုံးများကို ရည်ညွှန်းသည်။

ထို့ပြင် ၁၉၅၃ ခုနှစ် လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပါ
ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရဆိုလျှင် အဆိုပါအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃(ခ)တွင် အဓိပ္ပာယ်
စွင့်ဆိုထားသော လယ်ယာမြေနှင့် ပတ်သက်သည့် တရားမမှုခင်းတိုင်းကို
တရားမရုံးက စီရင်ပိုင်ခွင့်မရှိဟု ပိတ်ပင်တားမြစ်ထားခြင်း မဟုတ်ချေ။
အချင်းဖြစ်မြေမှာ လယ်ယာမြေဖြစ်ပါစေဦး၊ လယ်ယာမြေပေါ်ကျူးကျော်
နေထိုင်သူအား နှင်ထုတ်လိုသည့် ကိစ္စ၊ လယ်ယာမြေပေါ် အခမဲ့ နေထိုင်
သူအား နှင်ထုတ်လိုသည့် ကိစ္စများဖြင့် တရားစွဲဆိုသော အမှုများသည်
လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်ခွင့် (သို့တည်းမဟုတ်) လုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့် စပ်လျဉ်းပြီးအဆုံး
အဖြတ်ပေးမည့် အမှုမျိုးများ မဟုတ်ခြင်းကြောင့် ထိုအမှုတို့သည် တရားမ
ရုံးတွင် စီရင်ပိုင်ခွင့်မရှိစေရဟု ဆိုသော အဆိုပါ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၆ က
ပိတ်ပင်တားမြစ်သည့် အချက်တွင် အကျုံးဝင် မဝင် စဉ်းစားရမည့် ပြဿနာ
လည်း ပေါ်ပေါက်သည်။ ခေါ်သန်းမာန်^၅ နှင့် ဗိုလ်ကြီးမြင့်ဆွေပါ-၆^၆
အမှုတွင် ကြည့်ပါ။

သို့ရာတွင် ဤအမှုတွင် ထူးခြားစွာ အငြင်းမပွား ထင်ရှား ပေါ်ပေါက်နေ
သည့် အချက်တစ်ခုမှာ ဝက်ခြံကရက်ကျေးရွာအုပ်စု ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်
ဆောက်ရေးအဖွဲ့က ၈-၁၂-၉၁ နေ့စွဲပါ အမိန့် (သက်သေခံ“၃”) အရ
အချင်းဖြစ်မြေတွင် လက်ရှိ လက်ဝတ်ဖြစ်သည်ဆိုသူ ဦးစစ်အေး၊ ခေါ်အုံး

-
- (၂) ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရစီရင်ထုံး၊ စာ-၃၇၀ (တရားရုံးချုပ်)။
 - (၃) ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ စာ-၅၅၄ (တရားရုံးချုပ်)။
 - (၄) ၁၉၆၆ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ စာ-၄၄၇ (တရားရုံးချုပ်)။
 - (၅) ၁၉၈၃ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ စာ-၁၇။
 - (၆) ၁၉၈၃ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ စာ-၇၃။

၁၉၉၂
ဦးသန်းမောင်
နှင့်
ဦးစစ်အေး
ပါ ၂

ကျင်တို့အား သီးစားချထား၍ လက်ငုတ် လုပ်ကိုင်ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ပေးလိုက်ပြီဟု ဆိုခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

ဤအမှုကို အယူခံတရားလို ဦးသန်းမောင်က ၁၃-၁၂-၉၁ နေ့တွင် စွဲဆိုရာ တရားမစွဲဆိုမီကပင် အယူခံတရားပြိုင် ဦးစစ်အေးတို့အား သီးစားချ ထား၍ လက်ရှိထားလုပ်ပိုင်ခွင့်ပေးထားပြီးဖြစ်ကြောင်း ပေါ်လွင်သည်။ ကျေးရွာအုပ်စုငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့သည် လယ်ယာနှင့် သစ် တောဝန်ကြီးဌာန၏ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၃၂/၈၈ အရ လယ်ယာ မြေ လုပ်ပိုင်ခွင့်ချထားခြင်း၊ လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့် အငြင်းပွားမှုများကို စစ်ဆေး ဆုံးဖြတ်ခြင်းတို့နှင့် စပ်လျဉ်းပြီး လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာ အပ်နှင်းခံရ သည့် အဖွဲ့အစည်းများဖြစ်ကြောင်းလည်း အငြင်းမပွားပေ။

ထို့ကြောင့် အချင်းဖြစ်မြေကို လယ်ယာမြေဟု ကောက်ယူပြီး သက် ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စု ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့က မြေယာလုပ် ကိုင်ခွင့် ချထားခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အယူခံတရားလို ဦးသန်းမောင်အနေဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ အထက်အဆင့် လယ်ယာမြေအယူခံရုံးသို့ အယူခံဝင်လိုက အယူခံဝင်ရောက်ရန်သာ ရှိပေလိမ့်မည်။ ကျေးရွာအုပ်စုငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည် ဆောက်ရေးအဖွဲ့၏ မြေယာချထားသည့် အမိန့်မှာ ဥပဒေနှင့် ညီ မညီ သက်ဆိုင်ရာ လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့် အယူခံရုံးက ဝေဖန် ဆုံးဖြတ်ပေ လိမ့်မည်။

ယင်းအချက်မှာ တရားစီရင်ရေးလမ်းကြောင်းအရ တရားရုံးက ဝေဖန် ဆုံးဖြတ်ရန် မဟုတ်ချေ။ မြေယာလုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့် စပ်လျဉ်းပြီး စီမံခန့်ခွဲ ပိုင်ခွင့်ရှိသည့် အဖွဲ့အစည်းက ၎င်း၏ အခွင့်အာဏာကျင့်သုံးပြီး ချမှတ် တားသည့် အမိန့်တစ်ရပ်တည်ဆဲဖြစ်နေသည့်အချိန်၌ ယင်းအမိန့်နှင့် ဝိရောဓိ ဖြစ်မည့် အမိန့်တစ်ရပ်ကို တရားရုံးက ချမှတ်ရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။

ထို့ကြောင့် ဤအခြေအနေတွင် အယူခံတရားလို ဦးသန်းမောင် စွဲဆို သည့် အတိုင်း အယူခံတရားပြိုင် ဦးစစ်အေးတို့ အပေါ် အခွင့်အမိန့်အရ အခမဲ့ နေထိုင်သူအဖြစ် နှင်ထုတ်ရန် ဒီကရီချမှတ်ရန် မဖြစ်နိုင်ဟု တိုင်း တရားရုံးက ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းခြင်း မရှိချေ။ တိုင်း တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အတည်ပြု၍ အယူခံကို တရားရုံးအဆင့် ဆင့် စရိတ်နှင့် တကွ ပလပ်လိုက်သည်။

ရှေ့နေခ ကျပ် ၈၀ သတ်မှတ်သည်။

တရားမ အထူးအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးချုပ် ဦးအောင်တိုး
တရားသူကြီးများဖြစ်ကြသော ဦးကျော်တင့်၊ ဦးမျိုးထွန်းထင်း၊
ဦးကျော်ဝင်း၊ ဦးအောင်မြင်နှင့် ဦးသန်းဖေတို့ ရှေ့တွင်

ဒေါ်သန်းသန်းနွဲ့ပါ ၊

နှင့်

ဦးသန်းဖေ *

၁၉၉၂

ဇူလိုင်

၂၁ ရက်

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၉၂၊ အများနှင့် သက်ဆိုင်သော
ဘာသာရေးဆိုင်ရာ လှူဒါန်းပေးကမ်းမှုနှင့်ပတ်သက်၍ တရားစွဲ
ဆိုမှု-တရားစွဲဆိုခွင့်အမိန့် ချမှတ်ပေးနိုင်သည့် လုပ်ပိုင်ခွင့်၊

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၉၃ တွင် ပုဒ်မ ၉၂
အရ ကျင့်သုံးရန် နိုင်ငံတော်ရှေ့နေချုပ်အား အပ်နှင်းထားသည့် လုပ်ပိုင်
ခွင့်ကို နိုင်ငံတော်သမ္မတက ဤကိစ္စအလို့ငှာ အပ်နှင်းခြင်းခံရသော ကော်
လီတ္တော်အရာရှိက ကျင့်သုံးနိုင်ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ဤလုပ်ပိုင်ခွင့်ကို
မန္တလေးခရိုင်ဝန်အား ၁၈၉၀ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံပြန်ဇာမ်းအပိုင်း ၁ စာ
မျက်နှာ ၄၅၅ အရ အပ်နှင်းထားကြောင်း ဥပဒေပညာရှင် ဆာကား၏
တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေဦးကာအကျယ်ရှင်းတမ်း၏ ကောက်နုတ်ချက် ဇာတ်ပုံ
မိတ္တူနှင့် တကွ အယူခံတရားပြိုင်၏ ရှေ့နေက တင်ပြ လျှောက်လဲသည်။

ထို့ကြောင့် ဥပဒေနှင့် အညီ အပ်နှင်းထားသည့် လုပ်ပိုင်ခွင့်အရ ယခု
အမှုစွဲဆိုရန် မန္တလေး ကော်လီတ္တော်အရာရှိက တရားစွဲဆိုခွင့် ပြုခဲ့ခြင်းမှာ
ဥပဒေနှင့် ညီညွတ်သည့် တရားစွဲဆိုခွင့်ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ သို့ဖြစ်၍
မူလရုံးတရားလိုများ စွဲဆိုသည့် တရားမကြီးမှုမှာ ဥပဒေနှင့် အညီ စွဲဆိုခြင်း
ဖြစ်သောကြောင့် ထိုအမှု၌ ချမှတ်ထားသည့် ဒီကရီမှာ တရားဝင်သော
ဒီကရီတစ်ရပ် ဖြစ်သည်။

* ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ တရားမ အထူးအယူခံမှု အမှတ် ၁၁။

† ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၄၅ တွင် ချမှတ်သော (၁၀-၇-၉၀)
ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ်(မန္တလေးရုံးထိုင်)၏ အမိန့်ကို အထူးအယူခံမှု။

၁၉၉၂
ဒေါ်သန်းသန်း
နဲ့ပါ ၂
နှင့်
ဦးသန်းဝေ

- အယူခံတရားလိုများအတွက် - ဦးလှမင်း (ခ) ဦးလှမင်းသိန်း၊
တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- အယူခံတရားပြိုင်အတွက် - ဦးဘိုဘို၊ တရားရုံးချုပ် ရှေ့နေ၊
ဦးမျိုးအောင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးဘတင့်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ တရား
ရုံးချုပ်

ယခင် မန္တလေးခရိုင်၊ တရားမတရားသုကြီးရုံး၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၇ (၎င်းနောက် မန္တလေးတိုင်းတရားရုံး၊ ၁၉၇၃ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၇ အဖြစ် ပြောင်းလဲ ဆောင်ရွက်သည်)တွင် တရားလိုများ ဖြစ်ကြသော ဟာဂျီ ဦးယုစွပ်၊ ဦးသန်းဝေ၊ ဦးသိန်းမောင်၊ ဦးမောင်လေး၊ ဦးကရင်မိတို့ ငါးဦးက တရားပြိုင် မောင်ဘအေး၊ မသိန်းတင်၊ မောင်ဘရီတို့ သုံးဦးအပေါ်၌ မန္တလေးမြို့၊ ချမ်းအေးသာဇံရပ်၊ ဦးဝိုင်အမှတ် ၄၆၊ အကွက်အမှတ် ၅၉၂ ၌ တည်ရှိသည့် ဝကပ်ဖ်မြေကွက်နှင့် ထိုမြေကွက်ပေါ်ရှိ ဝကပ်ဖ် အဆောက်အအုံတို့နှင့် ပတ်သက်၍ တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၉၂ အရ တရားမကြီးမှုစွဲဆိုခဲ့သည်။ တရားလိုများ၏ အဆိုလွှာ၌ သက်သာခွင့်များအဖြစ် ဝကပ်ဖ်ပစ္စည်းနှင့် ပတ်သက်၍ စည်းမျဉ်း (စကင်း) ရေးဆွဲပေးရန် ဝကပ်ဖ် ပစ္စည်းများနှင့် မတ်သက်၍ စီမံအုပ်ချုပ်ရန်အတွက် သင့်တော်သူများအား မူတာဝါလီလူကြီး ခန့်အပ်ပေးရန်၊ ဝကပ်ဖ်ပစ္စည်းများကို မူတာဝါလီလူကြီးများသို့ လွှဲအပ်ပေးရန်၊ တရားပြိုင်များအား မူတာဝါလီလူကြီးများအဖြစ်မှ ပယ်ထုတ်ပေးရန်၊ အမှု၏ သဘာဝအရ အခြား လိုအပ်သည့် သက်သာခွင့်များ ချမှတ်ပေးရန် သက်သာခွင့် ၅ ရပ် တောင်းခံချက်ဖြင့် စွဲဆိုခဲ့သည်။

အမှုကို နှစ်ဖက် စစ်ဆေးကြားနာပြီး ယခင် မန္တလေးတိုင်း တရားစီရင်ရေးအဖွဲ့မှ ၁၉၈၁ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၈ ရက်နေ့စွဲပါ စီရင်ချက် အမိန့်အရ တရားလိုများ စွဲဆိုသည့်အတိုင်း တရားလိုများ တင်ပြသည့် ဝကပ်ဖ်စည်းမျဉ်းကို အတည်ပြုကြောင်း၊ တရားလိုများအား မူတာဝါလီလူကြီးများအဖြစ် ခန့်အပ်ကြောင်း၊ အချင်းဖြစ်မြေနှင့် မြေပေါ်ရှိ တန်းလျား ၂ ခု၊ စာကြည့်တိုက် (တစ်ထပ်တိုက်) နှင့် အခြား အဆောက်အအုံများကို လက်ရှိဖြစ်သူများကမူ တာဝါလီလူကြီးများထံသို့ ပေးအပ်စေရန် ဒီကနီချမှတ်ပေးသည်။

ထိုဒီကနီကို တရားနိုင် ဟာဂျီ ဦးယုစွပ်ပါ ၄ ဦးတို့က မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး ၁၉၈၁ ခုနှစ်၊ ဇာရီလအမှတ် ၂၄ အရ ဇွင့်လှစ်၍ တရားရှုံး ဦးဘအေး၊ ဒေါ်သိန်းတင်နှင့် ဦးဘရီတို့အပေါ် အတည်ပြု ဆောင်ရွက်

၁၉၉၂
ဒေါ်သန်းသန်း
နံပါတ် ၂
၅၄
ဦးသန်းဝေ

သည်။ ထိုဇာဓိမှတွင် ယခု အယူခံတရားလို ဒေါ်သန်းသန်းနဲ့သည် တရား
ရှုံးတစ်ဦးဖြစ်သော ဦးဘဇိ၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ပါဝင်သူ
ဖြစ်သည်။ အယူခံတရားလို ဦးတင်မြင့်မှာ အမှုသည်တစ်ဦး မဟုတ်ပေ။
ဇာဓိမှတွင် မန္တလေးတိုင်းတရားရုံးမှ တရားမကျင့်ထုံး အမိန့် ၂၁၊ နည်း
၃၅ အရ မြေအပ် ဝရမ်းထုတ်၍ အတည်ပြုခြင်းကို ဒေါ်သန်းသန်းနဲ့နှင့်
ဦးတင်မြင့်တို့က ပယ်ဖျက်ပေးရန် လျှောက်ထားသောအခါ တိုင်းတရားရုံးမှ
၎င်းတို့၏ လျှောက်ထားခြင်းအား ပယ်လိုက်သည်။

ထိုအမိန့်ကို ဒေါ်သန်းသန်းနဲ့နှင့် ဦးတင်မြင့်တို့က မကျေနပ်၍ တရား
ရုံးချုပ်သို့ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှုအမှတ် ၄၅ အရ ဝင်ရောက်
သောအခါ တရားရုံးချုပ်မှ ၁၀-၇-၉၀ နေ့စွဲပါ အမိန့်အရ ၎င်းတို့၏ ပြင်ဆင်
မှုကို ပယ်သည်။ ထိုအမိန့်ကို ဒေါ်သန်းသန်းနဲ့တို့က မကျေနပ်၍ တရား
စီရင်ရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ အထူး အယူခံဝင်ခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားသော
အခါ အောက်ဖော်ပြပါ ပြဿနာ နှစ်ရပ်အား စဉ်းစား ဆုံးဖြတ်နိုင်ရန်
အတွက် အထူး အယူခံဝင်ခွင့်ပြုခဲ့သည်-

- “(၁) တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၉၂ အရ တရားစွဲဆိုနိုင်ရန်
အတွက် ကော်လိတ္တော်အရာရှိက သဘောတူခွင့်ပြုနိုင်ခွင့်
ရှိမရှိ၊ မရှိလျှင် ကော်လိတ္တော်အရာရှိ၏ သဘောတူ
ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ပုဒ်မ ၉၂ အရ စွဲဆိုသော အမှုတွင်
ချမှတ်သည့် ဒီကရီသည် ပျက်ပြယ်ခြင်း ရှိမရှိ၊
- (၂) တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၉၂ အရ စွဲဆိုသောအမှုတွင်
မရွေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး လက်
ရောက် ပေးအပ်စေရန် ဒီကရီချမှတ်နိုင်ခွင့် ရှိမရှိ၊ မရှိ
လျှင် ချမှတ်သော ဒီကရီသည် ပျက်ပြယ်ခြင်း ရှိမရှိ။”

အများနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ဘာသာရေးဆိုင်ရာ လှူဒါန်းပေးကမ်းမှုနှင့်
ပတ်သက်၍ တရားတစ်ထုံးစွဲဆိုလိုလျှင် နိုင်ငံတော်ရှေ့နေချုပ်က တရားလို
ပြုလုပ်၍ ဖြစ်စေ၊ သို့မဟုတ် နိုင်ငံတော်ရှေ့နေချုပ်၏ သဘောတူညီချက်
ကို ရယူလျက် အဆိုပါ အများနှင့် သက်ဆိုင်သည့် လှူဒါန်းပေးကမ်းမှု၌
စိတ်ဝင်စားမှုရှိသူနှစ်ဦး၊ သို့မဟုတ် နှစ်ဦးထက် ပိုများသူက ဖြစ်စေ တရား
လိုပြုလုပ်၍ တရားစွဲဆိုနိုင်ကြောင်း တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၉၂ ၌
ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ယခုအမှုတွင် နိုင်ငံတော်ရှေ့နေချုပ်၏ သဘောတူညီ
ချက်ဖြင့် စွဲဆိုခြင်း မဟုတ်။ မန္တလေးမြို့ ကော်လိတ္တော်အရာရှိ၏ ခွင့်ပြု
ချက်ဖြင့် စွဲဆိုခြင်းဖြစ်သောကြောင့် တရားလိုများ စွဲဆိုခဲ့သည့် တရားမကြီး
မှုမှာဥပဒေနှင့် ကိုက်ညီမှု ရှိမရှိ အဆုံးအဖြတ်ပေးရန် ပြဿနာပေါ်ပေါက်
သည်။

၁၉၉၂
ဒေါ်သန်းသန်း
နဲ့ ပါ
နှင့်
ဦးသန်းဖေ

တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေပုဒ်မ ၉၃ တွင် ပုဒ်မ ၉၂ အရ ကျင့်သုံးရန် နိုင်ငံတော် ရှေ့နေချုပ်အား အပ်နှင်းထားသည့် လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို နိုင်ငံတော် သမ္မတက ဤကိစ္စအပေါ်၌ အပ်နှင်းခြင်း ခံရသော ကော်လီတ္တော်အရာရှိက ကျင့်သုံးနိုင်ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ဤလုပ်ပိုင်ခွင့်ကို မန္တလေးခရိုင်ဝန်အား ၁၈၉၀ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံပြန်တမ်း အပိုင်း ၁ စာမျက်နှာ ၄၅၅ အရ အပ်နှင်းထားကြောင်း ဥပဒေပညာရှင် ဆာကား၏ တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေဦးကာ အကျယ်ရှင်းတမ်း၏ ကောက်နုတ်ချက်ခတ်ပုံမိတ္တူနှင့် တကွ အယူခံတရားပြိုင်၏ ရှေ့နေက တင်ပြ လျှောက်လဲသည်။

ထို့ကြောင့် ဥပဒေနှင့် အညီ အပ်နှင်းထားသည့် လုပ်ပိုင်ခွင့်အရ ယခု အမှုစွဲဆိုရန် မန္တလေး ကော်လီတ္တော်အရာရှိက တရားစွဲဆိုခွင့်ပြုခဲ့ခြင်းမှာ ဥပဒေနှင့် ညီညွတ်သည့် တရားစွဲဆိုခွင့်ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ သို့ဖြစ်၍ မူလရုံးတရားလိုများ စွဲဆိုသည့် တရားမကြီးမှုမှာ ဥပဒေနှင့် အညီ စွဲဆိုခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် ထိုအမှု၌ ချမှတ်ထားသည့် ဒီကဇီမှာ တရားဝင်သော ဒီကဇီတစ်ရပ် ဖြစ်သည်။

မူလ ရုံးတရားလိုများ၏ အဆိုလွှာ၌ သက်သာခွင့်လျှောက်ထား တောင်းခံရာတွင် ဝကပ်ဖပစည်းများကို မူတာဝါလီလူကြီးများသို့ လွှဲအပ်ပေးရန် ဟူသော သက်သာခွင့်ကိုပါ ထည့်သွင်း တောင်းဆိုထားသည်။ တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၉၂၊ ပုဒ်မခွဲ (ဂ) တွင် ပစည်းတစ်ရပ်ရပ်ကို ထရပ်စ်တီးလူကြီးသို့ လွှဲအပ်ပေးရေး ကိစ္စဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပုဒ်မခွဲ (ဇ) တွင် အမှုသဘာဝအရ အခြားလိုအပ်သည့် သက်သာခွင့်ကို ခွင့်ပြုရေးကိစ္စဟူ၍လည်းကောင်း ဖော်ပြပါရှိသည်။ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်၌ ဖော်ပြပါရှိပြီး တရားလိုများ၏ အဆိုလွှာ၌လည်း တိတိကျကျတောင်းခံထားခြင်းကြောင့် မူလရုံးမှ ချမှတ်သည့် ဒီကဇီတွင် အချင်းဖြစ်ခြေနှင့် ခြေပေါ်ရှိအဆောက်အအုံတို့ကို လက်ရှိဖြစ်သူများက မူတာဝါလီလူကြီးများသို့ ပေးအပ်စေရန်ဟု ထည့်သွင်း ချမှတ်ခြင်းမှာ ဥပဒေအရ မှားယွင်းခြင်းမရှိပေ။

အထူး အဲယူခံတွင် စိစစ် အဆုံးအဖြတ်ပေးရမည့် ပြဿနာနှစ်ရပ်လုံးနှင့် ပတ်သက်၍ မူလ တရားမကြီးမှုကို စစ်ဆေး ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည့် တရားရုံး၏ စီရင် ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ မှားယွင်းခြင်း မရှိသဖြင့် ဆက်လက် အတည်ပြုပြီး ယခု အထူးအယူခံအား စရိတ်နှင့် တကွ ပလပ်လိုက်သည်။

ရှေ့နေခ ကျပ် ၃၀၀ သတ်မှတ်သည်။

တရားမ ပထမအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး ဦးမျိုးထွန်းလင်း ရွှေတွင်

ဦးသိန်းနိုင် (ခ) ဦးဘိုနီ

နှင့်

ဒေါ်အေးအေး*

၁၉၉၂

ဒီဇင်ဘာလ

၁၀ ရက်

လင်မယားပေါင်းသင်းစဉ် ရရှိလာသည့် မြေကွက် - လင်မယား
ကွာရှင်းပြီး တစ်ဦးဦးအမည်ဖြင့် ဂရန်ပေါက်ရုံမျှနှင့် လက်ထက်
ပွားပစ္စည်းအဖြစ်မှ တစ်ဦးတည်းပိုင်ပစ္စည်းအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲ
သွားနိုင်မှု မရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အချင်းဖြစ်မြေကွက်သည် ဦးကျော်ဝင်းနှင့် ဒေါ်အေး
အေးတို့ လင်မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်းစဉ် နှစ်ဦးပိုင်ပစ္စည်းအဖြစ် ရရှိခဲ့ကြ
သော “လက်ထက်ပွားပစ္စည်း” ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားရာ လင်မယားနှစ်ဦး
ကွာရှင်းစဉ် မခွဲဝေရသေးသည့် နှစ်ဦးပိုင် လက်ထက်ပွားပစ္စည်းအဖြစ်
တည်နေကြောင်း အငြင်းပွား၍ မရနိုင်ပေ။ ထိုပစ္စည်းတွင် လင်မယားကွာ
ရှင်းလိုက်ပြီးနောက် တစ်ဦးဦးအမည်ဖြင့် ဂရန်အမည်ပေါက်လာသည် ဆိုရုံ
မျှဖြင့် မူလ “လက်ထက်ပွား” ပစ္စည်း၏ အနေအထားမှ ဂရန်အမည်
ပေါက်သူ တစ်ဦးတည်းပိုင် ပစ္စည်းဖြစ်မလာနိုင်၊ မခွဲဝေရသေးသော လက်
ထက်ပွားနှစ်ဦးပိုင် ဂရန်မြေအဖြစ်သာ တည်နေကြောင်း တိုင်းတရားရုံးက
သုံးသပ် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းခြင်း မရှိချေ။

အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးထွန်းအောင်ကျော်၊ တရားရုံးချုပ်
ရှေ့နေ

အယူခံတရားပြိုင်အတွက် - ဦးကံမြိုင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး - ဦးအောင်ဇွဲ၊ ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊
တရားရုံးချုပ်

မန္တလေးတိုင်း တရားရုံး၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၇၁၂/၀၉
(မိုးကုတ်) တွင် ဦးသိန်းနိုင် (ခ) ဦးဘိုနီက ဒေါ်အေးအေးအပေါ်
မိုးကုတ်မြို့ အကွက်အမှတ် (၂၃)၊ မြို့မအနောက်၊ ဦးပိုင်အမှတ် $\frac{၀၀}{၁၃၃}$

* ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ တရားမ ပထမ အယူခံမှု အမှတ် ၂၂၂။

† ၁၉၀၉ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၇၁၂ တွင် ချမှတ်သော (၂၂-၄-၉၁)
ရက်စွဲပါ မန္တလေးတိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကနီအို အယူခံမှု။

၁၉၉၂

ဦးသိန်းနိုင်

(ခ)

ဦးဘိုနီ

နှင့်

ဒေါ်အေးအေး

ဧရိယာ (၈၀၀) ဧကရှိ မြေကွက်ကို လက်ရောက်ရလိုမှုစွဲဆိုရာ ပလစ်ခံရသဖြင့် တရားရုံးချုပ်တွင် ဤတရားမ ပထမအယူခံကို တင်သွင်းခြင်း ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားပြိုင် (မူလရုံး တရားပြိုင်) ဒေါ်အေးအေးနှင့် ဦးကျော်ဝင်း (လိုပြ-၁)တို့သည် တရားဝင် အကြင်လင်မယားဖြစ်ခဲ့ကြပြီး (၄-၁၂-၇၀) နေ့စွဲပါ သက်သေခံ “ဂ” လင်မယားကွာရှင်းပြတ်စဲကြောင်း ကတိစာချုပ်အရ (၁၂-၉-၇၇)နေ့တွင် နှစ်ဦးသဘောတူ လင်မယားအဖြစ်မှ ကွာရှင်းခဲ့ကြသည်။ ၁၉၇၄ ခုနှစ်တွင် မိုးကုတ်မြို့၌ မြေကွက်သစ်များ ဖော်ထုတ်၍ ဌာနဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများအား မြေကွက်များ ချထားပေးခဲ့သည်။ ထိုအချိန်တွင် ဦးကျော်ဝင်းမှာ မြို့နယ်အလုပ်သမားအစည်းအရုံး အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေပြီး ဒေါ်အေးအေးမှာ ကုန်သွယ်ရေးဌာနတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေကြသည့် ဝန်ထမ်းများဖြစ်ကြသည့် အလျောက် အချင်းဖြစ်မြေကွက်ကို လင်မယားနှစ်ဦးပိုင်အဖြစ် နေရာချထားခြင်းခံခဲ့ကြရသည်။

ထို့နောက် ၁၉၇၀-၇၉ ခုနှစ်၊ ဂဇန်အမှုတွဲ၊ အမှတ် ၄၄ (၅) အရ ၁၇-၁၀-၈၁ နေ့မှစပြီး သက်သေခံ “ခ” ဂဇန်စာချုပ်အရ ဦးကျော်ဝင်း အမည်ဖြင့် နှစ်(၃၀)ဂဇန် ရခဲ့သည်။ သက်သေခံ “က” ဦးပိုင်မြေမိန့်ပိုင်ရှင် “ပိုလိုကွင်း” ဟု အမည်ပေါက်နေသည်။ ထို့နောက် ဦးကျော်ဝင်းက အချင်းဖြစ်မြေကို မိမိတစ်ဦးတည်းပိုင်ဟု ဆိုကာ အယူခံတရားလို (မူလရုံးတရားလို) ဦးသိန်းနိုင် (ခ) ဦးဘိုနီအား တန်ဖိုးငွေကျပ် ၇၀၀၀၀ ဖြင့် (၁၀-၃-၈၉)နေ့စွဲပါ သက်သေခံ “က” မှတ်ပုံတင်အရောင်းစာချုပ်ဖြင့် ရောင်းချလိုက်သည်။ ဤကား အမှုတွင် အငြင်းမပွား ထင်ရှားပေါ်ပေါက်နေသည့် အချက်များဖြစ်သည်။

ဤတွင် ဝယ်ယူ ဦးသိန်းနိုင် (ခ) ဦးဘိုနီက အချင်းဖြစ်မြေကို ဂဇန်အမည်ပေါက် မိုင်ဆိုင်သူ ဦးကျော်ဝင်းထံမှ ဝယ်ယူပိုင်ဆိုင်၍ လက်ရောက်ရရှိခဲ့ကြောင်း (၁၄-၅-၈၉) နေ့တွင် တရားပြိုင် ဒေါ်အေးအေးက လက်သမားများဖြင့် မြေပေါ်ရှိ တဲအိမ်ကို ထရံအဟောင်းများ ခွာ၍ ထရံအသစ်များ ကာရံခြင်း ပြုလုပ်လာသဖြင့် (၂၄-၅-၈၉) နေ့၌ အဆိုပါ တဲအိမ်ကို တရားလို၏ ဇနီးနှင့် ညီတို့က ဖျက်ပစ်လိုက်ကြကြောင်း၊ ထိုနေ့မှပင် တရားပြိုင် ဒေါ်အေးအေးက အချင်းဖြစ်မြေပေါ် ကျူးကျော် အိမ်ဆောက် နေထိုင်ကြောင်း အဆိုပြု၍ အိမ်ကို ဖျက်သိမ်းစေပြီး မြေလက်ရောက်ရလိုကြောင်း ဤအမှုကို စွဲဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။

ချေလွှာတွင် ဒေါ်အေးအေးက အချင်းဖြစ်မြေမှာ မိမိနှင့် ခင်ပွန်း ဦးကျော်ဝင်းတို့ လင်မယားချင်း မကွာရှင်းမီ ၁၉၇၄ ခုနှစ်က လင်မယားနှစ်ဦးစလုံး

၁၈၉၂
 ဦးသိန်းနိုင်
 (၁)
 ဦးဘိုနီ
 နှင့်
 ဒေါ်အေးအေး

ကို သက်ဆိုင်ရာက ချပေးခဲ့သော မြေကွက်ဖြစ်ကြောင်း၊ မြေနေရာချထား ခံရသည့် ၁၉၇၄ ခုနှစ်က စပြီး မြေကို တရားပြိုင်ကသာ အစဉ်တစိုက် လက်ရှိထားခဲ့ရာ ဦးကျော်ဝင်းက ဖြစ်စေ၊ တရားလို ဦးသိန်းနိုင်ကဖြစ်စေ၊ မြေကို မည်သည့်အခါကမျှ လက်ရောက်မရခဲ့ဘူးကြောင်း၊ မြေပေါ်ရှိ မူလ တဲအိမ်မှာ တရားပြိုင်ပိုင် အိမ်ဖြစ်၍ တရားလို၏ ဇနီးက ဖျက်ဆီးလိုက်ခြင်း ကြောင့် တရားလို၏ ဇနီးဒေါ်မြသန်းအား စစ်ဘက်တရားရုံး အမှတ်(၁) က ထောင်ဒဏ် (၃) နှစ် ချမှတ်ခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ တရားပြိုင်လက်ရှိမြေတွင် အဆောက်အအုံကို ပြင်ဆင်နေထိုင်ခြင်းသာ ဖြစ်သည့်ပြင် တရားပြိုင်နှင့် ဦးကျော်ဝင်းတို့ လင်မယား ကွာရှင်းစဉ် ခွဲဝေခြင်းမပြုရသေးသော နှစ်ဦး ပိုင် လက်ထက်ပွားပစ္စည်းသာ ဖြစ်ကြောင်း၊ ဦးကျော်ဝင်း လက်ရှိ မဟုတ် သည့်ပြင် တစ်ဦးတည်းပိုင် ပစ္စည်းမဟုတ်ဘဲ ရောင်းချခြင်းမှာ မူလကပင် အရောင်းစာချုပ် ဖျက်ပြယ်လျက်ရှိကြောင်းနှင့် အမှုကို ဤပုံစံ မစွဲဆိုနိုင် ကြောင်း ခုခံ ချေပသည်။

တိုင်းတရားရုံးက အချင်းဖြစ် မြေသည် ဦးကျော်ဝင်းနှင့် ဒေါ်အေးအေး တို့ နှစ်ဦးပိုင် လက်ထက်ပွားပစ္စည်းဖြစ်ကြောင်း မငြင်းနိုင်သည့် အချက် ဖြစ်သည့်ပြင် ဦးကျော်ဝင်းနှင့် ဒေါ်အေးအေးတို့ ကွာရှင်းစဉ် ခွဲဝေကြပြီး သော ပစ္စည်းလည်း မဟုတ်ခြင်းကြောင့် လင်မယားကွာရှင်းစဉ် မြန်မာ့ စလေ့ထုံးတမ်းဥပဒေအရ မခွဲဝေရသေးသော နှစ်ဦးပိုင်ပစ္စည်းအဖြစ် တည် နေကြောင်း၊ နောက်ပိုင်း၌ လင်ဖြစ်သူ ဦးကျော်ဝင်း တစ်ဦးတည်းအမည်ဖြင့် ဂရန်အမည်ပေါက်သွားရုံမျှဖြင့် လင်မယားနှစ်ဦးပိုင်ပစ္စည်းအဖြစ်မှ ဦးကျော် ဝင်း တစ်ဦးတည်းပိုင် ပစ္စည်းအဖြစ် ပြောင်းလဲမသွားနိုင်ကြောင်း၊ ထို့ပြင် မြေကို ဒေါ်အေးအေးကသာ အစဉ်တစိုက် လက်ရှိဖြစ်ခဲ့ကြောင်း ထင်ရှား ပေါ်ပေါက်နေရာ တရားလို ဦးသိန်းနိုင်လက်ရောက်ရရှိပြီးမှ ဒေါ်အေးအေး မှ ကျူးကျော်အိမ်ဆောက်သည်ဆိုခြင်းမှာ မဟုတ်ကြောင်းလည်း အမှုတွင် ပေါ်လွင်နေကြောင်း၊ ဒေါ်အေးအေး၏ အိမ်ကို ဦးသိန်းနိုင်၏ ဇနီးက ဖျက်ဆီးခြင်းကြောင့် စစ်ဘက်တရားရုံးက ထောင်ဒဏ် ချမှတ်ခဲ့ခြင်းမှာလည်း ထင်ရှားကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် တစ်ဦးတည်းပိုင်မဟုတ်ဘဲ မခွဲဝေရသေးသော လင်မယားနှစ်ဦးပိုင် ပစ္စည်းကို ထက်စက်သာ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိသူ ဦးကျော်ဝင်း တစ်ဦးတည်းက ရောင်းချလိုက်ခြင်းဖြစ်ရာ ဝယ်သူ ဦးသိန်းနိုင်အနေဖြင့် လက် ရောက်ရခွင့်မရှိကြောင်း ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်သည်။

အယူခံ တရားလို ဦးသိန်းနိုင်၏ ရှေ့နေက ဦးကျော်ဝင်းနှင့် ဒေါ်အေး အေးတို့ လင်မယားချင်း (၁၂-၉-၇၇) နေ့ကစ၍ နှစ်ဦးသဘောတူ ကွာ ရှင်း ပြတ်စဲခဲ့ကြရာ ထိုသို့ ကွာရှင်းကြပြီးနောက် (၁၇-၁၀-၈၁) နေ့ကျမှ ဦးကျော်ဝင်း အနေဖြင့် ဂရန်ရရှိခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါလျက် ယင်းမြေကွက်ကို

၁၉၉၂
ဦးသိန်းနိုင်
(ခ)
ဦးဘိုနီ
နှင့်
ဒေါ်အေးအေး

ဦးကျော်ဝင်းနှင့် ဒေါ်အေးအေးတို့၏ လက်ထက်ပွားပစ္စည်းဟု မူလရုံးက ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းကြောင်း မပုနှင့် မောင်ငိုပါအများ အမှုကို ကိုးကား တင်ပြသည်။

အယူခံတရားလို၏ ဇနီး ဒေါ်မြသန်းအား ရာဇဝတ်ရုံးက ပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ခြင်းကို အခြေခံ၍ ဒေါ်အေးအေး ကျူးကျော်အိမ်ထောင်ခြင်း မဟုတ် ဟု မူလရုံးက ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာလည်း ရာဇဝတ်ရုံး၏ စီရင်ချက်သည် တရားမ ရုံးအပေါ် စည်းနှောင်မှုမရှိ ဆိုသော စီရင်ထုံးနှင့် ဆန့်ကျင်နေကြောင်းလည်း တင်ပြသည်။

ဤအမှုတွင် အဓိက သုံးသပ် စဉ်းစားရန် အချက်မှာ အချင်းဖြစ် ဖြေကွက်သည့် ဦးကျော်ဝင်းနှင့် ဒေါ်အေးအေးတို့ လင်မယားနှစ်ဦးပိုင် လက်ထက်ပွားပစ္စည်းအဖြစ် ရရှိပိုင်ဆိုင်ခဲ့ရာမှ လင်မယားချင်းကွာရှင်းပြီး နောက် မခွဲဝေရသေးသော လင်မယားနှစ်ဦးပိုင် ပစ္စည်းအဖြစ်တည်နေစဉ် လင်ဖြစ်သူ ဦးကျော်ဝင်း အမည်ဖြင့် ဂရန်ရရှိလိုက်သည်ဆိုရုံဖြင့် မခွဲဝေရ သေးသော လင်မယားနှစ်ဦးပိုင် လက်ထက်ပွားပစ္စည်းသည် ဦးကျော်ဝင်း တစ်ဦးတည်းပိုင် ပစ္စည်းအဖြစ် ပြောင်းလဲသွားခြင်း ရှိမရှိ ဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလို ဦးသိန်းနိုင်၏ ရှေ့နေ အဓိက အားကိုး တင်ပြသော မပုနှင့် မောင်ငိုပါအများ အမှုတွင် အောက်ပါအတိုင်း ထုံးစံ ဆုံးဖြတ် ထားသည်-

“Where Payin Property formed a piece of land occupied as a squatter, held that a subsequent grant of lease during the second cov-
erture converts the property in to lettetpwa.”

အထက်ပါ စီရင်ထုံးပါ အမှုမှာ ယခင် အိမ်ထောင်လက်ထက်တွင် ကျူးကျော် ဝင်ရောက် နေထိုင်သည့် မြေ (squattling plot) အဖြစ် ပါလာသော “ပါရင်း” ပစ္စည်းသည် နောက်အိမ်ထောင် လက်ထက်၌ အစိုးရထံမှ “ဂရန်” ရရှိရာ ထိုမြေသည် နောက်အိမ်ထောင်၏ “လက် ထက်ပွား” ပစ္စည်းဖြစ်လာကြောင်း ထုံးစံ ဆုံးဖြတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ယခု အမှုတွင် အချင်းဖြစ်မြေသည် ဦးကျော်ဝင်းနှင့် ဒေါ်အေးအေးတို့ လင် မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်းစဉ် နှစ်ဦးပိုင်အဖြစ် ရရှိသည့် လက်ထက်ပွား ပစ္စည်းဖြစ်ပြီး ကျူးကျော် နေထိုင်သည့် မြေမဟုတ်ချေ။ မူလပစ္စည်း၏ အခြေအနေနှင့် ဖြစ်ရပ်ချင်းမတူ ခြားနား၍ မပု စီရင်ထုံးမှာ ဤအမှုအတွက် အဖြေ မဟုတ်ချေ။

(၁) ရန်ကုန်၊ အတွဲ-၆၊ စာ-၂၃၄။

၁၉၉၂
ဦးသိန်းနိုင်
(၁)
ဦးဘိုနီ
နှင့်
ဒေါ်အေးအေး

မြန်မာ့လေ့ထုံးတမ်းဥပဒေအရ လင်မယားတို့၏ ပစ္စည်းခန်းတွင် ပစ္စည်းအမျိုးအစား ခွဲခြားခြင်း၊ ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး အလားတူသော ဆုံးဖြတ်ချက်များကို စိစစ်ကြည့်ရာ ဦးဂန္ထနှင့် မမြကြင်^၁ အမှုတွင် လင်မယားနှစ်ဦး ပေါင်းသင်းနေချိန်၌ တစ်ဦးဦးက ထိလက်မှတ်ဝယ်ပြီး ထိပေါက်သည့် ငွေဖြင့် မြေနှင့် အိမ်ကို လင်တစ်ဦးတည်းအမည်ဖြင့် ဝယ်ယူစေကာမူ အချင်းဖြစ်မြေနှင့် အိမ်သည် လင်မယားနှစ်ဦးပိုင် “လက်ထက်ပွား” ပစ္စည်းသာလျှင် ဖြစ်ကြောင်း ထုံးဖွဲ့ထားသည်။ မရှင်မင်းနှင့် အသောင်း^၂ အမှုတွင် လင်မယားနှစ်ဦးအနက် တစ်ဦးဦး၏ “ပါရင်း” မြေပေါ်တွင် အိမ်ဆောက်လျှင် အိမ်ရောမြေပါ နှစ်ဦးပိုင် “လက်ထက်ပွား” ပစ္စည်းဖြစ်လာကြောင်း၊ လင်က ဖြစ်စေ၊ မယားက ဖြစ်စေ မည်သူကမျှ တစ်ဦးကို တစ်ဦး ထိုနေရာမှ လက်ခွဲဖြစ်အောင် နှင်ထုတ်ခွင့်မရှိဟု ဆုံးဖြတ်သည်။ ထို့ပြင် တစ်ဦးဦး၏ မူလ “ပါရင်း” ပစ္စည်းကို ရောင်းပြီးနောက် လင်မယားနှစ်ဦးပိုင် ငွေဖြင့် ရောင်းပြီးသော မူလပစ္စည်းကို ပြန်ဝယ်လျှင် ထိုပစ္စည်းသည် နှစ်ဦးပိုင် “လက်ထက်ပွား” ပစ္စည်း ဖြစ်လာကြောင်း မောင်ထွန်းကျော်နှင့် မောင်မိုးသွယ်^၃ အမှုတွင် ထုံးဖွဲ့သည်။ ဦးစံမြနှင့် ဦးတင်^၄ အမှုတွင်လည်း မူလ “ပါရင်း” ပစ္စည်းကို မည်မျှပင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲ တိုးချဲ့ခြင်း ပြုစေကာမူ “ပါရင်း” ပစ္စည်း၏ မူလ သဘောတရားမှာ ပြောင်းလဲခြင်းမရှိ “ပါရင်း” ပင် မည်ကြောင်း ထုံးဖွဲ့သည်။

ထို့ကြောင့် ဤအမှုတွင်လည်း အချင်းဖြစ်မြေကွက်သည် ဦးကျော်ဝင်းနှင့် ဒေါ်အေးအေးတို့ လင်မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်းစဉ် နှစ်ဦးပိုင်ပစ္စည်းအဖြစ် ရရှိခဲ့ကြသော “လက်ထက်ပွားပစ္စည်း” ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားရာ လင်မယားနှစ်ဦး ကွာရှင်းစဉ် မခွဲဝေရသေးသည့် နှစ်ဦးပိုင် လက်ထက်ပွားပစ္စည်းအဖြစ် တည်နေကြောင်း အငြင်းပွား၍ မရနိုင်ပေ။

ထိုပစ္စည်းတွင် လင်မယားကွာရှင်းလိုက်ပြီးနောက် တစ်ဦးဦးအမည်ဖြင့် ဂရန် အမည်ပေါက်လာသည် ဆိုရုံမျှဖြင့် မူလ “လက်ထက်ပွား” ပစ္စည်း၏ အနေအထားမှ ဂရန်အမည်ပေါက်သူ တစ်ဦးတည်းပိုင်ပစ္စည်းဖြစ်လာနိုင်၊ မခွဲဝေရသေးသော လက်ထက်ပွားနှစ်ဦးပိုင် ဂရန်မြေအဖြစ်သာ တည်နေကြောင်း တိုင်းတရားရုံးက သုံးသပ် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းခြင်း မရှိချေ။

(၂) ၁၉၆၂ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ စာ-၁၃၁ (တရားရုံးချုပ်)၊
(၃) ၁၂ ဘီအယ်လ်တီ၊ စာ-၂၀၂။
(၄) ၁ ဘီအယ်လ်ကျေ၊ စာ-၁၆၀။
(၅) ၁၉၃၅၊ ရန်ကုန်၊ စာ-၁၂၉။

၁၉၉၂
 ဦးသိန်းနိုင်
 (ခ)
 ဦးဘိုနီ
 နှင့်
 ဒေါ်အေးအေး

အယူခံတရားပြိုင် ဒေါ်အေးအေး၏ ရှေ့နေက ဂရန်ရသူ မြေပိုင်ဆိုင်ခွင့် ရသည်ဆိုခြင်းမှာ မှန်ပါကြောင်း၊ အယူခံတရားလို၏ရှေ့နေတင်ပြသော မောင်ငို စီရင်ထုံးမှာ ပါရင်းပစ္စည်းဖြစ်သော မူလကျူးကျော်မြေကို ဂရန်ရသွားလျှင် လက်ထက်ပွားဖြစ်လာသည်ဟု ထုံးပြခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း၊ ယခုအမှုမှာ ၁၉၇၄ ခုနှစ်က သက်ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းက လင်မယားနှစ်ဦးပိုင်အဖြစ် ချပေးခဲ့သော လက်ထက်ပွားပစ္စည်း (မြေ) ကို လင်တစ်ဦးတည်း ဂရန်ရသွားခြင်းဖြစ်၍ မူလကျူးကျော်မြေ မဟုတ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် လင်ဖြစ်သူ တစ်ဦးတည်းပိုင်မဖြစ်နိုင်ဟု တိုင်းတရားရုံးက ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ မှန်ကန်ကြောင်း လျှောက်လဲ တင်ပြရာ လက်ခံ စဉ်းစားထိုက်ကြောင်း တွေ့ရသည်။

မခွဲဝေရသေးသော ပိုင်ဆိုင်မှု အငြင်းပွားနေသည့်မြေကို လက်ရောက်ဂရန် တရားစွဲဆိုခွင့် မရှိကြောင်း ဒေါ်ဒေါ်ရှင်နှင့် ဦးအောင်ဖေ အမှုတွင် အောက်ပါအတိုင်း ထုံးဖွဲ့ထားသည်-

“The Suit for Possession of the Land in Dispute, is not maintainable in Law.”

ဤကဲ့သို့ လင်မယားနှစ်ဦး၏ မခွဲဝေရသေးသော နှစ်ဦးပိုင် လက်ထက်ပွားပစ္စည်းကို တစ်ဦးဦးက ကျန်တစ်ဦး၏သဘောတူညီချက်အရ မဟုတ်ဘဲ ပစ္စည်းတစ်ရပ်လုံးကို ရောင်းချခွင့်မရှိချေ။ ရောင်းချလျှင်လည်း ၎င်းပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရနိုင်သည့် အချိုးဝေစုအတွက်သာ အတည်ဖြစ်နိုင်သည်။ ဤအခြေအနေမျိုး၌ ဝယ်သူအနေဖြင့် ပစ္စည်းလက်ရောက်ရလိုမှု (suit for Possession) စွဲဆိုခွင့် မရှိပေ။

အထက်ပါအကြောင်းများကြောင့် အယူခံတရားလို ဦးသိန်းနိုင် စွဲဆိုသော အမှုကို တိုင်းတရားရုံးက ပလင်ခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းခြင်း မရှိသဖြင့် အယူခံကို တရားရုံးအဆင့်ဆင့် စရိတ်နှင့် တကွ ပလင်လိုက်သည်။

ရှေ့နေခ ကျပ် ၁၀၀ သတ်မှတ်သည်။

(၆) ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတရားစီရင်ထုံး၊ ၈-၅ (တရားလွှတ်တော်)။

တရားမပြင်ဆင်မှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး ဦးအောင်မြင် ရှေ့တွင်

ဒေါ်ဟင်္ဂါဘိုင်

(၎င်း၏ အထွေထွေကိုယ်စားလှယ် ဦးအောင်ရာမန်)

နှင့်

ဦးအောင်နိုင်သူ (ခ) ကျင်ကျင်ဟို*

†၁၉၉၂

မေလ

၂၀ ရက်

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာဌာနရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂ (၁)(ဂ) အရ ဥပစာမှ နှင်လိုမှုစွဲဆိုသည့် အမှုမျိုး၌ ဥပစာပိုင်ရှင် မည်သူ ဖြစ်သနည်း ဆိုသည့်အချက်နှင့် ပတ်သက်၍ အဆုံးအဖြတ်ပေးရန် မလိုသဖြင့် ဤအမှုမျိုးသည် မရှေ့မပြောင်း နိုင်သော ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်းကို ကန့်သတ်သည့် ဥပဒေ (၁၉၈၇ ခုနှစ်၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ဥပဒေအမှတ် ၁) ပုဒ်မ ၆ နှင့် အကျိုးဝင်မှု မရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ဒေါ်ဟင်္ဂါဘိုင်က ဦးအောင်နိုင်သူအပေါ် စွဲဆိုသည့် အမှုမှာ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာဌာနရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂ (၁)(ဂ) အရ စွဲဆိုမှုဖြစ်၍ မူလရုံးက သုံးသပ်သကဲ့သို့ သာမန် အားဖြင့် အချင်းဖြစ် ဥပစာ၏ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ အဆုံးအဖြတ်ပေး ရန် မလိုပေ။ ပိုင်ဆိုင်မှုပြဿနာနှင့်လည်း စပ်ဆိုင်ခြင်း မရှိချေ။ တရားရုံး ချုပ်၏ ၉-၁၀-၉၁ ရက်စွဲပါ စာအမှတ် ၃၂၄/၁၄ (တရားမ)၊ ၈ ၆-၁/၉၁ အရ နိုင်ငံခြားနေ နိုင်ငံခြားသားတစ်ဦးကိုယ်စား မြန်မာ နိုင်ငံနေ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက အကြောင်းတစ်ခုခုရှိကာ ယင်းနိုင်ငံခြားသား ပိုင် မရှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စွဲဆိုသောအမှုများရှိပါ က ဆိုင်းငံ့ထားရန် တရားရုံးများအား ညွှန်ကြားခြင်း ဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် တရားရုံးချုပ်က တရားမ ပထမအယူခံမှု အမှတ် ၇၂၂/၉၀ နှင့် တရားမ အထွေထွေမှုအမှတ် ၄/၉၁ တွင် နိုင်ငံခြားသို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင် သော နိုင်ငံခြားသားပိုင် မရှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး ၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ်စာရရှိထားသည့် မြန်မာနိုင်ငံရှိသူ တစ်ဦးက အဆိုပါ မရှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းအတွက် လွှဲပြောင်းခြင်း တစ်မျိုးမျိုးကို

* ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ တရားမပြင်ဆင်မှု အမှတ် ၆၄၊
† ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၃၀၀ တွင် ချမှတ်သော (၁၇-၂-၉၂) ရက်စွဲပါ ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်ကို အယူခံမှု။

၁၉၉၂
ဒေါ်ဟဝါဘိုင်
(၎င်း၏ အထွေထွေ ကိုယ်စား
ထွယ် ဦးအောင်
မန်)
နှင့်
ဦးအောင်နိုင်
သူ (ခ)
ကျင်ကျင်ဟို

လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခွင့် မရှိကြောင်းနှင့် အဆိုပါ မရွှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အမှုများကိုလည်း တရားရုံးများက လက်ခံစစ်ဆေး ခွင့်မရှိဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ယခု အမှုပါဖြစ်ရပ်နှင့် မတူချေ။

လျှောက်ထားသူအတွက် - ကိုယ်တိုင်
လျှောက်ထားခံရသူအတွက် - ဒေါ်မိုးရင်း၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
တရားရေးအကြံပေး - ဦးအောင်သစ်၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး၊
တရားရုံးချုပ်

ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၊ ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၃၀၀ တွင် အာမက်အီဘရာဟင်ဘရားသား၏ ပိုင်ရှင် ဒေါ်ဟဝါဘိုင်က ဦးအောင်နိုင် သူ (ခ) ကျင်ကျင်ဟိုတို့ အပေါ် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာ ဌာနရုံးခ ကြီးကြပ်ရေး အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁) (ဂ) အရ အိမ်နှင်လိုမှုစွဲဆိုသည်။ ထိုသို့ စွဲဆိုရာတွင် ဒေါ်ဟဝါဘိုင်က ၎င်းသည် ရန်ကုန်မြို့၊ မိုလ်စာထောင် မြို့နယ်၊ ကုန်သည်လမ်း၊ အမှတ် ၄၃၉/၄၄၅ ခေါ်တွင်သော အဆောက် အအုံ၏ မြေညီထပ် အဆောက်အအုံဖြစ်သော “အာမက် အီဘရာဟင် ဘရားသား၏ ပိုင်ရှင်”ဟု အတိအလင်း ဖော်ပြ၍ စွဲဆိုခဲ့သည်။

ထိုသို့ စွဲဆိုခဲ့၍ လျှောက်ထားခံရသူ ဦးအောင်နိုင်သူ (တရားပြိုင်)က ၎င်းတို့အနေဖြင့် အာမက်အီဘရာဟင်ဘရားသား၏ ပိုင်ရှင်သည် ဒေါ်ဟဝါ ဘိုင်ဟု မသိရှိခဲ့ရသည့်အတွက် မည်သည့် အချိန်ကာလက ပိုင်ရှင်အပြောင်း အလဲ ဖြစ်ခဲ့ကြောင်းနှင့် အခြား တစ်နည်းနည်းဖြင့် လွှဲပြောင်းခဲ့ကြောင်း သိရှိမှသာ ချေလွှာကို တင်သွင်းနိုင်မည် ဖြစ်သောကြောင့် သက်ဆိုင်ရာ စာရွက်စာတမ်းများကို တင်သွင်းစေရန် တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေ အမိန့် ၁၁၊ နည်း ၁၃ အရ လျှောက်ထားခံရသူ ဦးအောင်နိုင်သူက ၆-၁၂-၉၁ နေ့တွင် လျှောက်ထားခဲ့သည်။

လျှောက်ထားသူ ဒေါ်ဟဝါဘိုင် (တရားလို)က အာမက်အီဘရာဟင် ဘရားသား လုပ်ငန်း၏ ပိုင်ရှင်မှာ ဒေါ်ဟဝါဘိုင်ဖြစ်သည်ဟု ၁၃-၁၂-၉၁ နေ့တွင် ပြန်ကြားခဲ့သည်။ ထိုသို့ ပြန်ကြားခဲ့၍ ဦးအောင်နိုင်သူက အချင်း ဖြစ် ဥပစာအပါအဝင် အဆောက်အအုံတစ်ခုလုံးကို AHMED EBR- AHIM BROTHERS ၏ ပိုင်ဆိုင်သူများမှ ဒေါ်ဟဝါဘိုင်သို့ မည်သို့ လွှဲပြောင်းခဲ့ပြီး ဒေါ်ဟဝါဘိုင်မှ တစ်ဦးတည်း AHMED EBRAHIM BROTHERS စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကို တရားဝင် ပိုင်ဆိုင်မှုအနေဖြင့် အိုးအိမ်ဦးစီးဌာန၊ မြေစာရင်းဌာနခွဲ မြေရာဇဝင်တွင် ပေါ်လွင်မှုမရှိခဲ့ကြောင်း စုံစမ်းသိရှိရ၍ ၁၉၈၇ ခုနှစ်၊ မရွှေ့မပြောင်းနိုင်

သော ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်းကို ကန့်သတ်သည့်ဥပဒေပုဒ်မ ၆ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် တရားရုံးချုပ်၊ တရားမပထမအယူခံမှု အမှတ် ၇၂၂/၉၀ နှင့် တရားမ အထွေထွေမှု အမှတ် ၄/၉၁ တွင် ချမှတ်ခဲ့သော လမ်းညွှန်မှုများ အရ ပုဒ်မ ၆ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် ငြိစွန်းမှု ရှိမရှိ စုံစမ်းမှုပြုရန် လျှောက်ထားခဲ့သည်။

၁၉၉၂
ဒေါ်ဟဝါဘိုင်
(၎င်း၏ အထွေထွေ ကိုယ်စားလှယ် ဦးအရာမန်)
နှင့်
ဦးအောင်နိုင်
သူ (ခ)
ကျင်ကျင်ဟို

ဒေါ်ဟဝါဘိုင်က ဦးအောင်နိုင်သူသည် မိမိနှင့် အိမ်ရှင် အိမ်ငှား ဆက်သွယ်မှုရှိကြောင်း ဝန်ခံလား၍ ပစ္စည်း၏ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မြေရာဇဝင်အမည်စာရင်းထွက်ရှိခြင်းတို့မှာ အမှုနှင့် စပ်ဆိုင်ခြင်း မရှိကြောင်း၊ ၁၉၈၇ ခုနှစ်၊ မရှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းခြင်းကို ကန့်သတ်သည့် ဥပဒေနှင့်လည်း အကျိုးဝင်ခြင်း မရှိကြောင်း၊ ချေလွှာ မတင်သွင်းဘဲ ယခုကဲ့သို့ ကန့်ကွက်လွှာ တင်သွင်းခြင်းမှာ အမှုကို ကြန့်ကြာစေရန် ဆောင်ရွက်ရာ ကျသည့်ပြင် ယခင် ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့၏ ညွှန်ကြားချက်အမှတ် ၁၈ နှင့် ဆန့်ကျင်ကြောင်း တင်ပြလိုသော အချက်များကို ချေလွှာ၌ ပြည့်စုံစွာ တင်ပြနိုင်ကြောင်း အကြောင်းပြသည်။

မူလရုံးက လျှောက်ထားခံရသူ ဦးအောင်နိုင်သူ (တရားပြိုင်) ဘက်မှ တင်ပြသည့် အတိုင်း အချင်းဖြစ် ဥပစာကို နိုင်ငံသားပိုင်ဖြစ်သည် သို့မဟုတ် နိုင်ငံခြားသားပိုင် ဖြစ်သည်ဆိုသော အချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ စုံစမ်းမှုပြုမည်ဟု အမိန့် ချမှတ်ခဲ့သည်။

ယင်းအမိန့်ကို ဒေါ်ဟဝါဘိုင်က မကျေနပ်၍ တရားရုံးချုပ်သို့ ဤတရားမပြင်ဆင်မှုကို လျှောက်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။

ဒေါ်ဟဝါဘိုင်က ဦးအောင်နိုင်သူအပေါ်စွဲဆိုသည့်အမှုမှာ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာဌာနရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးအက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ (၁)၊ (ဂ) အရ စွဲဆိုမှုဖြစ်၍ မူလရုံးက သုံးသပ်သကဲ့သို့ သာမန်အားဖြင့် အချင်းဖြစ် ဥပစာ၏ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ အဆုံးအဖြတ်ပေးရန် မလိုပေ။ ပိုင်ဆိုင်မှုပြဿနာနှင့်လည်း စပ်ဆိုင်ခြင်း မရှိချေ။ တရားရုံးချုပ်၏ ၉-၁၀-၉၁ ရက်စွဲပါ စာအမှတ် ၃၂၄/၁၄ (တရားမ) စု ၆-၁/၉၁ အရ နိုင်ငံခြားနေ နိုင်ငံခြားသားတစ်ဦးကိုယ်စား မြန်မာနိုင်ငံနေပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက အကြောင်းတစ်ခုခုပြကာ ယင်းနိုင်ငံခြားသားပိုင် မရှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စွဲဆိုသော အမှုများရှိပါက ဆိုင်းငံ့ထားရန် တရားရုံးများအား ညွှန်ကြားခြင်း ဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် တရားရုံးချုပ်က တရားမ ပထမအယူခံမှုအမှတ် ၇၂၂/၉၀ နှင့် တရားမ အထွေထွေမှု အမှတ် ၄/၉၁ တွင် နိုင်ငံခြားသို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်သော နိုင်ငံခြားသားပိုင် မရှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်း

၁၉၉၂
ဒေါ်ဟင်္သာတို့
(၎င်း၏ အထွေထွေ ကိုယ်စားလှယ်ဦးအရာမရှိ) နှင့် ဦးအောင်နိုင်
သူ (ခ) ကျင်ကျင်တို့

ပြီး ၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ်စာ ရရှိထားသည့် မြန်မာနိုင်ငံရှိသူ တစ်ဦးက အဆိုပါ မရှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းအတွက် လွှဲပြောင်းခြင်း တစ်မျိုးမျိုးကို လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခွင့် မရှိကြောင်းနှင့် အဆိုပါ မရှေ့မပြောင်းနိုင်သော ပစ္စည်းနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အမှုများကိုလည်း တရားရုံးများက လက်ခံ စစ်ဆေးခွင့် မရှိဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ယခုအမှုပါ ဖြစ်ရပ်နှင့် မတူချေ။

အထက်ပါ အကြောင်းအချက်များအရ ပြင်ဆင်မှုကို ခွင့်ပြု၍ မူလရုံး၏ ၁၇-၂-၉၂ ရက်စွဲပါ အမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပြီး အမှုကို ဥပဒေနှင့်အညီ ဆက်လက် ဆောင်ရွက်သွားရန် မူလရုံးအား ညွှန်ကြားလိုက်သည်။

ရှေ့နေစရိတ် ကျပ် ၅၀ သတ်မှတ်သည်။

တရားမအထူးအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ်၊ တရားသူကြီးချုပ် ဦးအောင်တိုး
တရားသူကြီးများဖြစ်ကြသော ဦးကျော်တင့်၊ ဦးပျိုးထွန်းဆင်း၊
ဦးကျော်ဝင်း၊ ဦးအောင်မြင်နှင့် ဦးသန်းပေတို့ ရှေ့တွင်

ဦးအဘူကလန် (ခ) ဦးသန်းထွန်း
နှင့်
ဦးဝင်းခိုင်ပါ ။

၁၉၉၂
ဇန်နဝါရီလ
၂၅ ရက်

အိမ်ရှင်သည် ဥပစာတစ်ခုတည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အိမ်ငှားနှစ်ဦးကို
တစ်ပြိုင်နက် အသိအမှတ်ပြုနိုင်ခြင်း ရှိ-မရှိ။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ ယခုအမှုတွင် အိမ်ရှင် ဂျာမေမလီမှ အိမ်ငှား ဦးသန်း
ထွန်းအား အချင်းဖြစ်အခန်းနှင့် ပတ်သက်၍ အိမ်ငှားအဖြစ်မှ ဖြတ်တောက်
ကြောင်း တရားဝင် ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း မရှိပေ။ အချင်းဖြစ်အခန်းနှင့် ပတ်
သက်၍ မူလ အိမ်ငှား ဦးသန်းထွန်း ရှိနေပါလျက် အိမ်ရှင် ဂျာမေမလီ
အနေဖြင့် ထိုအခန်း၌ပင် ဦးဝင်းခိုင်၊ ဒေါ်ဘေဘီတို့အား ထပ်မံ၍ အိမ်ငှား
အဖြစ် ငှားရမ်းချထားကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ ဤကဲ့သို့ ဆောင်ရွက်
ခြင်းမှာ အိမ်ရှင်သည် ဥပစာတစ်ခုတည်းမှ စပ်လျဉ်း၍ အိမ်ငှားနှစ်ဦး
အား တစ်ပြိုင်နက် အငှားချထားရာ ရောက်သဖြင့် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြ
ဆိုင်ရာငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဥပဒေနှင့် မကိုက်ညီပေ။ ထို့ကြောင့် အိမ်ရှင်
သည် ဥပစာတစ်ခုတည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အိမ်ငှားနှစ်ဦးကို တစ်ပြိုင်နက်အသိ
အမှတ်ပြုနိုင်ခြင်း မရှိဟု ယခု ကြားနာသည့် ပြဿနာအား ဖြေဆိုလိုက်သည်။

- အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးလှဘူး၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- အယူခံတရားပြိုင်များအတွက် - ဦးလှရွှေ၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးဘတင့်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ တရား
ရုံးချုပ်

ကရင်ပြည်နယ်တရားရုံး၊ (ကော့ကရိတ်မြို့နယ်စု)၊ ၁၉၈၇ ခုနှစ်၊
တရားမကြီးမှု အမှတ် ၄ တွင် တရားလို ဦးအဘူကလန် (ခ) ဦးသန်း

* ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ တရားမ အထူးအယူခံမှု အမှတ် ၃၄။
† ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမ ပထမ အယူခံမှု အမှတ် ၅၁ တွင် ချမှတ်သော
(၁၇-၁-၉၀)ရက်စွဲပါ တရားရုံးချုပ်၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အထူး အယူခံမှု။

၁၉၉၂
ဦးအဘူကလန်
(၁)
ဦးသန်းထွန်း
နှင့်
ဦးဝင်းခိုင်
ပါ

ထွန်းက တရားပြိုင် ဦးဝင်းခိုင်နှင့် ဒေါ်ဘောဘီတို့အပေါ်၌ ကော့ကရိတ်မြို့ အနောက်ပိုင်းရပ်၊ ဂျာမေဗလီမှ ပိုင်သော ကော့ကရိတ်မြို့၊ အမှတ် ၅ ရပ်ကွက်၊ ဗိုလ်ချုပ်လမ်းအမှတ် ၁၄၄ ဟု ခေါ်တွင်သည့် တန်းလျားရှိ အချင်းဖြစ် အခန်းမှ အခမဲ့ ခွင့်နှင့် ထားသူအား ဖယ်ရှားပေးစေလိုမှု စွဲဆိုရာ စွဲဆိုသည့်အတိုင်း အနိုင်ဒီကရီချမှတ်ပေးသည်။

ထိုဒီကရီကို ဦးဝင်းခိုင်နှင့် ဒေါ်ဘောဘီတို့က တရားရုံးချုပ်သို့ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမပထမအယူခံမှု အမှတ် ၅၁ အရ ဝင်ရောက်သောအခါ တရားရုံးချုပ်မှ အယူခံကို ခွင့်ပြုပြီး ပြည်နယ်တရားရုံး၏ ဒီကရီကို ပယ်ဖျက်၍ တရားလို ဦးအဘူကလန် (၁) ဦးသန်းထွန်း စွဲဆိုသောအမှုကို ပယ်သည်။ တရားရုံးချုပ်၏ အမိန့်နှင့် ဒီကရီကို ဦးအဘူကလန် (၁) ဦးသန်းထွန်းက မကျေနပ်၍ တရားစီရင်ရေးဥပဒေပုဒ်မ ၆ အရ အထူး အယူခံဝင် ခွင့်ပြုရန် လျှောက်ထားသောအခါ အောက်ဖော်ပြပါပြဿနာအား စုံညီ ခုံဖြင့် ကြားနာ အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်ရန်အတွက် အထူး အယူခံဝင်ခွင့်ပြုခဲ့သည်-

ခုံညီခုံဖြင့် ကြားနာ အဆုံးအဖြတ်ပေးရမည့် ပြဿနာ

“အိမ်ရှင်သည် ဥပစာတစ်ခုတည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အိမ်ငှားနှစ်ဦးကို တစ်ပြိုင်နက် အသိအမှတ်ပြုနိုင်ခြင်း ရှိ မရှိ” ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ အမှုဖြစ်စဉ်မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်-

အချင်းဖြစ်အခန်းကို ကော့ကရိတ်မြို့၊ အနောက်ပိုင်းရပ်၊ ဂျာမေဗလီက ပိုင်သည်။ မူလက ထိုအခန်းကို ဂျာမေဗလီထံမှ ဦးအဘူကလန် (၁) ဦးသန်းထွန်းက ငှားရမ်း နေထိုင်လာခဲ့သည်။ ဂျာမေဗလီနှင့် ဦးသန်းထွန်းတို့မှာ အိမ်ရှင်အိမ်ငှား ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ ဦးသန်းထွန်းက ဦးဝင်းခိုင်-ဒေါ်ဘောဘီတို့သည် ၎င်း၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် အခမဲ့ နေထိုင်သူများ ဖြစ်သည်ဟု အဆိုပြုလျက် မူလရုံး၌ တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။ ဦးဝင်းခိုင်-ဒေါ်ဘောဘီတို့က ၎င်းတို့သည် ဦးသန်းထွန်း၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့်နေထိုင်သူများ မဟုတ်ကြောင်း၊ ဂျာမေဗလီထံမှ ငှားရမ်း၍ အိမ်ငှားအဖြစ် နေထိုင်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ချေပသည်။

မူလရုံးက ဦးဝင်းခိုင်တို့သည် ဦးသန်းထွန်း၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် နေထိုင်သူများ ဖြစ်သည်ဟု သုံးသပ်လျက် ဦးသန်းထွန်း စွဲဆိုသည့်အတိုင်း အနိုင်ဒီကရီချမှတ်ပေးသည်။ ထိုဒီကရီကို အယူခံဝင်သည့် တရားရုံးချုပ် ပထမအယူခံ၌ အောက်ပါအတိုင်း သုံးသပ် ဆုံးဖြတ်ထားသည်-

“အချင်းဖြစ်အခန်းတွင် ဦးဝင်းခိုင်တို့သည် မူလက ဦးသန်းထွန်း၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် နေထိုင်လာသည့်တိုင်အောင် နောက်ပိုင်းတွင်

မလီ၏ အိမ်ငှားအဖြစ် နေထိုင်ရာရောက်သောကြောင့် သူတို့အား အခွင့်အမိန့်အရ နေထိုင်သူအဖြစ် ဥပစာမှ နှင်ထုတ်ရန် တရားစွဲဆို နိုင်မည် မဟုတ်တော့ချေ။

၁၉၉၂
ဦးအဘူကလန်
(ခ)
ဦးသန်းထွန်း
နှင့်
ဦးဝင်းခိုင်
ပါ ၊

ဟု သုံးသပ် ဆုံးဖြတ်ထားသည်။

အိမ်ရှင် ဂျာမေမလီ အနေဖြင့် မူလ အိမ်ငှားဖြစ်သူ ဦးသန်းထွန်းအား အိမ်ရှင် အိမ်ငှားအဖြစ် ဖြတ်တောက်ကြောင်း တရားဝင် နို့တစ်စာပေးပို့ လျက် အကြောင်းကြားခဲ့ခြင်း မရှိသေးပေ။ အိမ်ရှင် အိမ်ငှား ဖြတ်တောက် လိုလျှင် ပစ္စည်းလွှဲပြောင်းရေးဥပဒေပုဒ်မ ၁၁၁ (ဇ) အရ နည်းလမ်းတကျ နို့တစ်စာပေး၍ ဖြတ်တောက်ရသည်။ ယခု အမှုတွင် အိမ်ရှင် ဂျာမေမလီမှ အိမ်ငှား ဦးသန်းထွန်းအား အချင်းဖြစ် အခန်းနှင့် ပတ်သက်၍ အိမ်ငှား အဖြစ်မှ ဖြတ်တောက်ကြောင်း တရားဝင် ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း မရှိပေ။ အချင်းဖြစ် အခန်းနှင့် ပတ်သက်၍ မူလ အိမ်ငှား ဦးသန်းထွန်း ရှိနေပါလျက် အိမ်ရှင် ဂျာမေမလီအနေဖြင့် ထိုအခန်း၌ပင် ဦးဝင်းခိုင်-ဒေါ်တောဘီတို့အား ထပ်မံ၍ အိမ်ငှားအဖြစ် ငှားရမ်း ချထားကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။

ဤကဲ့သို့ ဆောင်ရွက်ခြင်းမှာ အိမ်ရှင်သည် ဥပစာတစ်ခုတည်းနှင့် စပ် လျဉ်း၍ အိမ်ငှားနှစ်ဦးအား တစ်ပြိုင်နက် အငှားချထားရာ ရောက်သဖြင့် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်၊ မြို့ပြဆိုင်ရာငှားရမ်းခ ကြီးကြပ်ရေးဥပဒေနှင့် မကိုက်ညီပေ။ ထို့ကြောင့် အိမ်ရှင်သည် ဥပစာတစ်ခုတည်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အိမ်ငှားနှစ်ဦး ကို တစ်ပြိုင်နက် အသိအမှတ်ပြုနိုင်ခြင်း မရှိဟု ယခု ကြားနာသည့် ပြဿနာ အား ဖြေဆိုလိုက်သည်။ ဦးအဘူကလန် (ခ) ဦးသန်းထွန်း တင်သွင်းသည့် ဤအထူး အယူခံအား ရုံးအဆင့်ဆင့် ကုန်ကျစရိတ်နှင့် တကွ ခွင့်ပြုပြီး တရား ရုံးချုပ်၏ တရားမ ပထမ အယူခံမှု အမှတ် ၅၁/၉၀ ၌ ချမှတ်သည့် အမိန့် နှင့် ဒီကဇီကို ပယ်ဖျက်၍ မူလ ကရင်ပြည်နယ် တရားရုံး (ကော့ကရိတ် မြို့နယ်စု)၏ အမိန့်နှင့် ဒီကဇီကို ပြန်လည် အတည်ပြုလိုက်သည်။

ရှေ့နေခ ကျပ် ၃၀၀ သတ်မှတ်သည်။

တရားမပထမအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး ဦးကျော်ဝင်းနှင့် ဦးအောင်မြင်ဘို့ရှေ့တွင်

၁၉၉၂

ဇန်နဝါရီ

၃ ရက်

ဦးအလီ

နှင့်

ဦးဌေးကြိုင်*

ချွေထိ ကိစ္စအတွက် ပြုလုပ်သောစာချုပ်-ပဋိညာဉ်ဥပဒေ အရ ပျက်ပြယ်နေခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သည့် ချွေထိလုပ်ငန်းအတွက် ချုပ်ဆိုခဲ့သော စာချုပ်များမှာ ပဋိညာဉ်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၃ အရ ပျက်ပြယ်နေပြီဖြစ်သဖြင့် ယင်းစာချုပ်များကို အခြေပြု၍ စွဲဆိုသော မူလမူတရားလို ဦးအလီ၏ စွဲဆိုမှုမှာ အောင်မြင်စွယ်စုံမရှိကြောင်း ပဲခူးတိုင်းတရားရုံးက သုံးသပ် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းမှု မရှိပေ။

အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးစိုင်းအောင်ခင်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

အယူခံတရားပြိုင်အတွက် - ဦးမြတ်လှ၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး - ဦးတင်အေး၊ ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ တရားရုံးချုပ်

ပဲခူးတိုင်းတရားရုံး၊ ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၆၆ တွင် ဦးအလီက ဦးဌေးကြိုင်အပေါ် ပဋိညာဉ်စာချုပ်အတိုင်း ကိုလိုတာ တိုင်းလက်စ် ကားအမှတ် ၁/၈၆၈၅ ကို ဖြစ်စေ၊ ဦးမောင်နိုင် (တရားလိုအဖြစ်မှ နုတ်ထွက်သွားသူ)နှင့် တရားလိုတို့ ပေးချေခဲ့သော ငွေကျပ် ၁၆၀၀၀၀ အနက် တရားလို စိုက်ထုတ်ပေးခဲ့သော ကျပ် ၁၀၀၀၀၀ နှင့် လျော်ကြေးငွေများကို ဖြစ်စေ ပြန်လည် ပေးအပ်စေရန် စွဲဆိုခဲ့ရာ ပလပ်ခံရသည်။ အမှုအတောအတွင်း တရားလိုတစ်ဦးဖြစ်သူ ဦးအောင်နိုင် နုတ်ထွက်သွားသဖြင့် ဦးအလီ တစ်ဦးတည်းက ဆက်လက် စွဲဆိုသည်။

အဆိုပါ ပဲခူးတိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို မူလမူတရားလို ဦးအလီက မကျေနပ်၍ တရားရုံးချုပ်သို့ ဤအယူခံမှုကို တင်သွင်းသည်။

* ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ တရားမပထမ အယူခံမှု အမှတ် ၁၀။

† ၁၉၈၉ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၆၆ တွင် ချမှတ်သော (၁၅-၁၀-၉၁) ရက်စွဲပါ ပဲခူးတိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံမှု။

၁၉၉၂
ဦးအလီ
နှင့်
ဦးဌေးကြိုင်

ညောင်လေးပင်မို့တွင် ၁၁-၈-၈၉ နေ့က တရားပြိုင် ဦးဌေးကြိုင်ပိုင်
တို့ယိုတာဟိုင်းလပ်(စ်)ကားကို ကျပ် ၂၀၀၀၀၀ တန်ဖိုးထား၍ တရားလိုက
စရံငွေကျပ် ၁၆၀၀၀၀ ပေးပြီး အရောင်းအဝယ်စာချုပ် ချုပ်ဆိုကြသည်။
စာချုပ်အရ ကျန်ငွေ ကျပ် ၄၀၀၀၀ ပေးချေရမည့် ၁-၁၁-၈၉ နေ့တွင်
အချင်းဖြစ်ကားမှာ ပြန်တံဆာမို့တွင် တိမ်းမှောက်သွားသဖြင့် တရားပြိုင်
ဦးဌေးကြိုင်က ကားကို မပေးအပ်နိုင်သေးကြောင်းနှင့် ကျန်ငွေကိုလည်း
မပေးအပ် နိုင်သေးကြောင်း ပြောသဖြင့် တရားစွဲရကြောင်း တရားလို
ဦးအလီက အဆိုတင်သွင်းသည်။

တရားပြိုင် ဦးဌေးကြိုင်က တရားလို၏ အဆိုပြုချက်အားလုံးကို ငြင်းဆို
သည့် အပြင် စာချုပ်မှာလည်း သက်သေခံဝင်သော စာချုပ်မဟုတ်ကြောင်း
နှင့် ဆိုလွှာပါ အချက်များမှန်ကန်ကြောင်း ထင်ရှားအောင် တရားလိုဘက်က
သက်သေ ပြစေလိုကြောင်း ချေလွှာ တင်သွင်းသည်။

ထို့ပြင် တရားပြိုင် ဦးဌေးကြိုင်၏ ယောက်ဖ ဦးကြည်အေးနှင့် တရားလို
တို့ ချွယ်လောင်းကစားရာမှ ငွေကြေး အရှုပ်အရှင်းဖြစ်ခဲ့ရသည်ကို ပေး
လျှော်နိုင်သူ တရားပြိုင် ဦးဌေးကြိုင်အား စာချုပ် ချုပ်ဆိုစေခဲ့ခြင်းသာ
ဖြစ်ကြောင်းလည်း ချေလွှာ၌ ဖော်ပြထားသည်။

အဆိုအချေတို့အရ ပဲခူးတိုင်းတရားရုံးက တရားလိုနှင့် တရားပြိုင်တို့သည်
တရားပြိုင်ပိုင်ကားကို အမှန်တကယ် ငွေနှစ်သိန်းနှင့် အရောင်းအဝယ်ပြုလုပ်
ရန်အတွက် စရံငွေတစ်သိန်းခြောက်သောင်းပေးခဲ့ခြင်း ဟုတ် မဟုတ်၊ စာချုပ်
သည် သက်သေခံ ဝင် မဝင်နှင့် ပဋိညာဉ်အတိုင်း တရားပြိုင်က လိုက်နာရန်
ပျက်ကွက်ခြင်း ရှိမရှိ အပါအဝင် ငြင်းချက် (၇)ရပ် ထုတ်ခဲ့သည်။ ငြင်းချက်
အမှတ် ၅ မှ ၉ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည် -

“၅။ တရားလိုနှင့် တရားပြိုင်တို့အကြား ချုပ်ဆိုခဲ့သော စာချုပ်
သည် အဖြစ်မှန်ကိုထိန်ခွက်၍ တရားပြိုင်အပေါ် မလျော်
ညီဇာသုံးပြီး မမှန်မကန်ချုပ်ဆိုခဲ့သော စာချုပ်ဖြစ်သည်
ဆိုခြင်းမှာ မှန်ပါသလား”

ပဲခူးတိုင်းတရားရုံးက တရားလို ဦးအလီနှင့် တရားပြိုင် ဦးဌေးကြိုင်တို့
အကြား စာချုပ်များသည် ချွယ်လောင်းကစားခြင်းကို အခြေပြု၍ ချုပ်ဆိုထား
သော စာချုပ်များသာဖြစ်ပြီး အမှန်တကယ်ကား အရောင်းအဝယ်စာချုပ်
မဟုတ်ကြောင်းနှင့် ဥပဒေအရ ပျက်ပြယ်နေသော စာချုပ်များကို အခြေခံ၍
စွဲဆိုသောအမှုဖြစ်ကြောင်းငြင်းချက်အမှတ် ၅ ကို သုံးသပ်ဖြေဆို၍ ဦးအလီ၏
စွဲဆိုမှုကို ပလပ်လိုက်သည်။ ကျန်ငြင်းချက်များကို ဖြေဆိုရန် အကြောင်းမရှိဟု
လည်း ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

၁၉၉၂
ဦးအလီ
နှင့်
ဦးဌေးကြိုင်

ဤအယူခံမှုတွင် ဦးအလီ၏ အကျိုးဆောင်က မူလရုံးသည် ငြင်းချက်များ အားလုံးအပေါ် ဖြေဆိုခဲ့ခြင်းမရှိသဖြင့် မှားယွင်းကြောင်း၊ အမှုတွဲရှိ သက်သေခံ ‘က’ နှင့် ‘ခ’ စာချုပ်ပါ အကြောင်းအချက်များကို မျက်ကွယ်ပြု၍ နှုတ်သက်သေခံချက်အပေါ် ကောက်ယူ ဆုံးဖြတ်ချက်မှာလည်း သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၉၂ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် လွဲမှားနေကြောင်း အဓိကထား၍ တင်ပြသည်။

အမှုစစ် ဘုရားရုံးသည် ထုတ်ယူခဲ့သော ငြင်းချက်များအနက် ငြင်းချက် တစ်ခုကိုဖြစ်စေ၊ အချို့ငြင်းချက်ကိုဖြစ်စေ ဖြေဆိုဆုံးဖြတ်ခြင်းဖြင့် အမှုတစ်ခုလုံးကို အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်လျှင် ကျန်ငြင်းချက်များကို အဆုံးအဖြတ်မပေးဘဲ နေနိုင်ကြောင်း တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၂၀၊ နည်း ၅ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ဤအမှုတွင် အဓိက အငြင်းပွားသည့် အချက်မှာ အငြင်းပွားစာချုပ်သည် တရားလို ဦးအလီ အဆိုပြုသည့်အတိုင်း အမှန်တကယ် ကားအရောင်းအဝယ်စာချုပ် ဖြစ်သည်၊ သို့မဟုတ် ချယ်လောင်းကစားခြင်းအတွက် တရားပြိုင် ဦးဌေးကြိုင်၏ ယောက်ဖနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး ချယ်လောင်းကစားခြင်းကို ထိန်ဝှက်၍ ဟန်ဆောင် ပြုလုပ်ထားသည့် စာချုပ်သာ ဖြစ်သည်ဆိုသည့် အချက်ကို အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်လျှင် အမှုတစ်ခုလုံးကို အဆုံးအဖြတ် ပေးနိုင်ပေသည်။

သို့အတွက် ယင်းအချက်ကို အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်မည့် ငြင်းချက် အမှတ် ၅ ကို ဆုံးဖြတ်၍ ကျန်ငြင်းချက်များကို မဖြေဆိုခဲ့သော ဝဲရုံးတိုင်းတရားရုံး၏ အမိန့်မှာ မှားယွင်းသည်ဟု မဆိုနိုင်ချေ။

တရားပြိုင် ဦးဌေးကြိုင်၏ တိုယိုတာဟိုင်းလက်စ်ကားကို တရားလို ဦးအလီနှင့် ဦးအောင်နိုင် (အမှုအတွင်းတရားလိုအဖြစ်မှ နုတ်ထွက်သွားသူ) တို့က ငွေကျပ် နှစ်သိန်းနှင့် အရောင်းအဝယ်ပြုလုပ်ရန် သဘောတူညီကြပြီး ၁၁-၈-၈၉ နေ့တွင် ငွေကျပ် တစ်သိန်းခြောက်သောင်း ပေးချေသည်ကို ဦးဌေးကြိုင်က လက်ခံ ရရှိကြောင်းစာချုပ် (သက်သေခံ ‘က’) ကို တွေ့ရသည်။ အဆိုပါ စာချုပ်တွင် ဦးကျော်စိုး (ပြိုင်ပြ ၁) နှင့် ဦးတင့်လွင် (လိုပြ ၂) တို့က သက်သေအဖြစ် လက်မှတ် ရေးထိုးထားသည်။

အဆိုပါ ၁၁-၈-၈၉ နေ့၌ပင် ကားရောင်းသူနှင့် ဝယ်သူတို့ နှစ်ဦး သဘောတူ ထပ်မံ၍ လက်မှတ်ရေးထိုး ချုပ်ဆိုထားသည့် စာချုပ် (သက်သေခံ ‘ခ’) ကိုလည်း တရားလိုဘက်က တင်ပြထားသည်။

ဤအမှုတွင် ထူးခြားသည်မှာ သက်သေခံ (က) နှင့် (ခ) စာချုပ်များ အရ အကျိုးဖြစ်သွန်းမည့်သူ တစ်ဦးဖြစ်သော ဦးမောင်နိုင်သည် တရားလိုအမှတ် (၁) အဖြစ် တရားစွဲဆိုခဲ့ပြီးမှ ၎င်း၏ ဆန္ဒအလျောက် တရားလို

အဖြစ်မှ နုတ်ထွက် ရုပ်သိမ်းသွားခြင်း ဖြစ်သည်။ ဦးမောင်နိုင်က တရားပြင်ပြ သက်သေအမှတ်(၃) အဖြစ် အောက်ပါအတိုင်း ထွက်ဆိုသည်-

၁၉၉၂
ဦးအလီ
နှင့်
ဦးဌေးကြိုင်

“ဦးအလီက ချဲ့ထိထိုးထားပါသည်။ ဦးကြည်အေးထံတွင် ချဲ့ထိုး ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဘယ်လောက်ဖိုး ထိုးထားသည်ကို မသိပါ။ ဦးအလီက ကျွန်တော်ထံမှ ကျပ်ငွေ ၁၀၀ ယူသွားပါသည်။ ထိုသို့ ဦးအလီ ယူသွားပြီးသည့်နောက် (၅၀၇) အပတ်က ဦးအလီ ချဲ့ပေါက်ပါသည်။ ဦးကြည်အေး ဆိုသူမှာ ဦးဌေးကြိုင်၏ ယောက်ဖ ဖြစ်ပါသည်။ ဦးကြည်အေးက ထိုချဲ့ကိစ္စမှာ ဦးဌေးကြိုင်အား အလျော်အစားပြောပါသည်။ ဦးဌေးကြိုင်ကလည်း ထိုအပတ်တွင် မပေးနိုင်သေးကြောင်း ပြောပါသည်။ မပေးနိုင်သောကြောင့် ၃ လ ကို အချိန်ကိုက်ပြီး ကားကို စာချုပ်ပါသည်။

ထိုစာချုပ် သက်သေခံ (က)နှင့် (ခ)တို့ ဖြစ်ပေါ်လာရသည့် အကြောင်း အကျဉ်းချုပ်မှာ ချဲ့ပေါက်သော ငွေနှင့် ပတ်သက်၍ ဦးဌေးကြိုင်တို့ဘက်မှ မပေးနိုင်သောကြောင့် ဦးဌေးကြိုင်ပိုင် ကားကို နှစ်သိန်းဖြင့် အရောင်းအဝယ်ပြုလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ စာချုပ်တွင် ချုပ်သည့်နေ့က တစ်သိန်းခြောက်သောင်း ကျွန်တော်တို့က ဦးဌေး ကြိုင်အား ပေးသည်ဟု ဖော်ပြထားသည့် အချက်မှာလည်း အမှန် ကတော့ ကျွန်တော်တို့ အနေဖြင့် ထိုငွေကို မပေးချေရပါ။”

ဦးအောင်နိုင်၊ ဦးအလီနှင့် တရားပြင် ဦးဌေးကြိုင်၏ ယောက်ဖ ဦးကြည် အေး (မြိုင်ပြ ၁)တို့မှာ ညောင်လေးပင်မြို့တွင် ချဲ့ခိုင်များဖြစ်ကြပြီး ဦးအောင် နိုင်နှင့် ဦးအလီတို့ကို ဦးကြည်အေးက ချဲ့ဖိုးပေးရန် ငွေကျပ်တစ်သိန်းခြောက် သောင်းရှိသည့် ကိစ္စတွင် ဦးကြည်အေး၏ ယောက်ဖ တရားပြင် ဦးဌေး ကြိုင်၏ တိုယိုတာဟိုင်းလက်စကားကို ယုံကြည်မှုရစေရန် အရောင်းစာချုပ် ချုပ်ထားခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း မူလရုံးအမှုတွဲ စာချက်နံပါတ် ၈၃ (နောက် ကျော)တွင် ဦးကျော်စိုး (မြိုင်ပြ ၁)က အောက်ပါအတိုင်း ထွက်ဆိုသည်။ ဦးကျော်စိုးမှာ ကားအရောင်းအဝယ်စာချုပ် (သက်သေခံ က) တွင် အသိ သက်သေအဖြစ် လက်မှတ် ရေးထိုးခဲ့သူဖြစ်သည်-

“ငင်းစာချုပ်မှာ အမှုတွဲရှိ သက်သေခံ (က) ဖြစ်ပါသည်။ ထိုစာချုပ်မှာ ကျွန်တော်နှင့် ဦးကင့်လွင်တို့က လက်မှတ်ရေးထိုး ထားသော စာချုပ်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် သက်သေခံ (ခ)ဟု မှတ် သားထားသော အသိသက်သေ ဦးအုန်းမောင်နှင့် ဦးတင်ရွှေတို့ လက်မှတ် ရေးထိုးထားသည့် စာချုပ်ကိုလည်း ကျွန်တော်နှင့် ဦးကင့်လွင်တို့ကပင် ရေးသားပေးခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ငင်းစာချုပ်

၁၉၉၂
ဦးအလီ
နှင့်
ဦးဌေးကြိုင်

များဖြင့် ချုပ်ခြင်းမှာ ကားအရောင်းအဝယ် အမှန်တကယ်လုပ်၍
ချုပ်ဆိုခြင်း မဟုတ်ပါ။ ချက်စွနှင့် ပတ်သက်၍ အလျော်အပေးလုပ်
ရန် အတွက် ထိုစာချုပ်များကို ချုပ်ပေးခြင်း ဖြစ်ပါသည်။”

စာချုပ်သက်သေ တစ်ဦးဖြစ်သူ ဦးတင့်လွင်(လိပြီ ၂)ကမူ အမှန်တကယ်
ကားအရောင်းအဝယ် ချုပ်ဆိုကြခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း ထွက်ဆိုသည်။

သို့ရာတွင် သက်သေခံ(က) ချုပ်ဆိုသည့် ၁-၁၁-၈၉ နေ့တွင်ပင် နှစ်ဦး
သဘောတူ ထပ်မံ ချုပ်ဆိုသော ကတိစာချုပ်(သက်သေခံ ခ)၏ စာမျက်နှာ
၃ နောက်ဆုံး စာပိုဒ်၌ အောက်ပါအတိုင်း ပါရှိသည်-

“အကယ်၍ ရောင်းသူ သတ်မှတ်ထားသော(၁-၁၁-၈၉)ရက်
အတောအတွင်း စရံငွေ ကျပ် (၁၆၀၀၀၀) တစ်သိန်းခြောက်
သောင်းတိတိကို ကားရောင်းသူက ကားဝယ်သူများထံသို့ ပြန်လည်
ပေးအပ်ပါက အရောင်းအဝယ်ကတိစာချုပ်ကို နှစ်ဦးသဘောတူညီ
ဖျက်သိမ်းပါမည်ဟု ကတိပြုပါသည်။”

သို့ဖြစ်ရာ ထိုစာပိုဒ်အရ ကားရောင်းသူဟု ဆိုသော ဦးဌေးကြိုင်က
၁-၁၁-၈၉ နေ့ မတိုင်မီ ငွေကျပ်တစ်သိန်းခြောက်သောင်းပေးလျှင် ကား
အရောင်းအဝယ်စာချုပ်(သက်သေခံ က)ကို ပြန်လည် ဖျက်သိမ်းကြမည်ဟု
သဘောတူခြင်း ဖြစ်ရာ ငွေကျပ် နှစ်သိန်းနှင့် ရောင်းရန် ချုပ်ဆိုခဲ့သည်ဆို
သော သက်သေခံ ‘က’ စာချုပ်နှင့် ဆန့်ကျင် ကွဲလွဲနေသည်။

တဆက်တည်းမှာပင် ဦးဌေးကြိုင်က ငွေတစ်သိန်းခြောက်သောင်း ပေး
လျှင် ကားအရောင်းအဝယ်ဖျက်သည်ဟု ဆိုထားသဖြင့် မူလကပင် ဦးဌေး
ကြိုင်က အဆိုပါ ငွေကျပ် တစ်သိန်းခြောက်သောင်းပေးရန် တာဝန်ယူ၍
ကားအရောင်းအဝယ်စာချုပ်ကို ဟန်ဆောင်ချုပ်ဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပေါ်
လွင်စေသည်။ အမှန်တကယ် ဦးဌေးကြိုင်၏ ကားရောင်းဝယ်ခဲ့ခြင်း
မဟုတ်ချေ။

သက်သေခံ အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၉၁ နှင့် ၉၂ တို့ အရ စာရွက်စာတမ်း
သက်သေခံချက်ရှိပြီးသည့် ပဋိညာဉ်စာချုပ်ပါ အချက်ကို ဆန့်ကျင်ပြီး နှုတ်
သက်သေခံချက် ပေးနိုင်ခြင်း မရှိကြောင်း ကန့်သတ်ထားသည်မှာ မှန်သော်
လည်း အဆိုပါ အငြင်းပွားစာချုပ်မှာ အကျိုးသက်ရောက်စေရန် ရည်ရွယ်
ချက် မရှိဘဲ ဟန်ဆောင် ချုပ်ဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်လျှင် စာရွက်စာတမ်းသက်သေခံ
အား ဆန့်ကျင်၍ နှုတ်သက်သေခံတင်ပြခွင့် ရှိပေသည်။ ဦးသိန်းဟန် နှင့်
ဦးဘသိုက်ပါ-၂” အမှုနှင့် ခေမီတင်အေး (ကွယ်လွန်) ၏ တရားဝင်

(၁) ၁၃၆၆ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတော်၊စီရင်ထုံး (ရုံးချုပ်) စာ ၁၁၁၁၊

ကိုယ်စားလှယ် မခပ်လေးတင့်ပါ-၄ဦး နှင့် ဒေကိန်နဲ့ အမှု^၁ တို့တွင် အဆိုပါ မူသဘောကို တွေ့မြင်နိုင်သည်။

၁၉၉၂
ဦးအလီ
နှင့်
ဦးဌေးကြိုင်

သို့ဖြစ်ရာ ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်သည့် ချွယ်လုပ်ငန်းအတွက် ချုပ်ဆိုခဲ့သော စာချုပ်များမှာ ပဋိညာဉ်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၃ အရ ဖျက်ပြယ်နေပြီဖြစ်သဖြင့် ယင်းစာချုပ်များကို အခြေပြု၍စွဲဆိုသော မူလမှုတရားလို ဦးအလီ၏ စွဲဆိုမှုမှာ အောင်မြင်ဖွယ်ရာ မရှိကြောင်း ပဲခူးတိုင်းတရားရုံးက သုံးသပ် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်းမှာ မှားယွင်းမှု မရှိပေ။

သို့အတွက် ပဲခူးတိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကဇီကို အတည်ပြု၍ ဤတရားမပထမအယူခံမှုကို စရိတ်နှင့် တကွ ပလပ်လိုက်သည်။

ရှေ့နေစရိတ် ကျပ် ၁၀၀ သတ်မှတ်သည်။

(၂) ၁၉၇၂ ခုနှစ်၊ မြည်အောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတပြန်မာနိုင်ငံစီရင်ထုံး စာ-၂၄။

တရားမပထမအယူခံမှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး ဦးမျိုးထွန်းလင်း ရွှေတိုင်

†၁၉၉၂

ဇူလိုင်လ

၁၅ ရက်

ဦးအောင်နိုင် (ခ) ဦးမောင်မောင်ခင်

နှင့်

ဦးကျော်စိန် *

ဥပဒေပြဿနာကို အယူခံအဆင့်ဆင့်၌ တင်ပြခွင့်ရှိသည်ဆိုသော်ငြား
လည်း နောက်ထပ် သက်သေခံချက်များ ရယူပြီးမှ အဆုံးအဖြတ်
ပေးနိုင်မည့် ဥပဒေပြဿနာကို ကိုးကား တင်ပြခွင့်မရှိခြင်း။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။ အငြင်းမပွားသော အကြောင်းအရာများမှ ပေါ်
ပေါက်ပြီး တစ်ဘက်အမှုသည်များ အပိုင်မဖမ်းသည့် ဥပဒေအချက်အလက်
များကို အယူခံအဆင့်ရောက်မှ တင်ပြနိုင်သော်လည်း ထိုပြဿနာကို အဆုံး
အဖြတ်ပေးရန် နောက်ထပ် သက်သေခံချက်ရယူရန် လိုသေးလျှင် တင်ပြ
ခြင်း မပြုနိုင်ပေ။

အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေ တင်ပြချက်မှာ အမှုတွဲရှိ အထောက်အထား
အရ အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်သည့် ကိစ္စမဟုတ်၍ လက်ခံရန် အကြောင်းမရှိချေ။

အယူခံတရားလိုအတွက် - ဦးမင်းဆွေ၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

အယူခံတရားပြိုင်အတွက် - ဒေါ်လဲ့လဲ့စိ၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ

တရားရေးအကြံပေး - ဦးညွန့်တင်၊ ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊
တရားရုံးချုပ်

ရန်ကုန်တိုင်း တရားရုံး၊ ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၂၀၀
(မဟန်း) တွင် အယူခံတရားပြိုင် ဦးကျော်စိန်က အယူခံတရားလို ဦးအောင်
နိုင် (ခ) ဦးမောင်မောင်ခင်အပေါ် မြေကွက်ကို အရောင်းစာချုပ် ချုပ်ဆို
မှတ်ပုံတင်ပေးစေလိုမှု စွဲဆိုရာ အနိုင်ဒီကရီရရှိခဲ့သည်။ ဦးအောင်နိုင်က တိုင်း

* ၁၉၉၂ ခုနှစ်၊ တရားမ ပထမအယူခံမှု အမှတ် ၁၆၆။

† ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၂၀၀ တွင် ချမှတ်သော (၁၃-၅-၉၂)
ရက်စွဲပါ ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံမှု။

တရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကဏ္ဍကို မကျေနပ်သဖြင့် တရားရုံးချုပ်သို့ ဤတရားမပထမအယူခံမှုတင်သွင်းခြင်း ဖြစ်သည်။

၁၉၉၂
ဦးအောင်နိုင်
(ခ)
ဦးမောင်မောင်
ခင်
နှင့်
ဦးကျော်စိန်

ရန်ကုန်မြို့ ကန်တော်မင်တိုက်နယ်၊ မြေတိုင်းရပ်ကွက်၊ အမှတ် ၄၃ (အေ)၊ မြေကွက်အမှတ် ၅ (ဘီ)၊ မြေဧရိယာ ၀.၅၃ ဧကရှိသော မြေကို ငွေကျပ် တစ်သိန်းဖြင့် အယူခံတရားလို ဦးအောင်နိုင်က အယူခံတရားပြိုင် ဦးကျော်စိန်အား ရောင်းချရန် ကတိစာချုပ်တစ်ရပ်ကို ၃၀-၁၁-၈၀ နေ့က ချုပ်ဆိုခဲ့သည်။ ဦးကျော်စိန်က ငွေအကျေပေးပြီးနောက် အချင်းဖြစ်မြေကို လက်ရောက် ရယူခဲ့သည်။ ရေ၊ လျှပ်စစ်မီး၊ မြေခွန် စသော အထွေထွေကိစ္စရပ်များနှင့် စပ်လျဉ်းသော အခြား ကတိစာချုပ်တစ်ရပ်ကိုလည်း ချုပ်ဆိုခဲ့ကြသည်။

ဦးကျော်စိန်က မှတ်ပုံတင်အရောင်းစာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုပေးရန် ပြောသည့်အခါ ဦးအောင်နိုင်က အထွေထွေကတိစာချုပ်ပါ ကိစ္စရပ်များ မပြီးသေးသဖြင့် ချုပ်ဆိုမပေးနိုင်သေးကြောင်း ပြောဆိုပြီး နောက်ဆုံး ၂၂-၇-၈၅ နေ့တွင် ရေတာရှည်ရပ်ကွက် ပြည်သူ့ကောင်စီရှေ့တွင် ညှိနှိုင်းသောအခါ ဦးအောင်နိုင်က အတိအလင်းငြင်းဆိုလာသဖြင့် ယခု အမှုစွဲဆွဲရန်အကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်ဟု အဆိုပြုပြီး ဦးအောင်နိုင် အပေါ် တရားစွဲဆိုသည်။

ဦးအောင်နိုင်က တရားလို၏ အဆိုလွှာမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ်ကျော်လွန်ကြောင်းနှင့် တရားလို၏ အဆိုပြုချက်များကို ဝန်ခံခြင်းမပြုကြောင်း ချေပခဲ့သည်။

ကာလစည်းကမ်းသတ် ပြဿနာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရားရုံးချုပ် ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမပထမအယူခံမှုအမှတ် ၅၁၉ တွင် တရားလို စွဲဆိုသည့် အမှုမှာ ကာလစည်းကမ်းသတ် မကျော်လွန်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။

အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေက တရားလိုဘက်ပြသည့် စာချုပ်များကို လွှတ်လပ်သော သဘောဆန္ဒများအရ ပြုလုပ်ခဲ့ခြင်း မဟုတ်ကြောင်း၊ တိုင်းတရားရုံးက ယင်းအချက်ကို ချေလွှာတွင် ချေပခဲ့ခြင်း မရှိ၍ လက်မခံသင့်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ခြင်းမှာ ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်ကြောင်း တင်ပြသည်။

ဦးအောင်နိုင်က အချင်းဖြစ်မြေကွက်ကို ငွေကျပ်တစ်သိန်းဖြင့် ဦးကျော်စိန်အား ရောင်းချရန် ကတိစာချုပ်ကို ၃၀-၁၁-၈၀ နေ့တွင် ချုပ်ဆိုခဲ့ခြင်းနှင့် ဦးကျော်စိန်က ငွေအကျေပေးချေခဲ့ခြင်းတို့နှင့် စပ်လျဉ်းပြီး အငြင်းပွားမှု မရှိပေ။

ဦးအောင်နိုင်က မြေအရောင်းအဝယ် ကတိစာချုပ်တွင် သဘောတူညီထားသည့် အတိုင်း မှတ်ပုံတင်စာချုပ် ချုပ်ဆိုပေးရန် ငြင်းဆိုခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါအတိုင်း ထွက်ဆိုသည်-

၁၉၉၂
 ဦးအောင်နိုင်
 (၁)
 ဦးမောင်မောင်
 ခင်
 နှင့်
 ဦးကျော်စိန်

“စာချုပ်မှတ်ပုံတင်ကိစ္စအတွက် ကျွန်တော်က မဆောင်ရွက် ပေးရသည့် အကြောင်းရင်းများမှာ ဦးကျော်စိန်အား ကျွန်တော်တို့ မိသားစုက မြေတောင်မြှောက်ပေးခဲ့သော်လည်း ကျွန်တော်တို့အား ကောက်ကုန် စဉ်းလဲ၍လည်းကောင်း၊ ဦးကျော်စိန်သည် ကျွန်တော် တို့ပိုင် မြေကြီးတွင် (၂၆) နှစ် တိုင်တိုင် အခမဲ့ နေခဲ့သည်ကို မထောက်ထား၍ လည်းကောင်း၊ ကျွန်တော် အနေနှင့် စပ်တူလုပ် သော ပလပ်စတစ်လုပ်ငန်းကို အပိုင်စီးလိုက်၍ လည်းကောင်း၊ ကျွန်တော် အမေ၏ အမည်ရှိသော လျှပ်စစ်ပါဝါစီတာကို အခမဲ့ သုံးစွဲ၍လည်းကောင်း၊ ကျွန်တော် ၏မိခင်အပေါ် တရားရုံးများတွင် တရားစွဲဆိုခဲ့၍ လည်းကောင်း ယင်းအကြောင်းများကြောင့် ကျွန် တော် မလွှဲပြောင်းပေးခြင်း ဖြစ်ပါသည်။”

ဦးအောင်နိုင်၏ ထွက်ဆိုချက်အရ မှတ်ပုံတင်စာချုပ်ပြုလုပ်မပေးခြင်းမှာ ဦးကျော်စိန်အပေါ် မကျေနပ်သည့် အခြား အကြောင်းများရှိခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။

ဦးအောင်နိုင်၏ အောက်ပါ ထွက်ဆိုချက်အရ ဦးကျော်စိန်နှင့် ဦးအောင် နိုင်တို့ ပြုလုပ်သည့် အရောင်းအဝယ်ကတိစာချုပ်မှာ ၎င်းတို့နှစ်ဦး၏ လွတ် လပ်သော သဘောဆန္ဒအရ ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။

“ကျွန်တော်၏ ကြီးတော် အငြိမ်းစား ဗိုလ်မှူး ဒေါ်ရင်မေက ကြားမှ ဝင်ရောက် စေ့စပ်ပေးသည့်အတွက် ကျွန်တော်နှင့် ဦးကျော် စိန်တို့ ညှိနှိုင်းခဲ့ကြပါသည်။ ထိုသို့ ညှိနှိုင်းရာတွင် ဦးကျော်စိန် နေ ထိုင်သော မြေကွက်ပေါ်မှ ဦးကျော်စိန်အား ဇယ့်ရှားပေးရန် ကျွန် တော် တောင်းဆိုခဲ့ပါသည်။ ဦးကျော်စိန်က ငွေကျပ် ၃၀၀၀၀၀ ရမှ ဇယ့်ရှားပေးမည်ဟု ပြောပါသည်။ အကယ်၍ ဦးကျော်စိန်က အဆိုပါ မြေကွက်ကို ဝယ်ရမည်ဆိုလျှင် ၃၀၀၀၀ ကျပ်သာ ပေး မည်ဟု ပြောပါသည်။ လူကြီးများ၏ ကြားဝင် စေ့စပ် ဖြန့်ဖြူးပေး မှုကြောင့် ၃၀၀၀၀၀ ကျပ်တန်သည့် အချင်းဖြစ်မြေကွက်ကို ငွေကျပ် ၁၀၀၀၀၀ ဖြင့် ကျွန်တော်မှ ဦးကျော်စိန်အား ရောင်းချလိုက်ပါ သည်။”

ဦးအောင်နိုင်နှင့် ဦးကျော်စိန်တို့ နှစ်ဦးသဘောတူပြုလုပ်သည့် မြေ အရောင်းအဝယ် ကတိစာချုပ်သည် လွတ်လပ်သော သဘောဆန္ဒအရ ပြုလုပ်ခြင်း မဟုတ်ကြောင်း၊ ဦးအောင်နိုင်က သူ၏ ချေပလွှာတွင် ချေပခြင်း မပြုခဲ့ပေ။ ယင်း အချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ သက်သေ အထောက်အထားများ လည်း တင်ပြခြင်း မရှိချေ။

အမှန်ဆိုသော် တရားပြိုင်သည် မိမိအပေါ် စွဲဆိုသည့် အမှုနှင့် ပတ်သက်၍ ထုချေလိုသည့် အချက်များအားလုံးနှင့် ကန့်ကွက်လိုသော အချက်များအားလုံးကို တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေအမိန့် ၈၊ နည်း ၂ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် အတိုင်း ချေလွှာတွင် ရေးသား ထုချေခြင်း၊ ကန့်ကွက်ခြင်း ပြုရမည်ဖြစ်သည်။ သို့မှသာ တရားရုံးက အဆိုလွှာနှင့် ချေလွှာတို့ကို စိစစ် သုံးသပ်ပြီး အမှုကို ဆုံးဖြတ်ရန်အရေးပါ အရာရောက်သည့် အချက်များကို ငြင်းချက်များ အဖြစ် ထုတ်၍ အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

၁၉၉၂
ဦးအောင်နိုင်
(ခ)
ဦးမောင်မောင်
ခင်
နှင့်
ဦးကျော်စိန်

အယူခံတရားပြိုင်၏ ရှေ့နေက ချေလွှာတွင် ထုချေခဲ့ခြင်း မရှိသည့် အကြောင်းအရာများကို အယူခံ အကြောင်းပြချက်အဖြစ် တင်ပြခြင်းကို လက်မခံသင့်ကြောင်း လျှောက်ထားသည်။

အငြင်းမပွားသော အကြောင်းအရာများမှ ပေါ်ပေါက်ပြီး တစ်ဘက် အမှုသည်များ အပိုင်မဖမ်းသည့် ဥပဒေအချက်အလက်များကို အယူခံ အဆင့်ရောက်မှ တင်ပြနိုင်သော်လည်း ထိုပြဿနာကို အဆုံးအဖြတ်ပေးရန် နောက်ထပ် သက်သေခံချက်ရယူရန် လိုသေးလျှင် တင်ပြခြင်း မပြုနိုင်ပေ။

အယူခံတရားလို၏ ရှေ့နေ တင်ပြချက်မှာ အမှုတွဲရှိ အထောက်အထား အရ အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်သည့် ကိစ္စမဟုတ်၍ လက်ခံရန် အကြောင်းမရှိ ချေ။

ဦးအောင်နိုင်နှင့် ဦးကျော်စိန်တို့ ချုပ်ဆိုခဲ့သည့် ၃၀-၁၁-၈၁ နေ့စွဲပါ မြေအရောင်းအဝယ်ကတိစာချုပ်တွင် စာချုပ်ကို မှတ်ပုံတင်ရန် ပါရှိသည့် အတိုင်း သီးခြားသက်သာခွင့် အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၁၂ အရ ယင်းမြေအရောင်း အဝယ် ကတိစာချုပ်ကို မှတ်ပုံတင်ပြလုပ်ပေးရန် တိုင်းတရားရုံးက ဒီကမီ ချမှတ်ပေးသည်မှာ မှန်ကန်ပေသည်။

ထို့ကြောင့် ဤအယူခံမှုကို စရိတ်နှင့် တကွ ပလပ်လိုက်သည်။

ရှေ့နေခ ကျပ် ၁၅၀ သတ်မှတ်သည်။

တရားမ ပထမ အယူခံမှု

တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး ဦးပျိုးထွန်းလင်းရှေ့တွင်

†၁၉၉၂
စက်တင်ဘာလ
၂၅ ရက်

ကိုအုန်းကြိုင်ပါ၊
နှင့်
ဦးသင်းမောင် ပါ။*

မြန်မာ ဓလေ့ထုံးတမ်းအရ သားသမီးများက မိဘ အပေါ်တွင်
ထားရှိရမည့် ဝတ္တရား။

ဆုံးဖြတ်ချက်။ ။မြန်မာဓလေ့ထုံးတမ်းအရ သားသမီးသည် မိဘ
စကားကို နားထောင်ရသည်။ သားသမီးဝတ္တရားကျေပွန်ရသည်။ အရွယ်
ရောက်ပြီး ဖြစ်သည့် မိဘစကားနားမထောင်သော မိဘ၏ ဆုံးမမှု မနာခံ
သော သားသမီးကို မိဘက နှင်ထုတ်ခွင့်ရှိသည်။

- အယူခံတရားလိုများအတွက် - ဦးထွန်းရှေ့၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- အယူခံတရားပြိုင်များအတွက် - ဦးသိန်းတန်၊ တရားရုံးချုပ်ရှေ့နေ
- တရားရေးအကြံပေး - ဦးကြံဆောင်၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး၊
တရားရုံးချုပ်

ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၊ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်၊ တရားမကြီးမှုအမှတ် ၃၀၄(ဂ)
(ယခု မြို့နယ်တရားရုံး၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၅၇/၉၂) တွင် ဦးသင်း
မောင်၊ ဒေါ်ဌေးရီတို့က ကိုအုန်းကြိုင်နှင့် မတင်တင်တို့အပေါ် အခွင့်
အမိန့်နှင့် အခမဲ့ထားသော နေအိမ်အခန်းမှ နှင်ထုတ်လိုမှုစွဲဆိုရာ အနိုင်
ဒီကရီရရှိသည်။ ကိုအုန်းကြိုင်၊ မတင်တင်တို့က မကျေနပ်၍ ဤပထမ အယူခံ
မှုကို တင်သွင်းခြင်း ဖြစ်သည်။

တရားစွဲသော ဥပစာမှာ သာဓကတမ္ဘီနယ်၊ ၆/အနောက်ရပ်ကွက်၊
ဇေဗျသီရိ (ဂ)လမ်း၊ အမှတ် ၂၄၊ အပေါ်တပ်ခေါင်းရင်းခန်းဖြစ်သည်။
မတင်တင်မှာ ဦးသင်းမောင်၊ ဒေါ်ဌေးရီတို့၏ သမီးဖြစ်သည်။ ကိုအုန်းကြိုင်
မှာ မတင်တင်၏ ခင်ပွန်း ဦးသင်းမောင်၊ ဒေါ်ဌေးရီတို့၏ သားမက်ဖြစ်သည်။

* ၁၉၉၁ ခုနှစ်၊ တရားမ ပထမအယူခံမှု အမှတ် ၁၇၆။
† ၁၉၉၁ ပြည့်နှစ်၊ တရားမကြီးမှု အမှတ် ၃၀၄ တွင် ချမှတ်သော (၃၀-၁၂-၉၀)
ရက်စွဲပါ ရန်ကုန်တိုင်းတရားရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကရီကို အယူခံမှု။

အဆိုလွှာတွင် အချင်းဖြစ် ဥပစာတွင် ကိုအုန်းကြိုင်နှင့် မတင်တင်တို့ အား ၁၉၆၃ ခုနှစ်မှ စ၍ အခမဲ့ နေထိုင်စေခဲ့ရာ ၁၉၇၅ ခုနှစ်တွင် လက်ရှိ အိမ်ကို ဆောက်လုပ်ပြီး ဆက်လက်၍ နေစေခဲ့ကြောင်း စသည်ဖြင့် အဆို ပြုသည်။

၁၉၉၂
ကိုအုန်းကြိုင်
ပါ ၂
နှင့်
ဦးသင်းမောင်
ပါ ၂

ချေလွှာတွင် အချင်းဖြစ် မြေကွက်တွင် ၂၄၁ (က)နှင့် ၂၄၁(ခ)ဟူ၍ နှစ်ပိုင်းရှိသည့် အနက် ၂၄၁(က)ကို ကိုအုန်းကြိုင်က ၁၉၆၁ ခုနှစ်တွင် ယောက္ခမဖြစ်သူ ဦးသင်းမောင် အမည်ဖြင့် ဝယ်ပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ ၂၄၁(ခ)တွင် ကိုအုန်းကြိုင်နေထိုင်ခဲ့ရာမှ ၁၉၆၄ ခုနှစ်၊ ဇွန်လတွင် ဒေါ်ငွေစီနှင့် မိသားစုကို အခမဲ့ နေခွင့်ပြုခဲ့ကြောင်း၊ ၂၄၁ (က)နှင့် (ခ) နေအိမ်နှစ်လုံးကို ဆက်၍ အဆောက်အအုံကို အသစ် ဆောက်လုပ်ရာ ကိုအုန်းကြိုင်က ငွေအကုန်အကျခံခဲ့ကြောင်း၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်တွင် ကိုအုန်း ကြိုင်နှင့် မတင်တင်တို့ အိမ်ထောင်ကျပြီးနောက် ဦးသင်းမောင်တို့ မိသားစု ကို ၂၄၁ (က)၌ အခမဲ့ နေထိုင်စေခဲ့ပြီး ကိုအုန်းကြိုင်တို့က ၂၄၁(ခ)၌ နေထိုင်ခဲ့ကြကြောင်း၊ ၁၉၇၅ ခုနှစ်တွင် နေအိမ် အသစ် ပြန်လည်ဆောက် လုပ်ပြီးသည့်အခါ ဦးသင်းမောင်တို့ မိသားစုအား နေအိမ်ခေါင်းရင်း၌ နေစေခဲ့ပြီး ဦးသင်းမောင်တို့မှာ ဝင်ငွေမရှိ၍ ကိုအုန်းကြိုင်တို့ကပင် အိမ် အောက်လပ်တွင် အိမ်ငှားများကို ငှားထားခွင့်ပြုခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း၊ ဦးသင်းမောင်တို့၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် နေထိုင်ခြင်း မဟုတ်ကြောင်း ချေပသည်။

မူလမှတစ်ဆင့် အောက်ပါ ငြင်းချက် ၃ ချက် ထုတ်ခဲ့သည်-

- (၁) တရားပြိုင်များသည် သာကေတမ္ဗိနယ် ၆ / အနောက် ရပ်ကွက်၊ ဇေဗ္ဗုသီရိ(ဂ)လမ်း၊ အမှတ် ၂၄၁ (ခြေရင်းခန်း) အပေါ်ထပ်တွင် တရားလိုများ၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် နေထိုင်ခဲ့ သည် ဆိုခြင်းမှာ မှန်သလား၊
- (၂) တရားလိုများသည် ၎င်းတို့၏ ခွင့်ပြုချက်ကို ရုပ်သိမ်းပြီးဖြစ် သည် ဆိုခြင်းမှာ မှန်သလား၊
- (၃) တရားလိုများသည် မည်သည့် သက်သာခွင့်ရထိုက်သနည်း။

မူလ တရားရုံးက ငြင်းချက်အသီးသီးကို တရားလိုဘက်သို့ အသာပေး ဖြေဆိုပြီး စွဲဆိုသည့်အတိုင်း ဒီကရီချမှတ်ပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

တရားရုံးချုပ်က အိမ်ကို ပြန်လည် ဆောက်လုပ်ရာတွင် နှစ်ဦးနှစ်ဘက် အသီးသီး စိုက်ထုတ် ကုန်ကျခဲ့သော ပစ္စည်းတန်ဖိုး၊ အလုပ်သမားခ၊ လက် သမားခ မည်မျှစီကုန်ကျကြောင်းကို သက်သေခံချက်များ ရယူပြီး ပြန်လည် တင်ပြရန် ညွှန်ကြားခဲ့သဖြင့် မူလတရားရုံးက ညွှန်ကြားသည့်အတိုင်း သက် သေခံချက်များ ရယူ တင်ပြခဲ့သည်။

၁၉၉၂
 ကိုအုန်းကြိုင်
 ပါ ၂
 နှင့်
 ဦးသင်းမောင်
 ပါ ၂

မူလ အမှုတွဲကို လေ့လာရာ ဦးသင်းမောင်၊ ဒေါ်ငွေစီနှင့် ကိုအုန်းကြိုင်၊ မတင်တင်စိုလည် မိဘနှင့် သားသမီး အနေအထားမျိုး နေထိုင်လာခဲ့ကြောင်း ပေါ်ပေါက်သည်။ မတင်တင်၏ ပြုမူမှုများကြောင့် မိဘများ ဖြစ်ကြသော ဦးသင်းမောင်နှင့် ဒေါ်ငွေစီတို့ စိတ်ဆင်းရဲ ရကြောင်းလည်း ပေါ်ပေါက်သည်။ မိဘနှင့် သားသမီးဆိုသော်လည်း တစ်အိုးတည်းအတူနေ အတူစားနေခြင်းမျိုး မဟုတ်ပေ။ မတင်တင်နှင့် ကိုအုန်းကြိုင်တို့က သီးခြား အခန်းမှာ သီးခြား နေထိုင်ကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ဒိမ်ဆောက်လုပ်ရန်အတွက် မိဘဖြစ်သူ ဦးသင်းမောင် အမည်နှင့် လျှောက်သည်။ ဦးသင်းမောင်၏ အမည်နှင့် ခွင့်ပြုပါမစ်ရသည်။ ကိုအုန်းကြိုင်၊ မတင်တင်တို့၏ လုပ်အား၊ ငွေအား၊ ပစ္စည်းအားအထိုက်အလျောက် ပါသော်လည်း ဦးသင်းမောင်က မတည်ပြီး ဦးသင်းမောင်၏ ကြီးကြပ်မှုနှင့် ဆောက်လုပ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်။

မြန်မာဓလေ့ ထုံးတမ်းအရ သားသမီးသည် မိဘစကားကို နားထောင်ရသည်။ သားသမီးဝတ္တရား ကျေပွန်ရသည်။ အရွယ်ရောက်ပြီးဖြစ်သည့် မိဘစကား နားမထောင်သော မိဘ၏ ဆုံးမမှုမနာခံသော သားသမီးကို မိဘက နှင်ထုတ်ခွင့် ရှိသင့်သည်။

ထို့ကြောင့် မူလရုံး၏ စီရင်ချက်နှင့် ဒီကနီကို အတည်ပြုပြီး ဤအယူခံမှုကို ဖျက်နှင့် တစာ ပလပ်လိုက်သည်။

ရှေ့နေခ ကျပ် ၁၀၀ သတ်မှတ်သည်။

ပြစ်မှု အမှားပြင်ဆင်ချက်

စာမျက်နှာ	စာပိုဒ်	စာကြောင်း ရေ	အမှား	အမှန်
၂	၂	၂	၃၃၀၆/၉၁	၃၃၀၆/၉၀
၈	၁	၁၃	ရှေ့ချုပ်ရုံး	ရှေ့နေချုပ်ရုံး
၁၄	-	-	† ၁၉၉၂ ခုနှစ်	† ၁၉၉၂ ခုနှစ်
၁၆	၆	၄	ဒီဇင်ဘာလ ၁၀ ရက်	ဇန်နဝါရီလ ၂၈ ရက်
၁၉	၄	၆	ကာလတွင်	ကာလအတွင်း
၂၃	-	-	သံဃာ့ဝိနိစ္ဆယ	သံဃာဝိနိစ္ဆယ
၂၉	၃	၈	* အယူခံအမှတ်	* အယူခံမှုအမှတ်
၃၀	၁	၂၁	ရဲများနှင့်	ရဲများက
၄၇	၄	၄	အမိန့်သို့	အမိန့်ကို
			ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး	ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး
			ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂	ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၃
			(၁) (က)	(၁) (က)
၄၈	၃	၁	ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး	ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး
			ဥပဒေပုဒ်မ ၄၃၂ (၁)	ဥပဒေပုဒ်မ ၄၂၃
				(၁) (က)
၅၁	၂	၄	သို့သော်	သို့သော်
၅၅	၂	၁	ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး	ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံး
			ဥပဒေပုဒ်မ ၂၇၇	ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇၇
၆၃	-	-	† ၁၉၉၉ ခုနှစ်	* ၁၉၉၂ ခုနှစ်
၆၇	-	-	† ၁၉၉၁ ခုနှစ်	† ၁၉၉၁ ခုနှစ်
၇၀	၃	၅	မောင်ကျော်သိန်း	မောင်ကျော်သန်း
၇၁	၃	၇	တရားရုံး	တရားရုံးချုပ်
၇၂	၂	၅	ဖြစ်သည်	ဖြစ်သည်ဟု
၇၂	၂	၇	အတည်ပြုခြင်း	အတည်ပြုခြင်းမှာ
၇၂	၂	၈	တိုင်းတရားရုံးသို့	တိုင်းတရားရုံးတို့၏
၇၂	၃	၉	အမိန့်ဘွဲ့	အမိန့်အက်စီဘွဲ့
၈၄	၃	၁	ရှေ့နေချုပ်ရုံးအတွက်ပါ	ရှေ့နေချုပ်ရုံးအတွက်
၈၇	၂	၂	ဒေါ်လှသွင်	ဒေါ်လှသင်
၈၈	၃	၁၆	ဆိုမနိုင်ချေ	မဆိုနိုင်ချေ
၁၀၃	၂	၁၁	သော်လည်း	သော်လည်းကောင်း

တရားမမှု အမှားပြင်ဆင်ချက်

စာမျက်နှာ	စာပိုဒ်	စာကြောင်း	အမှား	အမှန်
ညွှန်းချက်	ဥပဒေများ	၇	ရုံးခွန်အက်ဥပဒေ	ရုံးခွန်အက်ဥပဒေ
(က)				
(ဂ)		၂၂	အမိန့် ၉၉	နည်း ၉၉
(ဂ)		၂၄	အမိန့် ၉၉	နည်း ၉၉
(င)		၇	ခေတ္တပိတ်လား	ခေတ္တပိတ်ထား
(င)		၁၄	တရားနိုင်ဘက်က	တရားနိုင်ဘက်က
(င)		၁၇	တရားနိုင်ဘက်အဖို့	တရားနိုင်ဘက်အဖို့
(င)		၂၂	တရားနိုင်ဘက်က	တရားနိုင်ဘက်က
(စ)		၁၄	ဒေါ်ခွန်လန်ကျိန်	ဒေါ်ခွန်လန်ကျိန်
၉		၂	ဒေါ်ကျင်နု	ဒေါ်ကျင်ညွန့်
၁၆			† ၁၉၉၁	† ၁၉၉၂
			ဩဂုတ်လ ၂၁ ရက်	ဩဂုတ်လ ၂၁ ရက်
၁၆		၃	ခူဖူးဖောက်	ခူဖူးဖောက်
၂၄	ခေါင်းစီးအနှစ်ချုပ်	၁၁	သင့်မ-သင့်	သင့်-မသင့်
၂၇	၃	၁၃	တားမြစ်	တားမြစ်
၃၁	၁	၄	အမိန့် ၉၉	နည်း ၉၉
'	'	၅	အမိန့် ၉၉	နည်း ၉၉
၃၂	၁	၂	တရားရုံး ကိုရင်ကြီး	တရားရုံး ကိုရင်ကြီး
၃၄	၁	၅	သီးစားချထားရေးအက်ဥပဒေ	သီးစားချထားရေးအက်ဥပဒေပုံဒ်မ ၃
			ပုံဒ်မ ၃၃	
၄၀	၁	၁	apurposes	purposes
၅၃	၃	၁၀	အနိုင်ဒီကရီက	အနိုင်ဒီကရီ
၅၄	၃	၇	စောင့်အဖြစ်	မြဲစောင့်အဖြစ်
၁၀၇	ခေါင်းစီးအနှစ်ချုပ်	၁	တရားရုံးများ၏	တရားရုံးများ၏
၂	'	၂	တရားရုံးများ၏	တရားရုံးများ၏
၁၁၃	၂		ဆိုင်ရာဆိုင်ခွင့်	ဆိုင်ရာဆိုင်ခွင့်
၁၃၃	စီရင်ထုံးကိုးကားချက်		(၃)	(၁)
၁၇၉	၃	၅	စွဲဆွဲရန်	စွဲဆိုရန်
၂	ဂ	ပုဒ်မ ၃၉	သီးခြား သက်သေခွင့်အက်ဥပဒေ	သီးခြား သက်သေခွင့်အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၃၉